

Abdullah
Öcalan

Abdullah Öcalan

DEMOKRATİK KURTULUŞ VE ÖZGÜR YAŞAMI İNŞA

(imzalı notları)

Abdullah Öcalan

**Demokratik kurtuluş
ve özgür yaşamı inşa**

(imralı notları)

Weşanen Mezopotamya

Abdullah Öcalan

**Demokratik kurtuluş
ve özgür yaşamı inşa
(imralı notları)**

Weşanen Mezopotamya

**Demokratik kurtuluş
ve özgür yaşamı inşa
(imralı notları)**

**Abdullah Öc
Weşanen Mez**

**Birinci baskı: Kas 2015
ISBN: 978-3-941012-97-4**

H Mez Herausgeber: Ver a und Ver Gmb
Gladb c er Str. 407 B
41460 Neuss/Deutschland
Tel. +49 213 14069093
Web [http://www.](http://www.mez)
e-ma mez

İçindekiler

Önsöz	7
Birinci Bölüm	
GÖRÜŞME NOTLARI	
Barış için 20 yıldır uğraşıyorum (3 Ocak 2013)	11
Kürtler kendilerini özgürce ifade edip yönetecek (23 Şubat 2013)	16
Bu süreci biz hazırladık (18 Mart 2013)	29
Bastırılan solun önünü açıyoruz (3 Nisan 2013)	46
Ekonomik sosyal ve estetik yaşamı inşa edeceksiniz	60
Normalleşme tüm KCK yapısını kanun içine almaktır (7 Haziran 2013)	74
Toplumu sivil hale getirerek devleti çözüme zorlayacağız (24 Haziran 2013)	86
Mezopotamya toprakları herkesi besleyebilir (21 Temmuz 2013)	100
Karanlık dehlizlerin kilitlerini açarak yürüyorum (17 Ağustos 2013)	118
Ben siyasetten artık özgür bir insanım (15 Eylül 2013)	136
Sosyal muhalefet boşluğunu demokratik sosyalizmle dolduracağız (14 Ekim 2013)	151
Anti Kürt ittifakı sürdürülürse savaş kaçınılmaz olur (9 Kasım 2013)	167
Siyaset sanatların sanatıdır (7 Aralık 2013)	189
Ermenilerle tarihsel kardeşlik kültürüyle yaklaşıyoruz (11 Ocak 2014)	209

Kadınların katledilmeleri savaştan beterdir (8 Şubat 2014)	229
Siyaset özgürleşmeden yaşamın hiçbir alanı özgürleşmez (9 Mart 2014)	251
İslam'ın siyasileşmeyen bir kurumlaşması olmalı (26 Nisan 2014)	273
Otoriter Erdoğan ve hegemonik AKP anlayışını kabul etmeyiz (1 Haziran 2014)	295
AKP'nin hegemonik yaklaşımını durdurmak istiyoruz	313
Müzakere tüm vatandaşların haklarını yasallaştırmak demektir (26 Haziran 2014)	325
Siyaset öngörebilmektir (15 Ağustos 2014)	343
Kamu düzeni yasal toplumun evrensel düzenidir (9 Ocak 2015)	367
Türkiye'yi yerel demokrasiye taşıyacağız (4 Şubat 2015)	387
AKP otoriterleşmek isterse kendini bitirir (27 Şubat 2015)	414
Politika yapmak büyük ustalık ister (14 Mart 2015)	433

İkinci Bölüm

MESAJLAR

Mazlumların özgürlük Newrozu kutlu olsun (21 Mart 2013)	463
Kürdistan Demokratik İslam Kongresi'ne (24 Nisan 2014)	468
BDP Kongresi'ne	473
HDK-HDP Kongresi'ne (25 Nisan 2014)	476

Yayınevinin önsözü

1999 Şubatı'ndan bu yana İmralı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan, İmralı'da kaldığı süre boyunca çok sayıda kitap çalışmasına imza attı. Bu kitapların büyük çoğunluğu da yayınevimiz tarafından basılarak okuyuculara sunuldu.

Tutuklu bulunduğu süre boyunca görüş ve düşünceleriyle, ezber bozan çıkışlarıyla Türkiye ve Ortadoğu gündeminin en üst sıralarında yer alan Kürt Halk Önderi, 2013 Newrozu'nda başlattığı ve uzun bir süre büyük bir ısrar ile devam ettirdiği demokratik çözüm süreciyle yine tüm dünyanın gündemine damgasını vurmuştu. Yüzyıllardır çözülmemeyen, son 40 yıldır on binlerce insanın hayatını kaybetmesine sebep olan Kürt sorununun çözümü için en büyük fedakarlık, dirayet ve çabayı gösterdi.

Fakat barış ve demokrasi zihniyetini hiçbir zaman taşımamış olan, otoriter, tekçi, diktatöryal bir sistem kurmak isteyen AKP hükümeti ve onun lideri R. T Erdoğan, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın ve Kürt özgürlük hareketinin barış çabalarına gerekli karşılığı vermemiş, aksine 'barış görüşmelerini' bir oyalama süreci olarak ele alarak kendi çıkarları için kullanmaya çalışmışlardır. Bir yandan Kürdistan'ın tüm stratejik noktalarına kalekol, askeri amaçlı yol ve baraj yapımlarını sürdürürken, anti demokratik tekçi ve baskıcı rejimi daha da kurumsallaştırmış, diğer yandan hiçbir yasal düzenleme yapmadan Özgürlük Hareketine silah bırakmayı dayatmıştır.

AKP ve Erdoğan amaçlarına ulaşamayacaklarını anladıklarında ise (7 Haziran 2015 seçimleri öncesi) İmralı'daki diyalog sürecini keserek Başta Kürt halkı olmak üzere tüm demokrasi güçlerine karşı sınırsız şiddet ve katliamları içeren yeni bir topyekün savaş dönemini başlattı. 7 Haziran seçimlerinden kısa bir süre sonra AKP patentli IŞİD taşeronluğunda gerçekleşen saldırılar sonucu yüzlerce insanın katledilmesi, nasıl bir sürece girildiğinin de en önemli göstergesi oldu.

Yine Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a uygulanan tecrit daha da ağırlaştırılarak onunla tüm görüşmeler engellendi. Bu süreçte savaşı tekrar başlatan AKP hükümetinin yıllardır 'barışçıl çözüm' adı altında top-

lumu oyalama politikası daha da teşhir oldu ve maskesi tamamen düşerek Kürtlerin bildiği gerçek yüzü herkes tarafından daha net olarak görülmeye başlandı.

Fakat yine de AKP'den beslenen bazı çevreler, havuz medyası ısrarla barış sürecini Özgürlük Hareketi'nin boşa çıkarttığı veya bitirdiği tezini işlemeye çalışarak, yaşananları muğlaklaştırmaya ve tersyüz etmeye çalıştı.

2013'ten bu yana Türk devlet yetkilileri ve HDP heyetiyle barış sürecine ilişkin görüşmeler gerçekleştiren Kürt Halk Önderi'nin bu çabaları kamuoyu tarafından yeteri kadar bilinmemektedir.

'İmralı Cezaevi'nde neler konuşuldu? Demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa süreci kim tarafından ve nasıl başlatıldı? Türk devleti ve AKP hükümetinin gerçekten barış ve çözümü geliştirme istemi var mıydı? Abdullah Öcalan'ın barış istem ve çabalarına doğru karşılık veriliyor mu?' vb sorular hem Kürt halkının, hem de sorunun çözülmesini isteyen herkesin gündemindeki temel konulardır.

İşte bu kitap yaşanan bu süreci tüm hakikatıyla gözler önüne sermektedir. Abdullah Öcalan'ın İmralı Cezaevi'nde HDP heyeti ve devlet heyetiyle yaptığı görüşmeleri, heyetler ile diyaloglarını, bu görüşmelerde kamuoyuna yansıyan mesajlarının perde arkasını, Kürt tarafının önerilerini ve barış projelerini yansıtan temel kaynak olmaktadır.

Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi'nin hazırlayarak yayınevimize ulaştırdığı kitap Öcalan tarafından başlatılan demokratik çözüm sürecini, gerçekleşen görüşmeleri, hazırlanan projeleri tüm çıplaklığıyla okuyucuya sunmaktadır. Kitabı okuyan herkes bu süreci her yönüyle daha iyi kavrayacak ve demokratik çözüm sürecinin Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan tarafından ne kadar büyük bir çaba, emek, irade ve ısrar ile zor koşullardailmekilmek dokunarak sürdürüldüğünü daha açık ve net bir biçimde görecektir.

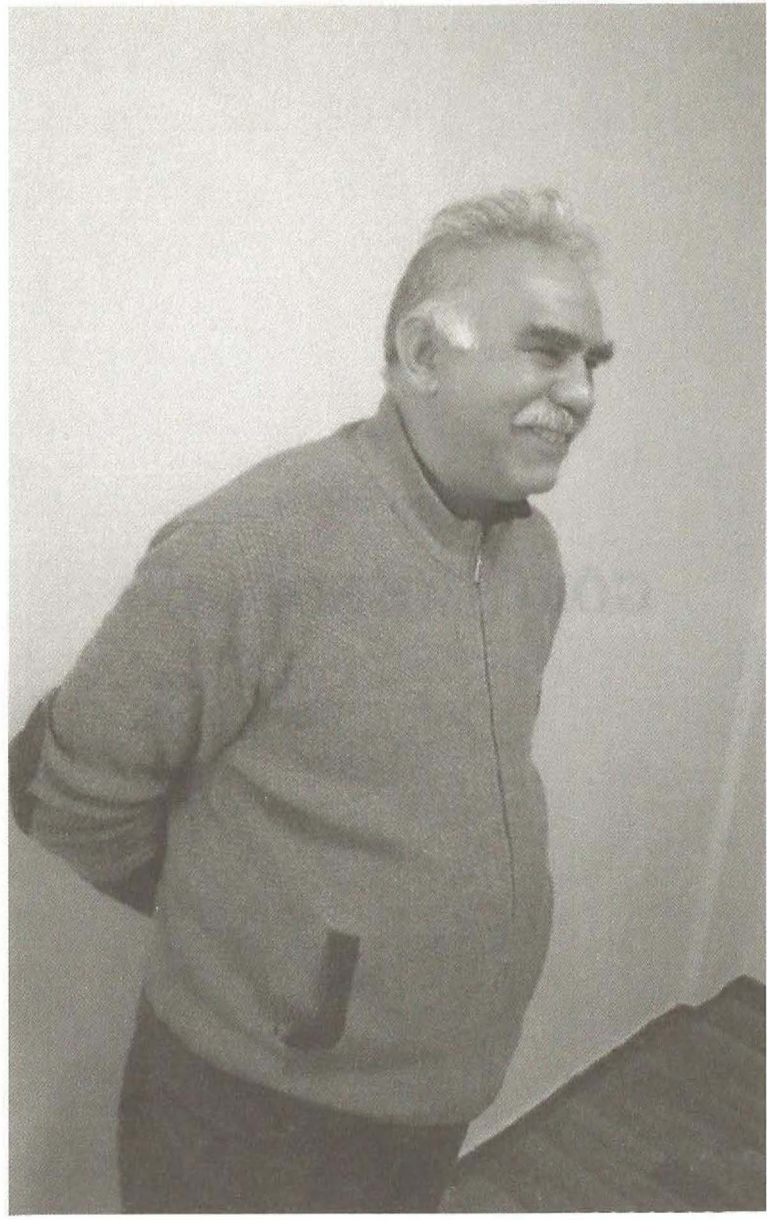
Mezopotamya Yayınevi olarak Kürt sorununun demokratik barışçıl çözümüne katkı sunmak amacı ile yayınladığımız bu kitabı tüm okuyuculara sunuyoruz.

Mezopotamya Yayınevi

Birinci Bölüm

GÖRÜŞME NOTLARI

Barış için 20 yıldır uğraşıyorum

Şerafettin Elçi'nin vefatını duydum. Üzüntülerimi belirtiyor, ailesine ve yakımlarına başsağlığı diliyorum. Talabani de ağır hastaymış, geçmiş olsun dileklerini belirtiyorum.

Çerçeveyi çizeyim. Bu süreç Özal, Erbakan ve Ecevit döneminden bu yana devam ediyor. Yirmi yıldır uğraşıyoruz. Emre Bey ile başladığımız süreç son iki buçuk yılda kesildi. Sonuçları mektuplarla sizlere de yansıtıldı. Son süreçte Hakan beyin de katıldığı üç dört toplantı oldu.

Usul eşbaşkanlar düzeyinde gelinmesiydi. Gültan Hanımın ismini vermiştim. Böyle olmasını istedim. Ancak yine de buraya gelmiş olmanız önemlidir. Bana halkın ve diğer Kürt partilerinin durumu hakkında bilgi verebilir misiniz? Bir mektup yazacağım.

Ancak diyalog sizinle olmaz. Diyalogun sizinle başlamayacağını biliyordum zaten. Parti olarak gelişmenizi istemiyorlar. Görüşmeler burada gerçekleşir. Burada yaptığımız görüşmeler olmasa, sizinle görüşmek bir yana canlı bile yaşatmazlar.

Beni bile on dört yıldır çürütmek için uğraştılar. İmha temelli geldiler, gelecekler de. Bu süreci sabote etmek isteyenler de olacak. Burada her toplantı yapıldığında gerilla kayıpları bildiriliyor. Böyle mesaj veriyorlar. Tabii heyetle yaptığımız görüşmeler önemlidir. Onlar da risk alıyorlar. Hatta heyeti bile vazgeçirmeye çalışıyorlar. Darbeci zihniyet süreci sabote etmeye çalışacak. Size yumruk atan şahıs da tek başına değil. Yazılacak mektubun içeriği sürece yön verecek. Mektubu hazırlarken bir yöntem önereceğim.

Gerillanın çatışmasızlık ortamına girmesi için parlamentoda kanunla kurulacak bir komisyon gerekir. Hakikat Komisyonu denilebilir, Uzlaşma veya Yüzleşme Komisyonu da denilebilir.

Gerillanın çekilmesi halinde halka yönelik şiddeti engellemek amacıyla Barış Konseyinin kurulması gerekir. Köye geri dönüşler, ödenecek tazminatlar Barış Konseyinin himayesinde olur. Siz buna Akil İnsanlar mı diyorsunuz? Onlar tarafından süreç yerinde izlenir. Süreç Türkiye'deki vicdan sahibi insanlar tarafından iyi izlenmeli ve bu konuda rol oynanmalıdır.

Aslında Anayasa konusunda kurucu bir meclis olmak durumundaydı. Mevcut çalışma sonuç alıcı olmadı. Daha sonra Numan Kurtulmuş ve Osman Can cephesinden Anayasa Kurucu Konvansiyonu şeklinde ele alınabilir. Son kırk yıllık şiddeti Türk ve Kürt halkına aştıracak bir anayasa olmalı. Cumhuriyetin kuruluşundan beri anayasada laik Kemalistler Kürtleri ve İslami toplumu tasfiye etmeyi amaçladılar. Böylece Türk halkı da hak ve özgürlüklerinden yoksun kaldı.

Sırrı Süreyya ve Altan bunu iyi bilmek durumunda. Türk halkının ve İslami kesimin hak ve özgürlüklerini, Kürt halkının da varlığını kabul edecek. Kürt halkının varlığı henüz devlet tarafından kabul edilmemiş. Varlığının kabul edilmesi gerekir. CHP komisyona katılınca bunu değerlendireceğiz. Sadece dilinin değil beyninin, gövdesinin, yani varlığının kabul edilmesi gerekir. Kürt realitesi parlamento tarafından kabul edilmeden nasıl anayasa yapacaksınız? Bu konuda 1921 Anayasasını ve yirmi maddelik Kürt Reform Tasarısını esas alabilirsiniz. Orada Kürtlerin varlığının kabulü var. Biz Kürt Reform Tasarısını canlandırmak istiyoruz. Biliyorsunuz, 9 Şubat 1922 tarihli 64'e karşı 373 oyla kabul edilen Kürt Reform Tasarısı belgelerinin gizlenmesi Kürtleri tasfiye amaçlıdır. Oysa bu belgenin kabulünden sonra 30 Ağustos Zaferi gerçekleşmiştir. 1922 Türkiye'nin kurtuluş yılıdır. Bu belgeleri niye saklıyorsunuz?

Yine Erdoğan'la Büyükanıt görüşmesinde (5 Kasım'daki Dolmabahçe görüşmesi) darbeci kesimle Kürtlerin dışlanması konusunda anlaşma ve uzlaşma var. Bu uzlaşmanın aşılması barışın şartıdır. Eğer barış ve çözümü realize edemezsek, KCK operasyonu provokasyonunu aşamazsak barış hikayedir.

On kişinin içcriye alınması komplodur, etkisizleştirir, bir çeşit öldürmedir. Barzani onlara da tam olarak güvenmeyin. Çaresizler, değil mi?

Barış için iki ayınız var. Daha sonra dokunulmazlıklarla birlikte kalan da tasfiye edilebilir. Daha sert darbeler de söz konusu olabilir. KCK operasyonlarının sonu gelmeli.

Toplantılar yapmanız gerekecek. Bu çerçevede siz de tartışın. Mektupta neler yazmak gerekebilir? KCK operasyonu ve bombardıman devam ederken bir mektup yazınam söz konusu olmaz. Yazacağım mektubu parlamento ve AKP kabul eder mi, bilemiyorum. İlkede silahlı mücadeleye son vermeye karşı değilim. Ama yerine ne koyacağız? Parlamento rol almayacaksa, yasal ve anayasal düzenlemeler yapılmayacaksa nasıl barış koşulları yaratılabilir?

“İslam’la Kürtleri oyalayabiliriz” anlayışı AKP’yi doğurdu. Altan bu konuları kitaplaştıracaktır. Kürt imhasında İslam’ın kullanılması nedeniyle kıyamet koparılmalı. Erdoğan bu çerçevede Fırat’ın doğusunu imha temelinde milletvekili oldu. Baykal’la öyle görüştüler. İslam’a özgürlük, Kürt’e imha! Bu olmaz.

İsrail kurulacağı zaman iki büyük provokasyon var. CHP üzerinden Kürtsüzleştirme ve İslamsızlaştırma uygulanıyor. Kemalist milliyetçiler Kürtlerin imhası temelinde Yahudi sermaye çevreleriyle görüştüler.

Baraj ve sulama kanalları ile de Kürt düşmanlığı yapılıyor. Mardin’e neden sulama kanalları götürülmedi? Urfa’da Akçakale’ye kadar götürüldü. Barajlar imha planlarının bir parçası. Yine mayınlı araziler var. Harran Belediye Başkanıyla evlendirilen kadını hatırlayın. İsrail’in etkisi var. İsrail Urfa’ya öyle yerleşti. Yine Fas’tan getirilen kızlar var.

(Gözlerinin yaşarınası ve yoğun bir şekilde akması nedeniyle sağlığı soruldu.)

Alerjik bir durum. Şimdi daha yoğun bir akıntı var.

Hakiki barışa Türk-Kürt barışı ile gideceğiz. Bu iki toplumun ilişkilerini dinamitlemişler, zehirlemişler. Bunu nasıl aşabiliriz, bunun üzerinde çalışacağız. Bir halkın ulusal onuru ile oynanacak, halk buna tepkisiz kalacak! Öfkeliyim. Ulus-devletçi değilim. Katliamların temel nedeni budur. Ulus-devlet özgürlük değil kölelik demektir.

Biz Kürtleri demokratik bir ünite haline getirmek istiyoruz. Türkiye Anayasasında ve yasalarda bu olmadan barış olmaz. AKP buna gerek yok diyor. Peki, biz nasıl yaşayacağız? Yirmi milyon insanın yasal ve anayasal ifadesi olmadan biz nasıl yaşayacağız? Bu nedenle bir eylem planı çıkarıyorum. Bunun aşamalarını belirteyim.

1- Çatışmasızlık ortamının sağlanması.

2- Anayasal ve yasal süreç. Kürt Reform Tasarısı güncelleştirilmeli. Vatandaşlık tanımı için şöyle öneriyorum: Anayasamız bütün tarihsel kültürleri Türkiye'nin bir zenginliği olarak kabul eder, kendisini geliştirme, özgürce ifade etme ve örgütlenme hakkını tanır. İspanya Anayasasında da böyledir. Bu tanım vatandaşlık sorununu da, diğer birtakım sorunları da çözer.

AKP'nin önerisi gibi nötr bir öneri de olabilir. Ancak benim sunduğum gibi bir tanım birçok sorunu da çözer. Dil eğitimini tartışmıyorum bile. Yasama hakkı, ekonomik özerkliği olacak. Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'ndaki çekinceler kaldırılacak.

3- Normalleşme süreci.

Kürt varlığını inkar etmek Türk varlığını da inkar etmektir. Kürt gider, İslam giderse Anadolu'da Türk de kalmaz. Bütün bu unsurlar dışlanırsa bu lobiler, egemen güçler sizi de dışlar. Tüm tarihsel kültürlere saygı, kendini ifade etme ve örgütlenme hakkının tanınması önemli. Böyle bir düzenleme durumu kurtarabilir. Bunun içine her şey girer. Anayasanın buna kapalı olmaması önemlidir. Saymaya gerek yok. Üç kelime yeter: Yurttaşlık devlet bağıdır.

Barış süreci açıldıktan sonra bir danışman heyet de isteyeceğim. Değişik kesimlerle görüşeceğim. Siz de basına yansıtmamak kaydıyla bu çerçevede toplantılarınızı yapıp olgunlaştırın.

Sezgin'le de görüşülebilir. Hakikat Komisyonu, Akil İnsanlar Komisyonu onların önerisiydi. Ben bu iki komisyonu görüşüyorum. Ona söyleyin. Devleti AKP'ye bırakırsanız dışında kalırsınız. CHP'nin katkısı olabilir, önemli görüyoruz.

Kandil'e de şiddetli eleştirilerim var.

Suriye'de öz savunma alanlarına Araplar da dahil edilebilir, aksi halde imha olabilirler. Bir araya gelmelidir. Halk esas alınmalı. Barzani'nin emrine girmesinler. Suriye'de demokrasi için kim iddialıysa onunla birlikte olurlar.

Ulusal Konferans için de şunları söyleyebilirim: Önce kendi aranızda toplantınızı yapın, sonra diğer Kürt partileriyle, sonra da diğer parçalardaki Kürtlerin katılımıyla Ulusal Konferans gerçekleştirilebilir.

HDK'de partileşme kararları varsa olabilir. Çalışın, geliştirin. Seçim aracı olacaksa da, olmayacaksa da kararınızı verin, benim de kabulümdür. Ertuğrul biraz hantal kalıyor. Sırrı Süreyya onlar lütfen uykudan uyansınlar.

Heyeti geliştirmemiz gerekiyor. Eşbaşkanlar olmalı, parlamento kanadını geliştireceğiz. Kılıçdaroğlu'na da bilgi verin. Çözümün bir parçası olmak istiyorum diyor Olsun. Silivri meseleleri de gelip buraya dayanacak.

Irak, Suriye ve Türkiye birliği Maliki ve Esat rejiminin aşılmasıyla mümkün olabilir. Barzani'nin ipi Amerika ve İsrail'in elindedir.

AKP'nin Anayasa Komisyonunda önerdiği anadil ve kültürel kimlik hakkının bireysel temelde ele alındığı, kolektif bir hak olarak kabul edilmediği ifade ediliyor. Bu konu hakkında şunları belirtiyorum: Ne bireyin haklarını devletin içinde eritme, ne de devlete karşı bütün kültürleri ayrı ayrı konumlandırma olmalı.

Siyaset gerçek tanımına uygun yapılmayınca ülke insanına kaybettiriyor. Bu durumda politikacı çözümsüzlüğü derinleştiren insan oluyor.

Bu süreç önemli. Eğer birileri bozarsa daha yaygın şiddet, ölümcül temelde bir KCK operasyonu süreci gelişir.

Ben arkadaşlarla tartıştım. Hazırım, yazmaya başlayabilirim.

Kadın arkadaşlara selamlarımı söyleyin. Yeni yılı bu temelde kutluyorum.

3 Ocak 2013

Kürtler kendilerini özgürce ifade edip yönetecek

A. Öcalan: Tarihi önemde bir toplantıya başlıyoruz. Nasıl bir yöntem izleyelim?

Heyet: Sizce nasıl uygunsa.

A. Öcalan: Kandil'e, BDP'ye ve Avrupa'ya üç ayrı mektup yazdım. Heyetle dünden beri yoğun olarak tartışıyoruz. Özal'dan beri teşebbüs içindeyim, ama hepsi akim kaldı. Şimdi akamete uğraması lazım. Uğrarsa felaket olur. Türkler de şunu bilmeli: Başarısızlık orta ve üst düzeyde savaş, isyan ve kaos demektir. Hepimizin hayatı söz konusudur. Şimdiye kadar yaşadıklarımız devede kulak kalır. Kesin başarı hedefiyle sonuçlanması lazım. Yeni diyalog sürecine yükleniyorum. Dostlarımız ve halkımız eski kalıp mücadeleleri bir kenara atmalı ve karıştırmamalı. Eski yaşam alışkanlıklarını topyekun bırakmak gerekir. Neden? Çünkü bu bir rejim değişikliği olacak. Tanzimat, Meşrutiyet, Cumhuriyet ve 1950'deki çok partili hayata geçişten çok daha önemli. Bu hepsinden daha derinlikli olacak. Başarılı olursak yepyeni bir cumhuriyete geçeceğiz. Radikal demokrasi, tam demokrasi, Anadolu ve Mezopotamya'nın tam demokratikleşmesi! Hazırlığım bu yönde. Şimdiye kadar olanlar ısınma hareketleriydi. Bütün felsefi ve örgütsel birikimi PKK'yi bu yönde hazırlamak ve dönüştürmek için kullanıyorum. Bu en köklü adım oluyor.

Demokratik kurtuluş ve özgür yaşam süreci. Ben bu deyiimi rastgele seçmedim. Zamanında söyledim, anlamadılar. Anlamış olsalardı Ergenekon olmazdı. AKP bunları diyor, ama çok yüzeysel bakıyor. Benim çok inatçı olduğumu biliyorsunuz. Ben ilk günden itibaren

demokratik cumhuriyeti savundum. Onlar beni anlamadılar. “Apo’yu bitirdik” dediler. Stratejik hatalar yaptılar. Ergenekon’a saptılar. Umarım bu sefer böyle olmaz. Onun için benimle oyun oynanmayacağını özellikle AKP’ye anlatmalısınız. AKP’lilerle konuşun, anlatın. Siz Meclistesiniz, size çok görev düşüyor. Ecevit döneminde anlamlı bir uzlaşmaya girilseydi ne Ergenekon ne de AKP olurdu.

Metiner saçmıyor, “Apo sıkıştı” diyor. Propaganda ile oyunu karıştırıyor. Kendisini düzene satmış, rezil etmiş. AKP’yi on yıldır ayakta tutan benim. Derhal bu söylemi terketmesi lazım. Biz AKP’yi çıkartan gücüz.

Baykal kirli işler dönemini AKP’ye devretti. Baykal tarihi hata yapmıştır. Tayyip bey kurnaz çıktı, Deniz Baykal’ı kullandı. Ergenekon’un bizden beklentisi 2002’den itibaren savaşı tırmandırmamızdı. AKP’nin tam olarak oturması ve olgunlaşması için bilerek bekledim, sabrettim. AKP anlar dedik. AKP darbe ile uğraşırken başını belaya, derde sokmayalım dedik. Onlar darbelerle uğraştılar. 2007, 2009, hatta 2011’e kadar seçim hesapları, oy hesapları yaptılar. Ben geri çekildim. Çekilmem AKP’nin istismarı yüzündendi.

KCK de, PKK de dürüst ve fedakardır. Ama PKK savaşı tam yapamadı, yetersiz kaldı, barış meselesinde de dirayetsiz kaldı. Sıkıldım, geri çekildim. Onlara ağır kelime kullanmıştım.

Metiner ‘Apo sıkıştı’ diyor. Yanlış söylüyor. Sıkışma yok, darbeyi önledim. Bir darbe var, fakat derinliğini tam fark edemiyorum. MİT’i düşürselerdi Türkiye’de tüm kaleler düşmüş olacaktı. Hakan Fidan tutuklansaydı sonra sıra Başbakan’a gelecekti. Benim bu süreci canlandırmam darbeyi engelleme sorumluluğu duymamdandır. Darbeyi önleyebileceğimi fark ettim ve süreci başlattım.

Türkiye’de üç koldan paralel devlet çalışması var. Bu ilişkiler sabote edilmeye başlandı. Sıradan lobiler değil. ABD’de stratejik ve taktik müdahalede bulunuyor. Her üçü de Anadolu çıkışlıdır.

Sözde bir hükümet var, sözde bir parlamento var. CHP ve MHP paralel devletlerin izdüşümleridir, basit aletleridir. AKP’ye de, medya ve işadamlarına da sızmışlar. Sadece MİT kalmış. Hedeflenen bizim geliştirdiğimiz diyalogdur. MİT Müsteşarı düşürülmek isteniyor. Emre Uslu ve Mehmet Baransu MİT’i hedef aldılar. Arkalarında devasa bir güç var. Florida kontrgerilla merkezidir. Abdullah Çatlı iki

oraya kez gitti. Papa suikasti, Palme cinayeti oldu. Sakine cinayeti de bu tür grupların işidir. Yeni gladio tam anlaşılamıyor. Çözüm adına yapılan her şeyi sabote ettiler. Sakine olayı bende büyük bir tereddüt uyandırdı. Net değil. Sakine Avrupa'da barışı temsil ediyordu. Katliam hala aydınlatılamadı.

S. S. Önder: Bize gelen bilgide, Sakine'nin tutumu ve katılımının iyi olduğu, dağ adına Avrupa'da görevli olduğu, işini tamamlayıp geri dönüş için Paris'e gittiğinde bu olayın yaşandığı belirtiliyor. Tutumunun ve katılımının iyi olduğu bildirildi.

A. Öcalan: Ha bizi ha Sakine'yi vurmuşlar. Çok karanlık bir olay. Ömer Güney Ankara'ya gelmiş, Çankaya'da büro tutmuş. Sterk TV 'MİT kaynaklı' demiş. Pek mümkün değil ama düşüneceksiniz. Milyonda bir de olsa düşüneyim: MİT var mı? MİT de şaşırdı. Demek ki darbe hala devam ediyor.

(Sırrı'ya dönerek) Sinop olayı rastgele mi, organize mi?

S. S. Önder: Organizeydi Başkan. Çünkü bir reklam ajansı grafiği ile önceden hazırlanmış pankartlar ve bildiriler vardı. Sosyal medya üzerinden bizedönük kampanyalar başlatıldı. Darbe Araştırma Komisyonunun görevi bittikten sonra, Özel Harp Dairesi ve gladio ile ilgili - Kürdistan bölgesi hariç- özellikle Karadeniz'i deşifre eden bilgiler geldi. Burada "Karadeniz'de gladionun yaptığı işler" başlığı altında TAYAD'lı ailelere dönük linç girişimi de vardı. Orada anlatılan, yapılan ve biçimler ne ise hepsini Karadeniz'de gördük. Bu yönüyle örgütlüydü.

A. Öcalan: Siz de muallaktasınız. Tıpkı Sakine gibi. Kendi öz savunmanızı hazırlamadığınız hiçbir yere bir daha gitmeyin. Size bir vurduklarında on vuramayacaksanız gitmeyin. Devlete güvenmeyin. Biliyorsunuz, Ahmet Türk'ü iki kez vurdular; bir Samsun'da, bir İzmir'de. Sakine'ye yapılan hepimize yapılabilir. Bu özel harbe ayrıca geleceğiz.

Hükümet kesin vesayetten kurtuldu mu, hesaplaşma tam olarak yapıldı mı? Tayyip'in hükümet mekaniği şu: Kürt Hareketi'ne vurduğu kadar kendisine izin veriliyor; vesayet kurumu, güç odakları tarafından kendisine alan açılıyor. Başbakan zekice bu mekaniği teşhis etmiş ve iyi kullanıyor. Komplonun bir parçası değil. Danışıklıdır, Başbakan komplonun parçasıdır demiyorum. Ama bu yöntemi bir iktidar aracı olarak görüyor, PKK'ye vurarak yerini sağlamlaştırıyor. Kendime kızı-

yorum, 2001-2004'te biz eylemi 'tak' diye kestik. Hükümet anlamadı, "Terörbitti" dediler. (Altan Tan'a dönerek) Sayın Altan, bilirsin, İslamcılarının kırk yıllık rüyasıydı, rüyalarını gerçekleştirdik. Biz AKP'ye iktidarı altın tepside sunduk. Bize bir teşekkür bile etmedikleri gibi, İkinci Atatürk rolüne soyunup daha çok üstümüze geldiler, czmeye çalıştılar.

Benim demokratik kriterlerim var, bunu anlattık. Bir baktık ki AKP CHP'nin 1923-40-50'lerdeki hegemonyası yerine kendi hegemonyasını kurmak istiyor. Bunun üzerine Türkiye'nin ihtiyacı olan tam evrensel demokratik kriterlere uymazsan PKK'ye karışmam dedim. Bunu PKK Hareketi'nin zorluklarını bilerek söyledim. AKP hegemonya kurmak istedi, biz bu hegemonyaya karşı çıktık

AKP, iktidarı gökten inmiş sandı. Bizim sınıf ve halk savaşımızın ne kadar amansız olduğunu bilmiyordu. Ben Deniz Baykal'ın taktiğini boşa çıkardım. AKP hegemonya istiyor, CHP'nin yerine geçmek istiyor. Buna izin vermeyiz. AKP'ye korkunç rant imkanı çıkar. Ben buna alet olmam. Tek şartım AKP'nin hegemonik olmaması. Biz es-kisine doyduk, yeni kambur istemeyiz.

AKP'nin çıkışları yanıltır. Son bir buçuk yılda büyük bir savaşa yüklendiler. Nihai tasfiye operasyonları yaptılar. Sayın Başbakan'ı buna inandıran ekip, 2011'de "PKK'yi bitireceğiz" dedi. On bin kişiyi (KCK) içeriye aldılar. Bu güç MİT'e de darbe planladı. Ben hemen devreye girdim, bu bir darbedir dedim. Ergenekon'dan farkı yok. MİT'e darbe yapılırca Başbakan sıranın kendisine geldiğini gördü. Başbakan vatana ihanet suçundan tutuklanacaktı. (Durdu, yeniden söze başladı) Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un tutuklanması da budur. O gücün yaptığına Cevat Öneş 'darbe' dedi. Bu yüzden ben devreye girdim, yardımcı olayım dedim.

(Biraz durdu yeniden başladı) Sakine'ye saldırı ile size yapılan saldırı (Sinop'u kastederek) aynıdır.

KCK'ye her operasyon ayaklanma ve isyana davetiyedir, teşviktir. BDP ve benim temkinli yaklaşımım bunu engelledi. İsyen etmem beklendi. İsyen etsek bir türlü, etmesek bir türlü.

Her KCK'linin içeri alınması bir ayaklanma sebebidir. İsyen çıkarmıyoruz. On bin kişi alındı. Bu da bir nevi darbedir. En son siz alınacaktınız, biz karşı hamle geliştirdik. En son parlamento grubu kalmıştı. Darbe şekil değiştirdi, ama hala devam ediyor. Yeni darbe

Brüksel ve ABD’de planlanıyor. Türk-Kürt ilişkilerini yeniden tanımlamam işlerine gelmiyor. Sanırım bu çıkışımız işe yarayacak. Benim üzerimde planları var. Doğan Güreş Londra’dan döndü, “Bana yeşil ışık yakıldı” dedi, dört bin köy yakıldı. İşadamlarını götürdüler. (Pervin’e işaret ederek) İşte siz.

ABD-İsrail-İngiltere’nin talepleri vardı. O zaman da MİT bu işe yatmadı. Tansu Çiller’in İkinci Atatürk olma sevdası vardı. Beni de bomba ile öldürmek istediler. Doğan Güneş-Tansu Çiller işbirliği de oradan (İngiltere’den) icazet almıştı. Sonuç olarak böyle bir durum yaşadık.

Cemaat’in merkezi ABD’dir. Bana göre Fettullah bir zavallıdır. Benim buraya alınmamla birlikte Fettullah da ABD’ye alındı. Bir yazar “Fetullah Gülen, Nur Hareketine sızdı” diyor, “Kesin bilmiyorum, Kemalistlerin sızması” diyor. Nur Hareketini inceleyin, Saidi Nursi eski Nurs köyündendir. Nurs eski bir Ermeni köyüdür. Teşkilatı Mahsusa’ya girdi, sonradan Mustafa Kemal ile takıştı. Fettullah Gülen ABD’de yaşıyor. Yüz yirmi devlette okul açmış. Bu para nereden geliyor? Florida kontrgerillanın eski merkezidir. Türkiye ve Latin Amerika’daki kontrgerilla orada yetiştirildi. Yeni merkez ise Utah’tadır. Emre Uslu vb. orada eğitildiler. Kontrgerilla sağda ve solda örgütleri ele geçirdi. (Altan Tan’a dönerek) Sen sağdaki örgütleri bilirsin. Kontrgerilla ABD merkezlidir. Yargı ve emniyeti ele geçirdiler. MİT askerlerden güçlü çıktı. Savcı çağırdı, gitmediler. Bana göre bu bir direniştir.

İslam kirletildi, bugün Türkiye’de had safhadadır. İslam’ın özü adalet, hukuk ve tasavvufur. (Altan Tan’a dönerek) Kirlenmeyi önleyin. Sizi nasıl markaja aldılar, biliyorsun. Kürtler dindardır. İlk dönemlerde namaz kılıyordum. Otuz üç süre ezberlemiştim. Köyün imamı Müslim Hoca “Sen böyle gidersen uçarsın” diyordu. Kimse kusura bakmasın, ben İslam’a sol jargonla bakmam. Kürt halkının da dini inancı kuvvetlidir. 1969’da Necip Fazıl Kısakürek’in gizli bir toplantısına gittim.

İngilizler İslam’ı kullandılar, Osmanlı’yı yıktılar. Mursi de yeni imalatları. Eskiden general imal ediyorlardı, şimdi de imam imal ediyorlar. Generallerin de, imamların da faydası yok. Cemaat’in adı kullanılıyor. İslam’ı kullanan kapitalist tekелci işadamları Başbakan’ın diline idamı veriyorlar. Bunlar barışı istemiyorlar. Kürtlerin yaşadığı gizli bir İslam var.

A. Tan: Tarikatlar da örgütlendi.

A. Öcalan: Geliştirin, benden daha iyi biliyorsun. (Sırrı'ya dönerek) Sen Adıyaman'dan bilirsin. Aslında Türkmenlerin tarihine daha çok yoğunlaşmanız lazım. Babai İsyanları çok önemlidir. Bu bir Selçuklu ayrışmasıdır. Kurmanclar da, Türkmenler de sınıf olarak en altta kalanlardır. Solcular tarihi milliyetçilere bıraktılar.

S. S. Önder: Babai İsyanları bu ülkedeki resmi tarihte en ez incelenen olaydır. Biliyorsunuz, Baba İshak da Adıyamanlıdır. Bir tek Ahmet Yaşar Ocak'ın Babailerle ilgili çalışması var.

A. Öcalan: Anadolu İslamlaştıktan sonra, bin yıllık bir Hıristiyanlık öfkesi var. Rumlar, Ermeniler, Yahudiler Anadolu'da hak iddia ederler. Laiklik, milliyetçilik kisvesinde elde ettiklerini kaybetmek istemiyorlar. Aslında Sırrı Sakık'ın "Kafkaslardan geldiler" sözü doğruydı, ama açıklayamadı.

Kürtler kendilerine yer arıyorlar. Kürtlerin devletten dışlanmaları son yüzyıldadır. Abdülhamit bile onlara yer verdi. Mustafa Kemal de başta yer verdi. Bu, paralel devlettir. Bin yıllık bir gelenektir.

"Türklerin karşısına ne kadar Kürt çıkarırsak o kadar Türk koparırız, Kürtlerle Türkler karşı karşıya gelirse taviz alırsız" diyorlar. Türk Kürt'ü ezmeli, Kürt Türk'ü vurmali. Birgül Ayman kimdir? MHP, CHP katı laik birer mezheptir. Faşist CHP olduğu gibi duruyor. CHP ve MHP'nin ulusalcılığı Hitler milliyetçiliğinin aynısıdır. Zaten kuruluş tarihi de aynıdır. Yapılması olası demokratik bir Anayasanın önüne de bunlar dikilecekler.

P. Buldan: Hareketin göndermiş olduğu iki ayrı mesaj var. Eşbaşkanlara iletilmiş. Biz mi okuyalım, siz mi okumak istersiniz?

S. S. Önder: Ben aktarayım.

A. Öcalan: Özetleyin. (Sırrı bey önce hareketin görüşlerini özetleyerek okudu. Ardından partinin görüşlerini aktardı. Hareketin 16.02.2013 tarihli öneriler metninin 4. maddesini okurken gülerek) Bunlar klasik kaygılar. (Daha sonra aktarım bitinceye kadar dinledi. Hareket'in 14. 01. 2013 tarihli önerilerin 4. maddesi olan "Yeni Anayasa'da Kürtlerin halk olarak varlığını kabul eden bir ibarenin olması iyi olacaktır" belirlemesine karşılık) Anayasa'da devlet öyle tanımlanamaz. Devletin etnisitesi ve dini olmaz. Hukuki bir realitedir anayasa. Bu konuda Habermas'ın görüşlerine ihtiyacımız var.

S. S. Önder: Anayasada en büyük tartışma vatandaşlık tanımında yaşanıyor. Kandil, “Kürt halkının varlığı mutlaka zikredilmeli” diyor. Çünkü azınlıklar denilince gayrimüslimler anlaşılıyor ki, bu doğru bir tespit.

A. Öcalan: (Burada Sırrı'nın sözünü keserek yeniden araya girdi) Vatandaşlık maddesini sana yazdırıyorum: Özgür iradesiyle Türkiye Cumhuriyeti'ne bağlılığını ifade eden her birey Türkiye Cumhuriyeti vatandaşdır ” (Biraz durup devam etti) Burada Türkiye Cumhuriyeti de olmayabilir, sadece Türkiye de olabilir. Ulus aidiyeti ile devlet aidiyetini karıştırmayın. Bunu CHP ve MHP dedirtiyor. Sizin Türk ulusçuluğu dediğiniz faşist bir örgütlenmedir. Buna alet olamayız. Devlete aitez, ama Türk ulusçuluğuna ait değiliz. Türk ulusçuluğu bu ülkenin yüzde on'unu bile karşılamaz. Millet Arap, Türk ve Kürt'ü de kapsar. Ama millet-i hakime değil. Millet kavramı hem kolektiftir hem de bireyselliği içerir. (Altan'a dönerek) Millet İslam enternasyonalizmini ifade eder. Peygamber “Arab'ın Accm'e üstünlüğü yoktur” diyor. Evrensel kavramlara gidelim. Tekilden uzağız. Ortak bir milletin üyesiyiz. Bu Türk ulusçuların kastettiği şey değil. Böyle ele aldığımız zaman bunu Türk ulusalcıları da kabul edebilir.

Hedefimiz ne? Kürt-Türk ilişkilerini özgür bir temelde anayasal bir ifadeye kavuşturmak istiyorum.

Peki, bizileride ne yapacağız? Kürtler kendilerini özgürce ifade edecek ve yönetecektir. Şu anda yasa dayatarsak büyük alerji yaratır. İleride olabilir. Mesela Avrupa Birliği Yerel Yönetimler Özerklik Şartı. Kaldı ki buna şerhi kaldırırlarsa bu mesele önemli ölçüde çözülür.

S. S. Önder: Sayın Başkan, izniniz olursa bir konuyu açıklığa kavuşturmak istiyorum.

A. Öcalan: Nedir?

S. S. Önder: Bu sanıldığı gibi bağlayıcı bir metin değildir. Teknik bir metindir.

A. Öcalan: Niye? Birinci ve ikinci maddesinde mali ve idari özerklik var.

S. S. Önder: Sayın Başkan, buna şerhin kaldırılması tek başına yetmiyor. Bunun iç hukuka dönüştürülmesi gerekiyor. Bunun yolu da Anayasada düzenlemek. Sanıldığı gibi bu haliyle bir bağlayıcılığı yok. Bir teminat da içermiyor.

A. Öcalan: (Bu açıklamalar üzerine biraz düşündü, önündeki mektupları karıştırdı. Sonra tekrar söze başladı) Tavrınız şu olacaktır: Ana ilke olursa biz kullanırız. Siz ister yasa çıkartın, ister çıkartmayın.

İspanya'nın bütünlüğü içinde milliyetler ve bölgelerin demokratik hakları ve dayanışmaları garanti edilir. Dün yine tartıştık: Tarihsel ve kültürel kimlikler miras zenginliğimizdir. Kendilerini özgürce ifade etmeliler. Ki, bu örgütlenme ve yönetmeyi de içerir ve yaşamaları bir haktır ve garanti edilir.

P. Buldan: 8 Mart yaklaşıyor kadınlara mesa jınız nedir?

A. Öcalan: Ben sen gelmeden, senin üzerinden bu meseleyi düşündüm. Seni biliyoruz. Büyük bir ihtimalle rızan dışında bir evlilik oldu. Sonra annesin. Acıların var. Fakat anaç olanla aşk yaşanmaz. Aşk yaşamı öldürür. Kadını özgür olmayan bir halkın özgür olma şansı yoktur.

(Sırrı'ya dönerek) Senin röportajlarını okudum. Yaptığın aşk tanımını okuyunca sende kendimi gördüm. Sen de bir evlilik geçirmiş ve bundan kurtulmuşsun. Oradaki tanımlaman çok çarpıcıydı. "Beni evin malı yapmak istiyordu, ben ev malı değilim" demişsin. Biz kadını mallaştırırken, kadın da bizi tersinden mallaştırdı. Kadın zeki ve kurnazdır. Kadınsız yaşanmaz, mevcut kadınla da yaşanmaz. Anamla kavgam önemlidir. Ninem Türk köyündendi. Dedemle evleniyor. Düşman bir ailenin çocuğuyla arkadaşlığım vardı. Ninem anneme "Kurê te bênamus derket" derdi. Çocuk yaştaki kavgaya beni evden kopardı. Bir çocuk anasına vurur mu? Anamla kavgaya ettim. Sen beni doğurunakla suç işledin dedim. Bir Kürt çocuğu bu düzende doğmamalı diye düşünüyordum. Bir kadın bizde ancak bir ana olabilir. Ancak çocuk doğurabilir.

(Pervin'e dönerek) Sizin durumunuz ortada. Bir erkek kadını ancak ana gibi görebilir. Siz örneksiniz. Kadın özgürlük hareketini yaşıyoruz. Sakine örnektir. Siz örneksiniz. Sakine'nin hayatı örnektir. Kadının özgürleşmesi Sakine'nin mücadelesidir. Sakine'nin hesabını soracağım, katilleri açığa çıkartacağım. Kadın enteresan bir varlıktır. Hangi kadınla nasıl yaşanır?

Sırrı bize lazım. Bizim kıymetlimiz. (Sırrı'ya dönerek) Seni bana söyledikleri zaman ben başka bir Adıyamanlı Sırrı ile karıştırdım. Sen Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeydin, değil mi?

S. S. Önder: Evet.

A. Öcalan: Kaç girişlisin?

S. S. Önder: 1979 girişliyim.

A. Öcalan: Ha, o sen değilsin. O bizim zamanımızda sadece ders çalışan hımlı biriydi.

S. S. Önder: Sayın Başkan, siz Adıyaman'a ilk geldiğinizde ben 14-15 yaşındaydım. Siz geldiniz, Hasan Yorulmaz'ı sordunuz. Ben sizi Hasan Yorulmaz'a götürmüştüm.

A. Öcalan: Evet. Benim Adıyamanlı çok kıymetli arkadaşlarım vardı, şehit düştüler.

S. S. Önder: Mehmet Emin Taştan.

A. Öcalan: Evet.

S. S. Önder: Aziz Bilgiç.

A. Öcalan: Evet.

S. S. Önder: Sabri de bizim devredendi.

A. Öcalan: Evet, Sabri çok değerli bir arkadaşımızdır. Sen Mükkerrem Kemertaş'ı çok seviyorsun. Ben de çok severim ama Turan Engin'i daha çok severim. Beni esas etkileyen Aram Tigran'dır. Onun sesi beni kendime getirir.

(Pervin'e dönerek) Sen özgürleşmelisin. Siyaset aşkla, halkı seve-
rek yapılır. Osman bir kadın için halkını sattı. Ben on yıl savaştım.
Şoförüm, Kesire'yi kastederek, "Bunu dört ata bağlayıp dört parçaya
ayırmak lazım" dedi. Kesire kaçtığı gün kurtuldum. Yeniden doğ-
dum. Geleneksel Kürt erkeği ne yapardı? Öldürürdü.

Büyük kadın kahramanlar var. Yaşamın kutsallığı önemlidir. Kö-
lelikten vazgeçilmelidir. 8 Mart mesajı olarak bu söylediklerimi bu
çerçevede açarsınız. Kadını özgür almayan bir halk özgür olamaz.
Kadının tam özgürleşmiş hali tanrısallıktır. Şehit düşen kadın kah-
ramanları anıyorum.

Şimdi siz bana biraz izin verin. Bu vereceğim mektuba Kandil'in
endişelerini cevaplayan bir ek yazacağım.

(Heyette bulunan üç kişi odadan çıktı. 15 dakika sonra heyeti tek-
rar çağırdı.)

Ben bunu Yetkiliyle size ulaştıracacağım. Size vermeliler. Çünkü
vermezlerse süreç devam etmez.

P. Buldan: (Ayağakalkarak Yetkiliye hitaben) Ne zaman verecek-
siniz?

Yetkili: Ben iletceğim, size verirler.

A. Öcalan: Bana yönelttiğiniz bütün soruların cevapları ve Kandil'in endişelerini giderecek her şey bu mektuplarda var. Şimdi eklerini yazacağım. Karşılıklı görüşmeler devam edecek. Devlet düzeyinde karşılıklı olarak diyalog içindeyiz. Karamsar olmayın. AKP buna ne kadar hazır, ne kadar ciddiler, bunu bana siz getireceksiniz. Anti-Terör Yasası, Siyasi Partiler Yasası, seçim barajı... Toplantılarınızda cesurca tartışıp sonuçlarını bana getireceksiniz. Bir ya da iki hafta içinde eleştirel bir cevap bekliyorum. Bu bir taslaktır, dayatma değildir.

Çekilmeden çekilmeye fark var. Tek taraflı bir çekilme olmayacak. Çekilme parlamento kararı ile olacak. Başbakan'ın "Çekilsinler, kendilerine karışmayız" demesiyle olmaz. TBMM onaylayacak, çekilme komisyonla olacak.

S. S. Önder: Sayın Başkan, Kandil "Karşılıklı ateşkesle bir geri çekilme söz konusu olsa bile en az iki yıllık bir süreye ihtiyaç var" diyor.

A. Öcalan: (Sırrı'ya dönerek) PKK bile beni anlamıyor. Beni bir ağabey ve baba gibi görüyor. Endişelerini paylaşıyorum. (Hazırladığı mektuplara vurarak) Benim dosyalarım endişelerini giderecek bir çatışmasızlık öneriyor. Şimdi burada ne var?

Birinci Belge: Demokratik Barış Sürecine Felsefi Bakış. Bu belge toplam on maddeden oluşuyor.

İkinci Belge: Demokratik Çözüm Planı: Bu da toplam on maddeden oluşuyor. Buna kısa bir giriş de diyebiliriz.

Üçüncü Belge: Demokratik Barışın Eylem Planı: Üç aşamalıdır. Birinci aşama yedi madde, ikinci aşama beş madde, üçüncü aşama yedi madde.

Eylem planına bir sayfalık ek yazdım. İkinci ek dört sayfalık, paralel devletle ilgili sorulara cevaplar.

Değerlendirme üç yaprak, altı sayfa: Kürt Sorununda Barış ve Demokrasi Süreci Hakkında Kısa Değerlendirme.

Ben üç aşama ve on ilke öneriyorum. Bu yazı üzerine cesurca tartışacaksınız. Bunu Kandil'e ve Avrupa'ya götüreceksiniz. (Heyeti kastederek) Kendi aranızda işbölümü yaparak, Kandil ve Avrupa'ya bu görüşmeyi anlatın. Daha önce üç hafta demiştim. Ama iki hafta

içerisinde gelirse görüşlerimi revize ederim. Eşbaşkanlarla görüşürsem iyi olur. Eğer eşbaşkanlara tavır devam ederse yine bu heyet gelir. Newroz'a bunu ilan etmek istiyorum. İlanı ben yapacağım.

(Sırrı'ya dönerek) Kolektif haklar ve Kürt Reformu Yasası yapılacak. Biz demokratik özerklikte ısraredersek, bu sabote etmek olur.

S. S. Önder: Sayın Başkan, süreci tıkayacak olan da, sürecin önünü açacak olan da sizin koşullarınız. Buna dönük yetkililerle görüşmelerinizde bir takviminiz, bir mutabakatınız var mı?

A. Öcalan: (Önce cevap vermek istemedi) Ben PKK'nin yetersizliğine karşı da inisiyatif kullanacağım. Ne PKK'nin ne de AKP'nin sandığı gibi bir çekilme olur. Yalçın Akdoğan 'milat' diyor. Bu kendini kandırmadır. Felakete neden olur. Mektubun cevabı gelecek. Karar verip ilan edeceğim. Kandil karamsar, aşarlarsa iyi olur. Yalçın Akdoğan kendisine güveniyorsa kendisiyle konuşabilirsiniz. Bunu yapmazlarsa daha da gelişkin bir gündemle karşılaşılır.

(Sırrı'ya dönerek) Peki, bu çekilmenin yapıldığı yerlere JİTEM'in ve korucuların dolmaması için komisyonlar mı, yoksa Akil İnsanlar mı olmalı?

S. S. Önder: Parlamentonun böyle bir yetkisi ve işlevi yok.

A. Öcalan: Komisyonlar kurulacak. Hakikat Komisyonu da kurulacak. Akil İnsanların denetiminde olacak. Çekilme o zaman olacak. Köylere geri dönüş olacak. Bunları yapmazlarsa geri çekilme olmaz.

"Çekilirse gerilla biter" görüşüne katılmıyorum. Çekildiğimiz alanda gerillayı daha da büyüteceğiz. Suriye var, İran var. Şu an Suriye'de elli bin, Kandil'de on bin, İran'da kırk bin var.

S. S. Önder: Sizin konumunuz ne olacak?

A. Öcalan: (Gülerek) Ne ev hapsi ne de af, bunlara gerek kalmayacak. Herkes, hepimiz özgür olacağız. Şunu bilin ki, bu hamlem komployu boşa çıkaracaktır. Ben komployu aşıyorum. Başarılı olur sam, ne KCK tutuklusu kalır ne başka tutuklu. Bu olmazsa elli bin kişiyle halk savaşı olacak. Ölen ölecek, ben karışmıyorum. Yalnız herkes bilmeli ki, ne eskisi gibi yaşayacağız ne de eskisi gibi savaşaacağız. Kendime güveniyorum. Şunu iyi bilin: Devlet de, ben de vazgeçemeyiz. Tarihi bir barış ve demokratik yaşama geçiş...

Kandil onların savaş sistemine katılmadığım için, bu yüzden onlara kızıyorum.

Umarım AKP de bizi yanlış anlamaz. Yanlış anlarsa felaket olur. Buna rağmen AKP diktatoryasını bize dayatırsa kabul etmeyiz.

S. S. Önder: Başkanım, her şeyi konuştuk. Bir de Başkanlık meselesi var. Kamuoyu bu konuda çok hassas. Totoliter bir yapıya dönüşmesinden endişe ediliyor.

A. Öcalan: Başkanlık sistemi düşünülebilir. Yalnız burada Başkanlık ABD'deki gibi olmalı. Devlet Meclisi gibi bir Senato. İkincisi, bir de Halklar Meclisi. Bunun adı Demokratik Meclis de olabilir. Bu da ABD'deki Temsilciler Meclisi gibi olabilir, Rusya'daki Alt Duma gibi olabilir. İngiltere'deki Avam Kamarası'nın Türkiye versiyonu gibi. Esas olarak HDK'yi parlamentoya uyarlamak gibi düşünebiliriz. HDK demişken, çok planlı ve örgütlü işler yapmalısınız. Biraz bürokratik ve hantal kalıyor. Ertuğrul'a söyle, ben hala Dev-Genç çizgisindeyim. (Gülerek) O anlar. Kırk yıldır Türk Solunu taşıyorum. Daha fazla kendilerine güvenmeliler. Daha fazla kitleselleşsin, dar kalıyorsunuz. Seçime BDP ile mi, HDK ile mi gireceksiniz, siz karar verin. Adayları halkın en popüler olanlarından seçin. Seçime giderken (eğer HDP ile giderseniz) eşbaşkanlar değişebilir.

P. Buldan: Kürt basınına takip etme şansınız var mı? Özgür Gündem, Azadiya Welat gibi...

A. Öcalan: Evet, Özgür Gündem okuyorum. Kendilerini yormuyorlar, biraz kendilerini yorsunlar. İmzalar zenginleşsin. Kadın sayfasını da okuyorum. Ama sürekli katliamlar ve ölümlerden bahsediyorlar, oysa özgürlükler de işlenebilir.

S. S. Önder: Son günlerde sanatçıların duyarlı çıkışları var. Mesela Kadir İnanır bayağı etkileyici oldu.

A. Öcalan: Hepsini selamlıyorum, saygılarımı gönderiyorum. Şunu görmeliler: Bizim siyasi faaliyetimiz bir sanattır. Estetiğiyle, örgütlenmesiyle bir sanattır.

S. S. Önder: Bilge köyü katliamı üzerinden Kürt meselesini anlatan bir senaryo üzerinde çalışıyorum.

A. Öcalan: Çok iyi olur.

S. S. Önder: Baskın Oran'ın selamları var.

A. Öcalan: Ona çok selamlarımı söyleyin. Onu izledim, çok güzel bir değerlendirmede bulundu. Gerçi daha önce Mitterand söylemişti: "Merkezijetçilik Fransa'nın inşasında ne kadar gerekli idiye, şimdi

de o kadar tehlikelidir.” Bunu Türkiye için de böyle düşünebiliriz. Başlangıçta Türkiye için gerekli olsaydı bile, ki ben öyle düşünmüyorum.

S. S. Önder: Gruptaki arkadaşların da selamı var, bir diyeceğiniz var mı?

A. Öcalan: BDP şunu bilmeli. Bundan sonra toplu tutuklamalar olursa isyan çıkarsınlar. Ben sorumluluk üstlenmem. Süreç başarısız olursa “Apo öldü” diyeceksiniz. Ben yokum. BDP ve PKK’nin beni kullanmasına izin vermem.

S. S. Önder: Rojava için bir aktarımınız olacak mı?

A. Öcalan: Suriye’de Kürtler iki tarafla da görüşsünler, kim haklarını verirse onunla çalışsınlar. Suriye Demokratik Kurtuluş Cephesi olsun. Kürt, Arap, Türk, Türkmen hepsi... Suudi, Selefiler çok tehlikeli, Esad yönetimi ise küçük burjuva diktatörlüğüdür. Kürtler (Suriye’deki Kürtleri kastederek) Barzani’nin emrine giremez. Onun çizgisi farklı. Kürtler mutlaka bir öz savunma gücü oluşturmali.

S. S. Önder: Can Dündar’ın size selamları var. Sizin belgeselinizi yazmak istiyor. Amara’dan başlamak istiyor. Sizin izninizi istiyor. Görüşmek istiyor. Bir çok gazetecinin de sizinle görüşme isteği var.

A. Öcalan: Tabii Can, M. Ali Birand’ın talebesi. Birand’ın da böyle bir talebi vardı. Hatta Diyarbakır’a da gitmek istiyordu. Gideceği gün öldü. Bu kolay bir iş değil. Hazırlığını yapsın ama başlamsın. Tabii senin de (Sırrı’yı kastederek) uzmanlık alanın. Kimse beni anlamıyor. Benim icra ettiğim rol çok farklı.

Gerekli yerlere selamlarımı iletin.

P. Buldan: Başkanım, size ait bir şey almak istiyorum.

(Bunun üzerine Başkan elindeki kalemini Pervin’e verdi. “Hatta size bir şey imzalayabilirim” dedi. Heyetin üç üyesine ayrı ayrı duygularını ifade eden birer cümle yazarak birer kart imzalayıp verdi.)

23 Şubat 2013

Bu süreci biz hazırladık

A. Öcalan: Hepiniz hoş geldiniz. Gelişiniz rahat oldu mu? Hava iyiydi, değil mi?

Heyet: Hoş bulduk, teşekkür ederiz.

S. Demirtaş: Sağlığınız nasıl Başkanım?

A. Öcalan: İyiyim, gözlerimdeki yaşarma dışında bir sorun yok. Sanırım ileriki aşamalarda daha detaylı muayene ve tedavi için imkanlar olacak. Ama iyiyim şu anda.

(Pervin hanıma dönerek) Siz kaç yaşındasınız?

P. Buldan: 43 Başkanım.

A. Öcalan: Siz Sırrı bey?

S. S. Önder: 51 sayın Başkan.

A. Öcalan: (Demirtaş'a dönerek) Siz?

S. Demirtaş: 40 yaşındayım Başkanım.

A. Öcalan: Peki, tamam, sanırım sizlerin aktarımlarınız olacak, önce siz buyrun. KCK'nin mektubu dün geldi, aslını da az önce aldım. (Mektubu defterin arasından çıkararak) Sanırım budur. Üç sayfa, değil mi?

S. Demirtaş: Evet, KCK'nin mektubunu önceden size ulaştırdık. Aslında BDP ve Avrupa'dakilerin mektuplarını da elden size daha önce verecektik, ama buraya gelmemiz biraz gecikti. Hükümet de KCK'nin mektubunu acilen size iletmek istedi. Bugün bütün mektupları, anayasa önerilerinden oluşan 21 sayfalık eki ve Anayasa Uzlaşma Komisyonuna sunulmuş BDP, AKP, MHP ve CHP tekliflerinden oluşan bir dosyayı Yetkiliye teslim ettik. Size takdim edecekler.

A. Öcalan: Tamam, onları alırım, hepsine cevaplarım da olur zaten.

Şimdi tabii sizler bizzat Kandil'e, Avrupa'ya gittiniz. (Demirtaş'a dönerek) Siz gelişmeleri aktarırsınız. (Sırrı'ya dönerek) Siz de gözlemlerinizi aktarırsınız, eminim iyi gözlem yapmışsınızdır.

S. Demirtaş: Kandil ve Avrupa'daki arkadaşların size selamları var, oldukça iyiydiler. Zaten mektuplarda da öneri ve kaygılarını yazmışlar.

A. Öcalan: Okudum, oraya geleceğim.

Öncelikle bu süreci bizzat biz hazırladık tabii. Önce devleti ısıttık, ortak ettik. Şimdi de AKP'yi ısıtıyoruz. Öyle eskisi gibi değil, eskiden farklı olarak siz de varsınız tabii. Bütün bunlar sizin masanıza da gelecek. (Sırrı'ya dönerek) Solu da sizin çabalarınızla katıyoruz. BDP'nin rolü önemlidir tabii, öyle arabuluculuk falan değil. Gazetelerde 'postacı' gibi şeyler yazıyorlar, öyle değil. Bütün bu anayasal-yasal boyut, yani parlamento boyutu sizin işinizdir. AKP'nin de, CHP'nin de bütün bunları kendi içinde tartışması lazım. Sizin de onlarla görüşüp tartışmanız gerekir. Hatta canı isterse MHP bile katılır, katılmasa da kendisi bilir. CHP bir çıkmazı yaşıyor. Ben de varım dediği noktada adım atmıyor ya da ne dediğini bilmiyor.

Bu iş öncelikle parlamentonun bir karar almasıyla başlar. Bu bir tezkere mi olur, karar mı olur, onu bilemem artık. Komisyonların kurulması gerekecek. Bunlardan birincisi parlamenterlerden oluşan bir komisyondur, diğeri ise toplum adına Akil İnsanlardan oluşur. Parlamenterlerden oluşanı işte bir kararla falan olması lazım, değil mi?

S. S. Önder: Sayın Başkan, ben sayın Cemil Çiçekle görüştüm. Bu konuda kendisinin de bazı önerileri oldu. Kendisi de komisyonların kurulabileceğini, bunun için kafa yorulması gerektiğini söylüyor. Bir geçici komisyon da olabilir. Bunun süresi üç aydır. Sonra süresini uzatabiliriz ya da daimi bir komisyon olabilir dedi.

A. Öcalan: Tabii, sayın Çiçek Meclis Başkanıdır. Bu konularda elinden geleni yapmalı. Nasıl olacaksa işte, kendisinin de bunları Meclise sunması gerekir. Mesela 1921'de Koçgiri'de benzer bir şey var. Parlamento bunları çağırıyor, bir karar alıyor, isyanı bitiriyor. Gerçi onların süreci biraz farklı devam ediyor, ama bizimki de biraz böyledir. Bir isyanı bitireceğiz. Parlamento karar almadan nasıl olacak? Bizimki de kırk-elli yıllık bir meseledir.

S. Demirtaş: Parlamento iki şekilde karar alabilir: Ya bir araştırma komisyonu kurulması kararı alır, ya da bir yasa çıkarıp özel bir ko-

misyon kurarak bunu yapar. Bizim mektubumuzda da bu öneriyi göreceksiniz zaten. Biz kanun çıkarılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

A. Öcalan: Elbette, bence de kanunla özel bir komisyon kurulur. Bu komisyon geri çekilme dahil, bütün çatışmasızlık sürecine nezaret eder. Bunlar parlamenterlerden oluşur, değil mi? Böyle daha uygun olur. Zaten bu olağanüstü bir durumdur. Zannediyorum bu karar için üçte iki karar çoğunluğu gerekir.

S. S. Önder: Yok, o oran anayasa değişikliği için zorunludur.

S. Demirtaş: Yasa için salt çoğunluk yeterlidir.

A. Öcalan: Anlaşıyor, anayasa değişikliğine gerek yok yani, yasayla da olur, tamam. Diğeri ise tamamıyla Akil İnsanlardan oluşur. Bu komisyon sürecin üç aşamasında da etkili olacak. Bu da resmi komisyonun sivil ayağıdır. Bunlar tümüyle toplumun vicdanını temsil eden insanlardır. Ne bize yakındır ne ötekine. İşte akademisyenler, gazeteciler, sanatçılar, sivil toplum temsilcilerinden oluşur. Bu konuyu AKP ve heyetle de tartışabilirsiniz. Mesela Mithat Sancar fena değil. İşte bunun gibi isimler olur. Şimdi önermek istedikleriniz varsa söyleyebilirsiniz. Otuz kişi kadar olurlar. Bunlar geri çekilme sürecinde bölge bölge görev dağılımı yaparak çekilmeye nezaret ederler, sonrasında normalleşme sürecine kadar da çatışmasızlığı denetlerler. Bunlar için yasaya falan gerek yoktur. Tümüyle meşruiyeti esas alırlar. Çünkü gerektiğinde yasalarla çatışacak bunlar. Öyle bir yasayla denetim altına almak doğru olmaz.

S. Demirtaş: Biz önerimizde bu Akil İnsanlar Heyetinin de yasayla komisyonun çalışmasının bir parçası haline getirilmesini öneriyoruz.

A. Öcalan: Yok, o tehlikeli olabilir. Bunu yasayla kurmak devletle arasında bağ kurmak olur. Sivildir'ler, meşruiyeti esas alırlar. Yapa-cakları iş yasadışı değil ki zaten.

S. Demirtaş: Biz daha çok da bu insanların hukuki güvenlikleri açısından bunu düşünmüştük. Çünkü bunlar ileride bu işlerden dolayı suçlamalarla karşılaşabilirler.

A. Öcalan: Olsun, yasayla yapmak tehlikeli olabilir yine de. Zaten bizim önereceğimiz yasalar çıkarsa onların güvencesi de dolaylı sağlanmış olur.

S. Demirtaş: Tamamdır Başkanım, anlaşıyor.

S. S. Önder: Sanatçılar bu işe çok hazırlar.

A. Öcalan: Kadir İnanır olabilir. Kimseyi zorlamak istemem, tabii ki kendileri isterse olur.

S. Demirtaş: Yaşar Kemal gibi manevi ağırlığı olanlar da olabilir.

A. Öcalan: Evet, ama biraz sahada çalışacak kişilerden de olmalı. Sağlık sorunu, yaşı falan. En azından çoğunluğu böyle olmalı.

P. Buldan: Lale Mansur, Jülide Kural...

S. Demirtaş: Sezen Aksu, Fazıl Hüsnu Erdem, Vahap Coşkun, Büşra Ersanlı, İHD ve Mazlum-Der Başkanları, TİHV gibi isimler de olabilir.

A. Öcalan: Elbette, tabii kendileri istiyorsa niye olmasın, hatta İsmail Beşikçi istiyorsa niye olmasın? Zaten Danışma Kurulunuzdadır. Tamam, siz bunları konuşun kendi aranızda.

S. Demirtaş: Biz bir çalışma yapıp size getiririz Başkanım.

A. Öcalan: Bana yeniden gelmeniz gecikirse heyet üzerinden gönderebilirsiniz. (Heyet üyesine bakarak) Mümkündür, değil mi?

Yetkili: Tabii ki olabilir, mümkündür.

A. Öcalan: Evet, bu böyle tamam olsun. Şimdi bizim burada yaptığımız işin bir hukuka ihtiyacı var. Nedir o? Parlamento bir yasa çıkaracak ve bu yasadışılığa son verecek. Çünkü bizim yaptığımız işlerin hepsi yasadışıdır, öyle değil mi? İşte MİT'in iki Müsteşarını niye sorgulamak istediler? Çünkü yaptıkları iş yasadışıdır, suçtur suç, açıkça durum budur. Bakın, izledim ben. Haluk Koç çıkıp konuştu, "Bu yaptığınız anayasaya aykırıdır, suçtur" dedi. Doğru söylüyor, suçtur. MİT Müsteşarları neyle yargılanmak istendi? Vatana ihanetle. Avukatlarının otuzdan fazlası tutuklu. Siz vekil olmasaydınız sizi de alacaklardı helki. Hepimiz vatana ihanetle yargılanabiliriz. Bununla ne demek istiyorum? Gayrimeşru bir iş yapıyoruz demiyorum. Ama yaptığımız işin hukuki bir güvencesi olmalıdır.

Burada önemli bir hususa değineceğim, bu konu çok önemlidir. Bakın, geri çekilmeye karar veren benim. Ama ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası almış bir mahkum olarak bunu hangi yetkime dayanarak yapıyorum? Ben sadece bir mahkumum. Bu tür kararları almam ve uygulatmam yasadışı değil midir? Dolayısıyla geri çekilmeye dair alacağı karar veya çıkaracağı kanunda parlamento beni nasıl tanımlayacak? Bu çok önemlidir. Ben misyon sahibiyim. Öyle deniyor, değil

mi? KCK 'Önderliğimiz' diye yazmış, halk 'Başkan' diyor, herkes bir misyon biçiyor. Ben de bu isyanı sonlandıracak kişiyim. Bu nedenle parlamentonun beni nasıl tanımlayacağı önemlidir. Düşünsenize, ağır cezalı bir mahkum parlamentonun gündemine gelecek bir öneri sunuyor! Bunu hangi sıfatla yapıyorum, bu yasal mıdır? Hayır, suçtur. Bu yasadışılığın bir şekilde giderilmesi gerekecek.

MHP ve CHP gece gündüz işte bu hukuk dışıdır diye bağırıp çağırıyorlar. Doğru diyorlar, haklılar. Siz hemen Adalet Bakanına gidip anlatın, bu yasadışılığın giderilmesi gerekir deyin. Bakın, MİT Müsteşarlarının dosyası halen savcıda duruyor. Bu bir darbeydi, çünkü Müsteşarların yaptığığın yasal dayanağı yoktur.

Benim durumuma dair ne olabilir? Örneğin infaz erteleme olabilir. Cumhurbaşkanının da yetkisi var. Sağlık sorunları vesaire gerekçeyle, sürecin sonuna kadar mesela. Fakat bunun olabileceğini sanmıyorum tabii. Siz yine de bunu AKP ile konuşmalısınız. Bunu konuşmamış olmanızı yadırgadım doğrusu.

S. S. Önder: Sayın Başkan, geçen defa size kendi durumunuzu sormamın nedeni buydu. Siz geçiştirdiniz. Ben ısrarla üçüncü defa sorunca siz cevap verdiniz.

A. Öcalan: Doğru, ben öyle ev hapsi, af falan olmaz dedim orada. Süreçle zaten hepimiz özgürleşeceğiz dedim.

Sırrı. Siz böyle söyleyince, biz de bu konuyu bizim konuşmamızı istemiyorsunuz şeklinde yorumladık.

A. Öcalan: Doğrudur, tamam. Siz yine de bu konuyu Adalet Bakanlığıyla konuşun.

S. S. Önder: Sayın Başkan, bilmem dün akşam Adalet Bakanını izleyebildiniz mi?

A. Öcalan: Yok, fazla bir şey izlemiyorum.

S. S. Önder: Adalet Bakanı geri çekilmeyle ilgili bir yasanın parlamentonun gündemine gelebileceğini söyledi. Bu çok çok önemli bir gelişmeydi aslında.

A. Öcalan: Öyle mi dedi?

S. Demirtaş: Evet, bu şekilde bir yasa çıkarılabileceğini ifade etti. Biz de mektupta size bu öneriyi yapmıştık. Geçici bir yasa olabilir. Parlamento bunu yapabilir.

A. Öcalan: Tamam, o halde netleştirelim. Benim durumum (sü-

reçteki misyonumun tanımlanması), geri çekilme, Irak'ta gerillanın durumu (çekilme sonrası), bütün bunlar bir şekilde kanuna dahil edilmelidir. Benim rolümü ve silahlı gerillayı yasa dahiline sokacaklar. Zaten bu olmadan geri çekilme falan olmaz. Sayın Adalet Bakanına selamlarımı söyleyin. Zaten sürecin başında ona yazdığım bir mektupla başlamıştık. "MHP, CHP bu kanuni boşluğa dayanıyorlar ve haklılar. AKP de onlara karşı böylelikle açık veriyor" deyin. Bu konu onlar için de önemlidir. Sizi de vatana ihanetle suçlayabilirler. İvrir zıvrır şeyler için kanun yapan parlamento, böyle önemli bir konu için niye kanun yapmasın? Bir isyanı bitiriyoruz, değil mi?

Herkes Newroz'da geri çekilme için karar bekliyor. Ama karar benim vermemle olmuyor ki. Sanki bazıları çaktırmadan çıkıp gitsinler diyor. Çaktırmadan geri çekilme olur mu?

2006'da bir yetkili "Süreç ilerlerse en son sıra sana gelecek" demişti. Önce beni katmak istemediler. Örgüt, gerilla, halk ayağını boşaltıp beni mecbur bırakmak istediler, sahte önderlikler yaratmak istediler, türlü şeyler denediler. Ama olmadı, başaramadılar. Şimdi doğru olanı yaptılar ve benimle başladılar. Bu hatadan vazgeçtiler, bunun öyle kolay olmadığını gördüler. Beni tüm güçlerden soyutlayıp bana geleceklerdi. Bu, tarihi hataydı. KCK operasyonları da öyle. Dış güçlerin komplo dayatmasıydı. Maalesef Başbakana da kabul ettirdiler. O da buna geldi.

Güney'dekiler üzerinden denediler, BDP üzerinden denediler, Osman-Botan üzerinden denediler. Sonra Burkay'ı ve benzerlerini denediler, olmadı. Şimdi değişti tabii. Ağır da olsa tüm bunları aşmaya çalışacağız. Dün gelenlerle bunları biraz konuştum. Onlara da söyledim. Ben de çalışmak istiyorum, ama ellerim bağlı nasıl çalışayım dedim. Ellerim işte bu yasayla açılacak. Bu parlamento kararı kilitlidir. Yasal çözümü bulacağız, bu komplo baş aşağı olacak.

P. Buldan: Kandil'in geri çekilmeye ilişkin kaygıları var. "Kısa sürede olacak bir şey değil, biraz daha zamana ihtiyaç olacak" diyorlar. Zaten mektuplarında da bu var.

A. Öcalan: Senin Kandil'deki gözlemin ne sayın Süreyya?

S. S. Önder: Sizin geliştirdiğiniz perspektife dair büyük bir netlik ve kararlılık var, esastan çok teknik itirazları var. Hatta Karayılan bunu biraz da gülümseyerek söyledi: "Yahu koşarak çekilsek de bir iki ayda

çıkamayız. Hatta bir iki bölge var ki mevsim koşulları nedeniyle yazdan önce çekilme başlanmaz. Mayıs ayında karların erimesi falan işleri zorlaştırır” gibi teknik itirazları da var. Mesela Dersim bölgesini örnek verdi.

A. Öcalan: Ben onlara cevap yazacağım zaten. Bu daha mühim, bu konuya geri dönelim. Tekrar hatırlatmak için söylüyorum: Bu komisyonlar çok mühimdir. Yani ne olacak? Bu komisyonlar bütün süreci gözleyecek, nezaret edecek. Sivil karakterlidir. Otuz kişiden oluşacak. Akademisyen, medya, sanatçılar, özgür vicdanlı insanlar, istekli ve kararlı olanlar olmalı. Dört beş bölgede çalışacaklar.

Askeri olarak çıkış olurken, sivil olarak dönüş olacak. Yani sivil insanların köylerine dönüşünden söz ediyorum. Bu insanlar köylerine dönerken korucu, JITEM artığı gibi unsurların tehdidi ile karşılaşabilir. İşte bu komisyon bu geri dönüşlere de nezaret edecek. Sorun çıktığı zaman sorunu çözecek. Bu insanların bazılarının köyüne, malına, namusuna el atılmış. Şimdi geri döndüklerinde sorunlar çıkabilir. Ayrıca BDP ve DTK sivil savunma birimleri örgütlemeli ve bu tür saldırılara karşı hazırlığını yapmalıdır. İnsan hakları kurumları gibi STK’lar da bu süreçterol almalıdır.

S. Demirtaş: Bu sivil komisyonlarda değişik etnik grupların temsiliyeti olsa iyi olur. Geçen görüşmede etnik kesimlere dair söylemlerinizi yanlış anlaşıldı.

A. Öcalan: Tabii ki olmalıdır, Ermeniler olabilir, Mahcupyan mesela.

S. S. Önder: Mahcupyan çok hevesli olmayabilir. Rakel Dink daha uygun bir isim.

A. Öcalan: Niye olmasın? İstek ve heyecan çok önemlidir, biz kimseyi zorlayamayız. Rumlar olabilir mesela, tabii isterse Yahudileri temsilen İshak Alaton olabilir. Çerkezlerden de olabilir.

S. S. Önder: Çerkezler bir çalıştay yaptılar. Ben de davetliydim. Anadil hakkı istiyorlardı. Dernek olarak partimizi iki kez ziyaret ettiler, katkı sunmaya hazırlar aslında.

A. Öcalan: Olsunlar tabii, niye olmasın. Bu dönüş meselesi geri çekilmekten daha önemlidir. Üç milyon insan göç etmiş, bunlar yerlerine geri dönecekler şimdi.

S. S. Önder: O konuda geçmişte bir yasa çıkarıldı, biliyorsunuz.

A. Öcalan: Evet, biraz para dağıttılar. Ama öyle olmaz. (S. Demirtaş'a dönerek) Kaç köy boş şimdi?

S. Demirtaş: Aslında dönüş önünderesmi engeller yok. Belki birkaç bölgede korucu tehdidi gibi durumlar çıkabilir.

A. Öcalan: İşte ben de bu durumları söylüyorum. Binlerce silahlı korucu var, bunlar bir güçtür, bir savaş örgütlenmesidir. Bunun tamamen değiştirilmesi gerekir. Belki ileride bu kadrolar yerel kolluk gücüne dönüşür (Korucuların kendisini değil, kadrolarını kastetti). Bunlar özel harbin bir uzantısıdır şimdi.

Tamam, ilk aşamayı, yasayı, komisyonları konuştuk. Şimdi ikinci aşamaya geelim. Bu aşama anayasal ve yasal süreçtir. Burada BDP'ye görev düşüyor. Tabii anayasayı da konuşacağız. Ama tahminime göre bu anayasa kalıcı olmayacak gibi. Daha çok bir geçiş anayasası olacak sanki. Öbür türlü zor görünüyor. Olursa iyi olur tabii, niye karşı çıkalım. Ama 1921 Anayasası bir geçiş anayasası idi, sonrasında da 1924 Anayasası yapıldı. İşte bu defa da öyle olabilir. Uzun bir anayasaya da gerek yok aslında. Sadecce Türkiye gibi ülkelerde var böyle anayasalar. İngilizlerinki yazılı bile değil. Amerikalılarınki 12-18 maddedir. Uzun uzun her şeyi anayasaya yazmak anayasayı yönetmeliğe çevirir. Sanırım kalıcı anayasa 2015 seçimleri sonrasına kalır. Sayın Cumhurbaşkanı da benzer bir şeyler söyledi sanki.

S. S. Önder: Sayın Başkan, tam da sizin cümleleriniz ve perspektifinizle, neredeyse aynı ifadelerle Sayın Kışanak da bu anayasal sürece bir çözüm olarak bu yaklaşımı ele almamız gerektiğini söyledi. O da geçiş anayasası önerdi zaten. Bu arada size selamı var. Giderken bir kalem ve hatıra yazısı verebilirseniz çok mutlu olacaktır.

A. Öcalan: Gültan çok yaratıcıdır, kafası çalışıyor demek ki, izliyorum.

S. S. Önder: Ben de onun analitik yaklaşımını Golda Meir'e benzetiyorum zaten. Hikayeleri de çok benziyor.

A. Öcalan: (Gülerek) Gültan iyidir.

P. Buldan: Kandil'in normalleşme sürecine kadar baraj ve yol projelerinin durdurulması talebi vardı.

A. Öcalan: Aslında bu siyasi bir konudur, askeri bir konu değildir. Biliyorum, bazı yerlerde durdurmaya çalıştılar. Bu konu tam bir felaket politikasıdır, kapitalizmin büyük saldırısıdır. Mesele enerji değildir,

parça parça Anadolu'ya el koyma projesidir, işgalden daha tehlikelidir. El koymanın değişik biçimidir. Sınırlarda mayınların temizlenmesi meselesini bir İsrail şirketine verdiler. Biliyorsunuz, bunlar hep birbiriyle bağlantılıdır. Barajların çoğunda da yabancı sermaye vardır. Bunlara karşı askeri değil siyasi savaş yürütmek gerekir. Siyasal savaş yurtseverlik savaşı, tarihe ve toprağa sahip çıkma savaşıdır. Büyük kampanyalar düzenlemeliydiniz. Yine de yapılabilir, çünkü biraz geri kaldınız. Bunlar çok önemlidir. Bu vadiler medeniyetin doğduğu yerlerdir. Dicle-Fırat vadisi böyledir. Şimdi bu vadileri suyla dolduruyorlar; tarihi, geçmişi yok ediyorlar. Büyük düşünceyi örgütleyemiyoruz, yeni hastalığımız budur. Bu konuda önlem almalı, herkesle işbirliği yapmalısınız. Ilısu Projesine karşı büyük kampanyalar yapılabilirdi.

S. Demirtaş: Aslında Ilısu'yla ilgili bazı kampanyalar yapıldı. Bazı şirketler ihaleden çekildiler. Belli etkileri oldu aslında.

A. Öcalan: Yerli sermayeyle de olsa yaparlar bunlar. Önemli konulardır, takip etmek gerekir. Bazı yerler elden gitti tabii, geri dönüşü bile yok artık. Botan'dakiler de tehlikelidir, bunlara karşı kampanyalar yapmak gerekir. Sermayeden bunun hesabını böyle sormak gerekir. İki yol izliyorlar, bu HES'lerin dışında bir de tarikatları kullanıyorlar. Mesela Adıyaman'daki Menzil... Eskişehir'de büyük bir yer yapmışlar, böyle kamp gibi. Menzil'indi, değil mi?

S. S. Önder: Başkanım, Eskişehir'deki kampın Menzil'le alakası yok.

A. Öcalan: Öyle mi? Adıyaman köleleştirildi. Ekonomi, tarım ne durumda?

S. S. Önder: Kent faizci tefecilerin eline geçmiş durumda. Bunda tütün ekiminin sınırlandırılmasının büyük payı oldu. Eccvit, Kemal Derviş'i göreve çağırdığında, 'on günde on yasa' çıkarılması şartı koşmuştu. Bu yasaların birincisi tütün ekiminin sınırlandırılması hakkındaki kanundu. Bütün Türkiye'de toplam beş yüz bin tütün üreticisi vardı. Bunun iki yüz kırk bini Kürt coğrafyasındaydı. Bu kaynak ve kültür kesilince kentler tefecilerin tahakkümüne girdi. Faiz ilişkileri ahlaki da çürüten bir işlev görüyor.

A. Öcalan: Adıyaman'a eğilmelisiniz. Bunu Sabri'ye de söyledim hep. Sayın Süreyya, sizin babanız da TİP döneminde İl Başkanlığı görevinde bulunmuş. Orada büyük mücadele var. Bir Alevi aydınlanması yaşanmalı. Sen sinemayla da bunu anlatmalısın.

S. S. Önder: Sayın Başkanım, önümüzdeki dönem sinemaya döneceğim. Bütün bunları gerçekleştirmek gerek. O alanda büyük bir boşluk var.

A. Öcalan: Hayır, hayır. Senin için sinema ikinci sırada olmalı. Sen siyaset yapmalısın. Bu durum sana sinemada da bir koruma sağlar. Ben Ulucanlar'da Yılmaz'la görüştüm. O zaman İbrahim Tatlıses'e öfkeliydi. "Bizim değerlerimizi kıymetsizleştiriyorlar" diyordu. Büyük projeleri vardı. Yılmaz tam bir Kürt'tü, ama Anadolu sineması yapamadı. Sen de sinema yapmalısın, ama siyaseti bırakmadan. Mesela Kürt kadını anlatmalısın. Bunu yapabilecek durumdasın. Kadın meselesi hakkında beni kavramışsın. Etrafına yetenekli insanları almalısın. Kurumsal bir yapı haline getirin. Bir şirket olabilir. (S. Demirtaş'a dönerek) Siz de desteklemelisiniz. Sen de siyaseti, gazeteciliği, kültürel çalışmaları ve sinemayı bir arada yürütmelisin. Üç dört boyutlu bir adam olacaksın.

P. Buldan: 8 Mart etkinlikleri çok iyi geçti. Özellikle bölgede çok görkemli ve coşkulu etkinlikler yapıldı. Kadınların barış mesajları çok net ve kararlı bir şekilde verildi.

A. Öcalan: Kadınlar özgürleşmelidir. Köleliğe göz diken kadınları hiç sevmem. Ortadoğu'da kadın yükselmek zorundadır. Sizin durumunuz çok zor. Nasıl özgürleşeceksiniz? Kadınların durumuna çok üzülüyorum. Kendinizi özgürleştirmelisiniz. Kadın evin içinde olunca köleleşiyor. Bazı erkeklerde karılaşma var. Halil Ataç, Allah belasını versin, bir karı yüzünden ne hale geldi. Binlercesi kadın alıp kaçtı. Botan, Osman, hepsi aynı. İki tanesi dürüst çıksaydı böyle olmazdı.

(Pervin'e dönerek) Eski yaşamınız ortada. Feodal bir baskı vardı. Ama şimdi siyaset yapıyorsunuz. Siyaset alanında iyisiniz. Kadınları, kızları özgürleştirin. Şu anda kadınların durumu iyi. Şu andaki kadınların durumundan memnunum. Kadın özgürlükçüsü olmak lazım. Kadına biçim vermeyi ahlaksızlık sayıyorum. Kadının 'xweda'sı' gerekir. 'Xweda' kendi kendini doğurmadır. Özgür kadın bir güneş gibi doğar. Jin, Jiyan kelimeleri çok anlamlıdır. Kadınlar kudretli, özgür ve karar sahibi olmalı. Kadınlar bana müthiş bağlılar. Bu kadar bağlı olmayın. Yüzde yüz bana bağlı kadın olmaz. Kadın değerli bir varlık. Jin-Jiyan kelimeleri bunun için değerlidir. Benim her söylediğimi bir tabu olarak görmeyin. Öz kararları olan kadınlar yetiştirin. Kadınların özgür yaşam

cvleri, binaları olmalı. Yaşamı kararlaştıracağınız mekanlar olmalı. Mali fon almanız lazım. Çalışmalarınızın temeline özgür kadın arayışını alın.

Tekrar ediyorum, kadınsız yaşam olmaz. Umutlu olun, emek harcayın, inanarak yapın. Kadın temelli çalışma önemlidir. Kadınlara Ortadoğu'da öncülük ediyorsunuz. Ancak bu şekilde lider olursunuz. Nazan'a selam söyleyin. Yazılarını beğendim. Kadın devrimini iyi kavramış.

S. Demirtaş: Başkanım, arkadaşlar BDP'nin sizinle yürüttüğü çalışmaya ve görüşmelere değer veriyorlar. Ancak gerillanın ikna edilmesi için doğrudan temas olması gerekliliğinden ısrarla söz ediyorlar. Bunun hangi yöntemle olabileceğini belirtmiyorlar, ama mutlaka olmalı diyorlar.

A. Öcalan: Bunu anlıyorum, ama birinci aşama için zor görünüyor. İkinci aşama için bunu ben de isteyeceğim. Sadece Kandil ile değil, gazeteciler vb. kimselerle de temasım olmalıdır.

S. Demirtaş: Net olarak anlaşılın diye soruyorum: Temas derken bu kişilerin adayı ziyaret etmesini mi, yoksa başka bir mekanizmayı mı kastediyorsunuz?

A. Öcalan: Şimdi Öcalan çıksın, af falan deniyor. Bir defa ben affedilecek bir suç işlemedim. İkincisi, bana bu hafta, bu ay dışarı çık deseler, ben burada kalmayı tercih ederim. Çünkü koşulları oluşmadan çıkmam mümkün de değil. Ben siyasi davası olan bir adamım ve bu yüzden buradayım. Çıkacaksam da bu çıkış siyasal gelişmelerle olacaktır. Ama bu yaz Adada bazı mekan değişiklikleri olabilir. Daha geniş bir mekana geçebilirim. Gelen misafirlerimle toplantı yapabileceğim daha geniş bir yer olabilir. Belki de inşaatına başlanmıştır burada, bilmiyorum. O zaman Kandil'dekiler de bu yaz buraya gidip gelebilirler belki. Hatta en son silah bırakma gibi şeyler bir kongreyle olur. Benim bizzat kongreye katılmam gerekebilir. Ama şimdi bu tür şeyleri dayatmıyorum.

Burada sekreteryaya için bazı yardımcıları gerekebilir. Basın sözcülüğü, danışmanlar falan ihtiyaç olabilir. Belki hukuk danışmanları gibi şeyler. Avukatlar ya da vekillerle tek başına yürümez bu işler. Sağlık koşulları için doktorlar, tahlil vb. şeyler için daha donanımlı sağlık ihtiyaçları olacak. Ben bunları heyete söyledim. Siz de bunların üstünde durun.

Ben Newroz'da okunmak üzere bildiri hazırlıyorum. Biraz ağır teorik bir bildiri olacak. Bu belgeyi heyet daha sonra size verecek. İyi hazırlandım diye düşünüyorum. Beş sayfa falan olabilir. Bunu Kürtçeye de çevirirsiniz. İki kişi okur bunu? Kimler olabilir?

S. Demirtaş: Biz acaba bir barış anası okuyabilir mi diye düşündük. Ya da Mazlum Doğan'ın ablası var, o da olabilir.

A. Öcalan: Onlar da olabilir tabii. Ama şöyle yapalım: Türkçe olanını sayın Sırrı Süreyya okusun, hitabeti iyidir. Tamam mı? (Sırrı'ya gülerek) Ufak tefek redakte edebilirsin, hatta yapmanı istiyorum. Şimdiden kabul ediyorum. Oldu mu?

S. S. Önder: Güveninize layık olmaya çalışacağımdan şüpheniz olmasın.

A. Öcalan: Kürtçe olanını kim okuyabilir?

S. Demirtaş: Ahmet beyin Kürtçesi iyidir, okuyabilir.

A. Öcalan: Evet, Kürtçesi iyi olabilir, ama okumak farklı tabii. Pervin hanımın Kürtçesi nasıl, okuyabilir misiniz?

P. Buldan: Evet Başkanım, okuyabilirim.

A. Öcalan: Tamam, o halde bunları böyle netleştirdik. Pervin hanımın hitabeti ve ses tonu iyidir.

Kandil'e de bir mektup yazacağım, bunu da heyet size verir götürsünüz, cevabını da bana iletirsiniz.

S. Demirtaş: Bir de başlangıçta yazılı bir mutabakat metni öneriyoruz, bu da güvence olabilir.

A. Öcalan: Konuştuğumuz yasa çıksa yeter, mutabakat metnine gerek kalmaz. Bu aşamada kimse böyle bir belgenin altına imza atmak istemez. Zaten biz şimdi müzakerenin başlangıcını hazırladık. Asıl müzakerenin resmileşmesi yasa çıktıktan sonra olacak.

Bu arada Roboskili ailelere selamlarımı söyleyin. Tabii onların durumu dramatiktir. Ama şunu da yapabilseniz iyi olur: Madem biz bir barışmadan söz ediyoruz, bu genel barışın bir prototipi olarak Roboskili aileler ile AKP'yi bir araya getirip bir uzlaşma sağlayabilirsiniz. Anladığım kadarıyla Roboski meselesi AKP'yi çok zorluyor. Bunun diğer faili meçhuller, kirli olaylarla anılması daha doğru olur. Diğerlerinin unutulup bunun tek başına ifade edilmesi doğru olmayabilir. Zaten bahsettiğimiz komisyonlar işte hep bu tür geçmiş karanlık olayları araştırca-
cak. Bunun gibi yüzlercesi, binlercesi var. Belki Cumhuriyet tarihindeki

tüm bu tür olayları katmak gerekecek. Savaş Buldan, Mehmet Sincar cinayetleri önemli cinayetlerdir. Biz Mustafa Suphi'lerden alacağız; tarihin yarısıdır, önemlidir. Bazıları "PKK'nin işlediği cinayetler ne olacak?" diye soruyor. Evet, biz bundan da kaçmayız, bunlar da araştırılır tabii. Şemdin, Hogır gibi unsurların yaptığı bir sürü şey var.

(Sırrı'ya dönerek) 30 Mart'ta Kızıldere ve Ankara'da bir anma yapılabilir. Benim adıma bir bildiri kaleme alırsın. İçinde bu Anadolu barışını sağlama çabalarını sizin anılarınıza ithaf ediyoruz diyebilirsiniz.

Şimdi tekrar ikinci aşamaya dönelim. Bu aşama mücadeleyi siyasallaştırma dönemidir aynı zamanda. "Gerilla çıktı, terör bitti, barıştık" diyecekler. Hayır, bu böyle değil. Guatemala örneği var; işte ateşkesten sonra mücadeleyi siyasallaştıramadıkları için trajik şeyler oldu, tam bir çözüm gelişmedi. IRA örneği de biraz böyledir aslında. Sadece silahlı mücadeleye son vermiyoruz. Anayasa, yasa falan, bunlar da tamam. Ama asıl demokratik siyasal mücadele ve bunun inşasını yapıyoruz. Birazdan dört önemli şeyden söz edeceğim bununla ilgili. Bunlar siyasallaşmanın inşası için çok önemlidir.

Bakın, 1925 sonrası Misak-ı Milli'nin parçalanması aslında Kürt parçalanmasıdır. Bu felaket asıl Kürtleri ilgilendirir. Musul-Kerkük, Halep'in kuzeyi falan, bunlar hep Kürt bölgeleridir. O dönem aslında parlamentoda bulunan Kürt vekiller, "Kürt coğrafyasını böyle dışarıda bırakamazsınız" diye kıyameti koparıyorlar. Bunların iyi anlaşılması lazım. Bizler Ortadoğu Konfederasyonu derken bunun yeniden canlandırılmasından söz ediyoruz. Davutoğlu'nun Diyarbakır mesajlarını takip ettim, olumluydu. Bizim dediğimiz şeylere benzer şeyler söylüyor. Gerçeği görüyorlar tabii. Biliyorsunuz, AB bir Kömür-Çelik Birliği olarak başladı, sonra bu günlere kadar geldi. Bizim coğrafyamız için de su böyledir. Dicle-Fırat suları tıpkı Kömür-Çelik Birliği'nin yol açtığı bütünleşmenin argümanıdır aslında. Biz kimseyle düşman olmak istemeyiz. Bu birlik Türkiye, Irak, Suriye ve Lübnan'ı kapsar. Benim buraya getirilmem biraz da bunun sonucudur. Ben Kürtlerin teslim alınması adına buraya getirildim. Bir müddet sonra Türk-İslamcıları teslim almak için Fettullah Gülen'i Pensilvanyaya aldılar. Nihayetinde aynı amaca yönelik iki ayrı operasyondur. Anlaşıyor mu?

S. Demirtaş: Önceki görüşmede aktarımlarınız yanlış anlaşıldı; Cemaat'e düşmanlık ve karşıtlık gibi yorumlandı. Gelmeden önce Sırrı Süreyya bazı temsilcileriyle görüştü. Onlar da bunu tam anlamadıklarını, tedirgin olduklarını söylemişler.

S. S. Önder: Evet, Ekrem Dumanlı'yla görüştüm. Bunun nedenini anlayamadıklarını, Bahoz Erdal'ın Cemaat'e yönelik sert açıklamalarıyla da birleşince kaygılandıklarını, AKP ile anlaşıp kendilerine yönelmek gibi bir niyetlerinin olduğunu düşündüklerini aktardı.

A. Öcalan: Bahoz Erdal'ın açıklamaları mı olmuş? Dikkat edilmesi lazım. Aslında bu dönemde herkesin birbirine karşı kullanacağı dil ve üsluba dikkat etmesi gerekir. Cemaat'le ilgili şeye gelince, o dedikleri gibi değildir. Biz kendilerine Ortadoğu'da demokratik ittifak bile teklif ettik, değil mi? Öyle düşmanlığımız falan olmaz. Söyleyin, Gülen'i en iyi anlayacak olan yine benim. Hatta kendisi "Sulhta hayır vardır" demişti. Ben de aynen katılıyorum. O da barışı destekliyor. Ortadoğu'da demokratik bir uzlaşa sağlayabiliriz.

İkinci aşamayı konuşmuştuk. Bu tamamen sizlerle ilgili. Anayasa, yasalar falan.

S. Demirtaş: Biz anayasadan önce bazı yasalarda demokratik reformlar olabilir diye öneriyoruz. Seçim barajı, Partiler Kanunu, ifade özgürlüğü, Terörle Mücadele Kanunu, Ceza Kanunu, Gösteri Kanunu gibi bazı yasalarda kapsamlı reformlara ihtiyaç vardır. Bunlar yapılırsa anayasayı yapmak da kolaylaşır. Bizim bu konularda parlamentoda çok sayıda teklifimiz var. CHP de kısmen buna destek verebilir. Bu demokratik siyaseti de güçlendirir.

A. Öcalan: Yani anayasadan önce bunlar yapılırsa iyi olur diyorsunuz.

S. Demirtaş: Evet, bu önemlidir.

A. Öcalan: Siz daha iyi bilirsiniz tabii ki, sizin uzmanlık alanınız, buna siz karar vereceksiniz. Sözünü ettiğiniz yasalar önemlidir, değişmesi çok iyi olur. Savaş sonrası TMK vb. yasalar artık ya kalkmalı ya da minimize edilmelidir. Bunları siz konuşur, karar verirsiniz.

Arkadaşlar mektuplarında yine "Anayasada Kürt-Türk halkı geçsin" diye belirtmişler tabii. Bunu bir kez daha anlatıyorum. Devlet üyeliği ile ulus üyeliği ayrıdır. Vatandaşlık devlet üyeliğidir, orada etnisite yoktur. Ulus üyeliği etnisiteyle ilgilidir. Orada da doğrudan etnik kimlik

yazması başka tartışmaları beraberinde getiriyor. Yok şu yazıldı, bu yazılınadı gibi. KCK'nin önerisi doğrudur, ama tam olmamış. Ben Osmanlı kültürel varlığını miras olarak esas alıyorum. Bu da şu şekilde olabilir: "Türkiye'nin bütünlüğü çerçevesinde tarihten miras kalan milletleri zenginlik olarak kabul ediyoruz." Ayrıca "Bölgesel ve toplumsal kültürler (inançları, Aleviliği vb. kastediyorum) kendini ifade etme, örgütlenme, dayanışma hakkına sahiptir" gibi bir düzenleme olabilir. Biz bu unsurları taşıyan topluma Türkiye Ulusu diyebiliriz.

S. Demirtaş: Bizim size sunduğumuz cevabın ekinde anayasa önerilerimizde buna benzer önerileri bulabilirsiniz.

A. Öcalan: Tamam, bakacağım.

Anayasada üçüncü önerimiz ise bölgeler ve kültürlere kendilerini ilgilendiren konularda referandum hakkının tanınmasıdır. Aslında bu bir tür özerkliktir. Şimdi birçok ülkede bölgeler bu şekilde referanduma giderek kendi geleceklerini belirliyorlar. Bunlar anayasada olmalı, bununla birlikte yerel yönetimler reformu da yapılmalı. Bu şekilde yerel meclislerin ekonomi, yerel güvenlik, eğitim, kültür, sağlık vb. konularda söz hakkı olmalı. İşte anadilde eğitim de bu şekilde çözülür. Siz anadilde eğitimi getirip taleplerin başına koyarsanız tıkarınız. Oysa anadilde eğitim işte yerel yönetimin yetkisine bırakıldı mı, onu sen çözersin zaten. Biz Türkçeden vazgeçmeyelim, ama anadilimizden de asla vazgeçmeyeceğiz. Bu konular da böyle anlaşılmalı.

Şimdi benimle barış yapacaklarsa bu bir yasayla başlar, benim özgürlüğüm de ancak böyle adım adım gelişir. Bu yasayı çıkarsınlar, süreç ilerlesin. (Yüksek sesle güler) Size demokratik siyasetin nasıl yapılacağını göstereceğim bu yaz. Bu söz ettiklerimin tamamı hukuki boyutlardır. Şimdi siyasi boyutu anlatacağım. Burada dört konferans öneriyorum. Bu konferanslar en kısa zamanda toplanır ve normalleşme sürecine kadar çalışırlar.

1- DTK öncülüğünde Kuzey Saha Kürt Konferansı. Bu konferansa bütün Kürt bileşenleri davet edilebilir. AKP ve CHP'liler dahil, Burak, Sezgin, Ensarioğlu, hepsi davet edilebilir. Gelmek istiyorlarsa gelirler. Bu konferans Maxmur'dan dönüşlerden gerillaya kadar hepsiyle ilgili kararlar alır. Benim tek başıma barış kararı alınamaz. Bunun siyasal inşa sürecinin ortaya çıkması gerekir. Üç yüz kişi olsun istiyorlarsa, yüz elli-iki yüz, kaç kişi olaksa fark etmez. Diyarbakır

merkezli olur. Normalleşme döneminin en önemli siyasal aracıdır. Kürt Sorununun Siyasal Çözüm Konferansıdır.

2- HDK'nın öncülüğünde Batıda aynı konferans yapılır. Burada da Türkiye'nin tümünü ilgilendiren talepler takip edilir. Yeni anayasa dahil, hep bu konferans tarafından önerilebilir. Demokrasinin sol ayağı bu şekilde inşa edilebilir. Diyarbakır Konferansı için söylediklerim aynen burası için de geçerlidir. İki konferans dayanışma ve işbirliği içinde olur.

3- Aynı çalışma Avrupa için de yapılır. İsmi kendileri belirlesinler. Dernek, federasyonlar falan dar geliyor. Teslim Töre'nin bu konuda haklı bir serzenişi vardı. Bu çalışmalara kendisi de katılabilir. HDK'nın Avrupa ayağı da katılabilir. Sadece Kürt-Türk değil herkes olabilir. Avrupa'daki potansiyel enerjiyi ortaya çıkarabilirler. Metin Ayçiçek eski arkadaşımdır, selam söyleyin, katkı sunabilir. Bunu Zübeyir onlara iletin. Mektubun cevabı biraz gecikebilir, ama onlar hırsızlıklarını yapmaya başlayabilirler.

4- Sonuncusu da Güney Kürt Ulusal Konferansıdır. İşte hep konuştuğumuz o konferanstır bu da. Erbil'de olabilir. Araplar ve Türkmenler de katılabilir. Sınırlara dokunmadan Kürtlerin ilişkisi nasıl olacak, işbirliği nasıl olacak, bunu belirler. Ortadoğu Konfederasyonunun ilk adımı gibidir. Ahmet beyler bu çalışmaya da katkı sunabilirler.

Üçüncü aşamaya ilişkin, ikinci aşamanın ne kadar süreceği AKP'nin hızına bağlıdır. Belki bin yıldır ilk defa bu topraklarda kapsamlı demokratikleşmenin kapısı aralanıyor. Türkiye Soluna söyleyin, öyle marjinal düşünmesinler.

S. Demirtaş: Eşbaşkanların hepsinin, vekillerin, parti yöneticilerinin, en son gelirken gördüğümüz için de Sebahat Tuncel'in selamı vardı.

A. Öcalan: Sebahat'in performansı iyidir. Selam söylersiniz. İleride yeni partinin başına geçebilir mi? Ertuğrul da olabilir, Sırrı da olabilir. Ben sadece öneriyorum tabii, bunları siz kararlaştırırsınız.

S. S. Önder: Sebahat ve Ertuğrul bu konuda benden daha iyidirler.

S. Demirtaş: Eşbaşkanlar olarak heyetle burada yaptığınız bazı görüşmelere bizzat katılmamız bazı pratik faydalar sağlayabilir. Ayrıca biz Adaya gelecek isimleri hiçbir zaman sorun etmedik. Ama eş-

başkanların gelmesi kurumsal temsiliyet açısından önemlidir diye düşünüyoruz. Zaten siz de başta böyle belirtmiştiniz.

A. Öcalan: Yasa falan çıkar, süreç ilerlerse eşbaşkanlar da gelir. Diğer vekilleri de görürüz mutlaka, izne bile tabi olmaz. Sizin doğrudan heyetle yaptığım görüşmelere katılmanızı kabul etmeyebilirler. Ama sizin de ayrıca mutlaka heyetle düzenli bir temasınızın olması gerekir. (Yetkiliye hitaben) Öyle değil mi? Sizin de bu ilişkiye açık olmanız gerekir.

Yetkili: Ben ifade etseydim ancak bu şekilde güzel bir cümle kurardım. Doğrudur efendim.

A. Öcalan: Ayrıca Hakan bey entelektüel biridir. Zaman zaman onunla görüşebilirsiniz. Fikir söylerler ama dayatmazlar. MİT reforma uğradı, değişti artık.

P. Buldan: Aysel Tuğluk arkadaşımızın da selamı vardı. Avrupa'dan Zübeyir, Remzi, Sakine Karakoçan, Mizgin Amed, Muzaffer Ayata arkadaşlar var. Size selamları vardı. Hediyelerini de size getirdik.

A. Öcalan: Zahmet etmişler, teşekkür edersin, selamlarını söyle. Sakine Karakoçan yaşlanmış mı? O da diğer Sakine gibidir herhalde. Çalışıyorlar tabii. Selam söylersiniz. Muzaffer kendine dikkat etsin. Ona dayatılan teslim alma girişimidir. Sakine'ye yöneldikleri gibi yönelmek de isteyebilirler. Aslında Kandil'de adam vurmak zordur, ama Avrupa'da kolaydır. Hepsi dikkat etsinler.

(Demirtaşa dönerek) Kandil'deki görüşmede diğer arkadaşlar niye yoktu acaba? Bir sorunları yok, değil mi? Cemil'in, Ali Haydar'ın, Rıza onların sağlık durumları nasıl? Görev versem kabul ederler mi acaba? Eski iki Besê arkadaş vardı: Besê Erzincan'la diğer Besê. Ne yapıyorlar acaba?

S. Demirtaş: Hiçbir sorun olmadığını biliyoruz. Tam bir bütünlük içinde olduklarını söylüyorlar. Sağlıklarının da uygun olduğunu sanıyoruz.

A. Öcalan: Tamam, o zaman ben yazarım belki.

Son olarak herkese selam ve sevgilerimi iletiyorum.

18 Mart 2013

Bastırılan solun önünü açıyoruz

A. Öcalan: Hoşgeldiniz, nasılsınız?

Heyet: Hoş bulduk. Siz nasılsınız?

A. Öcalan: Her zamanki gibiyim, ciddi bir sorun yok. Nasılsam öyle olmaya devam edeceğim, son nefesime kadar da böyle olacağım.

S. Demirtaş: Öncelikle herkesin selamları var. Yarın doğum gününüz, hepimiz doğum gününüzü kutluyoruz.

A. Öcalan: Ha evet, çok önemli değil aslında, halkın niye kutlamalar yaptığını anlıyorum tabii.

S. Demirtaş: Şu anda onbinlerce insan yollarda, Amara'ya doğru gidiyor. Kutlamalar yapılacak, hepsinin de size selam ve sevgileri var.

A. Öcalan: Tamam, tabii ki anlıyorum. O zaman bu konuyla başlayalım. Siz de bunu kısa bir mesaja dönüştürüp yarın orada okutursunuz.

Herkese selam ve sevgilerimi iletiyorum. Benim açımdan kişisel bir doğum günü olmaktan öte, bir halk bu günü kendisinin yeniden doğuşu olarak anlamlandırmak istiyor. Ben de böyle yaklaşarak selamlıyorum. Bugün artık onurlu bir barışın imkanı her zamankinden daha fazla artmıştır. Ben bu süreç için bugüne kadar üstüme düşeni fazlasıyla yaptım, yapıyorum. Ancak bundan sonrası halkın işi ve görevidir. Gençler, kadınlar örgütlenerek teoride, pratikte, ideolojik açıdan, sözü ve eylemiyle özgür yaşamı yaratma konusunda daha fazla çalışmalıdır. Boş yere bir tek damla kan akmasın istiyoruz.

Kimse birbirini boş yere incitmesin. Bununla birlikte kimse boş yere birbirini kandırmayı, aldatmayı da düşünmesin. Bu temelde herkesi bir kez daha selamlıyorum. Bu çerçevede yazarsınız.

P. Buldan: Kadınların hepsinin özel selamı vardı. Ayrıca doğum gününüzü kutluyorlar.

A. Öcalan: Sağolsunlar. Kadınların gerçek yaşama geçişi bu günle bağlantılıdır. Kadınlar için özgür yaşamı yaratmak için uğraşıyorum. Dünyada benim kadar kadın meselesi ile ilgilenen yoktur. Kadınlar da bu sürece aşkla katılmalıdır.

S. Demirtaş: Kısa aktarımlarımız olacak Başkanım.

A. Öcalan: Tamam, önce sizi dinleyelim.

S. Demirtaş: Sizinle yaptığımız son görüşmeden bu yana dört defa Adalet Bakanı, Hakan bey, Beşir Atalay ve Yalçın Akdoğan ile çeşitli tarihlerde görüşmelerimiz oldu. Bu görüşmelerde ağırlıklı olarak çizdiğiniz perspektif doğrultusunda Meclisin alması gereken kararları, çıkması gereken yasayı, Akil İnsanlar meselesini konuştuk.

A. Öcalan: O kısımlarla ilgili bazı şeyler söyleyeceğim bugün.

S. Demirtaş: Tamam Başkanım. Sanırım tartışmaları izlemiştiniz. Hükümet çevreleri varılan mutabakat dışında bazı çerçeveler ortaya koyunca biz ısrarcı olduk. Onlar da bir çözüm formülü üzerinde sürekli çalıştıklarını söylediler. Ancak tartışmaların geldiği noktada hükümetin yaklaşımları kaygı uyandırdı. Ayrıca sizin yazdığınız 21 Mart tarihli mektubu dokuz gün sonra bize vermek istediler. Ama hem geç verildiği hem de tartışmalar yeni bir noktaya doğru gittiğinden hareketle mektubu almadık. Sizinle görüşmeden bu mektubu almayacağımızı ve ilgililere iletmeyeceğimizi belirttik.

A. Öcalan: Doğru, haklısınız tabii. Gelmeniz iyi oldu. Kaygılanmakta haklısınız elbette. Geç verilince siz de görüşmek istediniz. Zaten bu konu için buradasınız. Dün yine heyet geldi, tekrar bu konuları konuştuk. Bazı şeyler yazdım, bazı şeyleri ek olarak yazacağım. Konuşuruz bunları. Başka aktarım var mı?

S. Demirtaş: KCK'nin açıklamaları oldu, Karayılan ve Cemil Bayık arkadaşların sürece dair değerlendirmeleri oldu. Sizin çağrınızın gereğini yerine getirmek için kendilerinin hazırlık yaptığını, ancak Hükümetin ve Meclisin de üzerinc düşeni yapmasını beklediklerini, bunlar olmadan gerillanın bir tek geri adım atamayacakla-

rını belirttiler. Gelmeden önce herhangi bir aktarımları var mı diye haber gönderdik. Selamları vardı, aktarımlarının yaptıkları açıklama çerçevesinde olduğunu belirtmişler.

A. Öcalan: Tamam, konuşacağız.

S. Demirtaş: Cemaat'e ilişkin mesajlarımız Sırrı bey tarafından yüz yüze iletilti. Onların da bir müddettir ABD'ye davetleri var. Sizi Fettullah Gülen'le görüşmeye davet ediyorlar.

A. Öcalan: Kimi? Onların mı daveti var?

S. Demirtaş: Evet, Mayıs ayı içerisinde bir etkinlikleri var. ABD'de sonrasında bir görüşme olsa iyi olur diyorlar.

A. Öcalan: Yapılabilir tabii. Siz, Sırrı bey falan olamaz mı?

S. Demirtaş: Biz kapıları kapatmadık, ama değerlendireceğimizi söyledik. Diğer arkadaşlarla da tartışıyoruz. Sırrı bey uçağa binmiyor, o nedenle gidemez. Anı değerlendirceğiz bu durumu.

A. Öcalan: Oldu, siz karar verirsiniz artık.

S. Demirtaş: Avukatlarınızın da, hem tutuklu olanların hem de büroda şu anda çalışan birkaç arkadaşın selamları vardı. Tabii avukatlar da haklı olarak artık kendileri için de görüşme olanaklarının açılmasını bekliyorlar. Sizin hukuki sorunlarınız için gerekecek bu. Ayrıca tutuklu olanların da durumunun ele alınması gerekiyor.

A. Öcalan: Siz de bürodakiler ve içerdekilere selamlarımı söyleyin. Doğru tabii, artık bundan sonra avukatlarımızın da gelebilmesi gerekir. Sadece onların değil, geri çekilme başladıktan sonra artık başka kesimlerin de, gazeteciler, aydınlar ve diğer bazı arkadaşların da buraya gelmesi gerekir.

S. Demirtaş: 30 Mart Kızıldere şehitleri anıldı, bir mesajınız burada okundu.

A. Öcalan: Sırrı bey yazacaktı.

S. S. Önder: Yazdım sayın Başkanım. Ankara ve İstanbul'da geniş sayılabilecek bir katılımı mesajınız iletilti. Bu yıl Kızıldere'de yapamadık.

A. Öcalan: Neden yapmadınız, önemliydi. Provokasyon endişesiyle mi?

S. S. Önder: HDK ve BDP ortak karar aldı. DHKP-C'ye yapılan operasyon sürerken, Kızıldere'de onlardan doğacak bir gerginliğin sürece de, sizin mesajınıza da zarar verebileceğini düşündük. An-

kara'daki aıımaya M. Kemal Kaçaroğlu ve Oktay Etiman da katıldı. Mesajınız ayakta alkışlandı. İstanbul'da Yurtsever Gençlik toplantısında Sebahat arkadaşımız tarafından okundu.

A. Öcalan: Oldu. Bu önemlidir.

S. S. Önder: Kızıldere mektubunu beğendiniz mi? İstedığınız koordinatları içeriyor muydu?

A. Öcalan: Henüz okumadım. Buraya gazeteler günlük olarak gelmiyor. Toplu getiriyorlar. Yedi sekiz günde bir toplu olarak geliyor. Eminim güzel ve çarpıcı olmuştur.

S. Demirtaş: Akil İnsanlar Heyetine dair sayın Başbakan'ın yaklaşımları dar oldu. Bir ikna heyeti olarak görüyorlar. Biz isim önerilerimizi sunduk. Burada sizinle tartışmaları gerekiyordu.

A. Öcalan: Evet, sanırım 49 kişi olacak. Ama öyle dedikleri gibi dar olmaz. Bunlar tıkanmalara karşı da devreye girecek, sürecin sonuna kadar rol oynayacaklar, öyle olur zaten.

S. Demirtaş: Sanırım 62 kişi olacak diye açıkladılar. Biz yola çıkarken yapıldı açıklama.

Yetkili: 63 kişi oldu.

A. Öcalan: Öyle mi oldu? Niye, yedi bölge yedişer kişi değil mi?

Yetkili: Hayır, dokuzar kişi oldu.

A. Öcalan: Bunların görevi önemlidir, Akil İnsanların devreye girmesi kabul edildi, önemlidir bu.

S. Demirtaş: Parlamentoda bir araştırma komisyonu kurulması hazırlığı yapıyorlar. Yasayla değil önergeyle kurmayı teklif edecekler.

A. Öcalan: Olabilir, onları da konuşacağız.

S. S. Önder: Bu arada izninizle bir hususa değinmek istiyorum. Newroz'da yazdığınız mektup küçük bir kesim dışında herkeste şok etkisi yarattı ve olumlu bir etki bıraktı. Çizdiğiniz genel bir perspektif olarak kabul gördü. Kanımca bundan sonra somut pratik önermelerde bulunan ikinci bir mektubun zamanıdır. Dar bir fanatik milliyetçi-ulusalcı çevre dışında kimse karşı çıkmadı.

A. Öcalan: Yüzyıllık hesabı görüyoruz, daha neler neler söyleyeceğim. Kimlerdir bu fanatikler?

S. S. Önder: Fanatik olanlar ırkçı ve ulusalcı Kemalist dar bir çerçevede.

A. Öcalan: Sol nasıl karşıladı?

S. S. Önder: Soldaki durumu ikiye bölmek gerekiyor. Yarattığı çok etkisiyle sarsıldı herkes. Bir kısmı temkinli yaklaştı. Bir kısmı hayal kırıklığı ile içindeki Kemalist'i açığa çıkardı. Biz birinci elden bilgilendirmeler yapıyoruz.

A. Öcalan: Temkinli yaklaşanlar kimlerdir?

S. S. Önder: Oğuzhan Müftüoğlu, Melih Pekdemir vb. ÖDP çevreleri. TKP vb. çevreler daha vahim yaklaştılar.

A. Öcalan: Nasuh Mitap ne yapıyor?

S. S. Önder: O benim Mamak'tan cezaevi arkadaşım. Diğerlerinden daha onurlu ve direngen bir cezaevi çizgisi vardı, ama şimdi münzevi bir hayat yaşıyor.

A. Öcalan: Biz bu süreci Solun da önünü açmak için yürütüyoruz. Sol dirilecek, bastırılan solun önünü açıyoruz. Onların da legalleşmesi gerekiyor. Burjuvazi zor ile bastırdığı için biz illegaliteyi seçmek zorunda kaldık. Yoksa normal olan legalitedir. Parlamantonun ileride yapacağı çağrıyla sol da legalleşecek. AKP muhafazakardır, diğerleri milliyetçi-ulusalcı. Arada muazzam bir boşluk var, Sol bunu doldurabilir. Mustafa Suphi'lerden bu yana sola yapılanların hesabını soracağız. Ben sol gelenekten geliyorum. Ama sosyalizmi bilimsel ele alıyorum.

S. Demirtaş: Newroz'da okunan mesajınız güçlü etkiler yarattı. Tartışmaları izlemiştiniz. Özellikle İslamı bayrağı altında yaşama dair yaptığınız tespitleri bir gelecek vizyonu olarak dar yorumlayanlar konuyu başka şekilde ele aldılar.

A. Öcalan: Evet, bunu istismar edenler oluyor tabii.

S. S. Önder: Siz Alevileri bir kültür olarak tanımladınız, ama bu çok anlaşılmadı.

A. Öcalan: Ben İslam'ı bir kültür, mezhepleri de bu kültürün bir parçası olarak alıyorum. Bilimsel olarak yaklaşıyorum. İslam'ı yaşıyan biri değilim, ama kaba anti-dinci de değilim. Halkımızın en temel kültürü-geleneği olarak değerlendiriyorum. Son dokuz yüz yıldır mezhep farklılıklarımıza rağmen birlikte yaşıyoruz. Kapitalist modernite son dönemlerde korkunç bir düşmanlık yarattı bu çevreler arasında. İttihat ve Terakki, sonrasında Cumhuriyet kadroları da bunu yaptı. Elbette Alevileri anlıyorum. Korkmuşlar, yeri gelmiş dağlara sığınmışlar. Ama artık öyle Yavuz dönemi gibi, Kuyucu Murat Paşa

dönemi gibi olmaz. Fakat onlar da gidip Şaha sığınmışlar, Şahın Şii politikalarına da demokratik diyemeyiz elbette, hegemoniktir. Şaha gitmek aslında yozlaşmaktır. Alevilere Siinnilerden daha fazla saygımız var. Ama biz Alevicilik yapamayız. Kürtçülük de yapamayız, Türkçülük de. Hepsi sonuçta faşizmi besler, yoksa ırkçı oluruz. Bunda ısrar etmek bozguna yol açar. Ortadoğu'da milliyetçilikte ısrar kimseye kazandırmaz. Bozguna yol açar. Örneğin Taşnak milliyetçiliği... Bakın, sonuçları ne oldu.

Ben biraz buradaki tarihsel gerçeğe dikkat çekiyorum. Ermenilere soykırıma kadar giden uygulamaların zeminini oluşturan işte biraz da bu Taşnak milliyetçiliğidir. Bunlar İttihat ve Terakki'nin kuruluşunda bile yer aldılar, biliyorsunuz. Ben bu konularda kitap yazacağım zaten. Bu süreçte Ermenilere de yol açıyoruz. Anadolu, Kürdistan topraklarında yaşamak isteyenler özgürce yaşayacaklar. Akıllı bir Ermeni olsaydı bunlar olmazdı. Yaralarını kendilerinin deşmesi gerekir. Mahcupyan'ı da ben önerdim, Ermeni karşıtı değilim. Milliyetçilikle Ortadoğu'da ne devlet kurulur ne başka bir şey yapılır. Buna izin vermezler. Aleviler için de bu geçerlidir. Alevilerin durumu acıdır. Dağılmışlar, sol etrafında onlarda parçalanmışlar, Avrupa'ya, oradan oraya gitmişler. Biz Aleviliğin de halkımızın temel bir kültürü olduğunu biliyoruz, bunun farkındayız.

Yetkili: Alevilerin çok fazla bir tepkisi olmadı sanki. Sadece Tunceli İl Başkanınızın bir tavrı oldu.

S. Demirtaş: Hayır, onun istifasının bununla alakası yok. Orada kongre kararı almıştık. Bazı örgütsel sorunlar yaşıyorduk. Kendisi de kongreyi beklemeden istifa etmeyi tercih etti. Bunun Alevi tartışmasıyla ilgisi yok. Ama bazı Alevi kuruluşları, dernekleri bu tartışmayı yürüttüler.

A. Öcalan: BDP'den ayrılmadı yani, görevinden ayrıldı.

S. Demirtaş: Doğrudur Başkanım, öyle oldu.

S. S. Önder: İşin ilginç tarafı, bu itirazeden Ermenilerde, Aleviler de bize bugüne kadar bir tek oy vermediler. Ermeniler AKP'ye, Aleviler ise CHP'ye oy verenlerdir. Bir tür Stockholm sendromu gibi.

A. Öcalan: (Gülerek) Maalesef. Biz yine de onlara çağrımızı yapalım, bir tek Ermeni bile olsa bizim için önemlidir. Ben İslamcılık yapmam, ama bu kültürü inkar da etmem. Bilimsel sosyalizmi bunu

gerektirir. Biri bizimle barış da, savaş da yapacaksa ciddi olmalı. Bunu devlete de söyledim. Siz savaşı da ciddi yapamadınız dedim. Belki teoride ciddi kurguladınız, ama Kürdistan coğrafyasına uyarlayamadınız. Askeri çizgilerinde başarısız oldular. Ben kimseye diktatörlük yapmam, bilimsel sosyalistim, savaşı da barışı da ciddi yaparım, başka bir şeye tenezzül etmem.

Kandil de askeri çizgiyi uygulayamıyor. Düşünüyor ama uygulayamıyor. Bağlıyız diyorlar, bağlılık aslında sadece kendilerini güçlendirir. Bakın, Suriye’de olaylar başladığında Kandil’in herhangi bir kararı var mıydı? Her iki cepheye katılmadan, orada HPG’yi de özgün örgütleme kararları var mıydı? Eminim yoktu. Ama benim daha önce, iki yıl önce söylediklerinden yola çıkarak belli noktaya getirdiler. Aslında Kandil’in bu konuda yaptığı fazla bir şey yok. Fazla yaratıcı da olamadılar. Oradaki halkınız bana bağlıdır, onlar bu noktaya gelmesinde başat rol oynadılar. Hasekê için söylüyorum, çok önemlidir. Orayı ÖSO ya da Baas’a asla bırakmasınlar. Bunlar ele geçirirlerse katliam yaparlar. Hasekê elden giderse sorumluluk onlardadır. Hasekê için de bir öz savunma oluşmalı. Sadece Kürtlerin değil, oradaki Araplar ve Süryaniler dahil herkesin savunması yapılmalı. Sonra Afrin’e doğru ilerleme olabilir. Zaten önümüzdeki günlerde Suriye’deki duruma dair heyetle konuşacağız. Bazı kararlar alacağız herhalde. Yeni oluşacak Suriye’de bizimkiler başat rol oynayacaklar. Orada özerk bölgeler olur. Kürtler, Aleviler, hatta Araplar için de özerk bölgeler olacak gibi. İsviçre’deki gibi özerk bölgeler.

Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü adlı kitabımdakilerin uygulanmasında Kandil ve BDP çok gerideler. Orada yazılanlar her an hayata geçirilmelidir. Yapmazsanız sadece lafazan siyasetçiler olursunuz. Bu yaşında bile sanatta, ekonomide vb. nasıl uygulanabileceğini iyi gösteririm. Üzülerek söylüyorum ki, Diyarbakır gibi bir yerde nasıl olur da milyonlarca işsize çare bulunmaz? Bulacaksınız işte, yapamıyoruz dersiniz basit birer adam olursunuz. Orada siyaset yapanlar avare avare geziyorlar. Pratikte bütün bu kesimleri kapitalizme karşı örgütlemek gerekir. Sendikalar falan boş işler yapıyor. Köyler şehirlere dolmuş, bunları örgütleyip kapitalizmin karşısında dikmezseniz çözüm bulamazsınız, çay-kahve solcusu olursunuz. Mevsimlik işçiler işte ta Trakya’ya gidiyorlar. Çocuklara,

o kızlara, bunlara çok yazık değil mi? Ne kadar kötü. Bunlara karşı direnme olmalı işte.

Tamam, silahlı mücadeleyi bitiriyoruz dedik. Ama demokratik siyaset alanının muazzam görevleri var. Bakın, kapitalistler çok iyi çalışıyor. Diyarbakır'a gelişleri nasıldır, görüyorsunuz.

O zaman Ahmet'e, Aysel'e bunların hepsini yazılı verdim. Ben Suriye'ye gittiğimde bir kuruş param yoktu, öyle olanaksızlıkla ilgili de değil. Gücü doğru örgütlerseniz, örneğin Urfa toprakları tek başına on tane Holanda eder.

Mektubumda olacak bunlar. Zihniyet olarak kendinizi yenileyin. Öyle eşbaşkanların tek başına zihniyetinin değişmesinden söz etmiyorum. Tabana kadar bu olmalıdır.

Buradan hemen konferanslara geçiyorum.

1- Diyarbakır merkezli konferanstır. Hizbullah, Burkay ve benzerleri, kim istiyorsa gelir. Son aşamaya kadar görevini sürdürür bu konferans.

2- Ankara merkezli HDP'nin yapacağı konferanstır. Solda ortaya çıkacak boşluğu çok iyi değerlendirmeleri gerekir. Yapamayanlar olursa mutlaka genç sosyalist arkadaşları da katsınlar.

3- Avrupa'da yapılacak olandır, çerçevesini belirtmiştim zaten.

4- Hewlêr merkezli olanıdır. Çok önemlidir, Misak-ı Milli çerçevesinde yaklaşmalıdırlar. Suriye'dekiler de katılır. Araplar, Türkmenler, Süryaniler, kim varsa katılır. Sınırların değişiminden falan söz etmiyorum. İşte Zübeyir demişti ya, Holanda-Belçika sınırı gibi esnek olur.

P. Buldan: Kadınlar olarak da konferanslara hazırlanıyoruz. Barış Konferansı ve Ortadoğu Kadın Konferansı hazırlıkları var.

A. Öcalan: Ben Ortadoğu Konferansı önereceğim ama şimdi değil. Kadınlarınki daha çok buna hazırlık gibi olur. Türkiye, Suriye, Irak, Lübnan ilk etapta böyle bir birlik kurabilirler. Dicle-Fırat suyu bu birliğin esası olur gibi. Hiçbirinin sorunu tek başına çözülemez. Kürt sorunu, Suriye sorunu çözülmeden Türkiye nefes bile alamaz.

Kadınlar da bu temelde konferanslarını ele alabilirler. Kadınsız yaşam olmaz, ama mevcut kadınla da yaşam olmaz dedik. Erkeği Öldürmek adlı kitabımda bunları ele aldım. "Ya benimsin ya toprağın" diyorlar, "Sırtından sopayı, karnından sıpayı eksik etme" diyorlar. İşte bu

kadar korkunç bir kültür var. Kadın çalışmaları önemlidir. Daha önce 'kadın yaşam merkezleri' demiştin. Kadın kolektifi diyebiliriz. Kadınların ekonomi, sosyal paylaşım çalışmaları olmalıdır. Erkeklerle güvenmeyin. Erkeklerin kadından anladıkları 'al birini kaç'tır. Kadın olmak müthiş bir şey. Aile yok olsun demiyorum. Erkeği Öldürmek kitabımda iyi anlaşılır. Sonsuz boşanma lafımı yanlış anlamayın. Kadınla müthiş yaşanabilir. Bunlar yanlış değildir. Hz. Ayşe'nin "Allah'ım, beni kadın değil bir taş olarak yaratsaydın" sözü çok önemlidir. Erkek dogmatliğini yıkın. Bütün erkekler sizin çocuklarınız. İşsiz kadınlara öncülük edin. Kadınlar güzel yaşayacak çocuklar doğursunlar. Mesele çocuk doğurmak değil, o çocuğu yetiştirmektir. Yüzde kırk-elli kotasını bırakın. Üç ya da dört kadın bir araya gelince çözüm üretin. Erkekler kendilerini tanırsallaştırıyor. Sizler de kadınlığınıza güvenin. Kadınlar daha çalışkanlar ve daha az yalan söylerler. Kadınların yaşamsal çekici yönleri vardır. Bu konu İslam'da da yerine oturmamış.

S. S. Önder: Sayın Başkanım, İslam öncesi Mekke dokuz ailenin tekelindedir. Kuran onlardan 'bahçe sahipleri' diye bahseder. Bunların izni olmadan kimse bir iş kuramaz ve hep bunlara borçlandırılır. Borcunu ödeyemeyenlerin kızları Mekke kerhanesinde sermaye yapılır. Kız çocuklarının öldürülmesi bundandır. Muhammed buna itiraz eder. Tekvir süresi de bunun için nazil olmuştur.

A. Öcalan: Hz. Muhammed enteresan bir devrimcidir. Çok evlilik yapmış diyorlar ya, aslında çok evlilik değil; ortada kalmış olan kadınları alıyor yanına. Belki bir tür kendi örgütü gibi yaklaşıyor bu kadınlara. Yoksa sırf cinsellik olarak değerlendirmek yanlış olur.

P. Buldan: Kadın Kurultayımız olacak. Buna dair mesajınız olur mu Başkanım? 'Demokratik kurtuluş, demokratik yaşam' şiarıyla yapılacak.

A. Öcalan: Olabilir, uygundur. Biraz önce anlattığım çerçeve yerterlidir. Ben kadınlar için ancak bu kadarını yapabilirim.

Peki, şimdi yasa meselesini konuşalım. Zamanımız daralıyor. Ama önce söyleyeyim: Newroz bildirisinin içeriği benimdir. Diğerleri de bazı tavsiyelerdir, dikkate aldım sadece. Bunları AKP yazmış da vermiş tartışmalarına karşı söylüyorum.

S. S. Önder: Ekleme ve kısa redaktelere dair bir iki şey söyleyeyim.

A. Öcalan: Biliyorum, iyi olmuş. Yarısı kadar bile ekleme yapabilirsiniz. Size güveniyorum. Gayet iyi olmuştu.

P. Buldan: Kürtçe tercüme iyi olmadı. Okumada da eleştiri aldım, özür diliyorum Başkanım.

A. Öcalan: (Gülerek) Hazırlığınız iyi olmamıştı herhalde. Olur böyle şeyler. Ben de hazırlıklı olmasam aynısı olurdu. Üzülmeyin, daha iyisini yapacaksınız, eminim. Kürtçenizi de geliştirirsiniz herhalde. TRT 6'da izledim, mükemmel okudunuz. Ben olsaydım bu kadar yapamazdım. Kutluyorum. Bundan sonra da siz okursunuz.

Leyla'yla ilgili de şunları söyleyeyim aklıma gelmişken. Barzani ve Talabani ile ilişkileri olabilir, bir şey demiyorum. Ama bir şey yapmak istiyorsa, sağlığı da el veriyorsa, örgütlü hareket etmelidir. Örgütlü siyasete dikkat etsin diyorum. Ötesi oportünizm olur. BDP'ye katılımı olacaksa da örgütlü olur. Önümüzdeki dönem konferanslar dahil görev alabilir, Güney'deki hazırlıklarda görev alabilir. Kendisine bir dayatmada bulunmuyorum, ama örgütlü pratik olmazsa olmaz.

En önemli konuya geliyorum: Parlamento çağrısı... Bu konuya dair çok tartışma yürüttük. Sonuçta ikinci aşamanın başlangıcı bu parlamento çağrısıyla olacak dedik. Nasıl olabilir mesela? Son kırk yılı, hatta belki son yüz yılı alın. Şöyle denilebilir: "Tüm yurttaşlarımızı ağır çatışma ortamından (İç savaş ortamından da denebilir) hızla arınıp yasal demokratik siyasete katılmaya ve üzerine düşen görevi yerine getirmeye çağırıyoruz" gibi bir çağrı, bir karar olur. Gerisi sizin işiniz. Nasıl olacak, bunlara siz bakarsınız. Bu çağrı ikinci aşamayı başlatacak. Bu aşama yasal-anayasal sürecin öne çıktığı bir aşamadır. Bu yeterli mi?

S. Demirtaş: Başkanım, TBMM'de böyle bir mekanizma yok. Meclisin 'karar' şeklinde bir tasarruf mekanizması yok içtüzükte. Ya bir kanun çıkarır ya da komisyon kurar. Ötesi bağlayıcı olmaz.

A. Öcalan: Meclis üçte iki çoğunlukla bir karar alırsa nasıl bağlayıcılığı olmaz? Anayasa bile değişir bu çoğunlukla. Hukuku tam bilerek konuşmalısınız.

S. Demirtaş: Yasa yaparsa bağlar, ama karar dediğimiz şey bir temenni gibi olur.

S. S. Önder: Bir yol bulmaya çalışalım. Belki Meclis Başkanı da bir yol önerir. Kendisi de Meclisin önümüzdeki dönem açılışında böyle bir şey yapabilir. Dört parti ortak bir önerge ile ancak Meclisten

bir kınama ya da başka bir temenni kararı alabilir. Bu da oturuma geçilmeden önce oluyor, ama bunun da bağlayıcılığı yok.

A. Öcalan: Peki, böyle bir şey meşruiyet sağlamaz mı?

S. Demirtaş: Tabii ki meşruiyet sağlar Başkanım, ama yasalar karşısında bu kadar bağlayıcı olmaz. Yine de Meclis bu yaz Temmuz'la birlikte kapanacak, ayrıca Ekim'de açılacak.

P. Buldan: Sayın Çiçek bu yaz fazla tatil yapılmayacağını söyledi. Meclisi çalıştırma gibi bir yaklaşımları var.

A. Öcalan: Tabii tatil kısa olmalı, belki on beş gün falan. Olağanüstü bir dönemden geçiyoruz, Meclis de buna göre çalışmalı.

Bu Akil İnsanlar Komisyonunda kadınlardan başka kimler olabilir?

P. Buldan: Nazan Üstündağ'ı önermiştik, almamışlar. Zübeyde Teker'i önerdik, alınmış.

A. Öcalan: Onu ben de söylemiştim. Ayrıca parlamentoda Çözüm Sürecini Değerlendirme Komisyonu kuracaklar, bu da önemlidir. İsimle ilgili sıkıntı çıkarmayacağız. Ama Hakikat Komisyonu gibi çalışır, ya da onun ön hazırlığı gibi. Çünkü tartıştık, sorun olmamalı, (Yetkiliye dönerek) değil mi?

Yetkili: Evet, sorun yok.

A. Öcalan: MHP karşı çıkabilir, CHP gelse iyi olur, ikna etmeye çalışın. Gelmezlerse ne yapalım. CHP'ye, demokratikleşmenin bütün maddelerini gündeme alacak bir komisyondur deyin. İşte 16 madde falan açıkladılar. Bunların hepsi bu komisyonun gündeme alacağı konulardır.

Son konu kendimle ilgilidir. Basına yanlış şeyler yansıdı. Öcalan bağımsızlıktan, federasyondan, özerklikten, bilmem neden vazgeçti dediler. Ben hiçbir şeyden vazgeçmedim. Benim temel görüşüm şudur: Silahlı çatışmaya son verme sıkı sıkıya yasal demokratik mücadeleye sarılma ile olur. Bu yasa çıktı çıkmadı tartışması da mesele değil. Bunların hepsi sadece demokratik siyaset aşamasının birer parçasıdır. Anayasal çoğunluk (330) ile Meclis bir çağrı yapabilir sanırım. (Biraz kızarak) Beni şaşırtmayın. Tarihi çatışma sürecini sona erdirdik dediysem barış oldu demiyorum, legal siyasete evrensel bağlılıktan ve mücadeleden söz ediyorum. Hiçbir şeyden vazgeçmedim. Ben sadece Demokratik Türkiye olmadan bunların hiçbirisi olmaz, za-

manı da değil, arabayı atın önüne koymayın diyorum. Önce demokratik Türkiye olmalı.

İşte bu dört konferans bütün bunları tartışacak. Halk ne istiyorsa aylarca tartışıp devletin önüne koyacak. Bu temelde biz demokratik siyasete katılıyoruz diyecekler. Bunu ben yapamam ki, ben bunları belirleyemem, Tanrı da değilim. Söylediklerim yasa da değil, değil mi? Konferanslar bunu belirleyecek.

Kendimle ilgili, özgürlüğüm meselesi de Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürtlerin özgürlüğü ile bağlantılıdır. Halkımızın özgürlüğü garanti altına alınırsa cezaevinin anlamı kalmaz.

Beni Mandela'ya benzetmek de tam uymuyor. Mandela emperyalizmden icazetliydi. Paralel devlet beni giderek emperyalizmden icazetli gibi göstermek istiyor. Bu konuda rahatsızım. Ben emperyalistlerden ya da devletten özgürlüğümü sağlamalarını istemem. Onlardan izin isteme pozisyonuna gelmek istemem. Benimkisi ancak halkın özgürlüğü ile olur. Öcalan'a Özgürlük Platformu gibi bir şey vardı. Çalışmaları saygındır, devam etsinler.

Ama koşullarımla ilgili, sağlık, güvenlik ve özgürlük ile ilgili bir şeyler olmalı. Bir af değil tabii. Sağlık ekibi, Gencay Gürsoy filan olabilir. Karma bir sağlık ekibi, yani bizim önereceklerimiz ve onların sağlık ekibi. Heyetle de böyle konuştuk.

S. Demirtaş: Adalet Bakanı ile bu konuyu konuştuk. Sizin için daha geniş bir çalışma mekanı hazırlığı yapıyorlarmış. Size yardımcı olacak birkaç mahkumu daha ilk etapta buraya almayı düşünüyorlarmış.

A. Öcalan: Tamam, kendisine selam söyleyin, açıklamalarını ve çalışmalarını beğeniyorum. Ben üst solunum yollarından rahatsız olan biriyim. Daracık hücrede yoğun çalışma temposu içinde çat diye düştüm diyelim. Ne olacak o zaman? Süreç facia olur, ben bunları düşünüyorum. Sağlık ekibi chek-up yapabilecek donanımda olursa iyi olur. Güvenlik için bir şey demiyorum. Ben bazı arkadaşları buraya isteyebilirim. Dört kadın dört erkek ismi hazırlasınlar, kimler olabilir diye bana getirirsiniz. Yaratıcı, çalışkan, biraz bana yardımcı olabilecek kişiler olabilir.

Beş sayfalık yeni bir mektup yazdım. Bir de kısa bir ek yazacağım, hemen Kandil'e götürürsünüz. İki gün içinde de bana cevabını yazsınlar, getirirsiniz. Çabuk hareket edin.

Mektup da yazdım, yeniden organizasyona gidebilirler. Başkanlık Konseyi için Cuma, Ali Haydar sağlıkları yetiyorsa çalışırlar. Hepsinde eşbaşkanlık olur.

Tecrübesi nedeniyle Karayılan HPG'ye gelir. Suriyeli arkadaşlar bu dönemde Türkiye'yi çok kavrayamayabilirler. Ama Karayılan yaratıcı olmalıdır, hakimiyeti ve denetimi olmalıdır.

S. Demirtaş: Mektupta belki yazmışsınızdır, ama iyi anlaşılсын diye soruyorum. Yeni bir kurum olarak Başkanlık Konseyi mi öneriyorsunuz, yoksa KCK Yürütme Kurulu için mi değişiklik diyorsunuz?

A. Öcalan: Mesela şimdi ben Onursal Genel Başkanım. Konsey yani benim konseyim dışarıdadır. Bunun bir Başkanı olur. Her şeyin üstündedirler. Yeteri sayıda kadın da olur.

S. Demirtaş: Şu anda KCK Yürütme Konseyi ve onun Başkanlığı vardır.

A. Öcalan: Tamam işte, bunlarda değişiklik olur.

S. Demirtaş: Ama siz Başkanlık Kurulu gibi yeni bir kurum öneriyorsunuz sanki.

A. Öcalan: Hayır, niye öyle mi oluyor? Ben Başkanlık Konseyi derken, bana bağlı ama hepsinin üstünde olan kuruldan söz ediyorum.

Kongra Gel'de Remzi devam edebilir, eşbaşkanlık olur. Sabri de görev alabilir. Şimdi ne yapıyor?

S. Demirtaş: KCK Yürütme Konseyine bağlı siyasal alan sorumluluğunu yürütüyor.

A. Öcalan: Yürütmede daha etkili olabilir belki. Duran Kalkan PKK Sekreteryasını, parti yazışmalarını yürütebilir. İşte eğitimden tutun benim kararlarının anlatılması, kavratılması ve uygulanmasına kadar planlama yapabilir. Onun da bir eşbaşkanı olmak zorundadır. Karasu'nun teorik siyasi analiz yeteneği iyidir. Bu dönemde KCK'nin başında olabilir. Yazacağım bunları.

KJB de yeni demokratik siyasete göre kendini yeniler. Buna göre dönüştürür herhalde.

P. Buldan: İki Besê arkadaşı sormuştunuz. Onlar da çalışıyorlarmış. Ayrıca Ronahi Serhat ve Sûlbûs Peri var.

A. Öcalan: Çalışan arkadaşlar eşbaşkanlıkta görev alabilir, selam söyleyin.

Bitti galiba.

S. Demirtaş: Sayın Başbakan “Çıkışlar silahsız olacak, silahlı olanlarla güvenlik güçleri karşılaşırsa görevlerini yapmak zorundadırlar” falan dedi, izlemişsinizdir belki.

A. Öcalan: Yok, öyle bir tartışma olmaz. İki günde cevaplarını yazsınlar, bu cevaptan sonra konu aydınlanır. Çekilmeden sonra BDP-DTK bu alanlarda halkı koruyacak sivil örgütlenmeler yapar. Koruculardan bir zarar gelirse sert darbe indireceğiz. Geri dönenlere yardımcı olacaksınız. Evlerini yapanlar, yerleşenler zorluk çekmesinler. Adalet ve İçişleri Bakanları ile beraber yürütebilmelisiniz bunları.

Cevap gelmeden diğer konuyu tartışmayacağım. Öyle silah bırak git olmaz. Büyük ihtimalle silahlar ve özel eşyalar alınacak, birbirimize gözükmeden olacak, dönemin ruhuna herkes uyacak.

S. Demirtaş: Sizin merkezinde olduğunuz bir süreci yürütüyoruz. Ama bizim de, Kandil’in de sizinle görüşmesi halen hükümetin iznine bağlı. Bazen dışarıda yaşanan gelişmeler karşısında sizinle görüşmeden inisiyatif kullanmak istemiyoruz. Ama bu da hükümetin iznine bağlı. Ortaya boşluklar çıkıyor, bu boşlukları da hükümet kullanıyor. Belki izne tabi olmayan periyodik bir görüşme imkanımız olmalı.

A. Öcalan: Çekilme başlarsa bunlar olabilir, belki gelenler olabilir. (Sırtı beye dönerek) Adalet Bakanıyla görüşün, ölümlü sınırında olan mahkumlar var. Bana mektuplar geliyor. Şakran Cezaevinde ve Tekirdağ’da sürecin canına okumak isteyen görevliler var. Zaten yasal çerçevesi oluşturuldu. Hasta mahkumlar konusunda Adalet Bakanı çok seri davranmak zorunda. Kendisine selam söyle, KCK tutuklularına dönük baskılar aslında süreci sabote etmeye dönük provokasyonlardır dersiniz. Sizde bulunan cezaevi ile ilgili bilgileri de bu kapsamda aktarırsınız.

S. S. Önder: Biz sürekli aktarıyoruz zaten. Kısmi bir duyarlılık da var.

A. Öcalan: Peki, herkese selamlarımı söylersiniz. Yakında yine görüşeceğiz sanırım.

3 Nisan 2013

Ekonomik sosyal ve estetik yaşamı inşa edeceksiniz

P. Buldan: Başkanım, nasılsınız?

A. Öcalan: Ben iyiyim, gördüğünüz gibi.

S. S. Önder: Başkanım, iyi görünüyorsunuz.

A. Öcalan: Her zaman iyiyim, iyi olacağız.

Busefer vaktimiz çok sınırlı, sanırım aktarımlarınız olacak. Sayın Süreyya, Kandil'e siz gittiniz. (Pervin'e dönerek) Siz de Avrupa'ya gittiniz. İzlenimlerinizi alacağım. Mektubu okudum.

S. S. Önder: Talimatınız üzerine hem mektubu verdik. Hem aktarımlarımızı yaptık, hem de herkesi ayrı ayrı izledim ve imkanlar el-verdiğince tek tek de konuştum. Öncelikle mektupta da okumuşsunuzdur. Kandil'den bir heyetin sizinle doğrudan görüşmesini önemli buluyorlar. Bunu iki açıdan istiyorlar: Birincisi size olan özlemleri, ikincisi gerilla üzerinde olumlu etki yaratacağı düşüncesi. Ben de döner dönmez bu durumu Sadullah beyle görüştüm. Bu hemen yapılamayacaksa, gerillaya doğrudan hitap eden bir görüntülü ses kaydının da şimdilik kaydıyla olabileceğini aktardım. Sadullah bey Kandil'den bir heyetin görüştürülmesinin görüntüden daha kolay olacağını ve daha az risk içerdiğini söyledi.

A. Öcalan: Peki, orada duralım. Bunu heyetle görüştüm. Zaten biliyorsunuz, benim de bu yönde bir talebini ve ımtabakatım vardı. Bunun için devlet kararı gerekli. Görüntülü olmaz, sanal olmaz. Birinci aşama bittikten sonra belki. Bu, Meclis çağırısı olacak dedik ya, talep doğru ama zamanlama erken. Şimdi olmaz. İkinci aşamada bunlar olacak zaten.

(Sırrı'ya dönerek) Mektubu okudum. Görevlendirmelerle ilgili

senin izlenimlerin neler? Nasıl karşıladılar. Karasu'nun sağlık sorunu mu varmış? Fotoğrafta yoktu, Ali Haydar da yoktu. Onlarla da görüşebildin mi?

S. S. Önder: Görevlendirmeye genel olarak bir itirazları yok. Bu konuda tam bir mutabakat içindeler.

A. Öcalan: Anladım, tamam, oldu. Peki, Karasu rahatsızlığından dolayı mı gelememiş?

S. S. Önder: Sayın Başkanım, Karasu'ya bir itirazları yok. İki tane durum var burada. Birincisi, sağlığı böyle bir yoğunluğu kaldırmaya elverişli mi, bundan emin değiller. İkincisi, örgütte katılımı ve tutumu iyi durumda. Bunu özellikle belirtmemizi istediler. Basın alanına bakıyormuş. Fakat fiziksel olarak epeyce uzak bir mesafede olduğu için gelmesi mümkün olmadı. Bundan dolayı bu görevlendirme konusunda kendi fikri de sorulamadı. Karasu konusu bundan ibarettir.

A. Öcalan: Cemil'in sağlığı nasıl?

S. S. Önder: Ben kendisine sağlığı nasıl diye ayrı olarak sordum. Bir disk ameliyatı geçirdiğini ve sağlığının gayet yerinde olduğunu söyledi.

A. Öcalan: Kadınları gördünüz mü? Kadınlar ne kadar yetkinler? (Sırrı'ya dönerek) Sen ayrıca görüştün mü?

S. S. Önder: Sayın Başkanım, sizin öneriniz üzerine kadınlarla ayrı görüşecektim zaten. Ama Cemal arkadaş, kadınlarla bir görüşme yapmamın ve onlara izlenimlerimizi aktarıp sorularını cevaplamanızın iyi olacağını önerdi. Zaten Ronahi ve Sülbüs arkadaşlar da biri genişletilmiş katılımlı, diğeri dar olmak üzere iki toplantı yapmamızın yerinde olacağını söyleyince bu görüşmeleri gerçekleştirdik. Onların alanına gittik.

A. Öcalan: Onların ayrı karargahı mı var?

S. S. Önder: Ayrı dağları bile var.

A. Öcalan: (Gülerek) Çok iyi, çok iyi. Peki, gözlemin ne? Benim demokratik siyaseti esas olarak kadınların omuzlaması gerektiği tespitimden hareketle gözlemin ne?

S. S. Önder: Öncelikle bir hususu unutmamam gerekiyor. Pervin arkadaşın zorunlu Avrupa'ya gidişinden dolayı ekipte olmamasını eleştirdiler. Yerinde bir eleştiriydi. Bundan sonra tüm gidişlerimize katılımı için daha özenli davranacağız. O bir zorunluluktur.

A. Öcalan: (Pervin'e dönerek) Evet, siz de gitmelisiniz, bundan sonraki gidişlerde olmalısınız. (Sırrı'ya dönerek) İzlenimin ne? Ne durumda kadınlar?

S. S. Önder: Sayın Başkanım, kadınlarla olan toplantıya sizin 'büyük siyasal düşünceyi örgütleyememek, bu bizim yeni hastalığımız' tespitinizle başladım. Gerilla mücadelesinin birölüm kalım aralığında yürüdüğünü, bunu kadınların en üst düzeyde gerçekleştirdiğini, birçok şeyle aynı anda mücadele etmek, aynı anda savaşmak zorunluluğunun kadın üzerindeki yetkinleştiriciliğini anlattıktan sonra, yeni döneme dair beklentilerini de en yetkin bir şekilde ve bu tarihsellikten dolayı en çok kadınlardan beklediğinizi belirttim. Dar toplantıda yer alan kadın arkadaşlardan ikisi hariç, diğerlerinin tümü sizinle tanışan, birlikte çalışan, sizin eğitiminizden geçmiş kadınlardan oluştuğunu anladım. (Gülerek) Bir şey itiraf etmem gerekirse, erkeklerden daha iyi anladıklarını ve daha yaratıcı sorular sorduklarını gözlemledim. Size olan bağlılıklarını, yeni geliştirdiğiniz süreci tam olarak anlamaya çalışmakla gösterdiklerini, buna büyük bir ciddiyetle yaklaştıklarını gördüm. İki Besê ile de görüştim. Beritan Dersim ile de şehitliğe gittik. Bence her görev ve sorumluluğu etkili bir şekilde alabilecek kararlılık ve yetkinlik içerisinde dirler. Sizi çok özlemişler.

P. Buldan: Başkanım, KJB bana bir mektup göndermiş. Kendi sistemlerini anlatmışlar. İsterseniz aktarayım.

A. Öcalan: Evet, sizi dinliyorum.

P. Buldan: Öncelikle özel selam, saygı ve bağlılık sözleri var. KJB bir çatı örgütü. Dört bileşenden oluşuyor. PAJK, YJA, YJA STAR, Genç kadın. Yedi kişilik koordinasyonu var. KCK Yürütme Konseyi Başkanlığında yer alan iki kadın aynı zamanda KJB'de yer alıyor. PKK Koordinatörlüğünde üç kişiden biri kadın. Beş kişilik HPG Komutanlığında iki kadın var. Öngördüğünüz eşbaşkanlık sistemi için hazırlıkları olacak. İsimlerini bildiğim Besê Hozat, Besê Erzincan, Berfin Serhat, Ronahi Serhat, Fatma Dersim (Kara Fatma), Leyla Van, Beritan Dersim, Sülbüs Peri, Pelşin Tolhildan, Sozdar Avesta, Zilar, Helin Murat, hepsi her türlü göreve hazır olduklarını ifade etmişler.

A. Öcalan: Evet, hepsi eski arkadaşlar sanırım, hepsine özel selamlarımı iletirsiniz. Gidince hepsiyle tek tek görüşmenizi istiyorum.

P. Buldan: Tamam Başkanım, görüşürüm.

A. Öcalan: (Sırrı'ya dönerek) Kadınları iyi gözlemlemişsiniz. Söylediklerin doğrudur. Benim bu konudaki beklentilerimi de iyi aktarınışsın. Tekrar bu Başkanlık Konseyi için konuşalım. HPG'de sınıırım Sofi var. Ben Suriyeli arkadaşları ve emeğini küçümsemem. HPG'ye önem vermem bu dönemin özelliğinden dolayıdır. Sen bu şekilde tekrar aktarmalıydın. Böyle bir dönemde Kuzeyli bir arkadaş olmalı. Suriyeli bir arkadaş kültür, kimlik ve coğrafyayı kaldıramaz. Derinliğine kavrayamaz. Yani bir Kuzeyli gibi derinliğine kavrayamaz. Benim Cemal'i önermem de bu gerekçeyledir. O gerillayı ve bu saydıklarımı iyi bilir diyedir. Peki, senin gözlemlerin sonucu bir önerin var mıdır? Sabri yapabilir mi?

S. S. Önder: Sayın Başkanım, bu beni aşan bir konudur. Doğrusu kendimi böyle bir öneride bulunmaya yetkili görmem.

A. Öcalan: Yani yaptığım görevlendirmeleri uygun görmediklerini söyleyebilir misin?

S. S. Önder: Bu da tam durumu yansıtmaz Başkanım. Sizin önerilerinizi uygulama kararlılığı içerisindeyim. Fakat mescleri bağlamak kabilinden bir gözlemlerimi aktararak bir öneride bulunmak istiyorum.

A. Öcalan: İyi olur.

S. S. Önder: Bence bu yürütme iyi bir uyum içindedir. Koordinasyonları ve pratikleri verimli gözükmektedir. Çok sıkıntılı bir dönemden bu hareketi bu günlere taşımış olmak gibi çok görünür bir başarıları vardır. Bence bu yapıya dair tasarruflarda bulunurken, esas olarak yapının kendi önerilerini almak daha verimli bir yöntem olamaz mı? Önerileri kendi içlerinde demokratik ve katılımcı bir süreçten süzülerek geldiği için bunu önerebiliyorum.

A. Öcalan: Çok doğru. Tamam, öyle yapalım. Kendi önerilerini alalım. İsterlerse hiç değişiklik yapmayabilirler. Fakat HPG bu dönemde önemlidir. O yüzden ısrar ediyorum. Peki, Şahin ne durumda?

S. S. Önder: Sayın Başkanım, Şahin Suriye'de şehit düşmüş.

A. Öcalan: Olamaz, çünkü bana gelen mektupta görevde olduğu yazıyordu. İki Şahin vardı. Acaba bu hangisi, şehit düşen hangisi?

S. S. Önder: Bunu bilemiyorum.

A. Öcalan: Gittiğinde bunu öğren. Birisi Derikliydi, diğer Suriyeliydi. Hangisi, onu öğren. Tekrar konuya dönelim.

S. S. Önder: Cemal arkadaş koordinasyon olarak biraz daha fazla zaman ayırarak bu dönemi değerlendirebilir. Eşbaşkanlık kurumu belki hemen devreye alınır. Böylece verimli bir düzenleme ve etkin bir denetim sağlanmış olabilir.

A. Öcalan: Yerindedir. Kongra Gel önemlidir. Kongreyi toplayana kadar kadın eşbaşkanlar fiili olarak görev yapabilirler, bir anlamda aday gibi çalışabilirler, ama fiilen eşbaşkanlık konumunda olmalılar. Eşbaşkanlık önemli. Eşbaşkanlık hem ilkeli hem de faydalıdır. KCK'ye gelince konsey içinde konsey olmaz. KCK ayrı, benim önerdiğim Genel Başkanlık Konseyi ayrı olmalıdır. KCK Başkanı kendisine iki üç tane yardımcı atayabilir. Bunu iki üç aylığına bile yapabilir. Tıpkı başbakan ve bakanlar gibi. Her alan için kendisine yardımcıları atayabilir. Genel Başkanlık Konseyi de 5-6-7 kişi olabilir. Aynı anda iki görev birden alabilirler. Karasu siyasi birikimi yeterli, kapasitesi iyidir. Sağlığı elverişli değilse bilemem. Onlardan öneri istiyorum. Bana iletinler bekliyorum. Küsmesinler. Bunun dışında sen önerilerini al.

S. S. Önder: Başkanım, bir de fotoğrafınız olsa iyi olur. Sizin bir görüntünüz dışarıya yansırsa iyi olur

A. Öcalan: Bunu hiç tartışmadım. Bütün cezaevlerinde çekiliyor aslında. Yalnız bana uygulanıyor. Enteresan. Bu ambargo kırılacak. Sorumluluğum artacaksa, bu olacak.

(Pervin'e dönerek) Avrupa izlenimlerinizi alabilirim.

P. Buldan: Başkanım, 5 Nisan'da Avrupa'ya gittim. Burada sizinle yaptığımız görüşmeleri aktardım. Toplantıya Remzi Kartal, Zübeyir Aydar, Mizgin Amed ve Sinan arkadaşlar katıldılar. Almanya'da bir toplantısı olduğu için Sakine Karakoçan katılamadı.

A. Öcalan: Sakine nasıl, çalışıyor mu?

P. Buldan: Evet Başkanım, çalışıyor.

A. Öcalan: Mizgin Amed hangisiydi?

P. Buldan: Eşi ve oğlu Serhatla birlikte gerillaya katılmış.

A. Öcalan: Ha evet, hatırladım. Nasıl, çalışıyor mu?

P. Buldan: Evet, çalışıyor Başkanım. Hepsinin özel selamları var. Bazı kaygıları var. Akil İnsanlar Komisyonu kurulurken bizimle çok ortaklaşmadığını belirtiyorlar. Ayrıca ikinci aşamaya geçiş sizin konunuz düzeltilmeden olmamalı diyorlar. Koruculuk meselesinin

de önemli olduğunu söylediler. Avrupa'dan bir gözlemci heyete ihtiyaç var mı diye sormanın istedikler. Konferans hazırlıklarına da hemen başlayacaklarını ifade ettiler.

A. Öcalan: Yabancı heyet, koruculuk ve benim koşullarım ikinci aşamaya geçerken konuşulacak ve çözülecek. Siz de hepsine teker teker selamlarımı söylersiniz.

P. Buldan: Avrupa'da ayrıca televizyon programına katıldım. Bu arada Nuçe, Sterk, Ronahi ve Newroz TV çalışanlarının özel selamları vardı.

A. Öcalan: Siz de hepsine selamlarımı iletin. Kendilerini geliştirsinler. Yaratıcı olsunlar. Bir Şen vardı.

P. Buldan: Nuray Şen mi Başkanım?

A. Öcalan: Evet, doğru. Ne yapıyor, durumu nasıl, çalışıyor mu, sağlığı nasıl? İki çocuğu da şehit düştü sanırım.

P. Buldan: Evet Başkanını. Paris'te yaşıyor. İki oğlu da şehit. Kızıyla birlikte kalıyor. Sağlığı iyi değil. Kısmi katılım sağlıyor.

A. Öcalan: Çok üzüldüm. Özel selamlarımı söyleyin. Kızı çalışmalara katılmalı. Kafası çalışan biri diye hatırlıyorum. İki çocuktan birisi kalmalıydı. Demek ki sağlayamadılar.

A. Öcalan: Buraya gelecek olan heyetleri yazdırayım. 1- Kandil heyeti. 2- Akademisyenlerin de aralarında bulunduğu bir danışma kurulu oluşturacağım, onlar gelip gidecek. 3- Akil İnsanlar gelecek. Yalnız bu kurulun bir Başkanının olması gerekir. Bölgelerin Başkanları var, ama hepsinin bir Başkanı olmalı. Bu kurulun ayrıca bir Başkanı olmalı. Başkansız olması gülünç, bunu kendisine de söyledim. 4- Parlamentoda yeni kurulan komisyonun üyeleri. 5- Sivil toplum. 6- Medya. 7- AB bünyesinden birileri. 8- Geniş aile ve dostlar. 9- Bu dörtlü konferansın temsilcileri. 10- Güney heyeti.

S. S. Önder: Kürt isminin anayasada geçmesinin önemi, referandum ile bağlantısı ve AKP'nin Türk milleti kavramını yeniden gündeme getirmesi karşısında Kürt halkında oluşan tepki bir arada düşünüldüğünde, Kandil'in bu talebinin gerçek hayatta önemli bir karşılığı var. Siz de okumuş olmalısınız, bu ciddidir ve önemlidir. Gerek Kandil'de gerekse halkta gözlemlerimiz bunun büyük bir ağırlık noktası oluşturduğu şeklindedir.

A. Öcalan: İkinci aşamada bunlar hep konuşulacak. Nasıl vücutta

belkemiği olmadan olmazsa, bu da anayasada olmazsa olmaz. Aksi takdirde ajan anayasası olur. Ama bunun yolunu, yöntemini ve zamanlamasını bulacağız. Demokratik siyaset böyle olacak. Demokratik hukuk ve anayasayla olacak.

S. S. Önder: Kandil'de de bu konuyu konuştuk. Ben iki bilgilendirme yapacağım. Birincisi, Türkiye Konferansı ile ilgili. Bu konferansa aynı zamanda HDK'nin kuruluş aşamasında ve gelineen noktada yaşadığımız eksiklikleri de giderebilecek bir imkan olarak yaklaşıyoruz. Bu bağlamda ÖDP çevreleri, Halkevleri gibi HDK dışı kurumları da etkili bir katılım için sürece dahil edeceğiz. Bu sizin önerdiğiniz perspektife de çok uygun düşmektedir. Cuma arkadaş Oğuzhan Müftüoğlu'na özel selamlarını, dostluk dileklerini ve önerilerini götürmemi istedi. Cuma arkadaş ve Abbas arkadaş da sizin gibi Türkiye Solu konusunda titiz ve duyarlılar. Bana önerdikleri şeyler ışığında Oğuzhan ile bir telefon görüşmesi yaptım. Daha sonra İzmir'e ziyaretine gideceğim. Sürece katabileceğimizi hissettim. Edindiğim izlenim bu. Sizin de zaten selamınız vardı, ilettim. O da size selamlarını ve sağlık dileklerini gönderdi. Görüşeceğiz.

İkincisi, sürece eleştirel yaklaşanları da sürecin içine katmak ve doğru bir enerjiye dönüştürmek için bu konferansa çağrıcı yapmak, etkin katılımlarını sağlamak, eleştirilerini tahammülle ve olgunlukla karşılayıp süreci yıpratmalarının önüne geçmek, sürece dair önerilerine de sağlam bir özgüvenle yaklaşmak gibi bir tutum belirledik. Bu doğrultuda çalışıyoruz. Mayıs sonu gibi konferansı yapmayı planlıyoruz.

A. Öcalan: Çok doğru yapmışsınız. Fakat şunları da söylemeliy-
din: Apo sizinle birlikte hareket etmek istiyor. Ankara Konferansı tarihidir. Siyasetin temelini atacağız. Devlet Mustafa Suphi'lere yaptığını yapamayacak. Silahlar susacak, demokratik siyaset konuşacak, icra edilecek. Bunu Başbakan söyledi. Geri dönemez, cayamaz. Söz verdi, cayarsa isyan çıkacak, kıyamet kopacak. CHP'nin durumu ortada. Türkiye Solu için bu bir fırsat. Üç blok var: AKP bir blok, MHP-CHP bir blok, emekçiler-sosyalistler bir blok. Bunu hedefleyin, biçimlendirin. Heyetle görüştüm, sol olmadan bu iş olmaz. Onlar da ikna olmuş durumdalar. Yani ben burada onların güvenliğini de düşünüyorum, ben sağlıyorum. Bu ne demek? Artık sola komplo

yapılmayacak demek. Çünkü Sinop'ta size yapılanlar da bir yönüyle devlet komplosuydu. İçinde devlet olmadan böyle bir şey yapılabilir mi? Aynı şey Madımak için de geçerli. (Sırrı'ya dönerek) Sen orada ölseydin yazık olmaz mıydı? Sol bu kadar ölüyor ve ben artık bunların güvenliğini sağlamak için bu kadar çalışıyorum. Heyetle de bu konuyu gerek duydukça görüşebilirsiniz.

S. S. Önder: İkinci bir konferans aktarımım Güney'le ilgili olacak. Neçirvan Barzani ile görüştük. Kandil'in de görüşmeleri olmuş. Öncelikle sizi Kürdistan Hükümeti adına resmi olarak selamladı. Bu konferansın yeri ve zamanının geldiğini söyledi. Bu konferansa hazırlık için ortak bir komisyon oluşturulmasını önerdi. Hewlêr'de YNK temsiliyeti olarak da Kürdistan Parlamentosu Başkanı sayın Bayiz'i ziyaret ettik. Selamlarınızı ilettik. Onun da size Kürdistan Parlamentosu adına selamları var. Birkaç önerisi var. Bütün BDP'li vekilleri resmi olarak Kürdistan Parlamentosuna davet etmek ve orada bu süreci selamlamak istiyorlar. Ayrıca Kürdistan Parlamentosundan oluşacak bir karma parlamenter heyetinin de Türkiye'ye gelip BDP'nin davetlisi olarak sürece güç vermek, adına temas ve girişimlerde bulunmak istiyorlar. Aslında bunda geç kaldıklarını itiraf ediyorlar. Oradaki konferans hazırlığı sanırım çok etkili ve verimli yürüyecek.

A. Öcalan: Onların hükümetini, parlamentosunu eskiden çok eleştirdim. Komplo kırılırsa onların üzerindeki komplo da kırılır. Tarihi gelişmeyi onlarla yaşamak istiyorum. Misak-ı Milli hozuldu, biliyorsunuz. Benim buna yüklediğim yeni anlamı anlamıyorlar. Misak-ı Milli'ye bir emperyal hadise gibi bakmıyorum, demokratik ulus modelinde yaklaşıyorum. Benim Demokratik Ulus Çözümü adlı kitabımda anlattığım gibi. Onu herkes yeniden okumalı. Gençler, sizin kadın meclisiniz, (Pervin'i kastederek) sen, hepiniz okumalısınız, bir değil iki defa okumalısınız. Ayrıca Goran Hareketi'nden Nuşîrvan'a özel selamımı götürün. KDP, YNK aslında iyidirler. Konferans onların statüsünü geliştirecek. Ben onları da, tüm Ortadoğu halklarını da düşünüyorum. Hepsine selamlar.

S. S. Önder: Kandil'de gençlik yapılanmasıyla da görüştük. (Gülerek) Ayrıca dağları var mıydı, bilmiyorum. Kongrelerini yapacaklar. Yeni süreçle ilgili önereceğimiz bir perspektif ve mesajınızı bekliyorlar.

A. Öcalan: Gençlik bu sürecin öncüsüdür, motor gücüdür. Onları selamlıyorum, kongrelerini selamlıyorum. Demokratik Ulus Çözümü kitabımı okusunlar. Diğerlerine söylediğim onlar için de geçerlidir. Siz bu çerçevede genişletebilirsiniz.

S. S. Önder: Sizin Suriye hakkındaki serzenişlerinizi Kandil’le paylaştık. İşin doğrusu büyük bir üzüntüyle size şunları aktarınamızı istediler: Ta Tunus baharı başladığında meselenin Suriye’ye ve tüm Ortadoğu’ya olası yansımalarını hesapladıklarını, onunla eşzamanlı bir pratik geliştirdiklerini, sizin demokratik özerklik perspektifli temelli yaklaşımınızı hiç elden bırakmadıklarını, alan özgünlüğü bahsinde çok başarılı yürüdüklerini, şu anda on bin, on beş bin arasında bir gücün orada bulunduğunu, bunu çok kısa bir zaman içerisinde yirmi binli rakamlara doğru evirebileceklerini aktardılar.

A. Öcalan: Tabii otuz bin de olabilir, kırk bin de olabilir. Peki, Hasekê hakkında söylediklerimi aktardın mı, ne düşünüyorlar?

S. S. Önder: Aktardım. Süryaniler ve diğer yapılanmalar ve Hasekê’nin jeostratejik konumu ve bunun önemi hakkında önemli bir farkındalıkları var. İşin doğrusu, Hasekê’ye dikkatleri çekmemek için biraz temkinli yol almaya çalıştıkları izlenimi edindim.

A. Öcalan: Hasekê’ye ilişkin biz bir şey yapamazsak faşistler yapacak. Aradaki şeritleri, kemerleri bir cephede şeklinde geliştirmek gerekiyor. Suriye’deki yurtseverler, mezhepler, hepsi bu cepheye girecek. Yoksa büyük bir katliam olacaktır. Benim dikkat çektiğim karşıdaki faşist cepheyi şimdiden önlemenin yoludur. Burası bitince orayla ilgileneceğiz. Demokratik Suriye temelinde olacak. Davutoğlu ilc konuşacağız. İleride Bakanla diyalogumuz olacak. Demokratik Suriye olacak. Esad’a “Ölmek istemiyorsan geri çekil” diyeceğiz. Ayrıca Esad ölmemeli. Benim Demokratik Ulus Çözümü adlı kitabım bütün bunları analiz eder. Güzel bir kitaptır. Ben kolay beğenen biri değilim, ama bu kitabımı beğeniyorum.

S. S. Önder: Sayın Başkan, Mecliste komisyon kurulması sürecini izlemiştinizdir. Hükümet tıkanmıştı. Ulusalıcıların ve içlerindeki tepkilerin ağırlığıyla içine fenni gübre gibi her yere ‘terör’ kelimesini serpiştirdiği bir ucube komisyon önerisi yaptı. Gerek Adalet Bakanlığıyla yaptığımız görüşmelerde, gerekse H. Fidan’la yaptığımız görüşmede, CHP’nin geçmişte verip unuttuğu böyle bir araştırma

komisyonu önerisi olduğunu, eğer bunu güncellersek CHP'nin bir yol ayrımına geleceğini, önergesine sahip çıkması durumunda sürece katılmış olacağını, reddetmesi durumunda siyaseten beş paralık duruma düşeceğini önerdik. AKP başlangıçta bunun önemini kavrayamadı. Sıkıştıklarında bunu hatırladılar ve alelacele uyguladılar. Gelineen noktada AKP'nin önerisinden daha sağlıklı bir dil ve içeriğe sahip bir komisyon kurulma aşamasına gelindi. Dördüncü Yargı Paketinde de çok nispi bir olumlu düzeltme yaklaşımı geliştirdiler. Yeterli değildir, ama önemsiz de değildir.

P. Buldan: Başkanım, komisyon kurulmadan bir gün önce CHP Grup Başkan Vekili Akif Hamzaçebi ile görüştük. Newroz'da okunan mesajınızı çok beğenmiş. Derlitoplu bir metin olduğunu söyledi. Yalnız "Daha çok Ortadoğu'ya ilişkin belirlemeler var. AB konusunda da bir görüş belirtilseydi iyi olurdu" dedi. Bireysel olarak CHP'nin sürecin içerisinde olması gerektiğini düşünüyor.

A. Öcalan: CHP'nin iyi bir sosyal demokrat parti olmasının ne kadar önemli olduğunu ben biliyorum, onlar bilmiyorlar. Akif beye ve Kemal'e (Kılıçdaroğlu) selamlarımla beraber, "Öcalan'ın Kemalizm eleştirisi yapıcıdır. Kemalizm güncellenerek faydalı olabilir. Ulusalıcılar CHP'yi aşağıya çekiyorlar. Öcalan'a destek verseydiniz iyi olurdu. AKP'nin hegemonik yapıdan kurtulmak için komisyon önemli bir şanstır. Bu şansı kaçırmayın" deyin. Komisyona mutlaka üye vermeliler. Ayrıca "Akil insanlar Öcalan'la görüştüler, bu kadar büyütmesinler, AKP'nin diktatörlaşmesine izin vermeyeceğiz" deyin. Ama onlar katılırlarsa bu daha hızlı olur. Bu şansı kaçırmamasınlar, her iki komisyona da yavaş yavaş girmeliler. Ankara Konferansında özellikle kadınlarla ortaklaşabilirler.

P. Buldan: Kendi tabanları da onları çok eleştiriyor. HDK'nin en son Dersim ve Erzincan'da yaptığı halk toplantılarında gençlerinin CHP'nin sürece katılmaması konusunda eleştirileri var.

A. Öcalan: Evet, bunları onlara anlatmalısınız. Tekrar görüşmelisiniz. CHP mutlaka sürece girmelidir.

P. Buldan: Başkanım, DÖKH ile ilgili de bilgilendirme yapmak istiyorum.

A. Öcalan: Evet, sizi dinliyorum.

P. Buldan: Öncelikle size DÖKH'lü kadınların selamları ve bağ-

lılık sözü var. 9-10 Nisan tarihlerinde Diyarbakır'da ara dönem konferansını yaptık. Sizinle burada yaptığımız bütün görüşmelerin kadın bölümlerini aktardım. DÖKH'lü kadınların Türkiyeli kadınlarla yaptıkları ortak toplantı ve görüşmeleri sonucunda Türkiyeli kadınların sizinle görüşme talepleri var.

A. Öcalan: Buraya gelecek olan heyetlerde onlar da olacak zaten.

P. Buldan: Konferansta alınan bazı kararlar var. Sürece uygun eylem ve etkinliklerin yapılması, sizin önerdiğiniz kadın kolektiflerinin oluşturulması, kadın tarım işçileriyle konferans yapılması, DÖKH'lü kadınlarla kadın gerillaların görüşmesine yönelik bir heyetin oluşması gibi.

Ayrıca daha önce de size iletmıştik. 28 Nisan'da Ankara'da "Örgütlü kadın, demokratik kurtuluş, özgür yaşam" şiarıyla kongremiz var.

A. Öcalan: Evet, uygundur, bunlar önemlidir. Bütün kadınlara özel selamlarımı iletin. Kadın için sözümüz bitmedi. "Kadınsız yaşam olmaz, ama mevcut kadınla da yaşanmaz" tezimi koruyorum. Kadın kendisini beş bin yıllık kölelikten arındırabilir. Erkek faşizminin kapısını araladım. Onlarla yoğunlaşmamızı halen yaşıyorum. Özgür dağ kadını.... Gilgameş Destanında vardır. Ovadaki kadın fahişe, dağdaki kadın özgürdür. Gilgameş'i okuyun, güzel şiirler var. Bütün yaşamı sosyal ve estetik olarak siz belirleyeceksiniz. "Kim beni alacak" diyor, parası olan erkeğe gidiyorsunuz. Bu korkunç ölümcül bir hastalıktır. Ekonomik yaşamı, sosyal yaşamı, estetik yaşamı siz inşa edecek ve böylelikle biz vahşi erkekleri düzelteceksiniz. Yüce kadınlar birliği önemlidir. Ortadoğu kültüründe bu var. Hititlere, Sümerlere gidin. Kendinize güveneceksiniz. Sabrınız var, emeğiniz var, çekiciliğiniz var.

P. Buldan: Başkanım, bu arada İsviçre-Zürih'te 1 Mayıs'ta yapılacak olan etkinliğe ana konuşmacı olarak davet ediliyorsunuz. Davetiyeyi idareye teslim ettim. Size iletecekler. Altmış farklı yurtiçi ve yurtdışı sol parti, sendika, kültürel grup ortak yapıyorlar.

A. Öcalan: Evet, gidemeyeceğime göre kısa bir mesaj gönderebiliriz. Avrupa'nın eşitlik, demokrasi ve özgürlük isteklerine ve ideallerine sahip çıkıyoruz. Birbirimize güvenmeliyiz.

(Pervin'e dönerek) Avrupa'da köprü görevi görebilirsiniz. Siz iyi

çalışıyorsunuz. Kutluyorum. Demokratik Ulus Çözümü kitabımı sen de oku. Çok öğreticidir ve uygulamalısın.

(Sırrı'ya dönerek) Daha önce sanatla ilgili konuşmuştuk. Sen Baba İshak'tan başlayarak Urfa-Antep-Halep üçgenindeki -ki Maraş ve Adıyaman da bunun içine girer. Araplar ve Kürtlerin harmanlandığı yerdir- Türkmen hareketliliğini araştır. Baba İshak direnişçidir. Al-evilik esas derinliğini buralarda almıştır. Bu bir kültürdür, bu kültürü özümseyebilirsiniz. Bununla ilgili de bir roman çalışman varmış, bu roman da olabilir Ama film olursa benimle de çalışabilirsin, ben yardımcı olabilirim. O zaman Holywood'la yarışsın, Oscar ödülünü alırsın.

S. S. Önder: Başkanım, sizin güveniniz her türlü ödülde daha önemlidir benim için.

A. Öcalan: Hep söyledim: Yılmaz Güney, İbrahim Tatlıses için "Bizim köklerimizi yozlaştırma projesidir" derdi. O başaramadan gitti. Sen bu alandaki ürünlerinle -Ki o da roman yazardı- buna izin vermemelisin. Ama sakın ha, siyaset şart. Daha önce de söylemiştim, bunları rahat yapabilmen için sana gereken korumayı sağlayacaktır.

P. Buldan: Diyarbakır E Tipi Kadın Cezaevi'ne gittim, tutuklu kadın arkadaşlarla görüştüm, size selamları var.

A. Öcalan: Siz de benden hepsine selam söyleyin. Bu arada Dicle Üniversitesi'ndeki olaylara değineceğim. Deyin ki, Öcalan buna çok öfkeli. Aysel hem eşbaşkan hem de siyasetçi olarak ciddi yetersizlikler sergiledi. Böyle siyaset ve eşbaşkanlık olmaz. Aysel kafasından cam şişeyle yaralandı, hem de Diyarbakır'da! Cam şişe yerine bomba olsaydı bu süreç bitmişti. Gerçekten de öfkeliyim. Çok öfkeliyim. Belediyesiyle, siyasetçisiyle bütün Diyarbakır bundan sorumludur. Gültan'la Selahattin'i izledim. Gültan yaratıcıdır demiştim. Meseleyi ortaya koyuş biçimi de böyleydi. Ne anlatmak istiyorum? Herkes sorumludur derken, böyle bir gün var, böyle bir hafta var; siyaset yapmak şöyle bir şeydir. Belediyenin hiç mi yeri yok? Siyasetçiler hiç mi akıl etmezler? Bu haftayı siz düzenlersiniz, yeri siz tahsis edersiniz, Hüdapar'ı da davet edersiniz. Gelin, bizim böyle bir kutlamamız var, siz de halkla konuşabilirsiniz dersiniz.

(Sırrı'ya dönerek) İran Hizbullah'ı karıştırabilir. Bu bir provokasyondur. Sen Sebhat yeterlidir diyordun. Sebhat'in de vaktinde yap-

lığı polise tokat meselesi Aysel'in yetersizliğinin bir başka biçimidir. Bunlar süreci provokasyona uğratacak şeylerdir. Gençlik de bu provokasyona gelmemeli ve hayatın her alanında muazzam örgütlenmelidir. Üç beş kişilik bir heyet bu provokatörlerin hepsine gereken dersi verebilir. Bize baltalarla gelirlerse biz de gerekeni yaparız. Bu bizim öz savunma hakkımızdır. Çünkü bunu biz hazırlamadık. Kuzu gibi olmasınlar, ama körce gidiş tarzı da yanlıştır. Asıl olan demokratik siyasettir. Dedğim gibi Diyarbakır'ın bütün siyasetçileri bunu akıl edemedikleri için bundan sorumludur. Selahattin ve Gültan Diyarbakır halkına sahip çıksınlar, Diyarbakır'ı onlara teslim ediyorum. Emniyete de söyleyin, gençliğe de söyleyin, süreci bir daha bu noktalara getirmesinler.

S. S. Önder: Sayın Başkan, tam Kandil dönüşüydü. Bu hadise gelişti. Yalçın Akdoğan beni aradı. Böyle haberdar oldum. Gidişatı ve olası riskleri Diyarbakır'daki ilgili arkadaşla aktardım. Buna acil tedbir alırlarsa iyi olacağını, sürecin en çok üniversitelerdeki olası çatışmalardan sabotaja açık olduğunu, sizin de uyarılarınızı ekleyerek anlattım.

A. Öcalan: Bundan sonra Kutlu Doğum Haftasını biz organize edeceğiz. Cuma namazı ekibimiz bunu yapabilir. Boş bıraktığınız her alana onlar doluşurlar. Biz beş hatiple bile kutlayabiliriz. Maksat sahiplenmek...

Herkes kendisini yenileyecek, BDP de kendisini yenileyecek. Aynı şey Avrupa için de geçerli. Gruptaki tüm vekillere selamlarımı söyleyin. İşlerini ciddiye alsınlar, hepsine başarılar diliyorum.

S. S. Önder: Meclis TV'yi izliyor musunuz?

A. Öcalan: Hayır, izlemiyorum, ama sizleri zaman zaman izliyorum. Pervin hanımın Meclisteki etkisini izledim. Hitabetiniz, inandırıcılığınız ve etkiniz örnektir. Kürtçenizi de geliştirin. Onu hiç ihmal etmeyin. Örnek olarak bu da sizin sorumluluğunuzu artırıcı bir şeydir.

A. Öcalan: Celalettin Can ve Baskın Oran'a selamlarımı söyleyin. Onları ben atadım. Onları da göreceğim. Size bir iki gün içinde bir mektup gelecek. Bunu ikiniz götüreceksiniz. (Sırrı'ya dönerek) Yine aynı şekilde izleyeceksiniz. (Pervin'e dönerek) Kadınlarla görüşürsünüz. Tekrar görüşeceğiz.

S. S. Önder: KNK Hewlêr Temsilcisi Suriyeli Rüstem size selam ve saygılarını gönderdi. Bir de tespih gönderdi.

A. Öcalan: Öyle mi? Selamlarımı söyleyin.

S. S. Önder: Basın açıklaması için bir öneriniz var mı? Bir açıklama yapmamızı ister misiniz?

A. Öcalan: Evet, bunu yapın, ama vaktimiz kalmadı. Sen benim adıma teşekkürlerimi de içeren bir açıklama kaleme al. Daha umutlu bir noktada olduğumuzu vurgula. Basın sözcülüğümün oluşmasından sonra daha sık bilgilendireceğiz. Biz kamuoyundan hiçbir şey saklamayacağız.

Yetkili: (Başkan'a dönerek) Efendim, bu basın sözcülüğü meselesini tartışma ortamına sunmasak daha iyi olmaz mı?

A. Öcalan: Pekala, sayın Süreyya bu şekilde toparlayabilir o zaman. Gereken herkese selamlarımı söyleyin. Tekrar görüşeceğiz.

Normalleşme tüm KCK yapısını kanun içine almaktır

A. Öcalan: Başka kimse yok mu? Sırrı bey gelmedi mi?

S. Demirtaş: Hayır, gelemedi. Bu konuyu da konuşmak istiyoruz.

A. Öcalan: (Yetkiliye dönerek) Sizin bilginiz dahilinde midir gelmemesi?

Yetkili: Karar mercii olarak bizim değil, ama biliyorduk.

A. Öcalan: Peki, bunu konuşacağız. Buyrun oturun.

A. Öcalan: Evet, hoş geldiniz. Nasılsınız?

S. Demirtaş: Biz iyiyiz, sizin sağlığınıza nasıl?

A. Öcalan: Sağlığımı iyi, bunlar önemli değil. Sabahtan beri diğer arkadaşlarla tartışıyoruz. Sürecin sağlıklı ilerlemediğini düşünüyorlar. Onlarla sert tartıştım. Sonra Yetkili geldi, onunla da tartışıyoruz. Arkadaşlar “Burada pat diye düşüp ölseyiz kim bilecek” diyorlar. “İki aydır dışarıyla iletişimin yok. Dışarıdaki arkadaşlar sürecin sağlıklı yürüdüğünü açıklamışlar. Nereden biliyorlar” diyorlar. Tabii ben heyete güveniyorum, burada görüşmelerimiz sürüyor. Ama dışarıyla düzenli bir iletişimimiz yok. Süreç nasıl sağlıklı yürüyor? Arkadaşlar “Size aşırı güvendikleri için öyle açıklamalar yapmış olabilirler” diyorlar. Onlara da söyledim. Bana bu şekilde güvenmek en büyük ihanettir. Bana Tanrıya güvenir gibi bir güven ihanetten de kötüdür. Devlet oyun oynuyor demiyorum, yanlış bir algılama tarzından söz ediyorum. Örneğin Savaş Buldan’ı bir gecede götürüp yok etmediler mi? Kim bilebilirdi ki, değil mi? Bana tanrısal güven felaket getirir, siyasette sıfırlanırsınız. Ben politik bir insanım. (Gülerek) Beni burada her an öldürebilirler.

(Pervin’edönerek) Savaş kaç gün kayıp kaldı?

P. Buldan: Bir gece Başkanım.

A. Öcalan: Savaş politik de değildi, öldürdüler. Ben politiğim. Beni de öldürebilirler. Bu ülkeyi darbeler ülkesi yapabilirler. Kandil'i de eleştirdim. Sınıfta kaldılar.

Yetkili: Yani mesela diyelim, çünkü öyle bir şey yok, yanlış anlaşılmasın.

A. Öcalan: Tabii ki ben örnek olması için söylüyorum. Benim katilim bir buçuk km ötededir diye düşünelim. Yaveri Menderes'e "Efendim, ordu darbe hazırlığı içindedir" diyor. Menderes "Benim ordum bana öyle bir şey yapmaz" diyor. Oysa o gün o istihbarata değer verse başına bunlar gelmeyecek.

S. Demirtaş: Başkanım, bizim açıklamalarımız birinci aşamanın sorun çıkmadan devam ettiği şeklindedir. Ama haklısınız tabii, sizin iletişiminiz yoktu.

A. Öcalan: Bunu şunun için söylüyorum: Politikada 24 saat uzun zamandır. Bir ders olarak söylüyorum. Siz bir örgütün Başkanıınız. Üyeleriniz tutuklanır, öldürülür, ki geçmişte öyle yapıldı. Sürekli örgütünüzü takipte ve dikkatli olacaksınız. Sürekli kuşkucu olacaksınız. Siz de, KCK de "Süreç sağlıklı ilerliyor" diye açıklama yapıyorsunuz. Haydi siz deneyimsizsiniz, ama Kandil'deki arkadaşlara kızıyorum, kırk yıllık arkadaşlarımdır. Kandil merkezinin bu kadar aptal durumuna düşmesini anlamıyorum. Bunları onlarla tartışıp cevabını getirirsiniz. Menderes'in, Özal'ın sonu ortada. Politikayı bu tarzda yaparsanız Türkiye'de fazla başarılı olamazsınız. Sabah arkadaşlara da söyledim. Siz de dışarıda olsaydınız aynısını yapardınız, değil mi dedim. "Evet, biz de size güvenir, aynısını yapardık" dediler. Güya onlar da sizinle konuşmak istiyorlardı. Görüşmeyin, onlar çok tehlikeli konuşuyorlar.

Devlet beni sınar, ben de devleti. BDP'ye, Kandil'e güvenerek siyaset yapmıyorum ben. Özgücüme, entelektüel birikimime güveniyorum. İster benimle oyun oynasınlar, ister çok fazla güvensinler, benim için fark etmez. Ben kendime ve özgücüme güveniyorum. Kandil melekler gibi bana bağlı, ama böyle olmaz.

Şimdi süreç hızlı gidecek deniyor. Mesele hız değil ki. AKP cıddiyse alt birim oluşturacak, sizinle iletişimde olacak. Bunu yapmazsa demek ki oyun peşindedir. Artık heyetlere de bu tarzda yaklaşım, Sır-

rı'yı men etme, "Ahmet'i kestim" meselesi bitti. Makul heyet neyse siz belirlersiniz, Adalet Bakanlığı sadece formaliteleri yerine getirir. Sayın Başbakan bilmeli ki, böyle yaparsa bitti. Sizin bu duruma ne kadar üzüldüğünüzü biliyorum. Tamam, bana karşı burada bir saygısızlık yok, görüşüyoruz, ediyoruz. Ama sizin ilişkiniz sağlıklı değil. Laubali yaklaşıyorlar, olmaz.

Yetkili: Laubalilik denirse sayın vekillere haksızlık olur. Onlar böyle bir şeyi kendilerine asla yaptırmazlar.

A. Öcalan: Geçenlerde Bursa Başsavcısı geldi. Ona dedim ki, kardeşim Mehmet bile gelmiyor; ailemdir, onu bile getirmiyorsunuz. Zaten süreç nedeniyle üç yıl avukatlarımın gelmemesini mesele etmedim, sabrettim. Ama şimdi yaptığınız tam bir rehine durumu değil midir dedim. Demek ki beni beni rehine gibi tutuyorlar. 3 Ocak'ta Mehmet geldiğinde ona şu uyarıyı yaptım: Birkaç hafta sonra hava muhalefeti falan olmazsa, seni getirmezlerse, kör bir bıçak al, direniş konumuna geç; seni getirmezlerse demek ki bir sıkıntı var dedim. Bunu örnek olarak söylüyorum.

Maalesef bu dönemde yetersizliklerimiz ortaya çıktı. Bundan sonra AKP ile ilişkileri düzene sokmalısınız. On beş günde bir sizden bir heyet gelmeli. Çalışmalarımızı hızlandırmamız gereklidir. AKP ile daimi bir heyet görüşmeniz olmalıdır. Sadece siz ikiniz de değil, başka arkadaşlar da gelebilir. Üç dört kişi belirlersiniz, "Şunu bunu sevmiyorum" denirse biter. Net konuşuyorum.

Yetkili: Efendim, bunlar diyalogla rahatlıkla çözülebilecek konulardır. Aslında bu kadar büyümeye de gerek yok diye düşünüyorum.

A. Öcalan: Burada devlet ilişkisini ben, hükümet ilişkisini de siz yürüteceksiniz. Yetkililer de bu konuda size yardımcı olmalıdır. Periyodik süre on beş gündür. Olağanüstü bir şey olur, hava muhalefeti vb. Bunun dışında bu süreye uyulmalıdır.

Bir buçuk aydır dışarıyla iletişimim yok. Ben burada sıfırlandım diye düşündüm. Çok öfkelen dim. Müdüre falan çıktım, hakaret ettim. "Dengesini yitirdi" bile dediler. Dün doktor geldi, ona da ben dengemi yitirdim dedim. Ancak umarım devletin de yardımıyla bunlar düzelir. Çünkü temel irtibatım sizsiniz.

S. Demirtaş: Anlaşıyor Başkanım, biz de farklı düşünmüyoruz.

A. Öcalan: Evet, aktaracaklarınız vardır sanırım.

S. Demirtaş: Yolda gelirken öğrendik, Gültan hanımın annesi vefat etmiş.

A. Öcalan: Öyle mi? Benim adıma başsağlığı dilersiniz.

S. Demirtaş: KCK ve KJB'nin size ulaşan mektuplarının birer fotokopisini teyit etmek amacıyla göstermek istiyoruz.

Sizin buradaki koşullarınızda bir değişiklik var mı? Yeriniz değişti mi ya da inşaattan falan söz ettiler mi? Çünkü Adalet Bakanlığıyla görüştük. Sizin yeni bir yerin inşaatının bitmek üzere olduğunu söyledi.

A. Öcalan: Yok, şu anda fazla bir değişiklik yok, ama olmalı tabii.

S. Demirtaş: Hükümet ısrarlı tutumumuza rağmen halen partimizle heyetler arası görüşmeye başlamadı. Kapalı olmadıklarını söylemelerine rağmen ciddiyetsiz yaklaşım sürüyor. Siz zaten bu konuya değindiniz.

A. Öcalan: Evet, konuştuğumuz gibi.

S. Demirtaş: Heyette bulunacak arkadaşların isimlerinin tartışılmasını da kabul etmiyoruz. Biz size ve yürüttüğünüz sürece saygımızın bir gereği olarak bugün geldik, aslında gelmek istemedik.

A. Öcalan: Biliyorum, bundan sonra olmamalı tabii.

S. Demirtaş: Ankara'da Demokrasi ve Barış Konferansı yapıldı. Sonuç Bildirgesini Müdüre teslim ettik. Tam istenilen gibi olmasa da sonuçları itibariyle verimliydi. İlk defa sizin açık çağrınızla yapılan bu konferansa katılım da çok iyiydi. Değişik çevre ve şahsiyetlerden güçlü bir katılım oldu.

A. Öcalan: Biraz acele olmadı mı?

S. Demirtaş: Aslında sol ve demokrat çevrelerin kafa karışıklığı ve dağınıklığını acilen gidermek açısından erkene alındı. Bunu bir ilk konferans olarak düşündü arkadaşlar. Belki sonbaharda bir ikincisi olacak.

A. Öcalan: Daimi bir İzleme Kurulu gibi bir şey kurulmalıydı bence.

S. Demirtaş: Kuruldu zaten. Öyle toplanıp dağılan bir konferans olmadı. Çalışmalarını ve kararlarını takip edecek bir kurulları oluştu.

Ayrıca I. Ortadoğu Kadın Konferansı Diyarbakır'da toplandı. Sonuç Bildirgesini Müdüre teslim ettik. Yirmiden fazla ülkeden, Türkiye'den kadınlar katıldı. Tartışmalar ve sonuçları faydalı olmuş.

A. Öcalan: Kaç yabancı konuk vardı?

P. Buldan: 200'ü yabancı toplam 400 kişi katıldı. Ben gidemedim, çünkü Savaş'ın anmasına denk geldi.

A. Öcalan: Leyla'nın bir mevzusu yansıdı. O neydi?

S. Demirtaş: Leyla Xalit'le aralarında bir tartışma olmuş. Leyla Zana "Biz Filistin halkının mücadelesine saygı duyuyoruz, ama İsrail devletinin de bölgede yaşama hakkı var, bunu da kabul etmek gerekir" deyince tartışma çıkıyor.

A. Öcalan: Leyla Xalit buna niye karşı çıkıyor ki! Zaten FKÖ İsrail devletini tanımıyor mu? İki devletli çözüm demiyorlar mı? Leyla Zana biraz oradaki siyasi geçmişi bilseydi cevabını iyi verebilirdi tabii.

F. K. kimdir?

S. Demirtaş: F. K. kadın hareketinin temsilcilerindendir. DÖKH'de görevlidir.

A. Öcalan: Bu DÖKH nedir, kimindir?

S. Demirtaş: BDP Kadın Meclisinin de bileşeni olduğu üst bir kadın yapılanmasıdır. Bizim arkadaşlarımızdır.

A. Öcalan: F. K.'nin yanılmıyorsa bana bir mektubu da vardı. Nerelidir?

S. Demirtaş: Diyarbakırlıdır.

A. Öcalan: Birikimi olduğu anlaşılıyor, selam söylersiniz. Yurdu-sev nasıl? Ona da selamlarımı söyleyin. Eşi Ömer çok değerli bir arkadaş. Kahramanca direnip KDP'ye teslim olmamak için şehit düştü. Keşke şhit düşmeseydi, çok üzülmüştüm. Şimdi ne yapıyor Yurdusev, bir yerde çalışıyor mu?

P. Buldan: HDK'de çalışıyor.

S. Demirtaş: Akil İnsanlar Heyetlerinin Başkanlarından oluşan bir grubun sizi ziyareti gündeme geldi mi? Adalet Bakanıyla görüş-tük. Hakan beyin böyle bir şeyi düşündüğünü söyledi çünkü.

A. Öcalan: Bilmiyorum, çok tamahkar değilim tabii. Yeterince akil olsalardı önce benimle görüşürlerdi. Sayın Başbakana rapor iletecek-lerse benimle de görüşmelidirler. Çok hevesli değilim ama karşı da değilim. Bana soruları vardır mutlaka, benim de verecek cevaplarımı var tabii ki. Bütün bu süreçlerin yanıtları bende gizlidir elbette.

Yetkili: (Demirtaş'a hitaben) Siz bakana sorduğunuz için söyle-miştir. (Başkan'a hitaben) Biz de burada Hakan beyle size ilettiğimiz hatırlarsanız.

A. Öcalan: Biz burada devlet üzerinden bir çalışma yapıyoruz. (Yetkiliye bakarak) Tabii çok açmayacağım. Belli bir süre devlet üye-

rinden gidecek bu ilişki. Çok esaslı ve tayin edici bir çalışma olacak. Bununla ilgili sizden bir dileğim olacak. Bir sonraki görüşmede 25 kadar isim getirirsiniz. Böyle akil insan demeyelim de, toplumun her kesiminden, sivil toplumu kapsayacak, kalburüstü insanlardan oluşacak bir liste.

S. Demirtaş: Hasan Cemal, Cengiz Çandar gibi bu meseleyle ilgilenen insanlar mı?

A. Öcalan: Hayır, tam öyle de değil. Biraz derinlikli tartışma, fikir jimnastiği yapabileceğimiz kişiler olmalı. Farklı kesimlerden insanlar olabilir. Ermeniler, Aleviler, gayrimüslimler, anayasacılar vb.

P. Buldan: Mithat Sancar gibi.

A. Öcalan: Ahmet Özer, Mesut Yeğen, Büşra Hoca da olabilir. Hani beni eleştiriyorlar ya, "Müslüman Türklerle anlaştı, bizi unuttu" diyenlerin eleştirilerini boşa çıkaracak bir çalışma olacak. Devlet aklıyla sivil aklı buluşturmayı başarabilecek isimler olmalı. Şarlatanlık yapıp saboteedenlere cevap olacak. Tabii "Bu listeyi Apo istedi" şeklinde bir edayla hazırlamayın. Nazan'ın (Üstündağ) yazılarını okuyorum. Barış stratejisini çok iyi anlamış. Beni bu konuda en iyi anlayan kadındır. Her gün ona danışın, zaten Danışma Kurulunuzdadır. Beşikçi'yi de yazın diyeceğim, ama ulus-devlete saplanıp kalmış, bizim demokratik modernite düşüncemizi çok da anlamak istemiyor.

Yetkili: Tabii bu tekamül etmesi (kararlaştırılması) gereken bir çalışma.

S. Demirtaş: Yani henüz netleştirmedik mi diyorsunuz?

Yetkili: Evet, henüz tekamül etmemiş.

S. Demirtaş: Ama kapalı değilsiniz herhalde

Yetkili: Yeni gündeme geldi, tartışacağız daha.

A. Öcalan: Bu çalışma bütün bu çalışmalarımı bütünleyecek bir çalışmadır. Ben öneri sundum, umarım olur. Olmazsa başka türlü çalışmam. Devletle elliden fazla toplantı yaptım. Artık karar aşamalarına geçmemiz gerekiyor. Siz listeyi hazırlarsınız.

S. Demirtaş: Buraya yanınıza gelecek hükümlü arkadaşların listesini Bakana verdik. Listeyi arkadaşlar hazırladı. Beklentilerinizi göz önünde tutarak isimler belirlendi. Şimdi bakanlık inceleyip karar verecek.

A. Öcalan: Eğer işler yolunda yürürse, sekreteryaya için arkadaşlara

ihtiyacım olacak. Not tutamıyorum, işte görüyorsunuz. Belki birkaçını dışarıdan isterim. Bilgisayar vb. bilen arkadaşlardır umarım. Erkeklerden teorik olarak çok güçlü arkadaşlar vardı. İsimlerini şimdi hatırlayamadım. Ama böyle uygun görmüşlerse olsun. Yalnız sağlam iradeli arkadaşlar olmalı. Kimse kolay kolay benim tarzıma dayanamaz. (Gülerek) Yanımdakiler dört yıldır buradalar, daha yeni yeni uyum sağladılar. Gelenler diri ve çalışkan olmalı, sıkılmadan profesyonelce çalışmalılar.

S. Demirtaş: Sebahat Tuncel'in selamları vardı. Seçimlere Batıda HDP ile girmek iyi olur mu diye bir tartışma yürütmek istiyor.

A. Öcalan: Yok, Doğusu Batısı yok. Birleşik olmalı. Şimdi bakın, Türkiye'de siyasette bir kırılma yaşanıyor. Ulusalçılar da kendilerine çekmek istiyorlar. Kürtler yıllarca yeterince uyandılar. Şimdi Türkler de Batıda uyanıyor. HDP'yi tam da bu dönemde aktifleştirmek gerekmez mi acaba? Sadece Doğu'nun partisi olarak seçimlere girmek BDP'de sıkıntı yaratabilir.

S. Demirtaş: Açıkçası biz HDP yeterince hazır ve örgütlü olmadığı, tanınan bir parti haline gelmediği için biraz riskli gördük. Bu nedenle BDP ile girelim dedik.

A. Öcalan: Yıllarca neden örgütleyemediniz? Sabahat, Sırrı, Ertuğrul neden örgütleyemediler? Emekçileri, Alevileri örgütlemek gerekirdi. Kürt kitlesini kazanabileceğimiz kadar kazandık. Bundan sonrası biraz zor. Biraz da Türk kitlesi kazanılırsa politik öngörüme göre yüzde 15'i geçebilir. Türklerden de yüzde 5 alınabilir. Sırrı gelseydi kendisini eleştirecektim. Geçenlerde Fatih Altaylı'ya siyasetten emekli olacağını söylüyor. Olmaz öyle, olacağı varsa da insan politik davranır, söylemez açıkça.

S. Demirtaş: Bütün gelişmeleri, olup biteni izleyebiliyor musunuz?

A. Öcalan: Biraz, kısmen. Bu CHP klasik darbeci partidir. BDP kalmalı, bir Kürt formatı partisi diyelim, devam etmeli. Ancak daha üst bir formatta başka bir partide buluşma da olmalı. BDP giderek bir kadro partisi, ideolojik parti olabilir. Ama Edirne'den Hakkari'ye hitap eden pratik bir parti de olmalı. Bunun inanılmaz faydası var. Buradaki arkadaşlar da öyle düşünüyor. Kandil'e de danışın, onlar ne düşünüyor bakalım. Ortaya çıkan fırsatı birilerinin doldurmasına fırsat vermeyin. Ulusalçılara, CHP ve MHP'ye fırsat vermemek gerekir.

S. Demirtaş: Aslında savaşın yarattığı sonuçlar nedeniyle BDP'yi Batıda örgütlemek zor oldu. Yeterince başaramadık tabii Başkanım.

A. Öcalan: Ama şimdi daha mümkündür. Devletle vardığımız sürecin sonuçları daha çok ortaya çıkacak.

Zarakolu'na ve Veysi Sarısözen'e selam söyleyin. Farklı kesimlere, Alevilere, Ermenilere dair düşüncelerimizi daha iyi yansıtabilirler. Ali Haydar, Karasu yazıyorlar tabii, daha fazla yazabilirler. Gelecek toplantıda bu konuyu yine tartışalım. Örgüt şovenizmine düşmeyin, hiçbir örgüt düşmesin. Barajın altında kalmamalıyınız.

P. Buldan: Kandil'e ve Brüksel'e gittim. Karasu dışında herkes toplantıya katıldı. Onun da sağlık durumu iyi değilmiş, biraz da uzaktaymış, gelememiş.

A. Öcalan: Yoksa kanser falan mı?

S. Demirtaş: Hayır, öyle bir şey duymadık, sadece sağlığı el vermiyor dendi.

A. Öcalan: Ben aslında ona görev önermiştim. Amacım ahenk bozulmasın tabii ki. Sabri'yi öneriyorlar, ama ne kadar hakim olabilir. Bir de dengeler var tabii. (Gülerek) Cemil Bayık nasıl? Bir numaralı yardımcım Cemil oluyor. Acaba doğru olur mu?

S. Demirtaş: Başkanım, biz arkadaşlar arasındaki görev dağılımına dair fazla bir şey söyleyemeyiz.

A. Öcalan: HPG için Karayılan uygun olur, hakimdir. Ben atama yapmıyorum tabii, sadece tartışıyorum ve öneriyorum. Kongra Gel yenilenecek galiba.

S. Demirtaş: Başkanım, bir mektup yazacak mısınız?

A. Öcalan: Aslında zaman varsa (Yetkiliye bakarak) yazabilirim. Ya da birkaç gün içinde yazar, size ulaştırırım.

Yetkili: Belki bir hafta, on gün içinde olabilir.

A. Öcalan: O halde bir dahaki gelişinize hazır ederim, uzun bir mektup yazacağım.

P. Buldan: Başkanım, Kandil izlenimlerimi anlatmaya devam ediyim. Toplantıya Karasu arkadaş dışında herkes katıldı. Bir gece de KJB'de kadın arkadaşlarla kaldım. KJB ile toplantı yaptık. Size selam ve sevgilerini iletiler. Yeni sürece ilişkin kapsamlı toplantılar yapmışlar. YJA STAR da güçlerini geri çekmeye başlamış. Gelen gruplara ilişkin eğitim ve toplantı süreçlerini başlatmışlar. Zaten

mektuplarında da yazmışlar.

A. Öcalan: Evet, okudum. Eski arkadaşlardan kimler var?

P. Buldan: Sizinle kalan arkadaşlarla da görüştüm. Sozdar Avesta, Berfin Serhat, Ronahi Serhat, Sülbüs Peri, Fatma. Sizin Türkiye'ye getirilişinizden sonra katılan genç arkadaşlar da vardı, onlarla da görüştüm.

A. Öcalan: Yine gidersin Kandil'e. Bu sefer eski arkadaşlarla ilgili bilgi istiyorum. Kimler kalmış, öğrenmek istiyorum.

P. Buldan: Tamam Başkanım, giderim. Bilgi getireceğim.

A. Öcalan: Konferanslara da katkı sunsunlar kadınlar. Demokratik Ulus Çözümü kitabımda kadına ilişkin yazılarımı programlarına alsınlar. Bunları sözlü aktarın. Onlara uzun bir mektup yazacağım. Eşitlik ve özgürlük kadın meselesiyle sağlanır. Bizim devrimimiz aynı zamanda kadın devrimidir. Kadının köleliğini aştıracğıız. Bu bir sınıf devrimi değil. Kadın devrimini öncü devrimdir. Yoğunlaşmalarım var, ileride yazacağım. Kadınların durumu korkunçtur. İşsizdirler. Kadınlar işsizlik yüzünden başka yerlere gidiyorlar. Kendinizi yeniden yaratacaksınız. Kadın özgür ve cesur olmalı. Kadın yaşamdışı bırakılmış. Kadını ezersen, kuluçka makinasıymış gibi ezersen egemen olursun tabii. Neolitik toplumun bir yansımasıdır. Kendi kadınıni bu duruma getiren erkek aşagılıktır. Kızları cğit in. Eğitimli kızlar erkekleri de eğitirler.

S. Demirtaş: Başkanını, sizinle bu defa fotoğraf çkecektik, ama makine yokmuş, bir dahaki sefere çekmek istiyoruz.

Yetkili: Yetkili kimliğimden azade konuşuyorum. Yarın öbür gün Akil İnsanlar Heyeti de fotoğraf ister. Bunları ne yapacağız?

S. Demirtaş: Tabii Bakanla konuştuk, sorun yok.

A. Öcalan: Bakandan izin mi alacağız? Çekeriz, bunlar normaldir. Ama bu defa olmaz, böyle sakallı falan olmasın. Ben heyete dedim ki, benimle bu şekilde konuşuyorsunuz ya, aslında ben Türkiye'nin en özgür insanıyım. Mahkum hukukunu uygulayamazsınız. Teorik olarak en azından böyledir, pratikleşmesi biraz zaman alır. Önemli bir çalışma içine girmişsem serbestliğim olmalı. Kanunlar engelse bunları siz düşünün, siz benimle konuşuyorsunuz. Can Dündar belgesel yapmak istiyor, ileride bunlar olmalı.

S. Demirtaş: KCK ve KJB'nin de sizinle doğrudan görüşme talebi var.

A. Öcalan: Tabii eğer tümüyle normalleşme olacaksa, benim büyük kongreyi bizzat toplayıp Türkiye'ye karşı silahlı mücadeleyi tümünden bitirdik demem lazım. Yasa çıkaracaklar, biz de yasanın içine dahil olacağız.

Sizin 'ikinci aşama bitti' diye bir açıklamanız vardı.

S. Demirtaş: Hayır, birinci aşama Haziran'da, Temmuz'un ortalarında bitebilir diye.

A. Öcalan: Evet, işte o açıklama. Tarihi yanlış veriyorsun, kızıyorum. Hata yaptın sen orada.

S. Demirtaş: Neden Başkanım? O tarih benim belirlediğim bir tarih değil zaten, KCK'nin öngörüsüdür.

A. Öcalan: Hayır, ben mektubumda 1 Haziran tarihini vermiştim. Yani nedir? Birinci aşama o tarihte bitti. Önemli olan karşılıklı çatışmasızlığın sağlanmış olmasıdır. Bunu da sağladık, değil mi? Altı aydır bir tek insan ölmüyor işte. Yarısı gerisi çekildi, yarısı kaldı, önemli değil. Çatışmasızlığın kalıcı olarak sağlanmış olması önemlidir. Benden bunu istediler, ben de yaptım. Lice'de on arkadaş öldürüldüğünde ben burada görüşmedeydim. Daha önce Peyanıs'te patlama olduğunda görüşmedeydim. Sakine'lerin öldürülmesi... İşte bunları ben hep buna yoruyorum. Şimdi insanlar ölmüyor, bunu sağladık.

Heyet, süreç hızlanmalı diyor. Haklı olabilirler. Normalleşme bütün KCK yapısını kanun içine almaktır. Bunu bir türlü anlamıyorlar.

Peki, şiddet tümünden nasıl duracak, bu çelişki değil midir? Kanun dışındakini kanun içine almadan nasıl yapacaksınız? Daha önce bu geri çekilme yasası için de böyle yaptılar. Bunu Meclisten çıkarmak zordur dediler. Yasa çıkmazsa ben PKK'yi tasfiye mi edeyim? Ben aslında bugün burada bu ilişkiyi kesecektim. Ama bekliyorum. AKP beni ne zannediyor? Ben şiddeti bitirmeye çalışıyorum. Onlar ise "Yasa çıkarsak PKK'yi meşrulaştırdınız" diyor. Çok öfkeliyim AKP'ye.

Yetkili: Aslında yapılan bazı olumlu şeyleri de görmek gerekir. Tarih de Haziran sonuna kadardı zaten.

A. Öcalan: Benden istenen şiddeti tümünden bitirmemdi, bunu da sağladım, yanlış anlamayın beni. Hükümet adım atmazsa ne olur diye soruyorlar. Siz de gerilla bir daha gelmez diyorsunuz. Bunu demeyin, bunun siyaseten pratik karşılığı yoktur zaten. Çözüm olmazsa insanların kendini savunma hakkı yok mudur? Bitkilercin, cansız varlıkların

bile savunma hakkı vardır.

Yetkili: Olasılıklarla ilgili konuşuyorsunuz tabii. Ama ben ilk defa sizinle görüşen biri olsaydım bunu yanlış anlayabilirdim.

A. Öcalan: Bütün canlıların beslenme, üreme, korunma sistemleri vardır. Ağır felsefe yaparak da anlatırım size, ama yapmayayım. Bir Halkı Savunmak kitabımı daha dikkatli okumalısınız. Bir parti lideri olarak halkı nasıl savunacaksınız? Tehlikeleri görmelisiniz. Sizin kızlarınız işte, onları sonuna kadar savunacağımı söyledim geçen defa. Ancak siz onları saldırılara karşı nasıl koruyacaksınız? Eminim ki onları öldürmeye can atan özel timler vardır. Bunları örnek olarak söylüyorum. Bunu yaparlarsa sizi nasıl incitirler, anlayabiliyor musunuz? Ayakta bile duramazsınız.

S. Demirtaş: Çok iyi anlıyorum.

A. Öcalan: Bu yönüyle Kandil için de üzülüyorum. Sayın Başbakan "Fikir savaşı yapalım" dedi. Tamam, yapalım. Newroz Bildirisinde var işte, ben de uygun gördüm, yazdım. Şiddet olmasın diyor. Olmasın, tamam. Yerine demokratik siyaseti ikame edelim diyor. Edildi mi? Hayır. Yasalar halen engel. Örgüt olarak siz de hazırlıklı değilsiniz. Daha çok hazırlanmalısınız.

Yarın Suriye'de Kürtler kendilerini nasıl savunacaklar? Gücün olmazsa katliam yaparlar. Erdoğan'a söyledim: Esad etrafını sarar, sen de kapıları açıp devlet olarak yardım etmezsen, geçici bir ittifak ile Esad'la da anlaşırım. Kendimi nasıl koruyacaksam öyle korurum tabii ki.

Öyle karakol, yeni korucu alımı falan olursa biter. (Yetkiliye) Hükümete söyleyin bunu. Türk ordusu bünyesinde bir Kürt birimi niye olmasın? Geçmişte vardı, bazı kolordular Kürtlerden oluşuyordu. 19. yüzyıla kadar Kürtler kendilerini böyle koruyorlar. Devletle bütün bu konuları tartışacağım. Evet, çatışmasızlık devam edecek. Ama AKP öyle mal bulmuş Mağribi gibi davranmamalı.

Sizler de bölgenin sosyoekonomik sorunlarına komünal ekonomi çerçevesinde çözümler üretmelisiniz. Ahmet Pelda'yı okuyorum. Çok iyi yazıyor. Onu hemen ekonomi danışmanı olarak alın, yararlanın. Belediyeler bu konuya kafa yorsunlar. İşte bölgeye akın akın şirketler geliyormuş. Sizin de ekonomi politikanız olmalı, işsizliğe yoksulluğa çareler üretmelisiniz.

Yetkili: İsterseniz biraz toparlayın, yanlış anlamalar olabilir.

S. Demirtaş: Merak etmeyin, biz Sayın Öcalan'ı son derece iyi tanıyoruz ve doğru anlarız. Kandil'deki arkadaşlar da doğru anlarlar.

A. Öcalan: Elbette süreç o anlamda devam ediyor, çatışmasızlık devam ediyor. Devletle işleri götüreceğimize inanıyorum. (Gülerek) Sizler de bundan sonra böyle hafif konuşmayın. "Öcalan savaş çağrısı yaptı" falan denmesin. Derinlikli götürmeye çalışıyorum. Adalet Bakanına selam söyleyin. Çok umutsuz falan değilim, ama öfkeliyim. Bizim de tedbir almamız gerekir.

P. Buldan: Aysel Tuğluk'un bir isteği var. Dicle olaylarını değerlendiren kendisini eleştirmiştiniz. Siyaseti beş para etmez demiştiniz. Kendisini düzeltmek istiyor, nerede yanlış yaptım diye soruyor.

A. Öcalan: O zaman için söylemiştim. Kafasına gaz bombası gelseydi ne olurdu? İkinci bir Sakine olayını yaşamak istemiyoruz. O sözü herkes için söyledim. Herkes dikkat etmelidir. Mesela geçen gün Şırnak'ta halk bir tepeye çıkmış. Çekilen grupla askerlerin arasında bekliyor. Bunlar tehlikeli şeyler.

İletişim kesilirse ilişki biter. On beş gün sonra gelmezseniz bilin ki işler kötüdür. Sonuçta siz kendi kararınızı verirsiniz, ille de savaşın demem. Mehmet ve avukatlar da gelmelidir.

İran'a karşı dikkatli olsunlar. Her olasılığa karşı hazır olsunlar. Qasimlo'yu, Şerefkendi'yi hatırlayın. KCK kendi politikasını belirlesin.

Diyarbakır ve Brüksel Konferansına benim adıma bir mesaj yazar-sınız. Sekiz ilkedden hareket ederek çözüm önerilerimizi sunar-sınız.

Dersim Kongresine gidiyorsunuz. Dersim'e ve Alevilere özel selamlarımı söylersiniz. Aleviler lütfen beni yanlış anlamasınlar. Kemal Bülbül'e selam söylersiniz.

Basına kısa bir mesaj yazar, çıkışta okursunuz (Çıkışta okunacak metni ana hatları ile kendisi önerdi).

Hoşça kalın, görüşmek üzere.

Eğer işler sağlıklı yürürse sekreteryaya ile ilgili ihtiyaçlarım olacak. Not alamıyorum, belki birkaçını dışarıdan isterim.

7 Haziran 2013

Toplumu sivil hale getirerek devleti çözüme zorlayacağız

A. Öcalan: Hoş geldiniz.

Heyet: Hoş bulduk. Nasılsınız, sağlığınız nasıl?

A. Öcalan: Sağlığım iyidir, göz alerjisi bazen zorluyor, başka bir sorun yok. Öncelikle sizin aktarımlarınızı alayım.

S. Demirtaş: Kandil’de KCK yönetimiyle bir toplantı yaptık. Selamları vardı.

A. Öcalan: Kimler gelmişti?

S. Demirtaş: Murat Karayılan, Sabri Ok, Ronahi Serhat, Sülbüs Peri ve Mustafa Karasu vardı.

A. Öcalan: Karasu’nun kendisi gelmişti, öyle mi? Fotoğrafta da vardı zaten.

S. Demirtaş: Evet, kendisinin sağlık durumuyla ilgili siz çok fazla sorunca, kendisi bizzat gelme ihtiyacı duymuş olabilir.

A. Öcalan: Doğru. Peki, sağlığı nasıldı?

S. Demirtaş: Ciddi bir sağlık problemi yoktu. Öyle kanser gibi ciddi bir rahatsızlığı yokmuş zaten. Kendisinin selamları vardı. “Önderliğe layık olmak yaşamımızın anlamıdır, halka layık olmanın anlamı da budur” diyordu. Ayrıca diğer arkadaşlar da şunu belirtti: Başkanlık Konseyi üyeleri kendisinin bir tür yardımcılarıdır. Önderlik bu konuda isim ve sayı hususlarında öneri yaparsa iyi olur, ön açıcı olur diyorlardı.

A. Öcalan: Bu konuda ben çok da belirleyici olmak istemem. Aslında üçü kadın altı kişi mi olur, beşer kişi mi olur, altışar kişi mi, bilemiyorum. Ama on ikiden fazla olmasa iyi olur. Bizim misyonumuza anlam veren, derinliğine bunu yaşayan, sevk ve idare

ederken buna uygun davranabilecek arkadaşlardan olmalı elbette. Ağır hatalar, sapmalar çıktığında müdahale edebilecek kişiler olur. Ben olsam buna dikkat ederdim. Fazla da karışmak istemem, kendileri bilirler. Selamlarımı söylersiniz.

S. Demirtaş: Bu defa arkadaşları çok da rahat görmedik, gelişmelerden dolayı kaygılar artmıştı.

A. Öcalan: Neden?

S. Demirtaş: Bu son dönem yaşanan gelişmeler nedeniyle, özellikle hükümetin tutumu, size yaklaşımları, koruculuk meselesi, yeni karakolların inşası, tutuklu arkadaşların bırakılmaması, sizinle iletişimin sağlıklı olmaması, kısaca ikinci aşamaya dair umutların belirmemiş olması nedeniyle kaygılarda artış olduğunu gözlemledik. Devlete karşı güvensizliğe rağmen sizin belirttiğiniz çerçeveye katıldıkları için süreci ilerlettiklerini, üzerlerine düşeni itinayla yerine getirdiklerini, devlete adım atması için olanak yarattıklarını, buna rağmen devletin bazı yerlerde fırsatçı davranıp askeri olarak boşlukları doldurmaya çalıştığını ifade ediyorlar.

A. Öcalan: Dün bir AKP'li söylemiş, Mahir midir nedir işte. "Tek kişi kalmayana kadar çekilme sürecek, ondan sonra bu adımlar atılabilir" falan demiş. İşte bu yaklaşım felaket getirir. Ahmak mıdır nedir! Bizim milyonlarca sempatizanımız var sınırların içinde. Çekilme son kişi kalıncaya kadar devam eder dersin kendini kandırırsın sadece. İstesek gerilla halkın içine bile karışır. Bunları nasıl tespit edeceksin? Söylediğinin karşılığı yok, bunun farkında değil. Ne söylediğini bilmiyor. Önemli olan kalıcı çatışmasızlıktır. Bunu da sağladık işte. Çekilme dediğin zaten devam ediyor, etmeli. Ama önemli olan ölümlerin durmuş olmasıdır.

Bir gazetede okudum, yeni korucukadrolarından söz ediyordu. Hatta korucu köyleri, bölgeleri falan oluşturmak istiyorlar deniyordu. Bunun anlamı bu işe dinamit koymaktır. İşte bu anlayış her şeyi bitirir. Çıkış yavaşlatılmalı demiş olmamın sebebi de bunlardır. Yeni tepeleri ele geçirmekle falan olmaz. Bu tür şeylere dikkat edilmelidir. Yanılmıyorsam İzleme Kurulları oluşmalı, gerillanın boşalttığı yerleri bunlar doldurmalı diye mektupta da yazmıştım. Köye dönüşler akın akın olmalı. Bunlar kendiliğinden olur diye düşünmüştüm. Özellikle köye dönüşlerle ilgili siz de bir gündem açmadınız. AKP geri çekilmeyi böyle anlıyorsa

olmaz, olmaz. Gerilla geri çekilirken yerine AKP'yi koyuyorlar. Bu yürümez. Bakanla net konuşun, biter deyin. Yeni karakollar falan olmaz. Kardeşlik diyoruz, barış diyoruz. Bunlara ne gerek var öyleyse.

Mektupta bunları açmıştım. Şimdi ise (AKP'yi kastederek) dar parti çıkarları yarışı başlamış. Devletin yerine bile partiyi koyuyorlar. Bu durum devlet denen aygıtta da zarar verir.

Sizin ve Kandil'in de mektubu yeterince anlamadığı görülüyor. Dün savaşa da hazır olacağız demişler. Tabii Erdoğan da haklı olarak öfkelenmiş. Ben iki tarza da karşıyım. Ne öyle yarım yamalak ateşkes, ne de ateşkesi boşa çıkaran tutumlar olmalı. Benimle çalışmak zordur demiştim. Ben şahsınızda Kandil'e iletiyorum: Ben her zaman iyi çalışırım, bunu bilsinler.

Ceylanpınar Belediye Başkanı İsmail Aslan'ın bir röportajı vardı, sınıf arkadaşımdır. Bir hocanız bana "Senin adın Öcalan değil Önalın olsun" demişti. (Gülerek) Her zaman ön alacağımı biliyordu herhalde.

Arkadaşlar tedirginler, biliyorum, çünkü işlerin iyi gitmediğini düşünüyorlar. Gidişat kayaya tosladı tabii. Sayın Başbakan da öfkelenmiş, her an bitirmekten söz etmiş. Tabii kendileri bilirler.

Ben de geçen defa haklı olarak ağırdan alın dedim. Bu durum devam ederse biz de pozisyonumuzu koruruz. Paralel süreç olacak. Hızlı olsun istiyorlar, halk da öyle istiyor. O halde yasal süreci açık hale getir, değil mi?

Yüz yıllık sorunu çözmek kolay mı? Bakanla görüşüp söyleyin, gerekirse elli yasa çıkaracaklar. Yasallık niye yanlış olsun. Bilmem PKK yasadın yararlanıp meşrulaşır deniliyor; evet, tabii ki öyle olacak. Amacımız bu yasadışılığı bitirmek değil midir? Bizi herhalde çocuk yerine koyuyorlar. Böyle yürümez, kör dövüş devam eder, yazık olur. Anlamıyorlar bunlar.

Özal ve Erbakan bana "Her türlü yasal tedbire hazırız" dediler. Orduyla görüşüğümüzde de aynısını söylediler. Bu AKP niye bu kadar diretiyor, anlayamadım gitti. Siz de geçmişte AKP'ye anlatın biraz. Geçmişten beri devlet bize yasallık için söz veriyordu. Ama yasa olmaz diyorlarsa aldatmaca vardır. Bu son tavrım da bundan dolayıdır. Kandil'dekiler aya mı gidecek, Endonezya'ya mı, Finlandiya'ya mı? Nereye gidecek? Böyle olursa tek biri bile silah bırakmaz.

Ne yani, bizi Kandil'e toplayıp bir günde üç yüz uçak kaldırarak

bir kerede yok mu edecekler? Örgütün dörtte üçü böylece gider mi diyorlar? AKP'nin yöntemine göre budur herhalde. Sonuçta demek ki bizi imha etmek istiyorlar diyeceğiz. Sizler sürekli görüşüp onlara bunları anlatın.

Ben gerçekten çok yoruldum artık.

Bakın, ben iki mektup yazmıştım, size verilmemiş. İrtibatsız olduğumuz dönemdi, sakıncalı bulunmuş. Çok sertti. Ama sorun değil, amacım irtibatı sağlamaktı. Çünkü 24 saat bile çok önemlidir. Mehmet üç dört ay gelmemiş, yönetim sormuyor, siz uyumuşsunuz. Başbakan bile aile serbesttirdemedi mi, niye sorgulamıyorsunuz? Diğer arkadaşların aileleri gelmiyor. Demek ki gizledikleri bir şey var. Herhalde bunlar devlet heyetinden kaynaklı değil, hükümettedir. Hükümet hegemoniktir, değil mi?

S. Demirtaş: Evet, öyledir.

A. Öcalan: Hegemonik anlayışla yapmayın dedim. Zaten CHP yıllarca bunu dayattı, olmaz. Demokrasinin gereği paylaşmaktır, karşılıklı saygıdır, birbirini anlamadır. Zaten yüzde 50 almışsın, daha ne istiyorsun? Bana da fazla yüklenmeyin. Doğru bir iş yaptım, ölümleri durdurduk. Daha ne yapalım? Kimsiniz, haşa Allah mısınız? Saygısızlık yapmasınlar, tahrik etmesinler. Demokrasi güzel bir şeydir. Erdoğan kendi bireysel hegemonyasını kuramaz, halk da kabul etmez. Şaşkınlık doğrusu. Demokratik bir ilişkiye yanaşmıyorlar. Bunlar kadın meselesine de hazır değiller.

P. Buldan: Başkanım, KJB size hitaben bir mektup yazdı. Ben de gördüm kadınlarla.

A. Öcalan: Biraz aktarabilirsiniz.

P. Buldan: Kadın Hareketi olarak yakın zamanda geniş bir yönetim bileşeni ile kapsamlı bir toplantı gerçekleştirmişler. Toplantıda içinde bulunulan süreç kapsamlı değerlendirilmiş. Yeni sürece uygun örgütlenme ve yapılanma tartışılmış. İkinci aşamaya geçilirken koşullarınızda değişiklik olmaması, karakol yapımı ve koruculuk kadrolarının arttırılması endişe yaratıyor. Son savunmanız tüm kadın yapısına okutulmuş. Üçüncü Ulusal Kadın Konferansı planlanmış. Ayrıca görevlendirmelere ilişkin de sizden öneri bekliyorlar.

A. Öcalan: Zaten onlara hitaben de bir mektup yazdım. Kendilerine çok özel selamlarımla birlikte iletirsiniz.

S. Demirtaş: Önemlidir Başkanım. Siz bu konuda biraz mütevazı davranıyorsunuz. Ama bizim için, halk için önemlidir. Kaldığınız yer de, sağlığınız da bizim için önemlidir. Burada bir süreç yürütüyorsunuz. O nedenle bizim bu konular üzerinde fazlaca durmamızı anlamalısınız.

A. Öcalan: Tabii anlıyorum. Mütevazı olduğumdan değil, her şey bende merkezileşti. Ya bir şey olursa diye düşünüyorsunuz. Ama merak etmeyin, ben en zor koşullarda hayatta kalmayı başardım, yine de başarırım.

S. Demirtaş: Sadece ondan değil, bizim için önemlisiniz siz.

A. Öcalan: Kürtlerle Türkler arasında iki yüz yıldır şiddete, soykırıma varıncaya dek şiddete dayalı bir toplumsal ilişki kısıkcı inşa edilmiş. Bunu daha çok fark ettim. Dün heyetle de çok net tartıştım. Eskiden Ermeni harabelerine bakar üzülürdüm. Bakın işte, bizim dört bin köyümüz de bu hale geldi şimdi.

1990 sonrası JİTEM ve benzerleri büyük tahribatı Türklük adına yaptılar. Meğerse iki yüz yıldır Türklük ve Kürtlük adına vekaleten şiddet inşa edilmiş. İngilizlerin bunda rolü büyüktür.

Baransu, Emre falan "yirmi iki PKK kadrosu öldürülürse" diye yazdılar işte. Sakine ile başladılar. Bu listeyi Başbakan'a götürüp başlattılar. AKP'nin içi, Başbakanın etrafı bunlarla doludur. Hepsi gidip Washington'daki şeye dayanıyor. Heyetin gücü sınırlıdır, gerçi biraz güçlendiler şimdi. 90'lardaki yıkım bunlara benzer bir furyaydı. Kürt-süz bir Kürdistan yaratmak istediler. Bunlar Türklerin de barış yapmasına izin vermiyorlar. Sahte barış yapmak, bizi çatışmaya götürecek barışı yapmak istiyorlar. AKP ile BDP arasındaki sorunların kaynağında da bu yatıyor. Bizim gücümüz heyetle yaptığımız görüşmelerdir.

S. Demirtaş: Bunları Cemaat'le işbirliği içinde mi yapıyorlar diyorsunuz?

A. Öcalan: Tabii. 1946'da İsrail'i böyle örgütlediler. Şimdi aynısını Türkler ve Kürtler üzerinden yapıyorlar. Ermeni halkına, devrimcilerine saygımız var; yanlış anlaşılmasın, zaten onlarla birlikteyiz. Ragıp'la, HDK'lilerle konuşun bunları. Gencay Gürsoy onlar benden kuşkuya düşmüşler, şüphelenmişler. Ben bunları uygulanamaz kılıyorum işte. Bu yüzden öfkeliyim, benim ve heyetin geliştirdiği budur işte. Burkey operasyonu falan, bunlar diğer ekibin işidir. 90'lardaki denemeler Kürdistan'ı yaşanamaz hale getirmek içindi. Savaş Buldan'ı ve

başkalarını öldürdüler. Birçok işadamlarını öldürdüler. Tansu-Ağar-Güreş ekibi Kafkas kökenlidir. Bunlar biraz tuhaftır. Kafkas halkları için genelleme yapmıyorum tabii. Bunlar şovenizmi kullanıyorlar.

S. Demirtaş: Kuzey Kürdistan Birlik Konferansı sonuçlandı. Tartışmalar oldukça iyiydi, katılım da iyiydi. Sonuç bildirgesini ve sizin mesajınızı yazılı olarak teslim ediyoruz. Konferans sonunda oluşan Birlik ve Çözüm Komitesi bundan sonra çalışmaları konferans adına takip edecek. Sizinle, Kandil ve Hükümetle görüşme kararları var ayrıca. Biz de yardımcı olmaya çalışacağız. Konferansa mesajınız da anlamlı bulundu, birleştirici oldu. Hak-Par ve Hüdapardışındaki kesimler katıldılar.

Yine Çıra TV'nin size selamları vardı. Mümkünse bir mesajınızı yayınlamak istiyorlar.

A. Öcalan: Êzidi halkımız Kürt halkının öncü temsilcisidir. Özgürlük Hareketi'nin de temelidir aslında. Kendilerine dair bugüne kadar çokça çözümlemelerim oldu. Etnik ve dinsel muhafazakarlığa düşmeden halkımızın içinde özgünlüğünü yaşamalılar, kendilerini özgürlük mücadelesine daha fazla katmalılar. Bu temelde Çıra TV aracılığıyla hepsine sevgi ve selamlarımı iletiyorum.

P. Buldan: Amed Konferansında kadına dair bir sunumum oldu. Sunumu DÖKH adına yaptım. Sizinle burada yaptığımız görüşmeler çerçevesinde kadına dair yapmış olduğunuz değerlendirmeler ve barış sürecinde kadının rolünü anlatan bir sunumdu.

A. Öcalan: Evet, benim kadına dair yaptığım konuşmalarımı, kitaplarımdaki değerlendirmelerimi kadınlara anlatın. Ankara'da yaptığınız kadın kongresinde okunan mesajım iyi hazırlanmıştı. Sunumlarınızı aynen o çerçevede yapabilirsiniz. Konferansa katılım nasıldı?

P. Buldan: 370 delege katıldı.

A. Öcalan: Sizin AKP ile geliştireceğiniz diyalog bizim devletle varacağımız sonucu bekliyor. Dün ve bugün vardığımız mutabakatı Hükümet onaylarsa ve Kandil'e yazdığım mektup size verilirse, fiilen ikinci aşamaya geçilmiştir diyebiliriz. Sekiz ana başlık sundum, bunlar derinleştirmek istediğim konulardır. Dört yıldır burada yaptığımız şey bir tür beyin fırtınasıydı. Bu bir aşamaydı ve şunu kanıtladı: İçeriklidir, adım atılabilir, anlamlıdır. Tarihi bir çözüm için durum uygundur. Yani bunu sağladı. Şimdi ikinci aşama için çatışmasızlık

gerekliydi. 1 Haziran kararında ısrarcıyım, adım adım süreç gelişir dedik. Bu konuda Öcalan'ın kendi iradesi vardır dersiniz. Bu devam da edecek. Ama asıl önem verdiği ikinci aşamadır. Bu mektuptan sonra ikinci aşamaya geçmek gerekir. Umarım tekrar eski pozisyona düşülmez. Bir proje şeklinde Ekim ayının ortalarına kadar tamamlamak istiyoruz. Sağlığım ne kadar el verir, bilmiyorum, ama girdim artık. Şimdi devletin yanıtını bekleyeceğim.

Ne zamana kadar yanıt gelir? Diyelim ki gelmedi, sekiz ana başlığı uygun bulmadılar ya da karar vermediler. Peki, bunu nasıl anlayacaksınız? Siz ve Kandil sıkı duracaksınız. Mektuptan haberdar oldunuz. Sekiz başlığı sayacağım. Mektup yarın akşamki toplantınıza yetişir. İçeriği de onaylanırsa, bu arada yeni mekana da geçmiş olmam gerekir. Sağlık açısından iyi olur. Uyku bile uyuyamıyorum çünkü.

Evet, sağlığım açısından sadece, yazdır, sıcak olacak. Son yılların en sıcak yazı olacak gibi şeyler söyleniyor. Bakalım, yürütmeye çalışacağız. Dolayısıyla Hakan beyle görüşüp on sayfalık mektubu alın. On gün içinde MGK da toplanır. Çarşamba günü Sayın Başbakan da bir şeyler söyler herhalde. İkinci aşama böylece başlar. Devletin bazı uzman kişileriyle beraber bu projeyi geliştireceğiz. Başlıkları saymak gerekirse:

1- Gerilladan sonra onun yerine ikame edilecek demokratik siyaset için Hukuk Komisyonu. Bir çerçeve hazırlayacağız. Sayın Başbakan "Demokratik siyasete, fikir mücadelesine gelin" diyordu ya, işte onun çerçevesi. Demokratik siyaset nedir, kurumları nelerdir? Önce biz tartışacağız, sonra Bakanlar Kuruluna gidecek. O nedenle sizin bu yirmi beş maddelik paketiniz biraz duracak. Yerelliği, yerel referandumu, buna benzer birçok ilkeyi belirleyeceğiz. Yasalara ve anayasa bunu hangi hukukla taşıyacağız? Türkiye'de demokratik siyaset yok zaten. Seçimler, partiler, bunlar hep tartışılmalı. Siz de tartışmalara müdahil olup bunlardan haberdar olacaksınız. Hem AKP'ye hem de size gelecek, tartışıp sizler sonuca bağlayacaksınız.

2- Sosyoekonomik Komisyon: Vahşikapitalizm şimdiden harekete geçti bile. Barajlar, yatırımlar vb. Bu sekiz başlığın her biri birer konferans konusudur aynı zamanda. Ekonomipolitik ve Komünal Ekonomi Konferansı gibi. Urfa'daki işsizlik vb. Örnek olarak söylüyorum. Bunlar nasıl çözülecek? Siz gerçek toplumsal bir parti iseniz, bunlara çare bulacaksınız. HES'lerle köyleri arazilerini boşaltıp bunlara el koyuyor-

lar. Mezopatmaya tarih boyunca herkesi beslemiş. Şimdi mi besleyemeyecek? Ahmet Pelda “Yabancı yatırım gelecek, biz de payımızı alacağız” diyor. Öyle ekonomi olmaz. Bu, ekonomisizliktir. Kadınlar daha da felaket durumundalar ekonomik olarak. Mesela İsrail’deki komün deneyimini inceleyin. Yerimizde Ermeniler olsa cennete çevirmişlerdi şimdi. Partiniz bu sorulara bir yanıt vermeli. Bir kez daha gerillaya yapın demiyorum, siyasi çözümler bulun. İşte Taksim bir yerellik sorunudur. Ben ana başlıkları vermiş olayım. Türkiye’nin kalburüstü bütün ekonomistlerini çağırıp tartışın. Kooperatif gibi çözümler üretin. Hewlêr’deki kuleler birer felakettir, Hewlêr’i ikinci bir Dubai yapacaklarmış. Diyarbakır’a da öyle yapmak isteyecekler.

3- Misak-ı Milli Komisyonu: Aslında bu bir Kürt-Türk misakıdır ve birlikte kurtuluştur. Meclis bu misakı onayladı. Kürtler bölünmeyecekti ama ayırdılar. Bu sınırları değiştirmek artık öyle kolay değil. Ama sınırları faydaya çevirebiliriz; ekonomik birlik, kardeşlik sınırına dönüşür, Suriye sınırı Brüksel gibi olur.

S. Demirtaş: Evet, Kürt bölgelerindeki bütün kapılar kapalı. Arap bölgelerindeki kapıları açık tuttular. Davutoğlu da kapıları yakın zamanda açmayı düşündüklerini söylemiş. Zaten süreç gereği de böyle olacak demiş.

A. Öcalan: Kandil de bunu anlamalı. Tarihi bir ittifak doğuyor. Bütün Kürtler Türkiye ile sağlam bir ittifak kuracak. Misak-ı Milli Komisyonu bunu tartışacak. Türk-Kürt birliği olmadan kimse bölgede sağlam kalamaz. Ta Hititlerden beri bu ittifak vardır.

Türkiye’deki Kürt sorununun çözümü Irak ve Suriye’deki, hatta İran’daki sorunun çözümüdür. Bunun sonrası Ortadoğu demokratik ittifakıdır.

4- Kadın Özgürlük Komisyonu: Kadın sorunu Ortadoğu’nun kadını sorunudur. Bu konudaki düşüncelerim çokça bilindiğinden açmayacağım. Kadını özgür olmayan bir toplum özgür olamaz demiştim ya, o çerçevede.

5- Ekoloji Komisyonu: Taksim-Gezi’de ortaya çıktı ki, ekoloji Türkiye’nin de sorunudur. Bölgede de HES, maden aramaları vb. biliniyor. Bir ekoloji konferansında bunlar tartışılabilir.

6- Sivil Toplum Komisyonu: Kürt sorunu devleti paylaşma, yani devleti federe hale getirecek bir çözüm şeklinde olmayacak. Kürtler bu dev-

let içinde kendilerini sivil toplum olarak örgütleyecekler. İlk defa size söylüyorum: Toplumı sivil hale getirerek devlcti çözüme zorlayacağız. MHP, ırkçılık falan, bunlar hep engeldir. Sivil sahayı hem demokratikleştirip hem de güçlendirerek bu milliyetçi tantanayı boşa çıkaracağız. Devletin bir parçası üzerinden değil, Kürtleri demokratik bir sivil toplum olarak örgütleyeceğiz. Demokratik özerklik de bunun içindedir.

7- Güvenlik Komisyonu: Çok önemlidir. İlk defa açıyorum: Gerilla şu anda Kürtlerin tek güvencesidir. Sonrasında ne olacak? Kürtler için bir güvenlik konferansı yapılmalı. JİTEM, asimilasyon, kültür ve doğa tahribatı... Kim Kürtlerin güvenliğini sağlayacak? Genel güvenlikte Kürtlerin temsilcisi olacak mı? Mesela bir MİT Müsteşar Yardımcısı Kürt Hareketinden olabilir mi? Seçimle işbaşına gelen bir köy güvenlik birimi mesela. Belediyelere bağlı trafik polisi, zabıta, bekçi gibi.

8- Hakikatleri Araştırma ve İzleme Komisyonu: Faili meçhuller, geri dönüşler, toplu mezarlar gibi konular var. Çatışma sonrası sürecin izlenmesi, karşılıklı af, hoşgörünün geliştirilmesi için çalışacak.

Önerim bunlar. Devlete sundum, kararlarını verecekler. Uygun görürlerse hemen tartışıp Ekim ayı ortalarında tartışmayı bitiririz. Sizler de AKP ilc, STK'lar ile tartışırsınız. Sizin sunduğunuz paket bu tartışmalar ile birlikte sonra ele alınır. CHP gelirse onlarla da tartışırsınız. Sonuç olarak bu projeden çok sayıdayasa çıkarılır, anayasa dahil değişiklikler olur.

Yasalar çıkarsa ikinci aşama bitmiş olur. Bu arada geri çekilme de paralel yürür. Karşılıklı siz bize, biz size öneriler yaparız. AKP şunu bilmeli: Gerilla kısmen içeride kalsa bile bu yanıltmasın. İstesek gerilla halkın içinde bile saklanır. Buna kafayı çok takmasınlar, önemli olan çatışmasızlıktır. KCK operasyonları olursa siyaseten siz, gerilla operasyonları olursa gerilla cevap verir. Proje yasalaşırsa normalleşme aşamasına geçilir. İçeride, dışarıda kimse kalmaz. Öyle genel af olmayabilir. Meclis bir yolunu bulmak zorundadır. Yönetici-militan ayrımı yapmadan bir yolunu bulmak zorunda. Hasta tutuklular hemen bırakılmalıdır. Biz nasıl elimizdekileri hemen bıraktıysak, Bakan bey de olumlu yaklaşmalı.

Soracak bir şey var mı?

S. Demirtaş: HDK- BDP seçim konusu vardı, bu meseleyi de biraz konuşmakta fayda var.

A. Öcalan: Evet, konuşacaktık. Biz demokratik sosyalist bir hareketiz. Hepimiz için ortak bir örgüt gerekiyor. 70'lerden beri bunu istiyoruz. Milliyetçi örgütler bunu hep engelledi. HDK-HDP doğru bir projedir, isimlendirme de doğrudur. Ama işlemiyor işte. Partinin milletvekillerinin olması pozisyonu belirleyicidir, değil mi?

S. Demirtaş: Evet, elbette etkisi oluyor, görünür hale geliyor, öncülük yapıyor. Ama partinin milletvekillerinin olması yetmez. Sokakta karşılığının olması, seçime girecek örgütünün olması da gerekir.

A. Öcalan: Meclis alanı dar kalıyor, herkesi kapsamıyor. Olağanüstü HDP Kongresi yapılabilir, yeni baştan örgütlenebilirler. ESP falan çalışmak istiyorlar mı?

S. Demirtaş: Evet. ESP, SDP, EMEP falan çalışmak istiyorlar. Ancak partiler arası rekabet genişlemeyi zorluyor.

A. Öcalan: Onlara söyleyin, beni biraz örnek alsınlar. Ben partimin başında mıyım? Bir hareketi partimin başında olduğum için mi etkileyebiliyorum? Bir hareketi etkilemek için ille de başında olmak gerekmez. Kendilerine biraz güvensinler. Siz de kendinize güvenin, başında olmasanız da etkileyebilirsiniz. Kimse parti şovenizmine kapılmasın. Tarihin ruhuna uygun çalışarak kendi ruhunu örgüte vermektir önemli olan. Ben bile burada Türkiye Solundan daha birlikçiyim. Alevi, kadın, Türk, Çerkez demeden herkes girmelidir. Gerekirse milletvekilleri genel partide birleşebilirler, öneri olarak söylüyorum. Taksim sonrası rüzgardan da yararlanıp zamanın ruhuna uygun bir şekilde yeni parti olarak çıkış yapabilirler. BDP kitlesi bir yere kaymaz, politiktir, iyi anlatırsanız sorun olmaz. BDP'deki vekillerin bir kısmı HDP'ye gidebilir belki. Ama siz yine de tartışın. Seçim taktiği geliştirin. Bu kitle BDP'ye gelmeyebilir. BDP'yi koruyun yine, ama bununla yetinmeyin. Türk emekçilerini de örgütlemek gerekir. Birkaç vekil oraya geçip işte Taksim sonrası beklenen yeni parti doğdu havası yaratabilir. Bu girişim yüzde 10'u aşabilir.

Muazzam bir eleştiri ekibi varmış. BDP'yi elitist olarak suçlayanlar varmış. Bunlara karşı dikkatli olun. Duyarsız olmayın. Arif Altan gazetede eleştiriyor mesela. Selam söyleyin, kız kardeşi de şehit oldu. Gel, partide çalış deyin. Ustalıkla bir taktik olarak bu çevreleri demokratik sisteme katın. İsterseniz olağanüstü kongre bile düşünün.

S. Demirtaş: Olağanüstü Kongrede belki eşbaşkanların değişimini de düşünebiliriz. Ben biraz da bu önerdiğiniz çalışmalara zaman ayırmak isterim. Eşbaşkanlık olağanüstü zaman istiyor, hepsi biraz yarım kalıyor.

A. Öcalan: Çok duygusal olmayın, kendinizi biraz örgütleyip geliştirin, eleştiriden de korkmayın. Bak, beni de bütün dünya eleştiriyor, yine de muhalefeti içeri alıp kendimi büyütüyorum. Beni örnek alın.

(Pervin'e dönerek) Çok sayıda kadın kadrolarınız var. Kadın meclisleriniz var. Birçok çalışmaya el atın. Siz öncü ve öndersiniz. Kadınlar erkek egemen zihniyetiyle uzaklaştırıldı. Kadrolarınız yeterli. Birikiminiz de var. Kadın toplumda yerini bulmalı. Kadından çekinmeyeceğiz. Kadın bir toplumsal dönüşüm aracıdır.

Sırrı'yı yakında getireceğiz herhalde. Bu toplantılar başlarsa sorun ortadan kalkar. Aile, avukatlar, STK'lar, medya kesinlikle gelir tabii. Yirmi beş isim belirlemeye çalışın. Bunlarla da burada tartışma fırsatımız olabilir. Tabii ki süreç açılsa. Artık bu ambargo falan kalkacak.

P. Buldan: Sırrı Süreyya'nın bir aktarımı vardı.

A. Öcalan: Evet, dinliyorum.

P. Buldan: Sırrı bey gelemediği için size bir not ilettiler, hemen aktarayım. "Tam da sizin önerdiğiniz gibi büyük siyasal düşüncüyü örgütlemek anlamında çok haklı ve tarihsel bir konuydu (Gezi Olayları). Bu yüzden öncülük ettim. Üç gün boyunca 50-100 kişiyle yürüttüm. Ben vurulup hastaneye kaldırıldığımda parti ve HDK bu duruma uyandı. Fakat parti de, HDK de ikiye bölünmüş durumda. En vahim yanlış bu oluşumu ve olayları barış süreciyle karşıt bir yere konumlandırmak. Oysa tam da demokratik siyasetin sizin tarif ettiğiniz anlamda hayata geçirilebilme zeminiydi. Hem ülkede hem de Ortadoğu'da sizin Dördüncü Kitabınızda uygarlık krizi ve şimdinin analizine dair söyledikleriniz gerçekleşiyor. Parti, DTK ve HDK'de böyle bir tereddüt oluşunca kendi pozisyonumu geriye çektim. DTK Konferansının sonuç bildirgesini çok sağcı, eksik ve sizi kavramaktan uzak buldum. Partide ve kendi medyamızda bunu eleştirdim. Heyetten çıkarılmamın Türk Solu aydınlarının sürece duydukları güveni zedeleyeceğini düşünüyorum. Birdenbire bu mesele Kürtler ve devlet arasında yürüyen bir süreç gibi algılanıyor. Ayrıca DTK Rojava'ya yardım konusunda utanç verici bir liyakat gösterdi. Kamyonlarla yardım gönderdiler. Sofi ve Bahoz

bana “Biz dilenci değil, devrimciyiz” dediler. Bir de size özel aktarım-
larım olacak. Uygun görürseniz bir dahaki sefere Selahattin beye ya da
Pervin hanıma söyleyeyim, size aktarsınlar” diyor.

A. Öcalan: Bahoz’la Sofi’ye cevaben bir şeyler söyleyeyim.

S. Demirtaş: Eleştirileri size değil Başkanım, bizedir.

A. Öcalan: Öyle mi? Sofi ve Bahoz’a iletin. Suriye’deki uluslar-
arası güçler iki kampı ayrı ayrı silahlandıracaklar. Biz kendi çıkarla-
rımız doğrultusunda gerekirse iki tarafla da ayrı ayrı taktik ittifaklar
geliştirebiliriz. Süreç Suriye’de PYD çizgisinin doğruluğunu kanıt-
lamıştır. Suriye’de çözüm PYD çizgisidir. Herkes bunu daha iyi an-
lıyor artık. PYD çizgisi demokratiktir. Kendi ordu güçlerini
arttıracaklar, ideolojik olarak güçlenecekler. Ayrıca her açıdan
BDP’den daha güçlüdürler. Nedir öyle BDP yardım falan bekliyorlar.
Kendi öz imkanlarıyla savaş ekonomisi uygulayacaklar. Savaştır, tabii
ki bazı zorluklar olacak. Buna uygun yaşayacaklar. Bizim Türkiye ile
uzlaşmamız gelişirse Suriye’ye de yansır. Benim adıma bir perspektif
halinde Suriye’ye bir mektup yazsınlar. Selamlarımı da iletiyorum.

(Sırrı’ya da cevap olarak) Öncelikle selamlarımı söyleyin. HDK’ye
aktif katılmalıdır. Partileşmeyi tamamlasınlar, biz de sonuna kadar
destek sunalım. Ambargo Gezi’yle ilgilidir. Ama merak etmesin, aşı-
cağız. O da emekli olacağı falan demesin artık. Yılmaz Güney’i
örnek alsın. Bizim gibiler ancak ölünce siyaset biter. Ölümle emekli
olunur. Sanat, sinema, kültür, bunlar hep siyasettir elbette. Ertuğrul’a,
Levent’e selam söyleyin. İtalya’da bunun benzeri hareket yüzde 25,
Yunanistan’da yüzde 27 aldı. Türkiye’de yüzde 30 alabilir. Örgüt bağ-
nazlığı yapmamalı kimse. Benim durumuma baksınlar, sosyalistler
enternasyonalisttir, kolektivisttir.

S. Demirtaş: Ahmet bey, Gül tan hanım ve Aysel hanımın da se-
lamları vardı. Ambargodan onlar da haklı olarak rahatsızlar. Onlar
da buraya gelip tartışmak ve sürece katkı sunmak istiyorlar. Ancak
ambargo nedeniyle mümkün olmuyor.

A. Öcalan: Ben dün onların da ismini söyledim. Ama projede uz-
laşırsak ambargo kalkmalı. Kalkmazsa kriz olur zaten. Siz bunu an-
larsınız tabii. Umarım heyet de beni yanıltmaz, umutluyum. Yine de
beni yirmi dört saat takip edin. Bu hafta bir bakalım ne olacak. Çok
çalışmalısınız, başka türlü siyaset gelişmiyor.

S. Demirtaş: Başkanım, ben yine de parlamento takvimini hatırlatmak istiyorum. Sizler bir proje üzerinde çalışıyorsunuz ve 15 Ekim'den söz ediyorsunuz. Ancak parlamento zaten 1 Temmuz'da tatile girip 1 Ekim'de açılacak. Açıldıktan sonra da çok kısa bir süremiz kalacak. Sonrasında Kasım, Aralık ayları bütçe tartışmaları, Ocak'tan itibaren de seçim süreci başlıyor ve sonraki üç yılın tamamı seçimlerle geçecek. Dolayısıyla hükümet herhangi bir adım atmazsa çok zaman kaybetmiş olacağız ve Kürtler açısından ciddi riskler ortaya çıkabilir. Bütün bunları da hesaplamamız gerekiyor.

A. Öcalan: Anlıyorum. Devlet bunu Hükümetin oyunu için bir fırsata çevirirse, Ekim 15'ten sonra savaş tarzınızı belirlersiniz. Ben zaten burada bitmişim demektir. Benimle oyun oynayanla siz de oyununuzu oynarsınız. Bakın, Taksim'e katılsaydınız bile hükümet giderdi. PKK şimdi belki elli bin kişidir. Umarım böyle olmaz. Oyun olursa eliniz serbesttir. PKK savaşı da öyle eskisi gibi geliştirmez. PKK'nin bunahazırlıklı olduğunu Öcalan biliyor. İran, Suriye, Rusya bile destek verir. Ama umarım böyle olmaz. Tarihsel kardeşlik bizim dediğimiz şekilde olur ancak.

Siz bir şeyler yazarsınız. Öyle savaş tehdidi gibi şeyler olmasın, yanlış anlaşılır. Siz zaten benden daha iyi formüle ediyorsunuz. "Süreç devam ediyor. İkinci aşamaya dair önerilerimizi yazılı olarak devlete sunduk. Haftalık olarak şeffaf bir şekilde kamuoyunu bilgilendirme taraftarıyım. Umarım devlet bu önerilerimizi doğru değerlendirir. Zaten Türkiye halkının yüzde 90'ının ortaklaşacağı önerilerdir" gibi şeyler olabilir.

P. Buldan: Başkanım, bu hafta sonu Iğdır'a gittim. İl Kongresi vardı. Iğdır halkının size özel selamları vardı.

A. Öcalan: Ha evet, Iğdır'ı iyi bilirim. Iğdır, Kars, Digor oralara çok gittim. Ağrı dağının eteklerinde toplantılar yaptım. Tüm Serhat halkına ve Iğdırlılara selam söyleyin. Onlarla tekrar buluşmayı ümit ediyorum.

S. Demirtaş: Kürt basınının selamları vardı. Röportajı da Özgür Gündem'le yaptık. Televizyondakilerin, gazetedeekilerin selamları vardı.

A. Öcalan: Siz de basındakilere selam söyleyin. Özgür Gündem, Gün TV başta olmak üzere daha güçlü bir hazırlıkla sürece girsinler.

Tutuklu avukatlarıma selam söyleyin, onlar için de çaba sarf ediyorum.

Hakan bey samimi geliyor bana. Ne diyorsunuz, öyle mi?

S. Demirtaş: Evet, Hakan bey devlet memuru gibi yaklaşmıyor, güven veriyor, bu sorunu içten bir yaklaşımla çözmek için gayret ediyor. Ancak hükümette aynı ağırlık ve ciddiyet yoktur. Sorun da budur zaten.

A. Öcalan: Kadınlara da selamlar. Hayat mücadeledir zaten. Ben iyi yaşadığımı düşünüyorum, moralim iyidir, benim burada şahadetim bile kimseyi zorlamamalı.

S. Demirtaş: Biz zaten on beş gün sonra yine buradayız Başkarnım.

A. Öcalan: Elbette, belki daha zengin bir kadroyla, bakalım. Avrupa'daki arkadaşlara selam söyleyin. Brüksel Konferansına da bir mesaj yazarsınız, zaten benden daha iyi yazıyorsunuz. KJB'nin bileşenleri nedir, bana bir yazın verin. Ben her birine hitaben yazmak istiyorum.

Şu sekiz arkadaş, yanıma gelecek olanlar, kabulümdür.

S. Demirtaş: Bakanlık henüz onay vermedi, cevap bekliyoruz.

A. Öcalan: Tamam, gelirlerse buradakiler gidecek. Gelenler de sekreteryaya gibi çalışacaklar. Süleyman dayım Adana'dadır, son günleridir galiba, gelebilir mi bilmiyorum, bakarsınız artık.

Tamam, herkese selamlar, görüşmek üzere.

S. Demirtaş ve P. Buldan: Siz de diğer arkadaşlara selamlarımızı söyleyin. Kusurumuza bakmasınlar, bilinen nedenlerle kendileriyle görüşemiyoruz. Yanlış anlamasınlar. İyi çalışmalar, görüşmek dileğiyle.

24 Haziran 2013

Mezopotamya toprakları herkesi besleyebilir

A. Öcalan: Hoş geldiniz.

Heyet: Hoş bulduk. Sağlığınız nasıl?

A. Öcalan: İyiyim, görüldüğüm gibiyim. Tabii sağlık konusu biraz gündemleşti. O konuya değineceğim. Benimkisi biraz siyasi sağlık sorunudur. Önce sizi dinleyelim o zaman.

S. Demirtaş: Evet Başkanım, bizim aktarımlarımız olacak. KCK'nin mektubu size ulaşmış olmalı. Bir örneğini teyit etmek için getirdik. İşte budur.

A. Öcalan: Evet, bu mektubu aldım; eki vardı, onu da aldım.

S. Demirtaş: Zaten mektupta belirtmişlerdi. Arkadaşların selamları var. Kongra Gel Genel Kurul Toplantısı yapıldı. Yeni yönetim seçimi gerçekleşti. Sonuçlarını yazmışlar zaten.

A. Öcalan: Evet, burada hepsi var, okudum. Bu konuya değineceğim.

S. Demirtaş: Rojava'da ÖSO'dan ayrılan El Kaide'ye bağlı gruplardan El Nusra'nın bir saldırısı yaşandı. Özellikle Serêkani ve çevresindeki köylerde şiddetli çatışmalar yaşanıyor. Türk basınına göre bugün sabah saatlerinde El Nusra üç bin kadar militanıyla bir saldırı daha başlatılmış.

A. Öcalan: Bunlar ÖSO'dan ayrı mı?

S. Demirtaş: Evet, ayrı hareket ediyorlar. Arkadaşlarımız bu gelişme üzerine sayın Davutoğlu ile bir görüşme yaptılar. Kendileri El Nusra'yı desteklemediklerini söylüyorlar, ancak sınırdan giriş çıkışlar olduğu biliniyor. Zaten çözüm süreci gereğince de böyle bir dış po-

litikalarının olamayacağını belirtmiş Davutoğlu.

A. Öcalan: Eğer sayıları gerçekten üç bin falansa, o zaman bunun yarısından fazlası Muhaberat'ın işidir. Muhaberat bunu yapar. İyi araştırırsınız, arkasında onlar olabilir. Beşir Atalay ve Davutoğlu ile tartışacaksınız. Burada bir oyun var deyin. Dünden beri bunlara bunu anlatmaya çalışıyorum. Sayın Erdoğan bilmeli ki, bunlar çözümü hedefliyor. Yetkililerle de bunu tartışıyoruz. Suudi falan para veriyor bunlara deniyor. Ama bilmeliler ki, bunlar Türkiye'yi hedefliyor. Suriye tecrübem vardır, iyi biliyorum.

Heyete de söyledim: Mursi'nin düşürülmesi Erdoğan'ın düşürülmesidir. Dün yetkili anlatıyordu işte. Mursi'ye "Seni düşürecekler dedik, adam halen gülüyordu" dedi. Ben de Menderes olayını hatırlattım. Erdoğan'da da Menderes sendromu var. Kendisini Mursi gibi düşürecekler, ama ciddiye almıyor. PYD'nin özerklik açıklamasına takılmışlar. Orada zaten iki yıldır fiilen özerklik yok mu? Başladığından beri vardır. Değişen bir şey yok ki. Mursi nasıl gittiye Suriye üzerinden bunun aynısını yaparlar. Davutoğlu bize karşı açıklama yapacağına, bu olanları doğru anlamalıdır.

S. Demirtaş: Avrupa'da da konferans yapıldı. Sonuç Bildirgesini de açıkladılar. Avrupa'daki yapılar DTK-Avrupa adıyla tek çatı altında toplanma kararı aldı.

A. Öcalan: Kimler var?

S. Demirtaş: Kuzeyli örgütlerin tamamı var.

A. Öcalan: Diğerleri?

S. Demirtaş: Hangileri, diğer parçalar mı?

A. Öcalan: Evet, diğer örgütler yok mu?

S. Demirtaş: Bize yakın bütün örgütler var. Ama diğer hareketlere yakın olanlar, KDP ve YNK gibi örgütler yok tabii.

A. Öcalan: Anladım, ama bu yetersiz olur. Avrupa'da KCK kurulmalı, ama yasal olmalı. Rusya'dakiler dahil bütün parçalardaki örgütleri kapsamalı. Bu daha doğru olur.

S. Demirtaş: Danimarka üç televizyon ile ilgili lisans iptali kararı aldı. Çözüm sürecinde böyle bir kararın alınması manidar bulunuyor. Yıllardır Türk Hükümeti karar aldırarak için uğraşıyor ama başaramıyordu. Çözüm süreçlerinde bu tür kararlar alınıyor.

A. Öcalan: Evet, çok doğru. Sakine'lerin katliamı ne ise, bu karar

da aynıdır. NATO-Gladiosunun üstü örtülü operasyonlarıdır bunlar. PYD'ye saldırılması da budur. (Yetkiliye dönerek) Sayın Yetkili, on yıldır bunlar hiçbir şey yapmıyor. Şimdi de mali açıdan PKK'yi Avrupa'da çökerteceklermiş. Yapamazlar da zaten. Asıl hedef PKK-Türkiye çözüm sürecidir.

Beşir Beye de anlatın. Öcalan deneyimlidir, bu bir provokasyondur deyin. Dikkat edin, bunu bu MASAK yasalarına dayanarak yapıyorlar. Lice'deki esrar operasyonları da böyledir. On yıldır niye yapmıyorsunuz? Zaten karakolların yanında bu iş yapılıyor. Yüzde 90'ı da askerin cebine gidiyor. Çiller döneminde de Yüksekova'dan bu ticareti yapıp bütçeye yirmi milyar Dolar kattılar. Savaşı buradan finanse ediyorlardı. Beşir Beye anlatın: Esrar falan yalandır, bizde yasaktır zaten, mali açıdan bizi çökertmek de imkansızdır.

Ben burada devletle görüşürüm. Siyasi görüşmeler sizinle olur. Belki gerekirse haftalık görüşmeler bile yaparsınız. Bu tür günlük provokasyonları önlemek için görüşmeler olmalı. Heyet gelip söylüyor işte. Bu asayiş birimleri, adam kaçırmalar, PYD'nin özerklik meselesi, gerillanın halk içinde görüntü vermesi gibi konular görüşerek çözülür.

Beşir Beye söyleyin, Öcalan gerçekten sizi korumak istiyor deyin. Yoksa sizi Mursi'ye çevirirler. İşte PYD'ye saldırı provokasyonları budur.

PKK'yi bitireceğiz diye sürekli bunları heveslendiriyorlar. Bunlar da buna kanıp çözüm süreçlerini heba ediyorlar. Utah merkezli akademilerin işidir bunlar. Erdoğan'ın da etrafını sarıp teslim almışlar. PKK'yle çözüme gitmeyin diyorlar. "Biz zaten mali açıdan da çökerteceğiz, önder kadrolarını da vuracağız, Kandil'dekileri tasfiye edip teslim alırız" diyorlar. Bunların da kafasına yatıyor herhalde. Yirmi yıldır bu yalanı anlatmaya çalışıyorum. Geçmişte benimle görüşen askerleri de böyle kandırıp sonra Ergenekon'dan içeri aldılar. Gerçi aralarında JİTEM mensupları, suç işlemiş olanlar da vardır, yanlış anlaşılmasın. Amaçları geleneksel Kürt-Türk çatışması çıkarmaktır.

S. Demirtaş: Süleyman dayı ve oğlu gelmek için başvurdu. Adalet Bakanlığı önümüzdeki günlerde izin verecek.

A. Öcalan: İyi olur. Yalnız bunlar gidip gelirken güvenliklerine dikkat edilsin. Mümkünse uçakla gidip gelsinler. Buralarda da gü-

venlikleri sağlansın. Mehmet'in de güvenliğine dikkat edin. Zaten uçaklar öyle pahalı değil herhalde.

S. Demirtaş: Bunlar sorun değil Başkanım, biz hepsini hallederiz.

S. Demirtaş: Seçim hazırlıkları başladı. Batıda HDP, Bölgede BDP ile girme yönünde ağırlıklı görüş oluşuyor.

A. Öcalan: Zaten bu konuyu açacaktım. Yirmi yıldan beridir bu Türk Solunu başıboş bırakmayın diyorum. Ayrıca sola karşı sorumluluğumuz da var. Legal unsurların birlikte hareket etmesi lazım. İşte CHP Alevileri kandırıp peşine takıyor. Böyle olur mu? Bunların hepsine cevap olmak lazım.

Gezi olaylarında sizin de yeterince taktik geliştiremediğiniz görüldü. Bazı eksiklikleriniz oldu orada. Benim yanımda beş Türk arkadaş olsa bile yeter. İşte bakın, Haki Karer, Duran Kalkan gibi arkadaşlar. Duran Kalkan'ın geldiği yer ortada. Şimdi binlerce Türk arkadaş var, değil mi? Biraz gecikti ama uygundur, mektupta da belirtilmiş zaten. Batıda HDP ile olabilir. Ayrıca acilen yapılması gereken taktik hamleler var. Meclis açıldığında belki Türkiye partisine dönüşnek gerekecek. Siz de Kandil gibi dönüşüme uğrayabilirsiniz. Sadece iki eşbaşkan BDP'de kalır, haftalık grup konuşmalarını yapmamış olursunuz. HDP de Demokratik Kongre Partisi olarak değişebilir. Dışında kalmış olan Arif Altan gibi yazarları, muhalif olanları BDP'nin Kongresi ile yönetimde birleştirirsiniz. Ama çalışmak isteyen, şevki olan, dürüst, taktik gücü olanları Parti Meclisine alırsınız.

Ağırlığınızı kadrolaşmaya ve kurumlaşmaya verirsiniz. HDP'yi de sürükleyecek esas parti siz olursunuz. Böylece bütün vekiller Türkiye vekilleri olurlar. Sadece Kürtlerin vekilleri olmaktan çıkarlar. Olağanüstü Kongreyi önce BDP yapar. Vekiller ayrılıp HDP'ye geçerler. HDP de kongresini yapar. Meclis açılınca yeni kimlikle çalışmaya başlarlar. Siz daha iyi bilirsiniz tabii. Tartışın bunları. İtalya'da, Yunanistan'da yüzde 25'lerden fazla oy aldılar. Siz neden yapamayasınız? Ertuğrul niye yapmıyor bunları?

S. Demirtaş: Küçük sol partiler bu gelişmeyi engelliyor biraz da.

A. Öcalan: Bunları geçin artık, aşın bunları. Seri, çarpıcı hareket etmelisiniz. Tonlarca aydın var. Vedat Türkali yaşlanmış ama halen konuşuyor işte. Çok selamımı söyleyin. Ankara Konferansının bile-

şenlerini partileştireceksiniz aslında. Konferansın pratikleşmesi böyle olur. Bir iki hafta içinde yoğunlaşın. Hem vekilleri hem konferansın ruhunu partiye taşıyın. ESP, Levent Tüzel onlar katılsınlar. Vekil, belediye Başkanı, ne olmak istiyorlarsa olsunlar. Bizim imkanlarımız çoktur, değerlendirin. Devlet de bunun önünde engel olmayacak. Kürtlerde de böyle dar gruplar var. HDP'de bir program yok, önder yok. Bizden ne istiyor solcular? Saf sosyalizm mi istiyorlar? Yok böyle bir şey. İhsan Eliaçık onlar da olabilir partide. Değişik kesimlere yer verilebilir. Selamlarımı söyleyin. Teslim Töre'ye selam söyleyin.

P. Buldan: Başkanım, Kandil'e yazdığınız mektup elimize geçmişti. En son 24 Haziran'da sizinle görüşmüştük. Mektup 3 Temmuz'da bize teslim edildi. Mektubu Kandil'e ben götürdüm.

A. Öcalan: Siz tek mi gittiniz?

P. Buldan: Hayır Başkanım, İdris beyle birlikte gittik.

A. Öcalan: Kongreden sonra mı gittiniz?

P. Buldan: Evet Başkanım, kongreyi yeni bitirmişlerdi. Size bir mektup yazmışlardı. Fakat sizin mektubunuzu okuduktan sonra ek bir mektup daha yazdılar. Zaten okuduğunuzu söylediniz. Yalnız sözlü aktaracağım bir husus var. Kadın arkadaşlar özellikle HPG'de eşbaşkanlık sistemi olsun diyorlar. Murat Karayılan buna karşı çıkıyor. HPG komutanlık olduğu için eş komutan olmaz diyor.

A. Öcalan: Cemal doğru söylemiş. Bence de olmaz. Zaten onların da askeri birlikleri var. YJA-STAR da askeri kanattır. Orada da erkek yok. Bu nedenle uygundur.

P. Buldan: Ayrıca PKK için de aynı şeyi söylediler. PKK'nin Başkanı siz olduğunuz için oraya da eşbaşkanlık sisteminin uygun olmadığını düşünüyorlar.

A. Öcalan: PKK kök parti olduğu için orada da gerek yok. Zaten Genel Sekreterlik var. PKK'nin içinde zaten kadın da var. PAJK da kadın partisidir. Onlar da kongrelerini yapsınlar. Ben de çok uygun görmüyorum. Aldıkları karar yerindedir. Eşbaşkanlık sistemini önemsiyorum. Kadına yaklaşımım biliniyor.

Şu devamlı söylediğiniz 'cinsiyet özgürlükçü' kavramı da doğru değil. Bir daha bu kavramı kullanmayın. Cinsiyet deyince herkes farklı anlıyor. 'Kadın özgürlükçü' demeniz daha uygundur. Bütün

kurumlarda bunu kullanın. Kadın sorunu sınıfsal, kültürel, ekonomik bir sorundur. Kadın tarihi, kadın geleneği, bunların hepsi bir boyuttur. Kadınlar giderek ekonomik komünler oluşturmalıdır. Programlarını derinlemesine ele almalıdırlar. Kadınlar da toplantılarını yaparak benim adına teşekkür ve şükran dileklerimi tüm kadınlara iletmelidir. Kadınları çok gerekli görüyorum. Konferanslarınız iyi geçti, takip ettim.

S. Demirtaş: Başkanım, yeriniz değişti mi? Biraz da sağlık sorunlarınızla direkt ilişkilidir çünkü.

A. Öcalan: Hayır, değişmedi henüz, bayramda olabilir. İnşaat bitmiş diyorlar. Evet, sağlık meselesini biraz açalım. Özal, Ecevit, Erbakan sağlık sorunları nedeniyle süreçlerden tasfiye oldular. Bunlar benimle ilişkide olanlardı. Şu anda gördüğünüz gibi ayaktayım. Ama bu benim sağlık sorunum yok anlamına gelmez. Uzman hekimler geldiler, yine olabilir bunlar tabii. Ama asıl önemli olan benim buradaki güvenliğimdir. Gladio bile bana yönelebilir. Ben İmralı'da ölmem, öldürülürüm. Devlet burada bana ne kadar özenli yaklaşırsa yaklaşsın, bu beni burada yaşatarak idam etmektir. Bu öldürümdür aslında. Bir MHP'li vekil de aynen böyle demişti. Bu siyasal anlamda bir sağlık sorunudur. Burada geçen on yıldan sonra bu artık bir öldürümdür. Aniden nefesim durdu diyelim, işte bu öldürümdür. Doktorlar gelip gidiyor. Üst solunum yolları sorunları var tabii. Yaşlanmaya bağlı doğal sorunlar var. Açıkçası bir Özal, Ecevit, Erbakan hadisesi olmamalı. Bunu Beşir beyle de konuşun, bir çözüm bulunsun. Benim buradaki durumum, statüm rehinedir. Bir rehine ya serbest bırakılır, ya öldürülür, ya tutulur. On beş yıl rehinelik mi olur? Bu devlet için de bir sorundur. Bakın, beni buraya kapattılar ama her gün giderek güçlendim, büyüdüm. Ya beni öldürecektiniz ya da böyle rehine gibi tutmayacaksınız.

ABD'nin beni teslim etmedeki amacı provokasyondur. Ecevit bile söyledi, "Niye teslim ettiklerini anlamadım" dedi. Benim burada ölümüm yüz yıllık Türk-Kürt savaşı demektir. Ben bunu önlemeye çalışıyorum. Bu devlet için de önemlidir. Benim derdim dışarı çıkıp Hasso Hüsso gibi gezmek değil, tenezzül bile etmem. Benim derdim üzerimden provokasyonlar olmasın diyedir. Apo çıkarsa Türkler karşı çıkar deniyor. Oysa doğru anlatılırsa Türk halkının da çıkarlarını en

iyi benim savunduğım görülür. Beşir Bey “Apo çıkarsa oy oranımız düşer” diyormuş. Hayır, mesele bu değil. Yüz yıllık savaşın çıkmasını önleyelim diyorum. Ben öyle hemen İmralı’dan çıkayım, arzı endam edeyim demiyorum. Burada iki basın toplantısını bunun için istedim. Derdim ölümleri önlemektir. Beşir bey bunu niye anlamıyor?

S. Demirtaş: Başkanım, siz burada basın toplantısı mı yapmak istediniz, yanlış mı anladım?

A. Öcalan: Olabilir tabii. Dün heyete bunu da önerdim. Akli başında gazeteciler gelebilir, kamuoyu buradaki çalışmalarınla ilgili daha sağlıklı bilgi sahibi olur. Siz yapıyorsunuz bunu gerçi, iyi de oluyor, ama doğrudan yapmak daha etkili olur.

Heyet, biz bunu yavaş yavaş yapıyoruz diyor. Hayır, bunu benim ağzımdan duymalı halk. Türk halkını da, Kürt halkını da ben ikna edebilirim. Benim buradaki her günüm savaş eğrisinin biraz daha yukarı doğru tırmanması demektir. Örneğin savaş noktası bin ise, her günüm de birdir.

Yeni yere geçmemem de bu gelgitler yüzünden olabilir. Televizyon meselesini de böyle yaptılar. Bunlar benim sinirimi bozuyor. Ben böyle basit tavizlerle ılımlılaştırılıp taviz verecek adam değilim. Apo şöyle taviz versin, yeni yerine geçsin deniyor. Böyle yaklaşılsa asla geçmem. Ev hapsini de bu yüzden reddediyorum. Asıl benim rehine pozisyonuma son verilmelidir. Zaten çıkarsam etrafında bir ordu korumaya olacak. Yarısı bizden, yarısı istihbarattan falan. Ortalıkta gezecek halim yok herhalde.

S. Demirtaş: Diğer arkadaşların durumları nasıl, iyiler mi, her gün görüşüyor musunuz?

A. Öcalan: İyiler onlar da. Haftada beş gün bir aradayız. Selamları vardı size.

S. Demirtaş: Siz de selam söyleyin.

A. Öcalan: Hemen sürecin kendisine gelelim. Sorularınızla gündem oluşturmuştuk. Şimdi asıl gündeme geçebiliriz. Süreç gerçekten kritik bir aşamaya geldi. En azından benim açımdan planlamalar nedir, ona gelelim. Az önce karşılıklı şikayetlerden söz ettik. Karakol yapımı, cezaevlerinden çıkan cenazeler, HES’ler, korucular vs. Bizimkilerin de buna verdiği tepkiler göz önünde bulundurulduğunda böyle yürümez tabii. Tabii siz Beşir beyle de görüşün. Aslında ben

sürecin böyle riskli yürüyeceğini tahmin ettiğim için Mart'taki mektuptan sonra biri size, diğer Kandil'e iki mektup daha yazmıştım. Sakıncalı bulunup verilmemiş. Uzun süre görüşemedik zaten. Bu bir suistimaldir dedim. AKP her şeyi tek taraflı götürmek istiyor.

Bu paralel devlet denen şeyi biraz açayım yine. Türkiye'nin NATO'ya alınmasından bu yana üç lobi üzerinden politikalarını oluşturup hayata geçiriyorlar. Menderes'ten beri böyledir. Sürekli komplo imal ediyorlar. Türkeş bile gitti, eğitimi gördü. 90'ların başında Doğan Güreş Londra'ya gitti. Dönünce "Bize yeşil ışık yaktilar" dedi. Kürt tasfiyesi ondan sonra başladı. Bunlar hep lobilerin kararidir. Aslında önceleri Güney Kürdistan üzerinden Yahudi lobilerinin planları var. Proto İsrail projesidir. Daha sonra Filistin'de karar kılıyorlar. Ta Talat Paşa dönemlerinden beri etkilidirler. Zaten onların yetiştirme-sidir. Mustafa Kemal'i de kuşatıp teslim alıyorlar. Musul-Kerkük'e karşılık Cumhuriyet diyorlar. Misak-Milli'yi böylelikle bozuyorlar. Londra o zamanlar ağırlıklı Yahudilerin kontrolündedir.

Beni de bu politika buraya getirdi. Demek istediğim bu politika halen devam ediyor. Tarihsel arka planı iyi anlamak gerekir. Kürt ulus-devletçiği üzcrinden bütün Kürtleri teslim almak istediler, Saddam'ı da bu yüzden tasfiye ettiler. 1950-60'lardan beri bu soykırım politikalarını uyguluyorlar. Bu politikanın son kurbanı da benim işte.

Konferansların sonuçlarını okudum, iyidir. Tarihsel arka planları unutmayın hiçbir zaman, oyunlara düşmeyin. Türk-Kürt kavmi arasında 800 yıllık ortaklık vardır. 1860'lardan itibaren bununla oynuyorlar, Misak-ı Milli ile iyice bozuyorlar. Süreçle ne alakası var dersanız, işte Birinci Dünya Savaşından beri pratikleşen bu politikalar halen devam ediyor. Türklerin bundan yeterince haberi yok. Haberi olanları da tasfiye ediyorlar. Tayyip Beyi bu Londra politikaları üzerinden etkiliyorlar. Ben biraz Tayyip Bey'e yardımcı olmaya, demokratik bir parti olmalarını sağlamaya çalışıyorum. Çatışmaları bittirdik diye öyle bittik, çaresizdik anlamına gelmez. Ama bu geçmişte çok anlaşılmadı. Kandil de kendi içinde parçalandı. AKP bunu tek taraflı yorumladı. Bunu heyetle de tartıştık. AKP halen böyle yaklaşıyor dedim. Emre Bey döneminde bir çözüm olanağı vardı. Beş yıl içinde gerçekleşecekti. Pencewini üzerinden haber göndermeler falan oldu. Bu arada görürseniz selam söyleyin Pencewini'ye.

Biz Emre Beyle burada görüşmeye başladığımızda Sabri, Zübeyir onlar üzerinden bazı anlaşmalara varılmıştı. Benim de onayımı istediler, ama yetersiz buldum, olmadı. O nedenle 156 sayfalık Yol Haritası hazırladım, ama kabul görmedi. Yeniden çatışmalar başladı, savaş lobileri devreye girdi. Ordunun bizimle çözüme gitmek isteyen kesimi de Ergenekon'la birlikte tasfiye edildi. ABD yaptı bunları, yoksa Tayyip Bey bir onbaşıyı bile tasfiye edemez. Cemaat'in savcılarını eliyle bunları yaptılar. Sonra KCK operasyonlarını da aynen yaptılar. Zaman gazetesi eliyle Cemaat PKK'nin tasfiye olabileceğini işliyor. Bunu Beşir Beyle konuşun. Bu mümkün değil. Bunların amacı savaşı başlatmaktır. Bir kediyle bir köpeği aynı torbaya koyup ağzını bağlamak istiyorlar. Tarihçeyi bu kadar belirteyim, isteyen daha da araştırabilir.

Peki, bundan sonra nasıl işleyecek? İşte KCK Kongresini yaptı. Mektubunu getirdiniz. Basit bir basın toplantısı bile bana yaptırılmazsa, avukatlar bu biçimde tutulur ve görüşme olmazsa, aile görüşüne ambargo konulursa, akıllarla görüşme yoksa, sivil toplumla görüş alışverişi olmazsa beni bir televizyon ve odayla mı oyalıyacaklar?

Kırk-elli bin kişi ölmüş. Bunların hatırasına bile büyük barış gerekir. Kurtuluş Savaşında bile bu bilanço yok. Otuz yıldır çatışıyoruz. Böyle bir şey terörizm olur mu? Bu da NATO Gladio'sunun kararıdır. Biz o sıralar Avrupa'da rahat çalıştık. Tavşana 'kaç', taziye 'tut' politikası uyguladılar. Sonuç Kürt-Türk ezeli düşmanlığına yol açan şeyler. Bizi terörist ilan edip el altından desteklemek istiyorlar. Bırakalım artık bu oyunları, keselim. Söylemde de, pratikte de bitirelim. Söylemde terörizmi bitirmeden eylemde nasıl bitireceğiz? Beşir bey profesördür, bilmesi lazım. Kırk yıllık çatışmanın barışı... Bundan sonra söyleminiz bu olsun. Öcalan üzerine düşeni yapıyor, temel gündemi budur deyin. Ben 'faşist AKP' desem, onlar 'cehennemin dibine kadar gitsinler' dese, barış nasıl olur?

Özal'la başladık. Şimdi 21. yılına girdik. Özal, Erbakan, Karadayı "Bir yıl içinde bitirelim" diyorlardı. Erdoğan'la bu çatallaşıyor. Söylemde "Baldıran zehiri içerim" diyor, "çözmek istiyoruz" diyor, ama pratik tam tersidir. Biz savaşı AKP'ye karşı başlatmadık ki. Önce Kürt feodallerine karşı, sonra devlete karşı savaştık. Şimdi devletin

temsilci leriyle burada çatışmasızlığı barışa doğru evriltmek istiyoruz. Son görüşme dün oldu. Sonuçta biz devletle devam etmek istiyoruz. Sayın Yetkili de vardı zaten. Sizin AKP ile siyasi olarak sürdürdüğünüz demagojik kaçıyor biraz. Enre Bey döneminde adımlar attık, Habur'u planladık, bir eve dönüş yasası bile çıkaramadılar. Eyleme karışmamış olanlar bilmem nereye, diğerleri Norveç'e gider falan. 221. Madde gibi şeyler olmaz. Emrc Bey gerçekten çözmek istiyordu, ama AKP adım atmadı. Bu lobileri o yüzden anlattım. AKP dörtte üç oranında buna yattı. Beşir bey, MİT falan biraz daha anlıyor. Onlar da tasfiyeyle karşı karşıya kalıyor. Biz heyetle burada anlaşabiliriz. Bayramda bir projeye başlayabiliriz. Bu proje çalışması başlamazsa ve ben katılmazsam, Eylül veya Ekim'e kadar çekilirim. Benim içinde olmadığım bir projeye niye imza atayın? Kırk yıllık çatışmanın barışını yapacaksak böyle olur. Siz de öyle "Yüzde 15 çekilmiştir, geri kalanlar da hareket halindedir" gibi şeyler demeyin artık. Kandil de safça yazmış işte. Ne gerek var? Çatışmasızlık sağlandı, yeterlidir. AKP ne istiyor? Çekilen güçlerin yerine kendi güçlerini mi ikame edecek? Korucula falan. Öncü kadroları vurup gerisini dağıtacaklar. Bu, çözüm müdür?

Sonuç, ben bu çatışmasızlık ortamını 1 Eylül'e kadar devam ettirme taraftarıyım. 1 Eylül Dünya Barış Günüdür. Onların da atamaları olacak zaten. Uygun olursam bir mektupla da bildiririm. Sonrasında Kandil ve siz ne yapacağınıza karar verirsiniz. AKP seçim diyor. Olur mu, yüz yıllık sorun seçime kurban edilir mi?

1 Eylül'e kadar bu proje (paket) çalışmasını tamamlarsak, heyetin sorumluluğu altında hükümete intikal eder. Bunu kabul ederlerse çatışmasızlık süreci normalleşme sürecine dönüşür. Projeler hızla hükümet üzerinden Meclise sunulur kanunlaşır.

Gidiş (çekiliş) kanunsuz ve gizli oldu, ama dönüş kanunsuz olmaz. Gidiş kanunsuz ve silahlı oldu, gizli oldu. Çözüm olmazsa dönüş de böyle olur. Ben bir tek gerillayı bile orada öyle tutamam. 15 Ekim'e kadar gelişme olacağına dair gerillaya söz verdim. Olmazsa isterse devlet gitsin, Kandil'le, Cemil Bayık'la anlaşsın, ben karışmam artık.

Beşir bey söyleyin. Tam beş proje oldu, hepsi boşa çıktı. Sırf bir seçim hesabına bunlar feda edilemez. Vicdanen de bunu kaldıramam.

Sabırım ancak 1 Eylül'e kadar olur.

Emre bey bile "Kanun çıkmazsaben de dağa çıkarım" diyordu. Düzenleme yapmak vatana ihanettir diyorlar. Özal da, askerler de kanun çıkaracağız diyorlardı. Lobiler bunları cesaretlendirip tasfiyeye heveslendiriyorlar. Bir kez daha diyorum: Bu bir oyundur, ama bu oyun 1 Eylül'e kadar bitecek.

Seçimde bir iki puan nedir ki. Gerçekte böyle bir risk de yoktur aslında. Kanun dediğin nedir ki. Niye böyle bir yasa çıkmasın? Peki, ne istiyor bunlar, dağılmamızı mı istiyorlar? Yoksa açıkça çatışma mı istiyorlar? İşte benim paralel devlet dediğim bunu isteyen güçtür. Bizim 'norin' dediğimiz şey çıkarsa normalleşme de olur.

Dün de Beşir bey söyledi. (Yetkiliyle göz göze geldiler, Başkan cümleyi düzeltmedi.) Aklınıza hayalinize gelmeyecek düzenlemeler var diyordu. Ama tek taraflı olmaz. Benim içinde olmadığım bir pakete imza atmam. Kırk gününüz var. Siz de BDP olarak hükümetle görüşün bunları.

Bir yandan da Kürdistan'ı Kürtsüzleştirme planı işliyor. HES'ler, işsizlik, göçertme devam ediyor. Bunu Türklük adına yapıyorlar. Böyle bir Türklük mü olur? Bin yıllık dostuna bu yapılarak Türklük inşa edilebilir mi?

Ama 1 Eylül'den sonra gerilla çıktığı gibi girer. Öyle düşük yoğunluklu falan da değil, orta yoğunluklu savaş başlar. Kürtler zaten isyan halindedir. Ben kontrol edemem, siz de BDP olarak edemezsiniz.

Urfa normalde on milyonu besler. Ama her gün işsizlikten, açlıktan birbirini öldürüyorlar. Ta Edirne'ye kadar marabalık yapıyorlar. Siz de BDP olarak tedbir geliştiremiyorsunuz, güçsüzsünüz. Dün öylesine aklıma geldi, sizinle görüşürken eleştireyim mi diye, ama vazgeçtim. Kandil'dekilere de ne diyeyim? Cuma zaten yaşlanmış, kendini ölümüne adanmış, onları da ne diye eleştireyim dedim.

Adamlar "AKP Kürt'ü" yaratıyorlar. Şimdi bir de "Cemaat Kürt'ü" oluşturuyorlar. Kozmik odalarda bunları planlayıp hayata geçiriyorlar. Ramak kalmış ki boğaz boğaza birbirimize gireceğiz.

Emre bey gibi insanlar çözüm istediler. Ama yok işte. Sonuç olarak 1 Eylül kritik bir tarihtir. Umarım siz de demokratik bir çözüm için katkı sunabilirsiniz. Kendisi söyledi bunları Beşir bey. Hazırlık

yapıyorlar. Ama siz de taleplerinizi bildirip ortaklaştırın. Belirttiğim sekiz esas üzerinden sistematize edebilirsiniz. Beşir beyle tartışabilirsiniz.

Rojava için küçük bir öneri yapmak istiyorum. Bir ateşkes yapılabilirler. Ama Nusra Serêkani'ye yerleşemez. Orası Kürt bölgesidir. Özerklik boşluk doldurmadır. Suriye devleti çekilmiş gitmiş. Boşluk var. Kendilerini katliama açıkhalde mi tutsunlar, aç mı kalsınlar? Ne öyle kırmızı görmüş boğalar gibi saldırıyorlar? PYD'yi zaten hazırlamışız, görüşmeye açıklar. Düşmanlık da yapmıyorlar. (Türkiye olarak) Barzani'yle kurduğunuzdan daha ilkeli ilişkiler kurabilirsiniz. Nusra'yı falan bırakmaları lazım. Ateşkes olursa hudut kapıları açık tutulabilir. Ama o on bir maddelik gibi bir ateşkes olmasın, o sakkattır. Ateşkes olmazsa Dicle-Fırat arasında bütün güçlerini yığarlar. Arap bölgeleriyle de ittifak yapıp Nusra'yı atarlar. Suriye Demokratik Birliği adı altında (Kürt Yüksek Konseyinden ayrı olarak) Araplar ve diğerlerinin de içinde olduğu birlik kurarlar. Rakka ve Halep'in kuzeyinden başlayarak kuzeye doğru bir birliği oluştururlar. İki şey üzerinde çalışırlar. Esad'la ya da ÖSO ile ateşkes ve çözüme gidebilirler. Bu şekilde iki tarafı da çözüme zorlayabilirler. Bu durum Suriye'de çözümün önünü açabilir. Bu politika Türkiye'nin de çıkarıdır. Salih Müslim de öyle ikide bir sadece Kürtler adına açıklama yapmasın, birlik adına konuşsun.

Türkiye'deki çözüm Suriye'deki, Suriye'deki çözüm Türkiye'deki çözümdür. Umarım bunu hayata geçirebilirler. Afrin ve Azzaz'da Türkmenler ve Süryanilerle de görüşsünler.

Miraç'ı şahsen tanırım, ne kadar temizdirler şimdi, bilmiyorum. Durumları uygunsa bu çatışmaları durdurmak için onları da birliğe davet edebilirler. Bu birlik Esad'ı da zorlar ve Suriye'yi bu bataklıktan çıkarabilir. İki tarafı da zorlayarak Cenevre Konferansına kadar Türkiye'ye de tekrar itibar kazandırabilir. Bu Türkiye'nin de yararına olur. Yirmi yıllık Suriye tecrübem var. İkinci bir Irak çıkarmak istemiyorlarsa bunu yapmalılar.

Demokratikleşme projesinin diğer maddelerine gelirse, yüzde 7 seçim barajı ve hazine yardımı olabilir. Biz yine de yüzde 3'te ısrar ederiz. Yüzde 7'yi geçen partilere hazine yardımı da mı öngörülüyor?

S. Demirtaş: Bizim önerimiz yüzde 1'i geçen bütün partilere al-

diği oy oranında hazine yardımı verilmesidir. Sonuçta bunlar vatan-
daşın parasıdır. Bu yıl üç parti 350 trilyonu kendi arasında paylaşı-
caklar. Seçim zamanı da iki katını alıyorlar. Hükümet de bu konuda
sorun çıkarmayacak gibi duruyor.

A. Öcalan: Öyle mi diyorlar? Peki, olabilir tabii. Siyasi Partiler
Yasasında partiler arası ittifak mümkün hale gelebilir, eşbaşkanlık
yasal statüye kavuşabilir. Esas şey anayasayı ilgilendiriyor tabii. Bu-
rada kilit üç kavram var bence. Milliyet, bölge, kültür. İspanya Ana-
yasası da böyle çözüyor. Bizde şöyle formüle edilebilir belki: Türkiye
Cumhuriyetinin kuruluşunda esas pay sahibi olan ve belli bir tarihsel
ruhu paylaşan, bölgesel milliyetler ve kültürler şeklinde kendini gü-
nümüze kadar taşıyan toplumsal yapıların kendini her türlü örgütle-
mesi anayasal güvence altındadır.

Daha iyi formüle edilebilir tabii. Bölge yerelliktir. Kültür Alevilik,
tarikat, cemaatler vb'dir mesela. Cemevi anayasa işi değildir zaten.
Cemaat işte kendini illegal örgütlemiş, Türkiye'nin ikinci büyük gü-
cüdür deniyor. Ama ne Başkanı belli, ne yönetimi, ne karar meka-
nizmaları. İstihbarat örgütleri bu illegal yapıya ne diyorlar
bilmiyorum tabii. Ben diyorum ki, bunlar da kendine bir isim verip
legalleşsin, çalışmasını böyle sürdürsün.

Milliyete gelince, sadece Kürtlük değil, azınlıklar da var. Kendi-
lerini istedikleri gibi örgütlerler. Herkesin sivil toplum şeklinde bir
meclisi olur. TÜSİAD'ın var, bilmem KESK'in var, binlerce bunun
gibi meclis var da, neden toplumların meclisleri olmasın? Ben bütün
Kürtlerin tek meclisi de olsun demiyorum. Ama örneğin BDP'li
Kürtlerin bir meclisi olur. Burkay falan federal çözüm deyip Kürdis-
tan'a sınır çiziyorlar. Bu sınırı nerede başlatıp nerede bitireceğiz? Bi-
zimkisi sınırları esas almaz. İstanbul Kürt'ü de, Hakkari Kürt'ü de
girer buna. Bu Anayasa Uzlaşma Komisyonu niye bir tek çözüm ge-
liştirmez ki iki yıldır? Yedikleri paralar haram olsun bunlara. Beş bin
Rum, elli bin Ermeni kalmış zaten. Bunların birer meclisi olsa ne za-
rarı olur? Yoksa biz de Barzani gibi ulus-devlete yönelebilirdik, ama
bu savaşı olmaz.

S. Demirtaş: 19 Ağustos'ta Hewlêr'de Ulusal Konferans toplan-
cak ve ilk toplantısını yapacak. Yarın da Hêwler'de bir hazırlık top-
lantısı olacak. Biz de Ahmet beyle birlikte buna katılacağız.

Arkadaşlar bu konferansa yazılı bir mesaj göndermenizi istiyorlar. Önerileriniz varsa iletmenizi bekliyorlar.

A. Öcalan: Amed Konferansı mesajı oldukça iyi hazırlanmıştı. Bunu biraz daha geliştirip, özellikle Misak-ı Milli meselesini doğru bir şekilde anlatıp metne yerleştirerek diğer aktarımlarım çerçevesinde bir metin hazırlayabilirsiniz.

Bu konferansların alt konferansları şeklinde ekonomi konferansı yapılabilir. İktisat kongresi olabilir. Talan ekonomisine karşı alternatif ekonomik modeller geliştirilmelidir. Bir Ekonomi Konseyi oluşturulabilir. Diyarbakır Sanayi Odası katkı sunabilir. İktisat ve demokrasiyi birlikte ele almak gerekir. Demokratik ekonomik komünler kurulabilir. Arazinin toplulaştırılması, kolektif çalışma birlikleri... Bunlara çözüm bulamazsanız parti olamazsınız.

Mezopotamya toprakları herkesi besleyebilir. Ahlaklı tüccar ve işadamlarıyla çalışabilir. Şimdiden inisiyatif alıp proje geliştirmelisiniz. Şantiye yakınlarda falan diyorlar ya, işte böyle olursa yakınlarda olmaz. Birlikte anlaşarak yatırımlar yapılsın. Bunun ne zararı olur ki. Belediyeler ileride bu politikaları hayata geçirmelidir.

Yine normalleşme sürecinde alt-üst kadro ayrımı yapmadan, eve dönüş yasası çıkarılmalıdır. Eyleme karışmamış üst kademe hariç, militanlara af falan diyorlar. Aslında eyleme karışmamış olanlar zaten üst kademedir. (Gülerek) Cemil Bayık eyleme mi karışmış? Ben hayatımda elime tabanca bile almadım. Böyle çelişki mi olur? Eylemi yapan zaten alt kademe militandır. Ondan sonra yavaş yavaş Maxmur'dan, Avrupa'dan gelişler olur. Kanun çıkarsa ilk grubu 15 Ekim'de Xabur'dan getiririz. Olmazsa nasıl çıkmışlarsa öyle geri dönerler.'

Şu anda tartışılması gereken sorun çıkışlar değil dönüştür. Nasıl dönülecek? Yüz binler nasıl dönecek? Bunların Kandil'de beklemesi kırk kat daha fazla tehlikelidir. Bunlarda zeka da yok. Tayyip Bey iki ay bile dayanamaz. Hele bir de Suriye'ye girerse yirmi bin de orada var. Nasıl baş edecekler? Şehirlerde de milisler var. Böyle olursa beni sorumlu tutamazsınız. Sayın yetkili, isterseniz öldürün. Öyle tek taraflı, bilmem kimin hazırladığı projeyi onaylamam ben.

Şehitlik oluşturma, asayiş birimleri ile ilgili de Beşir beye şunları söyleyin, kendisiyle güvenlik konularını da tartışabilirsiniz. Aslında

bir Güvenlik Konferansı da yapılabilir. Ümit Cizreli mi nedir, öyle biri var. Bu konularda uzmandır sanırım. Çağırıp tartışabilirsiniz. Genelde Türkiye'nin, özelde Kürtlerin güvenliği nasıl olacak?

Tabii güvenliğimizi JİTEM'e teslim edecek halimiz yok. Utah merkezli akademilerin yönlendirdiği emniyete de teslim edemeyiz. Eğer Kürt sivil toplumu olacaksa, öyle asayiş birimleri şeklinde değil, ama belediyelere bağlı köy ve mahalle güvenlik birimleri olabilir. Emniyet ve jandarmanın yetkilerinin bir kısmı bunlara devredilir. Yerel güvenlik yerele bırakılır. Barzani gibi ordumuz olsun da demiyoruz. Türk ordusu makul düzeyde Kürdistan'da üslenebilir. Mesela Diyarbakır Emniyeti neredeyse her şeyimize karışıyor. Ne gerek var?

Dil meselesi de sivil toplumla bağlantılıdır. Kürtler hem Türkçe hem de Kürtçe eğitim yapabilirler. Kürt sivil toplumu kendi politikaları çerçevesinde bunları yapabilir. En makulü budur. Tek başına Kürtçe resmi dil olsun denince yanlış anlaşılıyor.

Ay yıldızlı bayrak da olur, Kürtlerin zaten var olan renkleri ve sembolleri de olur. Sivil çözüm böyle olur ancak. Kırk yıllık çatışmanın barışı da ancak böyle olur.

Dağdakiler inecek, mahkumlar çıkacak, köylüler geri dönecek. Barış anlaşmasının sonuç maddeleri de böyle olur. Bunlar hep ileride ele alınması gereken konulardır.

Yani demokratik çözüm yasaları ve barış yasaları şeklinde iki kategori.

Bunlar olmazsa alternatifsiz değiliz. Bizi öldürebilirler de. Beni de burada öldürebilirler. Çünkü artık savaş lobisi devrededir diyeceğiz.

Kent ayaklanmaları olur, gerilla elli bin kişiyle gelir ve korkunç olur. Ben yirmi yıldır bunu önlemeye çalışıyorum. Ama bunlar habire devleti ele geçirmeye çalışıyorlar. Devlet öyle bir şey değil ki. Bunlar deveyi hamuduyla beraber götürmeye çalışıyorlar. Tamam, biz devlet de istemiyoruz, ama her şey benimdir de deme.

Kadına bile üç çocuk yap diyebiliyor. Taksim-Gezi işte bunun sonucudur. Kürtler tek başlarına kalsalar bile savaşır. Gerekirse Suriye'dekiler elli bine ulaşır. Tehdit olarak söylemiyorum. Madem devlet düzenleyici bir mekanizmadır. O halde niye ele geçirmeye çalışıyorsun?

Bir başka konuya geçelim. Mektupta Genel Başkanlık Konseyi

yanlış düzenlenmiş. Vahim bir hata var, heyet de incelemiş. Cuma, Karayılan, Karasu falan var Bunların hepsi zaten başka yürütme organlarının başıdır, sorumlusudur. Oysa Başkanlık Konseyi yürütmeyi denetleyecek. Peki, bunlar kendilerini mi denetleyecekler? (Gülerek) Biraz devlete benzemişler. Başkanlık Konseyi dışarıdan çizgiyi denetleyecekti. Başkanlıkla çelişme varsa uyarıcı olacaktı.

S. Demirtaş: Ama biliyorsunuz, Kongredeki tartışmalar ve seçimler sonrasında görev aldılar.

A. Öcalan: Seçilmişler, ama ben şimdi nasıl müdahale ederek düzeltereğim? Sizin öneriniz var mı? Aslında benim yardımcılarım olduğu için ben atama yapabilirim, sorun olmaz. Eleştiri temelinde iletin. Yeniden düzenleyeceğim, önerilerini yapsınlar. Cemil kalacak. Karayılan, Karasu ayrılması da olmaz ki. Ali Haydar da ideolojik alanda herhalde. Sabri de daha yoğun bir siyasi çalışmadadır. Kadınlar da var tabii. Sozdar Avesta Nuriye Kesbir'dir, ama Elif Pazarcık'ı çıkaramadım.

P. Buldan: Sizinle kalmış sanırım, tanırırsınız.

A. Öcalan: Öyle mi? Hatırlarım o halde. Önerilerini alırsınız, bu konuyu yeniden tartışırız.

Benim geçmişte Kandil'e esas eleştirilerim savaş tarzına yönelikti. Heyetle konuştum. Savaş yeniden başlarsa benim tarzım farklıdır Bir Halkı Savunmak kitabımda var eleştirilerim. Öyle kale tarzı karakollara o kadar gerilla sürülür mü? Ocak ayında mıydı, 14 gerilla kaybı oldu. Biz tam da burada görüşürken. Bu savaş tarzına dair ciddi kuşkuvarım var. Bu çizgi çözüm değil kaos geliştirebilir.

Tabii bütün arkadaşlara başarı diliyorum, sağlıklı olsunlar.

Halk için de şunları söyleyeyim: Bu sürece önemli destek sağladılar. Benim adıma teşekkür ve şükran toplantıları yapılabilir her yerde. Destek oldukları sürecin aşamaları ve riskleri anlatılabilir. Eylül'e kadar her yerde yapılabilir.

BDP'ye ilişkin önerimi tartışıp siz karar verin.

Kadınlar için de önceki şeyleri tekrar ediyorum.

Yüksekova'dan bazı analar ve gençlerin bazı mektupları çok dikkatimi çekti. Oraların ayrı bir yeri var tabii. Hakkarı bölgesi için söylüyorum, sizin de seçim bölgeniz tabii. Özel toplantılarda selamlarımı söyleyin. Özgürlüğü diğer bölgelere göre daha iyi anlamışlar. Çok da

vahşice uygulamalarla karşılaştılar, çok fedakarlar.

S. Demirtaş: Televizyon çalışanlarının size özel selamları vardı. Buraya her gelişimizde Baki Gül ve Erdal Er mutlaka ararlar,yakından takip ediyorlar. Selamları da var tabii.

A. Öcalan: Siz de televizyondakilere selamlarımı söyleyin. Sayın Baki'yi yazılarından da takip ediyorum, beğeniyorum. Daha üst görevlerde başarılar diliyorum. Araştırmaları, JİTEM, Gladio vb. testleri iyidir. Selamlarımı söylersiniz. Günay'a da selam söyleyin. Takip ediyorum.

Avrupa'da Konseyi önünde nöbet tutanlara da özel selamlarımı iletin.

Avrupa'daki bütün arkadaşlara, Remzi'ye selamlar ve başarılar.

İran'da PJAK'a selamlar.

Güney'de PÇDK'ye selamlar.

Sayın Barzani'ye,Talabani'ye selamlarımı iletin.

Neçirvan'a da selamlarımı söyleyin. Onun babası İdris'le biz ilk bu işe başladık. Aramızda 11 maddelik bir protokol yapmıştık. Çalışmalarını takdire diyorum, beğeniyorum.

Nuşirvan'a, Zahmetkeşanlara, İslami Hareketlere de selamlarımı söyleyin.

PYD'ye selamlar.

BDP yönetimine de selamlar.

S. Demirtaş: Kamuoyuna dönük bir mesajınız olacak mı Başkım?

A. Öcalan: Evet, yine yazılı bir açıklama olabilir değil mi?

S. Demirtaş: Dönüşte yapabiliriz.

(Yaptığımız yazılı açıklamayı not aldırdı.)

A. Öcalan: Heyetten diğer arkadaşlar da gelse iyi olur tabii, Ahmet bey falan.

Yetkili: Onun taziyesi vardı.

A. Öcalan: Başsağlığı dileyin, gelmesini isterim. Sağlığında bir daha görmek isterim. Üzülmesin, onu hiçbir zaman kırmak istemedim.

Yeni partinin eşbaşkanlığı için Ertuğrul ile Sabahat olabilir. Öneridir tabii, kesinlikle dayatma değildir.

(Demirtaş'a dönerek) Size de teşekkür ediyorum tabii. Kendinizi

biraz daha geliştirebilirsiniz, formasyonunuz biraz eksik. Tamamlarsanız bütün Türkiye için iyi bir siyasetçi olursunuz. Devlet de sizi biraz toy buluyor.

(Pervin'e dönerek) Arkadaş da oldukça değerlidir. Kişilik olarak değerli bir insansınız. Çok fedakar bir insansınız. Takdir ediyorum. Çalışmalarınız, çabalarınız takdire değerdir. Sizi bu sefer iyi gördüm. Bu takdir edilecek bir durumdur.

P. Buldan: Teşekkür ederim Başkanım.

A. Öcalan: Yok, teşekkür etmenize gerek yok, ben gerçekleri söylüyorum. Benim Demokratik Ulus Çözümü adlı kitabım sanki başkası yazmış gibi hayran olduğum bir kitaptır, onu okumalısınız.

Pervin Okumaya başladım Başkanım.

A. Öcalan: Kandil'deki arkadaşları kutluyorum, Besê'yi kutluyorum, takdir ediyorum. Hacer'i kutluyorum, ona da selamlar.

Konsej için öneri bekliyorum.

Yeni gerilla adaylarına selamlar.

S. Demirtaş: Siz de diğer arkadaşlara selamlarımızı söyleyin.

A. Öcalan: Tamam, iletirim. Hasta tutuklular önemlidir. Bakana söyleyin, zaten kanun var. Niye son nefeslerini dışarıda almalarına izin verilmiyor? Bu konuyu takip edeceğim.

Heyet: Tamam Başkanım. Görüşmek üzere. Herhalde bayramda görüşürüz.

A. Öcalan: Görüşürüz umarım.

21 Temmuz 2013

Karanlık dehlizlerin kilitlerini açarak yürüyorum

A. Öcalan: Tekrar hoş geldiniz.

Heyet: Hoş bulduk Başkanım. Nasılsınız, sağlığınız nasıl?

A. Öcalan: İyi olmak zorundayım. Benim gibi Önderlik durumunda olan kişilerin iyi olmak dışında seçeneği yoktur. Sizi en son televizyonda izledim. Benimle ilgili bazı şeyleri de merak ediyorlar, bunları daha sonra konuşuruz. Ben 11 maddelik bir gündem oluşturdum. Bu HDP-BDP tartışmaları da benim için küçük bir başlıktır, onu da konuşuruz. Suriye'yi konuşuruz biraz. Kimdir bunlar, bu saldıranlar? Heyetle de bunları biraz konuştum.

S. Demirtaş: Daha çok da El Kaide'ye bağlı gruplardır, El Nusra en aktif saldıran gruptur. Parçalıdırlar, zaman zaman ÖSO'yla da çatışmaları oluyor. Çeşitli ülkelerden gelip silahlanıyorlar.

A. Öcalan: Anlaşıyor, şimdi sizin aktarımlarınızı alayım, sonra konuşacağız bunları.

S. Demirtaş: KCK'nin üç sayfalık el yazısı bir mektubu size ulaşmış olmalı

A. Öcalan: Evet, aldım.

S. Demirtaş: Yüz yüze de görüştük, selamları vardı, sağlıkları ve moralleri iyiydi.

A. Öcalan: Kimlerle görüştün?

S. Demirtaş: Cemil Bayık, Besé Hozat, Elif Pazarcık ve Sozdar Avesta arkadaşlarla görüştük.

A. Öcalan: Sozdar Êzidi olandı, değil mi? Gerçek adı şeydi...

S. Demirtaş: Nuriye Kespîr.

A. Öcalan: Evet, Nuriye Kespîr'di, Elif Pazarcık'ı çıkaramadım bir türlü.

S. Demirtaş: Aslında Önderlik sahasında sizinle kalmış. Daha çok gençken Pazarcık'tan ilk katılan grupla birlikte. Yakalanıyor, sonra sizin yanınıza geliyor.

A. Öcalan: Fotoğrafını görsem mutlaka hatırlarım, siz de hepsine selamlarımı söylersiniz.

S. Demirtaş: Kandil'deki arkadaşlar işlerin bu tarzda yürümesinin imkanının olmadığını, herhangi bir adım atılmadığını, üslubun bile değişmediğini, yol haritasının ortaya çıkmadığını, tek bir somut belge ve tutanağın olmadığını, bu nedenle zorlandıklarını belirtiyorlar. Zihniyetin değişmediğini, dostların bile "Siz bu kadar riski nasıl aldınız?" diye hayretle yaklaştıklarını belirtiyorlar. Önderliğimizin belirlediği 1 Eylül tarihinin kendileri açısından şantaj olmadığını, ciddi olduğunu herkesin bilmesini gerektiğini iletiyorlar.

A. Öcalan: (Gülerek) Tamam, konuşacağız bunları.

S. Demirtaş: Suriye'de savaş ağırlıklı olarak Kürdistan'a Rojava'ya kaydırılmak isteniyor. Şam ve Halep'te zorlanan muhalifler ve özellikle radikal dinci gruplar Kürdistan'da üslenebilmek için saldırıyorlar. İsa Hüso suikastını biliyorsunuz.

A. Öcalan: Evet duydum, tanışıyor muyuz sanırım. Nasıl olmuş?

S. Demirtaş: Rejim ve KDP işi olabilir deniyor. Yine Salih Müslim'in Türkiye ve İran ziyaretleri oldu.

A. Öcalan: Ne diyorlarmış PYD'ye?

S. Demirtaş: Türkiye PYD'nin Suriye muhalefetiyle birlikte hareket etmesini istiyor. Muhalefetin bayrağını kullanmasını istemişler, üçüncü çizgiyi sonlandırmak istiyorlar. Buna karşılık da sınır kapıları açılacak, Türkiye de oradaki yapıyla ilişki geliştirecek. İleride muhalefetle birlikte çözüm olunca Türkiye itiraz etmeyecek.

A. Öcalan: Şimdi tabii devlet kendisini çatışmaya zorlayan durumların farkında değil. Reyhanlı gibi Qamışlo ve Resulayn'a doğru aynı şeyleri kaydırmak istiyorlar. Bunu kararlaştırmışlar.

Barzani de Türkiye ve Suriye üzerinden hamle yapmak, El Parti'yi hakim kılmak istiyor. Suriye rejiminin de hesabına gelir bu. Semelka hududunun kapatılması, peşmergenin yığılması falan... Barzani'yi çok ciddi uyarmaları gerekir. Misliyle karşılık veririz denmeli. İsa

Hüso olayı Sakine Cansız'ın katledilmesi gibidir. Dedikleri gibi de olmuş olabilir belki. Araştırıp çıkarmalılar. Ailesine başsağlığı diler-siniz.

Roja'ya'dakiler ilkeli yaklaşmalı. İsveç gibi kantonlar, demokratik özerk bölgeler olur. Hangi rejim olursa olsun, özerk yönetimler olacak artık. Başka çözüm yok. Suriye'de öyle homojen bir yapı ve yaşam mümkün değil artık.

Sizin de burada 'hükümet adım at' kampanyanıza bir anlam vere-medim. Devlet mi partiye (AKP'ye), parti mi devlete dayatmalarda bulunuyor, anlaşılacak artık, çözeceğiz.

Sanıyorlar ki biz siyasetten anlamıyoruz. Verdiğim tarihler, üret-tiğimiz sloganlar, hepsi stratejik sürecin parçalarıdır. AKP bu tarih vermeyi bir dayatma olarak görüyorunuş, rahatsızmış. Peki, biz AKP'nin keyfine mi bırakalım?

Hewlêr'dekiler de bu konferansı bir oyuncak gibi görmekten çı-karırlar, umarım hepsi ciddileşir. Halka karşı saygısızlık olur, tarihten anlamamak olur. Barzani'ye de fazla katkı getirmez.

S. Demirtaş: Konferans ayın 24'ünde planlanmıştı, ama yetişme-yecek herhalde, 15 Eylül'e ertelenecek. Mesajınız üzerinde çalışıyo-rum. Önerileriniz varsa onları da şimdi alabiliriz.

A. Öcalan: Konferansa üç önerim olacak, bir mektup şeklinde ile-tirsiniz.

Konferansa eşbaşkanlık öneriyorum. Geçici olabilir. Mesut ile Leyla olabilir. Leyla'ya gidin, selamlarımı söyleyin. Ciddi ve disiplinli olacaksa, örgütlü olacaksa görev alabilir. Geçici bir eşbaşkanlık bu şekilde başlayabilir.

Geçici bir Yürütme Kurulu olabilir, yirmi-otuz kişilik olabilir. KCK'ye benzeyen bir tarzda olabilir.

KNK Brüksel'den Erbil'e taşınarak merkezi karar organı olabilir.

S. Demirtaş: Zaten hazırlık toplantılarında KNK'nin durumunu konuşanlar da oldu. İki kongre aynı anda olur mu dediler.

A. Öcalan: İki birden kongre olmaz tabii. Ya kaynaşırlar ya da KNK bir karar gücü olarak kendini örgütler. Kendileri karar versinler artık. Kuzey-Güney dengesi için bu eşbaşkanlık iyi olur, Rojava ve Doğu'yu da tatmin eder. Leyla ciddi yaklaşmazsa başkasına bakılır. Diploması artık ortak yapılıdır. Örneğin Barzani artık Türkiye'ye öyle

tek başına gitmez. Her parti ayrı ayrı gelip de görüşmez, arabuluculuk talebinde bulunmaz. Misak-ı Milli Komitesi olur, Ekonomi Komitesi olur; Eğitim, Kültür, Savunma ve Güvenlik Komiteleri olur. PKK, KDP, PYD, KYB ayrı ayrı olan kuvvetlerinin ortak bir koordinesi olur.

S. Demirtaş: Hükümetle on beş gün kadar önce görüştük. Adalet Bakanlığıyla görüştük. Aslında Beşir Beyi de bekliyorduk, ama son anda işi çıkmış, gelememi. İkinci aşamaya dair ciddiyet görmediğimizi belirttik. Sert bir şekilde eleştirilerimiz oldu. Paketi biz henüz göremedik, kendileri çalışıp tamamladıktan sonra bizimle ve sizinle paylaşacaklarını iletiler. Yakın zamanda bekliyoruz artık. Pratik ilerlemenin olması gereken dönemdeyiz. Bu arada yeni yerinize yerleştiniz mi, yoksa görüşme için mi buradayız?

A. Öcalan: Evet, bugünden itibaren burada kalacağım artık. Her ayrılık acı getirir aslında, daha şimdiden eski hücremi özledim. (Oturduğu yerden pencereden dışarı eğilip bakarak Yetkiliye sordu) Eski den bu duvarın üzerinde tel örgüler vardı. Aslında iyiydi, taşın ve çöpün gelmesini engelliyordu, çıkarmışlar.

Yetkili: İstenirse yapılır.

A. Öcalan: Evet, başka var mı?

S. Demirtaş: Şerko Bêkes hayatını kaybetti.

A. Öcalan: Evet duydum, çok üzüldüm. Ailesine başsağlığı diler-siniz.

S. Demirtaş: Sizin için şiirleri vardı. Ayrıca son kitabını imzalamış, size göndermek istemiş ama kısmet olmadı. Biz ulaştıracağız size.

A. Öcalan: Tamam, iyi olur.

S. Demirtaş: Diyarbakır, Mardin, Silivri, Kandıra, Sincan Cezaevlerini gezdik. Bütün arkadaşların size selamları var. Moralleri iyiydi, gelişmeleri yakından takip ediyorlar.

A. Öcalan: Hatip Dicle yaşlanmış mı? Nasıldır? Kitap falan yazıyor mu?

S. Demirtaş: Biraz yaşlanmış. Çok selamları vardı. Bir şeyler yazmaya çalışıyor. Annesini kaybetti, biliyorsunuz.

A. Öcalan: Evet ya, başsağlığı dileyin. Ne kadar ölüm varsa benim adıma yakınlarına başsağlığı dileyin mutlaka.

S. Demirtaş: Hasta tutuklularla ilgili ciddi bir gelişme katedilmedi maalesef.

A. Öcalan: Bunlar ne yapıyorlar, anlamıyorum. Hepsinin cenazesini çıkaracaklar içerden. Çok yanlış yapıyorlar, Bakanlığın elinde değil falan diyorlar. Olmaz böyle.

S. Demirtaş: Bir de BDP-HDP seçim tartışmaları vardı. HDK'nin yazılı bir raporunu elden getirdik, onu size verelim. Kendilerine dair kapsamlı bilgilendirmeler var.

A. Öcalan: Tamam, buna sonra kısaca değineceğim. Sizininki bittiyse Pervin hanımı dinleyelim.

P. Buldan: Başkanım, Selahattin beyin aktarımlarından farklı olarak Adalet Bakanı ile yapılan görüşmeye ben de katıldım. Ayrıca Beşir Atalay ile bir telefon görüşmesi yaptım. Bundan sonra yapacağımız görüşmelere katılacağını ifade etti.

A. Öcalan: Kandil'e birlikte mi gittiniz?

P. Buldan: Ben Kandil'e gidemedim. Hakkari ve Iğdır'a gittim. Sizin selam ve şükranlarınızı hem Hakkari hem de Iğdır halkıyla paylaştım. Hakkari, Yüksekova ve Oramar'a gittim.

A. Öcalan: Ha evet, Hakkari'deki konuşmanızı televizyonda izledim. Çok coşkulu geçti, değil mi? Sizde bayağı iyi ve güzel konuşuyorsunuz. Etkili bir konuşmaydı. İzledim.

P. Buldan: Evet Başkanım, oldukça coşkuluydu. Bayramda da Iğdır'a gittim, selam ve şükranlarınızı Iğdır halkıyla da paylaştım.

A. Öcalan: Siz Oramarlı mısınız?

P. Buldan: Ben doğma büyüme Hakkariliyim, Savaş Oramarlıydı.

A. Öcalan: Hangi aşiret?

P. Buldan: Oramar aşireti.

A. Öcalan: Doski aşireti de var, değil mi?

P. Buldan: Evet, Esat Canan'ların aşiretidir.

A. Öcalan: Zeydanlar hangi aşiretti?

P. Buldan: Pinyaniş aşireti.

A. Öcalan: Sizin aşiret hangisi (Baba tarafını sordu)?

P. Buldan: Babamların aşireti yok. Araptırlar.

A. Öcalan: İlginç.

P. Buldan: Annem Yüksekova'lı. Savaş ile teyze çocuklarıyız.

Anne tarafından akrabayız.

A. Öcalan: Iğdır Belediye Başkanı tutuklu, değil mi? Kaç yılı var?

P. Buldan: Evet, M. Nuri Güneş tutuklu. İki buçuk, üç yılı var Başkanım.

A. Öcalan: Evet, Mehmet Nuri Güneş de paralel devletin kurbanı oldu. Suçsuz bir şekilde yatıyor cezaevinde. Selam söyleyin.

A. Öcalan: KCK'ye birileri "Siz nasıl sabrediyorsunuz" demişler. Doğru demişler. Ancak ben bu konularda çok da sabırsız değilim. Öyle anlaşıyor ki AKP, BDP, Kandil, hatta biraz da devlet benim durumumla ilgili olarak tam anlamamışsınız. Benim büyük sabrım olmasaydı bu süreç de biterdi. Tasfiye planı hayata geçirilmek istendi, ama sabırcıttım. Beşir beyle de bunları konuşun. İki ay siz ve aile gelmediniz, ama heyet geliyordu o arada, süreç bu nedenle yürüdü. Kandil'in de, sizin de hatalarınız oldu. Bu gibi durumlarda çok dikkatli olmalısınız.

Bakın, Ermeni meselesinde Talat Paşa ile iki Ermeni milletvekili bir gece önce sabaha kadar eğlenceli bir gece düzenleyip beraber oturuyorlar. Ama sabah tıpkı sizin KCK operasyonlarına benzer tutuklamalar başlıyor. Tarih 24 Nisan'dır. Sizininki de 14 Nisan. Buradabile benzerlik var. Ermenilerden iki bin kişiyi alıyorlar, sizde on bin kişi alındı.

Biz bir zamanlar Emre beyle konuşuyorduk, onu bile bir ara buraya sokmadılar. Sonra öğrendim, komutanın adı Levent Ersöz'müş. Hak-kari'deki köylü katliamlarından Roboski'ye kadar tümüyle tasfiye operasyonlarının parçalarıydı. Son aylarda bunlara çok yoğunlaştım. "Sakine ile başlarız, sonra diğerlerini vururuz" diye Başbakanın önüne götürmüşler. Baransu "Yirmi iki önder kadro tasfiye olur, iş biter" diye yazdı. Cemaat'in içinde Şikago, Utah ve Brüksel'de etkili olanlar var. Sonra mali operasyonlar, terör listeleri, hepsi aynı merkezlidir. Oslo'daki gibi bu süreci de baltalamak istediler, ama sabırlı oldum. İşte televizyonda size de Cemaat-Hükümet gerilimini soruyorlar. İktidarı ele geçirme yarışıdır. Başbakanın önüne şunu getiriyorlar: Tasfiye mümkünken neden görüşüyorsun? Geleneksel vekalet savaşı sürdürmek istiyorlar. Türk'ü Kürt'e tasfiye ettir, Kürt'ü de Türk'e saldırt, isyan ettir dayatması! Şeyh Sait, NATO, Menderes, 6-7 Eylül olayları, sağ-sol çatışması hep bunun örnekleridir. Bu proje

halen yürürlüktedir. Onun için sabrettim. Benim buraya getirilmem de aynıdır, siyasi çözümde rol oynamamam, Apo-PKK bitti demek içindir.

AKP şimdi tek taraflı paket hazırlıyor. Bunun nihai sonucu çatışmadır. Tayyip beye “İşte böyle yaparsan devlet taviz vermiş olur. PKK’yi tasfiye etmek mümkün, birkaç bombalama yaparsan olur” deniyor. Bu tam bir tuzaktır. Yirmi yıldır bu sürecin içindeyim, biliyorum. Sayın Başbakan, çözümü değil çözümsüzlüğü, barışı ve silahsızlanmayı değil büyük savaşı dayatmış olursun.

Türk-Kürt savaşını dayatıyorlar. Normalde düşününce bu köy yakmalar, faili meçhuller falan Türk milliyetçisiyim diyenlerin yapması gereken şeyler. Amed zindanında yapılan insanlık dışı şeyler. Oraya bakın, orada sınırsız bir Kürt düşmanlığı, karşılığında da sınırsız bir Türk düşmanlığı yaratma niyeti vardır. Hakikat Komisyonları biraz da bunun için lazımdır. Öldür, ama niye bu insanlık dışı yöntemi kullanıyorsun? Amaç nefret uyandırmak. Kurşuna diz, bunun bile bir mantığı vardır. Ama onurunu kırıyor. Ucu JİTEM’e, gladioya, paralel devlete kadar dayanır. Geldiğimiz nokta ‘tavşan kaç, tazi tut’, iti ite kıldırma politikası.

Heyetle görüşme yaptığım sırada bile Hakkari’de köylü katliamı yaptılar, heyet bile şaşırdı.

Yetkili: Heyet görüşürken tersinden de yaptılar. Malatya Savcısı Müsteşara soruşturma açtı.

A. Öcalan: Evet, otuz üç asker olayına kadar böyledir. Sonuç olarak birileri yüz yıllık bu vekalet savaşını istiyor. AKP’ye gelişleri ise ilginç. AKP’nin içi biraz karışıktır. 2012’de bitirecektik, ortaya MİT çıktı, diyalog kurdu. Bizim de diyalogumuz elde kaldı. Sizin ve Kandil’in raporlarında belirttiği şikayetler, Reyhanlı olayı, Gezi olayları ve daha bilmediğimiz yüzlerce olay Hükümete “Bak, işte terörle başarılı mücadele varken ne diye görüşüyorsun?” dediler. Sayın Beşir Atalay’a söyleyin, net tavır koymalıdır.

Bir de benim için basit bir araç olarak kullanma iradesi olmasın. Ben araçsal değil stratejik bir önderliğim. Mezara girsem bile bu böyledir. Yasaları bile ben yararlanmayayım diye bana göre düzenliyorlar. Sayın Yetkili, sonuçta bu Apo siyasette rol oynamamalı demeye getiriyorlar. Hürriyet, Zaman gazeteleri falan ‘teröristbaşı’ deyip böyle bir imaj ya-

rattılar. Türkler “Apo’yla olmaz”, Kürtler de “Apo’suz olmaz” diyor. İşte bu savaştır, bunu paralel devlet yapıyor. Emre bey döneminde iyi ki kendisi cesur davranıp geldi. Gelmesini bile engelliyorlardı. Beşir beyinbilmesi lazım. Onunla periyodik, derinlikli toplantılarınız önemle, titizlikle planlanmalı ve kararlar hayat geçirilmeli.

Sayın Erdoğan’ı ikinci bir Mursi’ye çevirirler. Paralel devlet devrede, ama boşa çıkarabiliriz.

Tek taraflı uyduruk demokrasi paketi yerine üzerinde birlikte çalışılmış, düzenlenmiş bir paket olmalı. Burada BDP’nin rolü çok önemlidir. Birlikte tartışarak uzlaşıp karar alarak cansiperane savunulur, TBMM’de birlikte çıkarılır. İmralı ruhu ve inisiyatifi de budur. Dış güçleri karıştırmadan, biz bize, öz irademizle büyük bir sorumluluk ve ciddiyetle tartışıp kararlaştırıyoruz. Tek taraflı yapmak paralel devletin tarzıdır. Bunu Kandil’le de uzun uzun tartışın.

Biz de KCK’yi tek taraflı olarak hayata geçiririz. Yasaları, anayasası var. 1 Eylül’den itibaren biz de bunu yaparız. Birkaç gün bekleriz, ilerleme olmazsa AKP’nin tek taraflı paketine karşılık, biz de KCK’nin tek taraflı paketini hayata geçiririz. Bu da giderek savaş demektir.

Burada hemen pratik bir öneri yapacağım. Sayın Yetkili de bazı şikayetler getirdi. Şehitliklerin açılması, gerillanın görüntü vermesi, yol kesmeler, adam kaçırmalar, asayiş birimleri... Buna karşılık gerillanın boşalttığı alanlarda köylüler birbirini öldürmeye başladı. Karakollar, HES’ler, korucular falan. Bunlara karşı kesin olarak bir İzleme Kurulu oluşmalıydı. Şartolarak demiyorum, mantıken olmalıydı. Otuz yıllık bir deneyimi olan gerilla çekilirken geride İzleme Kurulu bırakmalıydı. Biz bunu inşa etmeliyiz. Kürt, Türk, AKP’li fark etmez. Yeter ki gönüllü kişiler olsun. Dünyanın bütün deneyimlerinde de vardır. CHP, TOBB falan destek verebilir.

Onun için işte gerillanın çıkışı durdu. Böyle giderse de geri geliş başlar. Silahsız dönüş için ise yasa gerekir. Bu pakette olabilir mi diye heyette biraz tartıştık. Geçmişte görüştüklerimiz yasa çıkaracağız demişlerdi. Pencewini de girişimde bulunduğunda demişlerdi. Ona da selam söyleyin.

Belki hemen değil, ama Cemil Bayık gelmek istese nasıl gelecek? O gelmese gerilla nasıl gelecek? Hemen olsun, Ekim’de olsun demi-

yorum ama şarttır. Gerilla sayısı hızla tırmanıyor çünkü. Çözüm umudu yok henüz.

Şu benimki önderlik tarzıdır. Özal'dan beri sekiz, dokuz ateşkes geliştirdim, savaşın hızını düşürdük. En son sekiz, dokuz aydır da bu defaki iyi gitti, en kapsamlısı oldu. Ama AKP halen şunu düşünüyor: Paralel devletin tasfiye önerilerine kanıyor, çaresiz kaldığımıza inanıyor. Oysa askeri olarak en güçlü olduğumuz dönemdir. Hudut hatlarından Kandil'e, Suriye'ye kadar elli bin gerilla gücü vardır. Beşir beye de söyleyin, siyasi çözüm potansiyeli gelişirse askeri potansiyel düşer ya da tersi olur. Tamam, en son silahsızlanma da olur. Ama yurtdışında, cezaevinde olana statü tanıyacaksın. Haydi bana ve yönetime beş yıl siyaset yasağı falan olur, bu fedakarlığı yaparız. En son Newroz Bildirisinde ben siyaset hakkı dedim. Onlar da bunu onayladı. Yarın öbür gün ben gerillaya konferans yapsam ne diyeceğim? Silaha gerek yok, siyaset hakkınız var demem gerekir.

Sayın Beşir beyin bilmesi lazım, kendimizi asla tasfiye etmeyeceğiz. Cemil'den gerillaya kadar herkese siyaset hakkı; kimine şimdi, kimine beş ay sonra olur. 1 Eylül dediğimiz süre de budur. Ya stratejik çözeceğiz ya da oyalamayı bırakacağız. Her çatışmanın bir barışı vardır. İstiklal Savaşı iki yıl sürdü, şahadetleri de bundan azdır. Aşiret kavgası değil bu. Kaldı ki onda bile bir barış antlaşması olur. Biz buna İmralı barışı ya da tarihi Kürt-Türk ittifakı diyelim. Mesele PKK meselesi değil, yüz yıllık çatışmayı sonlandırıyoruz. Tek çatı altında çözüm bulup bitiriyoruz. "Apo-PKK meşrulaşacak" diye bundan kaçarsanız, devlete de en büyük kötülüğü yapmış olursunuz. Özal, Erbakan, Ecevit, Ordu bunları benden istedi. Paralel devlet devreye girip bozuyor. Devleti mahvedip savaş potansiyelini ortaya çıkarıyor.

PKK içeride ve dışarıda tarihin en büyük savaş potansiyeline sahiptir. İran ve İsrail PKK'yi silahlandırır. Hatta paralel devlet bile yapar. İçeride de genç potansiyeli çok fazladır. Bu bir tehdit değil, işin doğası gereğidir. Anlamlı barış yasal ve anayasal (Bu konuda acele etmiyorum) değişimle olur. Ama basit bir seçim barajına, eğitim meselesine bile kapı aralanmıyorsa tasfiye peşindedir. Karakollar, HES'ler, korucular gibi basit şeylerin peşindeysen niyetin karanlıktır.

Siz de 1 Eylül, 15 Ekim tarihlerini konuşuyorsunuz. Hükümet kı-

ziyormuş. Benim bundaki amacım hükümetin tasfiye planına karşı uyarı yapmaktır. Bizi enayi yerine mi koyuyor? Senin niyetin ortaya çıkmasın diye biz tarih vermeyelim, olur mu? Sen stratejik yaklaş, biz de tarih vermeyelim! Ölüm orucundan beri rol aldım, inisiyatif aldım, buraya kadar getirdim. 1 Eylül'den itibaren stratejik rolümü tam oynarım. Şimdiye kadar araçsaldım. Beşir Beyin enstrümandıye bir sözü vardı. Haydi ben kendimi kullandırttım diyelim, gençler ölmesin diye bunu yaptım. Ama artık rolüm stratejik olacak. O da şudur: Benim burada ecelim geldi, nefesim tutuldu, Özal gibi oldu diyelim. Bütün bunlar hesaba katılmalı. Stratejik Önderlik demek en az Başbakan, Cumhurbaşkanı, Genelkurmay Başkanı demektir. Bunu bana siz dayattınız. Daracık yerde bunları yapmam mucizedir. Halklarımızın hatırı için yaptım. Sizlerin ricası üzerine yaptım. Ben kendim dayatmadım. Emre beyin ricası oldu. Şuralara birkaç not yaz dedi. Ben de kaçmadım, rolümü oynadım.

Eğer sağ kalabilirsem kırk yıllık bir savaşın onurlu bir barışı nasıl olacak? Bunları tartışın işte. Ardından bunların demokratik sözleşmeye dair paketi olacak. Tartışma olanakları artmıştır. Bunu stratejik tarafı da benim. Bu yıl olmazsa gelecek yıl anayasaya da yansıyacak. Kaçış yok. Ben karanlık dehlizlerin kilitlerini açarak yürüyorum. Sizin AKP ile toplantılarınız devam edecek. Başarılı olursa sivil heyetler, izleme kurulları, medya, avukatlarım gelecek. Siyasi konuları zaten sizinle konuşuyorum. Aile geliyor, sorun yoktur. Heyetiniz genişleyebilir de, Ahmet onlar da gelebilir. Bunlar sorun olmaz. 1 Eylül'den sonra stratejik yürümem böyle olur. Tek taraflı paket kesinlikle olmaz. Sayın Yetkili de bunu söyler. İzleme Komitesinin parlamento ayağı da olabilir. KCK, Ergenekon, hukuk komedisi, trajedisi ile de ilgilenebilir. Çok önemli iki şeydir. Bunları çözümülemesek Başbakanı da götürür. Okudum işte, İlker Başbuğ'la ilgili Başbakan da konuşmuş.

Af demeyeceğim, bu hatalı cezalardan nasıl dönülür? Bunun dışındada geri dönüş yasası olabilir. Daha önceki iki komisyon benimle görüşmedi, hata yaptılar, stratejik yaklaşmadılar, uyduruk kaldılar. Şimdi paketin bir parçası da olabilir dönüş yasası. Buna Ergenekon da dahil olur. Çok önemli bir yasadır. Emre bey de bunun üzerinde duruyordu. Sanırım şimdiki müsteşar da duruyor. 221. madde olmaz.

Ya bu madde değişir ve ek yapılır ya da ayrı bir yasa olur. Tartışın bunları, ben sadece öneriyorum. Yüzde 7'den yüksek baraj olmaz. AKP'nin de, bizim de ihtiyacımız yok. Neden korkuyorlar? BDP her halükarda barajı aşar, ama demokrasi için şarttır. Stratejik rolümü oynamak isterim. Bunun için araçsal kullanmayı sabırla bekledim.

1 Eylül'den sonra Kandil'e bir mektup yazacağım. 1 Eylül'den sonra beni yine araçsal kullanmaya kalkarlarsa, yeni bir tarih ve talimat beklemeden, demek ki bir şey var deyip tedbirinizi alın. Yoksa bakarsınız üç yüz uçakla gelirler. Size de operasyon yapar, 14 Nisan gibi başlatırlar. Asla bir daha çatışma olmaz diye bir şey yok. Böyle demiştin demek yanıltır. Silahınız olmazsa hepinizi tutuklarlar, dağdaki kadınlara bile el koyarlar. Vahim hatalar yapmayın.

Bütün bu tedbirler pakete adım adım hayata geçerse, o zaman külliyen silah da bırakılır tabii. Gazeteciler sizi konuştururken dikkatli olun, kül yutmayın. Kandil için de geçerlidir bu. Tecrübeye dayalı açıklamalar yapsınlar. İran falan, hepsi kurttur.

Sizin bir sorunuz var mı?

S. Demirtaş: Hükümetin heyet aracılığıyla size bir sunumu falan oldu mu Başkanım?

A. Öcalan: Biz çerçeveyi tartışıyoruz tabii. Ama heyetin yasa çıkarına yetkisi yok. Onu sizle hükümet yapın. Ben heyeti çözüme ikna ediyorum, heyet de hükümeti çözüme hazırlıyor. Heyetle binlerce sayfa tutan tartışmalarımız var, belki bir gün yayınlanır. Tarihi geçmiş çok derinlikli ele aldık. Ciddi bir sıkıntı, sorun görmüyoruz. Pratik siyaseti ise siz AKP ile yürütüyorsunuz. Kandil ile de ben çalışıyorum. Ama artık araçsal değil, stratejik solüm olacak. İmralı'da olsam bile özgürmüşüm gibi davranabilmeliyim.

S. Demirtaş: Tabii sizin buradaki yeriniz kadar sağlık durumunuz da önemli. Sağlık ekibi, yeterli tıbbi donanım falan da olmalı.

A. Öcalan: Şimdi benim durumum Başbakanın durumu gibidir. Düşünün, birkaç gün ortadan kayboldu, haber alınamadı, herkesin aklına ilk olarak sağlık durumu geldi...

Kürtlerde ilk defa bir önderlik çıkıyor. Benim hep şu sözüm vardı: Keşke biri çıksa da önderliği devretsem. Osman, Şemdin, Çürükkaya bir günlük paşalık yüzünden devletini satarlar. Bir kadın için Kürdistan'ı satarlar. Gelin, bir gün bunun altına girin, çatlarsınız, çok ağır-

dır. Devlet de beni on beş yıldır sınıyor. Artık diyoruz ki, sen Kürtleri böyle güdemezsin, biz de devleti böyle taşıyamayız. Barışmak, demokratikleşmek, normalleşmek. Son üç yüzyıllık hikayedir. Ben nasıl bu işe girdim? Önderlik iddianız varsa, ki isteğiniz ve hevesiniz var, o halde donanımlı olmalısınız. Toplumsal sorunlara çözümler bulmalısınız. Çocuklarınızı seviyorsunuz, tamam, ama onları böyle tehlikelere açık halde bırakarak nasıl sahip çıkarsınız. İsminizi Selahaddin Eyyubi'den almışsınız. Onun Nureddin Zengi ile çekişmeleri, uzlaşmaları vardır. (Gülerek) İlginçtir, abinizin adı da Nurettin'dir. İyi niyetlisiniz, kaçak dövüşmüyorsunuz. Çok ilginçti, o spiker size sorular soruyor. Şirin Payzın hanım, Öcalan da sizi takip ediyor dersiniz. Bazı şeyleri merak ediyorlar benimle ilgili olarak. Sizi ölçüp biçmeye, sizi sahneye çıkarmaya çalışıyorlar. Sizin de buna hazırlıklı olmanız lazım, donanımlı olmanız lazım.

Pervin hanım da iyi konuşuyor ama daha hazırlıklı olmalısınız.

Kandil'in de savaş tarzını eleştirmiştım. Şimdi eski savaş tarzıyla bu savaşı götürmezsiniz. Cesaret, fedakarlık tamam, ama NATO'nun en güçlü ordusuna karşı böyle savaşamazsınız. Başka?

S. Demirtaş: Birkaç gündür aydınlar ve gazetecilerle toplantılar yaptık. Sizlere selamları vardı. Sürecin güçlü pratik adımlarla ilerlemesi gerektiğini onlar da söylüyor. Mithat Sancar, Cengiz Çandar, Filiz Koçali -Kendisi aynı zamanda eşbaşkan yardımcımızdır-, Oral Çalışlar, Nuray Mert, Osman Kavala ile görüştük. Selamları vardı. Ayrıca Mithat Sancar uluslararası müzakere deneyimleri konusunda uzmandır, o da bazı mekanizmalar öneriyor. Barzani'nin ve Güney Hükümetinin arabulucu olarak devreye girmesi iyi olur diye onlarla da konuşmuş. Mesut Beyin sizi burada ziyaret etmesi önemli olabilir diyor.

A. Öcalan: Aydınlar İzleme Kuruluna dönüşebilirler aslında, gelip burada benimle de görüşebilirler, isterim. Mithat Sancar'la da görüşmek isterim. Nazan Hoca da olabilir, gelirlerse iyi olur. Beşir beye de bunu önerin, tartışın. Mesut beye de işte eşbaşkanlık önerdim, Leyla ciddi olursa olabilir bunlar.

Şimdi sizin bütün aktarımlarınıza karşılık iki önerme yapmış oldum. İzleme Kurulu ve paket. İlerleme kolay olmuyor. İlerleme işte budur. Gerisi laf-ı güzaftır. Bu devlet Türk ve Kürt'ün dışında her-

kesin devleti olmuş. Paralel devlet aygıtı devleti ele geçirip Kürt-Türk boğazlaşması yarattı. Birbirimizi boğazladık, yaktık. Bu devlet kimin öyleyse, kim bu hale getirdi? Yine ciddi bir engel çıkar mı acaba? Bak işte, Mısır'ı haşat ettiler. Dün de heyete söyledim. Bu kadar çabam öncelikle Erdoğan'ı kurtardı. Beşir beyin bilmesi lazım. 1920-24'lerden sonra yaşananlar Batı'nın bugün Mısır'daki tezgahları gibidir. Bunun için biraz büyük düşünmek gerek. Boş dolu vakitlerinde bununla uğraşmalısın. Önderlik etmenize karşı değilim ama hazırlıklı olmalısınız.

Suriye'ye geçecektim. Dün heyetle tartıştım. Herhalde hayata geçer, MGK'da da tartışacaklar. Müslim geldi, bunu stratejik önemde görüyorlar, ben de önemli görüyorum. Bundan sonra şöyle olacak: Bakın, İsa Hüso'yu öldürdüler, Resulayn'a operasyon var, Suudi Mısır'ı ve Nusra'yı destekliyor, Türkiye ile karşı karşıya gelmeleri olasıdır. Türkiye'nin Nusra'yı desteklemesi facia olur, herhalde desteklemiyor. El Kaide saldırıları bitirilmeli, bitmezse facia olur. Orada Konseyin denetimi olur, geçici yönetim olur, kanton gibi. Sonra da seçimler yapılır. Kobani, Afrin, Cezire gibi bölgeler olur. KCK'nin buraya müdahilliğiyle ilgili şöyle bir şey düşündük: Burada doğrudan bizden bir arkadaşın üslenmesi olabilir. Benim aklıma Sabri geldi. Ya da Avrupa'dan Remzi, Zübeyir olabilir. Bunlardan hangisi Suriye Kürtlerinin koordinesi için gelebilir? Qamişlo, Afrin'de askeri değil siyasi üslenmeleri olur. Ama çok sıkı bir güvenlikleri olmalı, yoksa öldürebilirler. İntizamlı bir kale gibi, şahsi değil kurul olarak çalışırlar. Sofi falan gitti oraya, ama onlar askeridir. KCK'den kim olabilir, baksınlar. Kadınlardan da Hacer arkadaş iyidir. Orada ayrıca eşbaşkan Asya var. Kongra Gel'in temel mekanı, üssü oraya doğru kayar. Orada her şeye hakim olacak, Türkiye, Suriye, ÖSO, PYD, KDP, YPG ile görüşmeler yapacak.

Biz de Suriye için ortak proje açısından heyetle çalışıyoruz. Kapı da insani yardım için açık olacak. Olmazsa teslim olmak yok, sayı elli bine çıkar, her köyün savunmasını yapar, savaşırlar. El Kaide falan vahşidir, çoluk çocuk, kadın dinlemez. Üçüncü yolun temsilcisi olarak Suriye Demokratik Birliğini oluştururlar, ÖSO'yla da görüşürler, Cenevre Konferansına da giderler. Biz de heyetle görüşürüz. Demokratik Suriye çözümüne böyle gidilir. Rusya ve İran ile de görüşülür.

Ama temel stratejik ittifak Türkiye ile. Bunu Türkiye'ye öneriyoruz. Sayın Yetkili de bilsin, artık onlar karar verirler. Barzani'ninkinden daha ilkeli bir ilişki olabilir. Zaten 900 kilometrelik sınır var; ekonomik, sosyal ilişkiler çok iyi gelişir. 900 kilometrelik sınır dostluk sınırı olur. Salih Müslim'e selam söyleyin, o da toyluk yapmasın. Bayrağı indirdik, özerklik niyetimiz yok falan demesine ne gerek var? Ya bayrağı asmayacaksın ya da böyle yapmayacaksın! Özerkliği niye istemesin? İsteyecek tabii.

Pratik deneyimlerinizi biraz Salih Müslim'le paylaşın. Türkiye'ye gelip gidebilir. Kapılar da açılır. Eski Suriye'yi kimse kuramaz artık, biz de böyle bir Suriye'de yaşamayız. Abdülhalim Haddam vardı, yanılmıyorsa Paris'te yaşıyor, onunla da görüşülebilir. Oğlu Mustafa Atlas vardı. Eğer bir çizgileri, partileri varsa dikkate alınabilirler.

Hewler Konferansını aktardım. Leyla nasıl olur diyorsunuz?

S. Demirtaş: Biz de, kadın hareketi de, kendisiyle konuştuk, çalışmasını istedik. Kendisi de çalışacağını söyledi. Ama henüz bir pratik görmedik. Sanırım yaptığı çıkış sonrası aldığı eleştirilerden dolayı kenara çekildi.

A. Öcalan: Leyla özeleştirisel yaklaşmalı. Rolünü inkar etmiyor. Eşbaşkan olarak Barzani de, Başbakan da saygı duyar. Yapmazsa kendisi bilir, gitsin yerine otursun, isterse Barzani'nin adamı olsun. Kendisi bilir. Tümüyle silmiyoruz, ama saygılı yaklaşp rol veriyoruz.

Rojava'daki siyasi merkez meclis gibi, başbakanlık gibi korunacak. Yüksek Konsey, YPG vb. oraya gelip yerleşip çalışacak, ana karargah üslenmesi olacak. Qamişlo'da bir tür devlet merkezi gibi üslenecek. Müslim'in Türkiye'ye gelmesi stratejiktir, hatta PKK ile görüşülmesi kadar önemlidir dendi.

Yetkili: Yakında on beş kamyon yardım da gidecek. Evet, stratejiktir.

A. Öcalan: İsterlerse Ulusal Kongrenin bir üyesi sıfatıyla Qamişlo'ya gidebilirler. Kendileri tartışsınlar. Kongreyi de daha fazla ertelemeye gerek yok. Dört parçada demokratik çözümü tartışır, karar alırlar. Yürütme Konseyi, eşbaşkanlık, komiteler iki, üç, dört yıl içte, dışta, Kürtlerin kendi arasında ve diğer halklarla ilişkilerini geliştirirler. Benim adıma bir mektup olarak derleyip bizzat sunarsınız.

(HDP'nin sunduğu raporun sonuç bölümünü okudu) Tamamdır, uygundur, Türkiye kesiminde bazı belediyelerde HDP ile girilebilir. 18'indeki kongrelerini seçim yeterliliği için yaparlar, sonra da Ekim'de falan asıl kongrelerini yaparlar. Ankara Konferansının bileşenlerini de alırlar. Yine de aranızda tartışın, oyunuzu artırabilecek taktikler, ittifaklar yapın. Bu taktikler, araçlar tümüyle pratik politikayla ilgilidir. Örneğin su için H2O gereklidir. İstedığınız kadar hidrojen ve oksijeniniz olsun, iki hidrojen ile bir oksijeni bir araya getirmezsенiz su olmaz. HDP 'yi bunun için önerdim.

BDP kalabilir, daha da yetkinleşebilir, genç yetkin kadrolarla donatılabilir. Tonlarca sorunun çözümü için nitelikli kadroya ihtiyacınız var. Ne PKK'nin ne de KCK'nin taklidi ya da siyasi kolumuz. Onların düşmanı da değilsiniz. PKK, KCK için arabulucu olabilirsiniz. Ama gerillanın, PKK'nin sözcüsü de değilsiniz. Bazen öyle açıklamalar yapılıyor. Zora girersiniz. Kendinizi her açıdan geliştirin. Her şeyi PKK'ye danışmanıza da gerek yok. Özgün bir Kürt hareketi olarak gelişirsiniz. Aranızda sınır kalmadığı için beş-onbin üyeniz gitti. HDP de Irak'taki gibi olmaz. Türk ve Kürt Partisi gibi ayrışmayın. Tehlikelidir. Yeni model bir Türkiye Partisidir. Milliyetleri, bölgeleri ve kültürleri bağrında taşıyan demokratik ulus Türkiye'sinin partisidir. Çok önemlidir. Türkiye ulusu kavramı Amerikalılar ve İngilizlerinkine de benzerdir. Türk ulusu vardır ve bir gerçektir. Peki, Kürt halkıyla birleşince ne olur? Türkiye ulusu diyebiliriz. Bu parti işte buna öncülük edecek. Özgür Gündem'de okudum. M. Ali Çelebi'nin yaptığı röportajdı galiba. Bir profesör, kuracağınız parti tekçi olmamalı, fonksiyonel olmalı diyor. Önemlidir, tekrar okunabilir.

ESP, BDP, EMEP, Yeşiller, Müslümanlar, feministler, çevreciler, hepsi olsun. Sadece antikapitalistlik bile herkesi birleştirebilir. Üç dört genel ilke yeterlidir. Eşbaşkanlık sistemi, resmi parti ittifak hakkı pakette olabilir mesela. Pratikte öne çıkabilecek eşbaşkanlar olur. Sebahat toparlayıcı değilse başkası olur, çok uzatmadan karar verilebilir. Sırrı Süreyya yapabilir, ben sadece öneriyorum.

İleride hem HDP'nin hem BDP'nin grubu olabilir. Kırkın üzerinde milletvekiliniz olabilir. Ertuğrul'a da, Levent'e de söyleyin, pratik politika yapmazsanız olmaz, kendilerini zavallı konumuna düşürürler.

S. Demirtaş: Levent Tüzel ve EMEP Genel Başkanı ile yöneticilerinin de selamı vardı.

A. Öcalan: Siz de selam söyleyin. Bu söylediklerim onlar için de geçerlidir. En çok da EMEP'in pratikte koşturması gerekir.

Sisteme karşı sistem çözümünü belediyeler ile yapabiliriz. Eskiye göre Türkiye siyasetini etkileme imkanı vardır. Sayın Ertuğrul, Sırrı, Levent onlar ciddi yaklaşsınlar. Kariyerizme, kıskançlığa gerek yok. Gencay Gürsoy'a, Vedat Türkali'ye selamlarımı söyleyin. Yaşına başına hürmetimiz vardır, gözü arkada kalmasın, davanın takipçisiyiz.

İstanbul'da iki ilçe karşılığında adaylar desteklenebilir. Adana, İzmir ve Mersin de olabilir.

Meclis grubunun HDP'ye geçmesi için acele etmeyim şimdilik, gerek yok.

S. Demirtaş: İstanbul vekillerinin geçmesi gibi bir durum da olabilir.

A. Öcalan: Sizler tartışın artık. Eşbaşkanlık için isim vermiyorum, kimsenin paniklemesine gerek yok, dayatma varmış gibi düşünmesinler.

BDP olarak da Olağanüstü Kongre yapabilirsiniz. Nitelikli gençlerle donatın, partiyi güçlendirin. Kürtlerin partisi de erimeyecek, güçlenecek, ama o da enternasyonalist anlayışla büyüyecek. Sadece Kürt'e dayanmayacak.

Bireysel durumlarınızla ilgili, zaten Selahaddin Eyyubi ve Nureddin Zengi meselesini biraz anlattım. Benim kişilere yaklaşımım geneldir. PKK'deki tarzım da budur. Tecrübem var, nasıl önderlik olunur anlatayım, örnek alın. Siz de artık biraz bu yöne girmişsiniz çünkü. Genel çözümlemelerim bellidir, onları da okuyun. Diyarbakır'da doğmuşsunuz; adınız, aileniz iyidir. Unutmayın ki pratik politika bir sanattır. Tarihi bileceksiniz, vaktiniz oldukça okuyun. Selahaddin Eyyubi'yi sen güncelleştir. Erdoğan nasıl Selahaddin Eyyubi'yi hatırlatıyorsa, siz de bunu güncelleştirip örnek olarak cevabını verin. Ben geri çekilme kararını verirken, bu kararı halkı kurda kuşa yem yapmak için almadım. Baktımsız böyle riskli oluyor, karakol, korucular, HES'ler falan, gerekirse geri çekilme yerine ileri gelinir. Kandil de, siz de saflık yaptınız. Ben bu kararı alırken bunların olacağını tahmin etmedim. İmkânlarınız çoktur, değerlendirin.

Şemdin, Hogır, Terzi Cemal neler yaptılar? Bunların en ufak belirtisi sizde yok tabii. Ben herkesi bu çerçevede eleştiririm. Cuma, Cemal, Karasu, bütün arkadaşları bu çerçevede yoldaşça eleştiririm. Hepsi de çok fedakardır, kahramanca direndiler. Mesela Karayılan yüzlerce mayını kendisi temizledi. Olası savaş olursa tedbirli olsunlar, Sakine gibi kendilerini de vururlar. Süreç olmayabilir, görüşmeler bitti, gelemiyorsunuz diyelin. Tedbir alacaksınız. Ermenilerin 24 Nisan'ını, KCK'nin 14 Nisan'ını hatırlayın.

S. Demirtaş: Reuters benimle bir röportaj yaptı. Sizin 'terörist-başı' sıfatından barış elçisine dönüşmenizin hikayesini yazmak istiyorlar, Mandela'yla kıyaslıyorlar.

A. Öcalan: Benim için önemli olan kendi vicdanının tatminidir, ben buna bakarım. (Pervine' hitaben) Ben sizin için de aslında ne övmeyi ne de yermeyi düşündüm. İhtiyacınız yok aslında. Aına yine de şahsınıza ilişkin bir şeyler söyleyeceğim. Politika yapmak, çalışmak istiyorsunuz, belli. Çalışıyorsunuz da. Yararlı olacağınızı da düşünüyorum. Her türlü görevde yer alabilirsiniz. Bizim kadın politikamız önemli. Kadına yaklaşımımız önemlidir. Kadınları sever sayarım. Saygı duyarım, değerlidirler. Kadınlara karşı bir prensibimiz var.

Sizin yaşantınız bana tarihi olarak Mitanni-Mısır firavunları döneminde yaşayan Nefertiti'yi anımsatıyor. O dönem başkent Sereka-niye'dir. Nefertiti'nin eşi de öldürülüyor. O da çok güçlü bir kadın. Savaş Buldan da talihsiz bir şekilde vahşice öldürüldü. Dahhak misali Kürtlerin de en akıllı ve cesur insanlarını öldürdüler. Kürt gençlerinin başını (beynini) bu şekilde yediler. Bunu vekalet savaşını durdurmalıyız, zaten buradan yola çıkarak bu tezleri geliştirdim. Bu tarihsel bir diyalektiktir.

Ben çocukken anam hep bana "Kurê min bênamus derket" derdi. Çünkü düşman ailenin oğluyla dağda gezdiğimi görmüşler. Hasan Bindal'dı, daha sonra vuruldu. Biliyorsunuz, beni kurtaran odur aslında. Bu şekilde kendime özgü bir özgürlük ve namus anlayışı geliştirdim.

Nejdet Buldan'la ilgili bir şey okudum geçenlerde. İlginç geldi. Botan'la ilişki mi kurmuş?

P. Buldan: Konuştum Başkanım, Nejdet hatasını kabul ediyor.

A. Öcalan: Hayır hayır, çok önemli değil, Leyla gibi bana karşı

örgüt bile kurabilir, sorun değil. Büyütmeye gerek yok.

A. Öcalan: Size de toy demiştim, kusura bakmayın lütfen.

S. Demirtaş: Estağfurullah Başkanım, eleştirileriniz değerlidir.

A. Öcalan: Ben kendimi bile eleştiriyorum. Yanlış anlaşılmasın, sosyolojik yaşla biyolojik yaş değişebilir.

Bu temelde herkese başarılar selamlar.

(Yetkiliye hitaben) Ben basit bir köylü adam gibi görünebilirim. Ama ölsem bile aşılabacak bir önderlik değilim. O nedenle bilmem dünyada ilk yüze falan aldılar beni.

Siz mümkün oldukça televizyona çıkın. Pervin hanım da çıksın, iyi olur.

Yetkili: (Demirtaş'a hitaben) Bireysel güvenliğiniz de çok önemlidir, bunu ihmal etmeyin.

A. Öcalan: Devlete de güvenmeyin. Devlet nedir? Ben devleti yeniden inşa ediyorum. Kürtleri de devlete yerleştiriyorum. Devleti Kürtleştirip Kürtleri de devletleştiriyorum. Bu on tane sahte Kürt devletinden daha iyi bir şeydir. Ama bunun için kendinizi hazırlayın, yetkinleştirin.

Herkese selamlar, sevgiler! Eylül'de görüşmek üzere.

17 Ağustos 2013

Ben siyaseten artık özgür bir insanım

A. Öcalan: (Heyeti ayakta karşıladı) Hoş geldiniz, niye gecikme oldu?

S. Demirtaş: Hoş bulduk Başkanım. Yolda motor arızası oldu. Bir de rüzgar vardı. O nedenle geciktik.

A. Öcalan: Yeni bir oyun falan olmasın. Gerçekten arıza mı vardı?

S. Demirtaş: Oyun olacağını sanmıyorum, çünkü sürekli sinyal veriyordu. Bir de zaten başka bir motor istediler. O da tamir ekibiyle birlikte yola çıktı. Şimdi onlar da yetişmiştir. Böyle ucuz bir oyun olacağını sanmıyorum.

Yetkili: Hayır, hayır, gerçekten arıza vardı. Yedek tekne de yolda, geliyor zaten.

A. Öcalan: Peki, tekrar hoş geldiniz.

Heyet: Nasılsınız Başkanım, sağlığınız nasıl?

A. Öcalan: Fiziki durumum iyidir, sağlık sorunun yok, her zamanki gibiyim.

Bugünkü görüşmemiz önemli olacak. Sanırım herkes biraz bunu bekliyor. Bir yıllık sürecin yeni bir formuna geçeceğiz bugün, onları anlatacağım. Ama önce sizin aktarımlarınızı alayım.

S. Demirtaş: Hızlıca başlıklar şeklinde aktaralım o zaman. Dönemin en önemli siyasi gelişmesi KCK'nin geri çekilmeyi durdurduğuna dair açıklamasıydı, duymuşsunuzdur mutlaka.

A. Öcalan: Evet, haberim var.

S. Demirtaş: Bu süre zarfında hükümet ve Hakan beyle birer görüşmemiz oldu.

A. Öcalan: Evet, bana da aktardılar, iyi olmuş görüşmeniz.

S. Demirtaş: Ancak somut bir mesafe katedemediğimiz görüşmelerdi.

A. Öcalan: Zaten o tarzda olmaz, birazdan değineceğim bunlara.

S. Demirtaş: Rojava'da El Nusra ve El Kaide bağlantılı güçlerin saldırıları yoğunlaşıyor. Bu saldırılara Türkiye ve El Parti'nin de destek olduğu biliniyor. İnkâr etseler de böyledir.

A. Öcalan: El Parti varsa durum başka olur. Bunlar bir dönem Silvan-Batman hattında desteklenen hizbi-kontra gibi, şimdi de Urfa-Antep-Haseki-Rakka hattında desteklenen benzeri bir oluşumdur. Mesut'un (Barzani) durumu vahiidir o zaman, böyle devam ederse sonuçlarına katlanır, kendini halkın iradesine dayatırsa aşılır. Bilmesi lazım.

S. Demirtaş: Ulusal Kongre Kasım'a ertelendi. Biz ağırlıklı olarak Türkiye'nin KDP üzerinden, ayrıca İran'ın da çeşitli yollarla etkili olduğunu düşünüyoruz.

A. Öcalan: Kimse kendini halkın iradesine dayatamaz, değineceğim bunlara.

S. Demirtaş: Seçimlerde Bölge'de BDP, Batı'da HDP ile girilmesi hususu deklare edildi.

A. Öcalan: Evet, uygundur. Zaten KCK de mektubunda böyle belirtmişti. Başka?

S. Demirtaş: Ahmet bey ve diğer eşbaşkanların selamları vardı. BDP ve DTK olarak her türlü kararınızın arkasında olduğumuzu bilmenizi istiyoruz. Size halkın da büyük bağlılığı vardır. Halk da halen sizin ve bundan dolayı sürecin arkasındadır.

A. Öcalan: Siz de selam söyleyin, teşekkür ediyorum.

S. Demirtaş: Suriye'deyken yanınıza gelen ve Gare'de grup oluşturan Asuriler şu anda Avrupa'da Mezopotamya Asuriler Konseyi olarak selam gönderdiler.

A. Öcalan: Siz de selamlarımı söyleyin. Suriye'deki Asuriler demokratik birliğe tüm güçleriyle katılsınlar. Zaten ayırımız yoktur. Asurilerin kültürü de ancak bu şekilde kurtulur

S. Demirtaş: Ahmet Aktaş gazi bir arkadaşdır, tanıyor olmanız lazım. Akciğer kanseriydi, tedaviyle iyileşmiş, Avrupa'dadır. Selamları vardı.

A. Öcalan: (Biraz düşündü, ama hatırlayamadı) Peki, selamlarımı

söyleyin. Pervin Hanımı dinleyelim. Aktaracaklarınız var mı?

P. Buldan: Evet Başkanım. Hükümetle yapılan görüşmeye ben de katıldım. Bizden Ahmet bey, Gültan hanım ve ben, Hükümetten Sa-
dullah Ergin ve Beşir Atalay katıldılar.

A. Öcalan: Evet, aktardılar bana. Bu görüşmeler iyi olmuş, devam etmeli.

P. Buldan: Görüşme yaklaşık dört saat sürdü. Genel olarak hazır-
lanan paketle ilgili beklentilerimizi aktardık. Ayrıca sizinle yaptığı-
mız son görüşmedeki İzleme Kurulu önerinizi paylaştık.
Gazetecilerin İmralı'da sizinle görüşme yapmalarının da önemli ol-
duğunu söyledik. Ama somut bir şey gelişmedi.

Geçen hafta DÖKH'ün Dersim'de programı vardı, ona katıldım.
Sakine'nin mezarını ve ailesini ziyaret ettik. Anne ve babasının size
özel selamları vardı.

A. Öcalan: Dersim'in merkezinde mi oturuyorlar?

P. Buldan: Evet, merkezde evleri var. Ama Avrupa'da yaşıyorlar.
Sakine'nin şahadetinde Dersim'e geldiler, yakında tekrar Avrupa'ya
dönecekler.

A. Öcalan: Siz de selam söyleyin.

P. Buldan: Maraş Elbistan Cezaevinde Aysel Doğan ve bazı ar-
kadaşları ziyaret ettik. Onların da selamı var.

A. Öcalan: Aysel Doğan'ın sağlığı nasıl?

P. Buldan: İyi görünüyordu, ama sağlık problemleri var.

A. Öcalan: Siz de selam söylersiniz.

P. Buldan: Ahmet Türk özel selam gönderdi. Ayrıca aldığınız
bütün kararların arkasında olduklarını söyledi. "Hem bireysel hem
de halk olarak arkasında olduğumuzu bilmesini istiyoruz" dedi. Sırrı
Süreyya Önder'in de selamı vardı. Gelmeyi çok istiyordu. Heyete gir-
mesi için çok uğraştık, ama olmadı.

A. Öcalan: İlerde çözeceğiz bu sorunları, sanırım gelirler. Siz de
selam söyleyin.

P. Buldan: Sebahat Tuncel bir kitap gönderdi: Sürgündeki Kürt-
lerle Söyleşi.

A. Öcalan: Ha, o kitap var bende. Gelmişti sanırım. Bir dahaki
gelişinizde bana tarihle ilgili kitaplar getirebilirsiniz. Mesela Selçuk-
lularla ilgili kitaplar olabilir.

P. Buldan: Tamam Başkanım, getiririz. Taraf Gazetesinden muhabir Tuğba Tekerek yirmi soru gönderdi. Cevaplayabilir mi diye sordu.

A. Öcalan: Evet, tanıyorum.

P. Buldan: Taraf Gazetesinin arka sayfasında yirmi soru bölümü var. Hepsini idareye bıraktık. Size teslim ederler.

A. Öcalan: O yirmi soru basit sorular. Benim onları cevaplamam doğru olmaz.

P. Buldan: 28 Eylül'de Diyarbakır'da iki günlük Hukuk Konferansı yapılacak. Bir mesaj isteniyor sizden. Ayrıca her yıl Avrupa'da yapılan büyük festival ayın 21'inde yapılacak. Oraya da bir mesaj isteniyor.

A. Öcalan: Tamam, mesajı yazdırayım size.

“Avrupa'daki halkımız yeni bir ruhla, yeni bir heyecanla kendini donatmalı ve örgütlemelidir. Ruhen ve fiziken ülkeyle ve ülkenin tarihiyle buluşmayı hedeflemelidir. Bu temelde festivali kutluyor, herkese selam ve sevgilerimi iletiyorum.”

Başkanlık Konseyi için de isim istemişlerdi. Kadınlar o şekilde olabilir. Elif Pazarcık, Zaxo Zagros ve Sozdar Avesta. Erkeklerden de Ali Haydar olabilir. Biri Güney, biri de Doğu Kürdistan'dan iki erkek olabilir. Fakat çizgiye göre, çizginin ruhuna uygun denetim yapmaları, sevk işiyle ilgilenmeleri, göz kulak olmaları, sapma var mı yok mu anlamaları, disiplini sağlamaları, bilgilenme gibi rolleri olur. Önerileri olur. Başarılı olmak için daha fazla ne yapılabilir, buna bakacaklar. Bir koruma birliği tarafından özel olarak korunurlar. Mektuba yanıtım bu olsun.

Şimdi önemle not alın, giriş yapayım. Bugünkü toplantı önemli. Bir dönemin sonu gibi. Sürecin devamı niteliğinde yeni bir mod, hatta format desek daha uygun olacak.

Bu süre zarfında heyetle iki önemli görüşme yaptım. Biraz gerilimli geçti. AKP'nin yaklaşımlarıyla bağlantılı bir gerilimdi. Ama yine de sürece yeni bir form temelinde öz kazandırarak başlatmak istiyorum.

Biz geçen Ekim'de görüşmelere başladık. İşte neredeyse bir yılımız doluyor. Buna diyalog diyorduk. Bu seferkine diyalog diyemeyiz, diyalogu fazlasıyla yaptık, bitti. Bu defa anlamlı müzakere süreci di-

yeceğiz. Olursa tabii. Hükümete bağlı, yazılı ve sözlü olarak ilettim. Anlamalı bir müzakere sürecine Ekim ayıyla birlikte hükümetin ve devletin onayı olursa başlarız.

O süreç bitti demiyorum. O süreci müzakereye evriltmek gerekir. Öyle yapmazsak sadece gevçelik yapmış oluruz. AKP oyalamayı seviyor. Ben buna rodeoculuk politikası diyorum. Rodeo çocuk oyuncağılarından biridir, lunaparklarda sallanan atlar vardır, ata binersin, sallanır, ama hiçbir yere gitmezsin. Daha önce birisi Süleyman Demirel için de bunu demişti. At inip kalkar ama mesafe almaz. Ama biz buna alet olmayacağız. Benim artık buna tahammülüm olmaz. Devlet de bunu kaldırmaz. Bunun yazılı ve sözlü şartlarını ilettim. Bu öyle üstünde çok da tartışılacak bir şey de değildir. Dönemin ruhunun gereğidir aslında. Newroz Bildirisinde de dönemin ruhundan bahsettim. Oradaki önermelerin bazıları onların katkısıydı, ben de onayladım. Yani ortak mutabakattı.

Peki, bu kesinleşmiş bir şey midir? Hayır, daha belli değildir. İşte Kandil de “Geri çekilme durdu” dedi. Zaten siz de, onlar da başta anlamadınız. Nisan’da bir mektup yazdım, size vermediler. Orada kaygılarımı belirtmiştim aslında. Sizler de “Bir daha silahlar konuşmaz” dediniz. Safıktı, yanılttı. Savunma için gerektiğinde biz de anında silaha sarılırız. “Cehenneme yollarız” falan dediler. Biz de gerekirse onları cehenneme yollarız. “Bunlar politikacı ağızlarıdır” diyor heyet. Olmaz, dikkat edecekler.

Bana göre Kandil’in neyi varsa 1 Haziran’a kadar bitecekti. Önderlik olarak ben böyle öngörmüştüm. Perspektifim buydu. Ama Kandil’in de haklı gerekçeleri var. Pusulama yaptılar, karakol yaptılar, barajlar yaptılar, köylü katliamları yaptılar, geri çekilme için yasa çıkarmadılar. Kandil de haklı olarak tedbir aldı tabii. Sayın yetkili, ben 1 Haziran derken yasa çıkarılır, kamyonlarla bir aylık yolu 12 saatte giderler diye düşündüm. TV’lere çıkıp “Yok, Apo 1 Haziran demmişti, örgüt dinlemedi” diyorlar. Bunlar kanat takıp mı gidecekti? Nasıl gidecekler? Sayın yetkili, Hükümet akıllı olsaydı 1 Haziran’da biterdi. Günün teknolojisini göz önüne alarak bu tarihi vermiştim. Teknik var ama yapmadı. Herkes benim gibi dürüsttür sandım. Karda, kışta, karanlıkta nasıl yol alacaklar? Mesela Dersim’den kamyonla giderlerdi. Bana TV’lerde “Örgüt Apo’yu dinlemedi” diyorlar.

Kandil, BDP, hepiniz dürüst davrandınız. Ama hükümet yasa çıkarmadı. Kandil şimdi kararında haklıdır. Çok fedakarlık yaptılar, hepsine çok teşekkürlerimi sunuyorum. Geri çekilenlere minnetle teşekkürlerimi iletiyorum. Hepsine selamlarımı iletin. Öyle hasta olanlar falan diyorlar ama değerli yoldaşlardır. Ben de bu yaklaşımı görünce geri çekilmeyi anlamlı bulmadım artık. Kullanma, istismar etme gibi yaklaşımları rüyamda görsem inanmazdım. AKP kaybetti, kaybetti demeyelim de...

S. Demirtaş: Fırsatı kaçırdı

A. Öcalan: Evet, fırsatı kaçırdı. Heyet fark etti, ama hükümet anlayamadı. Kandil haklıdır tabii. Tekrar selamlar hepsine. Ancak şimdi ateşkes karşılıklı olarak sürüneli. Cemil Bayık'ın açıklamasına katılıyorum. Saldırı olursa beş kat misliyle cevap verirler. Ama saldırı olmazsa öyle asker, polis vurma gibi şeyler olmamalı. Genelkurmay da bunu biliyor. Misilleme hakkımız vardır. Cemil Bayık da bunu söylüyor zaten, katılıyorum. Sayın yetkili de hükümete söyler.

Olumlu olumsuz yönleriyle bu diyalog dönemi, birbirini test etme dönemi bitti. Kitlenin desteğini kazandık, Batı'da da destek oluştu. Artık önümüzü daha iyi görüyoruz. Bir yılın kazanımları iyiydi. Ama sonuca da gidemedik. Normaldir.

Hükümete mektup yazdım, sözlü de iletirsiniz. Şimdi süreci üç saçı ayağı üzerinden yürüteceğiz.

Anti-Terör Yasasında değişim yaparak, devlet ve toplum içindeki her türlü şiddetin tasfiye edilmesinde rol oynayacak her kişiye ve kuruma (Cemil Bayık'tan cezaevindeki arkadaşlara, Avrupa'dakilerden bana kadar) kolaylık sağlanır. Nedir bu katkı? Şiddeti durduracak kararları verenlere her türlü kolaylık. Nedir bu kolaylık? Örgütü ikna edeceğiz. Öyleyse çok sayıda STK, medya, siyasetçi, akademisyen ile görüşmemizde kolaylık sağlayacaklar. Bu bir talep değildir. Af talebi de değildir. Kimse Apo af istiyor demesin. Hükümetle de görüşün. Ekim'de çekilirim. Konuşmayı dahi bilmiyorlar, bana halen araç diyorlar. Siz de zaten onlarla konuşmuşsunuz. Öcalan şiddeti tasfiye etmek istiyor, ama elinde araç yok, neyle yapacak deyin. Bir Ahmet Türk ve Sırrı Süreyya ile bile görüşemiyorum. Ahmet yirmi yıldır bu işlerle uğraşıyor. Yasaklıyorsun, başkalarını tutukluyorsun. Beşinci kol faaliyeti gibi işler yapıyorsun.

Dünya örneklerini inceliyorum. İşte Karzai ayaklarına kadar gidiyor. Adamlar yine de her gün eylem koyuyor. Ben kendiliğinden şiddeti durdurdum. Daha ne istiyorlar? O zaman artık yeni moda, yeni forma geçiyoruz.

Sayın Yetkili, bu Apo'nun bir talebi değil. Siz benden istediniz, ben de bunu yapabilmek için uygun yasa öneriyorum. Yasa olmazsa MİT'e operasyon bile yapıyorlar işte.Ekim'de gerçekleşmezse ağır konuşacağımı. Siz de benim adıma Ekim'den sonra böyle konuşmazsanız, sizi de fena yaparım.

Sayın Yetkili, siz yanlış bir iş yapmıyorsunuz, devleti şiddetten kurtarıyorsunuz. Ama sizi yargırlar, bunu hak etmiyorsunuz. Sizi görevli gönderdiler, değil mi? Ben mi sizi çağırdım? Yaptığımız iş vatana ihanetmiş gibi olmaktan çıkarılmalıdır. Yapılmazsa o zaman paralel devlet devrededir. Beşinci kol faaliyetidir diyeceğiz. Ama Apo buna boyun eğmemiştir. Yanlış anlaşılırsa kıyameti koparırım. Yoksa artık yanıma gelmesinler. Ölüm çıkar, ben çıkmam buradan.

İkincisi ise komisyon meselesidir. Newroz Bildirisinde dile getirdim; silahlı mücadelenin sonu, hukuki demokratik siyasetin başlangıcı. Bunlar diyalektik olarak birbirine bağlıdır. Siz de, Kandil de bunu böyle anlamadınız. Hukuki demokratik siyaset öne çıkıyor, silah sönümleniyor, aralarında diyalektik bağ var. Ben tek bir basınla konuşamıyorum, avukatımla konuşamıyorum. Sürecin baş aktörü ben değil miyim, o haldenasil demokratik siyaset yapayım, benimle alay mı ediyorlar? Televizyonlara çıkıp benimle alay eder gibi konuştular, siz de yeterince cevap veremediniz. Bu mantıkla Şeyh Sait gibi idama giderken bile niye gittiğinizden haberiniz olmayacak. Siyasi olarak boynunuzu vururlar. KCK operasyonları işte böyleydi. Siz de zaten siyasi soykırım dediniz. Bu şekilde aslında dışarıdakiler de kırıma uğradı. Ya istifa edip evde oturursunuz ya da çözüm bulacaksınız. Ahmet onlara söyleyin, ağlayacak durumdasınız, sadece göz yaşlarınız yok.

Ben burada heyetle bile kıran kırana tartışıyorum. Öcalan öyle kullanılacak bir adam değildir. Hafız Esad akıllı adamdı. Yıllarca benim kullandığım aracın bir kez bile önünü kesmedi. Araçta silah falan olduğunu bildikleri halde bir kez bile durdurmadılar Siyaset böyle yapılır. Ama bunlar çok ciddiyetsiz. Yoksa İmralı koşulları bile bana fazladır. Ben kendim için bir şey istemiyorum. Ben üslup ve yakla-

şımda ciddiyet istiyorum. Heyete, böyle laubalilik olursa çekilirim dedim.

MİT Müsteşarı ilk buraya geldiğinde, Sabri onların hazırladığı protokolü imza için getirdiler. Aslında sizin bugünkü taleplerinizin hepsi vardı orada. Açık söyleyeyim, onu da ben bozdum. Müsteşara dedim ki, benimle konuşuyorsanız ben siyaseten artık özgür bir insanım. Ağır cezalı bir mahkumla konuşuyorsan, o artık özgür biridir. Yoksa onunla konuşamazsın. Ancak özgür biri bunu yapar. Siyaseten Öcalan özgürdür. Bana öyle zavallı gibi bakılmasın, ölsem de burada artık özgür bir politikacı olarak ölürüm.

AKP bunu kendine yontmak istiyor. AKP aldatıcı olmamalıdır. Dolayısıyla ikinci ayak demokratik siyaset ayağıdır. Yeterince kullanamasanız da sizin için bu şu anda var, ama benim için yok.

İmralı'dan çıkayım, öyle hemen af olsun demiyorum. Ama demokratik siyaseti icra edeceğim araçlar olacaktır. İhtiyaçlar bu temelde karşılanmalıdır. Bunlar talep değildir, müzakere için gerekli araçlardır. Şiddeti durdurduk. Şimdi hukuki boşluklar doldurulursa geri dönüşler bile başlar. Habur gibi olmaz artık. Kandil zaten şimdi gelemmez. Ama bunun dışında isteyenler hukuki düzenleme ile gelebilirler. Geri çekilme konusu tarihi olarak bitmiştir. Üstelik geri çekilmede Kandil'e doğru diye bir şey de yoktu. Heyetle Gare, Cilo, Cudi de olabilir diye konuştuk. Önemli olan düzenleme yapılınca kadar bir yere toplamaktı. Ama şimdi Kandil'c topla, sonra yıllarca orada ne diye bekleyecek? Kandil de bu konuda yaratıcı düşünmüyor.

Şiddeti tasfiye etmeye varız, ama hukuki siyasi demokratik temelde politika yapmak için araçlarımız olacak. İşte sekiz komisyonu bunun için önermiştim. Sizin de talepler listesi sunmanız yanlış oldu. Bunlar müzakere konusudur. Tartışarak bunu ortaya çıkarırsınız. Şimdi ben bu yanlışları düzeltmek zorundayım. Hükümetten talepetmek yerine kendin harekete geçip örgütleyeceksin. Anadil konusunda talep edeceğinize, anadilde eğitime başlayacaktınız. Dil Akademisi, ders kitapları, anaokulları kurulabilirdi. Devletten istemek hatadır. Bu devletin değil toplumun görevidir. Sen anadiline sahip çıkıp çocuğuna öğretmiyor-san devletten nasıl istersin? Şimdilik kitap, alfabe benzeri olur, önce ilkokul olur, sonra belki bütün okullarda yaparsın.

Dil için Diyarbakır'da nümune bazı okullar açarsınız. Devlet buna

karışamaz, yasaklayamaz. Anayasada eşitlik ilkesi vardır. Bunlar talep konusu olamaz. Boykot vb. sorunları alevlendirir sadece, çözmez. Yapmayın demiyorum, karar almışsınız, ama çözmez. Açacağınız okula polis saldırırsa ölümüne savunursunuz.

S. Demirtaş: Aslında dil hareketiyle geçen yıl bunları kapsamlı tartıştık ama hazırlık yapılamadı.

A. Öcalan: Tartışmışsınız ama nafile, değil mi?

S. Demirtaş: Maalesef.

A. Öcalan: Ekonomi Konferansını da bunlar için önerdim. Alternatif ekonomik modeliniz olmalı. İşsizliğe çareler bulmalısınız. Belediyelerin ekonomik modeli nedir? Yok. Baydemir'le tartışın, beyin fırtınası olmalı. Kapitalistler akla hayale gelmeyecek yatırımlar yapıyorlar. Hepsi de sadece fazla kar amaçlı. Urfalılar ta Edirne'ye kadar gidip rençber oluyorlar, yazık değil mi? İsrail ve Suudi'ye Urfa topraklarını peşkeş çekiyorlar. El Nusra'yı desteklemelerinin altında biraz da bu yatıyor. Halkı kaçırtıyorlar. Kıyameti koparmalısınız.

Uzatmayacağım, demokratik siyasetin araçlarını tartışacağım. Örneğin Ekonomik Konsey karar alacak, Urfa'da kooperatifleşmek istiyoruz, devlet de buna engel olmayacak. İşte bunlara siz çözüm bulacaksınız. Ahmet "Apo bütün bunları burada nasıl düşünüyor" demiş. Ben burada Hakkari'nin, Iğdır'ın sorunlarını bile düşünüp çözüm bulmaya çalışıyorum.

S. Demirtaş: Başkanım, bizim sistemimizin işleyişiyle ilgili sorunlarımız var; burada çok da açmak, tartışmak istemiyorum, ancak parti olarak bütün alanlara etkimiz yok.

A. Öcalan: Anlıyorum, ama eşbaşkan olmanız bile gerekmez. Ben bir şeyin Başkanı mıyım? Ama her yere etki ediyorum, sızmaya çalışıyorum. (Demirtaş'a dönerek) Ben sizin kadar kendimi yormuyorum da, sizin kadar tehlikeye de atmıyorum. Ama önemli olan gol atınaktır. Metin Oktay vardı bir zamanlar, şimdi Drogba falan var. Gol için fırsat kolluyorlar. Doğru pozisyon almanız lazım. Burjuva yaşamınız da yok, yaşamınız da iyidir. Ama sonuç alacak pozisyon alamıyorsunuz. Kandil'e kadar hepiniz için söylüyorum.

Diğer sekiz komisyonu bir kez daha açmayacağım. Sonuçta demokratik siyaset araçları almalıdır.

Güvenlik meselesini de bir kez daha açayım. Bizi El Nusra mı,

JİTEM mi koruyacak? Diyarbakır Emniyeti paralel devlet gibi çalışıyor. Sözde uyuşturucu operasyonları yapıyor, ama aslında gençleri uyuşturucuyla kendisine bağlıyor. Sizden daha iyi Kürtçe öğreniyorlar. Bu Silvan ve Hazro'da yaşanan ailelerin birbirini öldürmesi meselesinde de siz de gittiniz oraya. İşte gördünüz, aslında kendine mecbur etme hamleleridir.

S. Demirtaş: Doğrudur.

A. Öcalan: Sizi ancak biz koruyabiliriz demek istiyorlar.

Eskiden Amerikan yardımıyla okullara süt tozu falan dağıtırlar, böylelikle topluma sızarlardı. Şimdi Cemaat bu görevi üstlenmiş. Paralel devleti Cemaat yürütüyor ve bunlar şiddete mecbur kılmaya çalışıyorlar.

S. Demirtaş: Fetullah Gülen'in görüntülü bir demeci düştü internete. "KCK'lilerin, BDP'lilerin evlerine uyuşturucu yerleştirin, sonra da gidip baskın yapın. Bunlara terörist deniyordu, şimdi bir de uyuşturucu kaçakçısı falan denir" biçiminde bir demeçti.

A. Öcalan: Sözlü olarak mı?

S. Demirtaş: Evet, kendi ağzından yayınlandı. Ama basın büyütmemeyi tercih etti.

A. Öcalan: Sayın Yetkili, bunu not alın, bu çok önemli. Böylece benim dediklerim belgelenmiş, ispatlanmış oluyor. Bu oyunları engellemezseniz, paralel devleti önlemezseniz biz süreci nasıl götüreceğiz? Siz de kendinize dikkat edin, benimle görüşen iki kişi sadece sizsiniz. Tedbirinizi alın mutlaka. İşte Baydemir bazen konuşuyor, sanki silahlar elimizde başımıza belaymış gibi. Asıl sorunlara çözüm bulmalısınız. 82'de paralel devlet bölgeye el koymuş bir defa. İti ite kırdırma politikasını uyguluyorlar. Acımasızca infazlar, işkenceler, domuz bağıyla öldürmeler hep bunun içindi. Sizin koku alma yeteneğiniz yok. Osman bey hiç kusura bakmasın, koku alma yeteneğiniz olmazsa politika yapamazsınız. Vedat Aydın'ların, Savaş Buldan'ların öldürülme nedenlerini çözemediniz işte.

Fettullah Hoca öyle konuşmuşsa, demek ki devleti ele geçirmişler. Her an buraya kadar bile gelebilirler. Onların Amerika'sı var, bizim neyimiz var? Paralel devleti bitirin, biz de gerillayı indirelim. Bunlar dururken biz nasıl yapalım?

Gençlerin uyuşturucu sorunları var. Bunlar için devletten talepte

bulunulmaz, siz yaparsınız. Devletten sadece engel olmamasını talep edersiniz.

S. Demirtaş: Siz söyleyince hatırladım. Osman Baydemir'in de selamları vardı. Görevi teslim etmeye hazırlanıyor. Son aylar için bir öneriniz varsa iletmenizi rica ediyordu.

A. Öcalan: Belediye için yeni bir aday olmalı tabii. Bir de iki dönemden fazla olmaması iyi olur. Osman bey de milletvekilliğine hazırlanmalıdır. Belediyelerde de iddialı, projesi olan, heyecanlı kişiler aday olmalı. Herhalde zamanınız olur bunlara konuşmaya. Osman Bey beceriklidir, siyasete hazırlanmalıdır. Çok selamlarımı söyleyin. Siz ne düşünüyorsunuz?

S. Demirtaş: Biz de kendisine siyasetten kopmamasını tavsiye ettik.

A. Öcalan: Her yerde komünal yaşamı benimseyen, çalışan kim-seler olmalıdır. Bu Emine Ayna meselesi neydi?

S. Demirtaş: Üç yıldır genel çalışmalara katılma konusunda sorunlar yaşıyordu. Kendisiyle ilgili bazı tartışmalarımız var, kararlarımız olabilir.

A. Öcalan: Üç yıldır nasıl çalışmıyor? Siz daha iyi bilirsiniz, ben bir şey demiyorum.

HDP de kongresini yapacak, Ertuğrul-Sebahat Eşbaşkanlığı tartışılabilir, öneridir. Yerel seçimlerden sonra grup HDP'ye geçmeyi önüne koyabilir. Genel seçimlere HDP listesi ile girilebilir. HDP Kongresinde de aşkla çalışabilecek yetenekli insanlar alınabilir. Hatta ileride birçoğu vekil olabilirler. Hepsine selamlarımı söylersiniz.

Üçüncü ayak da şudur: İkinci ayak anlaşıldı zaten. Şiddetin tasfiyesiyle eşzamanlı demokratik siyaset kanalları olacak. Üçüncü ayak pratikleşme ayağıdır. Yakın dönem, hakikatlerin ortaya çıkarılması da dahil, bunları denetleyecek üçüncü bir güce ihtiyaç olacak. Bir İzleme Komisyonu olmalı. Taraflar birlikte oluşturur. Ortaya çıkacak sorunlarda hakem olarak birlikte müdahale derler. Siyasi çözüm aşaması hakemsiz olmaz. Akil insanlar tek taraflı kuruldu. Meclis Çözüm Komisyonu nun içi boştur. Hakikatleri Araştırma ve İzleme Komisyonu oluşturulmalı.

S. Demirtaş: Tabii sizinle de görüşebilmeli.

A. Öcalan: Tabii ki ben baş aktörsem, kimseyle görüşmeden

olmaz. Bu araçla da bunları konuşacağım. Suriye, İran ve Irak'taki toplumumuz beni dinler. Kimler olabilir diye eksersiz yapın siz de.

Bu üç ayak konusunu devlete sözlü-yazılı ilettim. Cevap bekliyorum. Kandil'e mektup yazma imkanım olmayabilir, siz iletirsiniz. Basına da, Kandil'e de detaylı aktarın, dikkatli aktarın. Barzani'ye uyarımı iletsinler. Goran'a, Nuşirvan'a selam söyleyin, alternatif muhalefeti örgütlesin. Pencewini'ye selam söyleyin, seçimlerde adaylığı desteklenebilir. Bizdeaday olmaz mı?

S. Demirtaş: Biliyorsunuz, daha çok YNK'ye yakındır, ama bizimkilerle de dostluğu vardır. Aday olacağını sanmam.

A. Öcalan: Tamam, selamlarımı söylersiniz. El Parti'yi de ciddi uyarırsınlar, yoksa karşılıklı çatışmaya döner.

Devlet Suriye'de çözüm istiyorsa onlarla doğru ilişkilienmeli. Suriye muhalefeti nasıl geçici bir hükümet kurup başkanını belirlediyse, onlar da hemen bir geçici hükümet kurup başkanını belirlesinler. Salih Müslim olur, artık kendileri bilirler. Suriye demokratik birlik hükümeti olur.

S. Demirtaş: Kürt ismini kullanmasınlar mı diyorsunuz?

A. Öcalan: Evet, Suriye birliğini savunsunlar, sadece Kürtler adına hareket etmesinler. Kendi konseylerini parlamento gibi belirlesinler. Cenevre'ye kendi hükümet başkanlarıyla gitsinler. Cenevre'de ÖSO ve demokratların hükümetleri birleşir, tek hükümete dönüşür. Çözüm de ancak böyle gelişir. ÖSO'nun hükümet ilanı iyidir, olumludur. Cenevre'de birleşme olmazsa yoksa Mısır gibi olur. İşte Çavuşoğlu bunu anlamalı, en iyi çözüm budur. Rojava'ya çok selamlarımı söyleyin. Şehit ailelerine, Hüso'nun ailesine selamlarımı söyleyin.

Barzani kapıyı açmalı. El Nusra'yı da akıllıca bir savaşla söküp atılabilir. Benim dediğim yol üçüncü yoldur.

Irak için demokratik cephe kursunlar. Nuşirvan gerekirse Ulusal Kongre'ye öncülük yapsın. Süleymaniye'de de toplanabilir, olanakları vardır.

Neçirvan'a da selam söyleyin, engel olmasın, Semalka açılmıyorsa petrol yolunu keseriz. Ciddi olsunlar.

Rusya, ABD ve Avrupa ile ilişki olur. Yalvarıcı olmasınlar, halk desteğine güvenip yaratıcı olsunlar.

Biz burada devletin Kürdistan ayağını inşa ediyoruz. Kürt ayağı

olmayan devletin bir ayağı eksik olur. Kürdistan ayağı da bizden sorulur. 1920'ler de Kürtler olmasaydı ne yapabilirlerdi? Biz buna yardımcı oluyoruz işte. Daha ne istiyorlar?

Bunun zamanlaması da illa 1 Ekim, 1 Kasım demiyorum. AKP ile görüşme yapın; ateşkes sürmeli, yeni mod'a geçebilmeliyiz. Ortadoğu işte ateş içinde, bir çözüm bulmalıyız. Sonucunda anayasayı da uzlaşarak yazacağız. Sol, Kürt ve İslam ittifakı Türkiye'de yeni anayasanın sosyolojisidir. CHP'nin ırkçılığı ile olmaz.

Bol bol röportaj yapın, TV'lere çıkın.

Yetkili: Dışarıda birçok kesim barışı gösterip savaş istiyor. Bunlara bir tek kelime bile vermemek lazım bence. Bunlar savaşı kışkırtmak için bir tek 'süreç bitti' cümlesinin peşine düşecekler.

A. Öcalan: Süreci yeni bir format altında derinleştirerek yürütmek istiyor dersiniz. Anlamlı bir müzakereye evrilterek sürdürmek istediğini heyetle görüşüp devlete ve Kandil'e iletmış dersiniz.

İran için ateşkes yetmez. Buradakine benzer bir diyalog süreciyle siyasi çözüme gitmek gerekir. Diyalog modu geliştirilebilir. PJAK'a selamlarımı söyleyin.

Irak'a biz öncülük edemeyiz. Neçirvan'a söyleyin: Bozuşmak istemeyiz, kapıyı kapatmayın, Kongreyi de bir daha erteletmeyin, vebali sizin olur. Şimdiden bunun propagandasına başlayabilirler.

Avrupa Festivaline mesajı söyledik. Teslim Töre'ye selamlar.

BDP Olağanüstü Kongre yapabilir. Eşbaşkanlar devam eder. Gültan üslubuna biraz daha dikkatetsin. Çok gevrek kalıyor. Üslupta politik olgunluk ve çekicilik olmalı. Yeteneklidir, ama çok gevşek konuşuyor. Mermi gibi konuşmalı.

HDP Yürütme Kuruluna, eşbaşkanlara, Gencay Gürsoy onlara selamlar. Ermenilere, ESP, SDP, EMEP'e selamlar. İyi çalışsalar alternatif ana muhalefettirler. Böylece BDP'nin de rolü artar. BDP belediyeler üzerinden model oluşturabilir.

S. Demirtaş: Başkanım, yeni yerinize geçtiniz mi, durumunuz nasıldır, diğer arkadaşlarla da görüşüyor musunuz?

A. Öcalan: Evet, bir ay oldu geçtim, yerim iyidir, uykularım düzeliyor. Arkadaşlarla da biraz görüşebilirsiniz iyi olur.

S. Demirtaş: Bakanlığa söylemiştik, görüşeceğiz bu defa.

A. Öcalan: (Pervin hanıma dönerek) Sabah aklıma geldi, Pervin

hanıma ne diyeyim diye biraz düşündüm. Siyasete bir gelin gibi başlayacaksınız. Sabah kalkıp giyinip süslenecek ve o gün günle evleneceksiniz. Yani siyaseti aşkla yapacaksınız. Aslında çok çalışkan ve çok da iyi niyetlisiniz. Benim kadın özgürlük çalışmalarım var. Kadının üzerindeki büyük oyunları da biliyorum. Sizin gibi çok cesur kadınlar var. Basit duygu yalvarıcılığı yok. Kadın Özgürlük Komisyonunu bu yüzden önerdim. Kadın konusu her toplantıda gündeme geliyor. Benim yanımda kadınlar yok, ama kadınlar her toplantıda gündemdir. DÖKH'e de söyleyin. Kadın Komisyonunun kurulması için uğraşacağım. Bu konuda ağırlıklarını hissettiriyorum.

Kendinize dikkat edin. Size karşı sadece fiziki yönelim olmaz. Başka yönelimler de olabilir. Bunlara da dikkat edin. Güvenliğinizi almalısınız. Siz ikiniz benimle görüşen iki kişisiniz. Dikkat edeceksiniz. Kendinizi Özgürlük Hareketine adanmış insanlarsınız. Özgürlük Hareketi iyidir, ama aynı zamanda fiziki olarak ayakta kalma biçimidir. Sizin diliniz de iyi. Biraz daha politize olabilirsiniz. Dilinizi ve konuşmalarınızı beğeniyorum.

P. Buldan: Teşekkür ederim Başkanım. Ayrıca geçen görüşmede benim yaşantımı Nefertiti'ye benzetmiştiniz. Nefertiti'nin yaşamını araştırdım.

A. Öcalan: (Gülerek) Ha evet, tahmin ettim araştıracağını. Bir an Nefertiti'nin yaşamı geldi aklıma, sizinle bağlantı kurdum. Tek tanrılı dinler döneminde Mitannilerin kralı öldürülüyor. Yerine eşi Nefertiti geçiyor.

P. Buldan: Çok cesur bir kadın.

A. Öcalan: Evet, çok cesur. Eşinin yapamadıklarını yapıyor. Senin eşin de öldü. Ama senin eşin bundan sonra Özgürlük Hareketi olacak. Çok cesur, çalışkan, inançlı ve asil bir kadınsınız. Gelişmeye de açıksınız. Her türlü görevi yapabilirsiniz. Benim kadına bakış açım farklıdır. Ben kadına inci boncuk dağıtamam. Ben kadına cadı olarak da bakamam. Türban takmakla, moda uymakla da iyi kadın olunmaz. Çalışarak, gelişerek ve özgürleşerek iyi kadın olunur. Geçen bir yerde izledim. Diyarbakır'da bir kadın eşiyle tartışıyor. Kameraya çekinişler. Adam kadını öldüresiye dövüyor. Kadın öleceğini anlayarak kızıyla vedalaşmak istiyor. Adam izin vermiyor ve yirmi bir bıçak darbesiyle öldürüyor. O görüntüye çok üzüldüm.

Kandil'e sen de git, kadınlarla görüş. Besê, Sozdar onlarla görüş. Aktaracakları varsa seninle iletirler. Ayrıca Kandil'deki kadınlara özel selamımı söyleyin.

Heyecanınız sönmüş. Ertuğrul'a söyleyin: Mahir Çayan böyle hantal mı siyaset yapıyordu? Biz 70'lerin devrimci siyasetini esas alıyoruz.

Unuttuğumuz bir şey kaldı mı? Herkese tekrar selamlar, sevgiler. Bunları uygun bir dille anlatırsınız artık.

Yetkili: Aman, bir tek cümlemin bile hayati önemi oluyor bazen.

A. Öcalan: Selahattin bey çok yeteneklidir, benden bile daha iyi ifade ediyor. Hatta bazen ben sertleşiyorum, o yumuşatıyor. (Gülerek) Yumuşalmaya fazla da gerek yok.

Yetkili: Ben Selahattin beyin konuşmalardaki başarısı ve yeteneğine, üslup ve dil konusundaki becerisine laf söyleyebilecek kabiliyette değilim, bir devlet memuruyum sadece. Müsteşar ile görüşme kanalının da sizlere her zaman açık olduğunu belirtmem istendi ayrıca.

A. Öcalan: Kandil'e ilişkin de, AKP tarzı barış paralel devletin tarzıdır. Hükümete dayatıyorlar, bunu heyetle çözmeye çalışıyoruz. Paralel devlet sürecin içini boşaltıp savaşa mecbur ediyor. Bu paralel devlet tarzıdır.

Kandil'in de savaş tarzına karşıyım. AKP'nin barış tarzına, Kandil'in savaş tarzına karşıyım. Benim perspektiflerimi daha yaratıcı bir şekilde uygulayabilirler. Yaratıcı olup yeni kararlar alırlarsa, ben bunu bana karşı bir tutum olarak görmem. Örneğin hükümet devrildi, heyete darbe yapıldı, format yürümedi, kesildi diyelim. Bu durum savaş ilanıdır. Otuz yıllık savaş pratiğinde JİTEM'in kontrolünden neden çıkamadılar? On gerilla Cudi'ye ulaşsa halk kurtulmuş sayılmalıdır. Ama şimdi bin gerilla gidiyor, hepsi imha oluyor. Osman-Botan çetesine karşı halen de öfkeliyim işte.

On beş gün sonra bekliyorum, görüşürüz umarım. Eğer varsa Avrupa'nın, Suriye'nin cevaplarını bekliyorum. Bayık, Abbas, Besê, Elif, Sozdar, hepsine selamlar.

Heyet: Görüşmek üzere Başkanım, hoş çakalın!

15 Eylül 2013

Sosyal muhalefet boşluğunu demokratik sosyalizmle dolduracağız

(Başkan ve Yetkili heyeti ayakta bekliyordu.)

A. Öcalan: Merhaba, hoş geldiniz.

Heyet: Hoş bulduk Başkanım. Nasılsınız?

A. Öcalan: Heyete yine müdahale mi edildi? Selahattin Bey gelmedi mi? Basında çıkan bu tartışmalardan dolayı mı gelmedi?

Heyet: Hayır Başkanım, AKP'nin vetosu. Son yaptığı basın toplantısından sonra heyetten çıkarıldı.

A. Öcalan: Ahmet'e, Sırrı'ya da yaptılar. Aşacağız.

A. Öcalan: (İdris'e hitaben) Hayri Durmuş'un 1975'te katılımı sizinki gibi gecikmeli oldu. Ama çok değerli yoldaşımızdı. Bingöl ve Hayri hakkında konuşuruz.

Bu toplantı Newroz öncesi toplantılar kadar önemlidir. (Yetkiliye dönerek) Saat dört'e kadar zamanımız var, değil mi?

Yetkili: Evet.

A. Öcalan: Bu son toplantı olabilir. Anlamli müzakereye geçilmezse çatışma kaçınılmaz olur. Toplantının gündemine geçiyorum. (Önündeki dosyadan yazılı bir metin çıkardı) Toplantının gündemini size yazdırıyorum, yazın.

1- Mandela örneğini hatırlatma. 1990 başlarında Güney Afrika tarihi bir ikileme karşı karşıya kaldı: Ya derinleşmiş iç savaş ya da kapsamlı müzakere. İki opsiyon vardı. Bu iki opsiyondan sağduyulu yaklaşım çıkıyor. Derinlikli savaştan kaçınmak için Mandela bırakılıyor. Benim durumum da aynı. Ben de dört yıldır bu süreçteyim: Ya derinleşmiş müzakere ya da kapsamlı iç savaş. Konular, süreçler, ülkeler çok benziyor.

2- Kürtlerin tarihsel ittifakları. İran'la mı, Türkiye ile mi? İran şu

anda Kandil ve PYD ile ilişki içinde. Bizim de Türkiye ile başlayan sürecimiz sabote ediliyor. Meclis de, siyasi partiler de buna çabalıyor. Paralel devlet yapılanması devrede, çok güçlüler, AKP içinde de etkililer. Türkiye-Kürt ittifakının gelişmesinden yanayım.

3- Eski devletçilik hastalığı var. Toplumsal algı ile sorunlar çözülmez. Toplum kendini devlet, devlet de kendini toplum yerine koyuyor. Siyasi partiler de üçüncü güç olarak aracı olduğunda sorunlar artıyor. Partiler, devlet ve toplum özdeşleşmiş. Çözümün önüne geçiyor.

4- Görüşmelerle seçim, dolayısıyla zaman kazanılmaya çalışılıyor. İktidarı pekiştirme kaygısı fazla. Buradan çözümsüzlük derinleşir.

5- Çözümsüzlüğün alternatifi tasfiye değil (ki, hükümet böyle sanıyor).

6- PKK'nin devletle diyalogu (yani benim PKK adına devletle girdiğim diyalog) barışı amaçlıyor. Devletle barış siyasi partilerle ya da hükümetle yapılandan ayrıdır. Benim sorunum devletle barışmaktır. Proje dedim, İzleme Kurulu dedim, yasa dedim; bunlar devletle barışmayı hedefliyor. Kırk yıldır PKK vardı, AKP yoktu. Ecevit, Çiller, hatta Özal yoktu, ama devlet vardı. PKK'nin barışı devletle olur, çabamız budur. Devlet isterse müzakereye geçer. Derinlikli projelendirme aşaması... İsterlerse olur, istemezlerse olmaz. Siyasi partilerin çözüm projesi farklıdır. Sizin devletle barış probleminiz yok. Siyasi partilerin hükümetle sorunu var. Sizin devletle bir barışa ihtiyacınız yok. O nedenle siz böyle bir söyleme girmeyin. Siz diyalogu geliştirceksiniz. Demokratik çözüm diyorlar, siz de geliştirin. AKP ve CHP ile demokratik çözüm arayışı yapabilirsiniz. Ben barışı devletle yaparım. İsterlerse AKP'den birileri de gelir. AKP demokratik açılım dediği şeyi tek taraflı yapabilir. Onlar tek taraflı yapıyorsa siz de tek taraflı yapın. Dilenci pozisyonuna girmeyin. AKP devlet değildir. Selahattin beyin gelmemesi AKP'nin müzakere istemediğini gösteriyor.

AKP yapmak istemiyorsa siz faaliyetlerinize devam edin, çareyi siz üretin. Çözüm Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü adlı kitabımda var. O kitaptaki siyasi programı hayata geçirin. Orada güçlü bir siyasi program var. Demokratik ulus çözümü çok kapsamlı bir programdır. En güçlü, en barışçıl, en uzlaşmacı programdır. BDP de demokratik ulus programı etrafında durumunu yeniden gözden geçirin. Yasalar çerçevesinde yapın. KCK ile aranızı sınır çizin. AKP ile de sınır çizin. Milletvekilleriniz, grubunuz, belediyeleriniz var.

Ekonomiden kültüre, kadından demokratik özerkleşmeye, demokratik ulus boyutunda çok zekice bireysel ve kolektif olarak çalışacaksınız. Sekiz maddeetrafında tartışıp hayata geçirin.

Sekiz maddeyi sorsam bilmezsiniz. Çünkü yoğunlaşmamışsınız. Bu sekiz boyutu halkla buluşturup hayata geçireceksiniz. Halkın emeğini birleştirip çözüm üreteceksiniz. Halk arkanızda. KCK'den ayrısınız. Siz yasalar çerçevesinde yapacaksınız. Kültürel, ekonomik, siyasi ve diğer boyutlar. Mesela ekonomik boyut. Kooperatiflerle yapacaksınız. Tekellerle yapmayacaksınız. Örneğin Diyarbakır Belediyesi komünal ekonomiyi nasıl yapar? Kapitalizm tarzı yapamazsınız. Barzani tarzında yapamazsınız. Halkın emeği en büyük sermayedir. Konferansı, çalışmasını yapın, ama bu kafayla yapamazsınız. Ben de şaşıtm, bu işin içine gireceksiniz. Sizin devletiniz yok, ağababanız yok, sermayeniz yok, halkın emeğini birleştirip çözüm üreteceksiniz. Devletle çatışmayacaksınız. Bunu yapamazsanız başaramazsınız. Sizin AKP'den daha fazla olanaklarınız var. Halk da sizden bunu bekliyor, anlamak zorundasınız. Küsme ve istifayla olmaz. Bu, kendini pratikleştirmeye mümkün. Devrimci proleter gibi olmayabilir, ama yapabilirsiniz. Halk aç ve susuzdur. Diyarbakır'da çocuk eşini, anasını, babasını öldürüyor. Ha anasını ha belediye Başkanını öldürmüş! Bunların önüne geçeceksiniz. Arazi kavgalarını, hepsini çözmeniz gerekiyor.

Paralel devlet ile resmi hükümet devleti arasında fark var. Keşke kitabını çıkarabilseydim. Paralel devlet gizli bir olgudur. Mesela Sakine'lerin olayı, Savaş Buldan'ların katli, köy boşaltmalar, Cizre'de pazarın yakılması, bu son operasyonlar. PKK içinde de olabilir, ama azaldı; mesela köy basmaları. İngilizlerin, kapitalistlerin iki yüzyıllık sızmasıyla bu hegemon güçler Türkiye Cumhuriyeti üzerinde kurumsallaşmış. Türkiye dört koldan kapama ve kuşatma altına ahnıyor. Demokratik Ulus Çözümü adlı kitabımda var. Daha Mustafa Kemal Ankara'ya gelmeden kuşatılmıştır. Misak-ı Milli'nin bugünkü Rojava kısmı Fransızlara teslim ediliyor. 1950'lerde Amerika devralıyor. Kontrgerilla özel eğitiliyor. Sözde Türkiye'yi komünizmden kurtaracaklar, ülkeyi cehennemine çevirdiler. 12 Eylül'den sonra CHP, İsrail, Cemaat sermayenin kontrolünü eline alıyor ve örgütlüyor. Bu plan Türk-Kürt çatışmasını derinleştirmeyi amaçlıyor. CIA Özel Harp Dairesi, MHP ve Ülkücüleri, lobiler Cemaat'i harekete geçiriyor. Tel-

evizyonları, gazeteleri, sivil toplumu var. Bireysel haklar temelinde ele alıyorlar. Cemaat korkunç çalışıyor. Gazeteciler, yazarlar var. Taraf ve Zaman gazetesini takip edin, korkunç çalışıyorlar. Bunlarla kolay değil, ama teslim olmayacağız. İşte bu Kürdistanlı köylülerin öldürülmesi olayı. Emniyet amirlerinin çoğu Cemaat'ın sızmalarıdır. Diyarbakır ve Siirt Emniyet Amirleri özel programla gelmiştir. Uyuşturucu, haşhaş operasyonu bahanesiyle halka saldırıyorlar. Cizre'deki son pazar yakımı provokatiftir. Tamam, bizden bir molotof atılabilir, ama pazarın yakılması bilinçlidir, daha çok onlar yapıyor.

Semelka niye açılıyor? Barzani niye böyle davranıyor? Türk-Kürt çatışmasını azaltan ne varsa tersi yapılıyor. Biz çekildik, vahşet hayata geçirildi. Karakollar, güvenlik barajları yaptılar. Bunların gerekçesi yok. Normal baraja evet, ama güvenlik barajına hayır! Normal asayiş karakoluna evet, savaş için karakola hayır! Bir yandan uyuşturucuya boğuyor, sonra operasyon yapıyor. Gülsuyu'nda da öyle oldu. Önce verip sonra operasyon yapıyor, güya kurtarıyor. Bu çatışma bile bile yapılıyor. Biz barışa giderken onlar çatışmayı geliştiriyorlar. Taraf'ta Emre Uslu ve Baransu'yu takip edin, müthiş çalışıyorlar. Bizden daha çok bizi takip ediyorlar. B unları görerek söylüyorum... Düşman değilim. Siz bize rağmen ne savaşı ne de barışı geliştirebilirsiniz. Paralel devlet yüz, iki yüzyıldır kurumsallaştı. Şeyh Said'in idamı da böyle gelişti. Şeyh Said İsyanının bilimsel bir yanı yok. Şeyh Said asla İngiliz ajanı değil. Ama askerler vurduruldu, Şeyh Said İsyanı, savaş çıkarıldı. Sonrası kıyamet. Şimdi daha fazla kurumsallaştı.

Paralel devlet dolayısıyla geri çekilme olmayacak. Ben çok yoğun çalışacağım. Yasal çalışacağım. Meşruiyet yasa olmadan olmaz, kor-san çalışma olur. Devlet bunu yapamaz. Üçüncü bir güç aramızda hakkaniyeti takip edecek. Bu üçlü çalışma yöntemidir (yasa, meşruiyet, hakkaniyet). Paralel devletin kışkırtmalarına karşı Hakikat Komisyonu, İzleme Komisyonu, Akil İnsanlar Komisyonu olabilir. Bu paralel devlet belasını tarafsız olarak iyi bir rolle takip edebilir, yok edebilir. Şiddeti durdurabilir. Devletin çatışmasına dur diyecek, PKK'ye dur diyecek ve savaşı önleyecek.

Silah bırakılması için projelendirme gerekir. Diyelim ki bir PKK birliği geldi. (Yetkiliye dönerek) Var mı bunun bir hazırlığı? (Heyete dönerek) Beşir beye söyleyin: Birlik geldi, karakola gidemez, vurur-

lar. Mahkemeye gidemez, tutuklarlar. Öcalan bu durumda ne yapsın? Hangi karakol, hangi mahkeme, hangi yasa? Müebbet hapis, cezaevine atma! Tek bir PKK'liyi buna ikna edebilir miyim? Yani yasal hazırlık yok, siyasi zemin yok. PKK'yi tümüyle silahsızlandırmak istesek bile bunun için hazırlık var mı? Hükümetin sorumluluğu fazladır. Acizlik içindeler. KCK bundan sonra ne yapacak? (Yetkiliye dönerek) Dün açıklayamadım, bugün açıklıyorum. Bir hafta izlesinler. On beş gün fazladır. Süreç o koşulların oluşmasına bağlı. KCK de şunu yapacak: (Yetkiliye tekrar dönerek) Ben Kandil'e tekrar mektup gönderebilir miyim? Kandil'in mektubu bana geldi mi?

P. Buldan: Başkanım, üç ayrı mektup geldi size, verilmedi mi?

A. Öcalan: Mektup verilmedi. Haberim yok, o nedenle bir şey diyemiyorum.

Yetkili: Mektup geldi, fakat dün Osman'ın mektubunu verdik. Toplantı uzun sürdüğü için diğerlerini veremedik.

P. Buldan: Mektupları on beş gün önce gönderdik. Başkan'a ulaşması gerekiyordu. Toplantıdan önce okusun diye özellikle erken gönderdik.

(Yetkili çantadan mektupları çıkardı, 'teyit edelim' dedi. PKK'nin, KCK'nin ve PJAK Meclisi'nin mektupları.)

Pervin. Evet, doğru.

A. Öcalan: Tamam, ben sonra okuyayım. Şimdi zaman yetmez. Cevap veririm.

A. Öcalan: Şimdi yazın, önemlidir: 15 Ekim yeni bir başlangıçtır. Geçen yıl bir yıllık bir plan yapmıştık. Bu plan günahıyla sevabıyla geçti, bu kadar. Bu 15 Ekim yeni bir başlangıç. Çünkü Kandil'in mektubunu henüz okuyamadım. Paralel devlete teslim olmayacağız. Devletle görüşmeye devam edeceğim. Paralel devlet KCK operasyonlarını yaptı, MİT yapmadı. Adamlar güçlü. Başbakan çok istedi, bu Balyoz Davaları ve benzeri. Başbakan kendi Genelkurmay Başkanını bile içeri atılmaktan kurtaramadı. 7 Şubat'ta Başbakan da içeri alınmak istendi. Bu durumda KCK tümüyle geri çekilemez. KCK ne yapacak, halkı yalnız mı bırakacak? Çünkü köylüleri öldürdüler. KCK her türlü yönetim tedbirini alır. Nasıl ki hükümet kendi yönetim kurallarını uyguluyorsa, sen de kendi yönetim kurallarını uygula! Bunun içeriğini ben bilemem.

KCK'yi ve BDP'yi sert eleştiriyorum. Hazırlıklı değilsen, her şeyi devletten beklersen (her şeyi kocasından bekleyen kadın gibi), ben ne büyük çatışma yap ne de büyük barış yap derim. Ben dört beş yıl önce başladım, elimden geleni yaptım. Ama şimdi bir şey diyemiyorum. İstedikleri kararları alırlar. Paralel devlet iki tarafı da kışkırtacak. Daha önce de yaptı. KCK doğru savaşabilir mi, bu konuda endişeliyim. En tepedeki karakola Donkişot'un yoldağırmenine saldırması gibi saldırırlarsa bu halk savaşı olmaz, böyle olmaz, provokasyondur. Doğru savaşmak gerekir. Ama ben PKK savaşından kaçınıyorum. Ben paralel devletin savaşını önlemek istiyorum. Vekalet savaşını bize dayatıyorlar. Ama bu vekalet savaşına taraflar yardımcı oluyor. Beşir beye anlatın. Irak'taki de, Suriye'deki de vekalet savaşındır. Ben korumak istiyorum, aına bir yasa bile çıkarmıyorlar. Kendimizi savunup yöneteceğiz. KCK'nin de sekiz boyutu vardır, bunları işletsin.

Osman'ın (kaçan Osman) mektubunu aldım. Mektubu da sahte. Bunlar ancak birbirlerini vurabilir. Örgütü parçalamak, iki tarafı vuruşturmak, siyasi partiler gibi rant peşinde koşmak. (Devletin siyasi partilere 853 milyon lira rant vermesi bence yanlış. Emekle kendini yaratacak.) Aşiret kavgası gibi. KCK sekiz boyutta kendini yönetebilir. Emir de vermem, talimat da vermem, çünkü her an vurulabilirler. İniha operasyonu olabilir. O dağlarda yaşamak zorundalar.

Paralel devlet, AKP yönetimi, KCK yönetimi var. Çözüm gelişmezse bu üç yönetim arasında çatışma riski artar. Dün de bugün de öneriler sundum. Ne ret ne de kabul var. Yetkili biliyor mu? Ret yok ama kabul de yok. Derinlikli müzakereye geçme kararı yok. BDP'yle de yok. Selahattin beyle de konuşun. Derhal müzakereyi derinleştirelim. Beşir beyle dışarıya aktarmadan yapın. BDP ile yapılmasını istiyordu.

Anlamli müzakere gelişmeden yüksek çatışma riski var. Hükümet tek taraflı olmaya devam ederse, anlamli müzakereye geçmezse paralel devlet, AKP yönetimi, KCK yönetimi ciddi çatışabilir.

AKP Hükümeti tek taraflı çözüm sürecini kullanmaya devam ederse, KCK de tek taraflı bunu yapacaktır. Beşir beye "Ne kadar hızlı yapabilirsek o kadar çatışma riskini azaltınız" deyin. Bir haftaya kadar anlamli müzakereye geçilsin.

Yetkili: Efendim, burada zaman kavramını dikkatli kullanmak lazım. Başkaları bunu farklı yere çekebilir.

A. Öcalan: Evet, 'bir hafta'yı yazmayın o zaman. Dışarıya dikkatli yansıtın. Tarihi kararlar verdim, hazırlık yapmadılar. Beni de hayal kırıklığına uğrattılar.

Üçlü yönetim var. 1- Paralel devlet, karışık yönetim, fitne fesat yönetimi, 2 -AKP yönetimi, 3- KCK, demokratik yönetim. Tam bir kör dövuşü. Rojava'da da, Irak'ta da olacak. Tek çıkışı anlamlı müzakere.

Her üç yönetim kendi alanını koruyacağından çatışma riski artar. Gerçi bunu da fazladan yazmışım.

Evet, ben şimdi biraz sizi dinleyeyim.

P. Buldan: Başkanım, önce Kandil aktarımını yapayım. 29 Eylül tarihinde Selahattin Bey, Sırrı Süreyya ve ben birlikte gittik. Cemil Bayık, Ali Haydar, Sozdar Awesta, Bese Hozat ve Elif Pazarcık'la görüştük.

A. Öcalan: Bu Elif, Elif Ronahi mi?

P. Buldan: Hayır Başkanım, Elif Pazarcık.

A. Öcalan: Bir Elif Ronahi yok mu?

P. Buldan: Elif Ronahi'yi bilmiyorum, ama Ronahi Serhat var. Bu da Elif Pazarcık. Selam, saygı ve bağlılık duygularını ifade ettiler.

A. Öcalan: Altı kişilik Yönetim Kuruluyla görüştünüz mü?

P. Buldan: Hayır. Sadece ismini saydığım arkadaşlarla görüştük. Arkadaşlar oldukça moralliler. "Bizim açımızdan da diyalog süreci bitmiştir. Müzakere sürecine girilmesi gerekir. Önderliğimiz müzakere sürecine dahil edilmezse kararlarınızı değiştirmek durumunda kalacağız. Kararları kendi aramızda tartışıp açıklayacağız" dediler. Gönderdikleri mektupta zaten bu konuları uzunca ve açıkça ifade etmişler.

A. Öcalan: (Yetkiliye dönerek) Mektupların tarihi nedir?

Yetkili: PKK'ye ait mektup 14 Eylül, KCK Yürütme Konseyi ve PJAK Meclisi mektupları 28 Eylül tarihli.

P. Buldan: Biz gittiğimizde mektupları yazmışlardı, bize verdiler.

A. Öcalan: Tarih neydi?

Yetkili: Eylül.

A. Öcalan: Sizin toplantınızdan sonra mı mektup yazıldı?

P. Buldan: Biz gittiğimizde mektup yazılmıştı.

A. Öcalan: Benim yedi sayfalık mektubum ulaştı mı?

Yetkili: (Pervin'e dönerek) Sizin götürdüğünüz.

P. Buldan: Biz mektup götürmedik.

A. Öcalan: Tamam, bu mektuplara sonra bakarız.

P. Buldan: Kadınlarla ayrı gördüm. Örgütsel bazı sıkıntılardan bahsettiler. İleride yazılı bir bilgilendirme yapacaklarını söylediler.

A. Öcalan: Diyarbakır Belediye Başkanlığı gibi konularda Selahattin ile kadınlar arasında sorun mu var? Şimdi mi konuşayım, sonra mı?

P. Buldan: Bir sıkıntı yok. Basında tartışıldığı gibi değil.

A. Öcalan: Tamam, devam edin. Hangi kadınlarla gördünüz?

P. Buldan: Sozdar, Besê ve Elif. Biraz örgütsel sıkıntıları da konuştuk. Devam edin.

A. Öcalan: Evet, daha sonra o sıkıntılara ilişkin görüşlerimi söyleyeceğim.

P. Buldan: Kuzey'den çekilen arkadaşlarla toplantılar yapılıyor. Hepsinin moralli olduğu söylendi.

A. Öcalan: Nasıl, sayı verdiler mi?

P. Buldan: Hayır.

A. Öcalan: Bin'e yakın olmuştur herhalde.

P. Buldan: Yaklaşık o kadar.. Kadınlar olarak sizin öngördüğünüz düşüncelerin arkasındalar. "Rojava'ya takviyelerin yapılması konusunda eksikliğimiz var" dediler. Sabri gidecek. Güvenlik sebebiyle geçememiş. Hazırlık yapılıyor. Barzani'nin eşbaşkanlığı kabul etmediğini söylediler. Tek başına Başkan olmak istiyor. İktidar alanı daralacağı için Barzani eşbaşkanlığı reddediyor.

A. Öcalan: Tabii ki reddedecek. Tek başına iktidar olmak istiyor. Ama olmaz. Leyla'yla birlikte yapacak. Bu eşbaşkanlık meselesi kabul edilmezse, kadın açısından büyük yenilgi olur. O nedenle eşbaşkanlık kurumsallaşmalı. Sen ülkeyi satıyorsun, ama kadına yaşam hakkı tanımıyorsun. Leyla'yla konuşun. Konuşmadınız mı?

P. Buldan: Kandil çağırıp konuşacak.

A. Öcalan: Evet, doğrusu odur. Sen de konuşabilirsin. Hatta ona de ki, benden eksiğin var, fazlan yok. Ona söyleyin, kendisini bu işe adasın... Evet, biraz daha hızlı aktarım alalım. Zamanımız daralıyor.

P. Buldan: KCK'nin yayınladığı deklarasyondan bilginiz vardır. Demokratik özerklik, anadilde eğitim, kimlik ve kültürün anayasaya alınması konuları deklarasyonda yayınlandı.

A. Öcalan: Ben demokratik ulusun sekiz boyutunu önemserim. Onlar da ona yoğunlaşsın. Bunlar çok bilimsel değil, önemsemiyorum.

P. Buldan: HDP ve HDK ile ilgili de aktarım yapayımı. 26-27

Ekim tarihlerinde kongreleri var. Ankara Konferansına katılan tüm bileşenlerle görüşmeler yapılmış. HDP 47 ilde örgütlü ve seçimlere hazır. HDK örgütlenme çalışmalarına devam ediyor. Genel eğilim Sebahat ve Ertuğrul'un eşbaşkan olmaları.

A. Öcalan: Ben dayatmıyorum, benimki sadece öneridir.

P. Buldan: ÖDP, Halkevleri ve EHP HDK'yi desteklemiyor.

A. Öcalan: Onlarla da ittifak yapılabilir.

P. Buldan: Danışma Kuruluna BDP ve DTK eşbaşkanları, Mehmet Bekaroğlu, Nuray Mert, Yıldırım Türker, Mithat Sancar, Öztürk Türkdoğan, Metin Bakkalcı, Rıdvan Turan, Selma Gürkan, Ali Topuz; Parti Meclisine Gencay Gürsoy, Yavuz Önen, Bekir Ağırdır, Fatma Gök, Tuncer Bakırhan, Ali Oruç, Nazan Üstündağ, Selma Kaya, Esmer Ay, Hüda Kaya, İbrahim Sinemillioğlu, Adnan Ekmen, Ayhan Bilgen girmeyi kabul etmiş. Ayrıca görüşülüp netleşmeyen isimler var. Bunlar da Ziya Halis, Eşref Erdem, Garo Paylan, Celalettin Can ve Fatoş Güney.

A. Öcalan: Kabul edebilirlerdi. Bu Parti Meclisinde üçte bir gençlerden oluşmalı. Okuduğunuz isimler teorisyenlerdir. Aktif siyasi genç çalışanlardan pratik çalışma için yararlanılmalıdır. Sayıya çok takılmam. Ama üçte bir gençler olmalı.

P. Buldan: 2-3 Kasım'da köye geri dönüş ve göç konferansı var Diyarbakır'da. "Yaşam ana topraklarda yaşamakla anlamlı olacak" şiarıyla yapacaklar. Bir mesaj istiyorlar.

A. Öcalan: Bu dar bir şey, bakınız.

P. Buldan: İdareye bıraktığımız kitaplar var. Batman Belediyesi ve Zülküf Kışanak'ın Batman'ı anlatan kitabı, Hamit Geylani'nin Nisan Yağmuru adlı şiir kitabı, ayrıca benden istediğiniz tarih kitapları...

A. Öcalan: Kaç tane?

P. Buldan: Altı... Son olarak, kadın kotasına ilişkin bilgi vereyim. 23 yer kadın kotası olarak belirlendi.

A. Öcalan: Evet, bilgim var.

P. Buldan: Bir isim havuzu oluşturuldu. Aday başvuruları alınıyor. Adayların yerelden çıkması önemseniyor. Eğilim yoklamaları ve delege sistemiyle adaylar belirlenecek. Genel komisyon ve kadın meclisi çalışmalarını yürütüyor.

A. Öcalan: Netleşen isimler var mı Diyarbakır için? Kadın için

uygulamayı esas alanlar olabilir. Gerçekten çalışmayı bilen, Diyarbakır'ın çehresini değiştirecek kadınlar olmalıdır. Türkler için İstanbul ne ise, Kürtler için de Diyarbakır odur.

P. Buldan: Hayır. Daha çok yerelden çıkması önemseniyor. Bazı isimler basın üzerinden tartışılıyor. Sizin bu konudaki görüşünüzü almak isteriz.

A. Öcalan: Sizce kim olabilir?

P. Buldan: Şu anda netleşen kimse yok. Belki bir dahaki görüşmede size isim getirebiliriz.

A. Öcalan: Bir dahaki görüşme geç olabilir. Mehmet'le de iletebilirsiniz. Ben de görüşlerimi size iletirim. Eşbaşkanlık sistemi önemlidir. Bu sistem her yerde uygulanmalıdır. Bu uygulanırsa kadın kotası da ortadan kalkar. Zaten anlamsız bir şeydir. Zorunluluktan kotaya başvurduk. Mesela Mehmet iletti bana; Urfa için Altan'ın talebi varmış. İstiyorsa olabilir. Benim için çok önemli değil. Çok istiyorlar ise yapabilirsiniz. Ben yapın demiyorum. Urfa paralel devlet çalışmasının yoğun olduğu bir yerdir. Yeni Araplaşma projesi orada devrededir. Altan bey bunları bilir. Osman'ın da talebi varmış. Bu iki dönem kuralı önemlidir. AKP'de de üç dönem kuralı var. Osman partide daha üst kademede çalışmayı düşünsün. Daha sonra milletvekiliği de yapabilir. Mardin için Ahmet de istiyormuş. O da istiyorsa olabilir. Emine de eşbaşkan olabilir. Beraber yürütürler. Tabii isterlerse, bu bir öneridir. Mesela Diyarbakır'da bile Gültan ile Selahattin birlikte yapabilirler. İstiyorlarsa olabilir. Benim için çok önemli değil. Çok istiyorlar ise yapabilirsiniz. Ben yapın demiyorum.

P. Buldan: Milletvekilleri belediyeye geçerse grup riske girer.

A. Öcalan: Fazla değil, üç-dört kişi olabilir.

Ceylanpınar da kotaya alınmış. Orada İsmail seviliyor mu? İyi düşündünüz mü? Bazı kotalar başa bela olabilir, ters tepebilir. Ters tepen yerler varsa kararlarınızı değiştirin. Ben de öyleyim, 24 saatte kararlarımı devletin tutumuna göre belirlerim.

P. Buldan: Urfa'da Suruç ve Halfeti'yi de kesin alıyoruz.

A. Öcalan: Tabii alınması gerekiyor.

P. Buldan: Benim aktaracaklarım bu kadar. İdris beyin aktarımını var.

A. Öcalan: (İdris beye dönerek) Evet, sizin aktarımlarınızı dinleyelim.

İ. Baluken: Pervin hanım çoğunu aktardı. Farklı olanları ben belirtiyim. Avrupa'daki arkadaşlar ve Zübeyir onlar ile Selahattin bey görüştü. Selamları var. "Bu süreç Önderliğe stratejik yaklaşıma dönüşmezse aleyhimize dönebilir. Müzakere formatı gelişmezse süreç anlamsızlaşabilir. Önderliğe yaklaşımın olumlu anlamda mutlaka değişmesi gerekir. Bu hem pratik ilerleme olur. Kadroyu da halkıda rahatlatır" demişler. Selam ve bağlılık duygularını belirtiyorlar.

Teslim Töre ile telefonla Selahattin bey görüştü, selamını ilettiler. Kendisinin çok selamı var, sağlığı iyidir. Avrupa Barış Meclisinde çalışıyor. "Elimden geleni yapıyorum, bu mücadeleye layık olmaya çalışıyorum. Benimle ilgili kaygısı olmasın. Birlikte Direniş Cephesindeyken hangi heyecanla çalışıyor idiysem şimdi de öyleyim. Umarım bir gün görüşürüz" demiş.

A. Öcalan: Tüm gücüyle çalışmalara katılsın. Eski Teslim'den daha verimlidir. Kendisini çok geliştirmiş, kutluyorum. HDP çalışmalarına güç ve destek versin. Özel selamlarımı iletin.

İ. Baluken: Eşbaşkanların selamları vardı.

A. Öcalan: Hangi eşbaşkanların?

İ. Baluken: BDP ve DTK Eşbaşkanlarının. Seçim çalışmalarına start verildi. Adaylık başvuruları başladı. Yoğunluklu olarak örgütlenme çalışmaları yapıyoruz. Hükümetin bize yaklaşımı yüzeysel ve gayriciddidir. AKP seçim yaklaştıkça bizi boşa çıkarmak için hamleler yapacaktır. Buna karşılık bizim de AKP'ye karşı kararlı bir muhalefeti yükselteceğimiz bilinmelidir. Önderliğin vereceği her kararı destekleriz. Heyetimize müdahale kişisel değil siyasadır. Bizim de tavrımız siyasi olacaktır. Basında çıkan istifa haberleri vb. bilinçli asparagas haberlerdir.

A. Öcalan: Asparagas diyorsunuz, değil mi?

İ. Baluken: Evet.

A. Öcalan: Bu istifa konuları şimdi konuşulacak konular değil. Bu konular seçimlerden sonra konuşulur. Selahattin bey büyük tecrübe kazandı, buraya geldi gitti. Bu haberlere pabuç bırakmamalı, tüm gücüyle çalışmalara devam etmeli.

İ. Baluken: Eşbaşkanlar "Bütün gücümüzle çalışmalara devam edeceğiz" diyorlar. Önderliği esas alacaklarını belirtiyorlar, selam ve saygılarını iletiyorlar. Demokratikleşme paketi müzakere yürütülme-

den tek taraflı hazırlandı. Önderlik ve cezaevlerindeki arkadaşlarla ilgili herhangi bir düzenleme yapılmadı. Hükümet de paketin süreçle bağına kurmadı. Tam tersine süreçle alakası olmadığını söylediler. Tek bir maddesi için bile bizimle ortaklaşmadı.

Size yaklaşım değişmediği için bu paket de anlamını yitirmiştir. Önderliğe yaklaşım değişmeden yapılacak her şey tasfiyeyi amaçlar Size iki kitap ve yedi bölgenin Akil İnsanlar raporunu bir dosya halinde bıraktık. Bu arada hükümet Güney Kürdistan'a yönelik savaş tezkeresi çıkardı.

A. Öcalan: Yaparlar, oraya çok takılmayın.

P. Buldan: Bu arada eşbaşkanlar Rojava'ya giderek Salih Müslim'in oğlu Şervan'ın taziyesine katıldılar. Gültan hanım orayla ilgili biraz bilgi verdi. Taziye Kobani'de kurulmuş. Kobani'de köyler de dahil YPG güçleri ve asayişin kontrolü altında. Yüzde 60'ı kadın gücü, yani kadınlar savunuyor.

A. Öcalan: Tabii ki öyle olacak, yapmamaları sorumsuzluktu. Afrin için de, Qamişlo için de o olacak. Aksi halde öldürülürler. Tedbirler alınmaz ise ölürler. Sorumluluk almıyorum. Kobani, Qamişlo ve Afrin'de tam kontrolü sağlamazlarsa çocuğunu öldürürler. Namusunu bile kendine helal edip sana saldırırlar. Müslim'in oğlunun şahadetine üzüliyorum. Salih Müslim'e başsağlığı dileklerimi iletin. Ona aslında biraz kızmıştım.

P. Buldan: Taziye'de Salih Müslim olmadığı için eşi Ayşe bulunuyor.

A. Öcalan: Salih Müslim niye yok, nerede?

P. Buldan: Başka yerde programı olduğu için orada değildi. Genel olarak Kobani'de durumlar iyi. Bir çimento fabrikası ve hastane var. Belediye var. Eğitim devam ediyor, okullar açık, Kürtçe eğitim görüyorlar. Sadece ablukadan şikayetçiler. Oradaki eski arkadaşlardan iki kadının size özel selamı var, belki hatırlayabilirsiniz demişler.

A. Öcalan: Kimler?

P. Buldan: Melsa Botan ve Narin Afrin. Sizinle birlikte kalmışlar.

A. Öcalan: Narin Afrin ayağı kopuk olan mı acaba?

P. Buldan: Bilemiyorum, böyle bir şeyden bahsetmediler.

A. Öcalan: Eğer o yaralı arkadaş ise benden çok çok özel selam söyleyin.

A. Öcalan: HDP'ye ilişkin görüşlerimdir, yazın. Kongreye de mesajımdır, iletçebilirsiniz.

P. Buldan: 26-27 Ekim'de HDK ve HDP Kongreleri var.

A. Öcalan: Ben Mahir Çayan sempaticizliğiyle başladım. Mahir kendi kaderlerini özgürce tayin hakkını savunurdu. Onun bana verdiği ivme ile mücadeleye başladım. Kırk yıldır onun çizgisindeyim ve bugüne geldim. Ben bu emaneti Mahir Çayan'dan aldım, onlara devrediyorum. Takip edeceğim. Kırk yıllık sempaticizliğim ve deneyimim, büyük bir tecrübe ile Türkiye halkı adına büyük bir çalışma olacak. Ertuğrul ve Sebahat'a bunları anlatın. CHP ve MHPsosyal-faşist bir partilerdir. Çok ciddi bir sosyal muhalefet boşluğu var. Bunlar halkı tamamen alternatifsiz bıraktılar, halkı AKP'ye muhtaç ettiler. Biz bu sosyal muhalefet boşluğunu demokratik sosyalizmle, demokratik siyasetle dolduracağız. Ertelemeyi ve ağırdan almayı doğru bulmuyorum. Çok hızlı hareket etmelidirler. Daha yoğunluklu, daha tempolu pratik sürece girmelidirler. '71 devrimciliği devlete isyan devrimciliği idi. Bu isyanı kırk yıldır ben götürüyorum, şu anda barış ve anlamlı müzakere yürütüyorum. Bu parti devlete isyan partisi olmamalıdır. Devlet onlara eskisi gibi işkence yapamaz, baskı yapamaz. Yaparsa barışı bitirir.

Umarım bundan sonra müzakerelere onlar da katılırlar. Bu temelde demokratik katılımcı radikal bir parti olacak. Üstün başarı dileklerimi iletiyorum. Sebahat ile Ertuğrul tüm güçlerini ortaya koysunlar. Başkanlık konusunu dayatmıyorum, benimki sadece öneridir. BDP için önerdiğim onlar için de önerimdir. İsyancı tarzı terk edip çözümleyici olsunlar. Çevre, ekoloji, feminizm, ekonomi vb. konularda muazzam boşluk var, bunları doldursunlar.

(Pervin'e dönerek tekrar) Kandil'deki kadınlara yine sizin şahsınızda örnekler vererek görüşlerimi iletayım. Sen mesela kendine teorik olarak yaklaşmalısın. Nefertiti örneğini size vermiştim. Buna bir de Semiramis ve Puduhepa örneğini verebilirim.

P. Buldan: Puduhepa bir barış elçisidir sanırım.

A. Öcalan: Evet doğru, bir barış elçisidir. Siz bir aşiret kültüründen geliyorsunuz. Aşiret kültürü ile evlendiniz. Ama Kürtler açısından artık aşiretçilik bitmiştir. Bundan sonrası önemlidir. Kürtler artık aşiret değil demokratik ulus toplumdur. Ne zamana kadar aşiret geliyedin?

P. Buldan: Savaş ölene kadar.

A. Öcalan: Erkek öldü mü kadın da ölüyor, öldürülüyor. Kürt toplumu da aşiret toplumundan demokratik ulus toplumuna geçmek durumundadır. Siz paralel devletten intikam alamazsınız. İntikamınızı çalışarak alacaksınız. İnzi veya çekilmek olmaz. Size nasıl çalışmanız gerektiğini daha önce söylemiştim. Hani demiştim ya, bir gelin gibi süslenip günle evleneceksiniz. Eşiniz neden öldürüldü? Özgürlük mücadelesine katkıdan dolayı öldürüldü. Bunları inceleyeceksiniz. Siz eşinize bağlı yaşıyorsunuz, buna saygı duyuyorum. Benim de bir evlilik deneyimim oldu. O öyle bir acayip evlilikti. Aşk var mıydı, yok muydu, bilmiyorum, hala sır gibi saklıdır. On yıl tahammül ettim. Kaçtı. Benim evlilikte yaşadıklarımı Cemil size anlatsın. Bu bana aynı zamanda büyük sabrı öğretti. Kürt kanunlarını işletseydim öldürmem gerekiyordu. Halil Ataç (güya ilk genelkurmay Başkanımızdı) "Nasıl tahammül ediyorsun" diyordu. Bizde bir kadın bu yüzden öldürülür. Ben ne kovdum, ne öldürdüm, ne de dövdüm. Varsın benim erkekliğim yıkılsın dedim. Bu beni nereye götürdü? Kadın çözümlemelerine götürdü. 86'nın sonunda Kesire kaçtı, 87'de kadın çözümlemelerini yaptım. En güzel kadın hayatı özgür yaşayan kadındır. Eş yaşam önemli bir meseledir. Beşinci Savunmamda bunlar var. Yaşamı kurtarmayan vatani ve milleti kurtaramaz. Benim için bir kadının özgürlüğü vatanın özgürlüğünden daha değerlidir. Kadın Meclisi, DÖKH, Parti Meclisindeki ve Kandil'deki kadınlara özel selamlarımı iletin.

Evet, yavaş yavaş bitirebiliriz. Cezaevlerinden, özellikle kadınlardan yoğun mektuplar alıyorum. Batıdan Cezaevinden toplu resim geldi. Ayla'ya söyle, Batman Cezaevine gidip kadınlara selam söylesin. Nesrin Akgül ile Müzeyyen, soyadını yazmıyor, Dilan kod adı var, bunlar yoğun yazıyorlar. Eylem Kaçar var, Diyarbakırlı, Batman Cezaevinde. Bir de Kasım Birtok'ın kızı var, onlara da özel selam söyleyin. Başta Siirt, Gebze ve Şakran Cezaevlerine ve tüm tutsaklara özel selam söyleyin. Siz de diğer cezaevlerine gidip özel selamlarımı söyleyin.

(İdris beye hitaben) Bingöl önemli bir yer dedi. Hayri Durmuş, Mehmet Karasungur, Gurbetelli Ersöz, bedenini ateşe veren Ahmet Yıldırım büyük insanlardır. Bingöl'de çok kahraman vardır. Beni de çok seven vardır. Ama Selim gibi insanlar da maalesef çıkmıştır. Hayri Durmuş çok değerli bir insandı. Mücadelesini saygıyla selamlıyorum.

Sizi de izliyorum. Gençsiniz, hekimsiniz. Hekim olmak önemlidir. Bireyin hastalığıyla uğraşıyorsunuz. Ama demokratik siyaset daha önemlidir. Toplumun hastalığını iyileştirmeye çalışıyorsunuz. Ben 24 saatimi toplumun hastalığını iyileştirmek için çabalayarak geçiriyorum. Sizi izliyorum; olumlu bir siyasi yapı ve makul bir tarzınız var. Öyle olduğu için buradasınız. Tarz, tempo ve üslubunuz daha yırtıcı olmalıdır, geliştirmelisiniz. Hitap gücünüzü ve çalışmanızı arttırın. Bingöl halkına çok özel selamlarımı iletin. Avrupa'daki arkadaşlara selam söyleyin. Dönemin ruhuna uygun olarak çalışsınlar.

(O sırada Yetkiliye dönerek) Duvar ve Qamişlo meselesi önemlidir. Yüzyıllık düşmanlık örüyorlar. Duvar meselesi paralel devlet faaliyetidir. Hakan beye de anlatın. Sınırların kalkması gerekirken, Berlin duvarı gibi duvar örüyorlar. Duvarla yeni bir Filistin-İsrail yaratmaya çalışıyorlar. (Kızarak, yetkiliye) Bunu görmüyor musunuz? Bu duvar yükselmeden bunu Beşir beyle de konuşabilirsiniz.

Tüm dostlara selam. Neçirvan'a, Mesut'a selam. Mesut kongreye engel olmasın. Goran'a, YNK'ye selam. Kapı açık kalmalı, zalimlik yapmasınlar. Müslim ve Ayşe'ye selam. Kobani'ye, İran'daki PJAK'a selam. İran'la sadece bir ateşkes değil siyasal bir çözüm zorlanmalı. Barzani'ye konferansa karşı çıkmaması gerektiğini iletin. Hegemonya peşinde koşmamalı. Demokratik bir tavır almalı. Goran'a demokratik cephe önerisi iletin. Dağlardan çekilen arkadaşlara selam.

Osman alçağının bir mektubu var. Bunu öldürmeye gerek yok. Ama Kandil'e çekmek gerekir mi acaba? Kandil herkese açık, böyle de olmalı zaten. Benim adıma söyleyin. Çağırsınlar, dinlesinler. Varsa dertleri orada açarlar. Bu bütün küskünler ve kaçkınlar için geçerli. Osman'ı ve Botan'ı izlesinler. Tehlikeli işlere yönelebilirler. Sanmıyorum Cemil bunları öldürmek istesin, öldürmek için bir şeyler kurgulasın.

(Bitirirken kamuoyuna verilmesi gereken mesaj ve bayram mesajını yazdırdı.)

P. Buldan: (Yetkiliye hitaben) Bir buraya bir daha gelebilecek miyiz?

Yetkili: Tabii ki geleceksiniz. Geliş gidişler devamlı olacak.

A. Öcalan: Hem devlet hem de hükümet bu hatayı yapmaz, değil mi?

Yetkili: Hayır, bu kanallar sürekli açık olacak. Müsteşar kanalı

açık olacak.

P. Buldan: (Yetkiliye) Hakan beyden birkaç gün önce randevu istedik, ama görüşemedik.

Yetkili: Yoğun çalışmadan kaynaklıdır, istediğiniz zaman görüşebilirsiniz.

A. Öcalan: Evet, görüşmekte fayda var.

Yetkili: Bu bir haftalık süre meselesini yanlış yere çekebilirler. Basın manipüle edebilir. Dil ve üslubu iyi dengelemek gerekir. Süreci bitirebilecek üsluptan uzak durmak lazım.

A. Öcalan: Tabii üslup siyasetin yarısıdır. İki tarafı da zor durumda bırakmayın.

Yetkili: Evet, Pervin hanımın da, Selahattin beyin de dili ve üslubu olumludur.

A. Öcalan: (Pervin'e hitaben) Ben sizden bu kadar gelişme beklemiyordum. Verdiğiniz röportajı da okudum. İyiydi.

A. Öcalan: (Yetkiliye sordu) Sen nasıl görüyorsun Pervin hanımı?

Yetkili: Profili yüksek, bulunduğu, doğduğu topraklara uygun, halkı ve tabanının beklentisinin üstünde performans, tabii hanım-efendi görüntüsü de önemli.

P. Buldan: Teşekkür ederim.

A. Öcalan: Evet, görüşme bitmiştir. Herkese selamlarımı iletin, umarım bir daha görüşürüz.

14 Ekim 2013

Anti Kürt ittifakı sürdürülürse savaş kaçınılmaz olur

A. Öcalan: Evet, aktarımınızı alayım.

P. Buldan: Başkanım, öncelikle size daha önce gönderdiğimiz üç ayrı mektup vardı. Aldınız mı?

A. Öcalan: İki mektup aldım. Üçüncü mektup hangisi?

P. Buldan: KJB Koordinasyonu'nun gönderdiği mektup var. 10 Ekim 2013 tarihli, üç buçuk sayfalık bir mektup (Bu arada mektubun fotokopisini çıkarıp kendisine gösterdi).

A. Öcalan: Hayır, bu mektup bana verilmedi, haberim yok.

P. Buldan: (Yetkiliye hitaben) Yaklaşık on gün önce gönderdik. Neden verilmedi?

Yetkili: Benim bundan haberim yok, bize de verilmedi.

A. Öcalan: Peki, daha sonra alıp okurum. Zaten ben de onlara bir mektup yazacaktım. Okuduktan sonra yazarım.

P. Buldan: 25 Ekim 2013 tarihli Genel Başkanlık Konseyi'nin iki sayfalık mektubunu aldınız mı? (Fotokopileri gösterildi.)

A. Öcalan: Evet, bunu verdiler ve okudum.

P. Buldan: (Fotokopisini göstererek) Ayrıca 25 Ekim 2013 tarihli iki sayfalık PYD Yönetim Kurulu'nun mektubunu ilettiğimiz.

Başkan: Evet, bunu da verdiler, okudum.

P. Buldan: Başkanım Kandil'e gittik. Ben İdris bey ve Ertuğrul bey birlikte gittik. Cemil Bayık, A. Haydar, Sabri Ok, Sozdar Avesta, Elif Pazarcık, Rewar ve Helmet arkadaşlarla görüştük.

A. Öcalan: Helmet ve Rewar yönetime yeni giren arkadaşlar, değil mi?

P. Buldan: Evet Başkanım. Rewar arkadaş Rojhilatlı. Sanırım siz tanımıyorsunuz. Helmet arkadaş Güneyli. 97'den 98'e kadar yanınızda kalmış, bir ara basında çalışmış.

A. Öcalan: Evet, doğru, hatırlıyorum.

P. Buldan: Bir günlük toplantı yaptık. Daha çok süreçle, seçimlerle ve Osman Öcalan ile ilgili bir toplantı oldu.

A. Öcalan: Ne diyorlar Osmanla ilgili?

P. Buldan: Kendisine "Sen yaşamına devam et, biz sana karışmayacağız, yeter ki bizim aleyhimize konuşma" demişler. Kandil'e çağırıp konuşmayı da uygun bulmuyorlar. Kimsenin kabul etmeyeceğini söylediler. Süreçle ilgili onlar da acilen adım atılması gerektiğini söylediler. AKP'nin sürece yaklaşımının olumsuz olduğunu, adım atmadığını, acilen yasal düzenlemelerin yapılması gerektiğini ifade ettiler.

A. Öcalan: Osman için çare kendini affettirmektir. Onun da yolu benden değil Kandil'den geçer. Aslına bakarsan Cemil'in suçu onu öldürmemesidir. Çünkü Osman, Botan onlar o kadar kötü ve alçakça bir role hazırlandılar ki, çok büyük bir oyundu. Ucu Amerika, İran ve İsrail'e dayanır. Bu firar hareketini yaptıklarında öldürülmeleri gerekirdi. Artık yanlış. Artık öldürülmemeleri gerekir. Türk Solu da bu temelde sıkıntı çekmiştir. PKK bu olay karşısında yetersizlik sergiledi. Benim gölgem bile estirilseydi böyle olmazdı. Bu yetersizliktir. Bu intihar işleri de böyledir. Benim zamanımda yirmi bin kişiden sadece yirmi kişi kaçtı. On kişi de şehit verdik. Bu hiçbir şey demektir. Yetersiz Önderlik temsili olduğu için bunlar harekete binlerce kayıp verdirdiler. Havva'yı kullanıyor. Ben aynen kendisine söyledim. Sen kendini harekete affettirmelisin. İster çağırırlar ister çağırmazlar, kendileri bilir.

Süreçle ilgili yaptıkları açıklamaları biliyorum zaten, basından takip ettim.

P. Buldan: İdris bey de izlenimlerini aktarır. Ben bitireyim mi Başkanım?

A. Öcalan: Evet, buyrun, yalnız biraz çabuk aktarın, fazla zamanımız yok. Saat üç buçuk gibi bitirmek zorundayız.

P. Buldan: BDP Gençlik Meclisi'nin kısa bir tekмили var. 30 Ka-

sım'da Amed'de kongreleri var. Otuz bin kişilik katılımı hedeflemişler. Sizden de kısa bir mesaj istiyorlar.

A. Öcalan: Evet, toplantının sonunda söylerim.

P. Buldan: Yapımcı yönetmen Senar Turgut'un belgesel çekimi var. Gelip burada sizinle de görüşmek ve çekim yapmak istiyor. Adalet Bakanlığı'ndan izin alabilirse gelecek.

A. Öcalan: Tamam, bakarız, daha önce Can Dündar da istemişti sanırım.

P. Buldan: Mezopotamya Vakfı'nın üniversite çalışmaları var. Onunla ilgili de bir bilgilendirme yazısı var.

A. Öcalan: Tamam, Yetkiliye verin, sonra bakarım hepsine.

P. Buldan: Ayla hanım Batman Cezaevindeki kadınlara özel selamlarınızı götürdü. Ben de Gebze Cezaevine gittim, özel selamlarınızı kendileriyle paylaştım.

A. Öcalan: Batman'daki on iki kadınla görüşmüştür herhalde. Onlar bana toplu resim yollamışlardı.

P. Buldan: Evet Başkanım, hepsiyle görüşmüş.

A. Öcalan: Sen kimlerle görüştün Gebze'de?

P. Buldan: Şadiye Manap, Azime Işık, Zeynep Taşgir, Nevruz Bozkır.

A. Öcalan: Peki, tekrar hepsine selamlar.

P. Buldan: Selahattin Bey, ayrıca eşbaşkanlar, gruptaki vekiller, kadın arkadaşlar selam söylediler. Selahattin bey AKP'nin sürece ve Rojava'ya yaklaşımının sıkıntılı olduğunu ve bir gelişmenin olmadığını söyledi. Ayrıca ABD'de bir haftalık görüşme ve temaslarda bulunmuştu. ABD'nin süreci önemsediyini, gözlemci olma taleplerine Türkiye'nin sıcak bakmadığını aktarmışlar.

A. Öcalan: Türkiye de bu konuda tutucu olmamalı. Olası bir tehdidi önlemek için ABD ve CIA ile oturulabilir. ABD de dahil edilebilir. Böylece gizli komplo da teşhir edilmiş olur. Tehlike ve komplo ABD'yi dahil etmekle önlenabilir. Selahattin'e ulaşmış olmaları çok önemlidir. Selahattin beyin kendisi de Hakan'la temasa geçebilir. Böylece biz burada görüşmüş olmakla kendilerini de haberdar etmiş oluyoruz.

(Sırrı'ya dönerek) Türk Solu'na da böyle anlatılabilir. Bu, ABD ile işbirliği anlamına gelmez, tam tersine onlardan gelecek tehlikeyi önlemenin yoludur.

P. Buldan: Başkanım, bir de Adalet Bakanı geçen gün arayıp sizin avukat talebinize ilişkin bir formül bulduklarını, daha önce sizin avukatlığınızı yapan vekil arkadaşların, yani Aysel hanım ve Ayla hanımın Adaya gelebileceklerini söyledi. Bu konuya arkadaşlar çok sıcak bakmadılar. Buraya gelirlerse Asrın Hukuk Bürosu'nun önünün tamamıyla tıkanacağını söylediler.

A. Öcalan: Adalet Bakanının izin vernesi önemlidir. Siyasi bir iradedir. Bir vekil avukat, bir de yanına Asrın Hukuk Bürosundan bir avukat olabilir. Adalet Bakanı ile bunu görüşün. Bir de vasi meselesini çözmemiz lazım. Bir vasi hakkım var. Eskiden İbrahim Bilmez bu işi yapıyordu. Şimdi yeni bir avukat yapabilir bu işi.

P. Buldan: Mazlum olabilir mi Başkanım?

A. Öcalan: Kendileri karar versinler.

P. Buldan: Başkanım, son olarak seçimlerle ilgili bilgilendirmeyi de yapıp sözü diğer arkadaşlara bırakayım.

A. Öcalan: Evet, sizi dinliyorum.

P. Buldan: Başkanım, bazı illerde çalışmalar devam ediyor. Ön seçimler ve eğilim yoklamaları yapılıyor. 10 Kasım'a kadar da devam edecek. Bazı illerde de eğilim yoklamaları bitti. Eğilimlerde isimler de çıkmaya başladı.

A. Öcalan: Hangi iller?

P. Buldan: Van'da Bekir Kaya.

A. Öcalan: Uygundur. Devam etmeli. Eşbaşkan var mı?

P. Buldan: Çalışmalar devam ediyor. Kadın arkadaşlar bu konuda bir arayış içinde.

P. Buldan: Hakkari'de Sevil Çetin, sosyolog bir arkadaş, Hakkarili. Başvurusunu da yapmış. Kabul de görüyor.

A. Öcalan: Bir düşünelim.

P. Buldan: Urfa, Altan Tan, kabul etmemiş.

A. Öcalan: Zaten bence de gerek yok. Urfa için Mehmet "Baydemir olsun" diye iletti. Bu kesinlikle düşünülmesin. Global ve ulusal siyasete hazırlansın. Zaten yerel yönetimlerde biraz hırpalandı. Kendisini buna hazırlamalı.

S. S. Önder: Metropollerde yürüteceğimiz kampanyalarda, bize uzak Kürt seçmeni de etkileme gücü var. Kampanyalarda görev alabilir.

A. Öcalan: Tabii, tabii.. İyi olur.

P. Buldan: Siirt, TuncerBakırhan.

A. Öcalan: Nasıl karşılanır, yabancı değil mi? Kitleye katkı önemli. Yerelde kabul görür mü, yerel ittifaklar açısından nasıl olur? Selim olmuyor galiba.

P. Buldan: Sanırım olmuyor.

A. Öcalan: Yerelden olması önemli. Dışarıdan olmasını mı önermişler?

P. Buldan: Evet, dışarıdan olmasını önermişler... Mardin, Ahmet Türk.

A. Öcalan: Ahmet de istiyor galiba. Eşbaşkanlığa da Emine Ayna'yı önermiştim. Nasıl karşılıyor?

P. Buldan: Olumsuz bakıyor.

A. Öcalan: Ben sadece öneri sunuyorum. Atama yapmam, tarzım değil, ama kendisi bilir.

P. Buldan: Diyarbakır'da henüz başvuru yok. Eşbaşkanlığa Fırat Anlı düşünüyor.

A. Öcalan: Olur, sorun değil. Gültan demiştim ayrıca.

P. Buldan: Gültan hanımın da selamı var. Üstlendiği görev ve sorumlulukların önemli olduğunu ve bunu sürdürmek istediğini ve ayrıca yapmak istediği farklı projeler olduğunu da belirtti.

A. Öcalan: Bundan daha iyi bir görev mi var? Biz de bundan daha iyi ve önemli bir yer yoktur. Ayrıca iki dönem ilkemiz var, öyle değil mi? Bu ilkeyi çok zorunlu istisnalar dışında işleteceğiz. Yakında zaten bu ilke dolayısıyla bu sorumlulukları bitmiş olacak. Bu yüzden Gültan olmalı. Bu çok önemlidir. Böyle kavranmalıdır.

P. Buldan: Iğdır'da Murat Yikit, avukat bir arkadaş çıkmış eğilimden. Daha önce de il Başkanlığımızı yapan bir arkadaş.

A. Öcalan: Kadın var mı orada?

P. Buldan: Sizin avukatlığınızı yapan Şaziye Önder var.

A. Öcalan: Evet, tanıyorum. Eşbaşkan olabilir. Ama orada başka halklar da var değil mi? Azeriler, Terekemeler falan. Bir Azeri kadın varsa eşbaşkan olabilir. Şaziye'den önce ona öncelik tanınabilir, tabii varsa. Alınır değil mi bu sefer Iğdır?

P. Buldan: Iğdır zor bir yer Başkanım. Ama bütün gücümüzle çalışıp tekrar alacağız. Azeri bir aday da bulmaya çalışacağız.

P. Buldan: Muş, Nimet Sezgin

A. Öcalan: Sırrı Sakık olmalı... Muş'u çok iyi bilir. Oradaki dengeleri bilir. Başka kesimlerden de oy alabilir. İyi çalışırsa kazanabiliriz Sırrı'yla. Kendisine selamlarımı söyleyin. Özel ricamdır, böyle söyleyin.

Bu kadın kotası yanlış kavranıyor. Burjuva kapitalistleri gibi ifade ediliyor. Biz eşbaşkanlık sistemini getiriyoruz. Artık kota anlamsızdır. Çünkü tam eşitliği sağlanış oluyoruz. Eşbaşkanlık hızla hayata geçirilmeli. Eşbaşkanlık kadın ve erkek özgürlüğünü muazzam çözen bir şey. Bunu anlamamız lazım. Başbakan bile bunu yasallaştırdı (Tam bu sırada Sırrı'ya dönerek kahkaha atmaya başladı). Sayın Süreyya, siz bunu televizyonda çok iyi anlattınız. Onlar eş Başkan deyince bir başka erkek aramaya başlıyorlar. (Yine kahkahayla gülmeye devam etti)Yahu hiç öyle olur mu? Haşa, homoseksüel birliktelik gibi olur bu. Bu sistemi doğru işletmek lazım. Türkiye'ye muazzam bir katkı sağlar ve adaylık sorunlarını da çözer. Yani artık elimizde muazzam bir anahtar olmuş oluyor. Bununla adaylıktan kaynaklı her sorunu çözeriz.

P. Buldan: Bitlis, Şırnak, Batman, Dersim ve Ağrı'da çok sayıda başvuru var, fakat nitelikli aday henüz yok, çalışmalar devam ediyor.

A. Öcalan: Acele etmeden sağlıklı karar vermek lazım. Ben kavramları belirtiyorum, siz onun altını doldurun.

P. Buldan: Başkanım, unutmadan Akdeniz için de tekrar Fazıl Türk düşünüyor.

A. Öcalan: Üç dönem oluyor. Tüzüğü zorluyor. Bunu esaslı tartışın.Tüzüğü işletineli. Böyle bir istisna yapmalı mıyız?

S. S. Önder: Fazıl MHP tabanından bile oy alabiliyor. Akdeniz çok önemlidir.

A. Öcalan: Tartışın, başkası yapabilirse yapsın. Yapamazsa değerlendirin, ilkeyi ve pratiği uygulayın. Eşbaşkanlık meselesiyle bunu da aşabiliriz. Aday kadın olur, Fazıl eşbaşkan olur.

P. Buldan: Başkanım, Bingöl ile ilgili İdris bey bilgilendirme yap-sın.

İ. Baluken: Bingöl'de Dr. İlhan Çakabay var. İsmi ön plana çıkıyor.

A. Öcalan: Nasıl birisi, ailesi, çevresi var mı, hangi çevreden?

İ. Baluken: Sancak bölgesinden, Gökçekanat (Kerwelan) köyünden, bölgesinde sevilen birisi.

A. Öcalan: Kendisi istiyor mu, yerel yönetimler anlayışımıza uygun mu?

İ. Baluken: Partiyi bilen birisi, partiye başvuru yapmış. Doktorluk görevini yaparken pek çok çevreye yardımcı olmuş.

A. Öcalan: Çevresini etkiliyorsa, halka karşıtlığı yoksa uygun olur.

İ. Baluken: Eşbaşkanlık için şehit Mehmet Karasungur'un kardeşi Zarife arkadaş var. İzmir yönetiminde de çalışmış.

A. Öcalan: İşleyişi biliyor yani, tahsili nedir?

İ. Baluken: Emin değilim, ama arkadaşın donanımı var. Şu anda emeklidir, çalışma hayatını biliyor.

A. Öcalan: Karasungur olması önemlidir. Halka değerleri hatırlatır, moral olur, uygundur.

A. Öcalan: İstanbul ne durumda Sayın Süreyya?

S. S. Önder: Sayın Başkanım, Kılıçdaroğlu benimle dolaylı bir görüşme yaptı. Başdanışmanını gönderdi. Sebahat'la birlikte görüştük. Biraz işportacı bir tarzla yaklaşıyorlar. Temel olarak benim Büyükşehir adayı olmamam üzerinden geliştiriyorlar.

A. Öcalan: Görüşmelisin, doğru bir şey yapıyorsun. Yapmaya devam etmelisin. Hem Kılıçdaroğlu hem de Kadir Topbaş'la görüş. Erdoğan'a da, Kılıçdaroğlu'na da ilke dayatmalısın. Aday bazlı desteklenirse Mersin'de, Adana'da, İstanbul'da iki belediye istenir. İl genel ve belediye meclis üyeliği önemlidir. Bunlar da onlara oy vermek olmaz.

S. S. Önder: Artık il genel meclisi yok Başkanım.

A. Öcalan: Doğru. Bu artık yerel hükümet gibi oluyor. Tüm görüşmelerinizi ilkesel tutumu temel alarak yapmalısınız. Eğer ikisinden de bir şey çıkmazsa gümbür gümbür aday olursun.

A. Öcalan: Midyat için bir Süryani aday olursa iyi olur. Bu arada Erol Dora'ya da özel selamlarımı iletirsiniz. Hatta bir Ermeni adayınız da olursa iyi olur. Belki bunu İstanbul'da bir yerde yaparsınız.

P. Buldan: Başkanım, daha önceki görüşmemizde önerdiğiniz Demokratik İslam Konferansı ile ilgili çalışmalar ve tartışmalar var. DTK'daki arkadaşlar isimle ilgili bazı önerilerin geliştiğini söylediler.

Demokratik İslam Konferansı yerine Kürt İslam Konferansı olabilir mi dediler. Bir de içeriğine ilişkin biraz daha bilgi istediler.

A. Öcalan: Hayır, isim doğrudur. Demokratik olması önemlidir. İslam ne iktidarlaşmalı ne de etnikleştirilmeli. Altan çok iyi anlamıyor. İhsan Eliaçık beni daha iyi anlıyor. Bana daha yakın. Yorumunu Ali Şeriatî'nin İslam yorumuna çok benzetiyorum.

S. S. Önder: Kendisi benim cezaevi arkadaşımdır. Akıncı kökenlidir. Başlangıçta Ali Şeriatî'den çok etkilenmişti, daha sonra Mısırlı Hasan Hanifi akımına özgün bir yorum getirdi.

A. Öcalan: Türkiye İslam'ının sosyolojisini iyi yakalamış ve bana yakın. Konferansa rehberlik yapabilir. Altan istiyorsa katılabilir. İslam'ın Anadolu yorumu ve evrensel yorumu önemlidir. Demokratik İslam iktidar amacını ortadan kaldırıyor. Hem İslam'ın demokratik yönetimle ilişkisini kuruyoruz hem de sulta yönetiminden ayrıştırıyoruz, ama İran Şiası gibi yapmıyoruz. İran'da sulta ve iktidar İslam'ı var. Bunları bizim mellelerimiz iyi bilirler. Altan'ın da bunu bilmesi lazım. Medine'deki İslam da halkçı İslam anlayışıydı. Ortadoğu'da İslam'ı en iyi yaşayan benim. Demokratik esasları en iyi uygulayan en iyi İslam'dır, ama yorumlarımız farklıdır. Ben daha sosyalist yorum yapıyorum. Hz. Muhammed'in cenazesi yerdeyken İslam ayrıştı. Halkçı İslam ile Muaviye İslam'ı ayrıştı.

S. S. Önder: Arap yarımadasının üçte biri mürted olmuş, yani din-den dönmüştü. Ebubekir bunlara karşı on üç ayrı ordu kurdu. Hz. Muhammed Mekke'den o zamanki adı Yesrib olan Medine'ye hicret ettiğinde ilk yaptığı şey bahçe çitlerini ortadan kaldırmak olmuş, yani tarımda ve sürüde özel mülkü kaldırmıştı. Bu anlamda sizin yaptığınız değerlendirmeler İslam'ın o ilk çıkışına, yani mazlumun yanında olma haline referanslar içeriyor.

A. Öcalan: Doğrudur. Sen Eliaçık'a selamlarımı söyle. Yaptığı çalışmalar önemlidir.

İ. Baluken: Kandil'de yaptığımız görüşmede arkadaşların yine bazı aktarımları vardı. Özellikle yeni yönetim seçildikten sonra Cuma arkadaşına yönelik bir yıpratmak kampanyası var. Bunun arkasında belli güçler var. Osman'ın yeniden gündemleştirilmesi de bununla alakalıdır. Yine Cuma arkadaşın seçilmesinden sonra KCK daha sertleşmiş, İran'a yakınlaşmış pozisyonu yaratılmaya çalışılıyor. Bunlar

doğru değildir. Böyle bir durum yoktur. Bütün kararlar KCK yönetiminin ortaklaşmasıyla alınıyor. Osman'ı da en çok koruyan olduğunu Cuma arkadaş belirtti. Bunu Önderlik için yaptığını, çoğu zaman sorun olmasın diye onunla ilgili sorunları temizlemeye çalıştığını illetti. "Önderliğin dışarıda olduğu dönemde de Talabani, Barzani, ABD, İngiltere Ferhat'ı lider yapmaya çalıştılar. Şimdi de gündemleştirmek istiyorlar. Bizim Osman'la ilgili herhangi bir yönelimimiz olmamıştır. Hatta kendisine harekete karşı kullandırtmazsa Kandil'de barındırabileceğimizi de söyledik. Ama katılımı arkadaşlar ve kadın hareketi tarafından kabul görmez. Kendisi de PKK'ye gitmeyeceğini açıkca ifade ediyor" dedi.

A. Öcalan: Bu konuda biraz önce epey ifade ettim zaten. Vaktimiz dar, eklenecek bir şey yok. (Sırrı'ya dönerek) Senin bu konuda heyetten kesilmenden dolayı yarım kalan aktarımlarını konuşacağız.

İ. Baluken: Rojava sınırındaki duvarla ilgili İçişleri, Dışişleri, Milli Savunma Bakanları ve Hakan Fidan'la görüşmeler yaptık. Sizin de görüşlerinizi aktardık. Bu duvarın tarihi Türk-Kürt ittifakı yerine Türk-Kürt savaşına neden olacağını söyledik. Bu süreçte Ayşe Gökkan'ın sınırda ölüm orucu, seçilmişlerin açlık grevi ve halkın yoğun eylemsellikleri gelişmişti. Yaptığımız görüşmelerde, hükümet yetkilileri de bu duvar kararının yanlış olduğunu kabul ettiler, Başbakanla görüşeceklerini söylediler. Sonrasında da Hükümet çalışmaları durdurduğunu kamuoyuna açıkladı.

A. Öcalan: Biliyorum, bu konuyu biz de burada görüştük.

İ. Baluken: Dün Diyarbakır Cezaevinde tutuklu vekil arkadaşlar Hatip Dicle, Faysal Sarıyıldız, Kemal Aktaş ve İbrahim Ayhan'la görüştüm. Size selam ve saygılarını iletiler. Tutuklu vekillerle ilgili herhangi bir gelişme yok. Daha önce hükümet yetkilileri ile yaptığımız görüşmede bu konuda Ergenekon Davasından tutuklu olan vekiller nedeni ile adım atamadıklarını söylüyorlardı. Ama bu sürede Mehmet Haberal'ı tahliye ettiler. Arkadaşlarımız ise hala tutuklu. Bu konuyu Adalet Bakanı ile görüşmeyi düşünüyoruz.

A. Öcalan: Zaten bu hasta arkadaşlar ve vekillerin bırakılmaması tam bir provokasyondur. Adalet Bakanı'na da söyleyin, biz ölüm oruçları sırasında da konuşmuştuk. Bu provokasyondur, yani bunları bırakmayanlar size ve bize provokasyon yapıyorlar. Bu konuda adım

atmalıdırlar. Verdikleri sözleri yerine getirmelidirler. Hatip'in sağlığı nasıl, yaşlanmış mı?

S. S. Önder: Başkanım, sizin yanınızda nur yüzlü bir ihtiyar gibi görünüyor.

A. Öcalan: (Gülerek) Öyle mi olmuş, söyleyin dikkat etsin. Sizler de sağlığınıza dikkat edin. Cezaevindeki arkadaşlara söyleyeceğim şudur: Duygusal zeka ile analitik zekayı birlikte çalıştırmak gerekiyor. Ben böyle yaparak kendimi bu günlere getirdim, yoksa şimdiye çoktan ölmüştüm. Bugünkü toplumun temel sorunu da budur. Duygusal zeka ile analitik zekayı birlikte kullanamadığı için toplumsal bir intiharın pençesinde. Bu insanı kanser eder. (İdris'e dönerek) Siz iyi bilirsiniz. Öbür türlü davranırsanız kanseri bile yenersiniz. Devrimci ruh önemlidir. Devrimci ruhu ne kadar korursanız sağlığınıza da o kadar korumuş olursunuz. Hatip kitap yazsın, Diyarbakır Belediyesiyle de ilgilensin. Deneyimlerini ve birikimini bu doğrultuda kullanmalıdır. Selma'nın yazılarını da okuyorum. Gelişebilir, kadınca bir bakış geliştirmelidir. Başarılı olacağına inanıyorum. Sara Aktaş'ın da yazılarını okuyorum. Biraz daha olgunlaşsın. Edebiyat yapmak istiyorlar. Kürt romanı üzerine bir hazırlık çalışması yapabilirler.

(Sırrı'ya dönerek) Sayın Sırrı, seninle bu sanat ve edebiyat konularında uzunca konuşmak istiyorum.

S. S. Önder: Ne zaman isterseniz Başkanım.

A. Öcalan: Hepsine özel selam söyleyin. Sadullah ve Beşir ile görüşün, bu konuyu tartışın.

İ. Baluken: Hatip Dicle bu Hüdapar yorumunuzun önemli olduğunu söyledi. Batman'da yurtsever bir gencimiz Hizbullah tarafından katledildi.

A. Öcalan: Hatip ne dedi? Nasıl yorumladı? Ben de görüşlerimi aktaracağım.

İ. Baluken: Bunların İran ve devletle ilişkilerinden dolayı kullanılabileceğini, Kürtler arası bir çatışmaya dönüştürülmek istendiğini söyledi. Buna karşı uyanık olmamız gerektiğini ifade etti.

A. Öcalan: Tamam, bu önemlidir. İran'da Kürt gençlerinin idam edilmesi, İran ile Türkiye'nin yeniden teması sonrasında bu saldırıların gelişmesi tesadüf değildir. Daha önce de Dicle Üniversitesinde

olmuştu. İran Türkiye ile çözüm sürecini bitirmek istiyor. İran çok çılgın ve gözü kara çalışıyor. İran kaynaklı ciddi bir provokasyondur. 90'lı yıllardaki gibi JİTEM ile İran'ın işlediği faili meçhul cinayetlerden, köy boşaltmalardan, köylülerin katledilmesinden, hatta Uğur Mumcu'nun ölümünden bir farkı yoktur. Bunda İran'ın parmağı vardır. Bu konuyu sonra da değerlendireceğim.

İ. Baluken: Diyarbakır cezaevinde M. Sait Yıldırım ile de görüştüm, size selamı ve saygılarını ilettiler.

A. Öcalan: Evet, tanıyorum, Bingöllüdür. Bir kitabı da var. Okudum. Güzel yazmış. Özel selamlarımı iletin, çalışmalarına devam etsin.

A. Öcalan: Sayın Süreyya, senin aktarımlarını dinleyeyim.

S. S. Önder: Sayın Başkanım, son heyetten bir önceki heyetle Kandil'e gitmiştim. Cuma, Besê, Fuat, Sozdar ve Elif vardı. O görüşmede. Gezi Direnişini değerlendirdik. Cuma arkadaş benim heyetten kesilmemle ilgili eleştirilerini yöneltti ve yeniden heyete dahil olmam yolunda çaba içinde olmamı istedi. Dönüşte Pervin Hanımla beraber Sadullah Beyi ziyaret ettik ve o görüşmede heyet meselesini Başbakanla görüşmek isteğimizi ilettiler. Sayın Başbakan beni davet etti ve yaklaşık üç saat görüştük. Yanımızda bir tek Yalçın Akdoğan vardı.

A. Öcalan: Haberim ve bilğim var. Sadece Başbakanın isteği ile olmadı. Bunda heyetin ve benim de ısrarım oldu. Doğrusu buydu ve çok önemliydi. Neredeyse tarihseldir. HDP'yi sizin şahsınızda muhatap almış olması bakımından da önemlidir. Bu görüşmeleri sürdüreceksin. Sürdürmelisin. Tekrar görüştüğünde benim teşekkür ettiğimi söyle. HDP'ye yaklaşım böyle olmalıdır. HDP de çalışmalarında bu açılım imkanlarını zorlamalıdır. Heyete sizi ve HDP'yi korumaları gerektiğini hep anlatıyorum. Hakan Beyle de görüşürsen teşekkür etmelisin. Bu sorunu çözeceğiz demiştim ve çözmüş olduk. Bu yaklaşımı önemsemeliyiz.

S. S. Önder: İlk 20-25 dakika Gezi meselesini konuştuk. Ben kendisine, bu meselenin iki boyutu olduğunu, birinin derbederlik, diğerinin hırsızlık olduğunu ve en genel başlık altında da demokratik olmayan bir tahammülsüzlük olduğunu söyledim. Sıra hırsızlık bahsine geldiğinde ortam gerildi ve neredeyse bitme noktasına geldi. Yal-

çın Akdoğan müdahale etti ve daha önemli bir gündem olduğunu söyledi. Sayın Başbakan, hırsızlık konusunda eksik ve yanlış bilgiyle hareket ettiğimi, çok saf olduğumu ve bilmeden Alman gizli servisinin oyununa geldiğimi söyledi.

A. Öcalan: (Gülerek) Demek öyle dedi. Esas saf olan Başbakan'dır. Dışardan provoke edildiği endişesi var ama öyle olmadığını söyleyin.

S. S. Önder: Sayın Başbakan bana, başlangıçtaki hassasiyetimle sürece yaklaşırsam tekrar heyete almak istediğini söyledi. Ben de belli bir siyasal tutumu gözetmekle yükümlü olduğumu söyledim. Benzer bir durum olduğunda benzer bir tavır takınacağımı aktardım. Böyle bir durumda yine müdahale edeceklerse bunun sıkıntı doğuracağını belirttim. Tam anlaşılmadı, ama zımni olarak bir noktada buluştuk.

A. Öcalan: Zımni olmayacak. Açık olmalı. İlkesel olmalı. Heyet AKP ile ilişkilere konjonktüre göre yaklaşım gösterdi. Bu böyle olmamalı. AKP ya da İslami gelenek, ki AKP bunu kısmi olarak temsil ediyor, Gezi dolayısıyla ortaya çıkan gelişmeleri doğru okuyamadı. Hegemonik ilkeyi benimsedi. Demokratik ilkeyi benimsemedi. Mursi de böyle yapmıştı. Diktatoryaya girdi ve devrildi. AKP demokratik ilkeyle hem darbeden korunur hem de demokratikleşmeye katkı sağlar. Senin heyette olman hem benim hem de devlet heyetinin olurudur. Buna saygılı olunması gerekir. Bak, sizden rahatsız olan kesimlerden Doğu Perinçek "HDP'yi MİT ve ABD kurdu" diyor. Oysa ABD MİT'e müdahale ediyor. Hakan Fidan'a müdahale ediyor. Bu tamamen yanlış ve asılsız bir tez. HDP'nin önüne devletin set örmemesi gerekir. Siz de zihinsel emek sarf edeceksiniz. Toplumda emek harcayacaksınız. Toplum da sizi besleyecektir. Hazine yardımına karşıyım. Devletten rantlaşan parti topluma da zarar verir. Bu bütün partiler için geçerli. Benimle AKP'nin uzlaşması şöyledir: Ben ne onların hegemonyası altına gireceğim ne de onların Kürtlerle kurduğu ilişkiye karışacağım. Temel yaklaşımımız demokrasidir. Demokrasiyi korumak demek Başbakanı da korumak demektir. Başbakanın demokratik işleyişe ihtiyacı var. Demokrasiyi yerleştiremezsek hepsi Menderesleşir. Darbeleri önleyemez.

S. S. Önder: Ben Başbakana dedim ki, bunun dışında heyette yer almanı güçleştiren bir başka olgu daha var ve bu aslında yaşadığımız

tıkanmanın da sebebi. O da hükümetin isteksiz ve çok tutumlu davranması. Biz şimdiye kadar halka “Gözlerimize bakın, ne demek istediğimizi anlarsınız”dan başka somut bir şey sunamadık. Şimdi ben heyete girersem Kandil’e de gideceğim. Siz süreç hakkında ne düşünüyorsunuz, neleri yapmayı planlıyorsunuz diye sordum. O da bana “Cemil’e söyle, bana meydan okuyup durmasın” dedi.

A. Öcalan: (Gülerek) Türk işi kabadayılık! Cemil’i ben uyaracağım, Başbakanı da siz uyarın. Bu işler bu üslupla olmaz.

S. S. Önder: Başbakan devain etti. “Bana ne yapacağımı soruyorsun, söyleyeyim. Her şeyi yapacağım. Bir zamanı var ve bu konuda Apo ile de anlaşmışım. Tek bir kırmızıçizgim var, o da Suriye’dir. Orada Kuzey Irak benzeri bir yapılanınaya asla izin vermeyeceğim” dedi.

A. Öcalan: (Sinirlenerek) Sen de ona söyle: Biz de merkezi Suriye devleti içinde Kürtleri asla eritmeyeceğiz. Bu da bizim kırmızıçizgimizdir!

S. S. Önder: Bu görüşmenin tek bir somut kazanımı oldu. Hasta tutsaklar meselesini aktardım. Bu konuda devletin tutarsız yaklaşımının halkta büyük bir öfke ve güvensizlik yarattığını söyledim. Sadullah Bey bize mazeret olarak Adli Tıp Kurumu Başkanının derin devlet unsuru olduğunu söylemişti. O değişti, bu sefer de 3. Daire Başkanının Gladio olduğunu ve taş koyduğunu söyledi. O da değişti, ama sonuçta halen bu sorunun devam ettiğini rakamlarla uzun uzun anlattım. Bunun yasal bir hak olmasına rağmen devletin bu tavrının Kandil’i de, halkı da sürecin samimiyeti hakkında güvensizliğe sürüklediğini aktardım. Bu meseleden haberinin olmadığını ve derhal Sadullah Bey’e talimat vereceğini ve çözeceğini söyledi.

A. Öcalan: Bu konuda AKP ile konuşurken çok yetersiz kalıyorsunuz, yeterince provokasyonu ve tehlikeyi anlatamıyorsunuz. Ben konuşsam anlatırım. Onlara söyleyin: Emniyet içinde sizi devirmek isteyenlerle cezaevlerinde provokasyon yapanlar aynıdır. 7 Şubat Darbesi neyse bu çocuklara, kadınlara, hastalara yönelik cezaevlerinde provokasyon planlayanlar aynıdır. Bunu görmüyor musunuz? Özal suikastından bugüne kadar bu provokatörler devrededir. Deyin ki, biz sadece kendimiz için istemiyoruz. Ben yanlış adım atarsam Hakan da, Başbakan da gider. Hatta Suriye için ısrarımız Başbakanı da kurtarmak içindir. Yoksa ikisini de taşıye ederler. Bizim kurtarılmaya

ihtiyacımız yok. “Başkan demokratik ilkeyi işletin derken Menderes gibi bir darbeye karşı sizi korumuş oluyor” deyin. Başbakana hasta tutsaklar, adli tıp vb. konularda cesaretli ol, yiğitleş deyin. Böyle olursa ölümümüz pahasına biz de destekleriz. Bunları doğru anlatın. Zaman kaybı yaşıyoruz. Onlar bize ne kadar muhtaçsa, biz de onlara ancak o kadar muhtacız. Doğru götüremezsek bu sadece darbecilere yarar. Başbakana “Demokratik paketleri güçlendirin, adım atmaktan korkmayın, çaba harcayın” deyin. Bu meseleyi çözerseniz kalkınma da, refah da olur. Bu konuda HDP’ye çok iş düşüyor.

S. S. Önder: Vedat Türkali’nin selamı var. Eşini kaybetti.

A. Öcalan: Çok özel selamlarımı söyleyin. Tarihi bir mücadelenin gerekleri yerine geliyor deyin. Kendisine çok değer veriyorum. Baş-sağlığı ve sağlık dileklerimi iletin, halklar, eşitlik ve özgürlük için değerli ve önemlidir.

A. Öcalan: Gündente geçiyoruz. Bu görüşme çünkü görüşmenin bir devamıdır.

1- Çözüm sürecinde komplo gerçeği. Özal’dan bugüne kadar gelen çözüm sürecine komplocu güçlerin yönelimleri devam ediyor. NATO bünyesinde örgütledikleri geniş Özel Harp Dairesi faaldir. İpleri dışarıdadır. Dış güç merkezi Avrupa’dadır, Ortadoğu’dadır. Başbakan örnek istiyorsa Mursi’ye baksın. Onu kim devirdiyse burada da aynıdır. Menderes, Özal, Erbakan ve Ecevit’e kim yöneldiyse onlardır. Düşürme, yıpratma hala geçerlidir. Başbakan 7 Şubat’tan kıl payı kurtulmuştur. Bunu da yapan Özel Harp Dairesidir. Bu Özel Harp Dairesi kendini yeniliyor, geliştiriyor. Başbakanın en yakınındakiler de buna dahildir. 7 Şubat Darbesinde de yanı başında olanlar vardı. Öcalan’la bu kadar uğraşacağınıza yarı başınızdakilerle uğraşın. Ermeni, Süryani, Rum soykırımının baş aktörü de onlardır. Başbakan da kendine söylenenleri dikkate almalı. İşte Bülent Arınç da böyle patladı. (Sırrı’ya dönerek) Ben de bir Türkmenim, bu tarihi soykırımlardan beni sorumlu tutmayın diyeceksin. Anadolu’daki kapitalist sistem bunu yaptı.

(Sırrı’ya dönerek) Başbakan seni Almanlara, dış güçlere alet olmakla suçlamış ya, Gezi’yi ablukaya almak istediler. Almanya’dan yapmak istedi. Sakine’leri katleden gladio da aynıydı. Şu anda en güçlü kol Türkiye’de çalışıyor. Başbakanı da götürebilirler. Bunu görmesi lazım.

Doğu Perinçek'in bahsettiği darbeyi yapacak ekip de bunlardır. İşte Engin Alan kimdir? Gücünü nereden alıyor zannediyorlar? Beni alan ekipte de vardı. Ama CIA komplosu ve elemanları ile gerçekleşti. Ben Beyaz Rusya'dan kalktığımda uçağım dünyanın hiçbir havaalanına inemeyecek hale gelmişti. Nairobi dışında bütün havalimanları kapatıldı. Oraya indiğimizde zebani yüzlü mavi gözlü adamlar beni aldıklarında Engin Alan da yanlarındaydı. Şimdi bu Engin Alan mı yakalamış oluyor beni? Özel Harp Dairesi Başkanı olması da zaten bu yapılarla iç içe olduğunu gösteriyor. Erdoğan bunların kendisini düşürmeyeceklerini zannediyor. Böyle giderse ben AKP'ye politika yapmayacağım ve desteğimi geri çekeceğim. İsrail ve benzeri, bunlar da Başbakana darbeyi yapabilir. Onu tek şey kurtarır. Demokratik ilkeyi işletmesi gerekir. Erdoğan şu anda kitle içerisindeki popülaritesi ile götürüyor. Ama popülariteye çok güvenmesin. Geçicidir. Kalıcı olması için bizimle işbirliği yapması lazım. Radikal demokrasiye geçmesi lazım. Şimdi buna geçmemenin gerekçesi için diyorlar ki Cemil Bayık sert konuşuyormuş. Ben de Haziran'da tavır değiştirmişim. Ben de dedim ki doğrudur, tavır değiştirdim. Değiştirmeseydim Hakanda, Başbakan da şimdiye kadar gitmişti. Bundan sonra ABD'yi de dahil etmek lazım. Darbeyi bu şekilde önleyebiliriz.

(Yetkiliye dönerek) Burada devlet büyük Türk gururunu oynamasın (Bunu söylerken yüzünde ironik bir gülümseme vardı). Yoksa Menderes gibi, Özal gibi götürürler. Çok sayıda general var, generallerine güvenmesin. Onların yarısı zaten ABD ile temasta. Darbeyi, komployu önlemek için ABD'yi sürece davet etmek lazım. Suriye'yi kırmızıçizgi yapacağına Barzani'yi kırmızıçizgi yapmalıdır. Mursi ucuz kurtardı. Erdoğan onbir yıldır iktidarda ise bunda bizim de katkımız var. Erdoğan on bir yıldır üstüne yatıyor. Dört ay içinde anlamlı bir müzakere başlamasa kimse savaşı önleyemez. Ben PKK'yi bu darbeye rol almaması için, darbeden koruması için yapıyorum. Cemil'i de bu nedenle uyarıyorum. Ama Cemil dürüsttür, ben ona güveniyorum. İran ajanları ortalıkta cirit atıyor. Acem kurnazlığı üçyüz-dörtüzyıldır oynuyor.

S. S. Önder: Ortadoğu meselesinde Davutoğlu bu logaritmayı çözmekten aciz. İki tane handikapı var. Birincisi, meseleyi iyi bildiğini zannetmesine rağmen bilmiyor. İkincisi, çözüme dönük hamleler

geliştirmeye de kibri mani. Oysa Rusya bu konuda Şeyh Bender'in onlara Mısır'ın bütün ekonomik imtiyazlarını teklif etmelerine rağmen kanmadı. Doğru bir tutum aldı. Suriye meselesinde de Lavrov Kürtlerin kendileri olarak Cenevre Konferansına katılmalarını destekledi. Amerika da engelleyici bir tutum almaktan kaçındı. Rusya'nın gösterdiği feraseti Davutoğlu fark etmekten bile aciz.

A. Öcalan: Anti-Kürt ittifakı sürdürülürse savaş kaçınılmaz olur. Ben onlara da, Suriye'de beraber ittifak yapalım dedim. Davutoğlu iki yıl kaybettirdi. O çizgiyi Davutoğlu ihlal etti. Duvar neden örülüyor, çılgın mısınız? Tel örgüler niye örülüyor? Mayınlar niye döşeniyor? Çılgın mısınız? Tek istekleri Kürtlerin orada güç olmaması. Ama Kürtler orada olmasa faşist bir rejim oluşur. Nasıl bir çılgınlıktır bu? Ben bunu aşmak için Misak-ı Milli Komisyonunu önermiştim. Halep'in kuzeyinden başlar Misak-ı Milli. Sen oraya tel örgü dikmek yerine sınırları kaldırmalısın. Var olanları sökmelisin. El Nusra vb. çeteleri destekleyeceğine niye bunu görmüyorlar? Nasıl İran Hizbullah'ı destekliyorsa, onlar da PYD'yi destekleyecek. Davutoğlu'nun çevresinde karışık insanlar var. Suriye'de Kürtler olmazsa süper faşist güç oluşur. Bunlar Esat'ı tanımıyor. Ben yirmi yıl uğraştım. Aslan sırtında siyaset yaptım. Bunlar Türkiye'yi elli yıl uğraştırdılar. PYD'yi destekleyerek bunu önleyebilirsiniz. Amerika'yı, İsrail'i, Esat'ı dengelemek budur. Rusya ve Putin doğru yoldadır. Biz büyük bir fedakarlık yapıyoruz.

Başbakanın etrafında o kadar müsteşar var, doğru rapor vermiyorlar. Meydanı gladioya bırakmayacağız. Buna rağmen mücadelemizi tek taraflı da olsa yürüteceğiz. Sırat köprüsünde olan süreci yürütmeye kararlıyız. Tek başımıza da olsak bunu yapacağız. Ama adı üstünde, Sırat köprüsüdür. Kim düşer kim kalır, belli olmaz. Biz tek taraflı yürüteceğiz. Amerika'yı da sürece biz zorladık. Gladionun gölgesi Türkiye'nin üzerinde sallanıyor. Çözümün yasal zemini sağlam döşenmeden ortam komplocu güçlere açıktır. Bunun için yasal zemin olmalıdır. Bunda HDP'nin rolü büyüktür.

2- Çözümün yasal zemini: Başbakanın "Heyet burada görüşürken parlamentoda yasalar çıkaracağız" ifadesi önemlidir (Finlandiya konuşması). Çünkü yasal zemine oturmadan hiç kimse güvende olamaz. Süreç güvende olamaz. Çözümün yasal zemini sağlam döşenmeden ortam komplocu güçlere açıktır. Bu yüzden yasal zemin olmalıdır. Bu

ekip yasadız çalışıyor. Yasalar çıksaydı bir gerilla kalmazdı. Kamyonlarla çıkardı. Neden çıkmadılar diye soruyorlar bir de. Yasalar çıksaydı 1 Haziran'a kadar biterdi. Arkadaşlar haklılar. Bu şekilde altı ayda bile geri çekilme bitmez. Arafat bile güçlerini geri çekerken emrine gemiler verildi. Geldikleri gibi gitsinler demişlerdi. Şimdi gittikleri gibi mi gelsinler? Silahlı mı gelsinler? Yasa çıkarmazsan olmaz. Karakola gitsinler, ebedi mahkumiyeti mi yesinler? Savcı karşılayamaz, suç işler; hakim yargılayamaz, suç işler. Asker vurur, vurmazsa suç işler. İşte bunlar burada komplo düşündüler. Bu komployu devlet de görmedi. Komployu ben gördüm ve müdahale ettim. Ben bunu sizi kurtarmak için yaptım, komplo niyeti sezdim. Sizi kurtarmak için yaptım.

Hakan Fidan hakkında yayınlanan o yazı var ya, hani "Arabasında bombapatlar bir sabah." Ha öldürmüşsün ha o belgeyi yayınlamışsın. Amerika belki de bu yüzden Selahattin'i çağırdı. PKK komplocuların ortamına girerse her şey biter. Ama demokratik siyasi haklarımızı da her zaman kullanacağız. Benim büyük tecrübem var. Bunu görmüyorlar. İşte şimdi İran Hüdapar ile oynuyor. Erdoğan da Hüdapar ile görüşüyor. Tüm bunları İran yaptırıyor. İdamlar, Hüdapar saldırısı bunlarla ilişkilidir. İran idamları yaptı. Anti-Kürt ittifakı geliştirerek halen yapmaya çalışıyorlar.

Ben Newroz Deklarasyonuna bağlıyım. Ama Türkiye İran ile anti-Kürt ittifakına girerse yüz bin kişilik savunma savaşı olur. Dört aylık bir marjım var. Baharın ortasında direnişe geçeriz. PKK'yi tasfiye etmemi istiyorlar. Ben PKK'yi tasfiye edemem. Savunma savaşı başlar. Gümbür gümbür gelir. Bir de sonra Esat'la bile ilişki geliştirip PKK'yi tasfiye etmek isteyebilirler. Almanya, İsrail, içerdeki gladio da buna dahildir. Biz buna seyirci mi kalacağız?

S. S. Önder: Yeni bir hat oluşturulmaya çalışılıyor. Abdullah Gül, Bülent Arınç ve Fetullah Gülen ekseninde büyük sistem bunu yapmaya çalışıyor. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz? Anlattıklarınız bununla da bağlantılı mı?

A. Öcalan: Tam da onu söylüyorum. Aynı kapıya çıkar. Sarıgül de bu oyunun bir parçası. Bunu görmezse Erdoğan'ın ömrü az kaldı. Ben de bir şey yapamam. Aynısı şu anda da var. Benim sadece dört aylık bir marjım var. Bu aynı zamanda bir İran belasıdır. Hizbullah'ı da İran kurdu. Şimdi Suriye'de Hizbullah Şam'ı, Halep'in bir kısmını

aldı. İran işte bu anlayışta. Türkiye ise hala bununla uğraşiyor. PKK'nin gücü Erdoğan'ın yaşamasını sağladı. Biz önlemesek çoktan gitmişti. Türkiye'de de Hizbullah'ın gelişmesini biz önledik. Beyrut'ta, Ortadoğu'da nasıl geliştirse Türkiye'de de aynısı olacaktı. Biz önledik. Türkiye'yi gladioya, Ergenekon'a, Özel Harp Dairesine teslim etmeyeceğiz. Bunun siyaseti burada yapılıyor. Türkiye'nin asıl siyaseti burada yapılıyor. AKP bunu yapamaz. Erdoğan bana başka tavır aldırmasın. PYD gücünü koruyacak.

3- Muhatapların ağır yetersizlikleri: KCK, BDP VE DTK'nın ağır yetersizliklerine zaman olmadığı için değinmeyeceğim. KCK'ye mektup yazacağım. İki gün içinde verecekler size. Bana göre Nisan'ın sonunda bile geri çekilme durdurulmalıydı. Çünkü yasa yoktu. O dönem mektuplar yazdım, ama BDP'ye ulaşmadı. KCK sekiz ana başlıkta faaliyetlerini yürütecek. Bu, savaş demek değil. Bunları sert eleştiriyorum. Cemil Bayık ı da, diğerlerini de. Onlar beni anlamadılar. Bir anım var, anlatacağım. Bir subay "Senin arkadaşların senin çizgini anlamadılar. O yüzden buradasın" dedi, hayret ettim. Adam nasıl anlamış, hayret ettim. Bu söz çok değerliydi benim için. Çünkü adam yirmi yıl savaşmıştı. Kürt halkı aslında bir halk savaşını kaldıracak güçtedir. Karayılan da, Kalkan da, Bayık da bunu bilmeli. Niye bunu örgütleyemediler? BDP kimi örgütledi? Ne kadar örgütledi? Bu ülkede dört milyon insan göç ettirildi. Göç edenlerle ne kadar ilişki kuruldu? Ne kadarı örgütlendi? Hepsi sınıfta kaldılar. Bir karakola on beş şehit vererek saldırı olmaz. O karakolu ele geçersen bile böyle savaşamazsın. Taktik ve stratejik olarak bir sürü eksikleri var. Öcalan sizin savaş çizginize de, AKP'nin barış çizgisine de teslim olmaz deyin. Suriye'de 70 bin milis var. Irak'ta var, İran'da var. Nasıl ki barış kırıcılığı yapmazsam, savaş kırıcılığı da yapmam. Bu suçtur.

Kış boyu hazırlanırlar. Cemal HPG'dedir zaten. Savaşı nasıl verirlerse versinler, ben karışmam, ama savunmalarım ortada. Sekiz başlık var, onları yapmaları lazım. Şu anki savaş benim savaşım değil, Kandil'in savaşı olur. İran'la, Rusya'yla vb. ilişki de geliştirebilirler. Haklarıdır, hayatta kalmaları lazım. Ama bu benim savaşım olmaz. Beşir Atalay'la bunu görüşün. Sivil kıyafetler ve araçlarla gelirler. Barış ritüelleri yapılır. Habur'da askeri kıyafetlerle geldiler, kıyamet koptu.

4- Gelelim HDP ye: Mahir benim için direniş kaynağıdır ve ilha-

mımı ondan aldım. Ben onların sempaticanıyım. Ertuğrul'un eşbaşkan olması da Mahir'lerin anısına sahip çıkmanın sembolüdür. (Sırrı'ya dönerek) Ben senin Genel Başkan olmanı önerdiğimde Ertuğrul'u işaret etmiştin. O zaman bir kavram kullanmıştın. Kürkçü'ye yakışır, o bir semboldür demiştin. O dururken benim olmam doğru olmaz demiştin. Ertuğrul'u izledim. Meseleyi çok doğru kavramış. O zaman sana hak verdim. Doğru olanı yapmışsın. Devrimci bir tutum almışsın. Özel selamlarımı söyle. Disiplinlidir. Beni doğru anlamış onu kutluyorum.

A. Öcalan: HDP'nin işlevi ne olmalı? Perinçek, bir MİT projesidir diyor ya, beni kızdırmassınlar. Sayın Süreyya, siz Marks'ı iyi bilirsiniz. Marks, Paris komünarlarını göklere çıkarır ya, ama şöyle der: Keşke bir müzakere şansını elde etselerdi! Her şeyleri vardı, müzakerecileri yoktu. Müzakereler savaştan daha anlamlı ve önemlidir. Çok tarihi bir fırsattır. Senin şahsında hükümetle bunu elde ettik. Siz hızla bu büyük şans değerlendirirsiniz. Bu ilk adımı koşuya çevireceksiniz. Bu tutuma burjuvaya uşaklık, sistemle uzlaşma diyenler şerefsizdir. Kıymetli bir iş yaptınız. Tekrar görüştüğünüzde teşekkür etmeyi unulmayın.

5- Suriye: Mektubu okudum. Değerli buldum. Bundan sonra Kürt Yüksek Konseyi ya Suriye Demokratik Konseyi ya da Demokratik Devrim Konseyi olabilir. Sayı otuz ya da kırk'a çıkabilir. Sadece Kürtler olmamalı. Süryaniler, Araplar, Ermeniler, Türkmenler vb. alsınlar. Cenevre'ye gidecek bütün kadroyu alırlar, ÖSO ile demokratik anayasayı tartışabilirler. Esad ile de görüşmeleri olur. Hangisi kabul ediyorsa onunla hareket ederler. Demokratik anayasa ilkelerinde anlaşamıyorlarsa onlar ayrı biz ayrı gideriz. Cenevre'ye de bu temelde gidilir. Silahlarını koruyup ateşkese gidebilirler. Anayasada anlaşana kadar silahlı güçler korunabilir. Semelka'nın denetimi geliştirilmeli, Arap Kemerine yerine etrafına bir kardeşlik kemeri oluşturulmalı. Azzaz bölgesi belki de küçük bir konsey ile halledilmeli. Aslında model HDP-HDK modelidir. Bu bize aittir ve orada da kullanılabilir. İlke sadece Kürt ilkesi değil, daha sonra Hükümet de çıkarılabilir. İkinci ilke, bütün toplumun demokratik komün esasına dönüşmesidir. Komün herkesi kapsamalı. Sovyetler'deki kolhozları falan kastetmiyorum bu komünden. Sırrı beyin önerisi üzerine adı komün bile ol-

mayabilir. Ama biz demokratik komün diyoruz. Bu ne yapar, halkı aç bırakmaz, sağlıklı bırakmaz, eğitimsiz bırakmaz.

6- İran: Türkiye ile yapılabilecek müzakereler yapılabilir. İdamlar kabul edilemez. Gerekirse gerilla tekrar üslenir. Zagros'tan itibaren tedbirlerini alır. Savaş demiyorum ama tedbir alınmalı, asla maceracı değil.

7- Irak: Muhtemelen muhalifler var. O hegemonyaya alet olmaya-
cağız. Demokratik bir ittifak cephesi geliştirilebilir. Aynı şey Maliki
ile veya Maliki'ye karşı da yapılabilir. Goran'la, farklı kesimlerle bu
demokratik cephe oluşturulabilir. Heyet bana bu üç bin beş yüz oyu
sordu. Adamlar haklılar, cevap veremedim. İki stratejik önlem geliştirebiliriz. Birisi bu söylediğim demokratik cephe; diğeri de Musul, Süleymaniye, Kerkük hattında Rojava benzeri bir yapının oluşturulmasıdır. Mesut üzerimize fazla gelmesin. Muazzam üzerimize gelebilirler. Neçirwan'a özel selam söyleyin. Babasıyla anlaşmamız var. Buna uysun. Savaşı halletmeye çalışsınlar.

8- Genel Önderlik gücü: Tam bir işkencedir. İsteyen gelsin, hemen vereyim. Mesela sizler iyi bir kadro olabilirsiniz. Ama önderlik zordur. Kürt önderliği zordur. Keşke birisi benim yerime 24 saat önder olsa, ben de rahat bir uyku uyuyabilsem. Ama yapamazlar. Selahattin onlar da yapamazlar. Türk Solunda da önderlik sorunu vardır. Mahir ancak bir ay yapabildi.

Şimdi üçünüzle ilgili kısa bir değerlendirme yapacağım. Pervin'den başlayayım. Senin bizzat yaşadığın çelişki şu: Soylu olduğunu herkes biliyor. Savaş'tan sonra muazzam bir Kürt kızı olduğunu da gösterdin. Fakat bu yetmiyor. Senin o şehitlere bağlılığın biraz da aşiret geleneğinden geliyor. Doğrudur, ama dogmadır. Sümer ve Mısırlılarda da var bu bağlılık. Ama ne yapıyor? Kocasının yanına karısını diri diri gömüyor. Bu bağlılık iyi de, sen bununla günümüzü kurtaramazsın. Ne yapacaksın? Özüne döneceksin. Çözüm nedir? Şu tedbiri alabilirsin: İki ölümcül ilke. Kölelik ya da özgürlük. Buradan devrim çıkarmalısın. Nefertiti örneğini onun için verdim. Madam Bovary ve Anna Karenina'yı okuyabilirsin. Kendi çelişkileriyle orada yüzleşirsin. Kürtler için tarihi bir önderlik olabilir. Burjuva-liberal kadın olamazsın. Devrimci önderlik şansını zorlayacaksın. Beşinci Kitap ve benzeri olabilir, okuyun. Cesur ol. Örgütün emirlerini bile

dinlemeyebilirsin. DÖKH'e taşıyabilirsin.

İdris bey, çok kıymetlisiniz. Politika başta bir hitabettir. Bu konuda kendinizi daha akıcı hale getirmelisiniz. Hitabetinizi hızlandırmalısınız. Burada biraz eksik kalıyorsunuz. Pervin gibi yapabilirsin.

(Pervin'e dönerek) Senin hitabetini beğeniyorum. Siyaset tıp gibi değildir, esnektir. Kendini buna evirmelisin.

Sebahat da dilini politikleştirmeli. Artık bir genel Başkandır. Daha kapsayıcı olmak zorundadır.

Sırrı bey, senden önce heyete bir soru soracağım. Eminim ki sende de, heyette de bu sorunun cevabı yoktur. Önce heyete soruyorum. Hemen cevap vermek zorunda değilsiniz. Türkmenlerin Magna Charta'sı nedir? Hiç kendinizi yormayın, ben söyleyeyim. Sultan Sencer'in Türkmenler tarafından kafese alınmasıdır. Bu ne anlama gelir? Yetkilerini de sınırlamaktır. (Sırrı'ya tekrar dönerek) Magna Charta nedir?

S. S. Önder: Aynı şeyi İngiliz derebeyleri ve seflerin krala karşı yapmalarıdır.

A. Öcalan: Evet, tam olarak budur. Bu arayış devam ediyor. 1005'lerden bugüne kadar bu özgürlük arayışı devam ediyor. Baba İshak'lardan Şeyh Bedrettin'lere Türkmenler böyle bir devrimci halktır. Asıl Türk, Türkmen sizsiniz. Etnisite mühim değil zaten. Bu Beyaz Türk Yahudi icadıdır. CIA bağlantılı Ermenilere değil Ermeni halkına selamlarımı iletin. Şimdi derin devlet Türkmenleri Devlet Bahçeli ve Deniz Baykal'ın denetimine vermiştir. Onlara gerçekleri siz anlatacaksınız. Beyaz Türk anlayışına karşı demokrat Türk anlayışını yerleştirin. Çünkü Beyaz Türk anlayışı faşizmdir. Oysa Türkmenlerin demokratik potansiyelleri var. Ulus anlayışını Beyaz Türk anlayışına bıraktığınız için iflas ettiniz. Bunları siz her fırsatta açıklamalı ve anlatmalısınız. Sizin açıklama tarzınız ve kurduğunuz mimari önemlidir.

Şimdi sizden bir şey isteyeceğim. Özlem ve sevgi meselesini daha sonra sanat ve edebiyatla birlikte seninle uzun uzun konuşmak istiyorum. Ama benim ve Mahir'in hatırına siz gerekirse sinemayı bile bırakıp bu mücadeleyi verebilir misiniz?

Heyet: Sırrı beyde Allah vergisi bir müsbet enerji var ki, hiç durmayan bir jeneratör gibi. Onunla aşamayacağı bir engel ve aşamaya-acağı bir kapı yoktur.

A. Öcalan: Ne diyorsunuz Sırrı bey, bakın, benim ve Mahir' in hatırına dedim.

S. S. Önder: Başkanım, sizin için yapamıyacağım şey yoktur.

A. Öcalan: Teşekkür ederim. O halde beraber bir fotoğraf çekti-relim. Yalnız bir şartım var. Bana da getireceksiniz.

Heyet: Tamamdır.

A. Öcalan: Cemil İran'ın oyununa gelir mi konusunda rahatsızlık var. İran'a ve Barzani'ye dikkat edilmeli.

(Görüşme sürerken Sırrı beye bir kağıt uzattı) Bu, devletle dün yaptığım görüşmenin gündemidir. Bir göz atın, hattanotlar alın, ne konuştuğumu bilmeniz iyi olur.

Gündem -8 Kasım-

1- İki çizgi arasındaki savaşım. Sekiz yüzyıllık dostluk ve son iki yüzyıllık vekalet savaşı çizgisinde mi ısrar edilecek?

2- Özal'ın donanımsızlığıyla Erdoğan'ın aşırı ihtiyatlılığı aynı tehlikeli sonuçlara yol açabilir.

3- Aşırı denemccilikten vazgeçilmeli.

4- Sorun taleplerin niteliği ve niceliği ile ilgili olmayıp, müzakere yöntemleri ve dürüst yaklaşımla ilgilidir.

5- Önümüzdeki bahara kadar ya gerçek keskin bir müzakere, demokratik çözüm, barışa yol açılır. Bu olmazsa çok karmaşık ve meçhullerle yüklü kapsamlı bir çatışma ve savaşa yol alınır. İkisinin arasındaki marj tamamen tükenmiştir.

6- Gündemleşen çözüm veya çatışmanın yerel, milli, bölgesel ve küresel yönleri tamamen iç içedir. İlk defa bu denli bir iç içelik söz konusudur.

9 Kasım 2013

Siyaset sanatların sanatıdır

(Başkan heyeti ayakta karşıladı. Moralli, sağlıklı ve dinç görünüyordu. “Selahattin bey gelmedi mi?” diye sordu.)

P. Buldan: Bize heyetin aynı şekilde gideceği söylendi.

A. Öcalan: Dün bana Selahattin’in gelebileceği söylenmişti. Çok önemli değil. Vaktimiz biraz sınırdadır. Onedenle toplantıya geçelim.

P. Buldan: Başkanım, sağlığınız nasıl, iyi misiniz?

A. Öcalan: Sağlığım iyidir. Her zamanki gibi. Üst solunum yollarında ufak tefek sorunlar var. Arasına mide şişkinliği oluyor. Ama önemli sorunlar değil. Genel olarak iyiyim. Tabii bu günlerde yoğunlaşma çok oluyor. Yoğunlaşma olmazsa önderlik yapamayız.

(Sırrı Süreyya’ya dönerek) Geçenlerde televizyonda “Milletvekilliğini bırakabilirim” demiştin, izledim. Bunlara gerek yok. Oralar burjuva yuvasıdır. Sen proletersin. Serde Türkmenlik de var üstelik. Daha dikkatli konuşmalısın. Belki sanatın için böyle konuşuyorsun. Ama sanatların sanatı siyasettir. Sanatların anası siyasettir. Bir siyasetçi gibi konuşmalısın. Yılmaz Güney iyi bir örnektir. Tepeden tırnağa hem sanatçı hem de siyasidir. Yılmaz inanılmaz bir kişiliktir. Mahir’ler döneminde inanılmaz bir pratiği vardı. Hem film çeker hem de müthiş bir mücadele sergilerdi.

S. S. Önder: Başkanım, benim onunla kastettiğim milletvekilliğidir. Yazarlığım da, sanatım da devrimcidir ve öyle kalacaktır.

A. Öcalan: Olsun, yine de siyasi bir söylem daha iyidir.

P. Buldan: Başkanım, size üç mektup gelmiş olması lazım.

A. Öcalan: (Pervin’in elinden aldı baktı.) Evet, mektuplar geldi. Üçünü de okudum. Mektubun biri 07.11.2013 tarihli PKK Genel Sekreteryası’nın, ikinci mektup 13.11.2013 tarihli Gaziler Kurumu’nun,

üçüncüsü de 21 Kasım 2013 tarihli Avrupa Parlamentosu Kürt Konferansı düzenleyicilerinin resmi çağrı ve mesaj metni.

A. Öcalan: Gaziler Kurumu'na hemen mesaj yazacağım. PKK'ye, KCK'ye, Avrupa'ya, KJB'ye vb. Hepsine on sekiz sayfalık mektup yazdım. Size birkaç gün içerisinde verirler. Siz de gönderirsiniz. Gazilere daha sonra yazacağım.

Avrupa Parlamentosu'ndan gelen mesaja da cevap yazdım, ama bilinçli olarak size vermemişler. Çözüm süreci yerine tahakküm süreci dedim. Vermeyeceklerini tahmin ettim, bilinçli olarak vermemişler, ama size bir şekilde ulaştıracağım. Gönderirsiniz.

P. Buldan: Sizin Kandil'e iletilmek üzere yazmış olduğunuz mektup bize ulaşmadı.

A. Öcalan: Evet, mektuplar bende. Onları size verecekler. Evet, aktarımlarınız varsa onları alalım.

P. Buldan: Hükümet ve KCK yetkilileriyle bazı görüşmeler yaptık. O görüşmeleri aktarmaya çalışayım. Sonra da arkadaşlar kendi izlenimlerini aktarırlar.

A. Öcalan: Uygundur.

P. Buldan: Hakan Fidan'la görüştük. Sizinle yaptığımız toplantıdan bir gün sonra onun talebi üzerine bir görüşme oldu. Genel olarak süreci değerlendirdik. Kandil ve Salih Müslim'den bazı rahatsızlıklar olduğunu ifade etti. Kandil'in kullandığı dil ve üslubun ve Salih Müslim'in Türkiye aleyhine yaptığı açıklamaların zorlayıcı olduğunu ifade etti.

A. Öcalan: Cuma meselesi mi?

P. Buldan: Evet, Kandil'de de arkadaşlarla bu konuyu görüştük.

S. S. Önder: Sadece Önderliğin kuracağı cümlelerin Kandil tarafından kurulmaya başlandığını, bunun da devlet içinde muhataplık meselesini tartışmaya yol açtığını ifade etti sayın Fidan.

A. Öcalan: Evet, değerlendiririz. Hakan Bey bu işleri ustaca bilir. Cemil bazı şeylere dikkat etsin. "Müzakere başlar, biter" cümlelerini ben söyleyebilirim. Duran da, Cemil de bunları kullanmamalıdır. Siz de onlarla tartışın. Kendi sınırları dahilinde yorumlar yapsınlar. Benim kullanacağım cümleleri kullanmasınlar.

P. Buldan: Hakan Fidan her görüşmeden sonra bir araya gelmemizin yararlı olduğunu düşünüyor.

A. Öcalan: Evet, rutinleşmesi önemli. Ben de önemsiyorum. Müzakere süreci gelişecekse olabilir.

P. Buldan: Kandil'e gittik. KCK Başkanlık Konseyi ile toplantı yaptık.

A. Öcalan: Nasıllardı? Kim vardı? Onları nasıl buldunuz? Mektuplarını okudum.

P. Buldan: Cemil Bayık, Ali Haydar, Sozdar Avesta, Elif Pazarcık, Rewar, Helmet, Zaxo arkadaşlarla görüştük. Görüşmede Sırrı ve İdris beyler de vardı. Arkadaşların Kandil'deki aktarımları kısaca şöyle: Newroz Bildirisinin arkasındayız. Acilen adım atılmalı diyorlar. Sizin koşullarınızın değişmesi gerektiğini söylüyorlar. "Baş müzakereci olarak size yaklaşılmalı. Müzakereye geçilmeli. Müzakere eşit koşullarda olmalı. Adım atmamak tehlikeli bir girişimdir. Olumlu adımları destekleriz. Kimseyi tehdit etmiyoruz. Olan durumları ortaya koyuyoruz. Bize güven verilmiyor, adım atılmıyor. Söylenenlerle pratik birbirini tutmuyor. Türkiye hala müzakereye geçmedi" dediler. Arkadaşlar da izlenimlerini anlatırlar.

A. Öcalan: Altısı dışında kimleri gördünüz?

P. Buldan: Kadınlarla ayrıca iki saatlik bir toplantı yaptık. Toplantıya yukarıda saydığım arkadaşların dışında Kongra Gel Eşbaşkanı Hacer...

A. Öcalan: Hacer orada mı hala?

P. Buldan: Hazırlık yapıyordu. Rojava'ya gidecek. Ayrıca görüştüğüm kadınlar Ruken Garzan, Roza Pazarcık...

A. Öcalan: Roza Pazarcık hangisiydi? Eski miydi?

P. Buldan: Evet, eski.

A. Öcalan: Merak ettim, eskilerden bir Roza vardı, o muydu?

P. Buldan: Dilan Malatya, Koçerin...

A. Öcalan: Koçerin kim?

P. Buldan: Mardinli. 1995-96'da Önderlik Sahası'nda kalmış. Tüm kadınlar selam saygı ve sevgilerini ilettiler. Sürece katılma, rol ve misyon üstlenme konusunda bir sıkıntı olmadığını söylediler. Ayrıca şahsımda yaptığınız kadın değerlendirmeleri üzerinden derinlikli bir tartışma yürüttük. Tüm kadınlar bu değerlendirmeleri esas aldıklarını ifade ettiler. Nefertiti, Puduhepa ve kadın liderlik tanımlarınız üzerinden derinlikli bir tartışma yürüttük.

A. Öcalan: Ha, evet. Keşke bir kaset olsaydı daha uzun konuşaydım, değerlendirme yapsaydım. Toplantının sonunda size ilişkin bir değerlendirme daha yapacağım.

P. Buldan: İdris beyle birlikte Adalet Bakanı ile gelmeden önce bir görüşme yaptık. Sizin vasi meselenizi çözdük. Mazlum Dinç olacak.

A. Öcalan: Ha, tamam, uygundur.

P. Buldan: Adalet Bakanı ile hasta tutuklulara ilişkin görüştük. Bir de Dilek gelecek.

A. Öcalan: Hangi Dilek?

P. Buldan: Fatma ablanın kızı.

A. Öcalan: Ha, tamam, önemli değil. Nasıl değerlendirebiliriz? Ne görev alabilir?

P. Buldan: Belediyeye bağlı bir kadın dayanışma merkezinde çalışıyor. Ayrıca üniversite okuyor.

A. Öcalan: Tamam, gelince onunla konuşuruz.

P. Buldan: Cemil Çiçek ile anayasa çalışmaları ile ilgili bir görüşme yaptım. Kendisi bu ekip ve bu yöntemin doğru olmadığını ve şikayetçi olduğunu söyledi. Ekip ve yöntem değişirse tekrar bu komisyona Başkanlık yapacağını söyledi.

A. Öcalan: Doğru söylüyor. Ekip de, yöntem de değişmeli. Bu ekip ve bu yöntemle olmaz. Birazdan anayasa ile ilgili değerlendirme yapacağım. Gündemimde o da var.

P. Buldan: Roboskili aileler yıldönümü vesilesi ile bir mesaj istiyor.

A. Öcalan: Tamam, toplantının sonunda konuşuruz.

P. Buldan: Gençliğin kongresi yapıldı. Sırrı bey katıldı. O aktarım yaparken anlatır. Selma Irmak ve Sara Aktaş'a özel selamlarınızı götürdüm. Sara Aktaş bir roman yazıyor ve bitmek üzere. Bundan sonraki çalışmasını sizin tavsiyeniz üzerine Kürtçe roman üzerine yapacak. Bir de şiir kitabı var, size göndermiş, okumuş olmalısınız. Erol Dora'nın size özel selamı var. Göndermiş olduğunuz selamınıza özel teşekkür ediyor. Asuri-Süryaniler sizi saygıyla selamlıyor.

A. Öcalan: Onlara özel selamlarımı söyleyin, onlara özel önem vermeniz gerekiyor.

P. Buldan: Süleymaniye'de Mamoste Pencewini'yi gördük. İdris

beyle uğradık, çayını içtik. Size özel selam söyledi, bağlılığını ifade etti.

A. Öcalan: Hasta olduğunu duymuştum.

P. Buldan: Evet, ameliyat olmuş, ama şu anda sağlığı iyi.

A. Öcalan: Evet, her gittiğinizde uğrayın, değerli bir kişidir. Irak temsilcim yapacaktım ama sağlığı elvermez.

P. Buldan: Benim aktaracaklarım bu kadar. Yalnız idareye teslim ettiklerim var. TBMM'deki Barış ve Çözüm Komisyonu'nun raporlarını bıraktım. AKP ve BDP'nin hazırladığı iki ayrı rapor var.

A. Öcalan: Tamam, bakarım.

P. Buldan: Bir de size Nefertiti ile ilgili Sonsuzluğun Kızı adlı bir roman getirdim.

A. Öcalan: Ha, evet. Okurum, iyi yapmışsınız. Bunların yanı sıra Sırrı beyin dediği Madam Qüri'nin Hayatı da olabilir. Ve yine Sırrı beyin söylediği Rosa Lüksemburg. Bunun yanında Dersim'in Kayıp Kızları'nı da okuyabilirsin.

P. Buldan: Başkanım, yalnız Nefertiti'nin sonu hiç iyi değil. Öldürülüyor.

A. Öcalan: Kadın adına yapılan tek anıt mezarı ona ait. Tapınağı var.

P. Buldan: Berlin'de bir müzede büstü var.

A. Öcalan: Evet, yolunuz düşerse gidin görün.

Sayın Süreyya, buyurun.

S. S. Önder: Sayın Başkanım, öncelikle gençlik kongresi hakkında bilgilendirmek isterim. Çok coşkulu ve oldukça geniş bir katılımı gerçekleştirdi. Sizin vurguladığınız tema 'eğitim'di. Ben o konunun odağında olduğu bir mesaj kaleme aldım. Görme şansınız oldu mu?

A. Öcalan: Hayır, henüz tam metni görmedim, ama senin yazdığın her şeye katılıyorum. Sen benden daha büyük devrimcisin.

S. S. Önder: Estağfurullah Başkanım. Ben sizin bulunduğunuz noktanın çok gerisindeyim.

A. Öcalan: Hayır, öylesin. Cesursun. İyi bir babanın oğlusun. Kendini çok iyi yetiştirmişsin. Evet, gençliği nasıl gördün?

S. S. Önder: Beni en çok etkileyen 'bayrak' üzerinden geliştirilen harekete karşı seri ve doğru bir tutum almalardı. Sizinle ilgili güzel

bir sunum hazırlamışlardı. Uluslararası devrimci gençlik temsiliyeti de gayet genişti. YNK gençliği de gelmişti ve akşamına benimle bir görüşme yaptılar. Size selam ve saygılarını bildirdiler.

A. Öcalan: O bayrak meselesi provokatörlerin işi mi, yoksa provokasyon muydu? Araştırdılar mı? Kimin yaptığı belli mi?

S. S. Önder: Tam olarak bilmiyorum, ama bana kalırsa acemiliğin ağır bastığı bir iş olabilir.

A. Öcalan: Dikkatli olsunlar. Her hareketinizin arkasına bir provokatör takabilirler.

S. S. Önder: Barzani bu kez Kandil'e gidişimde bir hayli sıkıntı yaşattı. Hazırlanmış ve örgütlenmiş bir ayar çekme hareketiydi.

A. Öcalan: Onların usulüdür. Ayar vermeye çalışırlar. Seçimleri ayrıca bir başlıkta konuşacağız. Ama bununla ilgili konuştunuz mu?

S. S. Önder: CHP bir dirsek teması kurmaya çalışıyormuş.

A. Öcalan: Evet, evet. İlkesel ve şeffaf olarak yaklaşmalısınız. Belli yerlerde işbirliği olabilir. İlkesel olmalı. AKP ile de görüşmelisin. Tabii ki bu şartlar içerisinde olmalı. Seni izledim. Meseleyi güzel koyuyorsun. Fakat sanatçı yanın siyasetçi yanının önüne geçmemeli. Senin proleter halkı temsil ettiğin çok açık.

S. S. Önder: Barzani ve Rojava konusunda izniniz olursa bir değerlendirme yapmak isterim. Hükümetin Barzani hakkında ıskaladığı bir şey var. 16 milyar Dolarlık bir girdiyle cari açığı kapatmak ve seçimler öncesinde ekonomik bir baskıdan kurtulmak istiyorlar. Kısa düşünüyorlar. Bunu yaparken "Buradaki bir iki hırsızını doyururuz, ekonomik çıkar sağlarız. Rojava konusunda Kürt kamuoyunun kafasını karıştırırız. Olası bir yönelmemiz durumunda meşru bir zemin sağlarız. Bakın, Barzani de bunlara çete diyor deriz" diye hesaplıyorlar. Düşünceleri bunlar. Yanılgıları ise Barzani'nin bir devlet refleksinden çok bir aile refleksiyle hareket ettiğini görmemeleri. İran Maliki üzerinden Barzani'ye "Havuz sistemini koruyalım. Sen de Talabani'den boşalacak yere geçersin" tezini işliyor. Bu, Barzani'nin gözlerini kamaştıracak ve hükümet Rojava halkıyla birlikte Kuzey Kürtlerinin de düşmanlığını kazanmış olacak. Davutoğlu bu durumu çözmekten aciz. Etkili bir retorikle kendi kafasını da, hükümetin kafasını da karıştırıyor.

Yetkili: Barzani ve Maliki tahlilinizi yeniden duymak isterim.

S. S. Önder: Hakan beyle görüşmemizde aktarırım. Şimdi vakti verimli kullanalım.

A. Öcalan: Evet, aktarmalısınız. Bu Barzani meselesini konuşacağız.

S. S. Önder: Başkanım, bir husus daha var. Ben heyete dahil olduğum günden bu yana yabancı elçiliklerin tüm görüşme taleplerini geri çeviriyorum. Yabancı gazetecilerle görüşüyorum, ama elçiliklerle görüşmüyorum. İsrail bu zırhı deldi. Yunanlı bir gazeteci gibi geldi, fakat adamın ismini araştırınca bir İsrail enerji şirketinde danışmanlık yaptığını gördüm. Bilginiz olması gerektiğini düşündüm.

Yetkili: İsmi alabildiniz mi?

S. S. Önder: Aldım, Hakan Beyi bilgilendiririm. Son olarak Mandela'nın ölümü üzerine The Guardian gazetesinde ikinizi karşılaştıran bir makale yayınlandı. 'Tapınılan ve çekinilen' olarak sizi tarif ediyor. Mandela için 'sevilen' tanımını yapıyor.

A. Öcalan: Sen bir cevabi bir makale yaz. Olursa aynı gazetede, olmazsa Avrupa'da yayınlattmaya çalış. Benim ağzımdan yaz. Sen gereğini en iyi bir şekilde yaparsın. Şunlara dikkat et: Mandela benim için özel bir komite kurdu. Ben de bunu bildiğim için Afrika'ya onun yanına gitmek istedim. Görmek istediğim birinci kişiydi. Örnek aldığım bir liderdi. Onun yolunda biz buradayız. İkinci olarak benim adıma taziye mesajı yazın ve benim adına bir çelenk gönderin. KCK'den bir heyet bizzat gitsin. Mesajım ve çelengim görünür kılsın. Mandela bize bağlıydı, biz de Mandela'ya gönülden bağlıyız. Mandela Afrika'nın halkları aydınlatan parlayan bir yıldızıydı. Bizler de o parlayan yıldızın Ortadoğu halkları üzerinde parlamasını sağlayacağız.

İ. Baluken: Arkadaşlar gerekli aktarımları yaptılar, ben de tamamlamaya çalışayım.

A. Öcalan: Buyrun.

İ. Baluken: Kandil'de yaptığımız toplantıda arkadaşlar Güney seçimlerini değerlendirdiler. Bir önceki görüşmede siz de değerlendirmiştiniz. O nedenle bu hususun doğru bilinmesi önemlidir. PÇDK'nin seçimlerde aldığı oy oranı gerçeği yansıtmamaktadır. Çünkü Güney'deki seçimlere Önderliğin etkisini kırmak amacıyla müdahale edildi. Önce seçime girmesine izin vermeyeceklerdi. Sonra

bunu parlamentoya girmesini engelleme taktiğine çevirdiler. Seçimlerle ilgili birçok şaibeli durumlar var. Barzani-AKP işbirliği ile PÇDK Meclise girmede. Arkadaşlar yüzbine yakın bir oy alındığını tahmin ediyorlar. Güney seçimlerinde KDP başarılı olmadı. Goran ve İslami Hareket kazandı. Özellikle Goran Hareketi birçok yerde Önderliğin posterleri ile çalıştı.

A. Öcalan: Evet, ben de tahmin etmişim.

İ. Baluken: Önderliğe gönderilen mektupların büyük bir sorun olduğunu ifade ediyorlar. Bu konuda sıkıntıların giderilmesi lazım. Adım atmazlarsa kendi gelecekleri tehlikeye girer.

A. Öcalan: Evet.

İ. Baluken: Biz Kandil'deyken KDP-AKP buluşması Barzani'nin Amed ziyareti gündemdeydi.

A. Öcalan: Ne diyorlar bu konuda?

İ. Baluken: Özellikle Til Koçer kapısı ve Til Xelef alındıktan sonra Ortadoğu'da dengeler değişti. PKK çizgisi hakim olmaya başladı. Kandil tıpkı Filistin gibi halklar için siyasi merkez haline geldi.

A. Öcalan: Evet, önemlidir.

İ. Baluken: KDP ve AKP bu gelişmelerden rahatsız oldular. KDP toplantılarında PKK'ye karşı mücadele, Öcalan çizgisini etkisiz kılma, PYD ve Rojava Devrimini boğma konuları tartışılmış. Arkadaşlar Barzani'nin ziyaretini özellikle bu açıdan değerlendiriyorlar. Rojava'ya yönelik AKP-KDP ittifakını yeni bir hamle olarak görüyorlar. Bugüne kadar her şeyi denediler. Çetelere destek, sınır kapılarını kapatma, sınıra duvar, ambargo... Bunların hiçbirisi işe yaramadı. Son bir çare olarak askeri müdahale ihtimalini de içerecek şekilde hamle yapmak istiyorlar.

A. Öcalan: Doğrudur. Arkalarında başka güçler var.

İ. Baluken: Arkadaşlar da öyle düşünüyor. NATO bağlantıları vardır. Ziyaretten önce peşmergeden sorumlu bakan NATO komutanları ile görüşme yapmış. AKP de Kürtleri çatıştırmak istiyor. Kürtler arası itilaf çıkarmaya çalışıyor. Bu girişimler çok tehlikelidir.

A. Öcalan: Doğrudur.

İ. Baluken: Barzani gelmeden önce Rojava Devrimi üzerine zehir zemberek bir açıklama yaptı.

A. Öcalan: Evet, okudum. Esad'ın PYD'ye teslim ettiğini söylüyor.

İ. Baluken: Evet, ayrıca Amed'deki buluşmada dört maddelik bir antlaşma yaptıkları söyleniyor.

A. Öcalan: Evet, basına da yansıdı.

İ. Baluken: Evet, Rojava'da PYD'ye karşı ortak mücadele edeceklerini ifade ediyorlar.

A. Öcalan: Bu şekilde sonuç alamazlar.

İ. Baluken: Beşir Atalay ile görüşmek istedik, görüşemedik. İlk iki gün Filipinler'deki afet için yurtdışındaydı. Ama sonra da bize dönüş yapmadı. Siz Beşir beyle görüşmemizin önemli olduğunu söylemiştiniz. Sadullah Ergin ile görüştük. Pervin hanım genel aktarımları yaptı. Ek olarak şunları söyleyebilirim: Cezaevlerinde Kürdistan'dan yoğun sürgünler var. Çıplak arama dayatmaları, havalandırma alanlarına kameralar konması konularını paylaştık. Bu sıkıntıların giderilmesi önemlidir. Bizi tatmin eden cevaplar alamadık. Şimdi Sadullah bey de bırakıyor. Belediye Başkanı olacak. Yerine ismi geçenlerle bu problemleri çözeceğinizi pek düşünmüyoruz.

A. Öcalan: Yerine kimi koyacakları kendi bilecekleri iştir. Bizi pek ilgilendirmez. Onlar bize muhtaçtır. Biz onlara değil.

İ. Baluken: Çözüm Komisyonu raporlarını size getirdik. BDP olarak bizim sunduğumuz raporda Toplumsal Müzakere ve Barış Komisyonu, Hakikatleri Araştırma ve Yüzleşme Komisyonu kurulmasını önerdik. Komisyon raporu AKP raporunun ötesine geçemedi.

A. Öcalan: Evet, inceleyeceğim.

İ. Baluken: Son bikaç günde Anayasa Mahkemesi Mustafa Balbay hakkında bir karar verdi. Bizim tutuklu milletvekillerimiz için verilen karar emsal olabilir.

A. Öcalan: Doğrudur.

İ. Baluken: Son haftanın en önemli gündemi Cemaat-AKP çatışmasıdır. Tartışma dersane üzerinden yürütülüyor.

A. Öcalan: Bu konuları değerlendireceğim.

İ. Baluken: Dengê Kurdistan Radyosu çalışanlarının size selamı vardı.

A. Öcalan: Benim selamlarımı söyleyin...

Aktarımlarınız bittiyse ben temel konulara geçeyim. Son beş yıllık diyalog pratiğimiz müzarekeye evrilmeye dayanmıştır. Eğer müza-

kereye eviremezsek, anlamlı müzakereye geçmezsek, AKP eğer bununla oyalarsa karmaşık, kaotik, her tarafa giden ve yayılan bir çatışma ortamı doğar. Kandil'in bile belirleyemeyeceği bir çatışma çıkar. Tıpkı Yüksekova'daki gibi ayaklanmalar olur ki, Yüksekova küçük bir yerdir. Bütün şehirlere yayılan çok büyük ayaklanmalar olur. Gerilla hamleleri, ekonomik hedeflere yönelme, suikastlar devreye girer. Ekonomi diye bir şey kalmaz. Bu defa halkın büyük bir kısmı da kaçmaz, gerillaya katılır. İkinci bir Suriye'nin eli kulağındadır. Üstelik bizde dağ olduğu için dağ ile birleşik olur. Bu uyarıyı son defa yapıyorum. İkinci bir Suriye kaçınılmaz olur. Öcalan artık bunu dizginleyemez. Bunu önleyemem, önlemem de. Aralık ayı sonu son kullanım tarihidir. Ya birlikte bunu geliştireceğiz ya da dört koldan çatışma başlar. Ya anlamlı müzakere ya da karmaşık kaotik çatışma. AKP ve Hakan Fidan'a bunu anlatın. Sizin göreviniz bunu iyi anlatmak. AKP bunu blöf sanıyor. Çıkıp televizyonlarda "Öcalan müdahale eder" diyorlar. Artık etmeyeceğim. Cellat kapıda dursa celladı tercih ederim. Her şeyi benim boynuma atmasınlar. Paralel devlete karşı ortak bir zeminde buluşmalıyız.

Bir mektup yazdım. Bu mektupta iki eleştiri, bir özeleştiri yaptım. Bu eleştirilerin bir kısmı AKP'ye, bir kısmı KCK'yedir. Biri barışla, diğeri savaşı oynuyor. İkisini de şiddetle eleştiriyorum. Birinin savaşı, birinin de barışı kaotik karmaşık çatışmaya gider. AKP de, KCK de her şeyi benden bekleme tutumundan vazgeçmelidir. Paralel devlet, otonom güçler sandığımızdan daha etkilidir. Paralel devlet son iki yüzyılda Kürt-Türk ilişkisini bir çatışmaya dönüştürmek için hareket etmiştir. Son otuz yılda da etkindir ve en büyük hamleyi de bugünlerde yapıyorlar. Cemaatin dersane meselesi var. Dersane semboldür. Bunun altında gizli bir iktidar hesaplaşması vardır. Ve derin bir çatışma. NATO ve Barzani'yle de ilişkilidir. Barzani de bunların adamıdır. Sırf bana karşı kullanılmasının sonucu felakettir. Bunun devletin çıkarları ile de alakası yoktur. Seçim hesapları ve devleti istismar ederek bunu yapıyorlar. Devlet daha rasyonel, normatif, stratejik, uzun vadeli düşünür. Kürtler de bu devlete bağlıdır. Bu bir İslam devletidir. Ümmet anlayışı üzerinden bu bağlılık olmuştur. Ama sonra devlet dini de bulamaç yaparak Kürtleri bu görüşten koparmıştır. İktidar farklı, devlet farklı bir kavramdır. Şu anda uygulanan devlet

faşist devlettir. Daha doğrusu iktidar dersek daha iyi olur. Biz de bu devlet anlayışını reddetmiyoruz. MİT ile görüşmemizin sebebi budur. Bu durum faşist partiler, iktidarlar için aynı değildir.

Bizim devlet anlayışında yaptığımız yenilik var. Marks'ın düşüncesi hiç kimse tarafından derinleştirilmediği için, Rusya ile Çin'deki reel sosyalizm pratiği kapitalizmden çok daha vahim bir yanılaşa gitmiştir. Örtülü burjuva diktatörlüğü diyebiliriz. Burjuva diktatörlüğü yerine proletarya diktatörlüğünü koymak çözüm değildir. Sosyalizmde devleti demokrasiye duyarlı hale getirmek bizim işimiz olmalıdır. Benim Marksist düşüncem budur. Marks'ın yorumu komünaldır. Proleter diktatörlük değildir. Demokratik modernite ve benzeri çözümlemelerimiz Marksizm'in yeni yorumudur.

(Sırrı Süreyya Önder'e dönerek) Bunu HDP'ye anlatın. Bu, solu yeniler. Diyalektik materyalizmi Türkmen tarihselliğine uygulayın. Türkmen tarihini aydınlatın. Materyalizm esas tarih alanında sonuç alacaktır. Asıl tarih size kazandırır. Tarih şimdidir. Geleceği kurmak istiyorsan şimdiyi kuracaksın. Bana göre bin yıl önce Adıyaman'da Baba İshak ne ise sen de osun. Tıpkı reankarnasyon gibi. O ne yaptıysa sen de onu yapacaksın. Çünkü baban da böyle bir insandı, mertti. Yaşam da budur. Yaşamı her an özgürleştirebilirsiniz. Bunu Pervin arkadaşına da söyleyeceğim. Bu onun için de geçerlidir. Yaşamı her an yeniden selamlayabilirsiniz. Ben öyle yapıyorum. Bunu Türkmenlere de anlatın. İşte bunlar bütün dağ taşını satıyorlar. Antalya'yı bile ne hale getirdiler. HES'ler ve benzeri şeylerle yaşadıkları doğayı tahrip ediyorlar. Halka ait yerleri bu zengin takımına veriyorlar. Devlet Bahçeli de, Deniz Baykal da bundan komisyon alıyorlar. Şimdi bunlar Öcalan bilmem nedir, teröristtir diyorlar. Beni kızdırmasınlar. Hepsinin ipliğini pazara çıkarabilirim. Siz de bunları Türkmenlere iyi anlatın.

S. S. Önder: Sayın Başkanım, Deniz Baykal bugünlerde beni sık sık arıyor. Sarıgül'le yaşadıkları çekişmeden dolayı aklınca bana gaz veriyor. Halkın Sarıgül'den nefret ettiğini ve kendisine gelerek "Biz Sırrı beye oyumuzu vereceğiz" dediklerini anlatıyor.

A. Öcalan: Daha önce de söylemiştim. Bu Sarıgül Amerikan ve İsrail'in adamıdır. 'Rabbim' ve 'Atatürk' bir Yahudi şifresidir. Rab, biliyorsun, simge bir kelimedir. Yahudi mistisizminde 'efendi' demektir. Atatürk de Yahudiler tarafından efendi kabul edilmiş, tanrı-

sallaştırılmıştır. O bu söylemi ile bir yerlere mesaj veriyor. Sen bunu iyi açık ettin.

S. S. Önder: Başkanım, galiba ben bunu iyi anlatamadım. Çünkü Duran arkadaş tarafından eleştirildim. Dine karşı bir duyarsızlık ya da ötekileştirmek gibi anlaşılmış. Sanırım benim eksikim.

A. Öcalan: (Sırrıya dönerek) Aşk konusunda da kendini bu kadar yalnızlaştırma. Senin 'ev malı değilim' analizin benim de analizimdir. Ama aşka da açık olmalısın. Özgürleştirilmesi şartıyla. Bunu aramalısın. Aile ve evliliğe kati direncin doğru değildir. Demokratikleştirerek bunu aşabilirsin.

Tekrar esas konumuza dönelim. Tarih üzerine HDP olarak yoğunlaşmalısınız. Soldan bir sürü eleştiri geliyor. (Onları kastederek) Salak mısınız? Tarih sosyolojiktir. Tarih hem sosyalleştirilmeli, hem de siyasileştirilmelidir. Tarih sosyolojileştirilmeli, sosyoloji de tarihselleştirilmelidir. Tarih ve analitik yöntem birlikte kullanılmalıdır. Analitik yöntem tek başına iflas etmiştir. HDP buna yoğunlaşırsa mutlaka başarır. Tarihsiz bir sol olamaz.

Demokratik İslam Konferansına geçelim. Altan Tan Haccac İslam'ını aşmalıdır. Haccac onbin Kürt erkeğini öldürüp kadınlarını almıştı. Saddam da öyle yapmıştı. Haccac'ın yaptığı Kürdistan'ı Sünnileştiren ilk adımdır. Altan hangi İslam'ı savunuyor? Altan'a sormak lazım: Bu İslam'ın neresindesin? Şia'daki iktidarlaştırma Sünnilerdeki iktidarlaştırmadan da tehlikelidir. İran'daki iktidar Sünnilerinkinden daha az tehlikeli değil. Barzani de PYD'ye bu yüzden saldırıyor. Kemal Bülbül ve Eliaçık bunu daha iyi anladılar. Altan'a söyleyin: Biz İslam'a saygılıyız. Altan'ın HDP eleştirisine de çok üzüldüm. "HDP marjinal sola teslim oldu" diyor. HDP marjinal sol değildir. Benim İslam'ım Altan'ın İslam'ından daha güçlüdür. İslam sadece alnını yere koyarak yapılan bir şey değildir. Tonlarca geleneği vardır. Demokratik bir mücadele alanıdır. Komünist bir yanı da vardır. İşte konferans bu açıdan önemlidir. Bunlar konferansta tartışılmalıdır. Altan da katkı sunacaksa gitsin. Konferansta Diyanet, İran Şiası, Hizbullah, El Nusra teşhir edilmelidir. Konferans kurumsallaşmalıdır. Altan'a söyleyin, öyle Selefilere, İhvan'a, Hizbullah'a yaklaşmasına gerek yok. Hepsı ajandır. Şimdi de Suriye'yi ele geçirmek üzeredir. IŞİD'in yarısı Selefi, yarısı İran'dır. Davutoğlu "PYD bitsin, IŞİD de İran'a kalsın" istiyor. Bizim dışımızdaki seçenekler fe-

lakettir. Selefler de kazansa, İŞİD de kazansa, Esad da kazansa felakettir. Altan'a söyleyin, bunları bilsin. Medine Sözleşmesi, şura çalışması çerçevesinde çalışmasını yapsın.

Müzakerelerin özünü geçelim.

1- Hukuki formül: Yasal temel olmalı. Bizim burada yaptığımız korsan bir yöntemdir. Ne kadrosu ne de belgesi var. Kadrosu da, belgesi de, yasası da olacak. Bir müzakerenin olmazsa olmazıdır. Şu anda siz de, ben de, heyet de suç işliyoruz.

2- İçeriği: Sekiz komisyon demiştim. Öze ilişkin projelendirme yapılmalı. Siz de AKP ve onun hükümetiyle projelendirin. Burada kaybedilen bir şey yoktur. Bu çok hayatidir. Anayasa Uzlaşma Komisyonu dağıldı. Olmayacağı baştan belliydi. Şimdi siz tecrübenizi bu sekiz komisyon konusu ile birleştirip projelendirerek yeni bir anayasa ruhu oluşturun. Biz de devletle uzlaşırsak, bir ilkeler ve bildirgeler açıklaması yapabiliriz. Sekiz konuda derinlikli bir müzakere yürütmelisiniz. (Sırrı'ya dönerek) Devlet iki uzman gönderir mesela, bir de siyasi olur. Siz ve iki uzman da gelirsiniz. Birlikte başlıkları çalışacağız. Her başlık en az dört gün gerektirir. On dört güne bir, bir başlığı çalışırsak dört aya kadar sığdırabiliriz.

3- İzleme Kurulu, hakem kurulu Oslo Heyeti olabilir. Bu ara Kandil'e de gitmişler, devletle görüşmüşler, olabilir, uygundur. Avrupa'dan da olabilir. Bu kurul tarafları uyaracak bir kurul olacak. Süreci takip edecek. Biri yabancıysa sekizi yerli olacak. Bir sac üzerinde ekmek yapmak için üç ayak nasıl gerekiyorsa, burada da üçüncü bir güç gereklidir. Sac iki ayaklı olmaz. İki ayaklı sacda ekmek, yemek pişmez. Onun için üç ayaklı sac gereklidir. Ocak ayına kadar buna cevap verecekler. Bu konuda Cuma da açıklama yapmasın. Kabul görürse tamam diyeceğim, kabul edilmezse herkes kendine göre önlem alır. KCK de, Avrupa da, Türkiye de. Sekiz boyut hayata geçsin. KCK bana sürekli yazı gönderiyor, kendini parçalıyor. Bunu yapacaklarına, kendilerine dönüp çalışma yapsınlar.

Kandil'e şunu söyleyin: Cevap yoksa, Ocak'tan itibaren sekiz başlığı hayata geçirin. Nasıl yaparsanız yapın, yaratıcı olacaksınız. Öcalan'ı uğraştırmayın, öz savunmayı da doğru yapın. Bu böyle şehirlerde her gün çatpatla olmaz, anlamlı değil. Halkı da bıktırmışlar. Yapacaklarsa doğru yapsınlar.

(Sırrı'ya dönerek) Sol hareket niye bu başlıkları hayata geçirmiyor? Beş-altı boyutu rahatlıkla hayata geçirilebilir. Şehitlere niye sahip çıkmıyorsunuz? Sizde Deniz'in, İbo'nun ruhu yok mu? Türk halkından kırk-elli kişi hazırlayın, gençler seni seviyor, onlara güvenin. Örgütünüz de güvenebilirsiniz. Hepsine başarı dileklerimi iletin. Yoğunlaşsınlar, hayata geçirsinler. Bizde de böyle olmuştu. Benden daha çok Haki Karer, Kemal Pir bu hareketi geliştirdi. Haki sırtına yorganı alıp Antep'e gitmişti. Kemal de aynı şekildeydi. İşte şimdi de Duran Kalkan'ı görüyorsunuz. Fedakarca çalışıyor. Bu ruhla başarılabilir. Sebahat ve Ertuğrul'a da özel selam ve başarı dileklerimi iletin. Yakında onlarla da görüşeceğim. HDP'nin tüm bileşenlerine özel selamlarımı gönderin.

Şimdi BDP'ye geçelim. Legal demokratik siyaset olma sıkıntısı var. Şimdilik seçimlere yoğunlaşmalıdır. Kongre çalışmalarını ve tartışmalarını başlatırsınız, sonra önerilerim olacak. Aklıma gelmişken Mersin'e neden HDP ile girilmiyor? Niye ilkesel yaklaşmıyorsunuz? HDP olması daha uygundur. Bana böyle ilkesizlikler dayatılmasın; küfür, hakaret ve benzeri ayrı bir şey, ama benim için ilkesel yaklaşmamak daha ağırdır. Fazıl'la kazanırız deniliyor. Ne demek bu? Kolektivizm ilkesi yok. Bireysel örgütlenme yapmış. Deyin ki, Öcalan bunu yutmaz. Yanlıştır. Fazıl dürüsttür, hızla kendini düzeltmelidir.

Eşbaşkanlık sistemi her yerde oturtulsun. Eşbaşkanlık evrenseldir, eşitlikçidir. Kadın kotası eşbaşkanlık sistemi ile anlamını yitirmiştir. Seçimlerle ilgili aktarımınızı alayım. (İdris'e dönerek) Bingöl'de farklı gelişmeler var. Nedir durum?

İ. Baluken: Rant paylaşımının yansımalarıdır. Bir bölünme yaşıyorlar. Bu durumu bekliyorduk. İşimizi kolaylaştıracaktır.

A. Öcalan: Adaylarımız belliydi, değil mi?

İ. Baluken: Evet, Başkanım. Adaylardan biri Doktor İlhan Çakabay'dır. Sorun yoktur. Eşbaşkan şehit Karasungur'un kızkardeşi Zarife Karasungur'dur. İyi bir çalışma ile Bingöl'ü bu sefer almak istiyoruz.

A. Öcalan: Doğdurur, önemlidir.

P. Buldan: Siirt İsmail Aydın. Arap kökenlidir. Arapların büyük bir kısmından oy alması bekleniyor.

A. Öcalan: Çok uygundur, ben de öyle düşünüyorum, öyle olmalı.

P. Buldan: Ağrı, Xelef Keklik.

A. Öcalan: Öztürk ailesinden mi?

P. Buldan: Hayır, şu anda mevcut il Başkanımız.

A. Öcalan: Öztürk ailesi destekliyor mu? Önemli ailedir.

P. Buldan: Sorun yok. Öztürk'ler de destekliyor, bir sıkıntı yok.

P. Buldan: Hakkari, Sevil Çetin. Geçen görüşte size aktarmıştım.

Acele etmeyin, bir düşüneyim demiştiniz. O yüzden beklettik.

A. Öcalan: Kimdir bu Sevil Çetin? Hakkari için uygun mudur, yaratıcı mıdır, seviliyor mu? Hakkari kültüründen nemalanmış mı? Bir kadınla daha anlamlıysa tamamdır. Hakkari'li bu nerden çıktı demesinler.

P. Buldan: Çok yakından tanımıyorum, bir iki görmüşlüğüm var. Hakkari Kadın Danışma Merkezinde sosyolog olarak çalışıyor. Hakkari'den başvurusunu yapmış, bir tepki de yok. Kadın arkadaşlar uygun olduğunu söylüyorlar.

A. Öcalan: Tamam, uygundur, yanına güçlü bir erkek eşbaşkan olabilir. Fadıl Bedirhanoğlu ne yapıyor? Sanırım yapmayacak, Hakkari'de çok yıprandı. O zaman DTK'da çalışsın. Orada görev alsın, önemlidir. Benim Ahmet ve Aysel'e eleştirim de budur. Kurumsal çalıştıramadılar. DTK aslında KCK çözümünün legalidir, Türkçesidir. KCK'nin legal hali olarak DTK'yı düşünmüştük. Ama Cemaat DTK'ya operasyon yaparak büyük provokasyon yaptı. DTK benzeri kurumsallaşma ile çözümde rolünü yapmalıdır.

P. Buldan: Mardin önseçimi bekliyor. Ahmet bey önseçimi uygun bulmuyor. Van'da önseçim yapılmadığını, Diyarbakır'da formalite önseçim yapıldığını, Mardin'de de yapılmaması gerektiğini savunuyor.

A. Öcalan: Ahmet bey için bir sıkıntı var mı?

S. S. Önder: Yok Başkanım. Fakat Ahmet bey bunun görev olarak istendiğini, bu yüzden bir de önseçim yapılmasını anlamlandıramadığını söylüyor.

A. Öcalan: Söyleyin Ahmet beye, inansın, ben de bugün aday olsam önseçime girerim. Çünkü bu hem meşruluk sağlar hem de onu daha güçlü kılar. Madem bir sorun da yokmuş, önseçimle olsun. Diğer aday adaylarına da saygısızlık yapmamış oluruz.

P. Buldan: Urfa için henüz netleşen bir isim yok. AKP valiyi aday gösterdi, dengelerde bir oynama oldu.

A. Öcalan: Var mı orada önerebileceğiniz isimler?

P. Buldan: Muhsin Melik'in oğlu Ahmet Melik konuşuluyor, ama netleşen bir şey yok.

S. S. Önder: Bir de Feridun Yazar ismi geziyor, fakat kendisi KDP'ye gül atmakla meşgul. Ahmet Melik de bildiğim kadarıyla bir alkol sorunu var ve Ümit Fırat'la çok içli dışlı. Fakat Siverek'te Tüysüzlerin bir cenazesine katıldım. Ahmet Bucak benimle tokalaşmak istedi, bana bu isteğini iletiler, ben de kabul ettim. Onların Bişar Tüysüz üzerinden şöyle bir zemin yoklama çabaları var. "Siverek'te biz aday gösterelim, ama partiden olmasın. Ona karşılık Viranşehir, Hilvan ve Urfa'da BDP'nin adayını destekleyelim" diyorlar. Ben buna cevap vermeye yetkili olmadığımı, ama bu halka bir özür borçlu oldukalarını ve bir özürle birlikte bu çabaların ancak anlamlı olacağını söyledim.

A. Öcalan: Gerek yok, ileride nasıl olsa yaparlar. Hem Bucaklarla barışmamız lazım. İçlerinde saygıdeğer insanlar çoktur. Avrupa'da saygıdeğer bir dostumuz var.

P. Buldan: Serhat Bucak. Bu arada Bucaklar, Zeydanlar, İzollar ve Şeyh Said'in ailesinden büyük bir kesim BDP'ye geçiyor.

A. Öcalan: Bir Fatma İzol vardı. Cezaevinden çıkmışa ya da çıkacaksa, hukuki durumu uygunsa, mevzuata uygunsa, Urfa'ya da, Siverek'e de eşbaşkan olabilir. Siz niye bu komisyonlarda etkin olarak yoksunuz? Siz benim düşüncelerimi temsil ediyorsunuz. Bütün bu isimleri sizinle de uzun uzun tartışmaları gerekiyordu. Ben böyle bir komisyonu tanımıyorum. Üçünüz son şeklinin verilmesinde yer almalısınız. Önerileriniz ve kaygılarınız kesinlikle dikkate alınmalı. (Sırrı beye dönerek) Sen ayrıca Urfa'dan da sorumlusun. Bütün bu görüşmeleri ve araştırmaları yapmalısın. Son kararı da birlikte vermelisiniz. Bana da bu süreci gelip anlatacaksınız. Mersin'deki gibi abuk sabuk işler de yapmasınlar.

İ. Baluken: Cihanbeyli ve Kulu'da da böyle bir durum var. Ben ilkesel çerçeveyi belirttim, bundan sonrasını bu perspektifle yürüteceksiniz.

S. S. Önder: Başkanım, büyük bir ihtimalle Kahta'yı alacağız.

A. Öcalan: Çok iyi olur, Urfa'yla beraber yürütürsün. Adıyaman'a

da özel olarak sen el at, yiğit insanların yeridir.

S. S. Önder: Kahta bunun başlangıcı olacak Başkanım.

P. Buldan: Dersim, önseçimden Emek Hareketinden gelen Mehmet Ali Bul çıktı. Diğer yapılarla da ittifak geliştirilmiş. EMEP'le de ittifak geliştirilmiş.

A. Öcalan: Uygundur, yalnız Dersim'e yanına uygun bir kadın eş-başkan verilebilir.

P. Buldan: Henüz netleşen bir şey yok, arayışımız devam ediyor. Muş için komisyonun yaklaşımı Nimet Sezgin, büyük bir aşireti var. Kazanma olasılığı yüksektir. Bu arada Sırrı Sakık da komisyonun görüşünü benimsiyor, sizin önerinize boynum kıldan incedir diyor. Ama komisyonun bu yaklaşımına da saygı duyduğunu söylüyor.

A. Öcalan: Sırrı alınmaz, değil mi?

S. S. Önder: Tam aksine, bayram eder.

A. Öcalan: Öyle mi? (Gülerek) Ama katkı sunmalı, orada muazam çalışmalıdır, yaratıcıdır, özel selamlarımı iletin.

P. Buldan: Batman, önseçimden çıkan Sabri Özdemir.

A. Öcalan: Bu Özdemir ailesinden iki kardeşi öldürülen değil mi? Evet, isabet olmuş. Değerli bir ailedir, uygundur.

P. Buldan: Şırnak, Avukat Serhat Kadirhan.

A. Öcalan: Tamam, uygundur.

A. Öcalan: CHP ile ittifak ne oldu?

S. S. Önder: Bir dirsek teması düzeyinde somuta ulaşmış açık bir şey henüz yok.

A. Öcalan: İlkeli ve açık olmazsa olmaz. Daha önce de söylemiş-tim. İlçeler bazında ittifaklar yapabilirsiniz. Ama ilkeli olacak. İstanbul'da yüzde 10-15 oy alırsanız ana muhalefet olacaksınız.

S. S. Önder: Başka bir Türkiye'ye uyanırız Başkanım.

A. Öcalan: Ben de tam bunu söylüyorum. Bu benim tezim. Ben HDP modelini Irak için de öneriyorum. (Sırrı'ya dönerek) Sen Kerküklü Türkmenlere görüşebilirsin. Kerküklü Türkmenlerde saygıdeğer komünistler de var, onlarla da görüşebilirsin. Türkmenler, komünistler, YNK ve Goran'a özel selamlarımı iletin. Biz Barzani düşmanı değiliz, ama Barzani demokratik olmak zorunda. Hegemonik yaklaşımdan vazgeçsin. Şimdi bir de Diyarbakır'da orta sınıf hareketi arayışı var, tutmaz. Türkiye Kürdistan'ı emekçi sınıf

çözümünün merkezidir, bu nettir. Çözüm emek eksenlidir. Diğerlerinin miadı çoktan geçti. Onların çabalarının bir ölüyü diriltmekten farkı yoktur. Leyla'dır, yeni KDP'dir, Hüdapar'dır, Galip Ensarioğlu'dur, boşuna uğraşmasınlar. Devlet de bunlara boşuna masraf etmesin. Kırk yıl mücadele etmişiz. Diyarbakır'da yüzde 70'ten aşağı olmaz. Şimdiye kadar Diyarbakır ev ev gezilmeliydi. Cinayet, afyon vb. bunlar halledilmeliydi. Salim Ensarioğlu'yla görüşülebilir.

S. S. Önder: Başbakanla anlaştığı söyleniyor.

A. Öcalan: Tamam. Bu orta sınıf hareketi arayışına Cemaat de ortaktır. Şunu da söyleyeyim. Bugünkü asıl kavganın sebebi de Cemaat'in MİT'in Kürdistan'daki ofislerini istemesidir. Ben çok önceden söylemiştim, devlet yetkilileri inanmamıştı. Şimdi onlar da doğruluyor. İki müsteşarı da götüreceklerdi. Arkasında NATO ve ABD vardı. MİT kelleyi vermedi, direndi. (Gülerek) Aferin dedim, bunlara karşı bir tek siz direndiniz. Genelkurmay Başkanlarını bile götürdüler.

Siyasette birazdan üçünüzü ayrı ayrı değerlendireceğim. Üslup ve hitabet önemlidir. Daha yerinde, daha rantabl kullanmalısınız, yerinde ve zamandalık önemlidir. Kazanmanın yarısı üslup ve hitabettir. (Pervin'e dönerek) Siz çok iyisiniz, hitabetinizi beğeniyorum. Her şeyi fazla açıklıyorsunuz, yerinde ve zamanında açıklayın. (Sırrı'ya dönerek) İdealinizi yitirmeyin, tirajikomik üslubu daha çok siyasetleştirmelisiniz. Bırakacağım demeyin, bu halkta güvensizliğe yol açar. Yapacağım deyin, bir iki yılınızı vereceksiniz. (İdris'e dönerek) Siz de hitabetinize heyecan, hız ve coşku katmalısınız.

(Yine Pervin'e dönerek) Sizin yaşadığınız ikilem, enteresan olan yüzünüz şudur: Siz bir ikilem yaşıyorsunuz. Aşiret kızı ve bağlılığınız bir gelenektir. Fakat bu soylu gelenek çağdaşlığa uymuyor. Kürt kişiliği özgür anlamında yoktur. Kürt kanununda kadın zaten ölüdür. Erkek de ölüdür. Büyük bir darbe yemişsiniz. Son yirmi yılını çözümlemelisin, bu yeniden doğuştur. Şu anda yarı yoldasınız, kendinizi diriltebilirsiniz. Yanlış anlamayın, benim için Savaş çok soylu bir kişiliktir. Bunu özgürlük ilkesiyle birleştireceksin. Birçok şeyi yıkabilirsin. Cesur ve inatçı bir kişiliğiniz var. Bu önemlidir ve değerlidir. Biz de kadının özgürlüğünü ve kimliğini tanımalıyız.

Kesire benim gerçek öğretmenim oldu. Ondan öğrendiğim çok şey

oldu. Kandil'de onunla neler yaşadığımı anlatmış olmalılar. Kemal, Hayri, Cemil onlar birkaç şeye şahit oldular. Onun ölüm kararını bile verdiler. Ama ben kadını öldürerek erkekliğimi kazanacağıma inanmadım. Kadını mücadelesine onunla başladım. Erkekler kadınlar konusunda hep zayıftırlar. Kadına, kadın ilişkisine köle olarak baktın mı bitersin. Kendini kitaplarla besleyebilirsin.

Birkaç hususa daha değinerek bitirelim. Yüksekova'daki olay çok önemlidir. Sürece karşı tam bir provokasyondur. Devlet heyeti ile yaptığımız görüşme gününe denk getirmişler. Önce şunu sorayım: Basın farklı şeyler yazmış. Bu ölenler tanıdık mı, halk ını, biliniyor ını?

P. Buldan: İki de biliniyor, ilçede esnafılık yapan halktan kişilerdir. Diğer bilgilerin hepsi maksatlıdır. Mezarlık tahribatına karşı yapılan protestoya katılmışlar.

A. Öcalan: Kim yapmış belli mi?

P. Buldan: Polis.

A. Öcalan: Bu paralel devlet yerinde durmuyor. Cemaat diyoruz ya, emniyetle bağlantılıdır. Süreci bitirmeyi hedefliyorlar. Hakkari'de daha önce de aynı şekilde on üç köylü öldürülmüştü. Hakkari'ye özel önem veriyorlar, çok örgütlüler. Bundan sonra da daha büyük provokasyon yapabilirler. Hepiniz, bu provokasyonlara karşı uyanık ve dikkatli olmalısınız.

Bu yeni anayasa ruhu oluşturulmalıdır. 1924 Anayasasında Sol, İslami gelenek ve Kürt bastırıldı. Yeni anayasa yapılacaksa bunlar tekrar konuşulmalıdır. Ama Beyaz Türk şovenizmini de ihmal etmemek gerekir. İstiyorlarsa beyaz Türkler de gelirler.

Çok yoğun şekilde mektuplar alıyorum, ama bir kısmı verilmiyor. Gelen mektuplar arasında bazı kadınlara özel selamlar göndermek istiyorum. Gulan Kılıçoğlu. Bana 'sevgili 8. Nota' diyor, ben de ona 9. Nota diyorum. Elif Uludağ, Batman Cezaevinde, bunun hikayesi seninkine benziyor, ona da özel selamlarımı iletin.

P. Buldan: Yakın zamanda oğlu şehit oldu.

A. Öcalan: Başsağlığı dileklerinizi iletin. Ayrıca Adana Karataş'ta Senay Atlı mükemmel bir mektup yazmış, özel selamlarımı iletin. Alanya Cezaevinden Ayfer Alçıçek ve Gebze Cezaevinden Şerife İlbasan, bir de Ferda İldan sanırım Diyarbakır'da olması lazım, tam hatırlayamadım, bunlara selamlarımı iletin. Son bir isim Ankara'da

Nilüfer Şahin, buna da özel selam. Son kitabıma baksın deyin. Ayrıca bütün adaylara, Roboskili ailelere, tüm değer ailelerine, hasta tutsaklara, kadınlara ve gençlere ve tüm cezaevlerine özel selamlarımı gönderiyorum.

A. Öcalan: Gitmeden önce diğer arkadaşlara beş dakika bir selam verirsiniz iyi olur.

S. S. Önder: Ben zaten o arkadaşları hiç görmedim.

Yetkili: Hava koşulları çok kötü, bir dahaki sefere bunu erteleyelim.

A. Öcalan: (Sırrı'ya dönerek) Gazilere ve Roboskili ailelere mesajımı yazıp iletirsin.

P. Buldan: Başkanım, size kıyafet almak istiyorum. Bir dahaki gelişimde getireyim mi?

A. Öcalan: Acelesi yok, yakında gerekecek isteyeceğim.

P. Buldan: Peki Başkanım, nasıl isterseniz.

A. Öcalan: (Sırrı'yla tokalaşırken) "Sayın Süreyya, moralini çabuk bozmayacaksın. Dayanıklı olmalıyız, öyle değil mi? Yeni yılını kutluyorum. Başarılar diliyorum. Bütün sosyalistlere özel selamlarımı ilet.

P. Buldan: Başkanım, kendinize iyi bakın.

A. Öcalan: Siz de kendinize iyi bakın, herkese selamlar. (Tokalaşırken İdris beye) Bingöl'e özel selamlarımı ilet. Çok yiğit insanlardır. Hayri örneğini vermiştim. Gurbetelli, Karasungur, Ahmet Yıldırım büyük mücadele insanlarıydı. Onların anılarına sahip çıkmak gerekir.

İ. Baluken: Daha önce de Bingöl halkına gönderdiğiniz selam büyük bir heyecan ve coşku yarattı. Hepimiz bu selamın sorumluluğunu yerine getirmek için var gücümüzle çalışacağız.

A. Öcalan: Bu Selim Çürükkaya onlar da çıktı. Ama Bingöl halkı itibar etmedi.

İ. Baluken: Kendi köylerinde bile karşılıkları yoktur. Halk onları çok iyi tanıyor.

7 Aralık 2013

Ermenilere tarihsel kardeşlik kültürüyle yaklaşıyoruz

(Toplantı başladığında sağlığı soruldu.)

A. Öcalan: Sağlığım iyidir. Sağlıktan ziyade toplumsal sorunlar boğucu oluyor.

(Konuşmaya başlamadan önce Sırrı Süreyya tab ettirdiği fotoğrafları kendisine verdi. Başkan fotoğrafları uzun uzun inceledi. Arkasına yapılan gökyüzü ve güneş fonlarını beğendi. Kendisini biraz yaşlanmış buldu. Hüzünlenince, Sırrı Süreyya Yunus Emre'den "Ölürse tenler ölür / Canlar ölesi değil" diye başlayan şiiri okudu.)

A. Öcalan: Öyle değil mi ya! Yunus doğru söylemiş, bizi söylemiş. Haydi hemen aktarımları alayım. Çok fazla zamanımız yok. Tarihi bir toplantı olacak. Bu toplantı da tarihidir. Bundan sonraki toplantı da tarihi olacak. (Pervin Buldan'ı göstererek) Evet, sizden başlayalım.

P. Buldan: Size vermemiz gereken mektuplar var. 28.12.2013 tarihli üç sayfalık Halk Savunma Merkez Karargah Komutanlığının bir mektubu. Heval Cemal gönderdi.

Yetkili: (Gelip elimizden aldı) Bunu Adalet Bakanlığına vermeniz gerekiyordu. Ama neyse. Toplantıdan sonra size veririm.

A. Öcalan: Bunu okuyup daha sonra cevap yazacağım. Ama öncelikle onlardan gelecek olan esas mektubu bekleyeceğim. Mektubum ellerine ulaştı mı?

P. Buldan: Evet, 12 Aralıkta Hakan Fidan ile yaptığımız görüşmede toplam yirmi sayfalık mektubunuzu aldık ve hemen gönderdik. Maxmur Kampından iki ayrı mektup var, on beş adet fotoğraf var. Öncelikle Eşbaşkanlar selam söylediler. Selahattin bey ve Gültan

hanım, Ahmet bey ve Aysel hanım, Sebahat hanım ve Ertuğrul bey. Altı eşbaşkanımız var.

A. Öcalan: (Gülerek) Evet, Başkanlarımız çok. Buna Kandil'deki eşbaşkanları eklemeyi de unutmayın.

P. Buldan: 29 Aralık 2013 tarihinde Sırrı Süreyya ile birlikte Kandil'e gittik. Cemil Bayık, Ali Haydar, Murat Karayılan, Mustafa Karasu, Zaxo, Delal Amed, Rengin Botan arkadaşlarla görüştük. Hepsinin özel selamları var. Arkadaşlar süreç ile ilgili acilen adımların atılması, yasal zeminlerin oluşması gerektiğini ve demokratik cumhuriyet temelinde hızla adım atılmasını ifade ettiler.

A. Öcalan: Darbeyi nasıl yorumladılar? Anafikirleri nedir? Darbe niteliğini kavramışlar mı? Tehlikeli görüyorlar mı? Uluslararası komplo olduğunu biliyorlar mı?

P. Buldan: Evet Başkanım, uluslararası bir komplo olduğunu, Kürt sorunu çözülmeden bu kaostan çıkılamayacağını ve bu sorunu çözmeden sürecin provoke edilmeye açık olduğunu ifade ettiler. Yaşananları yakından takip ettiklerini söylediler. Ayrıca Barzani ile görüşme yaptıklarını, bir komisyon kurduklarını, bundan sonra ayda bir görüşeceklerini ve sorunlarını masaya yatıracaklarını ifade ettiler. Mesut Barzani'nin Başbakanla yaptığı görüşmelerin şimdiye kadar ekonomik boyutta olduğunu, bundan sonraki görüşmelerin daha çok çözüm süreci ile alakalı olması gerektiğini ifade ettiler.

A. Öcalan: Evet, bu konu önemlidir. İyi koku alır. Akıllı adamdır. Barzani zaten zorlanmıştır. Kendisi bizimle de siyasi boyutlu görüşmeler yapılması gerektiğini anlamıştır. AKP ile nasıl görüşmeler yapıyorsa bizimle de bunları yapması gerektiğini fark etmiştir.

P. Buldan: Ulusal Konferans ile ilgili de görüşme yapılmış. Yakın zamanda komisyondaki arkadaşlar tekrar Güney'e gidip görüşme yapacaklar. Mesut Barzani Ulusal Kongre çalışmalarının başladığını ve bunun tamamlanması gerektiğini söylemiş. Fakat eşbaşkanlığı kabul etmediğini, kendisinin kongreye iki yıl süreyle Başkanlık yapması gerektiğini ifade etmiş. Ayrıca delege sayısında sıkıntı çıkarıyorlar. Kuzey'in delege sayısı KDP'nin delege sayısının aynı olmasını istiyorlar. Kuzeyin delege sayısı fazla olursa alınacak olan kararlara dahil olmak zorunda kalacaklarını söylemişler. Arkadaşlar da bu öneriye sıcak bakmadıklarını ifade ediyorlar.

A. Öcalan: Kadın özgürlüğü bizim için ilkeseldir. Önemlidir. Kamuoyuna bildirmeyebilirler. Eğer kabul etmiyorsa Leyla'nın eşbaşkanlığı gayriresmi olabilir. Bu önemlidir. Leyla'ya ilişkin değerlendirmeyi sonra yapacağım. Delegasyon ve eşbaşkanlık dışında itirazı var mı?

P. Buldan: Sanırım bunun dışında bir itiraz yok.

A. Öcalan: Bu konuyu daha sonra çözümleyeceğim.

P. Buldan: Daha önce önerdiğiniz sekiz komisyonu kurduklarını, pratikte geliştirmek için tartışmaların devam ettiğini iletiler. Ayrıca gönderdiğiniz mektup bütün yapılarda ve alanlarda okunup tartışılıyor. Bu gelişimize cevap yetişmediği için belki bir dahaki gelişimize yetişebilir. Ayrıca toplantıya katılan arkadaşlarla ayrı bir görüşme yaptım. Onlara gönderdiğiniz mektup da genişletilmiş toplantıda okunmuş. Onlar da süreci yakından takip ediyorlar. Konferanslar, toplantılar ve eğitim süreçlerini devam ettiriyorlar. Geri çekilme sürecinde gelen kadınların eğitim toplantıları yapılmış. Hepsinin özel selamı var.

A. Öcalan: Ana hatlarıyla siz nasıl gördünüz? Sorunları nelerdir, bizden beklentileri nelerdir?

P. Buldan: Daha önce ifade ettikleri ve bizim size aktardığımız sorunların devam ettiğini söylediler. Ama bütün bunları aşabilmek için kadın arkadaşların hem süreci takip etmede hem de yeni sürece hazırlanmada çok kararlı olduklarını gözlemledim. Onların da seçime ilişkin tartışmaları ve hazırlıkları var. Genel anlamı ile hepsinin iyi olduklarını söyleyebilirim.

A. Öcalan: Sığınaklardan özgür yaşam alanlarına geçişte sıkıntı yaşıyorlardır. Bunu aşacağız.

P. Buldan: Bu genel olarak bütün alanlarda yaşanan sıkıntıdır. Umarım en kısa zamanda aşılır.

Hükümet ile yaptığımız görüşmeleri de aktaralım.

A. Öcalan: Hemen alayım.

P. Buldan: 2 Ocak tarihinde İdris bey ile birlikte yeni Adalet Bakanı Bekir Bozdağ ile bir görüşme yaptık. Hem yeni görevi hayırlı olsun dedik, hem de genelde yaşanan sorunları aktardık. Beklentilerimizi ifade ettik. O zaman vekiller hala tutukluydu. Tutuklu vekiller meselesini konuştuk.

A. Öcalan: Başta hasta tutuklular olmalı.

P. Buldan: Hasta tutukluları da konuştuk. Yine Sebahat Tuncel'in durumunu aktardık. Ayrıca sizin buradaki koşullarınızı ve bizim dışımızda başka heyetlerin de buraya gelmesi taleplerini ilettik.

A. Öcalan: Sadullah'a göre nasıl, yeterli gördünüz mü? İnisiyatif kullanabilir mi? Direkt Başbakanın emrinde mi olur?

S. S. Önder: Evet. Direkt Başbakanın emrinde. Başbakanla tartışma kapasitesi yok. Direkt inisiyatif kullanmaz. Sadullah daha iyiydi.

P. Buldan: Bir kere görüştük. Belki değerlendirme yapmak için erken olabilir. Birkaç görüşme daha yaptıktan sonra anlayabiliriz.

A. Öcalan: Diğer alanlardan aktarımın var mı?

P. Buldan: Diğer görüşmeleri arkadaşlar aktaracaklar. Genel olarak seçim çalışmalarını yürütüyoruz. Boş zamanlarımda Iğdır'a gitmeye çalışıyorum. Seçim startını verdik. Adaylarımızı açıkladık.

A. Öcalan: Evet, Iğdır önemlidir. Oraya zaman ayırın. Iğdır'a özel selamlarımı gönderiyorum. Çalışıp kazanmalısınız.

İ. Baluken: 12 Aralık'ta Hakan Fidan ile bir görüşme gerçekleştirdik. Pervin hanım ve Sırrı bey ile birlikte görüşmeyi yaptık. Burada yaptığımız toplantıdan birkaç gün sonra bu görüşme oldu.

A. Öcalan: İzleminiz nedir? Hakan bey ile görüşmeleriniz faydalı mı?

İ. Baluken: Hakan bey ile yaptığımız görüşmelerin genel düzeyi hükümet ile yaptığımız görüşmelerden farklıdır. Entelektüel açıdan ve siyasal süreci değerlendirme açısından daha ileri düzeyde olan görüşmeler şeklinde oluyor.

A. Öcalan: Evet, sizin de izleminiz bu yönde yani.

İ. Baluken: Evet Başkanım. Burada yaptığımız toplantı üzerine bir değerlendirme yaptık. Hakan bey sizinle yapılan toplantılarda bulunduğu için toplantı hakkındaki değerlendirmelerimiz çoğunlukla örtüşüyordu.

A. Öcalan: Evet. Öyle olması doğaldır.

İ. Baluken: Hasta tutsaklar konusunu kendisi ile görüştük. Önemini vurguladık. Süreç açısından en kolay hayata geçirebilecek maliyeti en az olan adım olacağını ifade ettik. Kendisi bu konuda Cumhurbaşkanı ve Başbakanın da olumlu düşündüğünü, bu konunun çözülmesi için çalışmaların devam ettiğini söyledi. Not aldı. Ama bu

konuda hala bir gelişme sağlanmadı.

Bir diğer konu tutuklu vekiller konusuydu. Görüşme yaptığımız tarihte tutuklu vekillerimiz tahliye edilmemişti. Bu konunun bir an önce çözülmesi gerektiğini ifade ettik. Ergenekon Davasından hüküm giyen milletvekilleri tahliye edilmişken, arkadaşlarımızın cezaevlerinde bulunmasını kabul edilemez ve zorlayıcı olduğunu ifade ettik. Bu konuda da bize hak verdi. Not aldı. Ancak olumlu bir gelişme yaşanmadı. Arkadaşlarımız Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru üzerinden verilen bir karar ile tahliye edildiler. Bizim açımızdan Hatip Dicle'nin, seçilmiş belediye başkanları, belediye meclisi üyeleri ve il genel meclisi üyelerinin de özgürlüklerine kavuşmaları önemlidir.

Önderliğin müzakere koşullarının bir an önce sağlanması gerektiğini ifade ettik. Akil İnsanlar, gazeteciler, siyasi parti heyetleri vb. insanların İmralı'ya gitmeleri gerektiğini, Başkan'la bu konuda tartışma yapmalarının önemli olduğunu ifade ettik. Kendisi de bu konuda tartışmalarının sürdüğünü, önümüzdeki dönemde olumlu gelişmelerin yaşanabileceğini ifade etti.

A. Öcalan: Evet. Bu konularda ilerleme olacaktır.

İ. Baluken: Yine süreci devam etmesi için yasal boyut ve hukuki zeminin oluşturulması gerektiğini ifade ettik. Ayrıca bir İzleme Heyetinin oluşturularak süreci takip etmesinin önemli olduğunu, bu konularda hızla adım atılması gerektiğini belirttik.

A. Öcalan: Evet. Bunlar olmalı.

İ. Baluken: Rojava konusunda olması gerekenleri tartıştık. Türkiye'nin Suriye ve Rojava politikasının çöktüğünü ifade ettik. Çetelere verilen desteğin kesilmesi ve sınır kapılarının açılması gerektiğini, sınır duvarları ve mayınların kaldırılması, PYD'ye düşmanlık yaklaşımından vazgeçilmesi gerektiğini ifade ettik.

A. Öcalan: Evet. Bu konular önemlidir. Bu konuda neler söyledi? Dışışlerinin politikalarına nasıl yaklaştı?

İ. Baluken: Bizim görüşmeden edindiğimiz izlenime göre dış politikanın başarısızlığını onlar da kabul ediyor. Rojava konusunda Dışışlerinden farklı düşündüklerini ifade etti. PYD'nin yaklaşımının yanlış olduğunu söyledi.

A. Öcalan: Rojava ve Suriye konusu önemlidir. Çözümleme yapacağım.

İ. Baluken: Kandil ziyaretimizi bildiği için KCK'ye dair görüşlerini paylaştık. Dil ve üslup konusunda, İran ile olan ilişkilerden rahatsız olduğunu ifade etti.

A. Öcalan: İran ile kimin ilişkisi? Bizim mi, devletin mi?

İ. Baluken: Bizim ilişkimizin rahatsızlık konusu olduğunu ifade etti.

A. Öcalan: Tam tersi. Sorun yaratan alan Türkiye'nin İran ile olan ilişkisidir.

İ. Baluken: Yüksekova'da yapılan katliamın sorumlularının yargılanması ve açığa alınması gerektiğini aktardık. Süreç açısından bunun önemli olduğunu ifade ettik. Bu konuda notlar aldı. Ama bugüne kadar bir gelişme olmadı. Yüksekova katliamı dışında tutuklu vekillerimiz ile ilgili tahliye taleplerinin mahkeme tarafından reddedilmesi, Sebahat Tuncel'in cezasının Yargıtay tarafından onanması ve Roboski katliamı ile ilgili takipsizlik kararı verilmesinin anlamı da bizce son derece manidardır.

A. Öcalan: Evet, tüm bunlar darbenin birer parçasıdır. Bu konuyu ayrıntılı değerlendireceğim.

İ. Baluken: 2 Ocak'ta Cemil Çiçek ile görüştük. O dönemde milletvekillerimiz tahliye edilmemişti. Onların ve Sabahat Tuncel'in durumunu görüştük.

A. Öcalan: Ne diyor Cemil bey?

İ. Baluken: Kalıcı çözüm için görüşlerinin belli olduğunu, siyasi partilerin bir araya gelerek bu konuları kalıcı bir şekilde çözmeleri gerektiğini ifade etti. Şu anda Meclis bünyesinde BDP, AKP ve CHP üyelerinden oluşan bir komisyon kuruldu. Bu komisyon bir anayasa değişikliği teklifi ile kalıcı bir çözüm getirmek için çalışmalarını yürütüyor.

A. Öcalan: Evet.

İ. Baluken: Üçüncü görüşmemiz İçişleri Bakanı Efkan Ala ile oldu.

A. Öcalan: Evet, bu da önemlidir. Nasıl değerlendirdiniz? Yaklaşımı nasıldı? Sizin gözleminiz ne oldu?

İ. Baluken: Olumlu bir görüşme olduğunu söyleyebiliriz. Bu görüşmenin de entelektüel ve analiz düzeyi diğer hükümet görüşmelerinin ötesindeydi.

A. Öcalan: Hakan bey gibi miydi? Öyle olduğunu tahmin edebiliyorum.

İ. Baluken: Evet. İzlemimiz o yöndeydi. Çözüm sürecini ve Sa-dullah beyin bakanlıktan alınmasından sonra muhataplık sorununu konuştuk. Bu süreci hükümet içerisinde bizimle götürecek muhatabımızın belli olup olmadığını sorduk. Kendisi bu konuda bir görev paylaşımının henüz yapılmadığını, önümüzdeki günlerde bir gelişme olursa paylaşabileceğini söyledi. Çözüm sürecine bakan olmadan önce de destek verdiğini, her türlü katkıyı sunma çabasında olduğunu, bundan sonra da bu doğrultuda katkı sunmaya devam edeceğini ifade etti.

A. Öcalan: Evet. Önemlidir. Süreci Eflkan bey ile götürebilirsiniz. Zaman zaman bir araya gelmeniz de fayda var.

İ. Baluken: Üniversitedeki Kürt öğrencilere yönelik saldırılara karşı önlem almaları gerektiğini ifade ettik.

A. Öcalan: Evet, bu konu önemlidir. Bu da darbecilerin işidir. Roboski kararı, Sabahat'ın durumu, Gever katliamı kararını verenler bu saldırıları da planlıyorlar. Darbe girişiminin parçasıdır.

İ. Baluken: Polisin demokratik gösterilere müdahalelerini eleştirdik. Bunların güvensizlik yarattığını aktardık. Bu konuda dialoga açık olması gerektiğini ifade ettik. Paralel'in devlet tasfiyesi ile ilgili Başbakanın dile getirdiği hususların Kürt coğrafyası için de geçerli olması gerektiğini ifade ettik. En yakın örnek de Gever katliamının sorumlusu olan emniyet müdürü ve kaymakamın görevden alınması gerektiğini ifade ettik. Ayrıca seçim güvenliği, yapılması gereken yasal ve anayasal değişiklikler mevzusunu konuştuk. Bu konuda katkılarını beklediğimizi ifade ettik.

Bugün Paris'te Sakine'lerin katledilmesi ile ilgili güçlü bir yürüyüş yapılacak. Bu konuda bir mesaj beklentisi olduğunu ifade etmek istiyorum.

A. Öcalan: Evet, bu konuyu değerlendireceğim. Bir mesaj yazacağım.

İ. Baluken: Avrupa'daki Kürdistan İslam Hareketi'nden insanların selamları var. Demokratik İslam Konferansı'na katkı sunmak istiyorlar. Konferansın yürütmesi ile görüşmek için bizi aramışlardı.

A. Öcalan: Evet, siz de selamlarımı söyleyin.

İ. Baluken: Bazı bilim insanlarının demokratik özerklik projesine katkı sunma istekleri var. Sizin bilim çevreleri ve akademiya'dan beklentilerinizin neler olduğunu öğrenmek istiyorlar.

A. Öcalan: Kimler var mesela? Bir isim söyleyebilir misiniz?

İ. Baluken: Ahmet Özer var, Mersin Üniversitesinden. Akademiya'dan bazı akademisyenlerin kendisine ulaştığı bilgisini bize aktardı. Şöyle bir durumu ifade ediyorlar, bu durum sanırım önemlidir. Bilim adına üretilen bilgilerden çok fazla yenibir perspektif almadıklarını, ancak sizin kitaplarınıza yoğunlaştıklarında yeni perspektifler edindiklerini ifade ediyorlar.

A. Öcalan: Evet. Bu durum önemlidir. İleride bu konulara değineceğim.

İ. Baluken: Dışarıdaki güncel gelişmeler ile ilgili değerlendirmeleriniz herkes tarafından merak ile bekleniyor. Pervin hanım da ifade ettiği için ben tekrar etmeyeceğim. Ancak dışarıda hükümete yakın kalemelerde bile süreç ile ilgili yaptığımız tespitler ve öngörülerin zaman içerisinde doğrulandığına dair güçlü bir algı var. Kamuoyunun bu noktaya gelmesi önemlidir.

A. Öcalan: Evet. Burada devletheyeti ile yaptığımız toplantıda da bu durum kabul edilmiştir. Hükümet de sanırım anlamıştır. İlk zamanlar yaptığımız değerlendirmeleri çok doğru okuyamadıkları için bir kriz durumu ile karşılaştılar. Bu konuda yaptığımız uyarıların ne kadar doğru tespitler içerdiğini anlamış durumdalar.

(Sırrı Süreyya'ya dönerek) Evet sayın Süreyya, sanırım önemli aktarımlar olacak.

S. S. Önder: Sayın Başkanım, öncelikle Eş Genel Başkanlarımız Tuncel ve Kürkçü'nün özel selamları var. HDP bileşenlerinin de aynı şekilde. HDP olarak 59 il ve 694 ilçede seçime giriyoruz. Bunlardan sadece 20 ilde merkezi atama yapacağız. Onun dışındaki adaylıklar yerelden ve bileşenlerin katkısıyla belirlendi. Ankara'da Salman Kaya kesinleşti.

A. Öcalan: Salman Kaya mı? O eski vekil olan?

S. S. Önder: Evet Başkanım.

A. Öcalan: Çok iyi. Eşbaşkan kim?

S. S. Önder: Henüz tartışıyoruz. Kocaeli, Nilay Etiler. Sakarya, Harika Karataş. Bunlar akademisyendir.

A. Öcalan: İyi, akademi dünyasının sürece dahil olması ve böyle sorumluluklar alması değerlidir.

S. S. Önder: Adana, Ayhan Bilgen; İzmir, Osman Özçelik. Karadeniz kendi adaylarını belirledi. 17'sinde adaylarımızı açıklayacağız.

A. Öcalan: Sen kesinleştirdin mi?

S. S. Önder: Evet Başkanım, İstanbul'dur. Eşbaşkan olarak Pınar Sağ'ı düşünüyoruz. Görüşüyoruz.

A. Öcalan: Arif Sağ'ın gelinidir, değil mi?

S. S. Önder: Ayrıldılar Başkanım.

A. Öcalan: Özgürleşmiş demek ki. İkinizi de kutluyorum. Başarılı olursunuz. Pınar Hanıma da selamlarımı söylersin.

S. S. Önder: Başbakanla görüştüm. Kandil dönüşü, yılbaşı gecelerini Ahmet Türk'ün evinde geçirdim. O sırada Başbakan aradı. Ertesi gün için İstanbul'da görüşmek istedi. Ben o gece yola çıktım. Ama ertesi gün Başbakanın gündemi malum yoğunluklar içindeydi. Gece tekrar beni aradı ve ertesi gün için randevulaştık ve görüştük. Son gelişmelerden yakınlıkla benim nasıl yorumladığımı sordu. Ben de bu savaştan ancak demokratik dönüşüm kabiliyeti gösterebilenin galip çıkacağını anlattım. Hükümetin bu şansı kaybettiğini, çünkü bu saldırı başlamadan dönüşüm hamlelerini somutlaştırmadığını, şimdi ne yaparlarsa baskı altında yapmış gözükeceğini söyledim. Saldırı altında oldukları için otoriterleşeceklerini, bunun kaçınılmaz gözüktüğünü ekledim. Cemaat açısından bu dönüşüm şansının teknik olarak var olduğunu, ama bunu yapacak ne siyasi aklınne de siyasi bir tercihin gözüktüğünü anlattım. Bu durumu kestiremediklerini, çünkü bütün imkanlarını Kürtler üzerine yoğunlaştırdıklarını, oysa bu gelişmelerin temel olarak süreci hedeflediğini söyledim. Gever saldırısı sırasında İçişleri Bakanına "Bu bize karşı olduğu kadar size karşı da geliştirilmiş bir tuzaktır" uyarısında bulunduğumuzu, ama hükümetin bunu anlamadığını söyledim.

Sözlerime "Peki, çare nedir?" sorusunu sorarak devam ettim. Cevaben, artık süreç konusunda hükümetin hiçbir bahanesi kalmadığını, kaygı olarak sunduğu şeylerin son operasyonlarla berhava olduğunu, tek çıkışın geniş bir demokratik ittifaktan geçtiğini, buna cesaret edip geniş ve nitelikli bir demokrasi ittifakı yapmaları durumunda bu komploların sadece 'yolsuzluk' boyutunda kalacağını, ona karşı da çok

şeffaf ve dürüst yaklaşımları durumunda sürecin gelişerek devam edeceğini, aksi halde kendisinin tasfiye edilerek sistem içinde yeni bir hizalanmanın kaçınılmaz olacağını anlattım. Çözün konusunda Hakan beyle görüştüğümüz bir master plan oluşturma ve bunun için sayın Öcalan'la çalışma koşullarını bir an önce gerçekleştirmenin acilliğini ve Rojava konusunda ilk defa devletin önüne şerefli bir ricat olanağı çıktığını, bunun heba edilmemesini söyledim.

Kendisi CHP ile yapılan ittifak arayışlarını ima etti. Ben de bunun doğal olduğunu, çünkü bizzat kendisinden söz olarak aldığımız hasta tutsaklar ve tutuklu vekiller meselesinde bile hiçbir gelişme olmadığını söyledim. Üstelik şimdi bir de Sabahat Tuncel'in durumu gündeme gelince, hükümetin ciddiyeti konusunda elimizde hiçbir karinc olmadığını belirttim. Gelinek nokta itibariyle artık bu taleplerin bile anlamsızlaştığını, doğrudan Öcalan'ın özgürlüğünün düşünülmesi gerektiğini, Kürt halkı ve onun siyasi kurumları olmadan bu demokrasi ittifakı kurulamayacağı düşünüldüğünde bundan azına kimsenin razı olamayacağını, bütün bunların benim şahsi görüşlerim olduğunu belirttim.

Başbakan cevaben bir master planlarının olduğunu, bunu zamanı ve yeri geldikçe ve devlet kurumlarında görüş birliği oluştukça paylaştıklarını söyledi. Bu anlamda benim Başkanla her hafta üç dört gün sürecek bir çalışma yürütmemin bu komplo koşullarında çok tehlikeli olacağını söyledi. Basın ve Akil İnsanlar ziyaretini bile ertelemek zorunda kaldığını, çünkü kimin nasıl davranacağından emin olmadığını söyledi. Hafta sonuna kalmadan vekillerin çıkmış olacağını, Sabahat hanım için arkadaşlarına ne yapabiliriz diye sordüğünü, onlardan mevcut yasal düzlem içinde bir şey yapılamayacağı cevabını aldığını söyledi. Bir anayasa değişikliği düşündüğünü, buna bizim de destek vermemiz halinde sorunun halledileceğini ekledi. Bu desteğin açık mı, kapalı mı olacağını şartları gözeterek karar vermemizi istedi. Yeniden yargılamaların önünü açacaklarını, bunun birçok sorunu çözeceğini söyledi. Gelişmelerde çalışma arkadaşlarının bir suçu olmadığını, bütün sorumluluğun kendisinde olduğunu söyledi. Tamamen dışarıda planlanmış bir darbe teşebbüsü olduğunu, yöneldikleri bakanların manidar olduğunu ekledi. Kürtlerin (KCK'yi kastederek) oyuna gelmeyeceklerini düşündüğünü, kendisinin hangi

koşullar altında çalışmış olduğunu biraz daha iyi gördüklerini, oyuna gelmemeleri durumunda çözüm için daha rahat olunacağını, oyuna gelirlirse de kendilerinin bileceğini söyledi. Tek kaygısının bölünmemek olduğunu söylediğinde, kendisine 'yasakların böleceğini, özgürlüklerin birleştireceğini' söyledim. Yaklaşık iki saat görüştük.

A. Öcalan: Bu çok önemlidir. Sen bir daha görüşeceksin. (Gülerek) "Sen meydanlarda Apo'nun asılmamasına hayıflanırken Apo seni kurtardı, idamdan kurtardı" diyeceksin. Bana halen sen süreci yavaşlattın diyorlar. Oysa biz tam olarak çekilmiş olsaydık onu içeri atarlardı. Sonu Menderes gibi olurdu. Bu konuyu daha sonraki toplantılarda daha detaylı çözümleyeceğim. Görüşme çok değerlidir. Seninle artık daha detaylı görüşmeler yapacaktır. Hep geliştirici olmalısın. (Pervin ve İdris'e dönerek) AKP'li vekiller ve bakanlarla ilişkiler kurup görüşmeler yapmalısınız. Detaylandıracağım.

İ. Baluken: Görüşme tempomuz ve ilişkilerimiz yürüyor Başkanun.

A. Öcalan: Başbakana deyin ki, Başkanlık modelini de hızla tartışabiliriz. Ama onun dediği gibi olmaz, demokratik olacak. Demokratik Türkiye ve Kürt meselesinde hızla çözüme gidilmelidir.

Dağdakileri, cezaevindekileri, tüm Kürtleri demokratik siyasete katacak konuları heyet ile tartışacağız. Ancak müzakereye geçilmezse, Nisan'da yeni bir durum değerlendirmesi yapacağım. Yapacağımız tartışmalarda sekiz komisyon işin özüdür. Artabilir de, eksilebilir de. Yasal boyut ve İzleme Kurulu da önemlidir. Yapacağımız müzakerelerin iki boyutu vardır. Birinci masada ben ve devlet heyeti olacağız. İkinci masada BDP, HDP, AKP komisyonları olur. Mesela kadın komisyonu için iki kadın çağırıp onlarla görüşürüz. HDP ve BDP'den kıymetli akademisyenler var. Erdoğan ile görüşün, yasal boyutundan neden çekiniyor. Çok rahat yapabilir. Sadece bizim için değil, tüm yasadışı örgütler için -Ki, yüzlerce örgüt var- kapsayıcı demokratik topluma çağrı yapabilir. Parlementonun yapacağı ilk iş bu olmalıydı. Mesela toplumu şiddetten arındırma yasası olabilir. Cemil Çiçek'e anlatın, birkaç toplantıda bir çerçeveye oturur. Tarihte örnekleri de var. İzale-i Şekavet Kanunu var.

S. S. Önder: O isim sorunlu Başkanım, toplumsal barış temelli bir isim daha uygun olabilir.

Yetkili: İsim meselesine şimdi girmesek... Daha sonra.

A. Öcalan: Radikal demokratik çözüm gerekli. Ne eskinin CHPci ve MHPci ulusal milliyetçi, faşist ulus-devlet modeli ne de neo-Osmanlıcı, hegemonik Osmanlıcı model... İkisi de olmaz. Bu iki anlayış da hastalıklıdır. Demokratik Ortadoğu modeli ideal modeldir. Demokratik çözümün ana şemasıdır.

S. S. Önder: Başbakana sizin 17 Aralık'tan önce "Onu Mursi gibi yargılayacaklar" sözünüzü aktardım. Ama şimdiki konumu Mübarek gibi olabilir.

A. Öcalan: Doğru, ona de ki, seni kafese koyacaklar. Mübarek gibi olabilir. O şansını yitirdi, ama hala her şey kaybedilmiş değil. Eskiden on yılda bir darbe olurdu, beş yılda bir muhtıra olurdu. Şimdi sürekli darbe süreci var ama durumu kurtarabiliriz. (Sırrı'ya dönerek) Başbakana söylemişsin ya, benim çıkmam önemli değil. Ben zaten çıkmışım. Benimle görüşmeleri özgür olduğum anlamına gelir zaten. Beş yıl önce Emre Taner'e "Burada kalmamın artık bir anlamı kalmamıştır" demiştim. O dönemde bunları söylemiştim. Hemen çık deseler de ben çıkmam. Benim durumum o kadar ucuz değil. KCK de anlamıyor. Benim adıma vakıf, müze falan kuruyorlar. Çok kızıyorum. Ben hala yaşıyorum ve devletle müzakere pozisyonundayım. On beş yıldır buradayım, hücrede kalıyorum ve yalnızım. Kemal Burakay'ı buraya getirselers üç günde ölür. Benim buradan çıkış diyalektiğim farklıdır, özü de budur. Biz uluslar arasidarbecilerin, İngilizlerin Kürdistan politikasına çomak soktuk, o yüzden artık darbe yapamıyorlar.

Devlet de benim konumumun ciddiyetini fark edebilmiş değildi. 1999'da benim soruşturamı yürüten dört ayrı heyet vardı. Çapraz sorgu yaptılar. Tüm devlet kurumlarını temsil ediyorlardı, ama tek bir doğru soru soramadılar. Uyuşturucu, afyon ve benzeri sorularla PKK'yi kötülememi bekliyorlardı. Böyle istihbarat ekipleri olur mu dedim. Daha sonra Hakan beyle bazı şeyleri aştık. Onunla yaptığımız tartışmalar pek çok şeyi önledi. 17 Aralık darbesi de bu şekilde önlendi. Benim uyarılarım olmasaydı bu darbe zafere ulaşacaktı. Yüzde yüz benim görüşlerimin gerçekleştiğini onlar da kabul etti. Burada verilen politik çözüm düzeyimiz evrenseldir. Erdoğan üzerinden bölgesel kaos planı devreye konulmak istendi. Bunu anlamıyorlar, tar-

tışmayı da bilmiyorlar. Dua etsinler, devlet heyeti devredeydi. Savaş makinasını çalıştırabilirdik, giderdi. Ama yapmadık. KCK tutuklamaları için de darbe demiş, uyarmıştım. KCK de bunu yeterince anlamadı, cevap olamadı. Tek bir tedbir alamadı.

S. S. Önder: Kılıçdaroğlu ile görüştük. Eşbaşkanlar ve Tüzel de vardı. Genel olarak seçim ittifakı gündemliydi. Tabanda bizimiçin “Oylarımızı bölüyorlar” propagandası yapıyorlar. Bunu boşa çıkarmak ve varsa bir zemin güçlendirmek için gittik.

A. Öcalan: İyi yapmışsınız. Ne diyorlar, nasıl yaklaşıyorlar?

S. S. Önder: Özet olarak bizim kendilerini desteklememizi ve bunu da gizlice yapmamızı istediler. Demokratikleşme ile ilgili olarak Meclise getirdikleri paketin arkasında durduklarını söyledi. Son olarak “Birlikte gözükmemiz hem size hem de bize büyük bir zarar verir” dedi. Kesin olarak böyle bir açıklık içinde olmayacaklarını söyledi. Eşbaşkanlar diğer konularda etkili yaklaşımlar sergilediler. Ben de bizim bu ülkenin en onurlu insanları olduğumuzu, hepimizin kişisel ve siyasal geçmişinin şerefli bir mücadelenin tarihi olduğunu, bizimle yan yana gözükmeyen zarar değil ancak şeref vereceğini söyledim. Görüşme bitti.

A. Öcalan: Duruşunuz çok onurlu bir duruş olmuş, kaybeden onlar olacak. Kaybetsinler. Yani klasik bir sosyal demokrat bir hareket bile değil bunlar. İşte Mansur Yavaş örneği ortada. Mansur Yavaş olayı, ulusalcı ve milliyetçi faşizmin izdivacıdır. Bunlar zaten tektiller, birdiler. Bu örnekle açığa çıktı. Deniz Baykal’a Alevileri, Bahçeli’ye de Yörükleri kırdırdılar. Senin baban soylu bir damardan geliyordu. Sen de öylesin, yıllarca hapis yattın. Sanatçısın, seninle sinema üzerine uzun konuşmak isterim. O alanda da benden faydalanabilirsin. Politikasız sanat olmaz. Politika olursa hepsi olur. Yılmaz Güney’i bu yüzden hep örnek veriyorum. Bu alanı Bahçeli ve CHP’ye bırakmamalısın. Türkmen direnişi anlamlıdır. Sana Magna Charta örneğini vermiştim. HDP bir tarih komisyonu kurabilir. Tarihe devrimci bir bakış geliştirirseniz bu enstrümanları onların elinden alabilirsiniz.

Başka aktarımların var mı? HPG ve Cemal’le görüştün mü? İzlenimin nedir?

S. S. Önder: Görüştüm Başkanım. Biraz sohbet edebilme olanağı oldu. Biraz da mektupta yer alan hususları konuştuk. Mektubu okur-

sunuz. Ben yazılı olan ve olmayan kısmıyla sizin perspektifinizin iyi kavranmış olduğunu söyleyebilirim. Kavranmakla kalınmamış, pratiğe dönüştürülmesi bakımından büyük mesafe alınmış. Görevlendirdiğiniz diğer konular bakımından tek bir şey söyleyebilirim. HPG ve Cemal arkadaşla ilgili çok rahatım. Her şey olması gereken gibidir. Ben tamamen ikna oldum. Siz de rahatolabilirsiniz.

A. Öcalan: Anladım. Bu değerlendirmen önemli ve iyi bir şeydir. Devam etsinler. Sen de görüşürsün. Sanırım yine gideceksin.

S. S. Önder: Artık seçim çalışmaları başlıyor. Bu sefer yoğunuz. Aday açıklamaları var, ama belki heyetle değil de bir ara bir fırsat yaratıp giderim. Bu arada Cuma ve Cemal arkadaşla Urfa özelinde bir ikinci toplantı yaptık. Genel olarak orası da gereken ciddiyetle ele alınıyor.

A. Öcalan: Halfeti’de eski Başkan yeniden aday mı?

S. S. Önder: Değil, Başkanım. Eşi eşbaşkan olarak düşünülüyordu. Kadın çalışmalarına da katılım gösteren bir kadın.

A. Öcalan: Biliyorsun, Tükmen’dir. Bence gereken vefa gösterilmelidir. Olmayacaksa da incitilmemeli, onurlandırılmalıdır. Bir Türkmen iyi olur.

S. S. Önder: Osman Urfa için kesinleşti gibi.

A. Öcalan: Tamamdır. Osman kapsayıcı ve birleştirici olmalı. Onun için iyi düşüncelerim var. Özel selamlarımı söyleyin. Urfa Belediye Başkanlığı on milletvekiline bedeldir. İbrahim Ayhan da çok sıkı çalışmalı. Gece gündüz çalışmalı. Yeni vekillerden üç dört tanesi HDP’ye geçsin. Bu çok iyi olur. Hatta hepsi geçebilir.

S. S. Önder: Bu çok yerinde olur sayın Başkanım. Sağcı Kürtlerin HDP ile Kürt halkı arasına çekmek istedikleri sete de iyi ve yerinde bir cevap olur. Bu arada sizin için yeni bir imza kampanyası düzenleniyor. Arkadaşlar benim de yer almamı istediler.

A. Öcalan: Hayır, sen ancak fahri olarak katılabilirsin. Sana teklif edilecek her şeye benim gibi davran, fahri olarak katkı sunarım de. Senin önemli sorumlulukların var. Onlar düzenleyebilirler. Hepsine teşekkürlerimi ve özel selamlarımı söyleyebilirsin.

S. S. Önder: Rojava için Qamişlo-Haseki-Irak üçgeninde tam bir yetkinlik sağlanmış durumda. Son bir hamleden sonra, çatışmasızlık istenebilecek ve bunu denetleyip düzenleyecek durumdalar. Sizin kaygılandığınız bütün hususları bir hedef ve ilkeselliğe büründürdü-

ler. Başardılar. Yaratıcı yöntemler, uluslararası bir meşruiyet, askeri ve siyasi bir sonuç alma ve bunu modelleme konusunda da diğer meselede olduğu gibi tamamen ikna olmuş durumdayım.

A. Öcalan: Kutluyorum. Selamlarımı iletin. Akçakale'nin karşısındaki çatışmayı da anlamak istiyorum. Niçin orada YPG'nin dışında geliyor? Gözükmüyorlar mı, yoklar mı, anlamak istiyorum. Bir de Leyla meselesi var. Sanırım Hakan bey sizinle paylaşmış. Ayı ayrı düşüncelerinizi bilmek istiyorum. Danışmanları mı tanıyor musunuz?

Sırrı, İdris, P. Buldan: Tanımıyoruz.

A. Öcalan: (Gülerek) Amerika ve İsrail devreye mi girecek? Evet, sizler ne düşünüyorsunuz?

S. S. Önder: Bence kendisiyle fazlaca meşgul. Ortak çalışma bilinci yok. Her an kontrolsüz bir tavır geliştirip süreci zora sokabilir.

P. Buldan: Bence bir şans daha vermek gerekir. Arkadaşlar çağırıp konuşursa belki düzelebilir.

A. Öcalan: Leyla'ya deyin ki, Öcalan'la görüşme işi ciddidir. Barzani bile yan üründür. Bizim görüşmelerimiz olmasaydı bugünkü pozisyonlarında olmazlardı. Örgüt işleyişine bağlı kalacak. Bunu kendisiyle konuşun. Bütün hünerlerini Sırrı Bey gibi, Pervin hanım gibi ortaya koyacak. Biz siyasi bir hareketiz. Siyasetle oynarsa canıyla öder. Oyun değildir bu. Danışmanla gelme işi olmaz. Ancak Sırrı beyle gelirse görüşürüz.

Kendisine söyleyin, Sırrı Bey bizim fahri Başkanımızdır. O olmazsa olmaz.

S. S. Önder: Ben Ahmet beyi de önerdim, onunla gelebilir, o kendisini kontrol eder, yoksa çıkıp saçmalayabilir dedim.

A. Öcalan: Seninle gelsin. Sanırım önümüzdeki hafta gelirsiniz. Kürkçü ve Sabahat'la da sanırım ondan sonra görüşeceğini. Bu arada Mersin işi ne oldu? Konya işi ne oldu?

S. S. Önder: Komisyon bu noktadaki öneri ve uyarılarımızı pek dikkate almadı. Mersin ve Konya meselesi özgün bir durumdur diyorlar. Fazıl bey için yaptığınız değerlendirme de sizin onu istemediğiniz şeklinde yorumlandı.

A. Öcalan: Mardin'de eşbaşkan mutlaka bir Süryani kadın olmalı. Bu sayısal değil siyasi bir şeydi. Bir görev versek onu bile anlayamayacak bir durum var. Bu serseri milliyetçi takımı Kürtler konu-

sunda benim ne yaptığımı bilmiyorlar mı? Ben burada olmasam Kürtlük adına ne varsa dikkate bile almazlar. Bu devleti tanımıyor musunuz? Ben on beş yıldır devletle burada tartışıyorum. Tarihte ilk defa devlete, Kürtlüğe ve Sola alan açmayı kabul ettirdik. Kimse bana Kürtlüğü öğretmeye kalkmasın. Beni özde anlamayıp slogan düzeyinde yaşarlarsa bu züppeliktir. Avukatlar da böyleydi. Buraya gelip gittiler, hiçbir sonuç çıkarmadılar, Aysel de dahil.

P. Buldan: Akdeniz de, Mardin de açıklandı.

A. Öcalan: Geri çekmek ya da değiştirmek şeklinde olmaz. Bu arkadaşlar ikna yoluyla değiştirilmeli, incitilmemeli. Bu onların sorumluluğu değil. Bunlara dikkat edin.

P. Buldan: Aktarırız Başkanım.

A. Öcalan: Şimdi vakit daralıyor. Üç konuda bazı şeyler söyleyeceğim. Ermeni meselesi, Ulusal Kongre ve süreç...

S. S. Önder: Başkanım, Agos Gazetesini getirdim, bir okumanızı istiyoruz, Ermenilerle ilgili.

A. Öcalan: (Gazeteyi sesli bir şekilde okudu). Besê değerli bir arkadaşdır. (Pervin'e dönerek) Gördünüz mü?

P. Buldan: Hayır Başkanım, son iki görüşmede yoktu. Başka toplantıları olduğu için gelmediğini söylediler.

A. Öcalan: Besê tam bir yoldaşlık örneği sergilemiş ve doğru anlamıştır bizi.

Bizi yanlış anlayan Agos ve çevresidir. Ragıp Zarakolu ve Ayşe Güneysu ya bunu söyleyin, "Öcalan sizden daha çok sizin tarihinizi biliyor" deyin. Ermenilerin elebaşları kapitalizmin ilişki tarzlarına alet oldular. Kapitalizmin uç beyliğine oynamakla tarihleri başaşağı gitti. Ermeniler, Süryaniler tüm suçu Türk'e ve Kürt'e yüklüyorlar. Ama kendi yanlışlarını saymıyorlar. Ermeniler kapitalizmle ilişkilerini çözemediler, çözemedikleri için tarihi katliama uğradılar. Ermenilere tarihi kardeşlik kültürü ile yaklaşıyoruz. Onları yeniden canlandıracak şeyi de biz yaparız. Ermeni soykırımının tanınması da bize, Kürt Hareketine bağlı. Ermeniler saygılı olmalı, milliyetçi refleks içinde olmamalı. Sorun kapitalizmdir. 19. yüzyıldan sonra Ermeni katliamı başladı. Öncesinde Osmanlı'da sarayda varlık gösterdiler. Kürdistan'ı birlikte paylaşıyorduk. Ne zamanki kapitalizmle ilişki düzeyleri gelişti, o zaman sorunlar da yaşanmaya başladı.

1984, 85 ve 86'da Zaman ve Samanyolu TV kurulmuştur. Hocanın paraları yokken bunlar kuruldu. TUSKON vb. sermaye grupları devreye girdi

Hrant'ın öldürülmesi 'Son Ermeni'nin bitirilmesi öyküsüdür. Ben burada devletin önüne geçtim.

Cemaat KCK'yi vuran Özel Harp Dairesi'nin vurucu gücüdür. İlker Başbuğ'u tasfiye edenler Hakan Fidan'ı da, Emre Taner'i de rahatlıkla götürebilirlerdi. Başbuğ Türk ordusunu teslim etti. Savaşmadan kaybettiler. Devlet içinde iki tane akıllı insan çıktı: Emre Taner ve Hakan Fidan. Teslim olsalardı Erdoğan da gitmişti. Başbuğ'u böyle sessizce tasfiye ettikten sonra onları da götürürlerdi tabii. Acilen kanun çıkarıldılar. Erdoğan çıkarttı ve bunları kurtardı. Başbakanı sorun: Emre bey ve Hakan bey götürülseydi siz ne olacaktınız? Yüksekova'daki gibi kafasına çarpı işareti koyup öldürdüler ya, işte öyle yapacaklardı.

7 Şubat başarıya ulaşıyorsa ne olurdu? O darbeciler on bin KCK'liyi tutukladıkları gibi bu sefer öldüreceklerdi. Korkunç felaketler yaşanacaktı. Geçmişte JİTEMbunun küçük bir deneyimidir. Daha büyük şeyler olabilirdi. Glaido'nun son kurbanları Sakine'lerdir. Mesaj bizedir, mesaj şudur: PKK böyle halledilir! 9 Ocak darbesi süreci bitirme darbesidir.

Madımak, Başbağlar ve benzeri katliamlar CIA'nin verdiği perspektifin sonucudur, itti ite kıldırma politikasıdır. Sakine'lerin vurulduğu gün Hrant'ın mahkeme kararının da verildiği gündür. Sabahat'a ceza verildiği gün Leyla beraat ediyor.

Ulusal Kongreyle ilgili düşüncelerimi söyleyeyim. Misak-ı Milli'yi kararlaştıracak olan şey de bu Kürt Kongresidir.

Sorun alanlarına gelelim. Eşbaşkanlık meselesi: Eşbaşkanlığı gayriresmi, fahri başkanlık şeklinde yapabilirler. Leyla üzerinden halledilir. Diğer mesele, delege sayısı hiç önemli değil.

S. S. Önder: Arkadaşlar 'oy birliği' önerisini de yapmışlar.

A. Öcalan: Öyle de olmaz. O zaman Anayasa Komisyonu'na döner. Nitelikli çoğunluk şartı konulabilir. Yani 3/5 olabilir. Üç şey öneriyorum: Temel karar mercii KNK olacak. Yani Öcalan ancak KNK'nin kararını kabul eder diyeceğiz. İcra Kurulu günlük yürütme konseyidir. Kürtler arası ilişkileri de düzenler. Savunma Gücü: Kürtlerin tümünü temsil eden bir savunma gücü olmalıdır. Genel halk sa-

vunma gücü, genel koordinasyon birliği gibidir. Türkiye ile barışı, İran'la barışı, Suriye barışını bu kurullar düzenler. Kongrede İran, Irak, Suriye ve Türkiye de temsil edilmelidir.

(Sırrı'ya dönerek) Leyla ile buraya geldikten sonra, Barzani ve KDP ile de birlikte görüşeceksiniz.

Êzidiler için Feleknaş'ın durumu uygunsa ileride milletvekili olabilir.

Şimdi kısaca sizlere dair kısa değerlendirmeler yapacağım.

Sırrı Bey, sizin için yeterince değerlendirme yaptım. Siz yolunuza devam edeceksiniz. Daha uzun da konuşuruz diye düşünüyorum. Sinema meselesine özellikle eğileceğim.

(Pervin'e dönerek) Ertuğrul benim için 'yoldaş' değerlendirmesi yaptı. Biz 'sayın' kavramını özellikle devletle olan ilişkimizde kullanıyoruz. Yani bana arkadaş, yoldaş diyebilirsiniz. Şimdi Pervin arkadaş mı desem, yoldaş mı desem. Nefertiti örneğini zaten vermiştim. Ondan bağımsız, Simone de Beavouir, Fatmagül Berktaş ve Serpil Sancar'ı da okuyabilirsin. Aşiret kadını olmayın, o kişiliği kültürü dönüştürün. Dönüştürdüğünü de görüyorum. Arkeolojisi yapılacak kadınsın. Neolitikten alırsın, Göbeklitepe'den buraya kadar çok yeni şeyler görürsün. İlk kadın şekillenmesini inceleyebilirsin. Dokuz bin yılda dokuz katmanlı kadın incelemesi ile kendi kişisel tarihini karşılaştırmalı olarak ele alabilirsin. Moderniteye geçiş böyle olur. Kapitalizmle yapamazsın. Yirmi yılda yeni bir kişilik oluştur-
dun. Bir anlamda yeniden doğdun. Yaratıcılığın gelişti, çalışkansı, kendini boyutlandırdın. Kapasiten de var. Bunlara yoğunlaş.

(İdris Bey'e dönerek) Sizin için Hayri örneğini vermiştim. Bak-
tıkça Onu da hatırlıyorum. İyi gidiyorsunuz. Bingöl kişiliğine yoğun-
laşın ve onu demokratikleştirmeye çalışın. Zaza kültürü de önemlidir. Yoğunlaşmanız buralarda olsun.

P. Buldan: Başkanım, son olarak Gültan Hanım da selam söyledi, Fırat Anlı ile uyumlu bir çalışma başlattıklarını, istenilen başarıyı Amed'de yakalayacaklarını, bunun için çalışmalarını başlattıklarını söyledi.

A. Öcalan: Benden de selam söyleyin. Diyarbakır'da kazanım aynı zamanda kadın kazanımıdır. Orada elde edilecek olan başarı aynı zamanda Ortadoğu ve Türkiyeli kadınlara da örnek olacak bir

kazanımdır. Bu arada Dilek'le (Öcalan) de görüştüm. Güçlü bir kadındır. Gülten'le birlikte çalışabilir.

Herkese ayrı ayrı selamlarımı iletiyorum. Hasta tutuklulara, kadınlara, gençlere, barış annelerine selam söyleyin. Herkesin yeni yılını bir kez daha kutluyorum.

Ek 1

(Devlet heyeti ile yapılan görüşmenin gündemi -10 Ocak 2014-)

- 1-Türkiye ve Ortadoğu'da darbe mekaniği.
- 2- AKP iktidarı döneminde darbe işleyiş süreci.
- 3- KCK ve darbe süreci.
- 4- Devlet, paralel devlet ve darbe bağlantısı.
- 5- Türkiye ve Kürdistan'ın son iki yüzyılı ve Batı'nın hegemonik kuşatması.
- 6- AKP kendisini ancak kapsamlı ilkeli demokratik sistemle selamete kavuşturabilir.
- 7- Darbe sistematüğinde PKK'nin yeri.
- 8- Darbe sistematüğünün aşılmasında PKK'nin yeniden konumlandırılması.
- 9- Darbe sistematüğünün kalıcı olarak aşılmasında Ortadoğu ya özgü demokratik çözüm sisteminin bütünselliği, iç içeliği.
- 10- Mevcut statükocu ulus-devlet sistemi darbesiz yaşayamaz. Dolayısıyla darbe sisteminin kalıcı tasfiyesi ancak yeni demokratik devlet sistematüğü ile mümkündür
- 11- Demokratik çözümde Kürt sorununun yeri.
- 12- Demokratikleşmenin devlet ve toplum boyutu.
- 13- Pratik çözüm adımları: Öz ve biçimin ana unsurları.
- 14- Kürt Özgürlük Hareketinde Önderlik gerçeği ve çözümdeki yeri.
- 15- Kişi, demokratik önder olarak Abdullah Öcalan'ın çözümdeki rolünün gerçekçi değerlendirilmesi, uygun yeterli işleyişe kavuşturulması.

Ek 2

(BDP-HDP heyeti ile yapılan görüşmenin gündemi -11 Ocak 2014-)

- 1- Müzakere gerçeği.
- 2- Devlet ile PKK-KCK arasında şiddetin sonlandırılması, güvenlik ve barış müzakeresi.
- 3- Müzakerenin öz-biçim unsurları (devlet dolaylı).
- 4- Demokratik siyaset ve hukuk (komisyon düzeyi).
- 5- Sosyoekonomi.
- 6- Kadın özgürlüğü.
- 7- Ekoloji.
- 8- Misak-ı Milli.
- 9- Hakikatleri Araştırma ve Yüzleştirme.
- 10- Kültür-Sivil Toplum.
- 11- Hakemlik-Denetim.
- 12- Müzakerenin toplumsal unsurlarla devamı, boyutu.
- 13- Seçimler, BDP veHDP'nin geleceği, görevleri.
- 14- Müzakerelerin çoklaştırılması.
- 15- TC'de darbe mekaniği.
- 16- Darbelerin, güncel darbenin (17 Aralık Darbesi) anlamı ve alınması gereken tedbirler.
- 17- Kısa vadeli anti-darbe mücadelesi.
- 18- Uzun vadeli kalıcı anti-darbeci demokratik sistemi inşa süreci.
- 19- Darbe sürecinde müzakere unsurlarının rollerini doğru kavraması ve pratikleştirilmesi.
- 20- Müzakerenin sol-emek ve özgürlük boyutuna önderlik etmenin tarihi anlamı, doğru kavranması ve uygulanma sorunları.
- 21- Abdullah Öcalan ile süreç nasıl işleyebilir?

11 Ocak 2014

Kadınların katledilmeleri savaştan beterdir

(Başkan ve Yetkili ayakta bekliyordu.)

P. Buldan: Başkanım nasılsınız, sağlığınız nasıl?

A. Öcalan: İyiyim, siz nasılsınız, ne kadar cevap oluyorsunuz? Misyon olarak ne kadar hazırsınız? Sizi de bu yükün altına koydum. Ama isteyerek hazır olmanız çok önemli. Gerçi siz de gönüllü geldiniz. Sizi bu yükün altına sokmak istemezdim. Devlet heyeti yetersiz, ama size göre daha hazırlıklı.

A. Öcalan: (Elindeki notları Pervin'e verdi) Bunları yazın.

S. S. Önder: Pervin hanım aktarım yapacağı için gündemi ben yazayım.

P. Buldan: Başkanını, öncelikle eşbaşkanların ve grubun selamları vardı. Hükümet, Hakan Fidan ve Kandil'de arkadaşlarla görüşmeler yaptık. Aktarımını yapmadan önce bir önceki görüşmede HPG'nin üç sayfalık mektubunu getirmiştım. Aldınız mı?

A. Öcalan: Evet, aldım, okudum.

P. Buldan: 22 Ocak 2014 tarihli 7 sayfalık KCK Genel Başkanlık Konseyi, KCK Eş Genel Başkanlığı mektubu size ulaştı mı?

A. Öcalan: Evet, aldım, okudum, değineceğim.

P. Buldan: Doğu Kürdistan'dan Yaresan halkından bir grup adına mektup var. Onu size iletmek istiyorum.

Yetkili: Bu tarz mektupları Adalet Bakanlığı aracılığı ile iletirsiniz, daha sağlıklı olur.

A. Öcalan: Evet, öyle yapın.

P. Buldan: Almanya Köln'de Öcalan'a Özgürlük Platformu çalış-

şanlarının bir bilgilendirme notu var. Yaptıkları çalışmaların birer örneğini size göndermişler.

A. Öcalan: Evet, bakanım.

P. Buldan: Sterk TV’de yayınlanmak üzere Baki Gül’ün iki sorusu var.

A. Öcalan: Evet, alayım. Sonra değerlendiririm.

P. Buldan: Uluslararası komplonun 16. yıldönümünü özetlemek gerekirse ne söylemek istersiniz? 1999’dan itibaren İmralı’da oluşturulan sistem sona erdi diyebilir miyiz?

A. Öcalan: Evet, bunları cevaplayacağım. Baki’yi önemsiyorum. İyi gazetecilik yapıyor. Özel selamlarımı söylüyorum. Günay’a, Remzi onlara, tüm arkadaşlara selam söyleyin.

P. Buldan: Başkanım, ben Avrupa’ya gideceğim, bunları aktarırım.

A. Öcalan: Arkadaşları görürsünüz. Kadınları da görün. Köln’deki Öcalan’a Özgürlük Platformunu da ziyaret edin. Özel selamlarımı iletin.

P. Buldan: PYD Eşbaşkanı Asya Abdullah Ankara’ya geldi.

A. Öcalan: Evet, sizi de ziyaret etmiş. Ne çıkardınız ziyaretinden?

P. Buldan: HDP’nin bir konferansı için gelmişti. Dışişleri Bakanından randevu istedik, verilmedi. Rojava’da kurulan Kantonlarla ilgili bilgi verdi. Size özel selamlarını gönderdi. Rojava’daki üç Kantonla ilgili, Cezire Kantonunun üç kişilik yürütmesi var. Başkan Ekrem Hüso; Yürütme Arap, Süryani ve Kürt temsilcilerden oluşuyor.

A. Öcalan: Evet, olur.

P. Buldan: Afrin Kantonu Başkanı Hêvi adında bir kadın arkadaş. Yürütme yine üç kişi. Kürt ve Arap temsiliyeti var. Kobani Kantonu Başkanı Enver Müslim, avukattır. Yürütmesi yine üç kişi. üçü de Kürt, bir kadın iki erkekten oluşuyor.

A. Öcalan: Evet, tamamdır.

P. Buldan: Hakan Fidan, Adalet Bakanı ve Kandil’de arkadaşlarla görüştük. Paris Cinayeti ve diğer konuları görüştük.

A. Öcalan: Hakan Beyin verdiği bilgiler tatminkar mıydı?

P. Buldan: Biz de tam olarak tatmin olmadık, Kandil de ikna olmadı.

A. Öcalan: Ne diyor Hakan?

P. Buldan: Yaptığımız görüşmeden önce Paris Cinayetine ilişkin ses kaydı ve MİT belgesi ortaya çıktı, bunları sorduk. Hakan Fidan cinayeti ilk duyduğunda sırtından vurulmuşa döndüğünü söyledi. “Bu cinayetin bizimle ve yönetim kademesi ile hiçbir alakası yoktur. Bizim içimizde de Cemâat ve Ulusalıcılar üzerinden bir yapılanma var. Onlardan araştırıyoruz” dedi.

A. Öcalan: Bence buna dikkate almak zorundayız. Kandil tam tatmin olmamışsa da yapacak başka bir şey yok. MİT içinde soruşturma yapacak halimiz yok.

P. Buldan: Roboski ile ilgili de istihbaratın MİT tarafından verildiği bilgisini sorduk.

A. Öcalan: Roboski, Paris ve Gever hakkında genel değerlendirme yapmak gerekir. MİT’e yönelik kuşatma da devam ediyor. Hükümet de hala paralel devletle nasıl mücadele edeceğini bilmiyor. Hükümet bu komplocu güçlere bugüne kadar çok taviz vermiş.

P. Buldan: Hakan Bey, askerlerin komuta kademesinin de bu sürecin arkasında olduğunu söyledi. “Roboski ile ilgili yargı süreci devam ediyor, avukatlar itiraz hakkını zaten kullanmışlar” dedi.

A. Öcalan: Anlaşıldı.

P. Buldan: Çözüm süreci ile ilgili konuştuk. TMK, TCK, uzun tutukluluk süresi ile ilgili yasal düzenlemelerin yapılması gerektiğini, ayrıca yasal zemin ile ilgili adım atılması gerektiğini söyledik. Hakan Bey de gerekli kurumlar ve Bakanlarla toplantılar yapıldığını, bunu hem Başbakana hem de size aktaracaklarını söyledi. Adım atılmasının Öcalan’a haksızlık olacağını, elinizin ve kolunuzun güçlendirilmesi gerektiğini söyledi. Ayrıca Rojava ile ilgili de konuştuk.

A. Öcalan: Ne diyor o konuda?

P. Buldan: PYD’nin rejimle işbirliği yaptığını, bu tutumunu değiştirirse kendilerine destek sunacaklarını söyledi. Biz de Türkiye’nin El Kaide ve El Nusra’yı desteklediğini, bu desteği bir an önce kesmeleri gerektiğini söyledik.

A. Öcalan: Evet, bunları değerlendireceğim.

P. Buldan: Kandil’e gittik, İdris Bey’le birlikte gittik.

A. Öcalan: Kimleri gördünüz, Kandil’de?

P. Buldan: Cuma, Sozdar Avesta, Besê Hozat, Helmet ve Rêwar arkadaşlar vardı.

A. Öcalan: Sabri yok muydu, Cemal, Ali Haydar yok muydu?

P. Buldan: Onlar başka alanda olduğu için toplantıya katılamadılar.

A. Öcalan: Evet, ilginç.

P. Buldan: Arkadaşlar Paris Cinayeti ve Rojava konusunda tatmin olmuş değiller. Zaten süreç ile ilgili mektupta düşüncelerini aktarmışlar.

A. Öcalan: Evet, okudum.

P. Buldan: Ayrıca bir grup arkadaşla da toplantı sonrası görüştük.

A. Öcalan: Kimler vardı?

P. Buldan: Kızıl Halit vardı. Çukurcalı bir arkadaş. Siz ona Ti-murlenk'imiz olabilirsiniz demişsiniz. Belki oradan hatırlarsınız. Zagroslarda kalmış.

A. Öcalan: Ha, evet, ne yapıyor şimdi?

P. Buldan: Eğitim çalışmaları yaptığını söyledi. Özel selam söyledi. Emine isminde Nevşehirli bir kadın arkadaş vardı. PAJK'ta çalışıyor. PAJK adına selamını söyledi.

A. Öcalan: Kimdi bu arkadaş, benim dönemimde var mıydı?

P. Buldan: Vardı, sanırım. Türk'tür. Jineoloji birimi örgütlemesi yapıyor.

A. Öcalan: Yunanistan üzerinden mi katılmıştı? Kafkas kökenli miydi? O ise biliyorum.

P. Buldan: Abdullah Öcalan Akademisinde kalmış. Onlar adına selamlarını iletti. Ayrıca Mazlum'un annesi Reha'nın da size selamı var.

A. Öcalan: Hangi Mazlum?

P. Buldan: Küçük Mazlum. Sizin yanınızda büyümüş. Annesi Ali Haydar'ın kız kardeşi.

A. Öcalan: Evet, hatırladım. Mazlum nerede, ne yapıyor, büyümüş mü?

P. Buldan: Avrupa'da Meslek Okuluna gidiyor. Sağlık üzerine eğitim alıyor. Sizi de takip ediyormuş.

A. Öcalan: Siz de selam söyleyin. Kocası vardı, o ne yapıyor?

P. Buldan: Ondan bahsetmedi. Gençlikten iki arkadaş vardı toplantıda. Selamlarını iletiler.

A. Öcalan: Evet, bunlar yeterlidir, diğer aktarımlara geçelim, zamanı iyi kullanmalıyız. İdris Bey'in aktarımını alayım.

İ. Baluken: Başkanım, Pervin Hanım'ın belirttiği birkaç hususa ek yapabilirim.

A. Öcalan: Evet, buyrun.

İ. Baluken: Kandil'de arkadaşlar ile Paris Cinayetini uzun konuştuk. Arkadaşlar bu cinayetin hedefinin Newroz Deklarasyonu olduğunu, uluslararası komplo güçleri tarafından bu katliamın planlandığını söylüyorlar. Hedefin süreci sabote etmek olduğunu, kadın hareketi ve Avrupa'da hareketi sindirme amacı taşıdığını söylüyorlar. Bu cinayetten hem AKP'nin hem de Cemaat'in sorumlu olduğunu düşünüyorlar. MİT'in de bu cinayetten haberi ve onayı olduğunu ifade ediyorlar. Başbakanlık ve MİT'ten açıklama bekliyorlar.

A. Öcalan: AKP de, MİT de isteselerdi, uğraşsalar, hem Paris'in hem de Roboski'nin önlemini alabilirlerdi. Neden önleyemediniz diye sorabilirsiniz. İsteselerdi önleyebilirlerdi.

İ. Baluken: Bu belgeleri Cemaat ve CIA'nın yayınlamış olabileceğini düşünüyorlar.

A. Öcalan: Evet, doğrudur.

İ. Baluken: Cinayette Cemaat'in parmağı nettir. Ömer Güney BBP kökenlidir. BBP Cemaat'in vurucu gücü niteliğindedir.

A. Öcalan: Evet, bunlar doğrudur. Hakan'ların milyonda bir de olsa planlama ihtimallerini de düşünüyorum. Ama asıl önemlisi, bunu engelleyememiş olmalarıdır.

İ. Baluken: Hakan Fidan'la görüşmemizde Rojava konusunda, KCK'nin stratejisini tekrar gözden geçirmesini istediğini özellikle aktardı.

A. Öcalan: (Sinirlendi) Nasıl yani, ne diyor?

İ. Baluken: PYD'nin Esad'la birlikte hareket ettiğini, muhalefet içinde yer almadığını düşünüyorlar.

A. Öcalan: (Çok kızarak) Yalan söylüyorlar. Rojava'da bir sonuç alacaksa benimle görüşme yapacaklar. Ne Müslim ne de Kandil bu konuda hazırlıklı. Kandil zaten hazır mirasa bile sahip çıkamıyor. Ben oraya yirmi yılımı verdim. Kimse oraları benim kadar bilemez. Esad da beni ailece tanır. Esad'la işbirliği yapan asıl onlardı. Konuş-

turmasınlar beni. Önce Esad süper kardeşti. Öpüşmeler, sarılmalar, eşler düzeyinde ziyaretler falan. Sonra Esad düşman oldu. Küstahlıktır bu. Karar alamıyorlar. Ben dört yıl önce Emre Taner'e önerilerimi sundum. En uygun önerileri sundum. Çok büyük yanlış karar verdiler. Saygılı olup karar versinler. Öyle kandırmaya çalışmasınlar.

İ. Baluken: Çözüm süreci ile ilgili Hakan Fidan'la görüşmemizde yasal statünün önemi üzerinde çok durduk. Fetullah Gülen'in yakın dönem röportajında "Asıl paralel devlet müzakereleri yürütenlerdir" tespiti vardı. Bu onlar için de büyük tehlike. Dikkatini çektik.

A. Öcalan: Kim dedi "Paralel devlet onlar" diye? Fethullah mı dedi?

İ. Baluken: Hakan Bey de yasal statünün olması gerektiğini söylüyor. Bir çalışmanın başlatıldığını söylüyor. Ancak biz Adalet Bakanı ile yaptığımız görüşmede bu konuyu sorduk. Bu konu hakkında bilgisi olmadığını, bir çalışma yapmadıklarını söyledi.

A. Öcalan: Onlara söyleyin, Öcalan "Elli gün kaldı, Hanya'yı Konya'yı göreceksiniz" diyor. Ciddi olsunlar, ellerini çabuk tutmazlarsa hen aradan çekileceğim.

İ. Baluken: Atılması gereken diğer adımları, yasal çalışmaları Pervin Hanım aktardı. Yalnız bu hasta tutuklu arkadaşlarla ilgili durumu tekrar belirtmek istiyorum. Bu konuda adım atılmamasının zorlayıcı olduğunu söyledik.

A. Öcalan: Bu hasta arkadaşları en başından bırakmaları gerekiyordu. Sözlerine sadık değiller. Ben açlık grevine son verdiğimde bunu yapmaları gerekiyordu. Biz elimizdeki esir askerleri de bıraktık, ama onlar bu hastaları da bırakmadılar. İsrail bir askeri için bin Filistinliyi bırakmıştı. Bu hastaları da, diğerlerini de rehine olarak tutuyorlar. Bu ahlaksızlıktır. Yakında sizi de rehine olarak alabilirler. Türkiye karışacak, ben ne yapayım. Siz de uyanık olun, tedbirinizi alın.

İ. Baluken: Bu konuları konuşmak için Hakan Bey KCK yetkilileri ile de görüşebileceklerini söylemişti. Kandil'de bunu aktardık.

A. Öcalan: Evet, ne dediler?

İ. Baluken: Buna gerek olmadığını, Önderliğin Başmüzakereci olduğunu, onunla bizim adımıza her türlü görüşmenin yapılabileceğini söylediler.

A. Öcalan: Evet, doğrudur.

İ. Baluken: KDP'nin durumu ile ilgili arkadaşların aktarımları vardı.

A. Öcalan: Ne dediler?

İ. Baluken: KDP'nin boğazına kadar yolsuzluğa bulaştığını, kirlenmiş siyasetin ciddi zorlandığını ifade ettiler. KDP'nin Ulusal Konferans ile ilgili tutumunun yanlış olduğunu, çözüm süreci ile ilgili de şu anki pozisyonlarının süreç karşısı olduğunu söylediler.

A. Öcalan: Evet, biliyorum.

İ. Baluken: Ayrıca KDP'nin İran'da bizim dışımızdaki partilere ciddi paralar aktardığını, bu partileri kendine bağlamak istediğini ifade ettiler.

A. Öcalan: Yani hem Türkiye'de hem de İran'da bize karşı parayla yeni bir güç oluşturmak istiyorlar.

İ. Baluken: Adalet Bakanı ile de bir görüşme yaptık. Aşağı yukarı görüştüğümüz konuları aktarılmış olduk. Farklı olarak cezaevlerindeki sorunları ayrıntılı aktardık. Cezaevlerinde yaşanan sıkıntılar çözülüyor, giderek artıyor. Bu konuda tedbir almasını istedik.

A. Öcalan: Evet, önemlidir.

İ. Baluken: Başkanım, son olarak İçişleri Bakanı Efkân Ala ile görüşmek istedik. Bize geri dönüş yapmadı.

A. Öcalan: Bu bakanları nasıl değerlendiriyorsunuz, bu meselenin önemini, ciddiyetini kavramışlar mı?

İ. Baluken: Pek anlamış görünmüyorlar. Biz hem süreci hem de son gelişen bazı olayları konuşmak istedik. Üniversitelerdeki ırkçı saldırılar, miting saldırıları, Hüdâpar'ın yaptığı provokasyonları konuşmak istedik. Meselenin ciddiyetinin farkında değiller.

A. Öcalan: Evet, geçelim.

İ. Baluken: Başkanım, Sağlık Emekçileri size üç kitap gönderdi. İdareye teslim ettik. İvan İlich'in Sağlığın Gaspı, Şenlikli Toplum", Silvie Frederich'in Kadınlar, Beden ve İlksel Birikim kitaplarını yolladılar. Size selamları var. Ahmet Özer'in Kürtler Cumhuriyete Neden İsyan Etti kitabını ve cezaevinden Erkan Pişkin'in bir kitabını da idareye teslim ettik.

A. Öcalan: Ahmet Özer yeni mi yazdı bu kitabı? İlk kitabını okumuştum. Bunu da okuyacağım.

İ. Baluken: Sırrı Bey geri kalanı aktaracak.

A. Öcalan: Evet, Sırrı Bey'i dinleyelim.

S. S. Önder: Başkanım, Adalet Bakanlığıyla yaptığımız görüşmeye bir iki ek yapmak istiyorum.

A. Öcalan: Bu bakanları anlamak istiyorum, tanımak istiyorum. Başbakanla görüşebildin mi?

S. S. Önder: Henüz randevu talebime geri dönüş olmadı. Anladığımı kadarıyla can derdine düşmüşler.

S. S. Önder: Adalet Bakanlığına gittiğimizde paketi bizimle paylaştı. Ben ona, paketin bu haliyle çok anlamsız olduğunu, sadece canlarını kurtarma operasyonu olarak algılanacağını söyleyerek, "Burada sizin ihtiyacınız olmayan bir tek demokratikleşme düzenlemesi yok, hep kendi ihtiyacınıza göre düzenleme yapmışsınız. Bunu böyle yaparsanız ne toplumda karşılığı olur, ne de demokratikleşmeye hizmet eder" dedim. Adalet Bakanı birçok düzenlemeyi seçimden sonra yapacaklarını söyledi. Biz taleplerimizi içeren dosyayı güncelledik, onlar da o gözle bakacaklarını söylediler. Her şeyi de komplo teorileri ile açıklamaya gerek yok. Bunlarda iki sorun var. Birçok konuda bilgisizler ve birçok meselede de derinlikli bir ihtiyaç olarak algılamıyorlar. Mesela hasta tutsaklar meselesi.

A. Öcalan: Evet, o konuya değinmiştim. Peki, niçin yapmıyorlar?

S. S. Önder: Çünkü hiçbirinin bağımsız inisiyatifi yok. Hepsi Başbakanın ağzına bakıyorlar. O da can derdinde. Hakan Beyle görüştük. Daha görüşmeye başlar başlamaz "Ermeni Mektubu" konusunda bana ağır ithamlarda bulundu.

A. Öcalan: Evet, haberim oldu ondan. Sen ne dedin?

S. S. Önder: Birincisi, usulen hata yapmadığımı söyledim. Çünkü oradaki şahsa siz bu mektubu bize iletmış oldunuz notunu ilettim. Ve bunu ilettikten sonra tedbiren iki gün bekledim. Belki bu mektubu tartışmak isterler ya da bir itirazları olur mu diye. Böyle bir şey olmayınca Agos'a gönderdim. İkincisi, yazdığım mektup sizin çizdiğiniz çerçeveye sizin cümleleriniz ve temel yaklaşım biçiminizle bir açıklık sağlamak olmuştu. Üstelik siz yaz demenize rağmen, size de okutup onayınızı almıştım. Bunları aktardım.

A. Öcalan: (Gülerek) Ne dedi? Kendilerini devletin diğer bileşenleri karşısında zor durumda mı bırakmışsın?

S. S. Önder: Evet Başkanım, meseleye aynen öyle yaklaştı. Ben

de eğer zor durumda kalmışsanız, devletin diğer bileşenlerine mektubu benim yazdığımı söylersiniz, tüm sorumluluğu üzerime almaya hazırım dedim.

Başkanım, Demokratik İslam Konferansı için Hazırlık Komisyonumuzdaki arkadaşlar bir bilgilendirme yaptılar. Öncelikle Nisan ayının sonlarına doğru olacak. Ondan önce olmasının önünde iki engel var. Birisi seçimler, diğeri yeterli hazırlık, etkin ve geniş katılım ve bazı temel kavramlar üzerinde sürdürülen iç çalışmalarla tartışmanın belli bir odağa oturtulması çabaları. Sizin öneriniz üzerine arkadaşlar İhsan Eliaçık'la görüştüler. Çağrıcılar Komisyonuna ve konferansa belli düzeylerde katkı sunmayı kabul etti. Esas olarak çerçeveyi İktidar İslam'ı üzerine kurmanın faydasına inanıyoruz. Genel hatlarıyla bu merkezdedir.

A. Öcalan: Bu konudaki düşüncelerimi daha önce söylemiştim. Aynısı yeterlidir. Söyle Altan'a, bu demokratiklik vurgusunu anlat. Bu gerçekleri bilerek ve katkı sunarak yapmalı bunu. Babasının hatırasını unutmaması gerekiyor. Ajanlarla yan yana durmamalı. İslam ile ikiyüzlülerini birbirinden ayırmak için rol oynayacaktı. Halen de bunu yapabilir. İslam zulme karşı çıkmaktır. Ben de Müslümanım, sağduyulu bir Müslümanım. Babamın İslam'ı yaşayış tarzı meşhurdu. İslam'a aykırı değilim, İslam'ı kültürel bir olgu olarak ele alıyorum. Bizimki kültürel İslam'dır. Bu El Kaide ABD'de kuruldu. Cemaat ABD'de kuruldu. Bush Hristiyanlarca en büyük savaşını yapmak için Irak'a gitti. Bunlar iyice açığa çıkmalı. İhsan Eliaçık ve antikapitalistler doğru okuyorlar. Ortadoğu insanının kültürel yapısı, geleneği ve kültürü içinde İslam'ın özü açığa çıkarılmalıdır. Yapay İslam oluşturulmamalı. İslam'ı bunlardan kurtaracağız. Altan'a söyle, ben İslami renge karşı değilim. Altan Tan'ın tedbiri nedir? Onların hepsi ajan güçlerdir. Öcalan babanın anısı için bu ajanları teşhir etmeni bekliyor. Rantı, zalimi vb. teşhir et deyin.

S. S. Önder: Bu İktidar İslam'ı perspektifi ile, mesela Hüdapar'a da bu kongre için bir alan açalım mı?

A. Öcalan: Tabii ki gelebilirler, ama şeffaf olsunlar. Bizi tersten vurmaya kalkmasınlar. Altan bunu iyi ayarlayabilir. Eşbaşkanlar da Hüdapar'la görüşebilirler. Ne olduğunuzu iyi biliyoruz desinler. Bu sefer bazı şeyler başlarsa eskisi gibi olmaz. Bizden bir ölürse onlar-

dan on gider, son uyarımızdır. Bunu uygun şekilde aktarsınlar. Peki, HDP ne durumda? Kaplumbağa hızından aslan koşusuna götürmeniz gerekir. Siz demokratik yönetim adayısınız. Niye olmuyor?

S. S. Önder: Başkanım, önemli sayılabilecek şeyler oluyor, ama görünür kılmak konusunda büyük engellerle karşılaşıyoruz. Bunda medyanın ikiye bölünmesinin payı büyük.

A. Öcalan: Medyaya takılmayın. Ben dışarıda olsam, altı ayda Türkiye'nin altını üstüne getiririm. Başbakanı da git, yakasına yapış. Savaş olacak, Apo daha fazla tutamaz de. Gemiye batırmak istemiyoruz, çadırı çökertmek istemiyoruz. Üçünüz bir basın toplantısı yapacaksınız. Bunları anlatacaksınız. 30 Mart'ta bunların miadı doluyor. İnfaz memurları da gelse, bu kapıdan da girse, beni tehdit etse de geri dönmeyeceğim. Ben artık bu statüden çıkacağım. Hala bu Başbakanı uyaramıyorsanız, ben bunun sorumlusu değilim. Hükümet hala bu paralel devleti anlamamışsa ben ne yapayım? İyi niyetimizi istismar etmesinler. Dışarıya da anlatın. Öyle Öcalan'la bir anlaşma falan yoktur. Öcalan sadece anlamlı müzakerenin yolunu açmaya çalışıyor. Hükümet adım atmamasına rağmen bunu yaptık. 30 Mart'ta bitiyor. Özel Harp Dairesi infazcıları da gelse fark etmez.

Devlet heyeti kendi tedbirini kendisi alsın. Erdoğan her şeyi yapabilir. Bombalarla katliam yapabilir. Paralel devletle beraber Sakine'ler gibi elli kişiyi katledebilir. Ben bunlara, beni, 'teröristbaşı'nı hangi merkezlerde tartışılar, hepsini anlatacağım. Tüm bunları korkudan yapmadım, Türkiye'nin iyiliği için yaptım. Ama artık köşe taşını çekeceğim. Tehdit olarak algılıyorlarsa da öyle algılasınlar. O kasetin çıktığı adama da o zaman sen beni zırdeli olarak da göstersen, PKK de, Kürt halkı da bunu yutmaz demiştim. Doğu Perinçek CIA'nin, Neocon'un darbesine en çok hizmet eder, ama anti-Amerikancı görür. ABD'nin en gerici darbe tezgahlarının teorisyenidir. Beraberindeki generaller de öyle. Bunlar kullanılıp köşeye atılan adamlardır.

Türkiye ordusu da Türkeş'in ABD'de eğitim gördüğü dönemden sonra emperyalist ABD'nin güdümünde olmuştur. En önemli örneği Menderes Olayıdır. Menderes'i asan subay takımının tanınan ABD'de eğitim görmüştür. Bu ordu halkın aleyhindeki bir ordudur. Bu darbeyi dini sivil cemaatin üzerine kaydırmasının sebebi, ordunun yeterince kullanılmış olmasıdır. Ordu yeterince kullanıldı. Çöp se-

petine atıldı. Erdoğan'ı da değiştirmek istiyorlar, Erdoğan direniyor, Kasımpaşalı ya! Ama ne olacağı belli değildir. Türkiye'yi herkes kendine göre yönetiyor. M. Kemal'in de kendine has bir yönetimi vardı, kişisel bir yönetimdi. Mekanizmaları yoktu. Erdoğan da mekanizmaları, devletin güç merkezlerini dengeleyemediği için diktaya gidiyor. Ama Atatürk'ün şahsi otoritesi yetiyordu. Ben PKK'de bu mekanizmaları oluşturdum. PKK'nin içindeki sistematığı ben kurdum. O nedenle kimse başına buyruk davranamıyor, kişisel bir şey yapamıyor.

Bu üretimden Erdoğan sağ çıkmaz. O yüzden denge mekanizmalarını kurmalı. Bu mekanizmaya şimdi tarikatlar da dahil oldu. Erdoğan bu haliyle gider. Darbe mekanizmasını kırmak için demokrasi ve denge sistemini hemen oluşturmalı. Oysa o ne yapıyor? Hüdapar'la görüşüyor. Hüdapar'ın ne olduğunu anlatmıştım.

Geçenlerde bu akil insanlardan birini izledim. Kezban Hatemi'ydi. Yeni fark etmiş. Demokrasi gelişmeli, bu krizden başka çıkış yolu yok diyor. Sanki yeni bir şey bulmuş gibiydi. Hayret ettim, biz hep söylüyoruz.

Hükümetle görüşmeleri dirayetli götürmek durumundasınız. Demokratikleşmenin önü açılmalıdır. Biz bu devletin temel demokratik bir unsuru olmak istiyoruz. Emekçilerin demokratik unit'i olmak istiyoruz. AKP de muhafazakar demokrat unit olmayı kabul etsin. Demokratik çözüm istiyorsanız demokratikleşmenin önünü açın. Emre'ler zamanında da KCK'yi bu şartla inşa ettim. Cemaat kokuyu aldı ve yöneldi. On bin kişiyi tutukladılar. Şu anda müzakere sürecinde olmanız çok önemlidir. Bunu demokratik zemine çekmeniz gerekir. Devleti demokrasiyle sınırlayın. Bunu başarırsanız AKP de demokratik sistemde bir parti olarak kalır. Aksi durumda Abdülkadir Selvi'de yazmıştı. "Erdoğan'ın ellerini bağlayacaklar, gün bile bellidir" demişti. İşte kafes olayları da ortada. Darbenin bir parçasıdır. HDP ve Türkiye Solu üzerinden önümü kesmek istiyorlar.

Boşuna uğraşıyorlar. Ben Kürtçülüğü de BDP'nin tekeline bırakmayacağım. Kürtçülüğü Barzani'ye de, Leyla'ya da bağlamaya çalışmasınlar, tehlikelidir. Leyla da kaldıramaz bu Kürtçülüğü. Birkaç toplantı daha yapmam lazım ona. Erdoğan'la bunların film çekmesine ne gerek vardı. O bayraklar, fotoğraflar, düğün, Şivan, hepsi tiyatro gibiydi.

Daha önce de anlatmıştım. Kadeş Savaşında Hattuşaş'ın güvenliği Suriye'den geçer. Türkiye'nin güvenliği de buradan geçer. Çökerse İran burayı da Suriye'ye çevirir. (KCK'nin mektubunu eline aldı ve yetkiliye hitaben konuştu) Elli gün içinde ittifaka gitmezlerse, işte mektupta da bahsediyorlar, eski bloğa girebilirler. Suriye-Irak politikasında Türkiye değişmezse, Suriye-İran blokuyla ittifak geliştirebilirler. Bunu Cuma'ya aynen böyle anlatın.

İran Irak'ı aldı, Suriye'yi aldı. Şimdi bizim üzerimizden Türkiye'yi de almak istiyor. Türkiye'yi Türkmenistan, Özbekistan yapmak istiyor. Erdoğan bunu görmüyor mu? Erdoğan'ın tarzı en sinsi şekilde devleti de, devlet heyetini de kullanmaktır. Bu şekilde giderse İran karşısında tarihi olarak kaybedecekler. Ona deyin ki, Kürtler olmasaydı Anadolu'da 1071'de tek bir Türk olmazdı. Bugün de durum aynıdır.

Daha sekiz başlığı müzakereye bile gelmiyorlar. Kabul etmesinler, ama onları aydınlatacağım. Bakanlara söyleyin, bu sekiz boyutta Öcalan sizi aydınlatmak istiyor deyin. En etkili adamlarını AKP buraya göndersin. Hakan Bey de tek başına bir şey yapamaz.

P. Buldan: Hakan Bey görüşmede, esas çözümün Cumhurbaşkanı seçimlerinden sonra olacağını söyledi. Erdoğan milliyetçi tepkilerden çekiniyor dedi.

A. Öcalan: Cumhurbaşkanlığı seçimine kadar proje çalışması yapılmalı. Projeden konuşmalıyız. Proje olmadan olmaz. KCK'ye de, Cemil Bayık'a da söyleyin, süre bitti. Gücünü nasıl düzenlerse düzenlesin, beni alet etmesinler. Ben pratik olarak ne geri çekil, ne gir derim. Gir desem yüzlerce genç ölecek, girme desem de olmaz.

(Başkan gündemi eline aldı.)

1- Diyalog sürecinin müzakereye dönmemesi. Kayıt dışı olma, sadece süreci MİT Yasasına göre götürme kabul edilemez. MİT müzakereleri idare etme yasası değil. Müzakere olmazsa savaş devreye girecek. Devlet adına birileri müzakereyi yürütecek.

2- Müzakere başlıkları henüz onaylanmamıştır. Sekiz başlık önermiştim. Kim yönetiyor? Beşir Bey mi yönetiyor bu süreci?

Hangi başlık kabul edilecek, sorun, hangileri hayata geçti? Örneğin Maxmur kampını taşımak istiyoruz. Bunun altyapısı, yasal çerçevesi yok. Maxmur için ekonomik sorunları ne yapacaklar, anadilde eğitimi nasıl çezecekler? Kendilerini koruculardan korumak için

hangi yasaya güvenecekler? Kaldı ki, bunların hepsinin hukuki sorunları var. Nasıl gelecekler? Kandil'den gerilla grubu çağırırsak nasıl olacak? Ben Avrupa'dan da, diğer alanlardan da çağırmaya hazırım.

Kandil'in neyine karşısınız konuşalım, hemen halledelim. Hasta tutuklular meselesini hiç tartışmıyorum. Büyük bir ayıp olduğunu söylemiştim. Bundan sonra her şeyi çerçeve anlaşmalarla yapacağız. Örneğin Maxmur'u boşaltma çerçevesi. Ne zaman olacak, nasıl olacak? Çerçeve anlaşması yapacağız. Bunların müzakeresi yapılacak. Gelirlerse ben hazırım. Ben eski toyluğumu attım. Burada müzakere çerçevesini konuşacağız. Meclise götürüp yasalaştıracaklar. Güvenlik, köye dönüş, köyleri inşa etme, tüm bunları müzakere edeceğiz. Tek taraflı olmaz. Öyle af falan demek de yanlış. Karşılıklı sözleşme yapacağız. Sözleşme hukuku geçerli olacak. Tek taraflı ihale kanunları çıkarmakla olmaz. Tek taraflı paket dayatması provokasyondur. Çözüm getirmez, çözümsüzlük üretir. Sözleşme hukuku ile, muhatapların karşılıklı bir araya gelerek yasal veya tüzüksel bir metniyle olur. Altında imzalar olur. Son dört yüzyıllık tüm benzer sorunlar böyle çözülmüştür. AKP herkesi kandıracağını sanıyor. Ucuz esnaf kurnazlığı yapıyor.

Hasan Cemal'e de, Cengiz Çandar'a da selam söyleyin. Al sana yandaş de, deyin.

Heyeller gelmeli. Öyle açık gelmelerine de gerek yok. Gizli de gelebilirler. Çalışma takvimi haftalık, günlük olabilir. Öyle ayda bir gelmek olmaz, konuşmamız gerekiyor. Paralel devletin tahribatını önlememeniz KCK açısından da, BDP açısından da yeteneksizliktir. Bu tahribatları gidermek sizin sorunuzdur. İmza atmaya yanaşmıyorlar, imzasız olunca garantisi yoktur. İşte Mecliste Kürt ve Kürdistan sözünü çıkardılar. Bu, tanımamaktır. Bunu kabul etmeyiz. Kürt'ü tanımıyorlarsa neyin müzakeresini yapıyorlar? Bunları yapmak için devleti beklemeye de gerek yok. Öyle değil mi Sayın İdris? Siz doktorsunuz, hastayı nasıl ayağa kaldırırıyorsanız, Bingöl'ü de ayağa kaldıracaksınız. Doktorluğun bir yönü de sanattır.

(Sırrı'ya dönerek) Sen de Türk Soluna söyle, hiçbiri Mahir'e, İho'ya, Deniz'e layık değildir. Apo onların dilidir, temsilidir. İstiyorlarsa bizi öldürsünler, onurumuzla ölmekten korkmuyoruz. Benden 24 saat haber yoksa bilin ki ölmüşümdür. Her türlü ölümüm öldürül-

medir. İşte Fetullah'ın adamları yüz elli metre ötededir. KCK'ye söyleyin, tedbir alsınlar.

Haksız mıyım Sırrı Bey?

S. S. Önder: Bunların iktidarda kalması İstanbul seçimine bağlı.

S. S. Önder: Başkanım, ben çok hakaret ettim ona, ben olmam.

A. Öcalan: Eşbaşkanlar görüşür. Git, bunu Başbakana söyle. Bu hafta ortalığı dağıtın. Türkiye halkı açtır, bizden iyi şeyler istiyor. Sen de kendine dikkat et. Buraya gelmeden düşündüm de seni nasıl koruyalım. (Gülerek) Aklıma şu geldi. Dedim ki, senin baban ölmenden önce seni bana emanet etti. Baban da mertti, devrimciydi, o yüzden sana kimsenin dokunmasına izin vermem. Mezarda bile olsam bana gelebilirsin, benden yardım isteyebilirsin.

(Pervin'e dönerek) Bunlar seniniçin de geçerli. Günde bir kez seninle ilgili düşünüyorum. Sizin hakkınızda sonra değerlendirme yapacağım.

İzleme Kurulunun, Hakem Kurulunun insanlık tarihinde de, İslam tarihinde de olması gerekir. Yüksekova olayı, Sakine'lerin katli, Roboski, bunları kim öldürdü? Halka nasıl izah edeceğiz? Bu kurul şarttır.

Hakikatleri Araştırma Komisyonu şarttır. Cenazelerimizin akıbeti bile belli değil. Yeraltındaki binlerce insanımızı kimler öldürdü? Hakikat ve Yüzleşme Komisyonu şarttır. Bu devlet için de önemlidir. Devlet adına işlenmiş binlerce suç vardır. Sakine'leri öldüren, Roboski'yi yapan, Yüksekova katliamı, bunlar açığa çıkmalıdır. Binlerce konu var. Devletin de hepsi sorumlu değil. Şimdi tüm suçları MİT'e yıkıyorlar. İşte şimdi Hakan'a suçu yüklüyorlar. Milyonda bir de olsa benim de kuşku var. Bunun için bu komisyonla tüm bunlar açığa çıkarılmalı. Türkiye'nin en değerli bilim insanlarından, hukukçularından oluşabilir. Bunlara soracaksınız. Barış ve çözüm süreci için kararın var mı, yok mu? Biz büyük demokratik çözüme hazırız, siz hazır mısınız, değil misiniz? Elli bin kişi ölmüş, beş yüz bin kişi daha mı ölsün?

Tarihin en temel sorunu TBMM'ye taşınmıyor. Tarihin yüzyıllık sorunu, kıyamet koparıp gündeme aldıracağını.

Ben enayi değilim, Hamal Hasso değilim. Elli gün kaldı. KCK eski tarz savaşımayacak. Öyle eski tarz gençleri öldürmekle olmaz.

AKP de devlet heyetini istismar ediyor, kullanıyor. Kürt sorunu kal-sın, bizim de hükümetimiz devam etsin anlayışı var. Bu anlayış so-runu ağırlaştıran anlayıştır. Geçmişte de tüm hükümetler aynı politikayı güttü. AKP de üç ayda gider.

Politikacı günün 24 saatini taktik üreterek geçirir. Kimsenin sizden stratejik önderlik beklediği yok. Kitleyi örgütleme, demokratik ham-leler için ne yaptınız? Bu dönemde eşbaşkanlar da kendilerini savaş yapanlar konumunda gördü. Açıklamalar yaptı. Oysa barışı savaşan-lar yapar. Barışı KCK yönetir. BDP en çok arabulucu olur. Selahattin Yüksekova'da "Umarım bir daha savaş olmaz" diyor. Gültan da böyle söylüyor. Siz diyemezsiniz. Halkı sahte umuda bağlamamak lazım. Osman'ı da uyarmıştım.

Her gün onlarca kadın öldürülüyor. Bu ölümler savaştan daha be-terdir. Bu devletin güvenliği meselesidir. Ben anama da söyledim. Babam "Beni bu kadının elinden kurtar", anam da "Beni bu adamdan kurtar" diyordu. Ben hayret ediyordum. Bu aile çökmüş diyordum. Ben de Apo kaç kendini kurtar dedim.

Cezaevindeki kadınlardan yoğun mektuplar alıyorum. Muazzam bir bağlılık ve aşkla yazıyorlar. Kandil'deki kadınlar da aynı. Onlarda da bağlılık var. Kadınla müthiş yaşanabilir, ama kadın bugün zavallı bir durumda. Çocuk gelinler meselesi. Çok acı bir şey. Aldığında eş olur, tecavüz edersen leş olur. Sonra onun yüzüne nasıl bakılır? Kan-dil'deki kızları biz böyle eğitiyoruz. Hem ayaklarını hem de beyinle-rini güçlendiriyoruz. İradelerini açıyoruz.

(Pervin'e dönerek) Bazen sizin durumunuzu günlük bile düşünü-yorum. Yirmi yıl önce vahşice ölüm yaşadınız. Ama bu yaşamın ne örgütlenmesi, ne kurumsallaşması var. Benden yardım isteyebilirsin, lider de olabilirsin, önder de olabilirsin, ama cesur olmalısın. Kadını özgürleştiremeyen devrim, devrim değildir. Kadını örgütleyemeyen örgüt, örgüt değildir. Ben sana yardımcı olamazsam önderlik yapamam.

Fatma İzol'dan anlamlı bir mektup aldım. Kadınlar Tanrı İken ki-tabından bahsediyor. Gılgamesh ile ilgili soru soruyor. O kitaptan istiyorum. Bir ara fırsat bulursam ona cevap yazacağım. Batman'dan Derya Moray'dan da mektup aldım. Pir Sultan'dan bir şiir yazmış. Pir Sultan ile ilgili kitap ve (Sırrı'ya dönerek) yorumunu istiyorum.

Fotoğraf da göndermişler. Çok değer veriyorum. Siirt Cezaevinde Gülay Kılıçoğlu. Ona deyin ki, geliyorsun, yoğunlaş. Bana sekizinci nota diyor. Anlamli mektuplardır. Hepsine tek tek cevap yazamam. Hepsine cevap verdiğimi kabul etsinler.

Besê'nin de yazısını çok değerli buluyorum. Acaba somutta da aynı yetenekte midir? (Pervin ve Sırrı'ya sordu) Nasıl buluyorsunuz? (İkisi de Besê'nin somutta da yetenekli ve başarılı olduğunu söyledi.) Kendisini korusun. Sakine'yi vuran güç onu da vurabilir. Cuma onlar da kendilerine çok dikkat etsinler. Güvenlik her şeyden önemlidir. Bunlar her an her şeyi yapabilirler.

Son madde BDP. BDP örgüt, kadro ve eylem yaratmalı. BDP sekiz başlık temclinde neyi örgütleyebiliyor, ona bakmalı. Seçim sonrası muhtemelen BDP ve HDP kendi kongrelerini örgütleyebilir. Büyük ihtimalle HDP üzerinden birleşme olur. Gerekirse BDP de, HDP de Meclise girebilir. Bunları seçim sonrası da konuşacağız. HDP'ye böyle bakılmalı. Altan'a da söyleyin, Kürtlüğe yapılacak en iyi hizmet iki Türk aydınıyla da olsa ortaklaşmaktır. Çoğul modeli, demokratik birime sığdırılmış güçlü vatandaş esas alarak çalışın. Yeni Anayasa'da Vatan tanımı, ulus tanımı, cumhuriyet tanımı, yetkinin yerele devri hususları değişecek. Buna göre siyaset yapın. Ermeniler de, Süryaniler de, kadınlar, feministler ve benzerleri de demokratik birim şeklinde örgütlenebilirler. Asıl sosyalizm de budur.

Suriye için: Kantonal sistem iyidir, destekliyorum. O sistemi Suriye'ye yaymayı beceremediler. Hem savunmayı güçlendirmeliler, hem de Yüksek Kürt Konseyi yerine Demokratik Konseyi oluşturunsunlar. Barzani'nin adamları girmek isterse oraya girebilirler.

Cenevre'ye kendi modeliyle gitsinler. ABD-Rusya Cenevre'de anlaşabilirler.

Irak için: Süleymaniye'den, Bradost'tan Til Koçer'e kadar öz savunma hattı oluşturulmalı. Sadece Kürt gerillası şeklinde değil, Suriye benzeri özgürlük gerillası oluşturulabilir.

İran için: Türkiye savaşı başlatırsa İran'la da, İsrail'le de görüşebilirler. Ben yapın da, yapmayın da demem. Gelişecek savaş hem kentlerde hem kırdaki boyutlanır. Kızılca kıyamet kopar. Kürdistan'da zaten jandarma, emniyet gibi oluşumların çoğu paralel devlet denetimindedir. Çokça barış diye konuşmayın. Son elli gündür. Önerile-

rimiz makuldür. Kabul etsinler, etmezlerse felaket olur.

Onların hepsi genetik ajandır. İslamcısı da, Sağı da, Solu da öyledir. Bu tarikatları serbest bırakırsan ya davulcuya ya zurnacıya kaçır. İran'la çatışma da olabilir. Kendi kararlarını kendileri verirler.

Bu kasetlerde Duran onlar için söylediklerim dostça, yoldaşça eleştirilerdir. On beş yıl önce söylediğim eleştirilerdir. Bu eleştirileri onlara da yapmıştım. Umarım kendilerini aşır yetkinleşmişlerdir. Şimdi başarma zamanıdır. Yedi sayfalık mektubu okudum. Anlamalı buldum.

Bu hususları hükümetle görüşün, anlatın. Kilidin anahtarı size teslim edilsin. Kandil'in yedi sayfalık mektubuna cevabı, hükümetten yeşil ışık alırsam yazacağım. Almamışsam yazmayacağım.

Azınlıklara selam söyleyin. Avrupa'dakilerine de selam söyleyin.

Leyla'yla tekrar gelebilirsiniz. BDP yanlış anlamasın. Barzani'yi ikna etme amacıyla gelişi önemlidir.

Leyla'dan sonra HDP Eşbaşkanları için izin isteyin.

Yaresan halkına özel selam gönderiyorum. Değerlidirler, kendilerini örgütlesinler. İran'daki genç arkadaşların idamı için özel bir intikam alacağız. İran'ı bu cellatlara teslim etmeyeceğiz.

P. Buldan: Kandil'dekiler İran ile idam konusunu özel görüşmüşler. İdamların kabul edilemez olduğunu söylemişler.

A. Öcalan: Bir daha konuşsunlar. Bu sefer benim adıma konuşsunlar. İran ne anlama geldiğini bilir. İdamları kabul etmemiz mümkün değil.

Barzani'ye özel selamlarımı iletin. Kürt Kongresi şarttır. Kongre gerçekleşirse sen Başkansın, Leyla eşbaşkandır diyeceksiniz. Bu kongrenin Başkanı olacaksın diyeceksin. Öcalan senin hukukunu tanıyor, sen de Öcalan'ın hukukunu tanıyacaksın diyeceksiniz.

Baki'nin sorularına da cevap vereyim. Komplo büyük oranda aydınlanmıştır. Bunun sonuçlarından umutluyum. Birçok boyutuyla tedbirleri de alınmıştır. Bu paralel devlet meselesini de çözdüm. İmralı süreci boş bir süreç değildir, çok dolu bir süreçtir. Sonuca gitme konusu risklidir. Hükümet bu konuda adım atamıyor. Hükümet adım atarsa Kürt meselesini çözeceğiz, demokratikleşmeyi başaracağız. Bu büyük bir başarı olur.

P. Buldan: Eşbaşkanların hepsi selam söylemişti.

A. Öcalan: Ne yapıyorlar, çalışıyorlar mı? Gültan merkezde mi çalışıyor, yerelde mi?

P. Buldan: Yerelde çalışıyor Başkanım. Diyarbakır'dan hiç çıkmıyor.

A. Öcalan: İyi yapıyor, öyle çalışsınlar.

Ahmet ne yapıyor, o da mı yerelde çalışıyor?

P. Buldan: Evet, o da Mardin'den hiç çıkmıyor.

A. Öcalan: Aysel ne yapıyor, Osman ne yapıyor? Aysel de Van'dan mı hiç çıkmıyor?

S. S. Önder: Aysel bu ara Van'a pek gidemiyor. Bazı ailevi sorunlarla uğraşıyor. Osman da Urfa'da çalışıyor.

A. Öcalan: Siz de bu temelde selam söyleyin. Aysel onlar ve DTK'ye ilişkin değerlendirmeyi daha sonra yapacağım.

Bingöl nasıl, gidiyor musunuz?

İ. Baluken: Olumlu bir hava var. Bingöl ve Elazığ halkına selamlarınızı ilettim. Büyük bir coşkuyla karşılandı. Geçen hafta Karakoçan'daydım.

A. Öcalan: Karakoçan önemlidir. Mazlum'un memleketidir. Bingöl'de de Hayri'lerin kahramanlığı önemlidir. Aslında bir ara onu Suriye'ye alacaktım, ama olmadı. Alabilseydim çok daha farklı şeyler de yapacaktı. Bir de Zeki Yıldız vardı, kahraman bir arkadaştı. Bu temelde herkese selamımı söyleyin.

P. Buldan: Görüşmelerin olmadığı zamanlarda Iğdır'a gidiyorum. Seçim çalışmaları yoğun bir tempoyla devam ediyor.

A. Öcalan: Iğdır'a özel önem vermeniz gerekiyor. İyi yapıyorsunuz.

P. Buldan: Başkanım, son olarak birkaç kez Nejdet Buldan size özel selam gönderdi. Ama ben Kandil'deki arkadaşların bilgisi dışında bunu size söylemedim. Son Kandil'e gidişimizde bu durumda Heval Cuma'yla görüştüm. O da bu sefer söyleyebilirsiniz, hatta bizim de selamımızı söyleyin, buraya gelsin görüşelim dediler.

A. Öcalan: Evet, o neden öyle yaptı? Sorunu neydi? Bana karşı çok saygılıydı.

P. Buldan: Avrupa'da bir grupla hareket etti. Ama şu anda pişman.

A. Öcalan: Kimdir bu Avrupa'dakiler? İsimleri nedir?

P. Buldan: Bilmiyorum, bahsetmedi.

A. Öcalan: Evet, Kandil'dekiler ile görüşebilir, görev de üstlenebilir. Emeği vardı, kendisine yazık etti. Sağlığı elveriyorsa görev alabilir. Kandil'e gitsin, görüşsün. Gever'e katkı sunabilir. Gcver'e çok önem veriyorum. Gever halkı kahramandır. Ulusal kültürüne ve kimliğine bağlıdır. Kendisi de katkısını özdesunmalıdır.

EK 1

(Gündem: Çözümün pratik gelişimi)

1- Özde tarihsel İslam, ümmet-millet ittifakını (Kürt-Türk boyutuyla) güncellemektir.

2- Devletin federasyonlaşmasıyla değil, ümmet-millet olarak toplumun çağdaş demokratikleşmesidir.

3- Bunun için Anayasal-yasal çerçevenin kabulüdür.

4- Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin kendini yasal tasfiyesi değil, Demokratik Cumhuriyetin tarihsel, toplumsal temel unsuru olarak, demokratik (özgür ve özerk) birim olarak ifade etme ve kurumlaşmasıdır.

5- Ortadoğu başta olmak üzere, uluslararası alanda ve içte bağımsız ve özgür cumhuriyetin temel toplumsal dayanağı olarak kabulüdür.

6- Eski tasfiyeci sistemin içinde erime tam bir çıkılmazdır. Çatışma ve savaşa davetiyedir.

7- Hukuki boyutuyla her türlü hukuk dışı oluşumların sözleşmeyle (af değil) yeni demokratik devlet ve toplum sistemiyle bütünleşmedir.

8- Hukuki boyut temelinde (yasal olarak) ekonomik, sosyal, ekolojik, kadının özgürlüğü ve güvenliğin somut araçlarla teminidir.

Gündem- 7 Şubat 2014

(Devlet Heyeti)

EK 2

9- Tüm bu hususlarda İzleme Kurulu ve Hakikati Araştırma Komisyonu eşliğinde anlamlı-araçlı müzakerelere ivedilikle (ekipli) geçiştir.

EK 3

- 1- Türkiye’de darbe gerçeği, Kürt sorunu ve çözüm süreci.
- 2- AKP döneminde darbe mekanizması nasıl işliyor?
- 3- Kürt Özgürlük Hareketi doğru anlaşılmadıkça TC neden darbelerden kurtulamaz?
- 4- TC’nin kuruluşunda minimalizma, nedenleri ve sonuçları.
- 5- Cumhuriyet, kriz ve darbeleri ancak Ortadoğu jeopolitiğine bağlı olarak bölgesel çıkışla aşabilir.
- 6- Türkiye’nin Ortadoğu’daki jeopolitiğinde Kürtlerin rolü. Bölgesel çıkış da Kürtlersiz (Özgür Kürtsüz) olmaz.
- 7- Yakın dönem darbe pratiğinde asker ve sivil cemaatin yer değişimini nasıl anlamalıyız?
- 8- MİT üzerinde yürütülen mücadelenin altındaki nedenler. İç savaş, bölgesel savaş ve bağlantısı.

EK 4

- 9- Son otuz yılda PKK önderlikli Kürt Özgürlük Hareketi, iktidar savaşlarında nasıl kullanılmaya çalışıldı?
- 10- Yeni dönemin Türkiye’si, cumhuriyeti ve ulusu ancak Kürt sorununa (genelde demokrasi sorununa) radikal, evrensel ve demokratik çözümle mümkündür.
- 11- İmralı süreci, iktidar hesaplaşmaları ve çözümdeki rolü.
- 12- Güncel durum: Ya demokratik çözüm ya da orta boy iç savaş...

EK 5

(BDP-HDP Heyetiyle görüşme gündemi-8 Şubat 2014)

- 1- Diyalog sürecinin müzakere sürecine evrilmemesinde temel sorunlar:
  - a- Kayıt dışı olma, süreci sadece MİT Yasasıyla yönetme.
  - b- Müzakere başlıklarının halen onaylanmaması.
  - c- Müzakere heyetlerinin teşkiline geçilmemesi.
  - d- Onaylanan hususların ortak imza altına alınmaması.
  - e- İzleme Kurulunun oluşturulmaması.
  - f- Hakikatleri Araştırma ve Yüzleşme Komitesinin oluşmaması.

2- Hükümet barış ve çözüm sürecine karar verecek yetenekten yoksunluk sergiliyor.

3- Gücü varsa da çok yönlü (başta sınıfsal) nedenlerle hayata geçirmiyor.

4- TBMM'de karar düzeyinde tartışılmıyor. Geçistirme ve oyalama anlamında, hükmü ve yetkisi olmayan çabalarla yetiniyor.

EK 6

5- Hükümet ve AKP on iki yıllık hükümet döneminin alışkanlıklarına güvenerek (denge oyunları) Kürt sorununun çözümüne değil, istismarına dayalı bir politikayı esas alıyor.

6- Genelde tüm geçmiş hükümetler aynı politikayı güttü. Ama hepsi (1990'dan beri) bu politikanın kurbanı olmaktan kurtulamadı.

7- Hükümetin halen bu beklenti içinde olması büyük bir çatışma ve iç savaş riski taşıyor.

8- PKK'nin bu süreçte (1993'ten beri) tavrı dürüst olmakla birlikte, yaratıcı ve anında sürecin ruhuna uygun olmayan (ateşkeslerin çok kötü ve aleyhte kullanılması) özel savaş hamlelerine yanıt geliştiremedi.

9- Son çatışmasızlık sürecinde (21 Mart 2013) aynı yetmezlik yaşandı. Önderliğin içinde bulunduğu koşullar esas alınarak anında istismarcı yöntemlere karşı tavırlar-karşı hamleler geliştirilemedi.

EK 7

10- BDP üzerinden yürütölmek istenen demokratik siyaset ve hukuki adımlar konusunda daha da başarısız kalındı.

11- BDP süreç içinde konumunu doğru tanımlayamadı. Kendini savaş sürecinin politik misyon sahibi yerine koydu. Halbuki savaş ve barış konusunda söz sahibi KCK olmak zorundaydı. Çünkü barışı, savaş yapanlar kararlaştırır.

12- BDP süreçte ancak arabulucu olabilir. Eşbaşkanlık düzeyinde sürckli barış ve savaş konusunda propaganda yapmaları (özellikle içerik vahim) yetkilerini aşmaktır. Bu nedenle hükümet tarafından defalarca uyarıldılar. Fezlekelerle TBMM dışı kalmayla yüz yüze geldiler.

13- BDP kendini Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve kültürel, siya-

sal, demokratik ve hukuki koşullarında yeniden tanımlayarak siyaset, örgüt ve eylem (dolayısıyla demokratik siyasi çözümler) üretmeyi becermelidir. Bunun esas görevi olduğunu bilerek her düzeyde yeterli kadrosal ve örgütsel çalışmalar temelinde yeniden (reorganize) örgütlenmelidir.

EK 8

14- HDP-HDK, BDP ve DTK'nin tecrübesinden yararlanarak aynı hatalara düşmemeli, gereken yaratıcılığı göstermelidir.

15- Muhtemel seçim sonrası (30 Mart) Türkiye çapında, resmi ortak siyasi araç olmanın tartışması geliştirilmeli. En uygun model konusu netleşmelidir.

BDP-DTP Heyetiyle görüşme gündemine ek

1- Diyalog ve çatışmasızlık sürecine çok pasif yaklaşıldı.

2- Halbuki gerek 156 sayfalık Yol Haritası, gerekse Demokratik Ulus Çözümü adlı eserlerde ne yapmalı ve nasıl yapmalıya ilişkin yeterli perspektifler vardı. Sekiz boyutu her kurum ve sorumlu birey kendi somutunda uygulayabilirdi.

3- Hep devletten ve AKP'den beklentiler dile getirildi. Hükümet de sadece bu beklentileri oyalama amacıyla kullandı. Kendince tasfiyeci davrandı. Sonuç almaya çalıştı.

4- Her dönemden daha çok bu dönemde çaba yoğunluğu ve yaratıcı olmaktan sıkça bahsettim.

5- Bireysel ve örgütsel (kurumsal) çalışmalarda sınırlar karıştı.

6- Sonuçta her şey İmralı'ya yıkıldı. Halk bu yönlü beklentiye sokuldu. Her ne kadar herkes iyi niyetli olsa da...

8 Şubat 2014

Siyaset özgürleşmeden yaşamın hiçbir alanı özgürleşmez

(Başkan görüşmeden önce baş dönmesi olduğunu söyleyerek, bunu son günlerdeki yoğunlaşmasına bağladı. İdris Bey birkaç tıbbi soru sorarak durumu anlamaya çalıştı.)

A. Öcalan: Bunlar önemli değil, biz görüşmemize başlayalım. Aktarımlarınızı alayım. Biraz hızlı olsun, vakti verimli kullanalım.

İ. Baluken: Başkanım, hükümet yetkilileri, Hakan Fidan ve KCK Başkanlık Konseyi ile görüşmelerimiz oldu. Onları aktararak toplantıya devam edelim.

A. Öcalan: Evet, hemen özetle aktarımlarınız yapın.

İ. Baluken: Buradaki toplantımızdan bir hafta sonra Beşir Atalay ve Etkan Ala ile görüşme yaptık. Burada konuştuğumuz konuları ve sürecin geldiği aşamayı kendilerine aktardık.

A. Öcalan: Evet, özetle alayım.

İ. Baluken: Özellikle müzakere sürecine geçilmesini, müzakere heyetlerinin oluşturularak sizinle görüşmeleri gerektiğini ifade ettik. Sürecin yasal statüsünün oluşturulmasının ivedilikle hayata geçirilmesi gerektiğini söyledik. Sekiz komisyon öneriniz doğrultusunda AKP'nin de heyetler oluşturması ve bu heyetlerin bir an önce çalışmalara başlaması gerektiğini ifade ettik. Proje ve yol haritasıyla yaklaşımlarının çok önemli olduğunu ifade ettik.

A. Öcalan: Evet. Genel ilkeleri belirtmişsiniz. Onlar ne dediler?

İ. Baluken: Her ikisi de görüşme sırasında pek çok not aldı. Bu konuları Başbakanla görüşeceklerini söylediler. Kendi hazırladıkları demokratikleşme paketini övdüler. Bu paketlerin devam edeceğini,

dolayısıyla bu adımların bir süreç olduğunu ifade ettiler. AKP grubunun ve Türkiye'deki halkın homojen olmadığını, bu nedenle belli hassasiyetleri göz önünde bulundurarak hareket ettiklerini söylediler. Seçim sonrası işlerin daha kolay olacağını, zamanlama açısından dikkatli davranmak zorunda olduklarını ifade ettiler. Hasta tutsaklar meselesini kendilerine ayrıntılı aktarmıştık. Bu konuda da adım atılması gerektiğini, bunun insani bir mesele olduğunu ifade ettiler. Bakanlar Kurulunda da bunun dile getirildiğini söylediler. Ancak bugüne kadar hasta arkadaşlarımız ile ilgili atılmış tek bir somut adım yok.

Onun dışında hükümetin çözüm süreci konusunda kararlı olduğunu, ancak bu sürecin ciddi zorlukları olduğunu ifade ettiler. Türkiye'de yaşanan siyasi krizlerin aşılması durumunda sürecin de rahatlayacağını ifade ettiler. Sürece desteğin Türkiye'de yüzde 80'lere vardığını, bölgede bu oranın daha yüksek olduğunu ifade ettiler. Ancak somut adım atma noktasında herhangi bir sonuç aldığımızı söyleyemem.

A. Öcalan: Evet. Bu konuları dün biz de konuştuk. Aktarımlarınıza devam edin.

İ. Baluken: Bekir Bozdağ ile bir görüşme yaptık. Beşir ve Efkan Beyler ve Bekir Bozdağ ile yaptığımız görüşmeyi Pervin Hanım ile birlikte yürüttük. Bekir Bozdağ ile görüşmemizde özellikle Müzakere Yasası üzerinde durduk. Toplumsal Barış ve Müzakere Yasasını Meclis Başkanlığına da sunmuştuk. Hazırladığımız yasa tasarısını onlara da verdik. Kendilerinin de bunu incelemesinin önemli olduğunu, kendi formülleriyle bizimle tartışabileceklerini ifade ettik. Yine hasta tutsaklarla, bir an önce tahliye edilmesi gereken arkadaşlarla ilgili durumu görüştük. Bu konuda o da diğerleri gibi haklı olduğumuzu, bazı yasal düzenlemelerin yapılması gerektiğini söyledi. Adli tıp süreçlerini devre dışı bırakmak için üniversite hastaneleri ve tam teşekküllü devlet hastanelerinin raporlarının yeterli olması gerektiğini belirttik. Kendisi de bu konuda bir yasal düzenleme yapılabileceğini, ama bunun seçim sonrasına kalacağını ifade etti. Diğer hastalar için elektronik takibi öngörecektir bir mekanizma için çalışma yaptıklarını söyledi. Bugüne kadar herhangi bir somut gelişme bu konuda yoktur.

A. Öcalan: Evet. Hazırladığınız yasa tasarısını ben de inceledim.

O kadar detaya gerek de yoktur. Birkaç madde ile halledilebilir. Bu konularda dün de görüşlerimi onlara ifade ettim.

İ. Baluken: Terörle Mücadele Kanununun kaldırılması gerektiğini ifade ettik. Seçini sonrasında kaldırılacağını söyledi. Yine uzun tutukluluk süreleri için yedi yıllık bir süre öngörmüşlerdi. Biz bunun kabul edilemez olduğunu söyledik, sonra bunu beş yıla indirdiler. Bizim açımızdan yeterli olmayan bir düzenlemedir. Ayrıca daha önce sunduğumuz 125 maddelik demokratikleşme önerileri ve yasal mevzuata dönük görüşlerimizi ilettik. Gizli tanık, telefon dinlemeleri, özel yetkili mahkemeler, Terörle Mücadele Kanunu, tutukluluk süreleri konularında hazırladığınız çalışmaları kendilerine aktardık.

A. Öcalan: Evet, bunlar detaylardır. Önemli olan ilkelerdir. Tabii siz görüşmelerinizde bu konuları detaylı tartışın. Ama önemli olan ilkesel olarak ne yapacağımızdır. O ilkeleri ben dün onlara aktardım.

İ. Baluken: Ahmet Davutoğlu ile bir görüşmemiz oldu. Bu görüşmeyi Sırrı Süreyya Önder ile birlikte yaptık. Bir buçuk saati aşan bir görüşme oldu. Ana gündem maddesi Rojava ve Suriye politikasıydı. Türkiye'nin politikası ile ilgili eleştirilerimizi ilettik. Ayrıca Kobani'de yapılan bir hastane için Avrupa'da toplanan tıbbi malzemenin geçişi için Suruç kapısının kullandırılması, insani yardımların engellenmemesi ve Afrin kapısının açılması işini konuştuk.

S. S. Önder: Aktarımlar bitsin, ben de ekleyeceğim.

İ. Baluken: Davutoğlu'nun Rojava ile ilgili sizle görüşmesi gerektiğini özellikle belirttik. Başkan'ın yirmi yılı aşkın deneyiminin olduğunu, beş yıl önce de devlet heyetiyle pek çok konunun paylaşıldığını ifade ettik. Suriye ve Rojava'da devletin ne yapması gerektiğini sizin beş yıl önce devlet heyetine de ilettiğinizi söyledik. O nedenle Rojava ve Suriye'deki yanlıştan dönülmek isteniyorsa Başkan'la kendisinin ya da heyetlerinin görüşmesinin önemli olduğunu söyledik.

A. Öcalan: Ne dedi peki?

İ. Baluken: Diyarbakır konuşmasını örnek gösterdi. Orada ulus-devlet anlayışının aşılması gerektiğini belirtmişti. Bize bu düşüncesinin Newroz Deklarasyonunda belirttiğiniz görüşlerle ne kadar örtüştüğünü anlattı.

A. Öcalan: Evet. Teoride belki olabilir, ama pratikte bir karşılığı

yok söylediklerinin. Zaten bu meseleler onu da aşar. Davutoğlu da bunu biliyor. Başka ne dedi?

İ. Baluken: Dış politika ve Suriye konusunda neler yaptıklarını çok uzun şekilde tekrarladı. Suriye'de PYD'nin rejimle hareket ettiğini, muhalefetle ortaklaşmadığını ve diğer Kürt gruplarına baskı yaptığını anlattı. PYD'nin sözüne güvenilmediğini, aslında Salih Müslim'in Ankara'ya gelişinin önemli olduğunu, ancak bunun öneminin PYD tarafından bilinmediğini ifade etti.

A. Öcalan: Bunlar doğru değil. Ne yapılması gerektiği bellidir.

İ. Baluken: Davutoğlu ısrarla PYD'nin Rusya ve İran ile sıkı ilişkiler içinde olduğunu, bunun bilgilcrinin kendilerinde olduğunu ifade ediyor. İnsani yardımı engellemelerini bazı gerekçelere dayandırıyor. PYD'nin rejime desteğini kesmesi, muhalefetle hareket etmesi ve diğer Kürt gruplarıyla ilişkiler geliştirmesi durumunda desteklemeye hazır olduğunu ifade etti. Biz bu bilgilerin doğru olmadığını söyledik. Güncel sorunlar için Rojava konusunda belirleyecekleri bir komisyonla bazı konuları ortaklaştırma çabasına girebileceğimizi ifade ettik.

A. Öcalan: Evet. Bu çabanızı anlıyorum. Ama Rojava konusu hem sizi hem de Davutoğlu'nu aşan bir konudur. Burada görüşmemiz gerektiğini dün de söyledim.

S. S. Önder: Biz bu komisyonu insani yardımlar, sınır kapılarının açılması konusunda bazı sorunların aşılması için önerdik.

A. Öcalan: Evet. Onları görüşebilirsiniz.

İ. Baluken: 1 Mart 2014 tarihinde Kandil'de arkadaşlarla görüş-tüm.

A. Öcalan: Tek mi gittin?

İ. Baluken: Evet, bu sefer tek gittim. Pervin Hanımın 8 Mart etkinlikleri dolayısıyla yoğun bir programı vardı, Sırrı Bey de seçim çalışmalarındaydı. Bu nedenle tek gittim.

A. Öcalan: Kimlerle görüştün? Durumları nasıldı?

İ. Baluken: Cemil Bayık, Ali Haydar, Mustafa Karasu ve Elif Pazarıcık ile görüştüm. Arkadaşların durumu ve moralleri gayet iyiydi. Size selamlarını ve bağlılıklarını dile getirdiler. Üç buçuk sayfalık bir mektup yazmışlardı, size ulaştırılması için onu Adalet Bakanlığına iletmıştim.

A. Öcalan: Evet, mektubu aldım. Zaten çok güzel yazmışlar. Her

şeye değinmişler. Mektubun dışında aktaracakların, gözlemlerin var mı?

İ. Baluken: Evet. Mektupta da değinmişlerdi arkadaşlar. AKP'nin önemli bir fırsatı kaçırdığını düşünüyorlar. Önderlik AKP'ye bu sorunu çözme gibi tarihi bir fırsat verdi. Ama AKP'nin değerlendiremediğini düşünüyorlar. AKP'nin giderek güç kaybettiğini ve istese de artık bu sorunu çözemeyeceğini düşünüyorlar. Rıza Zerab'ı bırakan AKP hasta tutsaklar meselesinde bile adım atmamıştır diyorlar. Bu tavrın zorlayıcı olduğunu ifade ediyorlar. Kapitalist modernitenin AKP'yi bitirmek için hamleler yaptığını, amacın Fetullahçılardan oluşan bir yönetim oluşturmak olduğunu ifade ettiler. Tavrılarının ne AKP ne de Fetullahçı yönetim arasında olacağını dile getirdiler. BDP ve HDP'nin demokrasi güçleriyle beraber bir alternatif oluşturması ve bu alternatifi halkla buluşturması gerektiğini ifade ettiler. Kürt Hareketinin Türkiye'deki demokrasi çevreleriyle beraber çözüm yaratabileceğini, bunun olanaklarının oluşturulması gerektiğini ifade ettiler.

A. Öcalan: Evet, bunları mektupta da yazmışlardı. Bu konuları biliyorum. Başka aktaracağın var mı?

İ. Baluken: KDP ile ilgili değerlendirmeleri oldu. KDP'nin Rojava'da ihanet içerisinde olduğunu, ulusal konferansı yaptırmamak için de özel olarak bazı politikaları devreye koymaya çalıştığını ifade ettiler.

A. Öcalan: Evet, biliyorum, bu konularda da mektupta değinmişlerdi. O nedenle verdiğiniz bilgiler yeterlidir. Başka ne gözlemledin?

İ. Baluken: Arkadaşlar Demokratik İslam Konferansı ile ilgili bir önceki görüşmemizde Hüdapar'ın konumuyla ilgili dile getirdiğiniz bazı hususlara değindiler.

A. Öcalan: Evet, ne diyorlar? Hüdapar'ın konumunu nasıl görüyorlar?

İ. Baluken: Hüdapar'ın bağımsız olmadığını düşünüyorlar. İran, Suriye ve El-Kaide ile ilişkide olduğunu düşünüyorlar. Hüdapar'ın katılımı konusunda kaygıları var. Konferansı boşa çıkarmak için katılmak isteyebilirler.

A. Öcalan: Evet. Boşa çıkarmak isteyebilirler. Öyleyse katılmalarının bir anlamı olmaz. Başka bir konu var mıydı?

İ. Baluken: Arkadaşlar Suriye konusunda bazı değerlendirmelerde bulundular. Suriye'de karşımızda sadece Suriye devletinin olmadığını,

asıl gücün İran devleti olduğunu ifade ettiler. Suriye ve İran'ın Kürtlerin konumundan çok rahatsız olduğunu ifade ettiler. Hem kantonların ila-
nından hem de Rojava'nın çetelerden arınmasından İran çok rahatsız-
dır. Til Koçer'in ticarete açılmasını İran önlüyor.

A. Öcalan: Til Koçer kapısı ticarete açılmamış mı? Niye açılma-
mış? İran Maliki'ye baskı mı yapıyor?

İ. Baluken: Evet. Şu anda kısmi olarak insanı yardım
a açıktır. Ticarete açılmasını İran engelliyor. İran ayrıca Arap ke-
simlerini de harekete karşı kışkırtıyor. Bu nedenle arkadaşlar atacak-
ları her adımın siyasal sonucunu hesap ederek davranıyorlar.

A. Öcalan: Evet. Başka var mı aktaracağınız?

İ. Baluken: Arkadaşlar savunmalarınızın basımına hala izin ve-
rilmediğini bilmenizi istediler. Ayrıca özgürlüğünüz için başlatılan
imza kampanyası Türkiye'de yasaklandı. Bunları bilmeniz gerektiğini
düşünüyoruz. Başkanım, Erbil'de bir büromuz var. Bürodaki arka-
daşların size özel selamları vardı.

A. Öcalan: Büro PÇDK'nin mi, yoksa farklı bir isimde mi?

İ. Baluken: BDP ismiyle büromuz var. Uzun süredir arkadaşlar
iyi bir çalışma yürütüyorlar. Türkiye'den gelenler ve oradaki halkı-
nızla bazı çalışmaları iyi bir şekilde örgütüyorlar.

S. S. Önder: Ayrıca Kuzey'den gidenlerin, KCK Davasından gi-
denlerin hem duruşmalarını izlemek, hem dayanışmalarını sağlamak,
hem de sorunlarını gidermek anlamında işlev görüyorlar. Barzani yö-
netimi onların oturum ve çalışma hakları konusunda hep engelleyici
bir tutum içerisinde. Ağırlıklı mesaileri buna giriyor. Ayrıca diğer
Kürtsiyasal yapıları ve Barzanilerle belli seviyede diplomatik ilişkiler
kuruyorlar.

A. Öcalan: Bu önemlidir. Her anlamda iyi çalışıp kendilerini ör-
gütlesinler. Ekonomik, sosyal, siyasal pek çok konuda iyi çalışmalar
ortaya koyabilirler. Ekonomi anlamında işadamlarıyla ilişkiler kur-
sunlar.

İ. Baluken: Seçim çalışmaları sırasında Koma Berxwedan sanat-
çıları da yoğun bir şekilde çalışıyorlar. Onların sizlere özel selamları
var.

A. Öcalan: Evet, siz de selam söyleyin. Bu sanat konusuna biraz
değineceğim.

İ. Baluken: Başkanım, benim aktaracaklarım bu kadar.

A. Öcalan: (Pervin'e dönerek) Evet, sizin aktarımınızı alayım.

P. Buldan: Başkanım, hükümetle yapılan bütün görüşmelere ben de katıldım. Ayrıca Hakan Fidan ile de bir görüşme yaptık. Onu Sırrı Bey aktaracak. Ben 21 Şubat tarihinde Avrupa'ya gittim. Önce Brüksel'e gittim. Remzi Kartal, Zübeyir Aydar, Sakine Karakoçan ve Ferda Çetin'le görüştüm. Ayrıca görüşmeye ABDEM'den arkadaşlar da katıldılar.

A. Öcalan: ABDEM ne oluyor?

P. Buldan: AB ve Demokrasi Meclisi, Avrupa Konferansı'ndan sonra oluştu. 57 birleşeni var. Hepsinin selam, saygı ve bağlılıkları var. Arkadaşlarını tek tek görüşmelerini aktarmaktan ziyade genel görüşmelerini aktaracağım. Hükümetin genel yaklaşımlarından rahatsızlar. Avrupa sahasında demokratik inşaa süreci çalışmaları ve örgütlenmelerin yapıldığını ifade ettiler. Ayrıca bir yıllık süreci değerlendirdiler. Hareket olarak siyaseten başarılı ve kazançlıyız dediler. Diplomatik olarak da kazançlıyız. Başkan'ın konumunda da başarılıyız. Bir Amerikalı uzmanın "Bu süreçten sonra hiç kimse Abdullah Öcalan'ı eski statüde tutamaz" dediğini aktardılar. Uzmanın ismini vermediler.

A. Öcalan: (Gülerek) Amerika yapacağını yaptı zaten. Bize savaş açtı.

P. Buldan: Bu anlamda kazançlıyız dediler. Rojava'da da kazançlı olduğumuzu ifade ettiler. Aynı zamanda hükümetin de kazançlı olduğunu söylediler.

A. Öcalan: Nasıl yani?

P. Buldan: 2012'nin şiddetiyle geçseydi hükümet kaybederdi. Türkiye'de bu anlamda kazançlı çıktı dediler.

A. Öcalan: Doğru bir tespit.

P. Buldan: Sakine Karakoçan'ın da şöyle bir tespiti var. "Kadınlar giderek kendi sistemlerini oluşturuyor. Rojava buna örnektir. Rojava'daki devrim aynı zamanda bir kadın devrimidir" dedi. Ayrıca benim için yaptığınız değerlendirmeleri kendilerine sayıyorlar.

A. Öcalan: Doğru, sizin şahsınızda yaptığım kadın değerlendirmeleri bütün kadınlar için geçerlidir.

P. Buldan: Genel olarak arkadaşlar Önderliğin aldığı kararların arkasındayız dediler. Ayrıca Köln'de Öcalan'a Özgürlük İnişiyatifi.

bürosunu ziyaret ettim. 99'da kurulan bir inisiyatif. Gittim, yerlerini gezdim. Kitaplarınız orada yabancı dillere çevriliyor, broşürlere basılıyor. Orada çalışan arkadaşların da size özel selamları var. Ayrıca 8 Mart etkinlikleriyle ilgili kısa bir bilgi vereyim. Ağrı, Kars, Bitlis ve Iğdır mitinglerine katıldım.

A. Öcalan: Nasıl, kadın katılımı iyi miydi?

P. Buldan: Evet Başkanım, diğer senelere göre bu sene her yerde kadın katılımını oldukça yoğunlu. Sadece 8 Mart değil, 15 Şubat protestoları da bu dönem çok daha kitlesel geçti. Bugün de İstanbul ve Urfa'da kadın mitingleri vardı. Yarın da özel olarak Halfeti'de bir kutlama yapılacaktır. Sizin daha önceki görüşmelerde kadına dair yapmış olduğunuz değerlendirmelerden bir metin hazırladık. Sizin 8 Mart mesajınız olarak kadınlara okuduk.

A. Öcalan: (Metni aldı, dosyasının içine koydu) Sonra okurum.

P. Buldan: Ayrıca Êzidi Kadın Konferansına ilişkin bir bilgilendirme var.

A. Öcalan: Onları da gördün mü Avrupa'da?

P. Buldan: Hayır, onları göremedim. Feleknas Uca bilgilendirmeyi bana mail üzerinden gönderdi.

A. Öcalan: Feleknas ile ilgili daha önce de söylemiştim. Onlardan Mecliste bir temsiliyet önemlidir. Feleknas acele edip sorununu halledip hazırlık yapsın.

P. Buldan: Daha önceki görüşmede zaten buna ilişkin değerlendirme yapmıştınız, biz kendisine ilettik. Türk vatandaşlığı için başvurusunu yapmış, sonucunu bekliyor. Bilgisi var.

A. Öcalan: Evet, ihmal etmesin. Seçimlere az kaldı, sorununu çözsün.

P. Buldan: Ayrıca size bazı kitaplar getirdik. Hasan Cemal'in Delila, hasta tutsakların Aram Yayınevinden çıkan Sessiz Çığlık, yine Türk bir yazar olan Ufuk Coşkun'un yazdığı ve size özellikle iletmemi istediği Kürt'üm, Doğruyum, Çalışkanım, ve Merlin Stone'un Tanrılar Kadıken kitaplarını getirdim.

A. Öcalan: Ha, o kitap bana gelmişti.

P. Buldan: Kemal Bülbül size Pir Sultan Abdal ile ilgili kitapları gönderdi.

A. Öcalan: Hangi kitaplar?

P. Buldan: Pir Sultan Abdal ve bütün deyişleri. Alevi tarihinden bir kesit.

A. Öcalan: Bunlar bilimsel mi, yoksa efsane mi?

S. S. Önder: Ben bir dahaki sefere size bilimsel birkaç tane kitap getireceğim.

A. Öcalan: Evet, iyi olur.

P. Buldan: Son olarak İdris Bey ile birlikte bir basın toplantısı yaptık. En son görüşmede bize basın toplantısı yapın demiştiniz. Burada konuştuklarımızı ve kaygılarınızı kamuoyuyla paylaştık.

A. Öcalan: Evet, bilgim var, izledim.

P. Buldan: Evet, benim de aktaracaklarım bu kadar.

A. Öcalan: (Sırrı Süreyya'ya dönerek) Evet, sizi dinliyorum.

S. S. Önder: Sayın Başkanım, Pervin Hanım ve Selahattin Beyle birlikte Hakan Beyle görüştük. Görüşme biraz gergin başladı. Hakan Bey bizim tutumumuzu sizin bir önceki görüşmede geliştirdiğiniz söylemi tetiklediğini söyledi.

A. Öcalan: Nasıl yani? Nasıl bir tutum almışsınız ki ben etkilenmişim?

S. S. Önder: Biz de bunun böyle olmadığını ve en basit sözlerin bile tutulmadığını anlatarak bizim böyle bir dahlimizin olmadığını, bizzat hükümetin eksikliği ve ağırlığının sayın Başkan'ı bu duruma getirdiğini söyledik. Ben kendisinin kurmak istediği çözüm planına hükümetin ve diğer kurumların güç vermediğini, güç vermediği gibi sabotaj anlamına gelecek işler yaptığını anlattım. Bu oyun planının artık hayatta bir karşılığının kalmadığını, yeni bir şeye ihtiyaç olduğunu söyledim.

A. Öcalan: Çok iyi söylemişsin. Ben de kendilerine söylüyorum. Siz ne etkili ne de yetkilisiniz diyorum dedim, sadece iyi niyetlisiniz.

S. S. Önder: Etkililik meselesine bir şey diyemem, belki biraz etkililer, ama hükümet sorumluluk veriyor, yetki vermiyor. Bu sadece MİT ile sınırlı birşey değil, bakanlar da bu vaziyette.

A. Öcalan: Sen neyi nasıl önerdin?

S. S. Önder: Hakan Beyin projesi şöyle özetlenebilir: Ülke öyle bir noktaya gelsin ki, ne Başkan'ın özgürlüğü ne de diğer demokratik haklar artık tartışılmayacak bir hal alsın, biz de nihai çözümü geliştirelim şeklindeydi. Bu kronolojik bir yaklaşımdı. Ben geline nok-

tada bunu tam tersine çevirecek öncü bir yaklaşım geliştirilmezse, ortada ne hükümetin ne de MİT'in kalacağını belirttim. Bunun için de doğrudan sizin özgürlüğünüz ve demokratik hakların iadesi masaya konulup sonundan yürütmek gerektiğini önerdim. Nasıl meselesine gelince, hükümetin bunu yapmamak için öne sürdüğü mazeretlerin hayatta hiçbir karşılığının olmadığını anladık. Kendi güvenlikleri söz konusu olduğunda, hiçbir şekilde 'halk buna hazır değil' gibi ölçüler gözetmediklerini de söyleyerek, artık bundan aşığı bu soruna yeni bir yaklaşım olarak sunulamaz dedim.

A. Öcalan: İyi demişsin. Sakine'lerin olayında MİT'in rolüne gelince, ben de Hakan Bey ve ekibinin herhangi bir dahli olduğundan emin değilim, ama ortaya çıkan şey çok önemlidir. Belki de Cumhuriyet tarihinde ilk defa orjinal bir belge sunuluyor. Bütün bunları ben de heyetle konuşuyorum. Fakat en önemlisi HDP'nin uğradığı saldırılardır. Sen buradan çıktıktan sonra en kısa sürede Efkân Bey ve Hakan Bey ile bir görüşme ayarlamalısın. Onlara aynen şöyle söyle: Önce elinizde saldırganlar hakkındaki bilgileri paylaş; sonra "Müzakere yürüttüğünüz bir partiye yapılanlara set çekmediğiniz zaman ya siz de buna ortaksınız ya da çok körsünüz demektir" de. Bu işler ciddiyet ister, size meşru müdafaa hakkı doğmuştur. Bunu yaptığınız zaman neler olacağını kendilerine anlatmalısın. Başbakanla sanırım görüşemedin.

S. S. Önder: Görüşemedim, can derdine düşmüş.

A. Öcalan: Seçim yoğunluğundandır. Tabii can derdi de var. Bunu elinden geldiğince en etkili bir şekilde aktar hepsine.

S. S. Önder: Bana da sekiz tane koruma verdiler. Üçü sürekli yakın koruma yapıyor, beşi de kritik yerlere giderken eşlik ediyorlar bize.

A. Öcalan: Bunu iki şekilde yapabilirler. Birincisi, seni devletleştirmek isteyebilirler. Bu sık kullandıkları bir yöntemdir. Etrafını kuşatmış olurlar. Hareket kabiliyetini sınırlandırırılar. Bir de korkutmaya çalışırlar. Ama sen korkacak birisi değilsin, babanın oğlusun, değil mi? Baban korkmadı; izliyorum, sen de korkmuyorsun. İkincisi de gerçekten böyle bir şey olabilir. Buna karşı da dikkatli olmalısın. Tabii ki korumalılar sizi, ama birinci söylediğime dikkat et ve hep uyanık olun. (Pervin'le İdris'e dönerek) Sizler için de geçerli. Her şey beklenir.

S. S. Önder: Tamam Başkanım. Leyla ile beraber Barzani'ye gittik. Ben daha önce Neçirvan ile görüşmüştüm, ama Mesut Barzani ile ilk defa görüştim. Görüldüğünün aksine çok candan ve mütevazı davrandı, çok da espriliydi. Fakat arkadaşlar bunun riyakar bir tutum olduğunu düşünüyorlar. Leyla Hanım aktarım yapıp mektubunuzu verdikten sonra, beni sizin istediğiniz biçimde bir başmüzakereci gibi takdim etti. Ben de sayın Barzani'ye günü gelmiş düşüncelerden ve fikirlerden daha kuvvetli hiçbir şeyin olmadığını söyleyerek başladım. O sırada Amerika'ya bir vize meselesi için rest çekmişti. Bunu dört yıl önce yapsalar aynı neticeyi alamayacaklarını, belki de bu yolu defalarca denediklerini, ama bugün gelinen noktada yaptıkları bu hareketin vize meselesindeki sorunu on iki saatte çözdürttüğünü söyledim. Kürt ulusal birliği de aynen bu işte olduğu gibi zamanı gelmiş, hatta bir anlamda geçmekte olan bir olgudur; buna kayıtsız kalmak ya da engellemek gibi bir ithamda bulunmak bizim işimiz değil dedim. Ama şunu söyleyebiliriz ki, bunu gerçekleştirmemiş olmak sorumluluğu bile yeterince ağır bir sorumluluktur. Sonra sizin kendisine dair düşüncelerinizi aktardım. Barzani diplomatik cevaplar verdi. Biz oradan çıktıktan bir gün sonra da bu işi boşa çıkaracak bir sürü laf sarfetti.

Ama biz bu geziyi Barzani'yi ikna etmekten çok, sizin bu şartlar altında bile bölgede diplomasi yapabilen bir ana aktör olduğunuz zeminine oturttuk. Görüşmeler ve sonrasındaki basın açıklamalarının da bu perspektifle olması gerektiğini Leyla'ya ısrarla vurguladım. Bu gezimiz elbette belli şeyleri belki geliştirir, belki iyileştirir. Ama bizim esas öne çıkaracağınız şey Öcalan'ın bölgede etkili bir diplomasi yapıyor olabildiğini göstermemiz olacaktır. Leyla da büyük ölçüde bu perspektife uydu. Üç gündür İstanbul'da bana destek vermeye geldi. Etkili bir program çıkardık, sonuçları da verimli oldu. Bugün Urfa'ya geçecek, size selamları var. Sayın Barzani size iki top, bana da iki top şalşepik kumaşı hediye etti. Eğer bir ceketinizi verirseniz ve isterseniz onu size diktirip getireyim.

A. Öcalan: (Güldü) Olabilir, avukatlarda var benim ölçülerim, onlardan alabilirsin.

S. S. Önder: Barzani 96'da sizi ziyaret etmiş. Sizi Kürdistan'a davet etmiş, bunları anlattı. Daha sonra sizi kelepçeli bir halde görünce bir kardeşinin ya da kendisinin koluna kelepçe vurulmuş gibi

hissettiğini söyledi. Sözün tam burasında Doktor Fuat -ki o da toplantıdaydı- ağlamaya başladı. O ağlayınca Leyla da ağladı. Barzani de biraz hüznünlendi.

A. Öcalan: Niye ağlıyorlar ki?

S. S. Önder: Bir Adıyaman lafıdır Başkanım. Herkes kendi ölüsüne ağlar. Sanırım ne kadar unutmaya ya da bilmezden gelmeye çalışsalar da, vicdanları ve ulusal onurları akıllarına geldi. Çünkü bir parça samimi bir hüznüdü o anda oluşan.

A. Öcalan: Yapma yahu. Ağlayacaklarına bir şeyler yapsınlar, varlıklarını bize borçlu olduklarını bir parça hatırlasınlar. Timsah gözyaşları döküyorlar. Çok büyük suç işlediler. Ben burada kendi durumuma hiç ağlamadım, ama Güney Kürdistan'ı satsa da yine merhametli davranacağım. Öcalan sizinle kavga istemez deyin. Biz orada da, Türkiye'de de kazanacağız.

S. S. Önder: Neçirvan bizim kaldığımız yere geldi. Bizi orada ziyaret etti. Ertesi gün Türkiye'ye gidip Başbakanı ziyaret edeceğini, özel olarak iletmemizi istediğimiz bir şey varsa bunu en etkili bir şekilde söyliyebileceğini söyledi ya da kendisine bir zemin vermemizi, onun üzerinden düşüncelerimizi olduğu gibi, kendi düşüncesi gibi aktaracağını söyledi. Ben de bu yavaşlık ve izolasyonla giderse ortada hükümetin kalmayacağını, her anlamda demokratikleşmeye ihtiyacı olduğunu, buna uygun davranmazsa yok olacağını, bunu kendi düşüncesi gibi aktarırsa gerçeği aktarmış olacağını söyledim. İdris Barzani için söylediklerinizi de ekledim. Sizin onu hep ayrı bir yerde değerlendirdiğiniz vurgusunu da yaptım. Bu arada sadece Leyla değil, Altan Tan da destek için İstanbul'a geldi. Şu anda kendisine İstanbul'da iki günlük bir program yaptık. Cezaevinden çıkan bütün vekillerimiz de geldi. Sadece Selma'yla Gülser 8 Mart'tan sonra gelecekler. Seçime dönük olarak başlangıçta İstanbul'daki Kürt seçmenini konsolide etmek bakımından bir takım güçlükler yaşadık. Bunda BDP kurumlarının isteksizliğinin ya da HDP meselesini tam anlayamamış olmalarının da rolü vardı. Şimdi size rahatlıkla söyleyebilirim ki, hep birlikte yürüttüğümüz çalışmalar sonucunda bu engeli geride bıraktık. Şimdi rahatlıkla diğer alanlara yönelik çalışmalarımıza yoğunlaştırıyoruz.

A. Öcalan: Farkındayım. HDP de, BDP de çok tutucu ve dar yak-

laştılar bu meseleye, bunu konuşacağız. Televizyonlardaki konuşmalarını izledim. Bak, ben seni önceden uyardım. Seni siyasetten koparıp sadece sanat alanına hapsedmek istiyorlardı. İki programında da sana buradan yüklendiler. Sen çok iyi anlık cevaplar oluşturdun. Daha da iyi olabilirdin. Ama bunu şunun için söyledim: Bak, ben sana dedim, sana sinema diyecekler, sanat diyecekler, oysa siyaset özgürleşmeden bu alanlardan hiçbirisi özgürleşmez. Bu öngörülerim doğru çıktı, hem de iki kez üst üste.

S. S. Önder: Sayın Başkanım, bu konuşmaları sizin izleyebileceğinizi biliyordum. Bir de CHP ve Cemaat çevreleriyle görüşmelerim oldu. Cemaat kendinden çok emin. Bu hükümetin seçimi göremeyeceğini düşünüyor. CHP de mahçup bir girişimde daha bulundu.

A. Öcalan: Nedir izlenimin?

S. S. Önder: Buradan birşey çıkmaz. Hepimizin ortak görüşüdür bu. Demokratikleşmeye dönük ciddi bir tutum alamıyorlar. Bunun sebebi de homojen bir yapı olmamalarından kaynaklanıyor bence. Bu saatten sonra çok önemli birşey olmazsa, biz artık halka da anlatamayız. O yüzden bizim kendi yolumuza gitmemiz en iyisi gibi duruyor.

A. Öcalan: Evet, öyle gözüküyor.

S. S. Önder: Başkanım, bize de, hükümete de belli bir mesafede duran, içinde Kürtlerin de olduğu bir aydınlar kurulu ile görüşmelerim oldu. Mesela Tarhan Erdem bunlardan biri. Ona göre bu profili anlayabilirsiniz. Önderliğe Özgürlük Kampanyası çerçevesinde böyle bir kesimi katma amaçlıydı benim düşüncelerim. Orada şöyle bir şey çıktı ortaya. Size mesaj vermek istiyorlardı. Ben de bunu bir toplantı halinde yapabileceğimizi ve herkes "Öcalan'a ne demek ister?" gibi bir başlık altında onları dinleyip size ulaştırabileceğimizi söyledim. Seçim sırasında bu zor olacak gibi gözüküyor, ama seçimden sonra bunu gerçekleştirebiliriz.

A. Öcalan: Bunu yapabilirsiniz. Ama BDP ve HDP'yi, aydınları, hepinizi eleştiriyorum. Fazlasıyla 12 Eylül ve Gladiocu çevreler hepinizi pasifize etti. Bu saldırılarda da görüyorsunuz. Dün izledim, Ertuğrul'a otuz kişi saldırıyor. Beni dinlemiyorsunuz. Öz savunma gücünü anlayamadınız. Sebahat bir de devrimci pratikten geliyor. MİT Müsteşarıyla görüştüğünüzde asıl müzakere konusu budur. Ona

deyin ki, gerekli tedbirleri almazsa biz öz savunma tedbirlerimizi alırız. Sindirilmişsiniz, gürül gürül karşı koyacaksınız. Çünkü siz devletle müzakere pozisyonundasınız. Bunu iyi kullanacaksınız. Newroz'da tarihi çağrı yaptım ya, Başbakan bunun gereğini yapacak, yoksa eliniz onun yakasında olmalı. İçinde bulunduğunuz durum hem koyu devlet inkarcılığı hem de koyu devlet teslimiyetçiliğidir. Ben bu tarzı kabul etmiyorum, ben son derece bilimsel aydınlatmalı devlet anlayışını ortaya koyuyorum. Devlet de bunu anlamalı. Darbeden kurtulmak istiyorlarsa HDP gereklidir. Darbenin ilacıdır, başka bir şekilde darbeden çıkış olmaz. Politikada hamsınız, siyasetin gücünü kullanmıyorsunuz, siyasetin gücünü bileceksiniz. Siyaset sanatı da, ekonomiyi de, hukuku da özgürleştiren bir alandır. Mahir Çayan'ın verdiği böyle bir örnektir. HDP ve BDP'yi yeniden yapılandırmak gereklidir, yeniden yapılandırabilerseniz yüzde 15 bandına ulaşabilirsiniz.

S. S. Önder: Benim de aktarımlarım şimdilik bunlar, gündemi yazdım. Sizin söyleyeceklerinizi alabiliriz Başkanım.

A. Öcalan: Kandil'e 12 sayfalık mektup yazdım. (Sırrıya dönerek) Bu mektuba bir sayfa daha ekleyeceğim. Newroz mesajını bu mektubun ruhuna göre yazarsınız, yine sen ve Pervin okursunuz. Yaresan ve Êzidi halkına mesajımı ilettiliniz mi? Ermenilere dönük bir değerlendirmem olacak. Dünkü toplantımızı heyetle gerçekleştirdik. Daha çok darbeyle ilgiliydi. Bırakın sorunları çözmeyi, AKP sorunları büyüten bir konumda. Ben hem Enre Taner hem de Hakan Fidan'ın duruşunu gördüm. MİT'in yeniden yapılanmasını gördüm ve bu süreci başlattım. 2009 tarihinden itibaren bu süreç benim üstüme kaldı. Süreci Sabri onlarla görüşüp bana ilettiler, süreç benim üstüme kaldı.

S. S. Önder: Bu arada Sabri rahatsız, ameliyat olma durumu var.

A. Öcalan: Anladım. Bütün çabalarım rağmen sayın Tayyip'i Cemaat'ten uzaklaştıramadık. Darbe dinamiği var, önlemini al, burada büyük bir oyun var dedim. Tarih beni doğruladı. O darbeyi bu masa önledi. Başbakan'ı tümüyle kendilerine bağladılar. Bunlar en son MİT Müsteşarlığını ve Kürdistan bürolarını istiyorlardı, devleti tamamen ele geçirmek istiyorlardı. Yargıyı, polisi, spor kulüplerini ele geçirmişlerdi. Peki, neden böyle oldu? Çünkü MİT beş yıldır bizimle süreci götüren ekipti. Bunlar amacına ulaşsaydı, Hoca da Humeyni

gibi Ankara'ya inseydi, İran'daki gibi bütün muhalefeti bitiren koyu bir faşizm gelecekti. Bu darbe dinamiklerinin arkasında kimler var, onları açacağım. İngilizler Anadolu'yu Mustafa Kemal'e devrederken, Proto İsrail modeliyle 1925-40 yılları arasında çok ciddi Kürt kırımı yapıldı. Daha sonra NATO gladiosu Türkiye'yi Türkeş'in denetimine veriyor. Özel Harp Dairesi darbe dairesidir. 27 Mayıs bildirisini de Türkeş okudu. Darbe dinamiğinde Cemaat'ın ilk organizasyonu 12 Eylül'e dayanır. 12 Eylül'ün Ülkücüleri de Cemaat oluyor aslında. O dönemde Zaman, STV gibi kurumları açıyorlar. Şia'ya alternatif bir şey hazırlıyor, Fethullah ile ilişkiyi geliştiriyorlar. 85'ten sonra Özel Harp Dairesi tekrar canlandırılıyor. Bunu yapan emperyalist güçlerdir. Almanya bu konuda önemlidir. Gladio savaşlarını bunlar okuyor. "Bir NATO ülkesine açılan savaş tüm NATO'ya çıkmıştır" kararını alıyorlar. Fethullah o dönem generallerle senli-benlidir. Gladio savaşlarını ben de Gündem gazetesinde sekiz bölüm halinde yayımlamıştım. Doğan Güreş 90'larda bu merkezde bu dairelere gidip yeşil ışık aldıktan sonra devreye girdi.

Bu emperyalist güçlerin müdahaleleri çok eskilere dayanır. Batı Hristiyan dünyası Haçlılardan beri Anadolu ve Doğu Akdeniz'den çıkışlarını Türk-Kürt ittifakına bağlar. Malazgirt Savaşında Türk-Kürt ittifakı ile dönemin Amerika'sı sayılan büyük emperyalist gücü Bizans yenilgiye uğratılır. Ermeniler o dönemde imparatorluğun uç beyliğidir. Alpaslan ile Mervaniler Silvan'da bir araya geliyorlar, anlaşıyorlar ve savaş böyle kazanılıyor. Malazgirt Savaşı bir Kürt-Türk antiemperyalist savaşıdır. O dönem Türklerin Müslümanlığı kabul edenlerine Türkman deniyor, Türkmen ismi buradan gelir. Kürtlere ise Kurdman diyorlar, Kurmanc isminin kökeni buraya dayanır. İkinci büyük ittifak Yavuz dönemindedir. Bu ittifak Alevi tecridiyle gider. Tanzimat döneminde Süryaniler, Ermeniler ve Rumları seçerler.

Ermeniler şunu bilmeli: Neden daha önce Ermeniler en önemli proto burjuva kesimidir? O zaman neden bir Ermeni soykırımı yoktur? Soykırım 18. yüzyılın ikinci yarısında başlar, 1914'te devam eder. 1914'te Erzurum'da bir Ermeni kongresi yapılır. İttihatçılar bunlara "Ruslarla ortak hareket etmeyin" diye yalvarırlar. "Siz ulus-devlet kuracağınıza biz kurarız" derler. O dönem Bitlis'te Mele Selim ön-

derliğindeki ayaklanmayı da Ermeniler eliyle bastırırlar, katliam ve idamlar yaparlar. Biz soykırımı inkar etmiyoruz, zaten karşıyız. Ama Ermeniler de kapitalist modernitenin hizmetkarlığını yapmışlardır. Benim söylemim için Apo nefret suçu işlemiş diyorlar, gülüyorum. Halbuki bu lobi kapitalizm taşeronluğunu yaparak Rumları da, Ermenileri de, Yahudileri de felakete sürükledi. Bu soykırım olayını kapitalizme bağlamak gerekir. Ruslar, İngilizler ve Fransızların rolleri var, ama tüm Türklere mal edilemez. Bunları iyi tartışmak gerekir. Biz soykırım tarihine de karşı değiliz, Ermeni vatandaşlığına da karşı değiliz. Bunu iyi anlatın.

Dün devlet heyetine de söyledim, Kürtlerin öldürülüş tarzından ben bu sonucu çıkardım. Kürtler neden böyle öldürülüyorlar diye sordum. Kör şiddet azgın, inanılmaz gaddar bir şekilde nasıl uygulandı? Sakine dahil üç devrimci kadın, Savaş Buldan üçlüsü nasıl öldürüldü? Tetikçileri Türk olabilir. Ama böyle gaddar, böyle acımasız öldürülüş tarzı farklıdır. Ülkücülerin solcuları öldürüş tarzı, bunların Kürtleri öldürüş tarzı, şimdi ise HES'lerle doğayı öldürüş tarzı benzerdir. Burada da ekolojik katliam var. Erdoğan bunlara "Ne istediler de vermedik" diyor ya, işte Botan, Dersim, her taraf suya boğuldu. Dicle üzerinde her tarafa HES yapıyorlar. Urfa'da da elektrik yok.

S. S. Önder: Bölgenin tamamında elektrik sorunu var.

A. Öcalan: Harran'a da su kanalları gitmiyor. Yani oralar susuz, elektriksizdir. Bu yüzden size çok kızıyorum. Urfa'yı tek başına Hollanda yapabilirsiniz, hatta Adıyaman'ı da yapabilirsiniz. Bunlar Urfa ve Adıyaman'ı köle gibi çalıştırıp bırakacaklar. Orada ne arazi, ne insan, ne de toprak kaldı. (Sırrıya dönerek) Sen nasıl anlattın televizyonda Aksaray'da toprak meselesini? İşte aynı şekilde Türkiye'nin tamamını bu duruma getirdiler. Citibank, Garanti, KOÇ, Zorlu, Tozkun, TÜSİAD vb. devreye girdi. Acımasız bir talan yapıyorlar.

Kürtlerin imhasında emperyalistlerin rolü var. Bedirhan Beyin imhasında İngilizlerin rolü var. Şeyh Said'i onlar mahvettiler. Cumhuriyet döneminde de sosyalistler ve Kürtlerin ezilmesi İngiliz projesidir. Bunu artık bozmamız lazım. Biz azınlık düşmanı değiliz, biz sosyalistiz. Kapitalizmle işimiz yok. Kürt'ün susturulduğu bir yerde Ermeniler asla konuşamaz. Ermenilerin de bunu bilmesi lazım. Biz Hınçak'ın mirasına da, Ermeni gençlerine de saygılıyız.

A. Öcalan: BDP'nin yeniden yapılandırılmasını aslında seçimin sonrasında yapacaktım. Ama siz de diyorsunuz ya, seçim öncesi farklı gelişmeler olabilir, şimdi her ihtimale karşı ben bunları açıklayayım. BDP'nin yeniden yapılandırılması... Kandil de bahsetmişti. Almanya örneğinde CDU ve CSU örneğini vermişler. Bunlar tartışılabilir. BDP'nin ismen de değişmesi lazım, Demokratik Bölgeler Partisi olması lazım. İsmi de, programının da böyle olması gerekir. Bizim sekiz boyutumuz var. Hukuk, ekoloji, sosyo-ekonomi vb... Bu sekiz boyut yeniden programlaştırılabilir. Tüzük buna göre hazırlanır. Parti Meclisine seçilmenin şartı milletvekilliğine ve belediye Başkanlığına aday olmamaktır. Bunların işi gücü demokratik toplumun yaratılması ve örgütlenmesi olacaktır. Demokratik toplum modelini, demokratik özerklik modelini yaratma savaşını vereceğiz. Bunun için nitelikli kadrolara ihtiyaç var. Akademiler yoluyla yoğunlaşmak ve pratikleştirmek gerekir. Bana kimse gerekçe göstermesin. Diyarbakır'ı Barcelona'dan, İskoçya'dan daha ileri bir noktaya götürebilirsiniz. Nisan, Mayıs ayında kongreye gidilebilir.

HDP için durum farklı. Tüm çevreci, bölgeci ve benzeri partilerin merkezi olacak. HDP için milletvekili olabilirler. BDP için de burası bir merkez olabilir. HDK'nin kongresinde yerel demokrasi boyutu ile merkezi siyasi kurumsallaşmalar nasıl buluşturulabilir, iyi tartışılsın. Ahmed Türk Belediye Başkanı olursa, DTK Eşbaşkanı Selahattin Bey olur. Kendisiyle konuşun, bir tercih daha yapabilir, HDP'ye genel Başkan yardımcısı olabilir. DTK Eşbaşkanı için Aysel ile konuşun. Devam etmek istiyor mu, layıkıyla yapabilecek mi, bunu tartışın. Bunun kararını size bırakıyorum. Uygun değilse kim olabilir, bakarsınız. Ben size bu kadar güç veriyorum, (heyeti kastederek) yeterince etkili kullanamıyorsunuz. Tartışın arkadaşlarla beraber.

BDP'nin iki eşbaşkanı da milletvekili olmayacak. İş gücü örgütlenme olanlar, sosyalizmi bilinci yüksek olanlar, kadrolar BDP'de olacak. İşte bu yüzden Selahattin'in DTK'nın başına geçmesini istiyorum. (Pervin ile İdris'e dönerek) Siz de grup Başkanvekilliklerine aynen devam edersiniz. Devlet particiliği bu toplumun demokratikleşmesinde en büyük engeldir. Bunu aşmak gerekir. Bunu başarmazsanız halk politikacılığı yapamazsınız; küçük burjuva kulübü, dernek gibi olursunuz. Biz süreçle vekalet savaşını kaldırdık. Halk

hukukuna sahip çıkmak için büyük direniş göstereceksiniz. Sorunları hep bana havale ediyorsunuz. O gün Mehmet'e de söyledim; aile problemini bile buraya getiriyor, benim çözmemi istiyor. Siz de, Kandil de bütün sorunları bana yüklüyorsunuz. Kandil de kurnazca davranıyor.

Bu söylediklerimi hayata geçireceksiniz. Mayıs ayında milletvekillerinin hepsi HDP'ye geçecek. Çünkü seçimin de erkene alınma ihtimali var. HDP ve BDP için sizler de önerilerinizi benimle paylaşın. Kürtlerdeki demokratik çıkış tamamlandı, şimdi bunu Türkiye'ye taşıyoruz. (Sırrıya dönerek) Muazzam bir kadro birikimi var, sol deneyimi var. Tartışıp yaratıcı fikirlerle bana gelin. Bir sonraki gelişinizde Eşbaşkanları ve Leyla'yı getirebilirsiniz.

S. S. Önder: Eşbaşkanlar derken hangilerini?

A. Öcalan: Sebahat ile Ertuğrul'u. Leyla'yı da yanlarına katın.

Müzakere süreciyle ilgili bazı hususları belirtiyim. Müzakereye henüz geçmedik. Seçim sonrası anti-terör yasası kalkıyor. Bununla beraber müzakere çerçeve yasası çıkarılacak. Nasıl ki MİT Yasasını çıkarıyorlarsa bunu da öyle çıkaracaklar. Bu yasa tarafları meşrulaştırıyor. İmralı'da, Kandil'de illegal çalışma yapmıyoruz, o nedenle yasası mutlaka çıkacak. Benim belirttiğim sekiz ana başlık özdür, biz bu özü tartışmıyoruz. Müzakere yasasıyla örneğin Sabri gelmek isterse bu yasayla gelecek. Yazılı ekibim, redaksiyon ekibim, sağlık ekibim olacak. Ekibimle tartışacağım, yazacağım ve öyle belgelen-direceğiz. Şimdi yakalanır diye burada bende tek bir mektup bırakmıyorlar. Böyle şey olur mu? Biz burada tarihi bir iş yapıyoruz, ama tek bir belge bile bulunduramıyorum, böyle olmaz!. Biat hukukuyla olmaz! Erdoğan biat kültürüyle götürüyor. Sözleşme hukuku olacak, müzakere çerçeve yasası hazırlanacak. Beşir Atalay'a da aktarın; anti-terör yasası kalkacak, oluşan boşluk müzakere çerçeve yasasıyla dolacak. Bu yasayı çıkarsalardı, şimdiye kadar yaşanan pek çok sorun çözülmüş olacaktı. İşte 17 Aralık darbesinin maliyeti 3(X) milyon Dolar'dır diye şimdi açıklıyorlar. Benim söylediklerimi kabul etselerdi bu darbe dinamiği işlemezdi, 300 milyon Dolar da kaybolmazdı. Çerçeve yasası çıkar çıkmaz yepyeni bir Türkiye oluşacak. Üç beş yasalık bir düzenlemeyle bu yapılabilir. Türkiye'yi de, MİT'i de bu kurtacak, önünü açacak. O kasetlerde dediğim devlete hizmet de budur. Tabii

ki devletle doğru bir sözleşme yapmak isteriz.

Şimdi ben bir aileyim. Benim ailem 5 milyon, 10 milyon insan, biz isyan ettik. Barışmak istiyoruz. Bunun için ne gereklidir? Savaşı bırakmak istiyorum, kabul ediyor musunuz? Biz bu yüzden oturduk bu masaya. Beni kandıracaklarını sanıyorlar. Oysa ben kırk yıl savaştım, gerekirse kırk yıl daha yıl savaşacağım. AKP yeni çıktı ortaya. Bana lütuf edecek, öyle mi? Çocuk muyuz biz? AKP'nin çözümü hacıyatmaz esnaf çözümüdür, yaptığı tam bir esnaf kurnazlığıdır. On beş yaşındaki kızı kandırmak derler ya, o bile kanmaz. Biz direnişin müzakeredeki karşılığını alıyoruz. Devletin demokratik bir gücü olacak, bu bir alıp verme meselesi değildir, sözleşme meselesidir.

Ben sözleşmeden şunu kastediyorum: Bir beraberlik eşitlik, aşk, ahlak, estetik ve özgürlük içermelidir. Bunlar olmazsa ne olur? Yılmaz Güney bir kadın için adam öldürdü. Salt tutkuyla olmaz bu işler. Kadın için cinayet işlenir mi? İşlenseydi benim işlemem gerekirdi. Benim de bir eşim vardı. Kaçtığında dünyalar benim oldu. Oysa karısı kaçan erkek vurur. (Sırrı'ya dönerek) Sen de dertlisin bu konuda, ama aşmışsın, özgürleşmişsin. Evlilik meselesini sana söylerken bunu kastettim. (Pervine dönerek) Seni de kastettim.

S. S. Önder: Başkanım, Çar Petro'ya demişler ki, Dostoyevski evlenmiş. O da "Oh, ne güzel, düzen bir düşmanımdan daha kurtuldu" demiş. Sistem evliliği bir pranga olarak kullanıyor.

A. Öcalan: Aynen öyle. Sanat sinema dedik ya, Hannah Arendt'in bir sözü var: (Pervine dönerek) Sen de okuyabilirsin onu.

S. S. Önder: Nazi katliamından sonra şiir yazılamaz.

A. Öcalan: Evet, aynen öyle. O söz, bravo! Şimdi ben sana bir olay söyleyeceğim. Bu bütün kadınlara ve sanatçılara söylenmiş bir söz olsun. Kayseri'de bir cinayet işlendi. Bir adam ailesini katletti. En son yedi yaşındaki çocuğunu balkondan atacağı zaman, çocuk "Baba, beni atmazsın değil mi" diye korkuyla babasına yalvarmış. Ben bunu dinlediğim zaman o kadar ürperdim ki, hayatımda diyebilirim ki hiçbir şey beni bu kadar etkilemedi. Hayatım boyunca o çocuğun sözünü unutmayacağım. İşte şimdi söylüyorum. Bunun romanı yazılmadan, bunun filmi çekilmeden, Türkiye'ye dair hiçbir şey yapılamaz. Bu o kadar önemli ve bütün sorunları kendinde barındıran bir olaydır Türkiye bu çocuğun sözüyle bir deprem gibi

sarsılmalıydı ve o çocuğun sözü çözümlenmelidir. İşte kadın katliamları da aynıdır.

(Pervine dönerek) Size ilişkin değerlendirmelerimi de yapayım. Daha önce sizin için bir Nefertiti, bir de arkeoloji örneğini vermiştim. Şimdi de bir uçak metaforu yapacağım sizin için. Yirmi yıl önce bir uçak kazası oldu; çakıldı yere, lime lime oldu. Bu dokuz bin yıllık kadınlık gerçeğinin yere çakılmasıdır, beş bin yıl öncesine götürür. Ondan sonra sen ölmemişsin ama zorlanmışsın. Sende bütün hücreler bitti, geride bir kök hücre kaldı. Bu kök hücre kendi kendini yaşattı. Bu konuda seni kutlarım. Şimdi bu kök hücre yaşayacak mı yaşamayacak mı, bu önemlidir. Direnmeniz önemlidir. Bir direnme var ama örgütü yok, felsefesi yok, ancak bizimle buraya buluşmaya kadar gelebilmiş. Bu büyük bir başarıdır. Felsefi bunalımlar, ideolojik bunalımlar, dini bunalımlar, ben bu bunalımlardan geçtim. Sen de bunları başarmalısın. Güçlü bir kadınsın ve bu bizim siyasi çalışmamız kadar önemlidir. Liderlik rolüne soyunabilirsin. Siz çalışkan ve aynı zamanda tutkulusunuz. Siz bütün bu söylediklerimden sağ kalmışsınız. Bu bir tesadüftür, size özgürlük yolu açılmış, bu önemlidir. Bu mirası çağdaşlaştıracaksınız. Yeni aile, yeni nesil yaratacaksınız. Nefertiti örneğini vermiştim. Yanlıssa beni eleştirebilirsiniz.

P. Buldan: Doğrudur Başkanım, fakat bir şeyi öğrenmek istiyorum. Nefertiti'ye ilişkin bütün kitapları, romanları okudum. Dikkatimi çeken birşey var. Nefertiti başarılı olduğu kadar çok hırslı bir kadın. Ben çok hırslı biri değilim. Bu bağlantıyı nasıl kuracağız?

A. Öcalan: Bu örneği verirken senin yirmi yıl önceki durumunu düşünerek verdim. Yaşadığın olayları aydınlatmak için bir çaban var, bu da aynı anlama geliyor. Nefertiti örneğini bunun için vermiştim. Bu arada 8 Mart'taki konuşmanı izledim, türkü de söylüyorsun, giysileriniz de çok güzel. Tam kadın özgünlüğünde bir çalışmaydı, çok hoşuma gitti. (Gülerek) Sesin de güzelmiş. Daha da geliştirebilirsiniz. (Sırrı'ya dönerek) Öyle değil mi?

S. S. Önder: Pervin Hanım bizim onurumuzdur. Sosyal mecralarda da çok etkili oldu o görüntüler. Bir sürü olumsuz havayı çok insani bir renge büründürüyor. Doğrusu ben de bütün seçim etkinliklerimizin içinde en başarılı ve en etkili işlerden birisi olarak gördüm.

A. Öcalan: Ben de öyle düşünüyorum.

A. Öcalan: Bayburt Cezaevinde Rojda Çevik'e selamlarımı iletin. Yine Karataş Cezaevinden mektup ve fotoğraflar gelmiş, hepsine özel selamlarımı iletin. Kandil'deki, Suriye'deki ve Avrupa'daki kadınlara da özel selamlarımı gönderin. Oraya gidiyorsunuz, Bingöl ve Serhad halkına selamlarımı götürün.

S. S. Önder: Başkanım, Döner ailesinin on iki şehidi var. Önderliğe çok selamları var. KCK Şehitler Komitesi açıkladı, geri çekilmede şehit düşen Evin Döner'in bu haftasonu taziyesi var.

A. Öcalan: Öyle mi? Çok selamlarımı söyleyin, onların şahsında bütün şehit ailelerine.

Ayağa kalkıldı, tokalaşmalar yapıldı ve vedalaşıldı.

Gündem:Devlet Heyetiyle Görüşme -8 MART 2014-

1- Son beş yıllık diyalogun bir özeti ve sonuçları.

2- Diyalogdan müzakereye neden geçilemiyor? Diyalog ve müzakere arasındaki farklar.

3- Müzakere gerçeğini nasıl kavramalı ve tanımlamalıyız? Bir süreç olarak müzakere.

4- Tarihsel-toplumsal Kürt ilişkilerinde neden derin ve kapsamlı bir müzakereye ihtiyaç var?

5- Olası müzakerenin biçim ve öz, form ve içerik belirlemesi. Süre ve mekan. SÖZLEŞME

6- Müzakerede İzleme Kurulu neden gereklidir?

7- Müzakerede taraflar (ekipler) gerçeği.

8- Cumhuriyet'in darbe gerçeği ve müzakerelerin anti-darbeci özellikleri.

9- Mevcut hükümetin karşısındaki darbe gerçeğinin esas nedeni Kürt sorunu (genelde de demokrasi sorunu) olduğu gibi, kalıcı aşamasının yolu da demokrasi ve Kürt sorununa kalıcı ve radikal çözümle mümkündür.

10- Müzakerelerde bir taraf olarak İmralı'dan kaynaklı sorunlar ve aşılma gereği.

Gündem: HDP-BDP Heyetiyle Görüşme-9 Mart 2014-

1- Tek taraflı çözüm dayatmalarından kaçınmanın önemi.

- 2- Başlangıç için 'Müzakere Çerçeve Yasası' şarttır.
- 3- Müzakere sürecinde HDP ve BDP'nin rolü ve katılım tarzları.
- Öz ve biçim sorunları.
- 4- BDP'nin seçim sonrası yeniden yapılanması ve sorunları.
- 5- HDP'nin yeniden yapılanma sorunları.
- 6- HDK ve DTK'nın yeniden yapılanma sorunları.
- 7- Müzakereci rolümü doğru tanımlamak.
- 8- Müzakere sürecinin çalışma ve mücadele tarzı.
- 9- TC'deki darbeci ve komlocu eğilimlerin iç ve dış dinamiklerini iyi tanımak.
- 10- Son darbe süreci ve alınması gereken dersler, tedbirler.

9 Mart 2014

İslam'ın siyasileşmeyen bir kurumlaşması olmalı

(Başkan heyeti ayakta karşıladı. Moralli ve dinç görünüyordu.)

Heyet: Başkanım, sağlığınız nasıl?

A. Öcalan: Sağlığım iyidir, zaman zaman uyku ve gerginlik durumu yaşıyor, onlar da normaldir, çok önemli değil. Önemli konular görüşeceğiz, toplantıya geçelim. Önce aktarımlarınızı alayım, daha sonra gündem doğrultusunda değerlendirmeler yapacağım. Devlet heyetiyle iki toplantı yaptım, iki toplantının gündemlerini size vereyim. Bir taraftan da onları yazın, önemlidir.

P. Buldan: Başkanım, öncelikle herkesin size selam ve saygıları var. KCK Genel Başkanlık Konseyi ile Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığının beş sayfalık mektubu vardı. Aldınız mı? Teyit için yanımda getirdim.

A. Öcalan: Evet, aldım. Okudum.

P. Buldan: Demokratik İslam Kongresi çağrı metni ve program taslağını getirdik (Teslim edildi, aldı, bir göz attı).

A. Öcalan: Demokratik İslam Kongresine ilişkin altı sayfalık bir mektup yazdım. Daha sonra size iletecekler.

P. Buldan: Kongre 10-11 Mayıs'ta yapılacak. Ayrıca yarın kadın İslamcılarla kadınların bir çalıştayını var.

A. Öcalan: Öyle mi? Hepsi İslamcı kadınlar mı? Bu çalışmalara ilişkin değerlendirmelerde bulunacağım. Zaten mektup da iletilecek.

P. Buldan: Asrın Hukuk Bürosu avukatlarının bilgilendirme notu var.

(Not teslim edildi. Başkan hızla avukatların bilgilendirme notunu okudu.)

S. S. Önder: Bir fire ile hepsi göreve hazırdır, size selam ve saygıları var.

A. Öcalan: Bir fire derken neyi kastediyorsunuz? Biri öldü mü?

S. S. Önder: Yok Başkan. İrfan'ı kastediyoruz.

A. Öcalan: Ha, öyle mi? İrfan gereksiz, evet, haberim var ondan. Bu on iki adet yasadışı ses kaydından bahsediyorlar. Arkadaşlarla yaptığımız sohbetleri mi yayınlamışlar?

P. Buldan: Evet Başkanım.

A. Öcalan: Nasıl, aleyhimde çok şey var mı? Bağlamından kopararak mı vermişler?

P. Buldan: Evet Başkanım.

A. Öcalan: (Yetkiliye dönerek) Sayın Yetkili, nedir bunun açıklaması? Tedbir alamadınız mı? Bilseydim ben ona göre tedbirli olurum. Gerçeği çekineceğimiz bir şey yoktur.

Yetkili: Efendim, burayla ilgili değil o. Bizim bulunduğumuz sahayı ilgilendirmiyor. Cezaevinin diğer kısımlarında yaptığınız konuşmaları dinlemişler.

A. Öcalan: Kimdir peki bunlar? Cemaat midir, diğer derin devlet midir? Anlamadım gitti.

Yetkili: Bizim alanımızda olmadığı için bir şey diyemiyorum.

A. Öcalan: Gerçeği Hakan Bey de, Başbakan da kendini korumuyor, onları da dinliyorlar. Onları dinleyen burayı da dinleyebilir. Doğal karşılamak lazım.

P. Buldan: Başkanım, Selahattin Başkanın bir notu var, size ilememi istedi.

A. Öcalan: (Gülerek) Buyrun, dinliyorum.

P. Buldan: "Öncelikle selamlar. Demokratik siyasetin gelişmesi ve güçlenmesi için sizin desteğinize ihtiyaç vardır. Bütün sahaların iç içe geçmiş olması demokratik siyaseti yönetilemez hale getiriyor. Bu haliyle siyaseti büyütmek imkansızdır. HDP'nin büyümesi de kendi ayaklarının üzerinde durabilmesine ve alanlar arasındaki müdahalenin en aza inmesine bağlıdır. Alanlar arasında sadece iyi bir koordineye ihtiyaç vardır, müdahaleye değil. Ben kendim de inşa çalışmalarında aktif olarak çaba sarfedeceğim. BDP'nin 8 Haziran'da, HDP'nin 22 Haziran'da kongrelerini yapmayı planlıyoruz. Her iki kongre sürecine dair öneri ve perspektif sunmanızı diliyoruz. Selam ve saygılarımla."

A. Öcalan: Evet, daha sonra Selahattin'in notunacevap vereceğim.

P. Buldan: 10 Nisan tarihinde İdris Bey ile Kandil'e gittik. Cemil Bayık, Mustafa Karasu, Zaxo, Ali Haydar ve Rewar arkadaşlar toplantıya katıldılar. Hepsinin selam, saygıları var. Görüşmede daha çok süreç ve seçim sonuçları değerlendirildi. Genel görüş seçimlerden hedeflere göre sonuç alamadık. Yakalanan düzey de Önderliğin ve Hareketin çabaları doğrultusunda oldu diye ifade ettiler. Tabii bir zafere dönüşmesini engellemek isteyenler de oldu. Örgütün zayıflığı ve zaafı da etkili oldu **dediler**. Devlet bunu gördü ve bundan yararlandı.

A. Öcalan: Evet, bunların hepsini mektupta da iletmışler.

P. Buldan: Devletin AKP'yi desteklediğini, oyların çalındığını ve kazandığımız belediyelerin elimizden alındığını ifade ettiler. Sonuç daha iyi olabilirdi, yani bu atmosferde her yerde ilerleme kaydetmek gerekirdi dediler. Bir de Başbakanın yasal düzenleme yanlış olur açıklamasına öfkelenindiklerini söylediler. Bir an önce yasal düzenlemenin hayata geçirilmesi gerektiğini ifade ettiler. Kadın Hareketi adına da Zaxo tüm kadınlar adına selam ve saygılarını ilettiler. Heyet olarak 12 Nisan tarihinde de Adalet Bakanı ile bir görüşme yaptık. Adalet Bakanı bir yasa hazırlığı olduğunu söyledi. Bunun dışında aktaracağın farklı bir şey yok. Iğdır'da seçimi başarılı bir şekilde kazandık.

A. Öcalan: Bu MHP'nin itirazı var. Arada ne kadar fark vardı? Bir şey çıkar mı buradan?

P. Buldan: Arada 800 fark var. Hiçbir şey çıkmaz. Fazladan oy kullandırılmış gerekçesini göstermiş MHP. 800 gibi fark olduğu için ordan bir şey çıkmaz.

A. Öcalan: Evet, İdris Bey, hızla senin aktarımlarını alayım.

İ. Baluken: Pervin Hanımın aktardıklarına ek olarak özetlemeye çalışayım. Arkadaşlar seçim sonuçlarının ayrıntılı bir şekilde değerlendirildiğini, yetmezliklerle ilgili tartışmalar yürüttüklerini ifade ettiler.

A. Öcalan: Evet, mektupta da vardı.

İ. Baluken: Bizden kaynaklı bazı yanlışlar vardı. Bazı yerlerde yerelden aday gösterilmemesi oy kaybetti. Kurtalan, Tatvan gibi yerlerde aday tercihleri yanlış. Halkın gözünde yıpranmış adaylarla seçime girilmesinin kaybetmeye etkisi oldu.

A. Öcalan: Kim belirledi bunları?

İ. Baluken: Seçim Komisyonunun çalışmalarıyla belirlendi.

A. Öcalan: Kimdir Bu Seçim Komisyonundakiler? Bunlar Kandil tarafından mı belirlendi, yoksa siz mi belirlediniz?

S. S. Önder: Kandil belirledi.

A. Öcalan: Tamamıyla mı onlar belirledi? Parti Meclisinde belirlenmedi mi bu komisyon?

P. Buldan: Hayır, Parti Meclisinde ya da MYK'de belirlenmedi.

A. Öcalan: Böyle şey olur mu? Siz niye müdahale etmediniz? Devrimci cesaretiniz mi yok? Beni niye uyarmadınız?

S. S. Önder: Başkanım, yaşanan sıkıntıları size iletmiştik. Siz de Seçim Komisyonuna yönelik ağır eleştirilerde bulunmuştunuz.

A. Öcalan: Ona rağmen mi dikkate almadılar?

İ. Baluken: Başkanım, arkadaşlara durumu bizler de iletmiştik. Onlar da gerekli tedbirleri alacaklarını söylemişlerdi. Ancak Seçim Komisyonu buna rağmen BDP, DTK Eşbaşkanlarıyla, Parti Meclisi ve MYK ile birlikte bu süreci ortaklaştırarak yönetmedi.

A. Öcalan: Kimdir bu seçim komisyonundakiler? İsim verin bana.

Heyet: (Sessiz kaldı).

A. Öcalan: Korkmayın, tek bir isim istiyorum.

Heyet: (Yine sessiz kaldı).

A. Öcalan: Kim yaptı bu işleri? Sorumlusu kimdir? Bütün sorumlusu Kandil'dir. Kandil'e deyin ki, kim yaptıysa bu işleri onun gözünü oyacağım. Kandil karışmayacak bu işlere! Kandil yazılarında bana çok bağlı gibi görünüyor ama pratikte öyle davranmıyor. Bu böyle olmaz! Ne BDP ne de HDP adına bu yapılamaz. Ders çıkaracak ve çok şiddetli bir özeleştiri verecekler. Ben devlete de söylüyorum, benimle iş yapacaksanız, benimle ciddi konuşacaksınız diyorum. Sizin de daha cesur olmanız lazım. Ben size benim adıma müdahale edin demiştim. Benim yetkilerimi kullanmalısınız demiştim. Selahattin'e de bunları söylemiştim. Selahattin de buradan gittikten sonra 24 saat bile geçmeden bu dayatılanlara boyun eğiyor. (Pervin ve İdris'e dönerek) Kandil'in bana karşı bir tavır alma durumu olabilir mi? Gözlemlerinizi nelerdir?

Pervin ve **İ. Baluken:** Böyle bir durum yoktur, aksine hepsi size çok bağlılar, biz bunu gözlemledik.

A. Öcalan: Peki, devam edelim.

İ. Baluken: Başkanım, bazı yerleri devlet özel ele aldı. Urfa mesele. Önderliğin şehri olması, Hilvan ve Siverek'in hareket için mevcut konumu ve Rojava'ya sınır olması nedeniyle devlet özel strateji uyguladı. Orada sağlanan bazı ilişkilere devlet müdahale etti.

A. Öcalan: Evet, bunları mektupta da yazmışlardı. Özetle geçelim. Ama bu Rojava sınırı ve Ceylanpınar meselesine hemen değineyim. (Devlet Yetkilisine dönerek yüksek sesle) Sayın Yetkili, bunu hükümete de iletin: Ceylanpınar meselesi açık bir savaş ilanıdır. Ceylanpınar'da bu kadar hileye başvurmaları savaş pozisyonudur. Üstelik bana karşı suikast gerçekleştiren derin devletin adamını oraya yerleştirmek istiyorlar. AKP'ye, Başbakan'a söyleyin: Ceylanpınar yeniden ele alınacak. Bunun hiçbir tartışması olmaz. Aksi takdirde bunu savaş dayatması olarak görürüz. Oraya yeni, bizimle düşmanlık yapmayacak bir isim lazım. AKP'yle de gidip bunu ciddi bir şekilde konuşmanız lazım.

İ. Baluken: Yerel yönetimlerin elimizde olduğu yerlerde de oy kaybı oldu. Yerel yönetimler pratiğimizizin olumlu yansımadığıyla ilgili arkadaşlar görüş belirttiler. Önümüzdeki dönemde yerel yönetimler pratiğimiz detaylı bir şekilde masaya yatırılacak.

A. Öcalan: Evet, gereklidir.

İ. Baluken: Arkadaşlar seçim sonuçlarının siyasete olan yansımasının önemli olduğunu düşünüyorlar. Seçimde elde edilen sonuçları doğru değerlendirebilirlerse, hedeflere ulaşma noktasında önemli bir başarı yakalanabileceğini belirtiyorlar. Siyasi konjonktür, Ortadoğu'daki gelişmeler ve Türkiye'deki dengeler üzerinden bunun mümkün olduğunu, bu konuda AKP'den daha avantajlı pozisyonda olduğumuzu ifade ettiler. Bunun için hızlı davranmak, konjonktörü doğru değerlendirmek ve hamle yapmak önemlidir değerlendirmesini yaptılar. Ayrıca seçimde yakalanan ilişkilerin kalıcı hale getirilmesinin önemli olduğunu ifade ettiler. Kürtlerin kendi içerisinde sağladığı yeni ittifaklar ve Kürtlerin Türkiye'de diğer halklarla yaşadığı ittifakları doğru değerlendirmenin önemli olduğunu ifade ettiler. Bunun için de HDP projesinin stratejik temelde hızla güçlendirilmesi gerektiğini belirttiler. Grubun HDP'ye geçişinin önemli olduğunu, bu sürecin hızla yerine getirilmesinin güç katacağını ifade ettiler. CHP'nin

alternatif olmadığının görüldüğü bir dönemde, HDP'nin hamle yapmak için hızlı davranması gerektiğini ifade ettiler.

A. Öcalan: Evet, doğrudur.

İ. Baluken: Arkadaşlar HDP'ye yönelik hem devlet tarafından hem de ilkel milliyetçi çevrelerden saldırılar olduğunu, bu nedenle ortam ve zeminin şimdilik sadece grubun geçişi için uygun olduğunu dile getirdiler. Belediyelerin şu anda geçmemesinin daha olumlu olacağını ifade ettiler.

A. Öcalan: Evet, belediyelerin geçmesine gerek yoktur. Yerelde demokrasiyi geliştireceğiz, o nedenle doğru tutumdur.

İ. Baluken: 14 Nisan Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri yapıldı.

A. Öcalan: Evet, bunu çok önemsiyorum. Nasıl oldu? Katılım iyi miydi? Yansıması oldu mu? Bu konudaki gözlemlerinizi önemlidir. Doğru bir şey yaptık mı?

İ. Baluken: İlk kez olmasına rağmen etkinliklere katılım iyiydi. Halkın ilgisi iyi bir düzeydeydi. Asıl önemli olan yansımalarıdır. Etkinliğin olmadığı yerlerde de güçlü yansımaları oldu.

A. Öcalan: Evet. Bu konu önemlidir. Daha önce Hüdapar bu zemini kullanıyordu. Bu zemini onlara bırakmamak gerekir.

İ. Baluken: Demokratik İslam Konferansını da güçlü yapmak gerekiyor. Bu konuda halk düzeyinde güçlü yansımaların ortaya çıkacağını şimdiden görebiliyoruz.

A. Öcalan: Evet, doğrudur.

İ. Baluken: HDP'nin de kültürel İslam'la barışması gerektiğini arkadaşlar ifade ediyorlar. Sol ile İslam'ı karşılaştırmamanın değil buluşturmanın önemli olduğunu ifade ediyorlar. Hak, adalet ve eşitlik temelinde ortak noktalar ön plana çıkarılmalıdır düşüncesindeler.

A. Öcalan: Doğrudur.

İ. Baluken: Arkadaşlar Rojava'yla ilgili bazı bilgiler paylaştılar.

A. Öcalan: Evet, nedir durum?

İ. Baluken: Kobani'ye yoğun bir saldırı yapılmıştı. Arkadaşlar bu saldırının arkasında Türkiye ve İran'ın olduğunu düşünüyorlar.

A. Öcalan: IŞİD'dir saldıran, değil mi? Suriye rejimiyle ilişkileri biliniyor mu? Direnişin durumu nedir?

İ. Baluken: Saldırıları büyük oranda direnişle püskürtülmüş durumda. Ancak Rojava'ya dönük KDP'nin de içerisinde olduğu ciddi

bir saldırı planlaması var. Rojava'yı ya teslim almak ya da darmadağın etmek istiyorlar.

A. Öcalan: Bunu kimse yapamaz!

İ. Baluken: Serêkaniye'den ikinci bir cephe açarak Kobani'yi de düşürmek istiyorlar. O nedenle Türkiye ve KDP sınıra hendekler kazıyor.

A. Öcalan: Hendeklerle ancak kendilerini rezil ederler. Türkiye'nin pozisyonu nedir?

İ. Baluken: Türkiye Rojava'da ve Suriye'de yürüyen savaş sürecinin içindedir. Bu konuda arkadaşların elinde bazı bilgilerin olduğunu biliyoruz.

A. Öcalan: Evet, başka konu var mı?

İ. Baluken: KDP ile ilişkiler konusunda da birkaç şey vurguladılar. KDP ile şu anda bir görüşmenin olmadığını ifade ettiler. Arkadaşlar KDP'nin PKK'yi uluslararası alana yerleştirmemek için Rojava ve Ulusal Kongre tavrını ortaya koyduğunu ifade ettiler. Her yönüyle AKP ile ortak çalıştığını belirttiler.

A. Öcalan: Evet, yeri geldikçe bunlara değineceğim.

İ. Baluken: Bu süre içerisinde Parti Meclisi, MYK ve grup toplantılarımız yapıldı. Seçim süreci ve yeniden yapılanmayla ilgili değerlendirmeler yapıldı.

A. Öcalan: Evet, onları bana biraz aktarın.

İ. Baluken: Bu toplantılarda HDP'ye geçişle ilgili bazı kaygılar dile getirildi. Halkın yeterince hazır olmadığına, sürecin halkla yeterince paylaşılmadığına dair arkadaşların kaygısı var.

A. Öcalan: Evet, bu sizin genel yetersizliğinizdir, sizi eleştiriyorum. Onun dışında ne diyorlar? Kayda değer direnç koyan kimse var mı?

İ. Baluken: Yok Başkanım. İradi olarak kimsenin projeye karşı bir tutumu yok, ancak bu toplantılarda endişelerini kaygılarını dile getiriyorlar.

P. Buldan: Zaman zaman Altan Bey basın üzerinden HDP'ye ilişkin eleştirilerini ifade ediyor, sanırım siz de takip ediyorsunuz.

A. Öcalan: Önemli bir projedir, katkı sunacak herkese kapısı açıktır. Hem Kürt Sünni hem de Türk sol gruplar bilinçli karşı çıkıyorlar. Bizde de dar küçük burjuva milliyetçiler, ÖDP ve aynı zamanda sahte aydın-

lar da karşıdılar. İdeolojik, siyasi eleştiri ve önerileri varsa sunsunlar, yoksa karışmasınlar. Aynı şey Altan Bey için de geçerlidir. Bu süreç Kürt temsilinden uzaklaşma değildir, bu stratejik bir hamledir. Emekçilerin kardeşliği için de önemli bir projedir. Bölgeden uzaklaşıyor söylemi çok yanlış. Demokratik ulus çözümlemesini bilmeden konuşuyorlar, konuşmamaları gerekir. Bilmeden Kürt Özgürlük Hareketi'ne yaklaşmamaları gerekir. Eskisi gibi saf ve tavırsız kalmayacağız. Eleştirileri olsa bile katkı sunmak isteyene açıktır, ama engellemeye çalışanlara karşı kendimizi savunuruz. Altan Bey de pratik katkı sunsun.

İ. Baluken: Grup toplantısında milletvekilleri seçim sürecinin dışına atılmalarından dolayı ciddi rahatsızlıklarını dile getirdiler. Seçim boyunca dikkate alınmadıklarını, kendileriyle ortaklaşmadığını düşünüyorlar.

A. Öcalan: Bu konulara değinmiştim.

İ. Baluken: Benim aktaracaklarım bu kadar Başkanım.

A. Öcalan: Evet Sırrı Bey, senin aktarımlarını alalım.

S. S. Önder: Başkanım, öncelikle İstanbul seçimleriyle ilgili bir değerlendirmeye başlamak istiyorum. Birkaç handikapla ve gecikmeli bir kampanya ile başladık. Son söyleyeceğimi baştan söyleyeyim. Alınan sonuç başarı olarak değerlendirilemez. Gerekçeleri aktaracağım ama bir mazeret kabilinden anlamamanızı diliyorum. Çünkü tüm engellere yeterli bir cevap oluşturamadım. Bu engelleri yeterince bertaraf edemedik ve bunun birinci sorumlusu olarak kendimi görüyorum. Size de mahcup olmuş sayıyorum kendimi. Bunun için özür diliyorum. Kendim bunun üzerine yoğunlaşmaya çalıştım. Ama başta kendime ve sonrasında yaşananlara karşı halen soğukkanlı bakabilecek duruma gelemedim.

A. Öcalan: Hayır, böyle düşünme. İki blokta sana karşı acımasız saldırdılar. Senin üzerinden çok kirli bir propaganda yürütüldü. İşte 'oyları bölüyor', 'postacı' dediler. Buradan izledim. Oranı korudunuz. Daha iyisi olabilirdi. Sen ders çıkartacak şekilde düşünmelisin. Bu halin sağlıklı değerlendirme yapmanı engeller. Buraya takılıp pes etmek yok, öyle değil mi? Sen o babanın oğluysan pes etmezsin. Yani yanlış anlama, düşünsel anlamda kastediyorum.

S. S. Önder: Yok Başkanım. Niçin pes edecekmişiz. Keşke daha etkili argümanlar geliştirebilseydim diyorum ve kendimi affedemiyoy-

rum. Geleneksel BDP tabanını HDP hakkında yeterince bilgilendiremedik. Kurumlarımız bile çalışmaya tam olarak kendilerini katmadılar. Bileşenlerin zaten bir özgül ağırlıkları olamadı. Kendi bileşenlerimiz bile 'iktidardan kurtulma' argümanını sesli olarak dile getirdiler.

A. Öcalan: Ayrıca her yerde saldırdılar. Bu, gladionun işiydi. Ben bunu heyetle gördüm. Buna izin vermemelisiniz dedim. Saldıranları izledim. Hem fiziki hem de siyasi olarak saldıranları izledim. Bu bizim ne kadar doğru bir yolda olduğumuzu gösterir. Ayrıca heyet, senin son güne kadar yüzde 8-9 bandında olduğunu söylüyor. TV'ler de öyle söylüyorlardı. Son günlerde bunlar tercih değiştirdiler. Senin en önemli eksikliğin nedir, biliyor musun? Ben sana söylüyorum ama sen anlamıyorsun. Halen bir sanatçı gibi bakıyorsun, oysa bir siyasi gibi bakacaksın. Tamam, seni sanatınla seviyorlar, ama siyasi bir üslup geliştirmezsen bunlar siyasete dönmez. Üstelik bu konuda da yetkinsin, yeterlisin. Buna dikkat edeceksin. Sistem bunu bildiği için senin bu yönün üzerinde hesap yapıyor. Sanatını ön plana çıkarıyor. Bunu ilerde konuşuruz.

S. S. Önder: Başkanım, benim açımdan önemli bir konu daha var. Heyet bize mektubunuzu yine gecikmeli olarak son gün verdi ve biz Newroz mektubunu kaleme aldık. Mektubu nasıl buldunuz?

A. Öcalan: Ne çok iyiydi ne de çok vasat. Ama ben yazsaydım daha iyisini yazardım.

S. S. Önder: Ona şüphe yok Başkanım. Ama ben siyasi içerik olarak nasıl bulduğunuzu öğrenmek istiyorum. Ya da daha açık bir ifadeyle sizin mektubunuzdan bu içerikte bir mektup yazılamayacağı yönünde eleştiriler var. KCK'nin boşa düşürülmüş olması gibi bir tesbit var.

İ. Baluken: Daha çok hükümetle ilgili o bir cümlede sıkıntı olduğu söylendi. Oradan çıkan sonucu AKP'nin seçim süreci boyunca kendi lehine kullandığını düşünüyor arkadaşlar.

A. Öcalan: Hayır, siyasi olarak bir sorun yok! AKP'nin seçim sürecinde kullanmasının sorumluluğu eleştirenlerdedir. İlk Newroz bildirisini bile kullanamadılar. Otuz yıldır beni kudurtan bir pratik tarzıdır. Kandil otuz yıldır bunu yapıyor. Daha vahimi de benim sırtımdan geçiniyorlar. Bir çocuk gibi beni taşıyacaksın diyorlar. Ben malımı iyi tanıyorum. Kendi başarısızlıklarını başkasına yüklüyorlar.

Ben bunu kabul etmem.

S. S. Önder: Bunu duymak beni rahatlattı Başkanım. Gerçi ben bu son mektubu tarihi önemde olduğu için üç arkadaşla birlikte yazdım. Ama artık beni bu 'yazma' işinden affetmenizi istiyorum. Çok ağır bir sorumluluk. Mümkünse bunları ya siz yazın ya da başka bir arkadaş bu sorumluluğu alsın.

A. Öcalan: (Gülerek) Sen bunlara takılma. Dediğim gibi mektup daha iyi olabilir, ama siyasi perspektif olarak bir sorun yok! Hem seni eleştirenler ilk Newroz mektubundan ne anlamışlar da buna şöyle böyle diyorlar? Bu kadar çabuk pes etme! Otuz senedir ben bu anlayışla uğraşıyorum.

S. S. Önder: Yetirli zaman yoktu Başkanım. Son dakikada yetiş-tirmeye çalıştık.

A. Öcalan: Gündemleri dikkatle yazın, önemlidir. Devlet heyetiyle iki toplantı yaptım, ikisinin de gündemi var burada. (Gündem sayfalarını Sırrı'ya uzatarak) Sen bunları yaz.

A. Öcalan: (Pervin Hanım'a dönerek) Avrupa'dan başka haber aldınız mı? Aktaracağınız başka bir şey var mı?

P. Buldan: Newroz'da hem Almanya hem de İngiltere Newroz'una katıldım.

A. Öcalan: Kimleri gördünüz?

P. Buldan: Arkadaşların çoğunu gördüm, herkesin selamı var size.

A. Öcalan: Nasıl, Avrupa'da yeni bir hamle var mı? Kendileri yeni döneme uygun bir yapılanma içerisinde olduklarını söylediler mi? Gözlemlerinizi neler?

P. Buldan: Newroz programı olduğu için çok uzun sohbet etme şansımız olmadı. Ama bir önceki gidişimde onlarla bir toplantı yapmıştım zaten, onu da size aktarmıştım. Yeni döneme ilişkin yapılan-dırma tartışmaları ve örgütleme çalışmalarının devam ettiğini söylemişlerdi. Hepsinin size selamı var.

A. Öcalan: Kandil'de görüştüğünüz arkadaşların durumu nasıldı? Sağlık açısından söylüyorum. Ali Haydar nasıl? Dinç mi, yaşlanma-nın etkisi var mı?

P. Buldan: Hepsi sağlıklı görünüyor. Arkadaşlar genel olarak dinçtiler.

A. Öcalan: Zaxo'nun durumu nasıl? Nasıl gördünüz onu? Türkçe

mi, Kürtçe mi konuşuyor? Tartışmalara dahil oluyor mu? Yıpranmış mı? Kavrayış biçimi nasıl, teorik olarak gelişmiş mi? Beni temsil edebiliyor mu? Hacer'e göre daha mı iyi Türkçe konuşuyor? Hacer yok muydu orada?

P. Buldan: Hacer'e göre Zaxo'nun Türkçesi daha iyi . Hacer'i görmedim. Toplantıya kadınlar adına sadece Zaxo katıldı. Bese Hozat ve Sozdar Avesta da yoktu.

A. Öcalan: Nerdeydiler?

P. Buldan: Onların toplantısı vardı, o yüzden görüşmeye gelememişlerdi. Zaxo da oldukça iyi, toplantıda genel olarak Türkçe konuşuyor ve size çok bağlı. Teorik olarak da oldukça gelişmiş. Toplantılarda görüş belirtiyor, değerlendirmelere katılıyor.

A. Öcalan: Zaxo'yu önemsiyorum, iyi de Arapça konuşur. Sınıfsal bazda da sizin gibi bir durumu vardı. Ağa kızıydı galiba. Sizden daha zengin olması lazım. Öyle bir konumdan gelip yoğunlaşması önemlidir. Karasu'nun sağlığı nasıl, zorlanıyor mu?

P. Buldan: Sağlığı iyiydi. Toplantıda kapsamlı değerlendirmeler yaptı.

A. Öcalan: Rewar'ın durumu nasıl? Rewar Güneyli arkadaş mı, yoksa İran'daki yapıdan mı?

İ. Baluken: Doğulu arkadaş. Genç bir arkadaş. Çoğu toplantımıza katılıyor.

A. Öcalan: Türkçe biliyor mu?

P. Buldan: Türkçesi diğerlerine göre daha zayıf. Toplantıda genelde Kürtçe konuşuyor.

A. Öcalan: Karayılan'ı gördünüz mü? Durumu nasıl?

P. Buldan: Görmedik. Birkaç seferdir görmüyoruz zaten.

A. Öcalan: Onun işleri vardır, o yüzden gelmiyordur. Başka kimseyi gördünüz mü?

İ. Baluken: Cemil Bayık oradaydı. Durumu iyiydi.

A. Öcalan: BDP ve HDP Kongresi için bildiriler yazdım. Onları size iletecekler. BDP'ye yazdığım yazıya DTK için de bir kaç hususu ekleyerek verebilirsiniz. (Sırrıya dönerek) Bana zarar verecek şeyler varsa redaksiyon yapabilirsin. DTK için vereceğiniz bildiride BDP için yazdığım yazıdaki BDP'yi silip DTK yazabilirsiniz. Şu hususları da ekleyin: DTK, proto bir parlamento modelidir. Şimdiye kadar ya-

şadıkları bir deneyimdi, Dernekler Yasası kapsamında çalıştılar. Şimdi durum farklıdır, Kürt meselesinde çözüme gitmenin iki ayağı var. 1- Avrupa yerel yönetimler şartına uygun bir yerel yönetimler yasası çıkarılacak. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına koydukları şerhi de kaldırmaları gerekir. 2- DTK'nın kendi varlığını ilgilendiren ve mevcut Dernekler Yasasını aşan demokratik sivil toplum yasasının çıkması gerekir. Bunu demokratik sivil toplumun parlamentosu olarak düzenlemeliler. Hatta bir örnek vererek açıklayayım. TBMM'den önce Müdafa-i Hukuk Cemiyetleri vardı. DTK Müdafa-i Hukuk cemiyeti konumundadır. Kürt meselesi bu iki yasa üzerinden çözüme gidiyor.

S. S. Önder: Daha sonra Kuvayi Milliye'ye dönüştü.

A. Öcalan: Evet. Milli demeyelim. Bunu da Kürtlerin Kuvayi Demokrasi Cemiyeti gibi düşünebiliriz. BDP'yi de bu temelde organize ediyoruz. Yerel demokrasiyi inşa edecek. Fransızlar Mitterand döneminde bunu yaptılar. O dönem Mitterand'ın bir sözü vardı. Bunu dışarıya da yansıtın. Mitterand "Fransa Cumhuriyeti'nin kuruluşunda Fransa'nın bütünlüğü için merkezîyetçilik ne kadar gerekli idiye, şimdi sürdürülmesi de o kadar gereksiz ve sakıncalıdır" demişti. İspanya'nın da onyedî bölgesi var, İtalya'nın yirmi bir, Almanya'nın onüç federe bölgesi var; İngiltere'nin dört, ABD'nin ellibir eyaleti, Rusya'nın seksen bir özerk bölgesi var. Türkiye Avrupa'yı bu kadar taklit ediyorsa, neden bu reformları taklit etmiyorsunuz diye sormak gerekir. CHP'ye deyin ki, reformları niye takip etmiyorsunuz? Atatürk olsa kabul ederdi. En büyük reformları Atatürk yaptı. CHP'ye Mecliste "Utanmıyor musunuz? Siz niye reformları kabul etmiyorsunuz" diye sorabilirsiniz.

A. Öcalan: Yeni Başkanlık tartışmalarında ABD ve benzeri gibi bir sistem olursa tartışılabilir. Bunun için sivil toplum yasası ve yerel yönetimler özerklik yasası çıkacak. Cumhurbaşkanlığı seçimi önemlidir. Potansiyelimizi önemsemek lazım. Bunu ikiye katlayabiliriz. İlk turda adayımız olacak. Kendi adayımız etrafında azami toplanacağız, oylarımızı çoğaltacağız ve gücümüzü ortaya çıkartacağız. Bu hem büyük bir silahtır hem de ilk defa kendi oyumuzu görme şansı verir. Hem Ulusalçılara hem de AKP'ye karşı elimizde önemli bir müzakere silahı olur. Müzakereye kim yanaşırsa onu da destekleyebiliriz. Aynı zamanda Türkiye emekçi halkına da sesleneceğiz. Bi-

reysel, sendikal, siyasal tüm halklar bu durumda talep edilebilir. Sol sınıfa da bunları anlatın, tarif edin. Haşim Kılıç'la da, Tayyip Erdoğanla da müzakere edilebilir.

Aysel DTK eşbaşkanlığı için devam etmek istiyor mu? Sizinle görüşüyor mu? Temposu ve tavrı nedir? Ne yapıyor, nerede kalıyor? DTK çalışmalarına yeterince katılıyor mu? Siz ona ulaşabiliyor musunuz?

P. Buldan: Daha çok Diyarbakır'da kalıyor, ama uzun süredir kendisiyle görüşemedik. Telefonla da ulaşamadık.

İ. Baluken: Aysel hanım konusunda arkadaşların da şerhi vardı. Yeterince halkçı olmadığı ve kendisini katmadığı konusunda arkadaşların eleştirileri vardı.

A. Öcalan: Evet, HDP bünyesine geçebilir HDP'nin yönetiminde rol alabilir.

S. S. Önder: Yasal engeli var, Aralık'ta bitiyor.

A. Öcalan: Önemli değil, Aralık'ta katılabilir. Zaten Aysel Türkiye kültürüne daha yakındır, ona hakimdir.

A. Öcalan: DTK'nın diğer eşbaşkanlığı için öneriniz var mı?

P. Buldan: Selim Sadak kendini önerdi.

A. Öcalan: Selim Sadak yeterince hamleci değildir, ağırdır. Uygun değil. Osman nasıl? Yapabilir mi, istekli mi? Eğer istekliyse, arzuluysa birinci adayımız Osman olabilir.

Heyet: Osman yoğunlaşırsa yapabilir. Ancak istekli olup olmadığını bilmiyoruz, kendisiyle bu konuyu konuşmadık. İstiyorsanız görüşebiliriz.

A. Öcalan: Görüşün, selamlarımı söyleyin. DTK'ya da uygun bir eşbaşkan bulmak lazım. Kadın Hareketi birisini önerdi mi?

P. Buldan: Kadın Hareketi bu konuda tartışma yürüttüğünü, ama tartışmanın devam ettiğini söyledi. Kandil'deki arkadaşlar Selma İrmak'ın eşbaşkanlıkta değerlendirilebileceğini söylediler, daha çok parti için önerdiler. İyi Kürtçe biliyor. Daha önce de eşbaşkanlık yapmış. Ama Kadın Hareketi tartışmanın henüz bitmediğini söyledi.

A. Öcalan: HDP'ye eşbaşkan Türk olmalı. O nedenle çok uygun değil. Selma DTK'ya nasıl olur? Onunla konuşun. Kendini adayacak mı? İstekli mi? O ağır sorumluluğu yerine getirebilecek mi? Eğer bunları yapabileceğini söylerse uygun olur.

A. Öcalan: HDP için kongreye gidin, orada tartışın, önemlidir. Eşbaşkanlar için öneriniz var mı? Tempo, tarz, hitabet konusunda kimle götürülebilir? Selahattin'in dün bir açıklaması vardı, dinledim. Niye ben yapmıyorum diyor. Sanırım biz ona gençken fazla yüklenedik. Ama şimdi deneyin kazandı, kendini geliştirdi. Sanırım farklı kesimler de sevmeye başladı. Eğer kendisi de istiyorsa yapmalı.

İ. Baluken: Başkan, BDP MYK'sında da Selahattin Beyin devam etmesi yönünde bir eğilim vardı.

S. S. Önder: Bizim HDP meselesini Kürtlere anlatmamızda da etkili ve en kısa yol olur Selahaddin Beyin Başkanlığı.

A. Öcalan: Selamlarımı söyleyin, bu sorumluluğu almalı. Bana gönderdiği mesajdaki önerilerini dikkate alacağız. Sorumluluk alanların yetkileri de olmalı. Bundan sonra bütün görevlendirmelerde bir Kürt bir Türk olmasına da dikkat edeceğiz. Kadın eşbaşkanı ben önerceğim. ESP Başkanı Figen Yüksekdağ. Buradaki arkadaşlarla da görüştüm, onlar da öneriyorlar. Selahattin Beyle çalışabilir mi sizce? Hitabeti, temposu, tarzı nasıl?

S. S. Önder: Bileşenlerimizin içerisinde en hakiki yapıdır ESP.

A. Öcalan: Tamam, o zaman uygundur. Ertuğrul Kürkçü'ye selamlarımı söyleyin, ben ondan memnunum. Tarihi bir görev yaptı, artık bizim kurucu fahri onursal Başkanımız olur. Sürekli katkı sunsun, teorilerle beslesin. Sabahat'a selamlarımı söyleyin. Bu değişimler için Sabahat ve Ertuğrul'un da görüşlerini alın. Görüşleri önemlidir. Sabahat kendini fazlaca hedefleştirdi. Onun üzerinden bir şeyler geliştirebilirler. O nedenle biraz geriye çekiyoruz. Güvenlik nedniyle söylediğini söyleyin.

P. Buldan: HDP'ye geçtikten sonra grup Başkanvekilliklerini ne yapalım?

A. Öcalan: Burada da bir Türk, bir Kürt önemlidir. İki Kürt olmaz. (Pervin Hanım'a dönerek) Siz bu konuda bir tecrübe kazandınız, bir Kürt olarak devam edersiniz. Yanınıza Sırrı Süreyya'yı öneriyorum. İkiniz beraber yaparsınız. Hem de müzakere heyetini aynı zamanda konumlandırmış oluyorum. (İdris Beye dönerek) Yanlış anlamayın, ikiniz de Kürt olduğunuz için bu değişikliği yapmak zorundayız. Halka vereceğimiz görüntü önemlidir, bir Kürt bir Türk olması önemlidir, değişikliği bu yüzden yapıyoruz. Müzakere heyetini ko-

numlandırmak adına siz de İdari Amirliği yapabilirsiniz. Böylece heyet olarak orada da koordinasyon halinde olabilirsiniz.

BDP'ye geçiyorum. Parti Meclisi ve yürütmesi tamamen kadro yoğunlaşması olacak. Milletvekillerinin kadro yoğunlaşmasını yapmalarına ne gerek var ne de vakitleri var. Partinin büyük kadro eğitimini, yönetimini milletvekilleri yapamaz. Onlar zaten sürekli koşturuyorlar. Milletvekilleri HDP grubu üzerinden HDP'nin gövde gösterisini başarmalıdır. HDP yönetiminde yer alabilirler. HDP yönetimi hepsi de, kısmen de milletvekillerinden oluşabilir. BDP için sizden 60 kişilik bir aday önerisi istiyorum. Kandil kesinlikle karışmayacak. Bunun için Amed'de bir sondaj çalışması yapın.

Beni temsilen bir önerim olacak. Mehmet Aslan, Ömer Öcalan ya da Dilek Öcalan (Gençtir gerçi, deneyimsizdir), üçünden biri girebilir. Bunlar benim havanı biraz yansıtabilirler. Bu adayları belirlerken ailesinde şehitler olan yetenekli insanlar var, onları önerebilirsiniz. Seçilen Lice ve Cizre Belediye Başkanları gibi insanlar bulabilirsiniz. Yanlız onlara anlatın. Koltuk hedefleri olmayacak. Ben nasıl koltuksuzsam ve hala nasıl coşkuyla çalışıyorsam, onlar da öyle çalışacak. Siyaset akademileri gibi o ihtiyacı karşılayacak.

S. S. Önder: Çok uzun süre cezaevinde yatan, bu süreci dirayetli geçiren, kesin hüküm giymiş olmalarından dolayı da şimdilik seçilme engeli olan yetkin arkadaşları da değerlendirebiliriz Başkan.

A. Öcalan: Evet, bu vasıflarda olanları da önerebilirsiniz. Bu tür kadroları bulun, tartışın, bana getirin.

DTK Kürt halkının karar organıdır, yereldir. Yerel parlamento komisyonlarla, küçük birimlerle çalışır. Benim sekiz komisyon önerimi hayata geçirebilirler. Komisyonsayısını arttırabilirler. On beş komisyon uygundur. İhtiyaca göre daha da arttırabilirsiniz. Yeni bir içtüzük hazırlanmalı. Parlamentoyla senkronize bir çalışma ortaya koyabilirler. Yaz aylarında çalışmayabilirler. Üye sayısı 400-600 olabilir. Üyelerin hepsi iş çıkarabilecek kadrolar olmalı. Çünkü dediğim gibi DTK protodur. Çözüm planımıza göre yerel parlamentoya dönüşecek.

HDK Kongresi, bunun için iki meclis önereceğim. Birincisi 100 kişilik Demokratik Ulus Meclisi üyesi (DUM). Ulus-devletçi meclisi aşan bir modeldir. Kavramsal ya da teorik bir zaferi getirecek. Türkiye'nin kavramsal ufku açacak kişilerden oluşmalı. Bölgelerden tem-

siliyet önemli. Seçim şart değil. Senatörler gibi, senato çalışması gibi yapabilirler. İkinci meclis 25 bölgeye ayrılır. Eski Osmanlı vilayet sistemi gibi kültürel, ekonomik ve coğrafi komşuluk üzerinden bu bölgeler oluşturulabilir. Şırnak ve Hakkari örneğin. Bunların birbirinden farkı yoktur. Botan bölgesi de tek bölge olarak değerlendirilebilir. Tüm Türkiye’de bu şekilde bölgeler tespit edilir. Bu bölgelerin temsilcilerinden oluşan Bölgeler Meclisi oluşturulur. Sayı 400 ya da 500 olabilir. Bu temelde yeniden yapılandırılmaya ihtiyaç var.

Bildirgeleri hazırladım. Dört kongre de Haziran’da yapılsın. BDP’ye Türkiye modeli önermiyorum. HDK de parti kongresinden sonra toplanmalı. İşler hızla toparlanmalı. 1 Mayıs Bildirgesi hazırladım. Sizlere ulaştırılacak. Tüm Türkiye emekçilerine aktaracaksınız.

Demokratik İslam Konferansı için altı sayfalık bildiri hazırladım. En hoşuma giden bildiridir. Onlardan gelen bilgilendirme belgelerine çok değer verdiğimi söyleyin, özel selamlarımı iletin. Bir de şu konu önemli: İslami tanımlamayı başörtülü ve başörtüsüz ayrımına tabi tutmak Batı kültürünün yansımasıdır. Bunu katı bir din ilkesi gibi sunmak doğru değildir. Kıyafet özgürlüğü olmalıdır. Aşırı açık giyim tarzı Avrupa kapitalizminin, Burka tarzı, aşırı kapalı tarz da Afganistan gericiliğinin yansımasıdır. İslami bir ilke olarak koymak saptırmaktır. Baş açık olmak da bu şekilde yorumlanabilir. Kıyafet özgürlüğü esas alınmalıdır. Devletin de, erkeğin de kıyafet dayatması yanlıştır. Bunun İslam’la alakası yoktur. Türkiye İslam’ı, İran İslam’ı, benzeri tanımlamalar da milliyetçidir, yanlıştır. Kürdistanî İslam diye bir kavram da olmaz. İhvan’ı inceliyorum, Tunus’takini beğeniyorum, ama Mısır’daki kendini mahvetti. Türkiye’deki İslam’ın (Diyanet İslamı’nı bir kenara bırakın) siyasetleşmeyen bir kurumlaşmasını öngörmek lazım.

Kürdistan’daki o medrese kültürünü de bildiriye ilave edebilirsiniz. O medrese kültürü yenilenebilir. Diyarbakır, Bitlis, Van ya da Urfa’da merkezi bir kurumsallaşma olabilir. Urfa’yı özel olarak öneriyorum. Okullarını açar, dini eğitimini yaparlar. Kuran eğitimi verilebilir, ama eğitimler verilirken Kürtçe eğitime önem verilmeli. Bu mektubumu çok değer verdiğim Seyda Abdurrahman Timoki’nin anısına itaf ediyorum.

Devlet heyetiyle de görüştük. Rojava politikasında bazı değişiklikler olacağını tahmin ediyorum. Devlet Salih Müslim ile görüşebilir.

Kendisi bu görüşmelere açık olsun. Acilen kapıların açılması gerekir. Barzani meselesi ve kapılar konusunda gelişmeler olacak. Ayrıca Yüksek Konsey yerine Demokratik Konsey olabilir. Suriye Demokratik Koalisyonu ile Üçüncü Cenevre Konferansı'na gidilebilir.

Tutsakların tahliyesiyle ilgili gelişmeler oluyor, daha da olacak. Zaten onlar rehineydiler, bırakılmaları önemlidir. Tahliye olan arkadaşlara selam söyleyin.

MİT Yasası için görüşmelerin önünü açıyor, bundan sonra görüş-türmek istediği herkesi gönderebilirler. Bunun önünde bir engel ol-maması lazım. Avukatların gelişi de olacak, başka heyetler de gelecek. HDP heyeti, yani Ertuğrul, Sebahat ve Leyla, bunlar bir ke-rede gelebilirler. Sizden önce onlarla bir görüşme yapabilirim. Saba-hat ile Ertuğrul'un bir arada gelmesi önemlidir, HDP'nin kazasız belasız olması için önemlidir. Ancak bu MİT Yasası eksiktir. Hükü-metle görüşün. Bunu tamamlamaları gerekiyor. Sizin hukukçuları-nızla bir çalışma yapsınlar. Siz hala güvencede değilsiniz. Kandil'e gidip geliyorsunuz. Yarın farklı biri çıkıp bunun üzerindensizi idamla yargılayabilir. O nedenle önerilerinizi oluşturup tamamlayıcı yasalar konusunda hükümetle görüşün.

Mektupları aldıktan sonra Kandil'e gidersiniz. Kandil'in bize ce-vaplarını getirin, ona göre bakacağız. Altı ayrı mektup yazdım. 1- Şakran Cezaevinde Nesrin Akgül'e. (Pervin'e dönerek) Bunu özel olarak senin götürmeni istiyorum. Bu aynı zamanda onun şahsında bütün kadınlara yazılmış bir mektuptur. İlk defa bir mektuba cevap yazıyorum. Bir sayfalıktır. 2- KCK Genel Başkanlığına şu anda on altı sayfa olan, fakat bir ya da birbuçuk sayfa daha eklenebilecek bir miktup. 3- 1 Mayıs'a ilişkin iki sayfalık mektup. 4- HDP Kongresine dört sayfa. 5- Demokratik İslam Kongresine altı sayfa. 6- BDP Kon-gresine dört sayfa.

(Sırrı'ya dönerek) Şimdi size ilişkin özel değerlendirmeleri yapıp bitirelim. Kolay kolay pes etmeyeceksiniz. Üslubunuz biraz dahapratik siyasi bir söylem olabilir. Şairane söylemden uzak durun.

(Pervin'e dönerek) Sizin için daha önce üç temel argüman kullan-mıştım. Nefertiti, Puduhepa ve uçak kazasını örnek vermiştim. Siz daha çok bütün kayıplar için bir yas ilan etmişsiniz. Bu anlamlı ve değerlidir. Ama bu beni düşündürüyor. Bu bağıllık aşiret geleneğin-

den geliyor. Buna saygı da duyuyorum. Savaş bizim şehidimizdir. PKK olmasaydı öldürülmezdi. Ama bir konuda dikkat etmen gerekir. Korkut Eken'e yönelik çıkışın iyi olmadı. Bunlara bulaşma. Davaları takip edebilirsin, ama o hakareti kaldıramazsın. Bunlar çetedir. Çete oyunlarına gelmemelisin.

(İdris'e dönerek) Bingöl'le ilgili birkaç şey söyleyeyim. Bingöl ya Botan gibi olacak ya da Elazığ gibi asimile olacak. Devlet o nedenle oraya özel yükleniyor. Bizim de tedbir almamız lazım. Oradaki halkın özgürlüklerine uygun politikalarla devletin bu stratejisinin önüne geçmek lazım. İlerideki dönemlerde belki daha geniş değerlendirme şansımız olabilir.

Birinci belge -15 Nisan 2014-

Kişisel durumum

1- Müzakresiz her gün ve ilişki devlet, toplum ve sorunlar için kayıptır.

2- Doğru rol oynamam bireysel, örgütsel ve bölgesel düzeyde hayatidir.

3- Müzakereci konumum tam yasallıkla yasadışılık arasında bir özgünlüğü ihtiva etmektedir.

4- Yoğun bir ilişkisellik olmadan dev bir sorunlar yumağında başarıyla rol oynamam akıldışıdır.

5- Ara yol denemeleri ancak kendimi ve muhataplarımı aldatmakla, oyun oynamakla mümkündür ki, buna da koşullar ve GERÇEKLER müsaade etmemektedir.

Gündem-15 Nisan 2014-

1- ABD vi AB (lobilerle anlaşma temelinde) Erdoğan'a tanıdıkları krediye devam ediyorlar (Hocayı ve paralel yapıyı dışlayarak yapacaklar).

2- Bunda Kürt Özgürlük Hareketi belirleyici oldu.

3- Cemaat'in Kandil üzerinden "Katil MİT-Erdoğan'dır" söylemiyle ilişki araması.

4- MİT-Öcalan ilişkisinin bu nedenle krize girmesi (MİT Yasasıyla bu kriz aşılmıştır).

5- AKP Hükümeti özel savaştan hiç vazgeçmedi.

6- Barış söyleminin içi tamamen boşaltıldı.

7- Türk gladiosuözünde ve örtülü olarak, genelde üçlü lobi ve destekçilerinin, özelde sağ-milliyetçi Ermenilerin intikam örgütüne dönüşmüştür. NATO'daki rolü budur.

8- Perinçek'in kendisini Türk milliyetçisi biçiminde sunması CHP veMHP'nin (tüm benzer varyantların) Beyaz Türkleştirme projesinin bir parçasıdır.

9- Bildirgede (Newroz Bildirgesi 2013) geçen demokratik siyaset için Öcalan'a pratik imkan verilmemesi büyük ahlaksızlıktır.

10- Düşmanla ya vuruşulur ya da anlaşılır. Gerisi savaş hilesidir. Pek kazancı yoktur.

11- Ancak demokratik sözleşine için oturum düzenlenir.

12- Filipinler-Moro ve Pakistan-Taliban müzakere sistemi AKP'ye hatırlatılmalı.

13- Tek taraflı politikaların sonuçları, tehlikeleri.

14- Darbeyi ret ve meşruiyette destek için ulusal ittifak hareketini İhvan Nisan 2014'te özgürlükçü demokrat harekete açıyor.

15- AKP'nin neden kardeş örgütleri olan Mısır İhvanı'nın bu modelinin yakınından bile geçmediği iyice sorgulanmalı.

16- Diyalog sürecinde Öcalan'a cevabi mektupların örneğinin bile verilmemesinin nedenleri sorgulanmalı.

17- İsrarla müzakerelerden niye kaçınılıyor?

18- Karşılıklı bir intikam için mesafe çok açılmış. Tersine, bir barış çok özel yaklaşım ister (Gladio tam bir karşılıklı intikam üretme gücü olarak tasarlanmıştır).

19- AKP iktidarı devleti kendi içinde ve vatandaşla vuruşturarak kendi elitini egemen kılıyor.

20- Önümüzdeki dönemde olası tek taraflı inşa politikalarının doğuracağı askeri sonuçların, savaşım düzeyinin geçmiş dönemlerle kıyaslanması.

21- Legal demokratik siyasetin adresi olarak HDP.

22- BDP nin kendini yerel demokrasi olarak yenilemesi. Yeni adres olarak Bölgesel Demokrasi Partisi.

23- Erdoğan'ın Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı yürütülen özel savaşta Tansu Çiller'den farkı, Çiller'in askeri yöne daha çok ağırlık

vermesi, Erdoğan'ın ise siyasi yöne daha fazla yüklenmesidir. Özde aynı 'özel savaş' yürümektedir. Aradaki fark askeri ve siyasi değildir (hele hele demokratik çözüm).

Ek Taslak-15 Nisan 2014-

- 1- Kürtlerin devleti sorunu.
- 2- Süreç hem siyaset hem de devlet düzeyinde ittifakları zorunlu kılıyor. AKP problemi ciddi.
- 3- Statükocular direniyor. Eskisinden daha fazla darbeci eğilimi sürdürüyorlar.
- 4- Yeni cumhurbaşkanı ve genel seçimler, siyaset ve devlet düzeyinde yeni ittifaklar temelinde yeni ve net mevzilenmeleri gerektiriyor.
- 5- Darbeciliğin yakın tarih ve güncel durumunu açık ve gerçekçi değerlendirmek.
- 6- Yeni demokratik İslami düzenlerle laik-milliyetçi ulusalcı düzenleri doğru tanımlamak.

İkinci Belge -25 Nisan 2014-

Kişisel durumum için çözülmesi gereken sorunlar

- 1- Mevcut koşullar içinde diyalog yürütmek mümkündür.
- 2- Mevcut koşullar altında ne devletle ne de BDP, HDP ve KCK ile müzakereler mümkündür.
- 3- Müzakere için İmralı'daki yasal çerçeve ancak sembolik ve geçici bir süre (en az üç ay, en çok altı ay) için geçerli olabilir.
- 4- Mevcut koşullarda müzakereye zorlanmam ne zihnen, ne moral, ne de biyolojik olarak mümkündür. Daha müzakerelere geçmemiş iken geceleri kaskatı kesilmem ve uykusuzluk bu gerçeğin basit bir yansımasıdır.
- 5- İç içe sağlık, güvenlik ve özgürlük sağlanması başmüzakerecilik için esastır.
- 6- Geniş komisyonlar, danışmanlar, sivil toplumla diyalog, medya ile yeterli ilişki olmadan anlamlı bir müzakere olamaz.
- 7- Hareketin başta Kandil olmak üzere çeşitli alanlardaki birimleri ile yeterli ilişki gereği vardır.

Müzakere yönteminin benimsenmesi halinde plan taslağı (Müzakerele ilişkin koşullar, hususlar)

- 1- Tarafların heyetler halinde eşit ve yasal temini.
- 2- Varılan sonuçların, kararların denetiminden sorumlu bir İzleme Kurulu.
- 3- Silahlı güçler arasında gerçekçi iki taraflı bir ateşkes ve buna tutuksuzluk halinin eklenmesi.

Müzakere sürecinin içeriğine ilişkin gündem maddeleri

- 1- Siyasi, hukuki sorunlar ve çözüm için yeterli komisyon teşkili. Demokratik siyasi çözümün yasal güvenceye alınması.
- 2- Sosyoekonomik sorunlar ve çözüm komisyonu, toplumun özgürlük düzeyi, ekonomik model, yasalara yansıtma.
- 3- Kadın sorunu, özgürlük durumu ve komisyon teşkili, yasal, siyasi ve ekonomik haklar.
- 4- Ekolojik sorunlar ve çözüm komisyonları, yerel demokrasiler ve çevre hakları.
- 5- Sivil toplum ve demokratik çözümdeki rolü, her türlü milliyet, cemaat ve kültürel sorunları kapsamlı bir sivil toplum demokrasisiyle aşma, sivil toplum ve yerel demokrasi ilişkisi, çözüme etkisi.
- 6- Güvenlik sorunu, devlete ve grupların birbirine karşı güvenliği, varlıklarını koruma ve özgür yaşama hakları nasıl güvenceye kavuşacak? Bunun için komisyonlar.
- 7- Kültürel varlıklar ve haklar sorunu. Tarih, dil ve eğitim sorunları. Çözüm yolları ve komisyon teşkili.
- 8- Diplomatik ve Misak-ı Milli'den kaynaklı sorunlar. Ortadoğu'da demokratik konfederalizm çerçevesinde çözüm arayışları. Bunun için komisyon ve konferanslar.
- 9- Yakın geçmişte yaşanan çatışmalar, kayıplar, neden ve nasıl'ın araştırılması ve yüzleşme için Hakikatler Komisyonu.

Devlet heyeti ile görüşme gündemi-25 NİSAN 2014-

- 1- Son diyalog sürecinin temelindeki ana fikir neydi?
- 2- Sürecin MGK'nın kriz yönetimiyle sürdürülmeye çalışılması

çözumsuzlüğün esas nedeniydi.

3- Yeni MİT Yasası sürecin yasal olarak müzakereye evrilmesi için bir tarafı güvenceye alırken karşı tarafa aynı güvenceyi vermiyor.

4- Sürecin en önemli kazancı paralel devletin ortaya çıkışının resmen de kabul edilmesidir.

5- Geline aşamada devletle diyalogun devamı mümkün iken KCK, Hükümet ve BDP-HDP adına müzakerenin ve yasal siyasetin devamı mümkün değildir.

6- Bundan sonraki sürecin askeri, siyasi ve ekonomik yönden olası gelişmesi.

7- Hükümetin Kürt Özgürlük Hareketini tasfiye etmede temel dayanakları: Geleneksel Kürt işbirlikçiliğini modernize etme, paralel devletin direkt kendisiyle ittifakını arama. Hegemonik meşruiyet arama

8- Hükümet önümüzdeki dönemde devlet geleneğini gerek özgürlük ve demokrasi hareketine, gerekse vatandaş özgürlüğü ve haklarına karşı daha etkili kullanacaktır.

9- Hükümet Özal tarzından ziyade Çiller tarzının siyasi versiyonuna ağırlık vermiş görünmektedir.

10- Kürt-Türk ilişkilerinde süreç tam bir yol ağzındadır. Ya sert bir kırılma ve savaş ya da gerçek siyasi bir çözüm için müzakere.

26 Nisan 2014

Otoriter Erdoğan ve hegemonik AKP anlayışını kabul etmeyiz

(Başkan heyeti ayakta karşıladı. Sağlık durumu soruldu.)

A. Öcalan: Bugünlerde yine yoğunlaşmaya bağlı baş dönmesi ve uyku problemi oluyor.

İ. Baluken: Başkanım, bu konuda uzman hekimlerin bakmasında fayda var.

A. Öcalan: Çok önemli olduğunu sanmıyorum, ileride bakarız. Önemli olan gelişmelerdir, gelişmelerin düzeyidir. Sizin gelişmeniz daha önemlidir. Gerçek bir gelişme var mı? PKK'nin yazılarını okudum. Sizce gelişme düzeyi var mı? Yeterince gelişme olmayınca endişeleniyorum, hele şimdi Türkiye Solu da olunca daha çok endişeleniyorum. Deniz'lerin, Mahir'lerin mirasına sahip çıkmıyorlar. Müdahale edeceğim, otoriter diyecekler. Yunanistan'da bile SYRİSA gibi bir parti birinci parti oldu. Ama Türkiye'de sol üçüncü yolu, bilmiyor, demokratik sosyalizmi hala inşa edemiyor. Niye öyle? Çünkü bu işin kadrosu yok. İşte mektupları okudum. Kandil de kadro olmadığına söylüyor. Her şeyi bana yüklüyorlar, o yüzden zorlanıyorum, başımı döndüren olaylar oluyor.

S. S. Önder: Başkanım, Türkiye Solunu ve Kürt Hareketini ayıran iki önemli faktör var: Birincisi Türkiye Solunda önderlik yok, ikincisi Türkiye Solu kendisiyle hesaplaşmadı, yüzleşmedi.

A. Öcalan: Bunu bilmek gerekiyordu, tarihe baksalar bunu görürlerdi. Ben Horasanlı Ebu Müslim'den, Baba İshak'tan örnekler vermiştim. O dönemde de halkın başkaldırısı önderlik yetersizliği nedeniyle imha ediliyor. Bugün de doğru okunamıyor, devletle mü-

zakere pozisyonumuz da anlaşılmıyor. AKP de çok hoyratça harcıyor, o yüzden kan beynime fışkırıyor. İşte dün Gezi'de de gördük, orada da baş edemediniz. Çapul kapitalizmi her şeyi talan etti. Soma faciası ortada. Dün de inşaatta üç işçi düştü. Bunlar bile tüm kapitalizmi götürmeye yeter. Bizim belediyeler de yetersizdir. İşte devletle müzakeredeyiz, ama kullanamıyorlar. HDP önemli bir imkandır. Kullanamayacağınızdan korkuyorum. Bugün ben aradan çıksam iki taraf da çöker; devlet de, bizimkiler de çöker. Ben on iki yıldır bunun için mücadele ediyorum. AKP'yi kurtarmak için değil, her iki tarafın çökmemesi için çalışıyorum. Çünkü çökerse hepimiz altında kalacağız. AKP de ikinci Özal vakasını yaşayabilir. Beni istismar ediyorlar, basın da bunu yapıyor. Her şeyi bana yıkarak gitmek ahlaki değil. Ben de size yükleneceğim. Üçünüze de bu konuda önemli şeyler söyleyeceğim. İşte benim burada durumum ortadadır. Bu kadar yalnızlık, teklik beni zorluyor. Ben Erdoğan'ın zıttıyım. O teklikten hoşlanıyor, ben ise kolektivizmi önemsiyorum. Ben taşlara bile arkadaşlık etmişim.

Farklı çevrelerle de konuşun. Öyle 'devlet parçalanıyor, ulus parçalanıyor' zırvalarını bıraksınlar. Ulusalçılarla da konuşun. Onlar devletten daha mı iyi biliyor? Onlar için önemli tespitlerim var. Onların da çoğu ajandır, yarısından fazlası ajandır. Bunlar solu lekelediler. Meşruiyetini ortadan kaldırdılar. Biz kırk yıl önce de özgür vatani, demokratik devleti savunuyorduk. Bunları iyi anlatın, kongrede de mesajı iyi verin. Kongre için mesajı tamamlayın. Önceliği buna verin. Gezi dolayısıyla buna birinci önceliği veriyorum.

Evet, şimdi aktarımlarınızı alayım. Mektupları aldım, okudum. Mektupları güvenlik için vermiyorlar. Benim için de artık bitti. Burada mektuplar da artık bende kalacak, sekreteryam da olacak. Bugün mektupları yetkili alacak. Ama dediğim gibi bu son, bir hafta içinde danışmanlarım, sekreteryam ya olacak ya da artık yürümez.

P. Buldan: Başkanım, mektupları size gösterip teyit etmek istiyoruz.

A. Öcalan: Evet, bakayım.

P. Buldan: KCK Genel Başkanlık Konseyi'nin iki sayfalık mektubu, PKK Genel Sekreteryasının beş sayfalık mektubu, KODAR'ın mektubu, bir de Ali Atalan'ın özel mektubu.

A. Öcalan: (Hepsini tek tek kontrol etti) Evet, hepsini okudum.

P. Buldan: Başkanım, iki kez Hakan Fidan'la, iki kez bakanlardan oluşan heyetle görüştük. Kandil'de arkadaşlarla görüşmeye yine üçümüz gittik. Şakran Cezaevinde Nesrin Akgül'e mektubu götürdüm, elden teslim ettim.

A. Öcalan: Nasıldılar, yoğunlaşmaları var mı, nasıl gördün?

P. Buldan: Mektubu büyük bir heyecanla aldılar, "Mektup en çok hissettiğimiz ve ihtiyacımız olan bir süreçte geldi" dediler. Size bir resim gönderdiler. Mektup için teşekkür ettiler. Bir çiçek, bir ayraç, ayrıca iki kalem hediyeleri var.

A. Öcalan: (Resmi aldı, inceledi) Nesrin hangisi diye sordu?

P. Buldan: (Resimden Nesrin'i ve diğer arkadaşları gösterdi) Sizin doğum gününüzde çekilen resimdir.

A. Öcalan: Kandil'e geçelim. Kimi gördünüz, durumları nasıldı?

P. Buldan: Herkes çok iyi, hepsinin size özel selamları vardı, durumları iyiydi, bir gün boyunca kadın arkadaşlarla kaldım ve görüştüm.

A. Öcalan: Evet, kimi gördünüz?

P. Buldan: Esmâ (Elif ADIYAMAN), PAJK Koordinasyon üyesi, 86 Avrupa katılımlı; Jiyan Afrin, KJB Koordinasyonundan; Koçerin, Nurcan (Genç kadından), Dilan Malatya.

A. Öcalan: Dilan üniversite katılımlıydı galiba. ODTÜ'den mi katılmıştı? Zekiydi, şimdi nasıl? Bağlılığı nasıl?

P. Buldan: Üniversiteden katılıp katılmadığını söylemedi, bilmiyorum. Fakat hepsi çok bağlılar, oldukça yetkinler. Ayten Dersim, Roma sürecinde sizinle kalmış.

A. Öcalan: Roma'ya bizzat mı gelmiş, biraz daha tarif etseniz?

P. Buldan: İnce, uzun boylu bir arkadaş, sizinle kaldığını söyledi.

A. Öcalan: Bekaa'ya gelmişti, o mu?

P. Buldan: Bekaa'ya gelip gelmediğini söylemedi.

A. Öcalan: Başka kimler vardı?

P. Buldan: Beritan, Eylem Pazarcık (96 yılında Avrupa'dan katılmış); Şafak Malazgirt YJA Koordinasyonundan; Doktor Jiyan, 95'te sizinle kalmış.

A. Öcalan: Nereli?

P. Buldan: Nereli olduğunu söylemedi. Rotinda Sarız, Kayseri

Rotında dersek hatırlayabileceğinizi söyledi, 95-96 yılında Önderlik sahasında kalmış, şimdi KCK Basın Konseyinde Karasu ile birlikte çalışıyor. Roza Pazarcık.

A. Öcalan: Bu Roza hangisiydi, gözleri çekik olan mıydı?

P. Buldan: Evet, gözleri çekik, Japonlara benziyor.

A. Öcalan: (Gülerek) Evet, doğru, selamlarımı iletin.

P. Buldan: Sozdar Avesta, Zaxo ve Ruken de vardı toplantıda.

A. Öcalan: Kendilerini toparlamışlar mı? Zorlandıkları, desteğe ihtiyaç duydukları bir şey var mı? Sürece bağımsız yaklaşıp bir çıkış yapabilirler mi? Yetenekleri, arzuları var mı?

P. Buldan: Erkeklerin müdahalesinden şikayetçiler. Özel selamlarını, sevgi ve bağlılıklarını iletiler. Kadın yapısı olarak yeniden yapılandırma çalışmalarını başlattıklarını, bu konuda kurultay, konferans ve çalıştay çalışmalarının devam ettiğini ifade ettiler. Sizin mektupta bahsettiğiniz KCK kadın konusunu gündemlerine aldıklarını, sistemi yok etmeden KCK kadın çatısı olarak yeniden yapılanmaya gideceklerini, kongrede bunu ete kemiğe büründüreceklerini ifade ettiler. İnşa sürecine de bu temelde katılacaklarını söylediler. Ayrıca kısa bir tekmilleri var, yazılı olarak size gönderdiler.

A. Öcalan: Evet, bu iyi olur, zaten çatıları var. YJA ve KJB'yi birleştirecekler. KJK (Komalên Jinên Kurdistan) olabilir, bu bir öneridir. Geliştirsinler, hepsinin ismi farklı olduğu için karıştı. Sadeleştirmeleri iyi olur. Legal ayağı farklıdır. Onu da geliştirmek için destek versinler.

P. Buldan: Ayrıca bütün alanlardan yaklaşık 70 kadın arkadaşla görüştüm. Sizi anlatmamı istediler. Bir saat sadece sizin durumunuzu aktardım. Hepsi size çok bağlı, sorular sordular, her şeyinizi merak ediyorlar. Sağlığınızı, koşullarınızı, hatta rüyalarınızı bile merak ediyorlar. Gökyüzü ve yıldızları görüp görmediğinizi bile sordular.

A. Öcalan: (Gülerek) Hepsine selamlarımı söyleyin. Şimdi hepsini değerlendireceğim. Daha önceki toplantılarda da söylemiştim. Dokuz bin yıllık kadın çökmüştür. İşte Diyarbakır'da yığılan o anaların durumuna baktığımda da bir tükenmişlik görüyorum. O kendini yere atan kadın da evladını düşünmekten çok bir tükenişi yaşıyor. Yaşamsızlığı olduğu için evladında yaşamı görüyor. Kadında mevcut durum ne etiğe ne de estetiğe sığar. (Pervin'e dönerek) Sati medeniyetini örnek vermiştim. Benim için kadın mesclesi Kürt sorunu ve

bütün toplumsal sorunların kökenidir. Ama sistem kadına magazineli yaklaşmanın ötesine geçemiyor. Nesrin'e de onu yazdım. Ben kadına çok değer veririm, önem veririm. (Sırrı'ya dönerek) Ama bu süper güzeller, sarışınlar gibi magazineli yaklaşımı görünce dehşete düşüyorum. Bu yaklaşım tamamen ideolojiktir.

S. S. Önder: Aslında plastiktir.

A. Öcalan: Evet, güzel söyledin, hepsi plastik çiçek gibiler. Diğer kadınlar ise gelenekseldir. Ne o plastik kadın ne de o gelenekçi Sati kadını doğrudur. Yiğitlik bunu çözmektir. Kadın arkadaşlara da bunu söyleyin. Kadınla sonsuz, zengince nasıl yaşanabilir, nasıl ortaklaştırılabilir, nasıl politika yapılır, önemlidir. Sartre'ı onun için örnek verdim. Ben 65 yaşındayım, öyle bir kadının elini tutmam. Ne kor-karım ne çekinirim, ama etik bulmam, estetik bulmam. Geçen toplantıda da söylemiştim. Cinsiyetçilik kavramı korkunçtur, anti-cinsiyetçilik önemlidir. Cinsiyetçilik mülkiyete, iktidara giden yolu açar. Aslı Erdoğan var, gazetede yazıyor. İki üç makalesini okudum, Athena'nın kadına bakışını yazmış. Athena, biliyorsunuz, Zeus'un alnından yaratılan kadındır. Aslı onu yakalamış. Ona deyin ki, Öcalan, buradan çıkarak bir kitap yazabilir misin diye soruyor. Ben yazmak isterdim ama vaktim yok. O yazsın. Jineoloji, feminizm için de katkı sunar. Ben Kürtler için aşk konusunu teorik olarak mümkün görüyorum, özel olarak bu aşkı yaşamaya cesaret edemiyorum. Çünkü bu aşkta bir hata yaparsam bu tüm siyasetimizi yaralar.

Her gün kadın cinayetlerini vahşet boyutunda yaşıyoruz. Kadın bu kadar alçakça öldürülmez, bu ülkenin vatandaşı bunu kabul edemez. Ama kadının dört tarafı zincirle bağlanmıştı adeta. Biz bunu yırtmadan sosyalist olamayız, siyaset yapamayız. Bunu bilince çıkarmak gerekir. Bakın, Zagros'un enteresan bir yönü var. Nihursag, 'Dağ Bölgesi Tanrıçası'dır. Hala o tanrıça geleneği orada yaşıyor. Arkadaşların arasında İranlı kızlar da var. Bu tanrıça geleneğini yaşatmaları önemlidir. Solun, Dev Yol geleneğinin pratikleri kötüdür. Bir evlilik için bir hareketi yok edebilirler. Bir evladı için her şeyi yok edebilirler. Kürt erkeğinde de bu vardır.

Siz savaş ve barış sorununa çözüm getiremiyorsunuz. Barış müzakerelerini yürütüyoruz. Diyelim ki olmadı. Ne yapacaksınız? KCK sekreteryası da, PKK de net konuşmalı. İsterdim ki onlar kendileri

anlatsın. İşte on bin kişiler. Onlar da estetik, etik ve politik yaklaşımdan yoksunlar. Oysa orası özgür savaş alanıdır. Savaş sorununa da bir yanıtları yok. Ben burada bu halimle hiç bilmediğim yeryüzündeki herhangi bir savaş üzerinde 24 saat yoğunlaşırım, her türlü savaşı yönetebilirim. Arkadaşlar kırk yıldır ordalar, ama hala Donkişot ya da kızgın boğanın kırmızı bezi gördüğü gibi savaşa yaklaşıyorlar. Gerilla gladyatörü ve asker gladyatörü arena tarzı savaşıyor, imparatorlar da tepeden izliyor. Zalim Dehhak'a hergün iki üç kurban vermek gibi bir şeydir bu. Bu tarzı kabul etmiyorum. Karakollara, kalekollara böyle saldırarak savaş kazanılmaz. Derin bir stratejik ve taktik düzeye ulaşamıyorlar.

Aşkı da çözemiyorlar. Çok değerli kadın arkadaşlar var, yetenekli erkek arkadaşlar da var, ama teorik olarak da pratik olarak da hiç aşamıyorlar. Bir erkeğin gücü bir kadın karşısında gösterdiği duyarlılığın etik ve estetik çözümlemesi ile ilgilidir. Sen bir kadınla yaşamayı bilmezsen devrim yapamazsın, belediyeçilik bile yapamazsın. Ne Zagros, ne Diyarbakır merkezi, ne de HDP Merkezi bana bu çözümsüzlüğü dayatsın. Çözüm vardır. Nietzsche ve Goethe'nin kadın aşkını okuyabilirsiniz.

O anaların kendilerini yere atması dokuz bin yıllık kadının çöküşüdür. Bu kadın kültürü dokuz bin yıl önce Zagros'ta başladı. Ama Diyarbakır Belediyesi önünde bu tanrıça geleneği bitti. Bunu meclis komünü olarak sizler de tartışabilirsiniz. Belediye Eşbaşkanları bir araya gelip bunu tartışsınlar. O analara "Apo kendi anasına yaptığı çözümlemeyi size de yapıyor, oğullarımız ve kızlarımız Apo'ya mektup yazmışlar" deyin. Özgür ortam olmadığı müddetçe ya onlar kendilerini ya da düzen onları yakar. Kandil onları tehlikeli olmayan bir yerde tutsun. Analar da gidip görebilir, istedikleri kadar kalabilirler. Savaş tehlikesinden uzak anadilde eğitim verebilirler.

Diyarbakır'da Nesrin Tepe vardı, Evrim'den önce kendini yakmıştı. Bu bana en çok acı veren durumdur. Bu çocukların da böyle bir acı yaşatmaması için ben ancak bunu söyleyebilirim. Kadınların gelişim düzeyleri önemlidir. İşte Hacer de, Zaxo da, Dilan da beklentimin üstünde gelişimi yakaladılar. Ben erkek açısından da, kadın açısından da bakıyorum. 'Başını bağla, bitsinler' anlayışına karşı çıkmak gerekir. Kandil, barışı zorlayacak bir savaşla aşabilirdi. Savaşın dediğinde

asker öldür demiyorum; kadınla, aşkla, estetikle, etikle bunu yapabilirler. Kadının bana bağılılığı değerlidir, ama bu bana büyük bir ezadır, ağırdır. İki tane başarılı kadın-erkek ilişkisi örnek olsa her şey değişebilirdi. Bu yanlış anlaşılmasın. Öyle Osman ve Botan gibi örgütü bitirecek şekilde değil. Burada enginleri, karanlıkları aydınlatmak, uçurumları aşmak için aşk olmalı. Kültürel emperyalizm de bunu yapıyor. İşte o filmlerde, sinemada hep aynı şey var. Ben ajan sinema diyorum. Bireyi komünaliteye, toplumculuğa düşman hale getirme durumu var. Kültürel imha en az askeri gladio kadar tehlikelidir.

Ben Sırrı'nın çelişkisi nedir diye hep düşündüm. Sırrı politik özgürlüğü sağlayamadan sanata sığınmaya çalışıyor. Oysa özgürlüğü siyasetle kazanması önemlidir. Siyasette özgürlüğü sağlasın, sanatta da özgürlüğe gider. Açıklamalarınızda da politik dili tutturamadınız. Hitabetiniz bile sanatçı hitabetidir. (Pervin'e dönerek) En iyi hitabet sizindir, hitabetinizi beğeniyorum. Fakat sizde de biraz tekdüzelik var. Yılmaz Güney o büyük hamleyi yaptığı için sanattaki hamleyi başardı.

S. S. Önder: Yasemin Çongar ve Enis Batur'un size selamı var. Bu kadar mitolojiyi cezaevinde mi öğrendi diye soruyorlar.

A. Öcalan: Mitolojiyi bilmeyen felsefi de, dini de, siyaseti de bilemez. Mitolojinin dilini dinin diline çeviren de Urfa, Kudüs ve Mekte'dir. Sosyalizm eğer olacaksa Batı'nın oryantalist materyalizmi üzerinde olmaz. Sosyalizmi İslam'ın göbeğinde aramak gerekir. Baba İshak, Sultan Sencer gibi örnekler incelenirse onların hepsi sosyalizmle ilgilidir. Tipik bir Magna Charta'dır. İslam'daki ve daha önceki tarihi sosyalistleştirmeden başaramayız. O özendikleri Avrupa'nın tarihi bin yıllıktır. Sosyalizmin Allah'ı da Ortadoğu'dadır. İslam'ın ana gövdesi toplumsallıktır. Bizim tarihimizi inkar eden bu anlayışı ben yıkmaya çalışınca anlamıyorlar. Oysa Erbakan ve AKP bile kendi iktidarını bu tarih üzerinden sağladılar. Şunu demek istiyorum: Sosyalizmin beşbin-onbin yıllık özü de bizde mevcuttur. Avrupa taklitçiliği ile ne sosyalizme gidilebilir, ne de kadın özgürleşebilir.

Dediğim temelde etik ve estetik yaklaşımla kadınlar yoğunlaşabilirler. Morallerini bozmadan okumaları, ortaklaşmaları, akademilerde kendilerini geliştirmeleri önemlidir. Doğru yaklaşımlar önemlidir. Barış ve savaş sorununa da doğru yanıt olabilmek önemli. Yüz bin

kişiyle de, beş bin kişiyle de savaş yürütebilirsiniz. Önemli olan doğru temelde götürülmesidir. Benim için onlara “Kendini paralıyordu, ama yaşam budur” deyin. Kişide çözümlenen toplumdur, toplumda çözümlenen kişidir. Kadınlar ne beni küçümseyenler ne de tanrısallaştırırsınlar. Benim ciddi bir gücüm var, onu destek olarak hissedebilirler. Cezaevlerindeki kadınların durumu ağırdır. Fakat güçlenerek çıkabilirler. Öcalan diyor ki, anlam derinliğini ne kadar kavradılar, ne kadar kendilerini geliştirebildiler, ben onu önemsiyorum, bu temelde hepsini selamlıyorum. Bayburt cezaevinden Rojda Çevik yazıyordu, ama kaç zamandır yazıları gelmiyor, engelliyor olabilirler. Gebze, Karataş, Bakırköy, Diyarbakır... Hepsinden yazılar geliyor, önemsiyorum, selamlarımı iletin.

P. Buldan: Kandil’de ayrıca genel bir görüşme yaptık. Cemil Bayık, Ali Haydar, Sozdar Avesta, Elif Pazarcık, Heval Helmet, Zaxo arkadaşlar katıldılar. Besê Hozat ve Duran Kalkan da öğlene kadar toplantıya katıldılar. Ayrı bir toplantıları olduğu için toplantıdan ayrıldılar.

A. Öcalan: Mektuplarını okudum, ayrı bir şey varsa hızla aktarın.

P. Buldan: Kendilerine Hakan bey ile yaptığımız görüşmeyi aktardık. Hakan Bey giderken Kandil’e bir eylem planı önerisi yapmıştı. Onlar da bu öneriyi yanlış bulduklarını söylediler. Önderlik zaten oradadır, her toplantısı, mektubu bir plandır, projedir, yol haritasıdır dediler. Ayrıca karakollara ilişkin itirazları vardı. Hiçbir şekilde kabul edilemez dediler. Ateşkese aykırı bir durumdur dediler. AKP’nin tutumunu, tavrını ve adım atmamasını eleştirdiler.

A. Öcalan: Evet, biliyorum. Hatta o götürülen uzman çavuşlar meselesi de var, değineceğim.

S. S. Önder: Bu karakol mevzularını bakanlarla da görüştük. İlk defa Efkan Beyden bu durumda olumlu bir yaklaşım gördük. Efkan Bey Lice’deki karakolun yapımının tamamen durdurulacağını, diğer yerler içinde ortak bir komisyonla hangisi gereklidir hangisi gereksizdir, birlikte tespit edebileceğimizi söyledi.

A. Öcalan: Bu öneriyi dikkate alın.

S. S. Önder: Biz de bu öneriyi ve verdiği sözü dikkate aldığımız için Lice’de alıkonan iki uzman çavuşu almaya gittik. Ayrıca MGK

Toplantısında müzakereyi zorlayacak durumların yaşanması ile ilgili kaygılar bize aktarılmıştı, o nedenle inisiyatif aldık.

A. Öcalan: Evet, Hakan Beyler de bazen zorlanıyorlar. Bu konularda onlara yardımcı olmak lazım. Şimdi de alıkonanlar varsa onlara yardımcı olun. Hükümetle görüşün, onlar da hasta tutsaklar için duyarlı olsunlar. Kaçırmalar, hendek kazmalar ve yolu kapatmalar doğru değildir. Ama siz de Efkan'la konuşun. On bin nüfuslu Lice'nin dört bir tarafına kırk bin asker yığmak kabul edilemez. Tahriktir. Silvan olayında olduğu gibi tahrik yapılıyor. AKP de bu durumları artık istismar etmesin. İzleme Kurulu bunun için önemlidir. Karakollar, güvenlik barajları vb. sırf bizi tahrik etmek için yapılıyor. Tüm karakollara değil ama stratejik olanlarına izin vermeyiz. Ciner grubuna bütün köyleri istimlak ettiriyorlar, sömürmesini sağlıyorlar. Bunu kabul etmeyiz. HDK Çevre Komisyonunda sanırım Yusuf Gürsucu Şırnak için güzel çözümlemeler yapmıştı. Barajlar, fabrikalar vb. orada bizi engellemek, halkı sömürmek için yapılıyor. Halk aç kalacak; Çukurova'ya, Karadeniz'e pamuk, fındık toplamaya gidecek, bunlar da büyük paralar kazanacak. Bunu kabul etmeyiz. Böyle yaparlarsa o fabrikalar ileride havaya uçar.

Bu sorunların tamamı için dokuz komisyon ve konferans önermiştim. İktisat ve Güvenlik Komisyonları önemli, konferansları hemen yapılmalı. Dil, din, tarih, sanat konusunda da daha sonra yapılabilir. Güvenlik Konferansı önemlidir. Bugüne kadar Kandil'in aklına da bu güvenlik meselesi gelmemişti. Bu konferansta JİTEM, gladio, koruculuk, hepsi görüşülür. Bunlar egemenlik meselesi değil iç güvenlik meselesidir. Çünkü Kürt imhası için özel bir gladio oluşturulmuş, NATO gladiosuna bağlı üç lobiye bağlı bir gladio oluşturulmuş. 1952'de NATO kurulurken kurulan bu gladio Menderes olayı, sağ-sol çatışması vb. tüm bu olayları yapmıştır. Bunun için Türkeş'i ve bazı subayları özel hazırladılar.

Yetkili: Türkiye'de hiç kimse bu çözümlemeleri yapmamıştı. Bunlar önceden önsezilerle ve yoğun birikimle ortaya kondu ve hemen hemen çoğu doğrulandı.

A. Öcalan: Türkiye gladiosu Türkiye toplumunu çökertmek için kurduruldu. Bütün darbe süreçlerinde aktif rol aldılar. Benim durumum da ilginçtir. Ortadoğu'da Şam, Avrupa'da Roma, Asya'da Mos-

kova ve Afrika'da Nairobi'yi düşünün. Dört kıtanın merkezinde do-laştırıldım, bütün bu kamplara imha amaçlı götürüldüm. Ha soykırım kampları ha bu kıta merkezleri, ha tren vagonları ha benim bindiğim ölüm uçakları, hiç fark etmiyor. İşin ilginç beni buralara götürenler de durumu biliyordu. Nairobi'de imhadan kılpayı kurtuldum. Bir gün önce kiliseye ya da BM'ye sığınmam için dışarı çıkmamı istediler, çıkmadım. Çıksaydım öldürüleceğimi buraya gelen askeri yetkililer de o dönem söylemişti. Yine havaalanına giderken ısrarla bana silah verilmek istendi, niyet ne idi bilmiyorum. Ama tek bir silahla kendimi koruyamayacağım, hedef olacağım belliydi. O silahı belime al-saydım ya havaalanı yolunda bir komplo ile rastgele taranacaktım ya da uçağa bindirildiğim anda imha edilecektim.

O uçağa bindirilme anını hiç unutamam. Ben yerdeydim, üzerimde avını yakalamış kartal misali Engin Alan ve ekibi duruyordu. Tahmin etmedikleri kadar rahattım, o nedenle şaşırdılar. Ardından gözlerimi bağlayıp üç saat sonra açınışlardı. Hoş geldiniz teranelerini o zaman sözde beni küçültmek için kullandılar. İşte bu gladio yapısı Cemal Gürsel, Cevdet Sunay ve Kenan Evren'in cumhurbaşkanlığını İsrail'deki bir toplantıda kararlaştırdı. Çiller'in CIA ajanı olduğunu herkes biliyor. Doğan Güreş'e Londra'dan yeşil ışık yakıldı. Dört bin köy yakıldı. Biz işte bunun için Hakikat Komisyonu istiyoruz. Bu gladio yapılarıyla yüzleşmek çok önemlidir. Kardeşi kardeşe kışkırtan anlayışı açığa çıkaracağız. Heyetle yaptığım görüşmelerin temeli de gladionun bu niteliğini ortaya çıkarmaktır.

AKP hiçbir partinin yapamayacağı kadar devletin tüm birimlerini ele geçirmeye çalıştı. Tek bir farkları oldu, Tayyip darbeye karşı di-rendi. Ben on iki yıldır burada gladionun çözülmesi için açık çek ve-riyorum. Dinamikleri kendim ayarlıyorum. AKP darbe kendisine yönelmeyinceye kadar bunu fazla fark etmedi. Benimle burada Er-genekoncular, Atilla Uğur vb. görüştüler. "Savaşı devam ettir, biz de çözüm getiririz" diyorlardı. Onlar gladio bizi harcamadan savaş devam etsin istiyorlardı. Ben o dönemde darbeyi durdurdum. PKK beş bin intihar gerillası eğitmişti. Beş bin intihar gerillasına hiçbir hükümet dayanamazdı. Ben beş bin intihar gerillasını durdurdum. O süreçte PKK'yi pasifleştirmekle darbeyi önledim. Atilla iyi bir stra-tejistti, sanırım şimdi Doğu Perinçek'in partisinin Merkez Komite-

sindedir, ama emin değilim. Bizim şimdi savunduğumuzdan daha ileri bir çözüm öneriyordu. “Çözüm için birçok yasa çıkaracağız” diyordu. Biz şimdi AKP’ye çözüm için daha bir yasa bile çıkarttıramadık. Umarım bundan sonra anlamlı bir barışın temelini atarız. Bu olmazsa PKK’nin içine gireceği savaş gladio tipi bir savaş olur. Bu savaşa hem nitel hem de nicel olarak hazırlıklıyız, onlar da çok hazırlıklıdır. Savaş başlarsa sonuçlar ağır olur.

MHP’de ilkeli bir Kürt karşıtlığı vardır. Siz MHP’yi böyle bıraktıkça biz de silahı bırakmayız. Saniyesinde bizi imha ederler. Bu, Turancı görüşü de değil, eğitilmiş gladio görüşüdür. Yahudi cemaatinin Mustafa Kemal-İnönü tezini Ermeni cemaati MHP üzerinden hayata geçiriyor. Gülen Cemaati bizi hep savaşa çekmek istedi. Her bir KCK tutuklaması savaşa çağrıydı. PKK’yi korkunç savaşa çağırmaıydı. Emre Uslu vb. Onlar hep bunu yaptılar. İki tarafı kör savaşa sürükleyenleri çözemezsek bunu yapamayız. Şimdi yeni bir paralel yapılanmayla karşı karşıyayız. Efkan Beye de söyleyin. Yeni bir paralel yapı örgütleniyor.

Emniyet, savcı, hakim kadrosu JİTEM kadrosundan daha büyük bir kırım yaptı. MİT’i de götürüyorlardı. MİT’in Kürdistan bürolarını istiyorlar, olmayınca müsteşarlığı istiyorlar ve Hakan Beye operasyon planlıyorlar. Tarihin en postmodern darbesini bu üç lobi ve Cemaat planladı. Bütün bu kırımlardan sonra beni evcilleştirip ev hapsine almak istediler. Biz silahı şu anda bırakmayız. JİTEM, Gladio, koruculuk vb. devrededir. Mevcut durum Anadolu’nun kadim barışına denk düşmez. Barışın ertelenecek hali yoktur. Biz gerillayı artık çekmeyiz, onlar tedbirlerini alırlar. Karakol, güvenlik barajları, sömürü fabrikaları olmaz. O güvenlik mekanizmasını Beşir Bey ve Efkan Bey bulacak.

S. S. Önder: Aslında son yaptığımız görüşmede, Beşir ve Efkan Beyler çözüm süreci adına Başbakanın da katıldığı toplantıdan yetki ve güven aldıklarını, bundan sonra görüşmelerimizin artacağını, Hakan Beyin de bir takvimlendirme, yol haritası ve çözüm paketiyle size geleceğini aktardılar. Hakan Bey bahsedilen konuları size aktarmadı mı?

A. Öcalan: Hakan Bey henüz gelmedi, gelmesi gerekir. Geldikten sonra bakıp karar vereceğiz. Sanırım on gün sonra sizin tekrar gelme durumunuz olur.

S. S. Önder: Beşir Bey belirli konularda çalışmaların yoğunlaştığı

bir dönemde bölgede tansiyonun giderek arttığını, bu durumun çözümünü istemeyen güçlerin devreye girmiş olabileceği kaygısını dile getirdi.

A. Öcalan: Olabilir, geçmişte de olmuştu. Özal, Ecevit, Erbakan dönemlerinde de barış yaklaşınca olaylar oldu. işte son Silvan olayında olayı yapan beş kişi var, adlarını bilmiyoruz, devlet de bilmiyor. Şimdi de Lice’de üzerimize asker yollanıyor, vurmaya zorlanıyoruz. Karakollar, kalekollar meselesi anlamsız gerginlik kaynağıdır. Barış savaş kadar zordur. Zeka ve cesaret ister. Bizimkiler de biraz daha sabretsinler. Tarihi aşamaya yakınız, sonuçlandıracağız. Umudu da eksik etmemek lazım. Günü gününe bizi izliyorlar. Paralelin paraleli çıkacak.

BDP ve HDP kongreleri içinde bir şeyler söyleyeceğim. HDP demokratik sosyalizm partisi olabilir. Kimse burayı istismar, kendine alan sağlamak için kullanmaya kalkmasın. Eşbaşkanlar konusu nasıl değerlendirildi?

S. S. Önder: Arkadaşlar, Selahattin ve Figen önerinizin arkasında olduklarını söylediler.

A. Öcalan: Figen için siz ne düşünüyorsunuz? Gönüllü mü, iradeli mi? Kendini hazırlayabilir mi? Temposunu, tarzını yakalayabilir mi? Tempo ve tarzı yakalarsa katkısı olur. Siz de güç verin. “Öcalan hem devletin hem de halkın dayatması olduğu için, koordinatör görevi görüyor” deyin, itiraz edenleri de ikna edin. Foucault’nun dediği gibi “Söylem eylemdir.” Figen hanımın söylemine dikkat etmesi, dar bir alana sıkışmaması gerekir. Bu konuda yoğunlaşmalıdır. Selahattin de duygusallığı bir kenara bıraksın. Ben onu geliştirmek için elimden geleni yaptım. Benim için kitlenin, kolektivitenin ona ne söylediği önemlidir. Halk bu yüzden bana bağlıdır. Önderlik kurumu tarihi bir misyondur. Kitleler ve halkımız Önderlikle ayakta durmaya çalışıyor. Ben bundan rahatsızım ama buna müdahale etmeye hakkım yoktur. Halk Önderlik üzerinden mücadele ve yaşamla bağ kuruyor.

Demokratik Bölgeler Partisi, Türkiye’nin yerel yönetimler boşluğunu dolduran bir modeldir. HDP kitle partisidir, Demokratik Sosyalizm Partisidir. Türkiye’nin bölünen solunu toparlamaya çalışıyoruz. Merkezileşmede demokratik sosyalizm ne kadar önemli ise, tabana doğru örgütlenme ve dallanma da o kadar önemlidir. Bir

ağaç düşünün, tek dallı olabilir mi? Ağacın birçok dalı vardır. Farklılık evrensel bir kuraldır. Monolitik ilke ise faşizmdir.

HDK Demokratik Ulus Meclisi önerim çok önemlidir. Yüz kişilik bir kadro burada konumlandırılır. Bu kadroları kendiniz bulun. Azınlıklar, halklar, çevreciler, feministler vb. çevrelerden bulun. Barış Ünlü'nün kitaplarından faydalanılabilir. Bölgeler Meclisini yirmi beş'e ayırıyoruz. 400-500 civarında delege olur. Yeni Türkiye'nin teorik düzeyde oluşturulması bu modelde mümkündür. DTK için önerdiğim isimler görüşüldü mü? Her iki arkadaş kabul etti mi?

P. Buldan: Selma ile ben görüştüm. Her türlü görevi yapmaya hazır. Osman Beyle Sırrı Bey görüştü.

S. S. Önder: Osman da kabul etti. Çok isabetli tercihler oldukları konusunda halkın büyük çoğunluğunda büyük memnuniyet var.

P. Buldan: Aslında çok görüşemedik. Bazı sorunları var, onlarla uğraşıyor.

A. Öcalan: Anladım, ona da söyleyin. Öyle çok başarısız, çok işlevsiz olduğu için değil, bir değişim yaratmak için yeni görevlendirmeler yapıyoruz. O da istediği bir yerde görev alabilir. Leyla ne yapıyor? Buraya gelme durumu olabilir. Leyla, Mesut'a şunu iletin: "Rojava meselesi seni bitirir. Öcalan da devletle görüşüyor, Rojava'yı yakından takip ediyor" desin.

Cumhurbaşkanlığı meselesine gelince, bağımsız adayla gireceğiz. İkinci turda duruma göre bakacağız. Türkiye'de iki temel sınıf var. Biz demokratik emek bloğunun bileşeniyiz. Birinci turda azami oy almalıyız. Emekçi halklarımızın burjuvazi karşısında müzakere pozisyonunu güçlendirmek önemlidir. Cumhurbaşkanlığı ve yeni anayasa meselesini AKP ile de yapabiliriz. Yasa ve anayasaya giderken müzakere gerekir. Ancak otoriter bir Erdoğan'ı ve hegemonik bir AKP anlayışını kabul etmeyiz. Bazıları bize "AKP'nin kuyrukçuluğunu yapmayın" diyor. Aslında durum tam tersidir. AKP bizi takip etme durumundadır. Biz AKP'yi peşimizden sürüklüyoruz. CHP'yle de görüşün. Onlar için de aynı şeyleri söyleyebiliriz.

İ. Baluken: Başkanım, birkaç konuda bilgilendirme yapmak için aktarım yapacağım.

A. Öcalan: Evet, buyurun.

İ. Baluken: Demokratik İslam Kongresi'ne katıldım. Mesajınızı

okudum. Mesajınızın çok güçlü yansımaları oldu. Hem kongre katılımcıları üzerinde hem de Türkiye kamuoyunda büyük etki yarattı.

A. Öcalan: Evet, bu konu önemlidir.

İ. Baluken: Konferansa Kürdistan'ın dört parçasından, Avrupa, Arap ülkeleri ve Türkiye'den 350 dolayında delege katıldı.

A. Öcalan: Tartışma düzeyi nasıldı?

İ. Baluken: Çok nitelikli tartışmalar oldu. İslam'ın iktidar aracı olarak kullanılması, milliyetçilik virüsüyle özünden koparılması yoğun tartışıldı. Medine Sözleşmesi vurgusu ve ümmet çözümlemesi pek çok çevre üzerinde etki yarattı.

A. Öcalan: Ümmet anlayışını yeniden tartışmaya açtım. Teklik üzerinden bir ümmet anlayışı olmaz. Milletler birliği üzerinden getirdiğim çözümlemeler demokratik ulus perspektifine uyar.

İ. Baluken: Başkanım, güçlü bir sonuç bildirgesi yayınlandı. Ayrıca kongre kurumsallaşma çalışmalarını yoğunlaştırma ve süreklileştirme kararı aldı. Bu çalışmaları takip edecek bir yürütme heyeti oluşturuldu. İçinde akademisyenler, seydalar ve kanaat önderlerinden oluşan nitelikli insanlar mevcut.

A. Öcalan: Evet, demokratik sivil bir kurumdur bu. Kurumsallaşma kararı önemlidir. Urfa merkezli bir kurumsallaşma olabilir. Bir Demokratik İslam Akademisi üzerinden çalışmalar yürütülebilir. İhsan Eliaçık'a, emeği geçenlere ve seçilen heyete özel selamlarımı iletin.

İ. Baluken: Kongre heyetindeki bazı arkadaşlar Demokratik Alevi Konferansını önerdiler. Bu hem tamamlayıcı olur, hem de Alevi kesimlerindeki bazı kuşkuları giderebilir.

A. Öcalan: Tabii, konferans yapabilirler, her türlü örgütlenmeyi yapabilirler. Ancak ben Aleviler için de daha önce kullandığım kültürel İslam üzerinden çözümleme yapılmasını daha doğru buluyorum. Çünkü İslam'ın kendisi de kültürel İslam'ın bir parçasıdır. Hz. Muhammed'in gerçek dini kurumsallaşabilir. Aleviler ilk defa üvey evlatlıktan çıkacak. Selam ve sevgilerimi iletin.

İ. Baluken: Başkanım, DTK Hazırlık Komitesi geniş çevrelerle, akademisyenler ve işadamlarıyla temas kurarak bir ekonomi konferansı planladı. Demokratik ekonomi konferansı da kurumsallaşmaya doğru gidecek. Özel sektörün komünal ekonomi ile ilişkisi ve tartış-

masını yapacaklar.

A. Öcalan: Evet İdris bey, başka konular var mı?

İ. Baluken: Ali Oruç'un üç kitabını size getirdim. Size selamı var. Sanat ve edebiyatta yoğunlaştığını söylüyor, ayrıca sağlık sorunları olduğu için HDP Parti Meclisine kabul edilmesini talep ediyor.

A. Öcalan: Onu siz bilirsiniz. Ama bu sağlık gerçekçilerini ben pek dikkate almam.

İ. Baluken: Diyarbakır-Kırklar meclisinin Papa Francesco ile bir görüşmesi oldu. Olumlu bir görüşme olmuş. Tüm halklara selam söylemiş. Başkanım, ayrıca Hüdapar ile ciddi bir gerilim durumu var. Dicle'de bir ilçe Başkanı alıkonulmuş. Bu konuda bazı yazılar yazıldı. Sizden bir beklenti var.

A. Öcalan: Ben buradan bir şey söyleyemem, gerginlikten uzak durmak lazım. Ancak bize yönelirlerse on misli bir cevap alırlar.

P. Buldan: Aram yayınlarından çıkan beş ayrı kitabı idareye teslim ettim. Erzurum Cezaevinden Nusret Yıldız gönderdi, İğdırlı bir arkadaş. Ayrıca Adnan Ekmen'in de size selamı vardı. Bir de Ağrı ve Norşin'deki kadınlar size özel selam gönderdiler. Birkaç gün oralarda seçim çalışması yaptım.

A. Öcalan: Keşke oralarda daha fazla kalsaydınız, sizin etkiniz çok olur. Bu konularda yeteneklisiniz.

P. Buldan: Buraya geleceğimden ötürü döndüm oralardan. Ama şunu da ifade etmeden geçemeyeceğim. Yaklaşık bir buçuk yıldır buraya gelip gidiyorum. Kendimde müthiş bir değişim ve dönüşüm hissediyorum. Bu durum dışarıdan da görülüyor.

A. Öcalan: Daha da geliştireceksin, ben de bunu görüyorum, bu yeteneğin ve azmin var. Herkese selam söyleyin. Kürdistan'da yaşayan Arap ve Süryani halkı başta olmak üzere, tüm halkımıza selamlarımı iletin. Ayrıca Iğdır, Botan, Yüksekova, Hakkari halkına, kadınlar ve gençlere selamlarımı iletin. Görüşmek üzere.

Ekler: Bazı pratik hususlar

1- Kaçırılan uzman çavuşlar ve gerillaya katılan çocuklar meselesi.

2- Son dönemde yoğunlaşan çatışmalar konusu. Yeni aşamanın

ruhuna ters gelişmelere karşı taraflar alabildiğine duyarlı yaklaşmalı, yeni bir OSLO provakasyonuna geçit verilmemelidir.

3- Kalıcı çözüm İzleme Kurulunun teşkilinde aranmalı.

4- Mektuplar okundu, cevaplar muhtemelen gelecek haftaki görüşmeden sonra geliştirilecektir.

5- Cumhurbaşkanlığı seçimine girilecek, müzakere gerçekliğine göre taktik değişikliklere de geçilebilecektir.

Gündem: Devlet heyeti ile görüşme-31 Mayıs 2014-

1- Müzakere kararı ve kesin tarih.

2- Mücadelenin formatı ve öz unsurları (müzakereler çerçeve yasası). Hem mücadele hem diyalog artık bir oyalama ve aldatmacaya dönüşmüştür.

3- Heyet ile görüşmeler üçlü lobinin ve arkasındaki güçlerin ağır etkisi altında geçmiştir.

4- Darbeci işbirlikçi güçler çabalarını derinleştirerek sürdürmektedir.

5- Mevcut durumyla diyalogu sürdürmek darbeci mekanizmaya hizmet etmektedir.

6- Yeni darbe hamlesi mevcut konumuyla başarıyla önlenemez.

7- Şahsi konumum itibariyle mevcut durumu sürdürmem devlet içi çözüme ve demokrasiye terstir.

8- Darbeci cepheye ilişkin son gözlemler.

9- Anti-darbeci demokrasi bloğunun durumu, sorunları ve çıkış yolları.

Gündem: HDP Heyeti ile görüşme -1 Haziran 2014-

1- HDK ve HDP ile DTK ve BDP'nin yeniden yapılanma sorunları ve çeşitli alternatifler, öneriler.

2- Demokratik sosyalizm, neoliberalizmin Türkiye'ye dayattığı vahşi kapitalizme karşı kendi demokratik ulus-devlet, ekonomik program, strateji ve taktik alternatifini ortaya koymalı, pratik örgütsel yönden yaşamsallaşmalı, yürümeli, koşmalı.

3- Devletle ve AKP ile içine girilen tarihi müzakere süreci derin-

liğine kavranmalı, yol ve yöntemleri, içeriği sürekli yenilenmeli.

4- Müzakere sürecinin esasta politik, yasal alanla ilgili olduğu bilinmeli, çatışma sürecindeki rolümü basit iletişimden öteye taşırmamalı, kapasitesinin bu role uygun olmadığını kavramalı, esas görevlerine yoğunlaşmalıdır.

5- Yerel seçimlerde ortaya çıkan gerçeklik görülmeli, belediye çalışmalarının klasik düzen belediyeciliğinden öteye gidemediği, bunun halkta ve çalışanlarda derin bir rahatsızlık yarattığı bilinmeli, özleştirilse yaklaşılmalı, gerekli olan yapılmalı.

6- Belediyeciliğimizin temelinde demokratik komünalizm yapmakta olup gereklerine yanıt olabilecek kadro ve örgütlenmeleri sürekli yenilenip yetkinleştirilmelidir.

7- Müzakere çerçeve yasasının form ve içerik sorunları (önceki mektupta 3. ve 9. maddeler) derinliğine kavranmalı, her maddeye özgü kapsamlı konferanslarla aydınlanmaya ve örgütlemeye gidilmeli, diğer partiler, sivil toplum ve hükümeti ilgilendiren yönlerden diyaloga geçilmelidir.

8- BDP'nin dönüşüm kongresi içerik ve format itibariyle içten benimsenmeli, katkı ve katılımlar bu temelde olmalıdır.

9- Aynı hususlar HDP Kongresi için de geçerlidir. HDP stratejik olarak gerçek bir demokratik sosyalizm partisi olmak kadar, temel taktik unsurlar olan arklı bileşenlerin stratejik doğrultuya içtenlikle katılımı ve katkısı sağlanmalıdır. Birbirinden rol kapma, istismar etme alanı olmadığı kesinlikle kavranmalı ve her bileşen birbiriyle pozitif katkı temelinde yarışmalıdır.

10- DTK kendisinin Kürt sorununun demokratik ulus çözümünün karar düzeyinde temel zihniyet gücü olduğunu bilmeli ve bu zihniyetle sürekli yoğunlaşmalı, dokuz temel alanda oluşturacağı ana komisyonlarla konferans hazırlıklarını layıkıyla temsil etmeli, bunun Türkiye'deki politik-faşist kavram ve teorileri parçalayacak temel olduğunu iyi bilmelidir.

11- HDK gerek Demokratik Ulus Meclisinin (Önerim yüz civarında üyesinin olmasıdır) gerek Bölgeler Meclisinin (yirmi beş civarında bölgenin temsili) stratejik birliğini layıkıyla temsil etmeli, bunun Türkiye'deki politik-faşist kavram ve teorileri parçalayacak temel olduğu iyi bilinmelidir.

12- Demokratik sosyalizmin böylelikle devlet, ülke, ulus kavramlaştırılması tarihsel ve politik felsefe ile bağı yetkince kurularak statükonun güçlü eleştirisi ile aşılması sağlanmalıdır.

13- Tüm bileşenler, küresel neoliberal kapitalist saldırıya karşı ancak sosyalizmin bu çerçevede güncelleşmiş (öz ve biçimde) haliyle başarılı bir seçenek oluşturabileceğini tüm yönleriyle kavramalı ve pratikleştirmelidir.

14- Pratik görevlendirmeler bu ana çerçeveye uygun olarak ve taktik gereği sürekli yenilenmeyi göze alanlarca gerçekleşmeli.

15- Sürecin merkezinde kişi olarak zorunlu olarak devletin de kabul etmesi nedeniyle rol almam ve fiilen tüm alanlar açısından koordinatör konumunda kalmam asla yanlış anlaşılmamalı; otoriter, tekçi, antidemokratik olarak yargılanmamalıyım.

AKP'nin hegemonik yaklaşımını durdurmak istiyoruz

(Başkan ve Yetkili ayakta bekliyordu. Sırrı Süreyya'ya dönüp kıyafetini göstererek “Bu ne, yeni bir moda mı? Çok yakışmış” dedi.)

S. S. Önder: Teşekkür ederim Başkanım. Bir daha geldiğimizde size de getiririm.

A. Öcalan: Teşekkür ederim, güzelmiş.

İ. Baluken: Başkanım, sağlığınız nasıl? Bir önceki görüşmede baş dönmeleriniz vardı. Azaldı mı? Herhangi bir muayene ve ilaç tedavisi oldu mu?

A. Öcalan: Evet, sizden sonra bir uzman doktor geldi. Bir teşhis söyledi. Buraya not almıştım ama şu anda göremiyorum. İki tane ilaç verdi. Şu anda daha iyiyim.

İ. Baluken: İlaçların isimlerini hatırlıyor musunuz?

A. Öcalan: Şu anda hatırlamıyorum.

İ. Baluken: O zaman biz çıkışta buradaki doktorunuzla görüşelim. Tıbbi durum ve ilaçlar konusunda kendisinden bilgi alalım.

A. Öcalan: (Sırrı'ya dönerek) Baskın Oran'la görüşüyor musun? Senin hocandı, değil mi? Benim zamanımda daha asistandı.

S. S. Önder: Ara sıra görüşüyorum Başkanım. Akil Adamlık serüvenini kitaplaştırıyor bu günlerde. Size de getireceğim.

A. Öcalan: Baskın Oran, Ahmet Özer ve Mesut Yeğen, üçünün tarih uzmanlığından faydalanmak istiyorum. Şimdi sizden önce devlet heyeti ile bir görüşme yaptım. Bazı sonuçlara vardım. Size aktaracağım. Ama önce sizi dinleyeyim.

S. S. Önder: Başkanım, yaptığımız görüşmenin tutanaklarını Kandil'e gönderdik. Notlar Kandil'e ulaştı. Hükümet heyeti ve Hakan bey ile görüşme gerçekleştirdik.

A. Öcalan: Tutanağınız kaç sayfa tuttu?

P. Buldan: Ortalama her görüşmemizin tutanağı 25-30 sayfa tutuyor. Mümkün olduğunca burada konuştuğumuz her konuyu aktarmaya çalışıyoruz.

A. Öcalan: Kandil'deki notlar kaç sayfa olmuştur?

P. Buldan: Sanırım 400-600 sayfa civarındadır.

A. Öcalan: Kandil bunu kitaplaştırmayı düşünmüyor mu?

P. Buldan: Bu önerinizi arkadaşlara iletiriz.

A. Öcalan: Evet Sırrı Bey, devam edelim.

S. S. Önder: Öncelikle bu son görüşmemize gelen süreci aktarmak istiyoruz. Dün Başbakanlık binasında Beşir Atalay, Efkan Ala ve Bekir Bozdağ ile son gelişmeleri değerlendirdik. Toplantının sonuna doğru Hakan beyi de çağırdılar. Toplantımız onunla beraber devam etti. Size bir sunum yaptıklarını ve sizin de önemli ölçüde onayladığınızı, ortaklaştıklarını söylediler. Son gelişmelerin tam da bu ortaklaşma üzerine gelmiş olmasının kendilerini kaygılandırıldığını söylediler.

Bizler kendilerine öncelikle sürece dönük uyarılarımızın yeterli ciddiyette ele alınmamış olmasının sonuçlarını ve sorumluluklarını hatırlattık. Beşir ve Efkan beyler bu söylediklerimizi önemli ölçüde kabullendiler. Fakat onlar da KCK'nin tutumu konusunda zorlayıcı durumlar olduğunu, özellikle yol kesme ve asker kaçırma meselesini hiçbir zeminde geçiştiremediklerini söyleyip yardım istediler. Biz ortaklaşma kısmı, sizinle ortaklaşmaları ve size dönük aktardıkları bilgileri bizzat sizden duymamızın esas olduğunu söyledik ve onlar da süratle bu görüşmeyi kararlaştırdılar. Dolayısıyla bizimle bütün detaylarını paylaşmadıklarını belirttiler ve sizde olduğunu söyledikleri bilgiyi paylaşmaya geldik.

A. Öcalan: Onu konuşacağız. Lice'de neler oluyor, bana anlatın. Öncelikle şunu bilmelisiniz: Siz bir müzakere heyetisiniz. Ağırlığınızı korumalı, prestijinizi de kaybetmemelisiniz. Onun için devreye girerken çok düşünmeli, girdikten sonra da gereğini yapmalısınız. Müzakere yürütmek acemiliği ve plansızlığı kaldırmaz, bunu bilmelisiniz. Sözüünüzün her yerde ağırlığı olmalı. Beni temsil ediyorsunuz. Beşir beye de, İçişleri Bakanına da şunu söyleyin: Bizim attığımız bütün adımların bir karşılığı olmalıydı. Yapılması, ele alınması gereken şey farklıydı. "Attığımız bütün adımları kör gözle izlediniz.

Öcalan'ı hiç tanımıyorsunuz" deseydiniz. Ben teslim olmuşum gibi yansıtıyorlar. Öcalan'ın imajı böyle yansıtılamaz. İşte Mehmet Altan ve benzerleri de bu imalarda bulunuyor. "Öcalan Türkiye'nin başına en büyük diktatörü taşıyor" diyorlar.

Bunlara söyleyin, benim hakkımda konuşurken ciddi olsunlar. Bu algıyı kırmak lazım. Yarın Kandil de böyle düşünürse ne olur? Biz teslim olmuş bir güç değiliz. Muazzam bir savaş gücümüz var. AKP'nin iktidara gelmesi de 2000'li yılların başında bizim milliyetçi laik diktatörlüğü ve faşizmi çökertmemizle oldu. AKP bunun üstüne geldi. Ama şimdi AKP her şeyi kendine mal ediyor. Hasta tutsakları bırakmayı bile pazarlık konusu yapıyor. Bu doğru değil. Her şeyi bizi sıfırlayarak yapmak isterlerse olmaz. Bu AKP açısından da iyi olmayacak neticeler verir.

Benim ısrarımın sebebi devletin yeniden yapılanma sürecidir. Bu çok ciddi bir iştir. Devleti yeniden dizayn etmek tarihi bir sorumluluktur. AKP bu zemin üzerinde yükselmek istiyor. Bu KCK operasyonlarını işte böyle bir zemin üzerinden yaptılar. Bütün veriler KCK operasyonlarının bir emperyalist oyun olduğunu gösteriyor. Bütün belirtiler uluslararası lobilerin görev başında olduğunu gösteriyor. AKP bunu bile göremiyor. Şimdi Samanyolu TV'de Şefkat Tepe benzeri diziler var. Daha önce de söylemiştim: Bir Kürt bir Türk'ü, bir Türk bir Kürt'ü en alçakça nasıl öldürür, bunu yerleştirmeye çalışıyorlar. Ben çok derin bakıyorum. Savaş Buldan'ları örnek verdim ya, nasıl öldürdüklerini inceleyin diye verdim. Heyete de söyledim, bu mantığı çözmek lazım. Üstelik tüm senaryoyu Fethullah Hoca'nın yazdığını söylüyorlar. Bu doğru mu?

S. S. Önder: Basına bir ses kaydı düştü. Orada dizinin finali için kendisine danışılıyor.

İ. Baluken: Basında senaryonun son onay merciinin Fethullah Hoca olduğu da birkaç kez yazıldı.

A. Öcalan: O zaman her şey ortadadır, kanıtlanmıştır, netleşmiştir. Bilgi kaynağım olduğunuz için size soruyorum. Bu kanlı tuzağın küçük bir parçasıdır. Siz de hala şaşkınsınız. Sol da öyle, aynı şekilde şaşkındır. Karşımızdaki cephe akıl almaz bir oyun tezgahlıyor. Ama hiç kimse bunu anlamıyor. Bu devlet ile buradaki uzlaşma olmazsa JİTEM, kontrgerilla ve benzerleri sizi yaşatmazlar, hepinizi vururlar.

Nasıl vurulduğunuzu da bilmezsiniz. O solcularda nasıl vurulduklarını anlamazlar. Ben devletin milli istihbarat teorisini bile herkesten daha iyi biliyorum. Buraya ilk getirildiğimde Jandarma, Genelkurmay, Emniyet, Kara Kuvvetleri, MİT güya beni çapraz sorguya almuşlardı. Ciddi bir tek soru bile sormadılar. “PKK kaç gram esrar sattı, nerede ne oldu?” gibi birkaç adi suç yüklemeye çalıştılar. Bu kadar sığ yaklaşımlar devlette de var. Tayyip bey de on iki yılda bu Şefkat Tepe’yi yapanlar ile kol kola yürüyerek Kürtleri tasfiye etmeye çalıştı. AKP dahil Türkiye’deki diğer iki parti dizayn edilmiştir. CHP ve MHP tamamen anti-Türk karakterdedir, anti-Kürt karakterdedir. Bunlar halkları birbirine boğuşturma partileridir. Anayasa Uzlaşma Komisyonunda bile gördünüz, halkların yararına olan tek bir maddeyi bile kabul etmediler. Devlet bu partilerle niye para veriyor, anlamıyorum.

İşte ben en büyük devlet düşmanıydım, ama devletin rasyonalitesini benim kadar çözümleyen yoktur. Devlet burjuva anlamında da olsa en geniş akli ifade eder. Bunlarda bunu görecektir bir görüş bile yok. AKP’de rant akli var. MHP’de “Kürtleri nasıl öldürürüm”, CHP’de “Kürtleri nasıl tasfiye ederim” akli var. Biz bu devletle büyük savaştık, ama şimdi büyük barış yapmak istiyoruz. Bizim silahımız devletin rasyonel silahıdır desem nasıl çözümleyecekler, işin içinden nasıl çıkacaklar? Basından okuyorum. Mehmet Altan ve benzerleri de bana demokrasiyi öğretiyorlar, (gülerek) ilginç değil mi? Babası, oğlu, torunu, hepsi birlikte yazıyor, “Erdoğan’ı Türk halkının başına bela eden adam Apo’dur” diyorlar. Dehşete düşüyorum. Onlara söyleyin, Tayyip’i sınırlayan tek adam benim. Bunu nasıl anlamıyorlar? Ben hep biz AKP’nin hegemonik yaklaşımını durdurmak istiyoruz dedim. Kandil’e de yazdım. Biz durdurmazsak Türkiye diktatörlüğe gider. Tayyip beyi bu hale getiren Deniz Baykal’ın kendisidir. Tayyip’i hapisten çıkardı, Siyasete soktu. Güya Deniz Baykal’ı dizayn etmek isteyen büyük kafa şöyle düşünmüş: “Kürt meselesini Tayyip’e temizletiriz, yerine de Deniz Baykal’ı getiririz.” O gizli toplantıları da bunun için yapıyorlardı. Şimdi de “Erdoğan gidecek, bunu Apo engelliyor” diyorlar. Böyle şey olur mu? Biz AKP’nin hegemonyasını sınırlandıran tek gücüz. Bu medya çok karışık.

S. S. Önder: Medyadaki yaklaşımları üçe ayırmak mümkün. Muhafazakar medya en önemli dönüşümü geçirdi. ‘Bebek katili’ söyle-

minden “Barışın teminatı Öcalan’dır” noktasına geldiler. Bu tavır Başbakan’a bile bu kadar yok. Gerçi yarın öbür gün Başbakan’dan tersine bir işaret alırlarsa bu söylenilerini sürdürmeyeceklerini biliyoruz. Ama yine de bunu medyadaki bu sürecin en önemli izdüşümü olarak görüyorum. Bu kesim bir yandan da sizi KCK’ye karşıt bir yerde konuşturarak bunu yapıyor. İkincisi, sizi ve yapmak istediklerinizi gerçek perspektifi ile kavrayanlar. Bunları siz de biliyorsunuz. Üçüncüsü, en sorunlu olan yer, güya bize dost gibi gözükenler. Sinsi bir yaklaşım içindeler. Bizimle kurdukları dil hep üsttenci ve hiyerarşik. Kendileri için bir şey yapamayanlar bizim kendileri için her şeyi yapmamızı istiyorlar. Bence en sorumlu olan kesim bu kesimdir.

A. Öcalan: Asıl suçlu kendileridir. Bunu bana mal etmeye çalışıyor, Kürt’ü de yandaş yapmak istiyorlar. Mehmet Altan’ların da rantı azalmış, kıyamet koparıyorlar. Bunlar küçük rantıye grubudur. Biz Fransız Devrimi’ndeki baldırıçıplakların hareketi konumundayız. Zaten bize de hep baldırıçıplak diyorlardı. Biz kimsenin oyununa gelmeyeceğiz. Bizi kullanmaya çalışmak kimsenin hakkı değildir. HDP de işte bu özgürlükçü demokrasi hareketidir. Tek demokrasi ışığıdır. Herkes ciddi olacak. Sandığınızdan yüz kat daha ciddi bir hareketiz. HDP demokratik, ekolojist ve feminist bir harekettir. Şimdi bunlar HDP’yi boğmaya çalışıyor. O bakanlara da söyleyin, bu saldırı birlikleri, linç hareketleri devam ettikçe biz silahları bırakmayacağız. Biz enayi miyiz? HDP’yi daha doğmadan boğacaksınız, ondan sonra da silahları bırakın diyeceksiniz! Böyle şey olur mu? Biz gücümüzü on kat daha arttıracacağız. Bunlar durdukça ben silah bırakmam.

İsterdim ki BDP de bunu anlasın, ama maalesef anlamıyorsunuz. Koşulları sağlanmadan silahları bırakmak demek hepinizin tasfiye olması demektir.

Sahtekar sola da söyleyin, Tayyip beyi de durduran tek şey benim buradaki yoğunlaşmamdır. Ama ben de ağır hükümlüyüm. Koşullarım kısıtlıdır. Siz de, Kandil de bunu tam bilmiyorsunuz, çocuk oynadığı sanıyorsunuz. (Pervin’e dönerek) Ağar’a çatıyorsunuz, Korkut Eken’e çatıyorsunuz. Tamam, çok cesur ve asisiniz, ama bunlarla baş edemezsiniz. Kavgacısınız ama beni tam bilmiyorsunuz. Demokratik ulus çözümünün yüzde birini bile bugüne kadar hayata geçiremediniz. Kandil de öyle.

S. S. Önder: Başkanım, bu demokratik ulus çözümünü ve Önderlik kurumunu bazı şeyler netleşsin diye sormak istiyorum. Siyasal yapılanmada elli'nin üzerinde kurum var. Bütün bu kurumlar ulus-devlete reddiye fikrine sahipler, ama ulus-devlete göre planlanmışlar. Bu işin içinden nasıl çıkacağız?

A. Öcalan: HDP Kongresi bunun için önemlidir. Kavramsal bir kongre olmalı. Faşist ulus kavramı da bir Türk kavramı değildir. Lobilerin halklarla düşmanlığı inşa etmek, halkları cehennem kotasına almak için inşa ettikleri bir Türklük var ortada. Her alanda böyledir. Hakim paradigmadan bahsediyorum. Bu sanat cephesinin örgütlenme tarzıdır. Savaş cephesi de böyledir. Birkaç general hariç, hepsi İsrail tarzı örgütlenmedir. Üç cumhurbaşkanını Telaviv'de kararlaştırıp darbeler yaptılar. Yanlış anlaşılmasın, ben Ermeni karşıtı veya Ermeni düşmanı değilim. Hiçbir Ermeni bizim gibi Ermeni sorununu gündeme getirmedi. Biz getirdik. Beni 'Ermeni dölü' diyerek yargıladılar. Ben emperyalizmle bağlantılı bir sistematikten bahsediyorum.

P. Buldan: Başkanım, Mehmet Ağar ve Korkut Eken hala devlet tarafından korunuyor, yargılanmıyorlar. Bunu sormak istiyorum.

A. Öcalan: Daha derin tahliller de yapabilirim. Sizin hatanız şu-rada: Derinlikli düşünmüyorsunuz. Mehmet Ağar siz İstanbul'dayken size yakın oturuyordu, değil mi?

P. Buldan: Evet, aynı apartmanda.

A. Öcalan: Olası bir Kürt potansiyeli taşıyan kim ise onun üzerini çizmişler ve imhaetme kararını vermişler. Ufacık dürüst bir Kürt ihtimaline bile tahammülleri yok. İmha ediyorlar. Böyle şey olabilir mi? Beyaz Türk'ün Müslüman düşmanlığını nasıl yorumluyorsunuz? İskilipli Atıf olayını biliyorsunuz. Ben söyleyeyim: Bütün bunlar Proto İsrail çalışmasıydı. İsrail devletine giden yolu yaptılar. MİT bile daha diine kadar İsrail'e yakın generallerin emri altındaydı. Bunlar ne kadar Türk'ü Kürt'e, Kürt'ü Türk'e kırdırırlarsa o kadar Müslüman halkları da bitirecekler. Bunlara deyin ki, Müslümanları da, Müslümanlığı da biz kurtarıyoruz. Bu Mavi Marmara meselesini de basite almamak lazım.

A. Öcalan: Yavuz ve Şah İsmail meselesinde de iki iktidar ve hegemonik anlayış var. Yavuz orada İran hegemonyasını durdurmaya çalışıyor. Ben Yavuz'u övmem, ideolojisine katılmam. Ama gerçek

şudur: O dönemde iki hegemonik anlayışın çarpışması var. Bunları bilmeden gözü kör bir Alevicilik de, Sünnicilik de olmaz. Demokratik halklar birliğini geliştirirken İslam enternasyonalizmini önermemin sebebi budur. Sosyalizmi de arayacaksak İslam içerisinde arayacağız. Hatta İslam'ın da ötesi var. Mazdeklerden Sümerlere kadar götürebiliriz. Oradaki sosyalizm Avrupa sosyalizmini cebinden çıkarırır. Sol bunu yapmıyor. Bir tek Hikmet Kıvılcımlı bunu biraz yaptı. Tarihimizin rengi de İslam rengidir. Sol bunu yapmadığı için kaybetti. Gerek Türklük gerekse de solculuk en çok bizim geliştirmemiz gereken alan gibi duruyor. Devletle de bu temelde uzlaşmak istiyoruz. Devleti bugün yıkalım, yerine yeni bir devlet getirelim, devlet daha zalim bir karakterde olur. Devleti demokratikleştirme, söndürme ve toplumu öne çıkarmadoğru olan yöntemdir. Değişim de böyle olur. Stalin devleti yıktı, yenisini kurdu, ama sosyalizmi de bitirdi.

Ben bu görüşmelere değer biçiyorum. Biz boşa zaman geçirmiyoruz. Sizinle yaptığımız toplantılar da önemlidir. Kandil'e daha sonra bir mektup yazacağım. Ama şimdi birkaç şeyi belirtmek istiyorum. Bu arkadaşlar otuz yıldır beni uygulayamıyorlar. Onlara sert eleştiri yapacağım. Dağlılar, cesurlar, kararlılar, ama askeri, siyasi ve ekonomik, üç alanda ağır eleştireceğim. Ben bu arkadaşlar için mükemmel bir ordulaşma zemini yarattım. Onlar ise o ordulaşmayı başaramadılar. Savaş tarzını da, ciddi bir eylem çizgisini de geliştiremediler. Siyaseten gerçek bir PKK yaratmanın bütün imkanlarını önlerine serdim. Ama gerçek bir kadro, politik-ideolojik önderlik geliştiremediler. En son demokratik çözüme giderken bu KCK silahını bir model olarak önerdim, onu da hayata geçiremediler. İşte şimdi yüzü aşkın belediye var, irade var, meşruiyet var, ama demokratik komünalizmi bile uygulayamıyorlar. Kandil'in payı şu: Demokratik komünal inşa yok. Bu haliyle neredeyse iflasa götürecekler. Birkaç müflis tüccar neredeyse hepsini iflasa götürecek. Kandil birinci sorumlu, BDP ise süper sorumludur.

Siz kapitalizmi mi uygulayacaksınız? Kapitalizm modeli uygulanacaksa, AKP varken niye size ihtiyaç duyulsun? Eğer bunları başaramazsanız nasıl politika yapacaksınız? Bana çaresizliği dayatırsanız, ben de bunları bırakın derim. Diyarbakır'da altı ay çalışsam Diyarbakır ekonomisini komünleştirebilirim. Komünalite çalışırsa esrar,

uyuşturucu vb. kalkar; tarım, üretim vb. ayağa kaldırılır. Belediyeler bunu yapabilir. Bu modeli bulmanız lazım. Bunlar hiçbir şey yapamazlar. Bunun için büyük bir irade savaşı vermeniz gerekir. Ekonomi okulu, ticaret okulu kurabilirsiniz. Kredi benzeri şeyleri bulursunuz. Mükemmel bir demokratik ekonomik sistem kurulabilir. Siz de, Kandil de, devlet de her şeyi bana yıkıyorsunuz.

Kandil, Rojava, belediyeler, bunların hepsini ben nasıl yapacağım? Onun için bir sekreteryam olsun diyorum. Bakanlara da söyleyin: Apo bir sekreteryaya, bir de şeffaflık istiyor deyin. Türkiye halkına hizmet etmek için uğraştığımı herkes bilsin. Apo adına hiç kimse konuşmasın. Biz her şeyi yazılı yapalım. Hatta gerekirse devlet imzalamaz, ben imzalarım. Benim burada ne söylediğim belli olsun. Bu zorunlu bir ihtiyaçtır. Aksi durumsu olmayan havuzda yüzmeye benzer. Benim adıma milyonlarca yalan söyleniyor. Bütün bunların önüne geçeriz.

İkinci olarak da bir hakemlik heyeti gerekli, hatta zorunludur. PKK'yi de, devleti de denetleyecek bir heyet. İşte şimdi bu heyet olsaydı, Lice'de yanlış kim yapıyorsa onu uyarırdı. Devlet mi, PKK'mi yanlış yapıyor, belli olurdu. Dünyada bu böyledir. Başından beri söyledik, yapmadılar. İşte şimdi Türkiye'de tam bir kaos var. AKP şimdi niye kaçınıyor? Kaçınıyorsa demek ki işin içinde hile var, hegemonik hesap var, tasfiye var. Böyle olmaz. Söylediklerimiz yapılsaydı, devlet aklı için de, ağırlığı için de daha iyi olurdu. Kurnazca, hile ile altımızı oymak, partimizi lince tabi tutmak kabul edebileceğimiz şeyler değil. Siz de bunlara anlatın. Siyaset böyle yapılır.

İşte en son Duran konuşmuş. Büyük konuşuyor, ötesini düşünmüyor. Sanki o eylemleri yapınakla devlet buraya geldi, benimle görüştü! Hayır, öyle bir şey yok.

S. S. Önder: Başkanım, burada yol haritası, takvimlendirme ve çözüm önerisiyle size bazı sunumların olması gerekiyordu. Onlarla ilgili bir gelişme var mı?

A. Öcalan: (Dosyadan iki kağıt çıkardı) Elimde belge var, size okuyayım. Bu belge hayata geçmeli. Eğer uygulanırsa bu çerçeve yasadır, devrim niteliğindedir. Ortadoğu Devrimine de kapı aralayacak, o kadar önemlidir. Bana doyurucu geldi. Size okuyup ayrı ayrı fikirlerinizi alacağım.

“Belge: Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin

Güçlendirilmesine Dair Yasa Tasarısı

“Amaç: Madde 1- Bu kanunun amacı, terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi için başlatılan çözüm sürecinin işleyişine ilişkin esasları düzenlemektir.

“Madde 2- Uygulama, İzleme ve Koordinasyon: Devlet, çözüm süreci kapsamında aşağıdaki hususlarda gerekli tedbirleri alır:

“Teröre yol açan sebep ve sorunları tespit eder, çözüm yollarını geliştirir.

“Terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesine yönelik siyasi, hukuki, diplomatik sosyo-ekonomi, psikoloji, kültürel, insan hakları, güvenlik ve silahsızlandırma alanlarında atabileceği adımları belirler.

“Gerekli görülmesi halinde yurtiçi ve yurtdışındaki kişi ve kuruluşlarla temas, diyalog ve görüşme (müzakere) vb. çalışmalar yapılmasına karar verir ve bu çalışmaları gerçekleştirecek kişi, kurum ve kuruluşları görevlendirir.

“Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüş, sosyal yaşama katılım ve uyumları için gerekli tedbirlerini alır.

“Bu konularda gerekli mevzuat çalışmalarını yapar.

“Bu kanunun kapsamında yapılan çalışmalar ve alınan tedbirleri kamuoyuna gerekli zamanda doğrudan bilgilendirme yapar.

“Alınan tedbirlere ilişkin uygulama sonuçlarını izler, ilgili kişi, kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlar.

“Madde 3- Yetki ve Sekreteryaya: Çözüm sürecindeki ilgililere ilişkin bütün kararları alma ve görevlendirme BAKANLAR KURULU yetkisindedir.

“Madde 4- Çözüm süreci ile ilgili bütün hususları kamu düzeni ve güvenliği müsteşarlığı yürütür.

“Madde 5- Kanun kapsamında ilgili kurumlara verilen görevler:

“Bu görevleri yerine getiren kişilerin ve görevlilerin aşağıdaki yaşarlardan dolayı hukuki ve cezai sorumluluğu olmaz, bundan dolayı cezalandırılmazlar.”

Bu taslak size nasıl geldi, ayrı ayrı düşüncelerinizi almak istiyorum.

S. S. Önder: Sizin de dediğiniz gibi ilk bakışta doyurucu bir taslak. Yalnız bir sorun var, muhataplık meselesi tarif edilmemiştir. Bu

bir eksiklik gibi duruyor.

A. Öcalan: O husus 5. maddede düzenlenecek.

S. S. Önder: Başkanım, 5. madde uygulama maddesidir, şekli bir maddedir, yani tekniğine ilişkin bir maddedir. Muhataplık meselesinin 2. maddede düzenlenmesi daha isabetli ve yerinde olur. (Sırrı eğilerek elindeki belgeye baktı) Başkanım, bu 5. maddenin altı boş, buraya hangi ceza maddelerinin muaf tutulacağı tek tek yazılmalı.

A. Öcalan: Doğrudur.

S. S. Önder: Bunun dışında bana geliştirilebilir, doyurucu ve önemli bir başlangıç duygusu verdi, bunun üzerinde konuşabiliriz.

İ. Baluken: Başlıktaki ve içerikteki 'terör' tanımlaması bence sorunludur. Terör yerine şiddet kavramı kullanılması psikolojik açıdan da daha olumlu bir etki yaratır.

A. Öcalan: Bu konuyu ben de böyle düşündüm, ama oraya çok takılmamak lazım, biz yine de öneririz. Terör kelimesi Türkçe değil Fransızcadır; çatışma denilebilir, şiddet denilebilir, bunlar önemli değil.

İ. Baluken: Zaten bu haliyle önümüze gelirse biz gerekli muhalefeti yaparız. Meclise de bu şekilde gelirse, çıkıp gerekli eleştiri ve önerilerimizi açık bir şekilde dile getiririz.

P. Buldan: 2. Maddenin c bendinde 'görüşme' yerine müzakere denilmesi daha doğru olur. Zaten siz de önermişsiniz. Ayrıca ben de başlık konusunda 'terör' kelimesinin değiştirilmesini daha doğru buluyorum.

(Heyet ayrı ayrı şu görüşü dile getirdi: Genel olarak olumlu bir başlangıç metni sayabiliriz, önerilerle de geliştirilmesi yerinde olur.)

A. Öcalan: Evet, bu taslak sizinle de tartışılır. Bence de MİT Yasasıyla birlikte müzakerenin çerçevesini tamamlıyor. Yalnız sizden istediğim başka bir şey var. Bunlara takılmayın, daha önemli olan şey bunun zamanlamasıdır. Bizim bunu aylarca beklemeye tahammülümüz yok. Meclis ne zaman tatile giriyor?

P. Buldan: Bu ay sonu gibi.

A. Öcalan: Yani 20-25 gün var şurada. Şimdi siz hemen buradan çıkar çıkmaz Ankara'ya gidip Beşir bey, Edoğan bey ve diğer muhataplarınızla görüşeceksiniz. "Apo ile oyun olmaz, bunu aylarca bekleyecek halimiz yok" diyeceksiniz. Bu haliyle bile kabul edebiliriz,

ama Meclis kapanmadan bunun çıkması lazım, yoksa ben bilmem.

Yetkili: Sayın Başkan, bu süre konusunu bu şekil sınırlandırmazsanız, bunu muhataplarıyla görüştükten sonra ifade etseniz daha yerinde olmaz mı?

A. Öcalan: Cumhurbaşkanlığı seçimi olmadan öncesinde çıkması lazım. Bunu Kandil'e de söyleyin, azami Haziran sonuna kadar çıkması lazım, çıkmazsa ben garanti veremem. Siz bunu görüşün ve başkanların bu konudaki düşüncelerini alın. AKP tekrar uyduruk nedenlerle karşı çıkar ve bunu kabul etmezse tam bir savaş çıkar. Kandil'e de şunu söyleyin: Bu son Lice olayları benzeri hadiseler durumu zorluyor. Biz ciddi bir çalışma içerisindeyiz. Bu kargaşa, araba yakmalar, yol kesmeler, alıkoyma vb. durmalı, en azından ay sonuna kadar kesinlikle durmalı. Bu olaylar çok zorlamış, neredeyse iki taraflı provokatörler 'başardık!' diyecekler. Bu yasayla bütün sorunlar çözülecek, muhataplık falan hepsi çözülecek.

Şunu da söyleyin: Bu alıkoymaları işçileri, askerleri hemen bırakınlar. Bu yasallaşma şansını kurtarmak için belirttiğim hususlar çok önemlidir. Şunu da söylüyorum: AKP bunu da oyalamaya dönüştürürse demek ki hile vardır. Bu olaylar yasallaşma şansını da bitirir. Ateşkes içinde ateşkes ilan edilecek. Beşir beyin, Etkan beyin, Hakan beyin konumu iyidir, onları da zorlamak olmaz. Benim burada imkanlarım zayıftır, iletişim kanallarım kısıtlıdır. Müzakere, muhataplık hepsi hal olacaksa, uzman sekreteryaya, medya ve ihtiyacımız olan başka heyetleri oluşturacağız. Bu heyet çalışmalarıyla önemli oranda sorunlarda yol alacağız. Bu konuları CHP ile de görüşün, Kılıçdaroğlu'na da anlatın: "Devlet bir dönüşüm geçiriyor, bunun dışında kalırsanız başarıma şansınız yoktur" deyin. İzah edin. Ona deyin ki, bu sizin için son şanstır, bu son şansı iyi kullansın.

S. S. Önder: Kılıçdaroğlu ile bir görüşmemizde dedi ki, "Biz süreç başladığında bir araştırma yaptık, ortaya şöyle bir şey çıktı: İnsanların yüzde 70'i Kürt komşu istemiyor." Ben de kendisine tam da bu yüzden kenarda durmak yerine inisiyatif almalısınız dedim.

A. Öcalan: Ona "Dönüşüm geçiren devlettir, senin idealize ettiğin devlet. Öcalan size de her şeyi anlatmak istiyor, MHP'yi de bir kenara bırakın, pozisyonunuzu tekrar gözden geçirin, AKP'yi de başımıza bela eden sizsiniz" deyin. Siz de anlatın, inatçı olun, derinlikli olun.

AKP ile müzakere ediyoruz, sizinle de ederiz, siz gereğini yapmazsanız AKP hem sizin hem de bizim başınıza bela olur deyin.

Muhtemelen on gün içinde tekrar geleceksiniz. Bu kanun bir günde çıkar. Çıktıktan sonra Cumhurbaşkanlığı meselesini bütün yönleriyle ele alacağız. Bütün yaşam için bir bloklaşma olur, demokratik cephe kurarız. AKP ile de, CHP ile de görüşürüz. Hangisi demokratikleşmeye geliyorsa ona göre karar veririz. Şunu da tekrar söyleyeyim: Ortadoğu'nun kaderi değişiyor. Bu düzenlemelerle sadece yeni Türkiye'nin değil, yeni Ortadoğu'nun temelini atacağız. Bir sonraki görüşmede daha ayrıntılı açacağım. Rojava, İran, Irak, Ruhani ziyareti vb. hepsini değerlendireceğim.

Gerçi süremiz çok az, ama BDP ve belediyeler için de kısa bir şey söyleyeyim. BDP Kongresi netleştirdi mi? Eşbaşkanları kim olacak, yönetime kimler girecek?

P. Buldan: Çalışma henüz tamamlanmadı, kongre tarihi ertelenebilir, yönetime daha çok cezaevinden çıkan arkadaşlar düşünülüyor. Siz eşbaşkanlar için bir isim önerebilir misiniz?

A. Öcalan: Ben de düşünüyorum. Hatta eşbaşkanlık için Emine ya da Ayla olabilir mi diyorum. Ama bilmeliler ki benim gibi koltuksuz olacaklar. Bir dahaki gelişinizde bunları değerlendirip gelin. Belediyelere ilişkin de kısaca koordinasyon halinde çalışsınlar, belediyeler birliği gibi altı ay içinde bunu gerçekleştirsinler, yoksa hepsini alacağım, yapamıyorsunuz diyeceğim. Yerel yönetimler sürekli toplanmalıdır. Gün demokrasiye sahip çıkma günüdür. Ben burada onlar için genel koordinasyon görevi yapıyorum.

P. Buldan: Gelmeden Aysel ile de görüştüm, size selamı vardı, size bir not gönderecekti, fakat buraya acil geldiğimiz için gönderemedi.

A. Öcalan: Rapor ve önerilerini gönderebilir, avukat olarak gelebilir. Avukatların yolu açıldığı zaman o da avukatlarla gelir. (Sırrı'ya dönerek) Bir dahaki sefere Leyla ile, hatta Sabahat ve Ertuğrul ile de gelebilirsin.

Herkes selamlar.

Müzakere tüm vatandaşların haklarını yasallaştırmak demektir

(Başkan heyeti ayakta karşıladı. Çok şık, dinç, moralli ve sağlıklı olduğu görüldü.)

Başkan (Pervin Hanıma dönerek): Geçmiş olsun, televizyondan izledim. Önemli bir şey yoktur umarım. Nasılsınız?

P. Buldan: Tansiyonum düştü. Biraz yorgunluk, biraz uykusuzluk vardı. Sıcak da eklenince küçük bir baygınlık geçirdim. Şu anda iyiyim. Teşekkür ederim Başkanım.

A. Öcalan: Üçünüzü de izliyorum. Çok çalışıyorsunuz, çok koşturuyorsunuz. Benim tempoma ayak uydurmak kolay değil. Yine de başarılısınız. Kendinize dikkat edin.

A. Öcalan: (Sırrıya dönerek) Size de hayırlı olsun mu diyeyim? Kızınızı nişanlamışsınız.

S. S. Önder: Evet Başkanım, değişik bir duygu, teşekkür ederim.

A. Öcalan: Bu konudaki yaklaşımım biliniyor. Sabah da biraz düşündüm. Bir değerlendirme yapmamın faydalı olacağı düşüncesindeyim. Bu konularda dikkatli olmalısınız. Her evlilik bir köleliği de getirebilir. Burada önemli olan özgür yaşamdır. Erkeğin köleliğine girmek tehlikelidir. Kızınızın erkeği çözümleyerek özgür bir yaşama girmesi önemlidir. Bu konuda siz de yardımcı olmalısınız. Mevcut düzen kız çocuğunu bitirir, öldürür. Çünkü piyasa erkeği kadınla yaşamayı bilemez; hem çaresizdir hem de erkek erkten gelir, güç dayatmasına gidebilir erkek. Sizin bu konuda sağlam bir düşünce sistematığınız var, yardımcı olmanız gerekir.

S. S. Önder: Bu konudaki uyarılarınızı önemsiyorum Başkanım.

A. Öcalan: Evlatlarınızla ilgilenmeniz önemlidir. Hegel'in meşhur

bir çözümlemesi var, Hegel doğanın bir oyunundan bahseder. “Canlılar bir yavruları olduğunda ölüme karşı kendini koruma yoluna gidiyor, canlıların üremesi ölüme bir meydan okumadır” der. Yani üreme ölüm korkusuna karşı bir tepkidir. Bu doğa kanununu evrenin oluşumunda da görebilirsiniz. Büyük soğuk karanlığa karşı galaksilerin, güneşin, yıldızların oluşumu, ışınların saçımı vb. bana göre karanlığa bir yanıttır. İnsanda bu farklı bir şeye bürünür. İnsanlar çoğalarak kendilerini güvenceye aldıklarını sanırlar. Bu bir savunma reaksiyonudur, fakat en geri bir biyolojik cevaptır.

Kürtlerde de bu savunma refleksi vardır. Benim için önemli olan biyolojik çoğalma değil, işin toplumsallaşma kısmıdır. Esas çoğalma toplumsallaşmayla mümkündür. Sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik alanlarda, yani yaşamın her alanında toplumsallığı çoğaltabilmek önemlidir. Bu konuda Alman örneği fikir verebilir. Almanlar sosyal, siyasal, ekonomik güçlenmeyle biyolojik zayıflığı kapatırlar. Alman erkeği de, kadını da çok güçlüdür. Ama onlardaki çocuk sayısı öyle bizdeki gibi kontrolsüz değildir. Kürtler için de kaba bir biyolojik üreme değil, ideolojik, siyasal, toplumsal üreme önemlidir. PKK’de yaptığınızı da budur. PKK bugün Türk Solunun durumuna düşmüşse bu toplumsal çoğalma sayesinde. Türk Solunun içine düştüğü durumu görüyorsunuz. Biyolojik dürtülerle kendilerini ne hale getirdiler, görüyorsunuz. Ama bizde Kandil oradadır. Kandil ideolojik, siyasal, örgütsel üreme merkezidir. Kürtlerin de bu temelde yaşamı esas almaları önemlidir. Bizim dışımızdaki diğer Kürt liderlerinde bu durum yoktur. Barzani ve Talabani ise biyolojik üremeyi esas alırlar. Bizim farkımız buradadır.

Bana göre bu koşullarda sizler için bir iki evlat yeterlidir. Kontrolsüz çoğalma doğayı ve evreni bitirir. Erkek ve kadın sosyal, ekonomik ve kültürel olarak kendini çoğaltarak yaşamalıdır. Kürtlerde bu bakışı oturtmayı önemsiyorum. Mühim olan yaşamı sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik olarak büyütme olmalıdır. İşte bunu yapmayan bu ırgatların, tarım işçilerinin durumunu görüyorsunuz, çocuklarının durumu hazindir.

Aslında ben de bu temelde devrimciliğe başvurdum. Mevcut düzene başkaldırdım. Bence bu konuları tartışmak, yaşamın her alanında değerlendirmek önemlidir. Belediyeler kendi komünal

projelerini oluştururken bu konulara da yoğunlaşmalıdır. Çocukların gerekli eğitimi görebilmesini herkes önemsemelidir. Belediyeler bunu başarabilirse bir fark yaratabilir. Bugünkü gibi AKP'ye endeksli politikalar üzerinden sonuç alamazlar. AKP istediği zaman kredileri keser, bütün bu kurumları bitirir. AKP'nin bakışı karakol yapmak, HES yapmak, yani tüm yaşamı bitirmeye yönelik politikalar uygulamaktır. Ben bunun aşılması için dokuz boyut saydım. Bunlar çok önemliydi. Ama siz bunları hükümete anlatamıyorsunuz, yaşama geçiremiyorsunuz. Böyle olduğu için şimdi heyet bana yeni şartlar getiriyor. (Öfkelenerek) Peki, getiriyorsun da, sen bana özgür yaşamın nesini veriyorsun diye sormadınız mı? Biz kendi toprağınızda ne yapacağız, tartışmadınız mı? Gidin, Beşir Beyle de konuşun. Bunları tartışmadan uyduruk gerekçelerle bana gelmesinler. Biz çocuk değiliz, deli değiliz, terörist değiliz! Teröristin Allah'ı da sizsiniz deyin. Kendilerini uyarıyorum, bana sahte gündem dayatmasınlar.

Yanlış anlaşılmasın, ben silah düşkünü değilim, ama bu şekilde yaklaşırsa farklı değerlendireceğim. Beyaz Türkler eliyle Kürtler Kürt işbirlikçiliğiyle yasadışı ilan edilmiş. Kürtlük yasadışı bırakılmış. Yaşam alanı sıkıştırılmış. Hükümet bunu anlamıyor mu? Siz anlatamıyor musunuz? Hükümet halen bu sefil haliyle bizi tasfiye etmeye çalışıyor. Oysa biraz kafaları çalışsaydı, çağdaş yaşam için normların, yasaların gerekli olduğunu bilirlerdi. Bu şekilde örgütlenebilen bir devlet gereklidir. Ama ben takip ediyorum, siz de Anayasa Komisyonunda bile izlediniz. Beyaz Türkler Kürt olarak benim adımla yasaya bile yazmıyorlar. Onlara deyin ki, beni (Kürtleri) yasaya almadığınız zaman beni siz dağda tutuyorsunuz demektir. "Öcalan Kürtleri yasadışılıktan, onların tanımıyla 'eşkiyalıktan' alıp yasa altına almak istiyor" deyin. Kürtlerin eşit, çağdaş kültürü ve kimliğiyle yaşamı için yasa yapmıyorlarsa bunda hile vardır; bu açık bir soykırımdır, kültürel soykırımdır. Sizin de bunu anlatmanız, herkese bunu kavratmanız gerekir.

Bazıları çıkıp boş konuşuyor, temelsiz bağılıyor. Hiç hoşlanmıyorum, siyaset böyle yapılmaz! Herkesin anlayacağı şekilde anlatacaksınız. Yasasını yapalım diyorsak, devlet için bu iyi olan bir durumdur. Onlar da beni buraya tıktıklarını, kandırabileceklerini düşünüyorlarsa büyük yanılıyorlar. Onlara bunu anlatın. Deyin ki, yasada bizi kabul etmezseniz daha büyük bir savaş olur. Müzakerenin anlamı da tüm

vatandaşların hakkını yasallaştırmaktır. Kürtler de buna dahildir. Televizyon programlarında da milletvekillerinizi izliyorum, kimse doğru anlatamıyor. Yasa, anayasa ne anlama gelir, doğru ifade edemiyorlar. Ben burada her şeyi açık olarak belirtiyorum. Hükümete de söyleyin: Yasa, anayasa, politika anlamında Öcalan'ın eksiği var mı yok mu? Yoksa gereğini yapacaklar. Akılsızlık hükümetten kaynaklanıyor. Onlara deyin ki, siz farkına varana kadar Cemaat sizi boğacak! İşte ortaya çıktı, bilmem neresine kadar böcek koymuşlar, hükümet yargılamıyor. Beşir Beyle bunları konuşun.

Bunlar kafaya takınışlar, beş on gerillamız var, tasfiye edecekler. Beyaz Türkler de provoke ediyor. Beyaz Türkler "Gerilla halen dağdan inmedi" diye bastırıyor. Tayyip de bunlara cevaben indireceğim diyor. Nasıl indireceksin? Gerilla demokratik ortamda gelmezse bunlar her şeyin biteceğini görmüyorlar mı? Hazırlık yapılmadan, demokratik ortam sağlanmadan gerilla gelirse siz de bitersiniz, o çok konuşan Sol da biter, devlet de biter, Tayyip de biter, MİT de biter!

Şimdi bu çerçeve yasayı getirmişler; bunu getirmeleri kendileri açısından iyidir. Bu bir taviz de değildir. Sanki benim ağır isteklerim karşısında getirilmiş havası veriliyor. Oysa bu yasa on yıl önce olmalıydı. Bunu bile söyleyemiyorlar. Dün izledim: O şerefsiz Oktay Vural "Apo istedi, onlar yapıyor" diyor. Benimle ne alakası var? Devlet kendisi için yapıyor! Bu MHP'nin paralel devlet olduğu da çok zaman geçmeden ortaya çıkacak. Hem de dış güçlerin denetiminde olan bir yapı olduğunu göreceksiniz. İşte yakın dönemdeki seçimlerde Sarıgül ortaya çıktı. Sarıgül Türkiye'deki en büyük bayrağı açmadı mı? Bilmem kaç metre uzunluğunda, kaç metre genişliğindeki bayrakla ortaya çıktı.

(Sırrı Süreyya'ya dönerek) Sen bunu söyledin diye seni linç etmek istemediler mi? Sarıgül'ün en büyük Washington merkezli proje olduğu ortaya çıktı. MHP de bayrakçılık yapıyor, Sarıgül ile durumları aynıdır, yani Washington merkezlidir! Diyarbakır'da bayrak provokasyonu yapanlar da aynıdır. MHP açık bir CIA projesidir. CIA bu projeye Solu, emekçileri ezip bitirmeyi hedefledi, büyük oranda başarılı oldular. Sol ise halen bunu göremiyor. Solun ne hale düştüğünü Soma'da gördünüz işte! Bu durumdaki Sol halen Apo şöyle yapıyor, böyle yapıyor diye saçmalamaya devam ediyor.

S. S. Önder: Başkanım, bu kızgınlığınızı, öfkenizi anlamaya çalışıyorum.

A. Öcalan: Hayır, ben son derece sakinim, ama büyük savaş gerçeği olduğu için böyle dile getiriyorum.

S. S. Önder: Bugüne kadar kimsenin başaramadığını siz burada başardınız. Müzakere ile devlete yasa çıkarttırdınız. Bence bu yasa tarihidir. Meclis'e de geldi. Bu topraklarda eşi benzeri yok. Ne Müslümanlar, ne Aleviler, ne de sosyalist yapılar bunu başarabildiler. Siz başardınız.

A. Öcalan: Benim için çok basit bir yasadır. Önemli olabilir, ama bana göre bir devlet kendini bu hale düşürmemeli, bir yasa çıkarmayı bu kadar farklı bir tablo içerisine koymamalıdır. Bu konuda da Almanları inceleyin. Almanların her şeyi yasalaştırma ve hukuka göre düzenleme konusuna düşkünlükleri muazzamdır. Yol yaparken, köprü, bina yaparken bile bir santim kaymaması için yasaları uyguluyorlar. Türkiye'de halen herkes yasadan kaçıyor. Böyle sığ oldukları için Kürtlerin yasada tanımlanması da bunları kaygılandırıyor, bazılarını kızdırıyor. Bu çok açıktır.

S. S. Önder: Başkanım, Almanların yasa geleneği Bismarck'tan bugüne kadar çok güçlüdür. Oysa buralarda tarihten bugüne kadar hiç hukuk yok, yasa geleneği yok. İlk defa bunların alışkanlıklarını siz kırdınız, bu çok önemli.

A. Öcalan: Bu yasa devletin hayrı içindir, benim için değil. Ama onlar anlamıyorlar. Anlamadıkları için de bu yasa çıkarırken bile Hakan Beyi de, heyeti de çok zorlamışlar. Bu kadar basit yaklaşıyorlar. Devlet de basit yaklaşıyor, PKK de. PKK de "Bunlar beni kandırıyor" şüphesini taşıyor.

S. S. Önder: Bu yasa çıktıktan sonra bize sayfalar dolusu sövseler bile bence önemsememek gerekir. Bugüne kadar kim hangi mücadeleyle devlete neyi kabul ettirmiş, buna bakmak gerekir.

A. Öcalan: Çok güzel tespit etmişsiniz, zeki yönünüz hoşuma gidiyor. Bu konuda CHP ile de görüşün; onlara da "Öcalan burada sizi de kurtaracak şeyi yapıyor" deyin. Ben daha önce Baba İshak örneğini vermiştim. Türklerin tarihinde hep otoriterliği, iktidarı alma geleneği olmuştur. Çin'den, Buda'dan bir şeyler almışlarsa hep iktidarı için almayı tercih etmişlerdir. Cengiz Han dahil tüm hakanların durumu budur. Os-

manlı'da da şehzadelerin durumunu biliyorsunuz. Şimdi televizyon dizisi yapıldığı için insanlar farkına varıyorlar. Şehzade Mustafa'nın asılması örnektir. İzlemiştinizdir, korkunçtur. Bunların iktidarlara için yapamayacakları şey yoktur. Kanuni'den Atatürk'e kadar bir iktidar hastalığı var. Bugün de herkes iktidar hesabı yapıyor.

Geçenlerde Engin Alan dışarı çıktı. Onun durumunu iyi inceleyin! (Yetkiliye dönerek) Sayın Yetkili, sizler de iyi takip edin! Gerçi sizi de Adana'da ne hale getirdiklerini izledim. Yere yatırıp üzerinize ayak basıyorlar, silah doğrultuyorlar, siz de hala görmüyorsunuz. Bunların hepsine Amerika'da Rambo eğitimi vermişler. Engin Alan ve benzerleri öldürücü tiplerdir. Bu bir okuldur, bu okuldan çıkanları şimdi de Irak'ta görüyorsunuz. Bunların hepsi aynı okuldan çıkıyor.

S. S. Önder: Sanırım Devlet Bahçeli de onu uyarmış. Şimdi Genel Kurula girmesine de engel olmaya çalışıyorlar. O yüzlerini toplumdan biraz saklamak istiyorlar.

A. Öcalan: İmkanları yeterince değerlendiremiyorsunuz. Bu konuda tüm imkanları kullanmalısınız! "MİT karanlıktır, güvenemeyelim" diyorsunuz. Ama Engin Alan da, (Pervin Hanıma dönerek) Korkut Eken de (Size karşı tavrından bahsetmiştim) bastırarak. Fırsat bulurlarsa hepinizi imha etmeye çalışırlar, anında bitirirler. Engin Alan tam bir iktidar sapıgıdır. Yırtıcı subay derler bunlara. Normal bir Türk böyle yapmaz.

Engin Alan ölüm subaylarının planlayıcısıdır. Bunlar günlük planlamalar yapar, bu planlamaları da CIA'e rapor verirler. ABD Türkiye'yi altmış yıldır bunlara vermiş. Fethullah Hoca da, Türkeş de öyledir; Ruzi Nazar, Enver Altaylı ve benzerleri öyledir. Bunlar Türklük dünyası üzerine nasıl operasyon yapacaklarını planlıyorlar. Ben sadece öldürme tarzları üzerinden bile bunları çözdüm. Kürt'ü öldürme şekilleri Türk işi değildir. İşte Sakine'lerin ölümünde de bunu görebilirsiniz. Sakine'nin ölümünü nasıl izah edeceksiniz? Bu kadar vahşi bir öldürme yöntemi bunların işidir. Ömer Güney aslında küçük bir Engin Alan'dır, NATO gladiosunun adamıdır. Ocınayetleri işlerken buradan her şeyi bitirmeyi hedeflediler.

Ben buradaki heyetin çalışmalarına değer veriyorum, ama hükümet heyeti zorluyor. İşte geri çekilme meselesi, cumhurbaşkanlığı benzeri konuları dayatmaya çalışıyor. Müzakere heyetleri ve tarihi

belli olmadan hiçbir şey gelişmez. Bunu açık ifade ediyorum: Hiçbir kıpırdama olmayacak. Geri çekilmeyi tamamladığımız an paralel tek-rar devreye girer. O yüzden müzakere tarihi netleşmeden tek kıpır-dama olmayacak. Bunların gücü küçümsenmemelidir. İşte Engin Alan, Erdoğan'ı tehdit etti. Erdoğan da çıkıp korkmuyorum diyor. Aslında korkması gerekir. Çünkü onun arkasında ABD var, her şeyi yapabilir. İşte IŞİD de bu güçlerin icadıdır. Burada da IŞİD'i yaparlar. Erdoğan artık bunu anlasın. Beşir Atalay'a da, Efkan Ala'ya da an-latın. Bunlar devletin güvenliğini, Kürt meselesini tartışmayı bile bil-miyorlar. İşteburadaben bunlara bilgi veriyorum, ama heyet de bunu anlamıyor. Beni sorgulamasını bile bilmiyorlar. İlk geldiğimde de beni sorgulamasını bile bilmemişlerdi.

Yetkili: Efendim, sorgulama değil, diyalog diyelim isterseniz.

A. Öcalan: Çok önemli değil, neticede bilgi var işin içinde. Tarihi Türk-Kürt ilişkilerine dinamit döşediler. Ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, güvenlik vb. her konuda dinamit döşemişler. Bunları gör-meniz gerekir.

P. Buldan: Demokratikleşme paketiyle desteklenmeli.

A. Öcalan: İşteben buna da çok kızıyorum. Ben dokuz başlığı öner-dim. Her şey dokuz ana başlık altında var. Bu başlıkların hepsi birbirine organik olarak da bağlıdır. Siz ise tek tek ele alıyorsunuz. Bir de dışa-rıda güya farklı konularda beni mahkum etmek isteyenler var. İşte bu dil meselesi. Zana Farqini yazıyor, güya bana da öğretiyor. Ben güya Kürtçeyi geliştirmiyormuşum. İşte şarlatan dediğim nokta budur. Ben buradaki çalışmalarımı dile de katkı sağlıyorum. Şimdi Kürtçe yayın yapan tek bir devlet kurumu var, TRT 6... Aslında bu kanal kurum olarak önemli, ama AKPiçeriğini boşalttı, kendisi belirledi. Bu kurum bile buradaki süreçlebirlikte oluştu. Atilla Uğur burada bana böyle bir çalışma yapacaklarını söyledi. Benimle ilk Kürtçe konuşan kişidir. Ben önemsemiyorum, ama bunları bilmeniz gerekir.

S. S. Önder: Atilla'dan bahsetmeyelim artık isterseniz. Biz bu me-seleyi tam olarak kavradık. Bence zamanımızı alıyor.

A. Öcalan: Anladım! Bilmeniz açısından söylüyorum, yoksa ben bunları önemsemiyorum. Ama sizin bilmenizde fayda var. Düşüne-biliyor musunuz, bu şarlatanlara göre güya ben Kürtçe bilmiyorum, onlar da Kürtçe şampiyonudur. Bir de bazı çevreler güya benim başka

liderlerin çıkmaması için önlerini kestiğimi iddia ediyorlar. Ben daha önce Selahattin'e de söyledim, (Pervin'e dönerek) size de söyledim. Bütün yetkilerimi size vermeye hazır olduğumu söyledim. Ama 24 saat taşıyabilmeniz koşuluyla bunu ifade ettim. Bugün de söylüyorum. Taşıyabilen biri çıksın, ben bütün yetkilerimi vermeye hazırım. Şimdi bazıları Selahattin için "Apo onu istemiyor" diyorlar. Yalan söylüyorlar. Ben kendisine değer veriyorum, kendisini geliştirmek için çok çabalıyorum. Kendisi de mütevazı birisi, öğrenmeye çalışıyor. Selahattin'in Kürt siyasetini tanımasını, tüm kırk yıllık mücadelenin girdisini çıktısını bilmesini istiyorum. Sadece bir başlangıç yapıyor, daha fazla çabalaması gerekir. PKK dahil hiç kimse benim önderlik tarzımı geliştiremiyor. Öcalan'ı doğru anlama hayatidir.

Burada bir Marksist arkadaş var. Marks'a da, Stalin'e de toz kondukturmuyor. Onunla tartışmayı çok seviyorum. Şeyhmus delidir ama benim arkadaşımdır. Burada herkesi idare etmek zorundasınız. İnanılmaz ölçüde dürüsttür ve iyi bir insandır. Takımına da aldım, birlikte futbol oynuyoruz. İki yıl önce Şeyhmus'a Marks'ın bir cümlesini bulmasını söylemiştim. İki yıldır uğraşüyor, geçenlerde yeni bulup bana haklısınız diye geldi. Ben Marks'ın Paris komünarları için "Sağduyuyla müzakere etselerdi tek doğru şeyi yapacaklardı" cümlesini araştırıp bulmasını söylemiştim. Şeyhmus, "Marx öyle bir şey yapmaz, burjuvazi ile görüşmez, onları muhatap almaz" diyordu. Şimdi o cümleyi bulduğunda anladı. Sola da bu örneği anlatın. (Gülerek) Ama ben bulsun diye Şeyhmus'a "Seni döverim, öldürürüm" demiştim. O yüzden buldu getirdi. İşte bizim pozisyonumuz da budur!

Müzakere pozisyonumuz önemlidir. Bundan sonra siz de yasayı uygulamak için çabalayın. Hakan ve Beşir'le görüşün, yasayı uygulatın. Dokuz ana başlıkta heyetlerimiz olacak. Bir ana heyetimiz olacak. Bunun adını Demokratik Müzakere Heyeti koyalım. Bu heyette sizler olacaksınız, ama aynı zamanda genişleteceğiz. (Sırrı'ya dönerek) Sen de benim birinci yardımcım olacaksın. Bu dokuz başlık artabilir de, sayısı on'dan az olmayacak bir heyete ihtiyaç olacak. Siz tartışın, eşbaşkanlarla, sivil toplumla, bizimkilerle öyle tespit edin. Öyle bir oluşturun ki, tüm toplum (Aleviler, kadınlar vb.) "Bu heyet beni temsil ediyor" desin. Yetenekli olsunlar. Bu heyetlerle Eylül'de proje ve yasal süreç başlatacağız. Otuz, kırk tane projemiz olacak. Örneğin ekonomi.

Biz belediyelerimizde demokratik komünalite uygulayacağız. Ekonominin yüzde 50-60'ını bu komünaliteye bağlayacağız.

S. S. Önder: Başkanım, geçenlerde Diyarbakır'daydım. Ekonomi Konferansı için çalışma yürüten arkadaşlarla görüştüm. Görebildiğim kadarıyla belediyeleri işin dışında tutuyorlar. Ben de tam tersi olması gerektiğini söyledim. Belediyelerin bu çalışmanın önemli bir öznesi olması gerektiğini ifade ettim. İnşallah yanlış dememişimdir.

A. Öcalan: Tabii, belediyeler işin içinde ve öncüsü olacak, farkımız orada ortaya çıkacak. Şimdi belediyelerin yaptıkları ev ekonomisi, dikiş nakış kursu, mikro kredi vb. anlamsız şeylerdir. Biz birkaç köyü birleştirip komünaliteyi oluşturacağız. İsrail'de bile bu modeller var. Latin Amerika'da var. Bunların isimlerini bile değiştirebilirsiniz, ama hayata geçirin. Siyaset böyle yapılır. Parti organlarında üyeyseniz fırtına koparacaksınız. Seçime doğru kanıtlayacaksınız. Öyle boş konuşanlar, bilmeden konuşanlar, başarılı olamayanlar başka yerlere gitsinler. Bunları siz denetleyeceksiniz, emeğinize saygı duyuracaksınız. Siz emek veriyorsunuz! Doğru örgüt, doğru denetim yapmalısınız. Bu işler ahbap çavuş ilişkisiyle gitmez. Ben HDP için söylemiştim. Kırk yıllık bir mücadele birikimini, hatta Mustafa Suphi'lerden beri olan birikimi bugünlere getirdiğimizi ifade etmiştim. Bu bilinçle yaklaşmalısınız. Figen'i de ben buldum size. Sanırım tam bu işe uygun oldu.

P. Buldan: Akşam televizyondaydı, izlediniz mi?

A. Öcalan: Evet, izledim. Çok beğendim. Siyasetin yüzde 50'si hitabettir, o konuda başarılı olduğunu gördüm. Figen Hanım'a başarı dileklerinizi iletin. İki Eşbaşkan'ın ikisi de genç ve dinamiktir. Tüm Türkiye'ye hitap etsinler, çok yaratıcı olmalılar. Görev ve konu dağılımı yapsınlar. Güçlerini birleştirsinler. Anayasada izin çıkan kitabımdan faydalansınlar.

S. S. Önder: Evet Başkanım, Ertuğrul ile Sabahat'ın selamları var. Benim onlarla ilgili bir önerim var. Yeni bir enternasyonal kurulum. Bu iki arkadaş da orada yoğunlaşsın.

A. Öcalan: Hazırlık yapabilirler, ama acele etmeyin. İsmi de sonra koyarız. Ortadoğu'da bu çalışma önemlidir.

S. S. Önder: Başkanım, ben daha geniş, dünya enternasyonalini öneriyorum. İrlanda'dan Rojava'ya, Arjantin'den Occupy Hareketine

kadar bu yeni direniş bir araya getirecek, sizin belirlemelerinizi ve deneyimlerinizi dünya ölçeğinde açığa çıkaracak bir çalışmadan bahsediyorum. Ertuğrul ve Sabahat buna öncülük edebilirler.

A. Öcalan: Hazırlık yapsınlar, yoğunlaşsınlar, sonra bakarız. Ertuğrul da şimdi daha rahatlamıştır. Ertuğrul'a da, Sabahat'a da selamlarımı söyleyin. Bir ara onların buraya gelme durumu olacak. Siz de heyetle görüşün. Hatta Leyla ile birlikte gelebilirler. Leyla yakın zamanda gelsin. Onunla Ortadoğu'daki gelişmeleri değerlendireceğim, Barzani'ye de bazı mesajlar göndereceğim.

Bu EMEP çevresi ayıp etmiş. Partiye girmediler, değil mi? Bu bir aydınlanma çağıdır. Felsefe yapmasını bilmeyen siyaset yapmasını beceremez. Descartes felsefesi, dinsel evrenselcilik Batı rasyonalitesinden pozitivist evrenselliğe dönüştü. Bu evrenselliğin şöyle bir eksikliği var: Demokratik İslam Kongresinde de biraz açmıştım, tekil kavramına değinmiştim. Mutlak doğruyu kastediyorum. Bu evrensellikte tekilcilik yoktur. Ne mutlak tekilcilik ne mutlak evrenselcilik doğrudur. Sosyalizmin yenilgisinin, IŞİD'in çıkışının bu evrensellekle ilişkisi vardır. Biz çoğulculuk kavramını getiriyoruz. Çoğul demokrasi, çoğul sosyalizm diyebilirsiniz. Hiçbir Türk milliyetçiliği Anadolu'daki Türk milliyetçiliğini kabul etmemiştir. Özbek, Türkmen, Azeri milliyetçiliği tek tipçi Türkçülük dayatmasını kabul etmemiştir. Çünkü Turanizm, Türkizm adı altında onları tekleştirilmeye çalışırsan, onlar da bunu kabul etmez. Bu çoğulculuğu anlatmak için HDP'ye önemli görev düşüyor. HDP tarih komisyonunu kurabilir, felsefe boyutunu tartışabilir. Bilim adamları bu konuda yoğunlaşabilirler. Nazan Üstündağ ve onun gibilere de çağırımdır.

Müzakere aşaması önemlidir, tarihi değerdedir. Şimdi muhtemelen yasası da çıkacak. Siz de Beşir Bey'le görüşün. Benim hassasiyetimi anlasınlar. Bu geri çekilme meselesinden bahsediyorlar. Geri çekilme meselesini de onlarla görüşeceksiniz. Bizim için sorun değil deyin. Ama Müzakere Heyeti, İzleme Heyeti ve Devlet Heyeti üç ana kurul olarak göreve başlarsa tartışırız. Bunlar olmadan olmaz. Hatta bazı grupların gelişi bile tartışılır. İşte bu anaların durumu falan ortada, bunlara yönelik adım atılabilir. Bu konuda oluşturulacak İzleme Kuruluna yetki veririz, Akillerden bir derleme de olabilir. Geri çekilme, yol, karakol vb. konularda İzleme Kurulu bir ombudsmanlık gibi çalışabilir.

İ. Baluken: Başkanım, bu İzleme Kurulu oluşturulurken birlikte ortaklaşmamız önemlidir. Çünkü akıl heyetler oluşurken de AKP ortaklaşma yerine daha çok kendine yakın olanlara yer vermeyi tercih etti. İzleme Kurulunda böyle bir yol izlerlerse önümüze sorunlar çıkabilir.

A. Öcalan: Biz beş altı kişilik bir Başkanlık Heyeti belirleriz, İzleme Kurulu da kendi örgütlenmesini kendisi yapar. İsterlerse bin kişi de yapabilirler, onlar bilir. Biz ciddi iş yapacağız. Bunu başarırız Soma benzeri acıların bile önüne geçeriz.

(İdris'e dönerek): İşte Bingöl'deki bu vadileri, dereleri görüyorsunuz. Nasıl talan ediyorlar! Aslında bu sizin için bir namus meselesidir. Kıyamet koparmalısınız. Bu konuda Kandil de, BDP de bugüne kadarki tavırlarından utanmalıdır. Bunu uygun bir üslupla anlatın! Öyle Hasip gibi zart zurt ederek olmaz! Bunlar da anlamıyor, siz de anlamıyorsunuz. Ben rasyonel devlet aklını savunuyorum. Rezondata (devlet aklı) Fransızların ilk ortaya çıkardığı tanımdır. Devlet akılsız olmaz. Beş yıldır ben heyetle bunu tartışıyorum. Hegemonik AKP değil, demokratik AKP olması gerekir. Devlet akıllı bunu gerektirir. Bunlar olmaksızın olmaz. Yasa olmazsa olmaz. Yasadan hemen sonra Müzakere ve İzleme Kurulu oluşturup süreci başlatacağız.

S. S. Önder: Başkanım, İzleme Kurulu sivil mi olacak?

A. Öcalan: İçinde resmi görevliler de olabilir, asker temsilci de olabilir, çok önemli değil, çünkü güvenlik meselesidir. Geri çekilmeyi yasayla, resmi bakışla yürütmek lazım. O nedenle onların olmasında fayda var.

P. Buldan: Başkanım, başından beri İzleme Kurulu olmasını istiyorsunuz, ama bir türlü kabul ettiremedik.

A. Öcalan: Bunlar anlamıyorlar. Biz belli bir aşamaya getirince paralel bunun kokusunu hemen alıyor. Kokuyu alır almaz Cemaat'in arkasındaki beyin gücü harekete geçiyor. Siz bunu görmüyorsunuz. Ben bazı yazarlar üzerinden muazzam sonuçlar çıkarıyorum. Ben kendim bir İzleme Kurulu gibi çalışıyorum. Bunları okuduğumda benim tutsaklığımı, ev hapsi dahil, kendilerine bağlamak istediklerini anlıyorum. Evcilleşmiş, kendilerine bağlı bir Apo istiyorlar. Barzani de, ABD de bunu istiyor. Ama ben müzakereye başladığım gün de söyledim: Ben burada zaten özgürüm dedim. Felsefi olarak, ideolojik

olarak bir tutsaklık yoktur. Tutsaklık olsaydı benimle müzakereye oturmazlardı. Ama tabii ki mekansal ve zamansal koşullar İmralı'da bir tutsaklıkla devam ediyor. Felsefi olarak böyle bir çalışma yapan bir insan tutsak değildir. İzleme Kurulunu Beşir Bey'le tartışın, görüşün. Yasa çıkarsa, kurullar oluşturulursa Cumhurbaşkanlığı seçimine kadar muhtemelen bir oturum yaparız. Dokuz ana başlığı arttırabiliriz. Bu bir toplumsal proje paketi olacak. Siz de buradan çıkacak sonuçları Meclise götürmeye çalışacaksınız. AKP ile götüreceksiniz. Tüm çevreleri (Aleviler, kadınlar vb.) buna katacaksınız. Bunun sonucunda tarihi demokratik anayasal çözüm olacak!

A. Öcalan: Şimdi bu Cumhurbaşkanlığı meselesine geleyim. Ne yaptınız, bunu görüşelim.

P. Buldan: Bir Cumhurbaşkanlığı Komisyonu oluşturduk. Beş MYK üyesi, beş milletvekilinden oluşan bir komisyon çalışmaları yürüttü. Sivil toplum örgütleri ve değişik çevrelerle görüşmeler yaptı. Selahattin Demirtaş ismi öne çıkıyor.

A. Öcalan: Bence çabanız Türk, Alevi gibi farklı bir aday profili üzerinde olmalıydı. Böylesi bir durumda tartışmalar yaşanabilir. İşte dün de Figen'i sıkıştırmaya çalıştılar. "Kürt Hareketi seni Türk mayası olarak kullanıyor olmasın" diye sordular. Kendisi iyi cevaplar verdi. Benim kaygım budur. Yoksa Selahattin de uygundur. Ama Alevi ve Türk olması farklı çevrelerin kendi temsiliyetini görmesi açısından olumlu bir etki yaratır diye düşünüyorum.

İ. Baluken: Kandil'dekiler de aynı kaygıları dile getirmişlerdi.

A. Öcalan: Sosyolojiyi temsil ettirmek önemlidir, sizin çalışmanız komisyonunuzun yöntemi sosyolojiyi temsil etmeli. Selahattin tercihi oyları kemikleştirebilir. Oy artışı yapabilir mi, ben çok emin değilim. Biz bir düzen partisi değiliz. Hem HDP Genel Başkanı hem de cumhurbaşkanı adayı olursa parti işleri nasıl olacak?

P. Buldan: Başkanım, zaten bir aylık bir süredir. Bu süre içerisinde parti işlerinin aksayacağını düşünmüyoruz.

İ. Baluken: Aynı kaygıları biz de göz önünde bulundurduk. Tüm çabamızı bu yönde bir sonucun ortaya çıkması için seferber ettik. Ancak gittiğimiz farklı kesimler de Selahattin ismini öncelikli olarak önerdiler. Farklı bir alternatif isim önerisi şekillenmedi, herkesin ortaklaşa bildiği farklı bir isim şekillenemedi.

A. Öcalan: Rıza Türmen üzerinde yoğunlaşmışsınız, ama sizi zor durumda bıraktı.

S. S. Önder: Tam tersine, olumlu oldu, kendisi de onur duydum dedi.

A. Öcalan: Peki, başka kim olabilir? (Sırrıya dönerek) Sen ya da Ertuğrul olabilir misiniz?

S. S. Önder: İkimizin de üniversite diploması yok, o nedenle olmaz.

A. Öcalan: Figen olabilir mi peki? Nerelidir Figen?

S. S. Önder: Ceyhanlıdır, ama onun da üniversite diploması yok.

A. Öcalan: Ufuk Uras olabilir mi?

S. S. Önder: Sol çevrelerde ciddi bir tepki var, ortaklaşmayı sağlamaz.

A. Öcalan: Gencay Gürsoy?

İ. Baluken: Kapsayıcılığı konusunda şüphelerimiz var. Yeterince kabul görmeyebilir.

S. S. Önder: Şebnem Korur Fincancı ismi de çıktı. Sebahat ve ben de önermiştik.

A. Öcalan: O da uygun değil. Yahu gerçekten de uygun kimse yok.

Yetkili: Efendim, bu konuda heyeti eleştirebiliriz, sanki çok iyi çalışmamışlar, ama her üç arkadaş da diğer bütün konularda, yüzlerine karşı söylemiyorum, ama temsiliyet boyutuyla gerçekten çok iyi götürüyorlar.

A. Öcalan: Peki, bu isim konusunu buradan belirleyemeyeceğiz. Onu siz yetkili organlarla tartışarak kriterlere uygun bir şekilde belirlemeye çalışın. Selahattin de olabilir tabii, benim için bir veto durumu söz konusu değil. Daha geniş katmanları içerebilecek, hatta HDP'li olmayacak bir aday da olabilir. Milletvekili olması şart da değil. Ekmeleddin gibi bir adayı biz de bulabilirdik.

P. Buldan: Büşra Hocanın da ismi çıktı, fakat çok kabul görmedi. Kandil de o olmaması gerektiğini söyledi. Cezaevi pratiği de uygun değil.

A. Öcalan: Evet, uygun değil, hiç olmaz. Zaten hitabet önemlidir, iddialı olmak önemli. Onlar yok. (Pervin'e dönerek) Bu konuda seni örnek gösterebilirim. Senin hitabetin çok iyi!

P. Buldan: Başkanım, bana nazar değdi, dün mitingde bayıldım. Ayrıca sizi gördüğüm için bütün kadınlar sarılmak istiyorlar.

A. Öcalan: Evet, işte sen beni gördüğün için bayıldığında herkes Pervin'e ne oldu diye soruyor. (Gülerek) Evet, dikkat etmelisiniz. İzledim, tam benden bahsederken, 'Serok Apo' derken yere yığıldınız. (Gülerek) Ben adamı böyle çarparım işte. Ama sonra tekrar toparlanarak gelip konuştunuz, müthişti! Ne kadar özgür bir kişiliğin olduğundan emin değilim, ama tarihsel kişiliğin önemlidir. Zamanımız olsaydı aslında seninle kasetle bir konuşma yapmak isterdim. Seni dinlemek isterdim. Aşiret kurallarına göre senin eşin öldüğünde akrabaları içinde evlendirilmen gerekirdi, ama sanırım sen buna karşı çıktın. Aşiret kanunları bunu gerektiriyor. Ama sen hareketimiz içerisinde aşiret kurallarından kopmuş bir Kürt'ü temsil ediyorsun. Yani hem aşiret hem de Özgürlük Hareketi içinde gidip geliyorsun. İşte Hititliler zamanını bunun için örnek verdim. Bu aşiret kadınından demokratik ulus kadınına dönüştüğünün bir göstergesidir. "Ben benim, ben kimsenin değilim" diyeceksin.

(Sırrı'ya dönerek) Değil mi Sırrı? Pervin arkadaş bunu ispat etmek durumundadır. Dokuz bin yıllık bir ömrünüz var, ayrıca yirmi yıldır bizimle bir birlikteliğiniz var, bu bizim için çok önemlidir. Bu temelde bütün kadınlara, kadın eşbaşkanlara özel selamlarımı iletin. Kadınların "Öcalan özgür olımadan özgür olmayacağız" sloganı güzeldir. Çünkü ben özgürüm, siz de özgür olacaksınız! Sonuç olarak siyasetçi özlü, güçlü bir kimlik olmak zorundadır.

Cezaevlerindeki kadınlara selam söyleyin. Fatma İzol mektup yazmış yine. Kendisine yardımcı olmamı istiyor. Korkmasın, ben yardımcı olurum. Kürdistan'da tanrıça kültürünü kitaplaştıracaktır. Yine Gulan Kılıçoğlu gelişmeye açık bir arkadaş. Ona ve Elham Kaçar'a selamlarımı iletin. Cizre Belediye Başkanı Leyla'ya selam söyleyin. Ayla ve Emine ne yapıyorlar? HDP'ye girdiler mi?

P. Buldan: Ayla ile görüştüm. HDP'ye girmedi. DTK'da görev almayı düşünüyor. Rapor yazacaktı, ama biz buraya acil geldiğimiz için ancak bir dahaki sefere getirebilirim.

A. Öcalan: Tamam, nerede istiyorsa orada çalışsın. Rapor da gönderebilir, çok da önemli değil. Emine de istiyorsa gönderebilir. Bir de bu analar meselesi var. O konuda birkaç şey söyleyeyim. O ço-

cuklar onlardan daha çok bana yakınlar. Benim yoldaşlarımdır. Bunlar özgürlük çocuklarıdır. Bu konuda PKK'yi de eleştiriyorum. "16 yaşından küçükleri gönderiyoruz" demişler. Onlar bunun önemini bilmiyorlar. Bu ortamda o çocukları nasıl zorlayabiliriz? Pozantı'daki durumu hepiniz biliyorsunuz. Demokratik zemini sağlayarak onların durumunu tartışabiliriz.

A. Öcalan: BDP Kongresi için çalışmalarınız ne aşamada?

P. Buldan: Tüm alanlarda çalışmalar devam ediyor. Eşbaşkanlar ve Parti Meclisi adayları konusunda bu çalışmaların bitmesiyle beraber size de sunacağız.

A. Öcalan: Kongre tarihi ne zaman?

P. Buldan: 11 Temmuz.

A. Öcalan: Geç olmuyor mu peki?

P. Buldan: Ertelendi zaten, 11 Temmuz olarak belirlendi.

A. Öcalan: Biliyorsunuz, BDP kadro partisi olacak, çünkü kadronuz tam yok. Akademik, ideolojik donanımı iyi olanlar seçilsin.

Bu sefer sizden aktarım alamadım. Bu söylediklerimin dışında Kandil'deki görüşmelerinizle ilgili aktarmak istediğiniz bir durum var mı? Zamanımız da kalmadı. Özetle alayım.

P. Buldan: Burada dile getirdiğimiz hususları arkadaşlar aktardılar. Yasanın önemini vurguladılar, Meclis kapanmadan çıkması gerektiğini söylediler. Başbakanın dilinden olan rahatsızlıklarını dile getirdiler. Hasta tutsaklarla ilgili adım atılmamasını eleştirdiler. Ayrıca acilen yol haritasının belirlenmesi gerektiğini belirttiler. Kadınlar ile de görüştüm. Zamanımız bittiği için sözlü aktaramıyorum, ama bir bilgilendirme notları var, onu size vereyim.

A. Öcalan: Sonra okuyup cevap vereceğim. Selamlarımı söyleyin. Hepsisi benim için çok değerlidir.

İ. Baluken: Başkanım, Rojava ve Irak'taki gelişmelerle ilgili değerlendirmeniz önemli olacaktır. Arkadaşlarla yaptığımız görüşmede Musul'daki gelişmelerin sadece IŞİD'in işi olmadığını, arka planında Baas rejiminden arta kalmış örgütlü güçler olduğunu ifade ettiler. Bu güçler Türkiye, KDP ve ABD'nin bilgisi dahilinde bu operasyonu yaptılar. Türkiye'nin de halen Işid ile ilişkili olduğuna dair bulgular olduğunu söylediler.

A. Öcalan: Evet, bunları kısaca değerlendireyim. Sonra ayrıntılı de-

ğerlendirme yapacağım. Rojava için Şahin Cilo oradaymış. Selam ve başarı dileklerimi iletin. Demokratik Konseyin ordulaşma ve siyasallaşma çalışmalarına ağırlık versin. Rojava'daki koşullarda savaşı bir halk şeklinde kendimizi örgütlemeye mecburuz. Rejimle de, ÖSO muhalefetiyle de görüşmeleri olur. Gelişmelere göre hareket ederler.

İran'a karşı aktif hazırlık yapmalıyız. İran'ın saldırılarını arttırdığını okudum. Bize saldırırlarsa cevabımız çok sert olur.

İ. Baluken: Başkanım, Muzaffer Ayata'nın Kandil'e ulaştığı bilgisini arkadaşlar paylaştılar. Sizin de bilginiz olması açısından söylüyorum.

A. Öcalan: Ben Kandil'dekilerin hepsine çok değer biçiyorum. Gerçi mektupta ağır eleştiriyorum, ama yanlış anlamasınlar, eleştirilerimden faydalanmaya çalışsınlar. Hepsine özel selamlarımı iletirsiniz.

İ. Baluken: Kandil'de Delil Amed arkadaşla görüştük. Sizin şoförlüğünüzü de yapmış, ailece katılım sağlamışlardı. Kendisi özellikle size selamlarını iletmemizi istedi. En güç koşullarda Önderliği düşünerek mücadele azmini güçlendirdiğini ifade etti.

A. Öcalan: Evet, hatırladım. Silvan'lıydı sanırım. Eşiyle birlikte katılmıştı. Eşi yaşıyor mu? Durumu nasıl? Çocuğu vardı, çocuğun durumu nasıldır?

İ. Baluken: Çocuğu 23 yaşında, Avrupa'da okuyormuş. Durumu iyidir. Kadın arkadaş da Avrupa'dadır. Aysel Tuğluk'un size bir notu vardı, onu elden vermemizi istedi.

A. Öcalan: (Notu okuyarak) Şu anda yeterince vaktim yok, daha çok bir şikayet etme durumu var. Bunu çok doğru bulmuyorum. Bizde eleştiri ve özeleştiri silahını kullanarak mevcut sorunları tüketme ve kendini mücadeleye katma esastır. Aysel'e de bu temelde görüşlerimi ve selamlarımı iletin. Ben bunu daha sonra okuyacağım. Gerekirse daha sonra cevap vereceğim.

Toplantıyı bitireceğiz artık, vaktimiz çok dar. Kandil'e eleştirel bir mektup yazdım. Bir buçuk sayfa ek yapıp Yetkiliye teslim edeceğim. Siz de Yetkiliden alıp gönderirsiniz. Ayrıca sözlü de aktarabilirsiniz. Kandil, Hükümeti suçlamaktan ve tahrik etmekten kaçınmalı ve vazgeçmelidir.

S. S. Önder: Başkanım, Nusaybin'de ilk Süryani manastırının ol-

duğu Girmeli köyünde birtakım sorunlar yaşıyor Süryaniler. Onunla ilgili bir mektup ilettiler, onu size getireceğim sonraki görüşmemizde. Sizinle beraber kendilerini yeniden inşa ettiklerini belirten bir mektup ve yaşadıkları sorunların çözümü için sizden yol ve yöntem bekliyorlar. Saygıları ve duaları var size.

A. Öcalan: Bu problemlere çözüm bulmamanıza çok kızıyorum. Êzidi ve Süryani köylerini işgal edenlere müdahale edeceksiniz. Zaten bunlar katliamdan, sürgünden geçirilmişler, bir avuç kalmışlar. Şimdi bu bir avuç insana saldıranlardan hesap sormayanlar şerefsizdir. Bu konuda bugüne kadar savunma birlikleri oluşturmanız gerekiyordu. Bunu yapmamanız büyük bir eksikliktir. Savunma gücünüz olacak. İşte şimdi Kocaköy Belediye Başkanı olan adamın karısına yaptığını kabul etmiyorum. Kimse buna cesaret etmemeli. Kandil'i de bu konuda çok sert eleştiriyorum, böyle olmaz. O kadın benim en yakın arkadaşımdır. O adam ondan bin kere özür dilesin! Anasından doğduğuna pişman edecektiniz, yapmıyorsunuz, suçlusunuz. Zaten bir avuç insan kalmışlar, bu partiyi öz savunmayla güçlendireceksiniz. Halkı savunacaksınız. Bir kadını öldüremezler. Zaten hergün kadın ölümlerini görüyoruz. Eşbaşkanlar bunları niye korumuyorlar? Bütün kadınlarımız bizim için çok değerlidir. Cezaevine yazdığım mektupta da biz kadınlarla kolektif bir aşk yaşıyoruz demiştim. Biz Yunus Emreciyiz. Pir Sultan, Karacaoğlan... Biliyorsunuz, oradaki aşk maddi bir aşk değildir.

İ. Baluken: Başkanım, sağlık durumunuzda bir gelişme var mı? Baş dönmeniz devam ediyor mu? Tetkikleriniz yapıldı mı?

A. Öcalan: İlaçlar iyi geldi, baş dönmem de düzeldi. Şu anda iyiyim. Bir tehlike yok.

İ. Baluken: Kan tetkiklerinizin yapılmış olması ve boyun bölgesine yönelik bir ultrason yapılması gerekirdi. Bunları yaptılar mı?

A. Öcalan: Boyun bölgesindeki kan dolaşımıyla ilgili durum varsa onu önemsemek gerekir. Böyle bir durum yoksa zaten önemli bir şey yok demektir.

İ. Baluken: Bu konuda bazı gelişmelerin olması gerektiğini düşünüyoruz. Kendi sağlık heyetinizin burada bulunması, sağlığını takip etmesi önemlidir. Bizim bu konuda bir hazırlığımız var. Sağlıkla ilgili tüm durumu koordine edebilecek bir heyet şu anda hazır-
dır.

A. Öcalan: İşte bütün bunlar yasadan sonra hayata geçebilir. Ama hazırlığınız önemlidir. Tekrar herkese selamlar, en kısa zamanda görüşeceğiz.

EK 1 Gündem: HDP Heyeti ile görüşme -26 Haziran 2014-

- 1-Süreci doğru tanımlamak.**
- 2-Çerçeve yasasının anlamı ve önemi.**
- 3-Müzakere hükümetten çok devletle yürütülmek durumundadır.**
- 4-Hükümetin süreci (müzakere) ne kadar benimseyeceği tartışılmalıdır.**
- 5-Demokratik müzakere heyetinin anlamı, oluşumu ve rolü.**
- 6-İzleme heyetinin anlamı, oluşumu ve rolü.**
- 7-Devlet ve hükümet tarafını doğru tanımak ve tanımlamak.**
- 8-Dokuz başlık altındaki maddelerin içiçelik ve bütünsellik içinde değerlendirmek gereği ve önemi.**
- 9-Olası ek maddeler ve komisyon teşkili.**
- 10- Zamanlama.**

EK 2: Mektup taslağı-25 Haziran 2014-

I-Kürdistan Özgürlük Hareketinde Önderlik gerçeği demokratik sosyalist önderlik gerçeği ile İktidarcı- Devletçi Önderlik gerçeği arasındaki savaşım.

- 2-KDP, PKK, KYB arasındakiler.**
- 3-PKK içindeki yansımalar.**
- 4-Bunun askeri sonuçları.**
- 5-Ulus inşasında durum.**
- 6-Belediyelerde hangi çizgi uygulanıyor?**
- 7-Demokratik sosyalizme karşı adı konulmamış en kof Liberalizm.**
- 8-Devletle diyalog ve hareketin durumu, aldığı vaziyet ve sonuçları.**

26 Haziran 2014

Siyaset öngörebilmektir

A. Öcalan: Hemen oturalım, toplantıya geçelim. (Sırrı'ya dönerek) Şimdi sağlığını soracaksın. Ama asıl ben merak ediyorum. Siz nasılsınız, iyi misiniz?

S. S. Önder: Başkanım, bizim iyi olmamız sizin iyi olmanıza bağlı.

A. Öcalan: Senin de röportajda söylediğin gibi bizim hasta olmaya bile hakkımız yok. Önderlik her zaman iyi olmayı gerektirir. Benim için ciddiyet önemlidir. Daha önce aile ciddiyetinden bahsetmiştim. Damat ciddiyetine, gelin ciddiyetine, siyasi ciddiyete değinmiştim. Devlet ciddiyeti de böyledir. Devlet de öyle bir ciddiyet gerektirir. Yanlış anlaşılmasın, ben anti-devletçiyim, yani toplumcuyum. Ama devleti Marx'tan, Lenin'den ele alırım. Bunu devlet de biliyor. Devlet bana ciddi yaklaşmazsa doğru sonuç almamız mümkün değil. Sizin siyasetiniz de bu ciddiyette olmalı. Ama demokratik siyaseti çok hazırlıksız görüyorum. Daha sonuç alıcı olmalısınız.

Yanlış anlamayın, siz halk çocuklarısınız, dürüstsünüz, ama siyaset yapmak başka bir şeydir. Bu işlerin ne kadar ciddi olduğunu küçüklüğümden beri arkadaşlarıma veremedim. Çocukluğumda Köy İmamının arkasında namaz kılarken, İmam bana "Böyle devam edersen uçaşsın" demişti. Yani tarzımı o gün de görmüştü. Sizde bu eksik. Devlet de bu konularda yetersizdir. Devlet içine bile sızmalar var; hatta istihbarat kurumlarına, buraya, benim bulunduğum alana kadar sızmalar var. Bu dağınıklık hepinizde var. Bizim AKP'nin ciddiyetsiz yaklaşımlarını, bütün bu kusurlarını örtmemiz isteniyor. Bunun için heyeti kullanıyorlar. Heyeti burada üzerimize salmaya çalışıyorlar. Ben devlet heyetini önemsiyorum. Kürt sorununda devlet heyetinin

ağırlığını kullanmak istiyorlar.

Kürt meselesini ne hale getirdiklerini biliyoruz. Bu el sıkışma meselesi var. El sıkışmayı önce devlet başlattı. Yani ilk önce onlar el uzattı. Şimdi Başbakan konuşmalarında “Biz teröristlerle el sıkışmadık, el sıkışmayız” diyor. Dedikleri doğru değil. Haftalarca neden böyle düşünüyorlar, konuşuyorlar diye düşünüp taşındım. İnsan biraz ciddi olur, saygılı olur. Ben de saygılı olmak zorundayım. Biz bu yaklaşımı asla kabul edemeyiz.

Devlet yetkilileri bu konuda daha ciddi. Sayın Yetkili de zor koşullarda inisiyatif kullanarak buraya geldi, çalışmalar yürüttü. Ben onun yaptığı çalışmaları değerli bulduğum için gayret gösteriyorum. Gerçi biz uzun vadede devleti sönmöndirmek istiyoruz. Ama böyle olsa bile bu işin ciddiyetinin olması gerekir. Ben böyle yaklaşıyorum. Ama devlet yetkilisi Selahattin Beyle görüşmek istemiş. (Sırrı’ya dönerek) Siz sanırım Hakan Bey’le görüşmüşsünüz, kendisi Selahattin Beyle de görüşmek istemiş. Selahattin neden görüşmemiş? İki eli kanda da olsa görüşmeliydi. Böyle yapmakla acemiliğini ortaya koydu. Kurumsal kimliğini en basit yöntemlerle (kutular vb.) ortaya koyarsan oy’unun oranını düşürürsün. Muhalefeti daha bilinçli yapmak gerekir. Erdoğan’a yönelik muhalefeti ben yürütüyordum.

Şimdi hükümet de bazı adımlar atmamızı istiyormuş. Karadeniz’e kadar gerilla gelmiş diyorlar. Her tarafta hazırlıkların olduğunu söylüyorlar. Şimdi bizim çekmemizi istiyorlar. Beşir Beye de söyleyin, böyle devam ettiği sürece hiçbirini oralardan çekmeyeceğiz. İşte Muğla’ya kadar geldiklerini biliyoruz. Bu koşullarda ben gerillayı çıkarmayacağım. “Öcalan aptal değil, akıllı bir adamdır” deyin. Çünkü bunlar daha birkaç hastayı bile cezaevinden çıkarmadılar. O kanser hastalarının son günlerini dışarıda geçirmelerini bile sağlayamadılar. Yaklaşım bu olursa ben nasıl güveneceğim? Yine bu karakol meselesi var. Bu konuda Kandil’i de sert eleştirmiştım. Kandil tam bir yıl boyunca beni burada çıldırttı. Oysa benim yazdıklarım ortadadır. Ben “Ateşkesin ruhuna en küçük bir aykırılık tedbir almayı gerektirir” demiştım. Bu sürede AKP’nin yapmadığı melanet kalmadı. Sadece Şemdinli’de 47 karakol yaptılar. Yetmedi, her tarafa HES, güvenlik barajları yaptılar. Biz “İç siyasette silah kullanılmasın” dedik. Ama her yere karakol, baraj, su, yol yaptılar. Kandil anında buna yanıt ve-

rebillirdi. Karakollara karşı savunma merkezleri oluşturabilirlerdi. Neden yapmadılar? Asker öldürün demiyorum. Neden savunma merkezleri kurmadılar?

S. S. Önder: Başkanım, bir de bu yeni Kamu Güvenlik Teşkilatı Müsteşarı'nın babasının yazdığı Omuzumdaki Hemençe adlı kitabı getirdim. Size daha önce bahsetmiştim. Kitap Karadenizli muhafazakar insanın arkeolojisini yapması niteliğiyle kıymetlidir. Durum öyle gösteriyor ki kendisiyle de görüşeceksiniz. İdareye teslim ettim.

A. Öcalan: Sen de ona söyle, bunu okuyacağım. O da Urfa kişiliğini anlamaya çalışsın. Ona "Apo'yu öğrenmeden, çözmeden yol alamazsın" de.

Kürt Hareketi'nin önderlik meselesi önemlidir. Bu konuya değinmek gerekir. Ben çok önceden uyardım, söylememe rağmen gerekli tedbirler alınmıyor. Çok kızıyorum; Kandil'e de, legal siyasete de kızıyorum. Sincar'da yaşanan olaylar çok trajiktir. Katliamlar oluyor, kadınlara yönelik farklı şeylerden bahsediliyor. Kandil'de, legal siyaset de beni yanıltıyor. Kandil tedbirini almıyor. Ben bu kadar mesafe kat edeceğim, sen (demokratik siyaset) bir görüşmeye bile tenezzül etmeyeceksin! Böyle Kürtlük olmaz. Bu Kürtlük ölü Kürtlüktür. Böyle Kürtlük yere batsın. Hepiniz kadronuzu yetiştireceksiniz, anlamaya çalışacaksınız! Şimdi basın "Yeni bir yıldız doğuyor, ama Apo bu tarihi gelişmenin önünü alacak, engelleyecek" deniyor. El insaf derler yahu! Böyle saçma bir şey olur mu? Toplum bu temelde saptırıyorlar. Siz de yeterli cevap olamıyorsunuz. Anında cevap vereceksiniz, yeterli olacaksınız. Demokratik siyaseti doğru işletmeniz lazım. Siz beni temsil ediyorsunuz, bunları anlatmanız lazım.

Bin yıllık bir mesele, bu çok ciddi bir olay. Biz öyle Hasso Hüso gibi ucuz bir iş yapmıyoruz. Küsmekle, kendini yere atmakla, ağlamakla olmaz. Bir devlet adamıyla görüşmeye bile üşeniyor. İşte bugün geldiğiniz aşama ortada. CHP bile artık bitiyor. Siz biraz gayret göstereceksiniz. Ben Selahattin'i severim, sayarım. Eleştirilerimden faydalanmasını söyleyin. Ben onun önünü açmaya çalıştım, adım adım onu büyütmeye çalıştım. O da bu yeterliliği göstermek zorunda. Şimdi HDP çok kritik bir noktaya geldi. Bunu büyütme zorundasınız. Ben ta başından beri size "Hiçbir şey yapamıyorsanız bana elli tane genç bulun, her şeyini buna adasınlar" demiştim. Bunu sağla-

manız durumunda bile ben her şeyi hallederim dedim. Siz de müzakere sürecinin bir parçası olarak ekonomik, kültürel vb. tüm sorunlarını çözersiniz. Bunun gereklerini yerine getirirseniz Erdoğan'ın antidemokratik tavrına karşı koyabiliriz. Duygusallığa, küsmeye, hatta hastalanmaya yer yok derken bunu kastediyorum.

Kandil'e de söyleyin, beni doğru anlasınlar. Şu anda bir ateşkes var, bu çok önemlidir. Ancak ateşkes durumu hiçbir şeye karışmayacaktır anlamına gelmez. Her alana müdahale edeceksin. Kandil'e de söyleyin: Sadece adam öldürmeyeceksiniz, onun dışında her şeyi yapacaksınız. Hükümete de söyleyin: İlkeler paketini, siyasi paketi gündemlerine alsınlar. Öyle bayrak edebiyatı yaparak sorun çözülmez. 'Tek bayrak' diyorlar. Bayrak zaten yerinde sallanıyor, rüzgar vurdukça dalgalanıyor. İki ayda silahları devreden çıkartabiliriz. Onlara söyleyin: Bu mesele hal olursa kadına karşı terör de, sokaktaki terör de biter. Bunlar bunu görmüyorlar mı? Bizim sunduğumuz öneri devleti de büyüten bir öneridir. Mustafa Kemal hareketi devleti küçültme, bizim sunduğumuz öneriler devleti büyütme, sağlamlaştırma formülüdür. Beşir Bey'e de bunları anlatın. Böyle ucuz siyaset olmaz. Biz çok dürüst ve ilkeli bir şekilde siyaset yapıyoruz. Seçimi kazanmış olabilirler, ama savaş kaybettirir. Ben yüz bin gerillayı harekete geçirsem sen ne yapacaksın? Onlara da söyledim: İşte Kobani'de savaşınız, kaybettiniz. Musul'da da savaşabilirler, ama kaybederler. Ben yüz bin gerillayı harekete geçirsem çok çok beni öldürürler, ama ikinci günde kendisi de ölür.

Bunlar devleti rant ve çıkar için kullanıyorlar. Ben olağanüstü sabır ve tahammül gösteriyorum, çünkü Türkiye felakete sürüklenecek. Geçenlerde bir ABD'li Leyla'ya "Öcalan nasıl sabrediyor, tahammül ediyor, anlamıyoruz" demiş. Benim oyunların içerisine dahil olmamı istiyorlar, ama ben bunu yapmam. Ama hükümet de adım atacaktır. Onlara "Türkiye'yi demokratikleştirmezseniz silahlar iki katına çıkacak. Karakollara karşı iki kat fazla savunma merkezi oluşturulacak. O nedenle ekolojik, ekonomik, demokratik, kültürel ilkelerde ilerleme sağlamalıyız" deyin. Bunlar Ankara'da oturuyorlar; tüm doğayı, vadileri, meraları ihale ediyorlar, peşkeş çekiyorlar. Rant zihniyetiyle hareket ediyorlar. El atmadıkları tek bir mera kalmadı. İşte ekoloji komisyonunu bu yüzden önemsiyorum. Bir ekolojik ilke olacak, kül-

türel ilke olacak, ekonomik ilke olacak.

Şimdi sizi dinleyeyim.

S. S. Önder: Başkanım, Leyla ile beraber bölgede sizin belirlediğiniz çerçevede yoğun bir diplomatik trafik yürüttük. Önce Mesut Barzani ve Neçirvan ile görüştük. Selamlarınızı ilettik. Kongreye dair önerinizi yineledik. Öngörülerinizin çıkmış olmasına vurgular yaparak meselenin aciliyetini anlatmamız etkili oldu. Bunu muhataplarımızda da gözlemledik. Barzani'nin eski kalı tutumunu esneteceği izlenimi edindim. Neçirvan'la yaptığımız görüşmede bundan daha çok emin oldum. Sanırım Türkiye'nin de bu yönde telkinleri başlamış ya da en azından eskisi gibi ambargo tutumları yok. O kısmı olumlu geçti diyebilirim. Görüşebileceklerini söylediler. Barzani ulusal savunma için PYD'ye her türlü katkıyı sunduklarını ve sunmaya devam edeceklerini söyledi. KCK ile görüşmemizde de onlar bayramdan sonra kapsamlı bir görüşme yapabileceklerini belirttiler. Barzani'lerden sonra Bölge Parlamentosuyla bir görüşme ayarladık. Biliyorsunuz, Meclis Başkanı Goran'dandır. Her siyasal partiden milletvekili bir heyet oluşturmuşlardı. Ayrıca Meclis Başkanlık Divanı da tam kadro katılmıştı. Sizin selamlarınızı, mesajlarınızı ve önerilerinizi aktardık. Onlar da Meclis Başkanı'nın ağzından bizzat yerel ve uluslararası basın önünde Meclis adına size özel selamlarını ilettiler.

Daha sonra Süleymaniye'ye geçtik. Sayın Talabani'yi ziyaret ettik. Sağ tarafı olduğu gibi paralizi durumdaydı. Bu, beynin konuşma merkezini de etkileyen bir şey. Fakat hafızası ve bilinci yerindeydi. Bunu konuşmalarımıza verdiği olumlu ve olumsuz tepkiler ve jestlerden anladık. Sadece bir kez konuştu. O da ben konuşmaya başladığımda, Behruz "Ben tercüme edeyim" demişti. Talabani ona eliyle bir işaret yaparak "Ben Türkçe anlıyorum" dedi. Fakat o konuşunca tükürüğü genzine kaçıyordu ve boğulacak gibi oldu. Biz ayrılırken de duygusallaştı, ağlamaya başladı. Ağlayınca yine genzine kaçtı. Yaklaşık yarım saat yanında kaldık. Sizin mektubunuzu kendisine hem ilettik hem de okuduk. Onu hemen resmi sitelerine koydular. İlk fotoğrafı da bizimle verdiler. Hero Hanım bizi yemeğe aldı. Onların da size çok selamları var. Çok mutlu oldular. KNK ile görüştük. Onların çalışmaları ve bizim çalışmalarımızı ortaklaştırma zeminlerini konuştuk. Size özel selamları var. İran KDP Temsilcisi Muhammed Salih

bizimle görüşmek istedi. Ona randevu verdik. Görüşmeden anladığımız sonuç, size büyük hayranlık ve saygı beslediğiydi. Daha çok bir hatır ziyareti gibi oldu. Size özel selamları var. Biz de onunla hem İran'a dair tespitlerimizi, hem de fazla detaya girmeden bölgenin durumu ve Ulusal Kongre'nin aciliyeti meselesi konularında görüşlerimizi paylaştık.

Daha sonra bizim heyet ile aynı gün Kandil'le görüştük. İki ayrı toplantı şeklinde düzenledik. Önce Leyla ile ben aktarım yaptık. Daha sonra da Leyla çıktı, bizim heyet toplantısına geçtik.

A. Öcalan: Leyla'nın tutumu nasıl sence? Leyla hakkında bana neler söyleyebilirsin? Ona göre belki bir daha görüşebilirim ya da görüşmem.

S. S. Önder: Başkamm, sizin insana yaklaşımınıza bir kez daha hak verdim. Leyla'ya dair açtığınız alan konusunda, bence Leyla ilk başladığı günden bugüne önemli ve olumlu bir değişim ve katkı sürecine yöneldi. Doğrusu bütün görüşmelerimizde bu diplomasiyi sizin adınıza yürütmekte olduğumuz gerçeğini hep önde tuttu. Bence bu alan tam da Leyla'nın çalışabileceği, kendini katabileceği ve faydalı olabileceği bir alan. Gerçi bu önerimi KCK toplantısında dile getiriş biçimime Leyla biraz alındı. Ama bence bu zeminde yürüyebilir.

A. Öcalan: (Gülerek) Alındı mı? Neye alındı?

S. S. Önder: Başkanım, işte bu Rojava'yı görünürlük kılmak konusunda Leyla'nın görebileceği işleri anlatıyordum. Leyla birden "Bu arkadaşlar beni tanıyorlar, beni anlatmana gerek yok" dedi.

A. Öcalan: İşte sen insanlara yaklaşım diyorsun ya, bunları iyice izleyeceksin. Önderlik kolay bir şey değildir. Mesele her insanın kendini katımasını sağlamak, kapitalizmin ve sistemin onları çürütmesine izin vermemektir. Bunu tekrar tekrar hatırlatmaktır önderlik. Ben bütün yaşamımı gergef üzerinde oya işler gibi birbirine bağlıyorum. Ben önderliğin gereklerini yerine getiriyorum. (Pervin'e dönerek) Ben sana da benim yerine önder olabilirsin dedim. Ben bir kadın önder de olsa ona nasıl hizmet ederim, görürsünüz. Bizim böyle sağlam bir kişiliğimiz var. (Pervin'e dönerek) Sen bu konuda çok iyisin, küsme huyun yok. Eleştiri ve özeleştiri konularında cesur olacaksın. İşte siyaset böyle ince sanat işidir.

S. S. Önder: Bölge ziyareti genel olarak böyleydi. Onun dışında Demokratik İslam Kongresi'nden arkadaşlarla görüştim. Kobani ve Gazze gibi meselelerde Konferans adına gür bir ses çıkarınmaları gerektiğini, kendilerini kurumsaltırmaları ihtiyacını aktardım. Urfa'yı merkez edebileceklerini söyledim. Bunun dışında Hakan Bey ile görüştim, ayrıntılarını biliyorsunuz.

A. Öcalan: Biliyorum. Bu Demokratik İslam Kongresi'nin kurumsallaşması ve çalışmalarının sürekleşmesinin önemli olduğunu belirtmiştim. Bu konuda yetersizlikler var. Bunların giderilmesi ve dinamik bir yapıya büründürülmesi önemlidir.

S. S. Önder: Yalçın Akdoğan beni aradı. Selahattin Beyin Başbakanı tebrik ettiğini, Başbakanın benden de bir tebrik beklediğini söyleyerek niye aramadığımı sordu. Ben de bir tavır söz konusu değil, başı kalabalıktır dedim. Ortalık biraz sakinleştikten sonra aramayı düşündüğümü söyledim. Yalçın telefonu kapattıktan on dakika sonra tekrar arayarak Başbakanın görüşmek istediğini söyledi. Ben de kendisine sağlık ve başarı dileklerimi aktardım. Başbakan bana "Biz işimizi bitirdik, siz de inşallah süreci sonuca ulaştıracaksınız, değil mi?" diye sordu. Ben de bunun ancak birlikte, ortaklaşarak çözülebileceğini, sizi bizi olmadığını söyledim.

Sanırım Hakan Bey de Dışişleri Bakanı olacak. Onu artık siz kendiniz tebrik edersiniz.

A. Öcalan: Öyle gözüküyor. Önemlidir. Tek başına bu işe başladı. Bulunduğu konum da stratejiktir. Başlangıçta belki etrafında üç kişi yoktu. Bugün de bu sorunu aşabildiği söylenemez. Bulunduğu kurum önemlidir, ama Dışişleri Bakanlığı da önemlidir.

S. S. Önder: Kabine saçma sapan yetersiz insanlarla dolu. O gece Efkân Bey bir televizyon programındaydı. Çok sağlıklı analizler yaptı. Kabinede bu tarz perspektif sahibi insanların çoğalması süreç açısından da olumlu bir şey olacaktır. Hakan Bey şimdiki konumu gereği kamuoyuna pek konuşmıyor. Eğer bakan olursa bir siyasal sözcülük işlevi de görecektir sanırım.

A. Öcalan: Evet, bu çok önemli ve dönüştürücü bir işlev görebilir.

S. S. Önder: Hatip Beyle görüştim. Sizin selamınızı ve önerinizi aktardım. KCK de Hatip Beyin DTK Başkanlığına çok olumlu bakıyor. Destek ve güç vereceklerini söylediler. Hatip Bey bunları aktar-

dım. Düşüncelerini öğrenmek ve size aktarmak üzere yaklaşık üç saati aşkın görüşme yaptık. Hatip Bey bundan büyük onur duyacağını, sizin vereceğiniz her türlü görev ve sorumluluğu üstlenmeye ve büyük bir coşku ve kararlılıkla yerine getirmeye çalışacağını söyledi. Sizden haberdar olmadan da gelişmeler karşısında yaptığı değerlendirmelerin sizinkiyle her seferinde örtüşmüş olduğunu gördüğünü anlattı. Gülererek “Arkadaşlar zamanında bana küçük Apo derlerdi” dedi.

A. Öcalan: Hatip senin Kürt versiyonundur. İkiniz de bir Apo olabilirsiniz. Hatip’in böyle düşünmesinden çok mutlu oldum. Kendisini kutladığımı, başarı dilediğimi de iletirsin. Ayrıca DTK Eşbaşkan konusunu da netleştirelim. Selma hakkında ne düşünüyorsunuz? Yapabilir mi?

S. S. Önder: Başka öneriniz mi var?

A. Öcalan: Yeterince tanımıyorum, o yüzden soruyorum.

P. Buldan: Kadın Hareketinin de genel olarak olumlu yaklaşımı var.

A. Öcalan: Ben şey için soruyorum: Ayağı kınlan şu eski bir vekil vardı ya, onun gibi olmasın diye soruyorum. Bırakıp gitti ya hani.

P. Buldan: Sevahir mi Başkanım?

A. Öcalan: Evet, ondan bahsediyorum. Onun gibi olmasın.

P. Buldan: Selma çok çalışkan, birikimli ve yeterli bir arkadaşır. Kendisinin yapabileceğine inanıyorum.

İ. Baluken: Ben de katılıyorum. Selma Hanım çalışkan ve gayretli bir tarzda götürüyor. Bu işi yapabilir.

S. S. Önder: Tutumu ve çalışmalara yaklaşımı kapsayıcı. Cezaevinden çıktıktan sonra süratli bir adaptasyon gayreti içinde oldu. Hıtabeti ve halkla kurduğu ilişki de çok önemlidir, ben de katılıyorum. Hatip’le de aynı süreçten geldiği için de iyi bir sinerji ortaya çıkaracaklarını düşünüyorum.

A. Öcalan: Ben sizleri hiç eleştirmiyorum. Siz her konuda çok iyisiniz, sizi çok da beğeniyorum. Sizden rahatsız değilim. Ama çarkları daha da etkin çevirebilirsiniz. Beni temsil ediyorsunuz. Daha etkili cevaplar oluşturabilirsiniz. Bu yukarda belirttiğim tutumlara anında müdahaleler geliştirebilirdiniz.

S. S. Önder: Başkanım, o zaman sırası gelmişken biz de heyet adına şahsi raporlarımızı verelim. Biz heyet olarak düzenli bir şekilde

koordinasyonu gözeterek ve birbirimizi tamamlayarak sizi temsil etmeye çalışıyoruz. Bunu yaparken şöyle bir ortaklaşmaya gittik: İşin içerisinde sizi temsiliyet olduğu ve geçmişte bunun bir güç ve iktidar kullanımı şeklinde zaaflar gösterdiği için temkinli yaklaşılmaya özen gösteriyoruz. Bu tür müdahalelerde bir güç odağı ya da bir iktidarmış gibi algılanmamasına özel bir titizlik gösteriyoruz. Kendi içimizde yaptığımız değerlendirmede sürece dair rolümüzü şöyle tanımladık: 1- Sizi doğru anlamak, doğru ve eksiksiz aktarmak, doğru bilgilendirmek ve elimizden geldiğince işinizi kolaylaştırmak.

A. Öcalan: Bu söylediklerini eksiksiz yaptığınızdan hiç şüphem yok.

S. S. Önder: 2- KCK'yi doğru anlamak. Aynı şekilde doğru bilgilendirmek, şahsi değerlendirmelerimizi mümkün olduğunca en aza indirmek, onların doğru tutum alabilmeleri için elimizdeki verileri tam ve eksiksiz aktarmak. 3- Devleti doğru anlamak. Yerinde ve geliştirici müdahaleler yapmak. Aldıkları ya da almadıkları tutumların muhtemel sonuçları hakkında etkili bilgilendirmelerde bulunmak.

A. Öcalan: Dördüncüsü de AKP'yi doğru anlamak ve aynı gayreti onlara da göstermek.

S. S. Önder: Özetleyecek olursak Başkanım, kendimizi bütün bu kurumlar arasında iletişimi en nitelikli bir şekilde aktaran bir kablo gibi tanımlıyoruz. Sizin bazen etkisizlik olarak gördüğünüz şey bizim kendimizi bu kurumların önüne çıkarmama temkinliliğimizdir. Çünkü KCK açısından da, sizin açınızdan da en küçük kararlar bile tarihsel sonuçlar doğuracak niteliktedir. Biz bunun bilinciyle davranmaya çalışıyoruz. Zaman zaman eksik kalabiliriz, ama bunu yanlış bir pozisyon almaya tercih ediyoruz.

A. Öcalan: Bu kablo tarifi güzel. Bu iletişimi daha etkin bir şekilde oluşturabilirsiniz. Kendinizi öne çıkarmadığınızın farkındayım, ama size yetki verdiğimi de unutmayın. Siz bu konuda cimri ve acemi davranıyorsunuz. Başbakana bakın, beni en çok izleyen ve uygulayandır. Tüm bu boşluğu o dolduruyor.

S. S. Önder: Başkanım, sizin bu eşbaşkanlar konusundaki titizliğinizi ve yüksek hassasiyetinizi görüyoruz. Siz nakış gibi işliyorum dediniz ya, bunu şu andaki oluşmuş eşbaşkanlar profiline baktığımızda görebiliyoruz. Selahaddin Bey sizin alan açtığınız ve sivil si-

yasette öne çıkardığınız bir arkadaşımızdır. Önemli bir atılım göstererek sizin başlangıçta önemi yeterince anlaşılmayan HDP projesine önemli katkı sağladı. Figen Hanıma bakıyoruz, sizin keşfiniz ve önerinizdir. Ne kadar isabetli ve etkili olduğunu hem kadın düzleminde hem de sola yönelik söylemlerinde önemli bir yüzünüzü temsil etmeye başladı. Hatip Bey böyle, Selma Hanım böyle, Emine Hanım ve Kamuran böyle. Eski eşbaşkanlar var. Hepsini bir araya getirdiğimizde, sizin değişik özelliklerinizi temsil eden muazzam ve nitelikli bir zirve oluşturmuş durumdayız.

A. Öcalan: Evet, bunlar bir zirvedir. Bunu kurumsallaştırabiliriz. Adına demokratik toplum zirvesi deriz. Üç ayda bir toplanıp birbirlerine güç katabilirler. Hukuklarını gözden geçirebilirler. Alanlar arası kopukluğun önüne geçebilirler. Düşünsenize, bu ne kadar muazzam bir güçtür?

S. S. Önder: Ertuğrul ve Sebahat'in size özel selamları var. Hem seçim hem de HDK ve HDP üzerine bir raporları var. Ben de paylaşıyorum. Onu size getirdim.

A. Öcalan: Önemli gördüğün yerleri bana oku.

S. S. Önder: (Raporu olduğu gibi okudu. Başkan tümüne katıldığını söyledi.) Başkanım, benim aktaracaklarım genel hatlarıyla bunlar.

A. Öcalan: Siyaseti doğru, dikkatli ve ciddi yapmalısınız. Emeginize saygı duymalısınız, yoksa kasıp kavrulursunuz. Buna dikkat etmelisiniz. Sırrı, sen yedi yıl cezaevinde kaldın, kendi emeğine sahip çıkmalısın. Kaldı ki sen bir yetimsin.

S. S. Önder: Olur mu Başkanım? Siz söylediniz ya, benim babam sizsiniz, ben kendimi yetim saymıyorum.

A. Öcalan: (Çok güldü) Ben senin siyaseten babanım, sen bana siyaseten Adıyaman'daki o değerli emekçi İl Başkanının emanetisin. Bizim de bir sol geleneğimiz var, emek geleneğimiz var, buna sahip çıkıyoruz. Ekonomik güçlüklerin var, biliyorum, onu çözebilirsiniz.

S. S. Önder: Hiçbir ekonomik sorunum yoktur Başkanım, çözdüm ben.

A. Öcalan: O zaman ben Pervin Hanımı dinleyeyim. (Önündeki gündem notlarını Sırrı'ya verdi) Sen de bu gündemi yaz.

P. Buldan: Başkanım, Kandil'den bir mektup gelmişti. Birkaç gün önce Adalet Bakanlığı aracılığıyla size ilettik, aldınız mı?

A. Öcalan: Hayır, haberim yok, almadım.

P. Buldan: Tedbiren fotokopisini yanımda getirmiştim.

A. Öcalan: (Devlet görevlisine dönerek) Sanırım bugün sizi çağırılmalarının sebebi buymuş.

P. Buldan: Ayrıca Rojava Afrin kantonundan Diyarbakır'a gelen bir sporcu heyetinin size kısa bir mektupları var.

A. Öcalan: İçeriği nedir?

P. Buldan: Sadece selam ve saygılarını iletmişler, vermemi istediler.

A. Öcalan: (Teşekkür ederek) Benden de selam söyleyin, sevgilerimi iletin. (Mektubu eline aldı ve dosyasına koydu.)

P. Buldan: DTK 6-7 Eylül'de büyük bir olasılıkla kongresini gerçekleştirecek.

A. Öcalan: Başarı dileklerimi iletirsiniz. DTK'ya ilişkin geçmişte söylediklerim geçerlidir. Proto Meclis olacağını ifade etmiştim. Yeniden yapılandırma, seçim sistematigi, komisyon teşkilleri, konferans, yeni yönetim konularında yoğunlaşmaları devam etsin. Geçmişte DTK içerisinde çalışan herkese bir kez daha teşekkür ediyorum ve başarılar diliyorum.

P. Buldan: PAJK da önümüzdeki süreçte yeni sisteme göre kadrosal ve partisel açıdan kendisini yeniden yapılandıracak. Bu konuda sizin perspektifinize ihtiyaçları var. Ayrıca çatı örgütlenmesinin ismine ilişkin değerlendirmenizi bekliyorlar.

A. Öcalan: Ben KJK demiştim.

P. Buldan: İsminin KCK ile çok yakın olmasından kaynaklı bir karışıklığa neden olabileceği kaygısı var.

A. Öcalan: Hayır hayır, hiç karışıklık olmaz. Bu KJK (Komalên Jinên Kurdistan)'dir. KJK olarak değiştirsinler. PAJK'a gelince, PAJK geline aşamada dünyanın dikkatini çekiyor. Ben bu duruma günlük olarak yoğunlaşıyorum. Dağdaki kadınlar, Rojava'daki kadınlar hepsi şunu bilmelidir ki, ben bir kadın devrimi için uğraşıyorum. Ama işte Viyan'ın (Êzidi milletvekili) durumu ortada. Mevcut durumun yenilir yutulur bir yanı yok. PAJK'ın jineoloji temelinde bir temsiliyeti var. Avrupa'da bir konferansı yapıldı. Fakat şu sorun var: Toplumsal sorun kolektif sorundur. İşte ben bunun için etik ve estetiği önerdim. Kadının kendi şahsında güzelliğini estetik olarak belirle-

dim. Etik meselesine de gelince, "Ben benim" diyeceksiniz. Kendi kendinizin olacaksınız. Kendi kriterlerinizi nasıl görüyorsunuz? Bizim kültürümüzde kadına "Mutlak mülk olacaksınız" anlayışıyla yaklaşıyor. Buna direndiğinde de öldürülüyorsunuz. İşte PAJK bütün bu sorunlara cevap ve çözüm olmak zorundadır. "Kadın mutlak birinin olmalıdır" diyorlar. Ben bu tutumdan nefret ediyorum. Mesela sen kaç yaşında evlendin?

P. Buldan: 19.

A. Öcalan: İşte aşiret kızı olduğun için belki de zorla evlendirildin.

P. Buldan: Ben aşiret kızı değildim, aşiret gelini oldum.

A. Öcalan: Bu aşiret kültürünü aşmak zorundasın. Daha önce de belirtmiştim. Senin bu potansiyelin var, fedakarsın. Derin bir Sati geleneğini temsil ediyorsun. Ama bazı şeyleri hala aşamıyorsun. Bu Mehmet Ağar'ların olduğu davaya geçenlerde yine katılmışsın, gazetede fotoğraflarını gördüm. Dik durmuşsun, mosmor olmuşsun. Şunu unutuyorsun: Orası Ankara'dır. Her şey onlarındır, mahkeme onlarındır. Her şeyi yapabilirler. Belki şimdi bir denge durumundan, bizim buradaki konumumuzdan dolayı harekete geçmiyor olabilirler. Ama dikkat etmelisin. Bu sorunların çözümü kin ile olmaz. Bizim kırk bin şehidimiz var. Çözümü ararken hepsini gözeterek davranmalıyız. Biz de Mehmet Ağar'ı ve diğerlerini öldürebiliriz, ama bu çözüm getirmez. Dedğim gibi, tüm şehitlerimizin mücadelesine uygun bir çözüm geliştirmek zorundayız. O mahkemeye katılanların hepsi alçaktır. İçlerinde Ayhan Çarkın var, çok cesur ve yiğit bir insandır, çok ciddi şeyler söylüyor. Savaş'ı öldürenler aynı şeyi sana da yapabilirler.

Ben Savaş'ı çok severdim. Savaş bizim şehidimizdir. Biz kendimizi şehitlerimizde, şehitlerimizi kendimizde görürüz. Savaş'a çok değer verdim. Fakat sen yirmi yıllık geçmişini sorgulamalısın. Nasıl aşık oldum, nasıl evlendim? Bunları sorgulamalısın. Aşiret yapısında da kadınlar mülktür. Eminim sen bunlara direndin. Ben de böyle bir deneyim geçirdim (Kesire örneğini tekrar verdi).

P. Buldan: Heval Cuma bize Kesire ile ilgili çok şey anlattı.

A. Öcalan: (Gülerek) Haa, anlattı mı? İyi o zaman. Bir kadın amacı ve ilkeleri ne olursa olsun ben ona kin tutmam. Hiçbir kadını

öldürme ve kadınlara küfretme hakkımız yoktur. Senin bağlılığın soy-ludur. Çok cesur bir kadınsın, fakat sorgulama yapmak zorundasın. Bunun için Sati geleneğini inceleyeceksin. Bunları yaparsan önder olur, on tane Selahattin'i cebinden çıkarırsın, kadın lider de olursun. Bu arada kadın cinayetlerine çok üzülüyorum. Eline bıçağı alıp istemediği ya da beğenmediği kadını öldürüyor ya da tecavüz ediyorlar. Kapitalist sistemde her erkek, her koca tecavüzcüdür. Kadın sosyo-lojisini dünyada benden daha iyi yapacak kimse yoktur. Kadını güçlendirmek lazım. PAJK'ın bunları bilmesi gerekiyor. Kadın kocasının eşi, babasının kızı değil, kendisinin olacak. Bir kadını alma, kızını verme vb. terminolojisini asla kabul edemeyiz. Kadın etiği dediğim şey işte kadının karar verme gücüdür. Cezaevlerindeki kadın arkadaşlara da bunları yazılı bir şekilde sunarsınız.

Son olarak 21. yüzyılın ideolojisi kadın özgürlüğüdür. Kendini bıçaklamak, yere atmak (Viyan gibi), bunlar rezalet! Tek kurtuluş özgürlüktür. Ben çocukken bile anamın savaş tarzını mahkum ettim. Urfa'da köy savaşıllığını, namus savaşıllığını çocukluğumda yırtıp attım. O dönem birbirimizi öldürmemiz gereken ailenin çocuklarıyla ilişki kurdum. Elif adında bir yaşıttım vardı, düşmanımızdı, görüşmemiz gerekirdi. Ama ben Elif'le de, diğerleriyle de bağımı koparmadım. O geleneğe göre benim 15 yaşında ölmem gerekiyordu. Ben ise yaşamak ve ideallerimi gerçekleştirmek istiyordum. Bu konuda ailenin dayatmalarını kabul etmedim, namusu yırtıp attım. Bir dayım vardı, Süleyman Dayı. Çok yiğit bir adamdı, tam bir Kürt'tü. O geldiği zaman benim üzerimdeki yükü alıyordu. Onun duruşuna hep hayran kaldım. O yüzden de buraya çağırdım. Ölmeden önce yarım saat görüştük. Ona dayım olduğu için değil, anlattığı yiğitliklerden dolayı müthiş bir saygım vardı. Onda tam bir Kürtlük ruhu görüyordum.

Êzidi kadınların yaşadıklarını görünce çok üzülüyorum. Adulê-Derviş Destanı şimdi aynı şekilde yaşıyor, yaşananlar bire bir aynıdır, incelenmeye değer. Diyarbakır mitingindeki pankartı gördünüz mü? Anlamlıydı. Bizim de durumumuz budur Biz yarı ölüyüz ya da yaralıyız, aşkınızın değeri yoktur.

P. Buldan: Başkanım, ben bu aşamaya gelene kadar çok yol kat ettim. On yıl önceki Pervin ile şimdiki Pervin arasında dağlar kadar fark var.

A. Öcalan: Daha da iyi olabilir. Önerdiğim kitapları okuyorsunuz değil mi? Simone de Beauvoir, yine Serpil Sancar ve Fatmagül Berktaş'ın kitaplarını önermiştim.

P. Buldan: Fatmagül Berktaş'ın kitaplarını okudum, diğer önerdiğiniz bütün kitapları aldım, sırayla okumaya çalışıyorum.

A. Öcalan: Okumaya devam edin.

P. Buldan: Diğer aktarımlarımı da yapayım. Dün Davutoğlu ile bir görüşme yaptık. Olumlu ve sonuç alıcı bir görüşme oldu. Şengal'den Kürdistan tarafına geçen Êzidilerin durumları hakkında görüştük. Gelenlere kamp ve yardım konusunda taleplerimiz oldu. Bizim yanımızda AFAD Başkanını aradı. Yardımlar konusunda eksiksiz yardımların yapılmasını söyledi.

A. Öcalan: IŞİD Türkiye için de bir baş belasıdır. Türkmenleri de astı, kesti ve ellerinde rehineler var. Barzani de, Türkiye de bunu yeni anlıyorlar. Katliam kapının ucundaydı, fakat bunu görmediler. Ben çok önceden uyardım. Benim burada bir yıl önce gördüğümü niye görmüyorlar? O zaman da Êzidilerin içine birkaç adam gönderin dedim, anlatsınlar. Kandil bunu anlamadı. Şimdi de Êzidi halkı katliamlarla karşı karşıyadır. Siyaset böyle yapılmaz. Siyaset halkının başına bunları getirmeme sanatıdır. Önderler ortaya çıkan bu tabloyu kabul etmez. Biz ne bu katliamı unuturuz ya da kabul ederiz ne de oturur gözyaşı dökeriz. Bizim rolümüz, misyonumuz bunları önlemek olmalıydı. Ben çok üzülüyorum, arkadaşların bu yetersizliğine öfkeleniyorum. Örgütlenme, kadro yetiştirme vb. öğeleri bunun için önemsiyorum.

Burada Zeki Şengali ve Sozdar'ın da hataları var. Niye sahip çıkmamışlar? Önceden tedbir almaları gerekiyordu. Bütün Êzidilere selamlarımı iletin. İnsanlık tarihinde bu katliamlar asla unutulmaz. Unutulursa senin vicdanın da bitmiştir. Gelenler de örgütsel pozisyona geçsinler. İdeolojik eğitimler alsınlar. Kendilerini yere atmaya gerek yok.

Başka aktarımınız var mı?

P. Buldan: Demokratik Bölgeler Partisi kongresini yaptı. Yönetime giren bütün arkadaşların selamları var. Eşbaşkanları Emine ve Kamuran oldu. Çalışmalara başlamışlar. Eğitim ve kadro çalışmaları aynı zamanda akademi çalışmalarını da başlatmışlar.

A. Öcalan: Onlara da özel selam ve sevgilerimi söyleyin. Profesyonel kadro yetiştirmeye devam etsinler. Her bölgeye özel kadrolar yetiştirip verecekler. Kocaman Urfa'da yirmi yıldır profesyonel kadro yok. Halfeti'de bile profesyonel kadro yok. Bu kabul edilemez. En az her bölgeye otuz, kırk, elli kadro yetiştireceksiniz, Urfa'nın sorunlarını göreceksiniz. Bana baksınlar. Ben de aslında bir kadroyum, burada on kadro kadar çalışıyorum. Herkesin böyle yaklaşması lazım. İşte şimdi ulaşmanız gereken yerler de arttı. 81 il'e ulaşma durumunuz var. Bu yetersizlikleri giderin, üç ayı yoğun bir örgütlenme ile geçirmeniz gerekiyor. Türkiye'nin yeni muhalefeti sizsiniz. Şu anda bile müthiş bir yükseliştesiniz. Parti Meclisi toplantılarıyla seçimlere örgütlenerek hazırlanmalısınız.

Selahattin örgüt terbiyesini bilir. Selahattin'e de özel selamlarımı söyleyin. Eleştirilerim yapıcıdır. Daha yoğun katılmalıdır. AKP'nin yaptığı liberal demokrasi politikalarıdır. Biz ise demokratik sosyalizmi savunuyoruz. Selahattin bunu çok iyi formüle edebilir. Pratik politikaya yansıtabilir, bunun dilini oluşturabilir, kitlelere ulaştırabilir. Bu yeteneği vardır, bu konuda yoğunlaşmasını söyleyin. Tabii liberallere tamamen kapalı bir söylem olmamalıdır. Genel seçimlere iyi hazırlık yapın, bölgeler ve iller düzeyinde çalışmalar yapılmalı.

(Sırrı'ya dönerek) Alevilerle özel olarak ilgilen. Onlara buradaki durumu anlat. Biz buradaki çözümle demokratik Alevi çözümünü de sağlayacağız, yakındır. Ancak Aleviler üzerinde paralel devlet özel ilgileniyor. İran da özel ilgileniyor. İkisi de tehlikelidir, çok dikkat edilmelidir. İstanbul'da yaşanan o Alevi cinayetlerini paralel devlet yaptı. Türkiye'yi derin bir savaşın içine sürüklemek istiyorlar. Bunu PKK üzerinden başaramayınca Aleviler üzerinden yapmaya çalışıyorlar. Alevilerin bunu görmesi lazım. İşte HDP'yi kurduk, HDP onlar için kalıcı alandır, gelip burada özgür yaşamı kursunlar. Ermeni halkına da söyleyin, onların en iyi dostu benim. Garo'ya da anlatın, beni doğru bilsin. Kürdistan'da yapılan HES vb. projelerin arka planına bakın, oradaki sermayeye bakın. Ciddi bir Kürtsüzleştirme politikasıyla karşı karşıya olduğumuzu görürsünüz. Kürtsüzleştirme politikasının başarısı büyük boğazlaşmaya bağlıdır. Bunu bizim görmemiz ve önlememiz gerekir.

P. Buldan: Başkanım, Demokratik Bölgeler Partisi logo değişikliği yapacak. Bu konuda bir öneriniz var mı?

A. Öcalan: Bunu ben de düşünmüştüm, hatırlattığın için teşekkür ederim. Bir kadın figürü olabilir. İki elini açmış, elinde buğdayı temsilen başak. Kadın çocuk tutar gibi başağı tutacak, yani ona en değerli varlığı gibi bakacak. Çünkü başağı kadın yarattı. Kadın kırmızı elbise giymiş, iki elinde başak sarı renkte, zemin de yeşil olabilir.

(Nasıl diye heyete sordu.)

P. Buldan: Biz de kendi aramızda buğday başağının anlamlı olacağını düşünmüştük.

A. Öcalan: Ama kadını düşünmediniz, değil mi?

Heyet: Hayır, düşünmemiştik.

P. Buldan: Başkanım, Kandil'de kadın arkadaşlarla da görüştüm.

A. Öcalan: Kimleri gördün?

P. Buldan: Besê Hozat ve Zaxo toplantıya katılmışlardı. Kadınlar adına size selam ve sevgilerini gönderdiler. Kadınların gündemi de demokratik sistemin inşasıdır dediler. En kısa zamanda size mektup yazacaklarını ilettiler.

A. Öcalan: Zaxo ve Besê Hozat'ı nasıl gördün? Güçlüler değil mi? Güç katabiliyorlar mı? Konuşma düzeyleri, katılım düzeyleri nasıl? Hangi dilde konuşuyorlar?

P. Buldan: Her iki arkadaş da yüksek katılım gösteriyorlar. Toplantılarda genellikle Türkçe konuşuyorlar. Çok gelişkin ve yetkinler.

A. Öcalan: Hepsine selam ve sevgilerimi gönderiyorum. Dokuz ana maddeyi kendi kadın bünyelerinde yapacaklar. Erkeklerden daha güçlüler. Bu temelde selamlıyorum.

P. Buldan: Başkanım, ayrıcadaha önceki toplantılarda da gençliği temsilen katılan arkadaşlar sizden perspektif istemişlerdi. Fakat size söyleme fırsatı bulamamıştık. Ama bu sefer gençliği temsilen toplantıya katılan Şimal arkadaş, gençliğe ilişkin bir perspektif verirseniz önemli olur diye ifade etti.

A. Öcalan: Gerçek emeğimize sahip çıkacağız. Ben hep söylüyorum, ben hala gencim. Kadınlara yaptığım çağrı gençlik için de geçerlidir. Onları seviyorum, her şeyi onlar için yapıyorum. Genç başladık, genç başaracağız. Sabrımı, çalışma tarzımı, tempomu örnek alabilirler. Bu başarılırsa gerisi aydınlıktır. Hepsine özel selamlarımı iletin.

P. Buldan: Son olarak, Sabri Ok ameliyat olmuş. Arkadaşlar bilgilendirmemizi istediler.

A. Öcalan: Ne ameliyatı?

P. Buldan: Belinden ameliyat olmuş.

A. Öcalan: Öyle mi? Ağır bir ameliyat olmuş demek ki. Geçmiş olsun dileklerimi iletin. Ayrıca Adıyaman bölgesi ve aşiretine sahip çıksın.

P. Buldan: Son bir not daha Başkanım. Hakan Tahmaz, Barış Meclisi Sözcüsü, size selam söyledi. Bir konferans hazırlıklarının olduğunu ilettiler. Yeni çıkan yasanın tartışılacağı ve yasa çıktıktan sonra olması gerekenler konusunda geniş katılımlı bir konferans yapacaklar. Bilgilendirmemizi istediler.

A. Öcalan: Başarılar dilediğimi söyleyin. Kendisine de selamlarımı iletin. Başka aktarımınız var mı?

İ. Baluken: Başkanım, arkadaşlar aktarımların çoğunu yaptılar. Eksik kalan birkaç kısmı ben aktarmak istiyorum.

A. Öcalan: Evet, alayım.

İ. Baluken: Davutoğlu'yla yaptığımız iki görüşmede Türkiye'nin IŞİD'e destek konusunu ısrarla gündemleştirdik. Bu konuda Türkiye'nin tavrının değiştiği anlamına gelebilecek bazı bilgiler aktardı. IŞİD'e karşı olduklarını ve IŞİD'le mücadele için PYD ve Özgür Suriye Ordusu üzerinden oluşacak bir ittifaka destek verebileceklerini aktardı. Biz de bu durumu Kandil'deki toplantıda arkadaşlarla paylaştık. Özellikle Carablus ve Til Ebyad bölgesinde ÖSO ile ittifak temelinde bazı ilişkiler gelişebileceğini arkadaşlar da aktardılar. Arkadaşlar rejimle PYD arasındaki ilişki konusunda Davutoğlu'nun dile getirdiği bazı hususların çok gerçekçi olmadığını ifade ettiler. Ayrıca Rojava'ya yönelik ambargo ve ablukanın Türkiye tarafında tamamen kaldırılması gerektiğini ilettiler. Bu konuda Davutoğlu gerekli adımları atmaya hazır olduklarını ifade etti. Bilmenizde fayda var, bu süre içerisinde Başbakanlık-AFAD eliyle Kobani'ye yardım malzemeleri gönderildi. Bazı sıkıntılı konularda da pratik alanda ilerlemeler sağlandığını söyleyebiliriz. Türkiye Qamişlo kapısına PYD'nin denetimi alması durumunda hiçbir sıkıntının kalmayacağını ısrarla ifade ediyor. Bizler de buraya gelmeden önce şu bilgiyi edindik. Qamişlo kapısındaki sıkın-

tılar giderilmiş, arkadaşlar Qamişlo kapısından serbest geçişlerin olabileceğini ifade etmişler.

A. Öcalan: Evet, bu konular önemlidir. Özgür Suriye Ordusu ile ittifak temelinde bazı ilişkiler kurulabilir. Ben daha önce de Demokratik Suriye Konseyi'ni önermiştim. Diğer halklarla birlikte ortak bir arayışın olması gerektiğini çok önceden ifade etmiştim. Azzaz-Cerablus-Bap üçgeninde ÖSO ve PYD işbirliği yapabilir. Davutoğlu'na, böyle olursa o bölgeye Esad da, IŞİD de giremeyecek deyin. Bu başarıldığı zaman Esad Üçüncü Cenevre toplantısına çözümü kabul ederek gelmek zorunda kalacaktır. Davutoğlu'nun ilk düşünceleri böyle değildi, ama yanıldılar. Şimdi doğruyu bulmak istiyorsa desantralizasyon meselesini kabul etmek zorunda. Suriye'nin birliği, bütünlüğü denildiğinde geline nokta ortada. Demokratik Suriye Kongresi bundan sonra toplanırsa anlamlı olur. Suriye konusunda Davutoğlu da, Beşir de, Efkân da bana onaylatma şeklinde değil de görüşümü almaları iyi olur ve önemlidir. Çünkü ben olmadan oradaki dengeleri, aşiretleri bilemezler. Ben onları tarihsel çizgileriyle beraber hepsini tek tek biliyorum. Onun için benim görüşümü almalılar. PYD bu konuda işbirliğine açık olmalı, yani ittifaklar ve tutulacak bölgeler konusunda hazırlığını yapmalı. Şahin onlar görüşebilirler, fakat nihai kararı ben vereceğim.

S. S. Önder: (Açmak için sordu) Yani Suriye konusunda mı nihai kararı siz vereceksiniz?

A. Öcalan: Evet, doğrudur. Nihai kararı burada devletle biz vereceğiz. Ama onlar her türlü hazırlıklarını yapmak durumundadırlar, her türlü ani gelişmelere cevap olabilmeliler.

İ. Baluken: Pervin Hanım'ın aktardığı Êzidi halkına yardımlarla ilgili Rojava'ya yardım yapılması konusunu da Davutoğlu ile görüştük. Bu konuya da olumlu tavır içerisinde olduklarını, gerekli yardımları yapacaklarını ilettiler.

A. Öcalan: Tamam, bunlar olumludur. Hüsnü Mahalli diyormuş ki, güya Beşar Esad söylemiş, benim için "Biz koynumuzda yılan beslemişiz" demiş. Oysa siz biliyorsunuz, ben devlete de söyledim, "Esad kalacak, kalmalı" dedim. Benim bütün önerilerim demokratik bir Suriye içindir. Bu sağlanmadığı zaman işte böyle bir katliam coğrafyasına dönüşür.

Yetkili: Söyleyen Hüsnü Mahalli olunca fazla söze gerek yok.

İ. Baluken: Başkanım, Ortadoğu'daki gelişmeler sizin öngörülerinizi doğrulayacak şekilde ilerliyor. Rojava'daki gelişmeler, Musul ve Şengal'deki gelişmeler önceden belirttiğiniz Ulusal Kongre'nin ne kadar zaruri olduğunu ortaya koydu. Türkiye'de de son seçim sonuçları demokratik ulus çözümlemesinin, HDP çalışmasının çözüm gücünü güçlü bir şekilde ortaya koydu. Burada hareketin durumunu da bilmenizde fayda var. Hareket bu öngörülere özeleştirisel pozisyonda yaklaşmakla beraber iyi ve güçlü bir konumda. Irak, Suriye, Türkiye ve Ortadoğu'daki konumu ve etkinliği dünya kamuoyunun dikkatini çekecek şekilde her geçen gün artmaktadır.

A. Öcalan: Ulusal Kongre bir an önce yapılmalıdır. Barış gücünün önemini söylemiştim. İşte tam da böyle günler için lazımdı. Ben barış gücü dediğim zaman bunların hepsi kendi hegemonik alanlarını düşünüyorlardı. Oysa siyaset öngörebilmektir. Önderlik de gelişmeler olduktan sonra ne yapacağız demek değildir, gelişmeler olmadan önce öngörmektir. Şimdi bütün bu olan biten neye yaradı? Soruyorum size. Bakalım görebilmiş misiniz? Ben söyleyeyim size. Obama beş kere Kürtlerle ilgili demeç verdi ve Gazze unutuldu. Oradaki vahşete, Batı oradaki katliama sessiz kaldı, bir anda unutuldu. Şimdi bir anda hepsi kendilerini Kürdistan üzerinden aklama yarışındalar. Peki, böyle düşününce nasıl bir sonuç çıkarman gerekir? Demek ki IŞİD bu çevrelerin kontrolünde ya da etki alanında bir örgüttür. Günü geldi kullandılar, günü gelecek vazgeçecekler. Bize düşen bu oyunu önceden görebilmek. (Sırrı'ya dönerek) Tekrar gittiğinde bunları Barzani'ye anlatırsın.

İ. Baluken: Başkanım, belediyeler DBP bünyesinde çalışmalarını yürütüyorlar. Bu konuda bazı kafa karışıklıkları var. DBP'de kalması ya da HDP'ye geçmesiyle ilgili. Bu konudaki sizin düşünceniz önemlidir. Bir perspektifiniz var mı?

A. Öcalan: Belediyeler DBP'de kalacak, dokuz maddeyi belediyeler yapacak. Radikal demokrasi liberal demokrasiden farklıdır. Emine onlara söyleyin, demokratik konfederal belediyecilik için çaba sarfedecekler. Bu, HDP için de geçerli. Demokratik sosyalizmi günlük konuşma diline eğriltecekler. Selahattin'e söyleyin, çoluk çocuk üzerinden başbakanla tartışmak yerine bu konuda yoğunlaşsın, kit-

leleri etkileyecek bir politika geliştirsin. Daha önce de söyledim, bu konuda yeteneği vardır.

İ. Baluken: Kandil'de arkadaşlar ülkeye geri dönüşlerle ilgili bir çalışmalarının olduğunu, bunu tartıştıklarını ifade ettiler. Bu konuda sanırım erken olmakla birlikte size danışmamızda fayda var. Geri dönüşler için bir çağrı zamanlaması ne olmalı? Şimdilik sizin tarafınızdan böyle bir çağrıya ihtiyaç var mı?

A. Öcalan: Bu konuda daha sonra çağrılar yapabilirim. Sürecin ilerlemesiyle beraber gündemleştireceğimiz konulardan biridir. İlerde bu konulara değineceğim.

İ. Baluken: Başkanım, sağlığınız nasıldır? Daha önce gözlerinizde çok fazla akıntı yoktu, bu sefer birkaç kez silmek zorunda kaldığınızı gözlemledim. Sağlığınızda yeni bir durum var mı?

A. Öcalan: Evet, gözlerimdeki akıntı, üst solunum yollarındaki rahatsızlık zaman zaman artıyor. Bu konuda kendi sağlık ekibimizi de buraya isteyeceğiz. Özellikle üst solunum yollarıyla alerjiye ilgili iyi olan bir arkadaş belirleyin, onu ilerde buraya isteyebilirim.

İ. Baluken: Bu konuda hazırlığımız vardır. Siz uygun gördüğünüz zaman buraya gelmeyle ilgili bir sıkıntı olmaz ise bu konuda sağlıkçı arkadaşları yönlendirebiliriz.

A. Öcalan: Şimdi pratik önerilerinize geçelim. Beşir Beye hazır olduğunuzu söyleyebilirsiniz. Öncelikle bu heyetin genişlemesi lazım. Sekretarya konusu önemlidir. Sekretarya kabiliyeti güçlü olan birkaç kişi lazım. Ana heyet ikiye katlanacak. Altyapı çalışması olmadan olmaz. Yolumuzu aydınlatan bir el feneri lazım. Eylül'ün sonu gelince elinizde proje ya da ilkeler paketi yok. İmzaladığınız şeyleri hayata geçirmeniz lazım. Heyetin teşekkülü bu konuda önemlidir. Kandil'den bir kişi olabilir mi acaba? İsmi herhangi bir olaya karışmamış biri olabilir mi? Bir de kasetle çalışmak istiyorum, kaset önemlidir. Burada yazdıklarımızı redakte edecek bilgisayar kullanımı güçlü, yazımı güçlü dört kişi lazım. Siz bu işi iyi yazıyorsunuz, ama bilgisayar lazım. Sonra bu yazdıklarınızın mutabakat sağlandıkça imza altına alınması gerekiyor. İmza meselesi önemlidir, hem tarihe kalacak hem de diyelim ki yarın öbür gün ben düştüm öldüm, o zaman benim nelerde mutabık kaldığım bir belge olarak kalmalı. Burdakiler bu hafta gidecek, yeni gelenlerden de olur, fakat burada

kadın görevli olmadığı ve kalamayacağı için kadın hükümlü gelemiyor. Ama dışarıdan da olabilir.

S. S. Önder: Başkanım, biz dışarıdan da bir takviye yaparak gelelim, burada kalalım. Gece gündüz çalışırız, tartışırız, redakte ederiz. Bir iki hafta içinde bunun çatısı ve mimarisi ortaya çıkmış olur.

A. Öcalan: Siz kalabilir misiniz burada?

S. S. Önder: Biz kalabiliriz, ama sanırım bunu konuşmak gerekiyor.

A. Öcalan: Tamam, bunu da konuşun, senle Pervin gelebilirsiniz.

Yetkili: Ama bunu sakın Cezaevi Müdürüyle konuşmayın, muhataplarınızla konuşun, bu söz yayılmasın.

A. Öcalan: Zaten bizim 30 Eylül'e kadar elimizde temel ilkeler oluşmuş durumda olmalı. Daha doğrusu 30 Eylül'e kadar bizim daha fazla çalışmamız, proje yapmamız gerekecek. 30 Eylül'e kadar ilkeler konusunda devletle bir mutabakat sağlamalıyız. Çünkü ondan sonraki sürece bu ilkeler bir fener işlevi göreceklerdir. Böyle olursa Demokratik Türkiye ve yeni anayasayı da birlikte çalışabiliriz. Kandil'e özel selamlarımı iletin. Ben onların bağlılığını ve gayretlerini biliyorum, çoğu zaman benden üstünler. Önemli günlerden geçiyoruz. Onlara yazdığım mektuptaki idam meselesini zihniyet bağlamında söyledim, bunu yanlış anlamasınlar. Yaratıcılıklarını sürekli geliştirsinler.

S. S. Önder: Başkanım, buradaki arkadaşlar bu hafta gidecek dediniz, bunlar diğer arkadaşlarımızın yanına gidecekler. Onlar için bir değerlendirme yapmak ister misiniz?

A. Öcalan: Ne anlamda?

S. S. Önder: Tek tek kişisel olarak sizi yoranlar, üzenler oldu mu? Zorlayanlar oldu mu? Gittikleri yerlerde nasıl davranılmalı? Bir öneriniz olabilir mi?

A. Öcalan: Yok, gidebilirler.

S. S. Önder: Başkanım, avukat görüşünde Cumali "Başkan beni Serhad eyalet komutanı yapacak" demiş. Bu ne anlama geliyor?

A. Öcalan: Ben senin neyi öğrenmek istediğini anladım. Bunlardan hiçbiri benim halifem ya da vekilim değildir. Gittikleri yerlerde benim adına konuşamazlar. İçlerinde fedakar insanlar var, kendini yakınıs mesela. Ben bu eylemisevmiyorum, ama büyük fedakarlıktır.

Bana karşı nahoş şeyler oldu. Fakat bununla ilgili ben değerlendirme yapmadan hiçbir şey olmamalı. Ben kendimi her koşulda ölümüne savunabilirim. Benden edindikleri deneyimleri paylaşabilirler. Ama hiçbirisi benim adıma hiçbir şey söyleyemez, ben onları takip edeceğim. Benimle geçirdikleri beş yılda ben onlara her türlü yardımcı olmaya çalıştım. Önderlik konumum onu gerektiriyor. Moral, motivasyon konularında her türlü desteği verdim, gittikleri yerlerde bunları anlatabilirler.

İ. Baluken: Bugün 15 Ağustos. Dışarıya vereceğiniz mesajda değinmeniz beklentisi vardır. Ayrıca 1 Eylül Dünya Barış Günü yaklaşıyor. Bununla ilgili bir mesajınız var mıdır? Bir de bir hafta önce Mazlum geldiğinde bir haftalık bir süreden bahsetmişti. Bu süre meselesi yanlış bazı anlamalara yol açabilir. Bu konuda bir mesaj vermek ister misiniz?

A. Öcalan: Hepsine mesajımda değineceğim. Mazlum'un yaptığı açıklamaya ilişkin, bir haftalık süre meselesini biraz baskı yaratmak adına yaptım. Farklı bir niyetim yoktu, yanlış anlaşılmasın. Zaten mesajda da bunu konuşacağız.

15 Ağustos 2014

HDP Heyeti ile görüşme gündemi

Giriş: Durum Değerlendirmesi

- 1- Müzakere sürecinin partisi olarak HDP,
- 2- Çözüm sürecinin çerçeve yasası olarak veya temel alınarak tarafların konumlanması. Adlandırma ve işleyiş. Devlet ve demokratik toplum heyetleri, özgür ve belgeli çalışma hakları,
- 3- Müzakerenin bir parçası olarak İzleme Kurulu teşkilleri, rolü ve işleyişi,
- 4- Müzakere sürecinin içerik gündemi,
- 5- Demokratik siyaset ve bukuk,
- 6- Sosyoekonomik sistem,
- 7- Güvenlik,
- 8- Kadın özgürlüğü ve toplumsal katılım,
- 9- Sivil toplum,
- 10- Misak-ı Milli'nin güncellenmesi ve Ortadoğu,
- 11- Hakikat ve yüzleşme (yakın tarihte),
- 12- Kültür ve kimlik (Eğitim-tarih-dil sorunları),
- 13- Ekolojik sorunlar,
- 14- Serbest Madde,
- 15- Komisyon teşkilatları ve uzmanlardan yararlanma,
- 16- Sivil toplum ve medyayla ilişkiler,
- 17- KCK, DTP ve DBP ile ilişkiler,
- 18- Demokratik belediyecilik (Dokuz boyut anlamında),
- 19- Radikal demokratik hareketin temel kadro sorunu, çalışma tarzı ve temposu,
- 20- Tüm bu süreçlerde A. Öcalan'ın rolünün doğru tanımlanması ve bağlı çalışılması gereği.

Devlet heyeti ile görüşme gündemi (15 Ağustos 2014)

- 1- Mevcut diyalog hükümete seçim kazandırır, savaş kazandırmaz.
- 2- Çözüm süreci boyunca barış değil derinleştirilmiş özel savaş

yöntemleri uygulandı. Paralel müdahaleler.

3- Hükümet seçimler dahil özel savaş yöntemlerini terk etmedikçe barış ve çözüm sürecinden bahsedemez.

4- Türkiye toplumunun tarihsel derinliği büyük olan bir savaş sorununu vardır. Cumhuriyet tarihi boyunca uygulanan örtülü iç savaş yöntemleriyle bu sorun halledilemez.

5- Barış sorununun derinlikli (radikal) demokratik bir ittifakla çözümü dışındaki yöntemler ancak günü kurtarmaya yarar, sonuçta kaosu ve çürümeyi derinleştirmekten öteye sonuç vermez.

6- Baş sorun düzeyine yükselen Kürt sorununda iki temel yöntem vardır. Demokratik yöntem kabul görmezse ayrılma ve şiddet yöntemi kaçınılmaz olur.

7- Kürt sorunu tam bir Ortadoğu sorununa dönüştü.

8- Tarihsel Kürt-Türk ortaklığı mevcut bölge sorunlarının çözümü açısından öncelik taşır. Devlet milliyetçi yaklaşımlar bu şansı boşa çıkarır.

9- Süreçte kişi olarak rol almam tam, eşit, özgür bir pozisyona geçişle mümkündür.

10- Bunun dışındaki yaklaşımlar taraflar açısından anlamsız ve kördür (Taraflar özgürdürler, bildiklerini özgür iradeleri ile uyguladılar).

Kamu düzeni yasal toplumun evrensel düzenidir

(Kamu Güvenlik Müsteşarı önce Başkan'ı masaya davet etti. Başkan masaya oturdu. Aynı yemeği biraz önce yediğini, tüm heyetin yemek konusunda hızlı davranmasını, yapılacak toplantı için sürenin önemli olduğunu ifade etti. Çorba, nohut, bulgur pilavı ve muhallebi-den oluşan yemek sunuldu. Kamu Güvenlik Müsteşarı yemeğin buradaki karavana yemeği olduğunu, ancak masanın bu görüntüsünün tarihi olduğunu ifade etti. Başkan tek başına bulgurun yeterli olduğunu, bulgur, ekmek ve ayran olması durumunda o yemeğin yeterince zengin olduğunu ifade etti. Ama şu anda dışarıda muazzam bir ekonomik sömürünün olduğunu, yapay hormonlu besinlerle beslenmenin sağlıksız boyutlarda olduğunu ifade etti. "Buradaki müzakerelerde ekonomiyi de baştan son ele alacağız, HES'ler, termik santraller ekonomiyi doğayı talan eden uygulamaları burada konuşacağız. Buradaki sürecin ekonomik olarak da bir çıkış olduğunu göstereceğiz" dedi.)

İ. Baluken: Başkanım, sağlığınız nasıl? Geçen geldiğimizde biraz sıkıntının olduğunu söylemişsiniz.

A. Öcalan: Çok önemli bir sıkıntı yok. Gerekirse içerde değerlendiririz. Önemli olan gelişmelerdir.

Kandil'dekilerin sağlığı nasıl?

S. S. Önder: Genel olarak sağlıkları iyi.

İ. Baluken: Başkan arkadaşlar genelde çok yoğun çalışıyorlar. Cuma arkadaş çoğunlukla günde üç saat yatabiliyormuş. Böyle olunca metabolizmanın dengesi değişebiliyor. O da kilo şeklinde vücuda yansıyor.

A. Öcalan: Öyle mi? Cuma çok mu yoğun çalışıyor? Tabii arkadaşların fedakarca çalışmasını anlıyorum.

Ben de cezaevindeyim. Üstelik on altı yıldır tek başımayım. Burada müthiş bir irade savaşı olmasa iki ay bile dayanamazsın. Her şeye dikkat etmek lazım.

Evet, süreyi de dikkate alarak bu ilk önemli toplantıyı başlatmakta fayda var.

KGM: Öncelikle şunu ifade edeyim. Mütevazı bir toplantı masasında oturmuş olabiliriz. Ancak toplantı tarihi bir görüntüyle başlıyor. Bu biraz bizden kaynaklanan bir durumdur. Yukarıda geniş heyetlerin toplantı yapabileceği toplantı salonundaki çalışmalar devam ediyor. Bu toplantıya yetişmedi. Umarım hazır olduğunda daha geniş heyetlerin tartışma yapabileceği salonda toplantılarımızı yapacağız.

A. Öcalan: Tabii heyetler genişlerse burası fiziki olarak da yetmeyecek. Ancak bugünkü toplantı önemlidir. Belirleyicidir. Bugün yönetime dair bazı konuları konuşabiliriz.

KGM: Öncelikle Murat Bozlak için başsağlığı diliyorum. Demokrasi mücadelesinde önemli sıkıntılar çekmiş bir arkadaşınızdı. Hem heyete, (Başkan'a dönerek) hem de size başsağlığı diliyorum.

A. Öcalan: Evet, Murat Beyin önemli hizmetleri oldu. En son Adana'dan milletvekili olmasını da ben istemiştim. Sanırım milletvekili seçildikten sonra sağlık sorunları artmaya başladı. Bizim açımızdan değerli bir arkadaşımızı kaybettik. Benden de ailesine başsağlığı dileklerini iletin.

Bugünkü toplantımızın formatı daha farklıdır. Heyetiniz hükümet yetkilileri ve Başbakanla da bazı görüşmeler yapmış. Hem onları almak hem de devlet heyeti olarak görüşlerinizi öğrenmek istiyorum. Bu arada Kandil'e de gittiniz. Kandil'deki mektuplar ulaştı bana. Oradaki aktarımlarınızı da öğrenmek istiyorum. Mektupları okudum. İçerik doyurucudur. O nedenle farklı notlar varsa aktarabilirsiniz.

S. S. Önder: Kandil'den gelen mektup oradaki toplantının içeriğini kapsıyor. Farklı bir bilgi aktarımına ihtiyacı yok. Hatip Bey de sanırım böyle düşünüyor.

Hatip: Evet, mektupta gerekli olan bilgiler vardı.

S. S. Önder: Hükümetle yapılan görüşmelere geçmeden önce Selahattin Beyin Salih Müslim ile birlikte katıldığı bir Rusya gezisi

vardı. Onun aktarımını paylaşmak istiyoruz.

A. Öcalan: Evet, önemlidir, onu dinleyeyim.

S. S. Önder: Suriye başta olmak üzere Kürt halkının her yerde barışa ve istikrara katkı sunmaya hazır olduğu, Kürtleri hesaba katmadan yapılacak çözüm arayışlarının kalıcı olmayacağı, devletlerin kendi aralarındaki çıkar ilişkileri temelinde Kürtleri pazarlık konusu yapmalarının olumsuz sonuçlar doğuracağı, Rusya'da yapılacak olası Suriye Konferansına Kürtlerin kendi kimliği ve temsilcileri ile katılmaya hazır olduğu mesajları paylaşılmış. Öcalan'ın demokratik modernite ve demokratik ulus perspektifinin Ortadoğu için en uygun çözüm zemini olduğu şeklindeki sunumları ilgi ile karşılanmış. Heyet genel olarak üst düzeyde kabul ve ilgi görmüş. Mesaj ve taleplere sıcak yaklaşılmış. Rusya'da Mala Kurdan çalışanlarının ve kadroların selam ve özelemleri var. Rusya Êzidi Kürt toplumu da selam ve bağlılık duygularını iletiyor. Şengal'de ortaya çıkan durumun Sayın Öcalan'ı haklı çıkardığını ve sahiplenme için teşekkürlerini iletiyorlar.

A. Öcalan: Evet, siz de bu temelde selamlarımı iletirsiniz. Oradaki örgütsel ve diplomatik çalışmaları yoğunlaştırarak sürdürsünler. Sadece Rusya'da değil Kobani ve Şengal'den gelen Êzidileri, Süryanileri, tüm halkımızı selamladığımı söyleyin. Onları ziyaret edin. (Hatip'e dönerek) Özellikle DTK olarak onları sık ziyaret etmenizi, benim düşüncelerimi onlara aktarmanızı istiyorum.

S. S. Önder: Bu sürede Hakan ve Efsan beyler, Yalçın bey ve Başbakan'la görüştük. En son yaptığımız Başbakan görüşmesi bütün görüşmelerin özeti olduğu için isterseniz onu aktarayım.

KGM: Sırrı beyle daha önce tanışmıştık, ama Pervin hanınla orada ilk defa tanıştık. Bence çok önemli bir toplantıydı. Başbakan'la bu kapsamda ilk defa böyle bir toplantı yapıldı. Sanırım daha önce böyle bir toplantıya katılmamıştınız.

S. S. Önder: Başbakanla ikinci görüşmemiz oldu. Daha önce RTE Başbakan iken onunla da görüşmüştük.

KGM: Ama bu formatta değil. Davutoğlu ile de ilk defa böylesi bir toplantı yapıldı.

S. S. Önder: Evet, doğru. İlk defa böyle bir toplantı gerçekleştirdik.

S. S. Önder: Başbakanla yaptığımız son toplantıda Yalçın bey,

Efkan Bey, bir de Muhammet Bey vardı. Ben ve Pervin hanım katıldık. İstanbul'da Dolmabahçe Sarayında gerçekleştirdik toplantıyı.

KGM: Ben de bunu kastediyorum. İlk defa Ahmet Bey döneminde bu kapsamlı bir toplantı yapılmış oldu. Bunu önemsemek lazım.

A. Öcalan: Evet, biz de buna anlam biçiyoruz. Oradaki toplantı önemlidir. Ama bugün burada yaptığımız toplantı müzakere karar toplantısıdır. Kabine toplantısından bile daha önemlidir.

S. S. Önder: Başbakan daha çok kamu güvenliği ile ilgili 6-7 Ekim olaylarını örnek göstererek, eleştiri yaparak toplantıya başladı. Yaptığımız toplantının yapılıp yapılmamasına da tereddütlü yaklaştığını ve 6-7 Ekim olaylarının sürece büyük zarar verdiğini belirtti. Bu konuda hem Selahattin Beyi hem de HDP'yi eleştirerek başladı. "Bu görüşmeye karar verirken bile tereddüt ettim" dedi. Biz Başbakan'ın bu yaklaşımını doğru bulmadığımızı, aslında en fazla bu tür durumlarda bir araya gelinmesi ve iletişimin hiç kopmaması gerektiğini ifade etmeye çalıştık. 6-7 Ekim olaylarına aslında hükümetin tavrının neden olduğunu, MYK çağrısından önce son ana kadar hem heyetimizin pek çok girişimde bulunduğunu, hem de Selahattin Beyin Başbakan'la bir telefon görüşmesi yaptığını, Kobani'ye ilişkin olumlu en ufak cevap alınsaydı MYK çağrısının da yapılmayacağını ve MYK çağrısından önce aslında insanların sokağa çıktığını anlatmaya çalıştık. Olaylar esnasında ve sonrasında da HDP'yi hedefleştiren açıklamaların ve kampanyanın doğru olmadığını, hem Selahattin Demirtaş'a hem de partimize karşı bir linç kampanyası başlatıldığını ifade ettik. Artık bu noktadan çıkılması gerektiğini, süreç açısından somut ve pratik adımların hızla atılması gerektiğini, Kobani politikasında da hükümetin mevcut politikalarını değiştirmeleri gerektiğini ifade ettik. Söz verilmesine rağmen hasta tutsaklarla ilgili bir adım atılmadığını kendisine hatırlattık.

Bundan sonraki açıklamaların hükümetle ortak yapılmasının sürece pozitif katkı sağlayacağına vurgu yaptık. Basın üzerinden de süreci zorlayıcı ve gerilimi arttıran tutumlardan uzak durulması gerektiğini aktardık. Kendisi de bu konularda ortak açıklamanın olabileceğini Yalçın'a söyledi. Hasta tutsaklara ilişkin en kısa zamanda adım atılması gerektiğini vurguladı. Çözüm süreci ile ilgili kararlı

bir iradeye sahip olduklarını belirtti. Seçim barajıyla ilgili hükümetin konuyu gündemine alıp değerlendirmesinin hayati olacağını söyledik. Bu konuda herhangi bir çalışmalarının olduğuna dair bir kanaate varmadık. Ceylan arkadaş için mevcut çekincenin kaldırılması gerektiğini belirttik. Kendisi de heyetin diğer üyelerini tanıdığını, Ceylan Hanım konusunda bir sorun olmadığını, ama yeterince tanımadığını için biraz bilgi toplanması gerektiğini ifade etti.

A. Öcalan: Evet, anlaşılıyor. Kaç saat sürdü toplantınız?

S. S. Önder: Yaklaşık iki saat sürdü.

KGM: Oradaki toplantı da format olarak önemliydi. Buradaki toplantı da bu formatla ilk toplantı olması açısından önemlidir. Bu süreçle ilgili bir kararlılığın göstergesidir.

A. Öcalan: Devletle heyetin ilk toplantısı olması açısından tarihi bir toplantıdır. Müzakere karar toplantısıdır. Derinleştirilmiş müzakere toplantısının tarihini de burada netleştireceğiz. Fiziki mekan hazırlıklarının da bir an önce bitmesi ve geniş heyetlerle müzakere başlıklarına geçilmesi önemlidir.

KGM: Bu konuda bir sıkıntı yok. Yol haritası, İzleme Kurulu, bütün bunları buradaki toplantılarda tartışacağız.

A. Öcalan: Bunlar olmazsa olmazımızdır. Bunların olması, derinlikli müzakerede yol almamız lazım. Müzakere taslağını burada ayrıntılı bir şekilde değerlendireceğiz. Zaten takvim sıkışık. Bundan sonra hükümeti ve Meclisi biraz sıkıştıracağız.

KGM: Tabii bu konularda yol alınacak. Ancak sahadaki durum buradaki mevcut pozisyona aykırıdır. Sahadaki durumu da mutlaka buradaki tartışmalara gölge düşürmeyecek bir boyuta çekmek lazım.

A. Öcalan: Bilgi kabilinde bir aktarımınız olacak mı?

KGM: Hem eylemler hem demeçler ortadadır. Buranın ruhuna uygun değil. Atmosfer siyaset ve Türkiye ortamı açısından önemsenmelidir. Zaten siz de belirtmiştiniz. Eşzamanlı adımların atılması gerekir. Burada gelişmeler olurken sahaya da eşzamanlı yansımalarının olması lazım. Bu atmosfer Türkiye kamuoyu tarafından da çok önemseniyor. Fakat Kandil'den gelen mesajlar büyük sıkıntı yaratıyor.

A. Öcalan: Bu konuda benim şikayetlerim daha fazla. Hepsini konuşacağız. Başbakan düzeyindeki kararlılık önemlidir.

S. S. Önder: Başbakanın toplantıda şöyle bir önerisi oldu: Bura-

daki çalışmalarla paralel olarak çalışmalarını yürüten bir siyasi heyetin oluşturulması önerildi. Yalçın başkanlığında bir siyasi heyet oluşturacaklar. Bu siyasi heyetle heyetimiz buradaki perspektifler doğrultusunda bazı çalışmalar yürütecek.

A. Öcalan: Evet, olabilir, uygundur.

KGM: Bu masanın etrafındaki herkes iyi niyetlidir. Bu sürecin sonuca ulaşması için iyi niyetle çaba gösteriyor. Çözüme de herkesin inanması lazım. İmralı iyi polis, Kandil kötü polis rolü olmamalı. Kandil'in de buradaki çalışmalara inanması lazım.

A. Öcalan: İlk toplantı olduğu için bu konu ile ilgili size şimdi cevap vermeyeyim. Ama dediğim gibi bunları hep konuşuruz.

KGM: Tabii buradaki çalışmaların sonuca ulaşması için, demin de söyledim, herkesin iyi niyetli olması lazım. Ama şimdi Avrupa'da burada yapılan görüşmelerin tutanakları kitap haline getirilmiş. Onun içerisinde mektuplar da var. Fakat bunların dışarıya yansımaması konusu daha önce konuşulmuştu. Bu durum bizim için zorlayıcıdır. Hatta mektup trafiğini bitirebilir.

S. S. Önder: Bu konuda bize herhangi bir çekince belirtilmedi. Daha önce yaptığımız görüşmelerde Başkan buradaki görüşmelerin bir kitap haline getirilebileceğini önerdi. Heyetimize herhangi bir çekince aktarılmadığı için de arkadaşlar sadece kadrolara ulaştırılmak üzere bir kitap haline getirilmesine karar verdiler. Bu konudaki hassasiyeti de paylaşıyoruz.

A. Öcalan: Bunların hepsi yerli yerine oturacak. Fakat önemli olan kararlılıktır. Bir kararlılık var mı? Mesela başbakanla yaptığınız görüşmede bir kararlılık gördünüz mü? Heyet olarak düşünceniz nedir?

S. S. Önder: Heyet olarak ortak görüşümüzdür. Bu konuda hükümetin tutumu bizce net değildir. Tam bir kararlılıktan bahsetmek bir risktir. Bu sorumluluğu alamayız, gönül ferahlığıyla bu kararlılık vardır diyemeyiz. Bu kamu düzeni meselesine çok takmış durumdalar, bunu her şeyin önüne getirme durumları var.

KGM: Ancak bu formatla yapılan ilk toplantı olduğunu tekrar belirtiyim. Orada da Başbakan bu işin sorumlusu olarak size bir kararlılık ifade etmedi mi? Müzakerelere geçilmesine bir sakınca yoktur demedi mi?

S. S. Önder: Evet, görüşmede kararlı olduklarını, müzakereye geçilebileceğini söyledi.

A. Öcalan: Evet, Başbakanın niyeti ile ilgili bir şey demeyeceğim. Ancak çok romantik bir Başbakanla karşı karşıyayız. Yeterince deneyimi yok ve yüzeysel yaklaşma durumu var.

Kamu Güvenliği Müsteşarı'nın burada olması benim için de önemlidir. Ben de memnun oldum. Fakat yöntem meselesinde temel bir şey söyleyeceğim. Kavram, kuram ve kurum, üç K de diyebiliriz. Bütün bunları burada konuşacağız. Demokratik özerklik nedir, açıklayacağız. Kamu güvenliğini açıklığa kavuşturacağız. Yerel özerklik, güvenlik nedir, bu konularda kavram ve kuram açıklığına ihtiyaç var. Önce kavramlar konusunda anlaşmamız lazım. Anayasa çözümü, Kürt reformasyonu, demokratikleşme, yerel demokrasi, belediyeler, seçim, tüm bunları burada kavram ve kuram düzeyinde ele alacağız. Hangi kurumlar Türkiye'yi demokratikleştirir, konuşacağız.

Kamu düzeni konusunda bazı şeyler ifade edeyim. Bunu Yalçın beye de, Başbakana da götürürsünüz. Kamu düzeni meşru, yasal toplum düzeni demektir. Yasal toplumun evrensel düzenidir. Tüm Türkiye vatandaşları için yasal, hukuki düzen ve kurallar toplamıdır. Biz bunu çiğnedik tabii. Bozduğumuz açık. Ben idam cezası aldım. TCK 125'ten yargılandım. Örgüt hala kanun dışıdır. PKK'siyle, KCK'siyle öyle. Öcalan yirmi yıldır derin düşünüp taşındı. Kendi isyancı yapısı, kuralsızlığı ve gerillacılığını Özal'ın çağrısı ile birlikte gözden geçirmeye başlamış, bu şekilde PKK'nin konumunu değiştirmeye karar vermiştir. Biz kamu düzeni için tehdit olmaktan çıkmaya yirmi yıl önce karar vermiştik. Bu konudaki iradem kesindir. Bunu Başbakana da iletin. Bizim geçmişte de niyetimiz vardı. Bunu Özal'la yaptık, fakat Özal öldürüldü. Şimdi de binlerce provokasyon var. Bunu Başbakana ve Yalçın'a anlatın. Davutoğlu çok deneyimsiz, tarihi bilmiyor, Yalçın da bilmiyor. Yüzeysel, hatta çıkar temelli yaklaşıyor.

KGM: Zaman kısıtlı olduğu için çok öncesine gidemeyiz. Ancak geldiğimiz nokta gideceğimiz nokta kadar önemlidir.

A. Öcalan: Geldiğimiz aşama yirmi yıl öncesindekinden daha ileridir. Kabine toplantısından daha ağır bir toplantı yaptığımızı söylemiştim. Sizinle vardığımız düzey diğerleri ile kıyaslanmayacak kadar önemlidir. Biz PKK kaynaklı tüm yasadışı söz ve eylemlerimizi kamu

düzenine taşımak istiyoruz. Ama yaşananları da görüyorsunuz. Lütfü Taş şehit düştü. Çok üzüldüm. İlk gelen gruptaydı. Bizzat Emre Beyin isteği üzerine geldi. Gelsinler diye çok rica etti. “Bir grubun gelmesi çok şeyi çözer, çok şeyin önünü zincirleme açabilir” dedi. Ben yasası yok, tehlikeli dedim. Ancak kendisi bu konuda önemli gelişmelere çok inandığı için öyle çağırdım. Ama sonuç ortada. Kim kuralı ihlal etti? Lütfü’nün hayatı gitti. Bunun hesabını kim verecek? Elif Uludağ var. Batman Cezaevinde. Oradayken oğlunu kaybetti. Hikayesini dinlerseniz çok üzülersünüz. Benim de böyle bir kamu düzeni kaygım var. O dönem de önce yargılama yok demişlerdi, sonra hepsini cezaevine gönderdiler. KCK dosyalarının durumu ortada. Bunların çoğunu da Cemaat düzenlemişti. Hatta KCK’yi MİT’le ilişkilendirerek ustaca hazırladıkları dosyalardı. On bin insan içeri alındı. Biz bunu nasıl kabul edebiliriz? Başbakan’ı görüyorsunuz. Onun hakkında bir dosya hazırladılar, ne düzeyde öfkelendiğini görüyoruz. Oysa o dosyayla Başbakan ya da oğlu içeri alınmadı. Ona rağmen verdiği tepki ortada. İşte bizim zorlanmamızın sebebi bunlardır. Biz içeride çürüyoruz. Binlerce gerilla bu soğukta dağlarda bekliyor. Onlarcası Kazan vadisinde katledildi. İşte bugün Sakine’lerin şahadet yıldönümü, bu konuyu açacağın. Bütün bunlar belli güçlerce planlandı. Başbakan ve MİT’in gündemine de taşındı. Bizim için çok zorlayıcıydı. Şu anda da ikinci Özal sendromu gündemdedir. Ben ikinci Özal sendromu gerçekleşmesin diye mücadele ediyorum. Çünkü gerçekleşirse benim için de, devlet için de, kamu düzeni için de bir iflastır.

(Hatip Beye dönerek) Siz de bundan sonra daha pratik işler yapabilmek ve kamu düzeninin sağlanması için beni dikkatle dinleyin. Sen de iyi dinle Hatip arkadaş. Özal’dan Cemaat’in beri niyetini tespit ettim. Üzerinde yoğunlaştım. Darbe uluslararası küresel güçlerin işidir. Siz de üzerinde yoğunlaşacaksınız. Davutoğlu bunun farkında değil. Ben paralelden bahsederken, paralel tanımı bir gazetede iki kelimeyle yazılmıştı. Şimdi ise Cumhurbaşkanı her gün “Sonuna kadar üzerine gideceğiz” diyor. Yani zamanında anlayabilirlerdi. 7 Şubat, 17-25 Aralık sadece bir darbe değildir. Küresel bir operasyondur. Özal, Erbakan ve Ecevit de darbe ile gittiler. Bu çaba Erdoğan’la ilgili olarak da devam ediyor. Sakine’lerin ölümü de öyle. Siz de bu konulara yoğun-

laşmazsanız politika yapamazsınız. Ben bütün meselcilerin tarihsel boyutunu 1920'lere kadar götürdüm. Lobilerle bağlantılarını konuştum. Sayın Müsteşarla da bu konudaki tespitlerimiz örtüştüğü için şu anda bu toplantıyı yapıyoruz. Benim burada politika tarzım hayatidir. Hiçbir Kürt, hiçbir PKK'li, hiçbir solcu da benim gibi yapamaz.

PKK 76'dan beri hep komplolarla karşı karşıyadır. Ben o yüzden uyarıyorum. Beni hala burada enstrümantal, araçsal ele alıyorlar. Bu tehlikelidir diyorum. Benim için söylediklerinin hiçbir önemi yok. Otuz yıldır benimle ilgili bir algı operasyonu yönetiyorlar. Bunu da hiç önemsemiyorum. Çünkü tarih beni doğruluyor. İşte on yıl önce müzakere masası kurulsun diyordum. O dönemin Müdür gülüyordu. Şimdi vardığımız nokta bu oldu. Gecikmeli olarak masa kuruldu. On yıl önceki kehanetim gerçekleşiyor. Paris'te yeni bir algı operasyonu yapılıyor. Sakine suikastı öyle sıradan değil. Çok planlı yapıldı. Benim için bir savaş gerekçesiydi. Sakine suikastı Birinci Dünya Savaşında Avusturya Velihtına yapılan suikasttan dahi daha ağırdır bizim için. Benim dışımda hiç kimse o koşullarda o savaştan sıyrılmazdı. Ben bütün bunları gördüğüm için, ağır olmasına rağmen, burada yürüttüğüm çalışmayı devam ettirdim. Arkadaşlarımın ezik, ağır bakışları arasında, MİT ağır töhmet altındayken ben bu görüşmeleri yaptım. Bundan sonra da bu tarz yönelimler olabilir. Önemli olan çalışma yöntemini doğru koyup ciddi yaklaşmayı başarmaktır. Şimdi Zaman gazetesinin manşetinde o kadar bilgi var. "MİT neden suikastı açıklamıyor?" diyor. Ancak biz niyetlerini biliyoruz.

KGM: Sizin bu tespitleriniz önenili. Ama siyasette bunlar ne kadar önemseniyor, onu da değerlendirmek lazım. Daha önce Sebahat hanımın verdiği kanun teklifi burada da konuşulmuştu. Şimdi de Eşbaşkanların 24 Nisan'da Ermenistan'a gidip geri dönünce bir yürüyüşe katılacağı söyleniyor. Siz HDP'nin Türkiye Partisi olması gerektiğini söylüyorsunuz. Türkiye'nin büyük bir kısmında ciddi tepki yaratacak böylesi planlamalarla nasıl Türkiye Partisi olacaksınız?

P. Buldan: Böyle bir program yok. Bizim haberimiz yok bu programdan.

KGM: İşte biz de size söylüyoruz.

A. Öcalan: Benim Ermenilerle bir sorunum yok. Buraya da Ragıp'ı çağıracağımı daha önce söylemiştim. Başbakanın da danışmanı

Etyen Mahcupyan oldu.

PKK'nin reorganizasyonu benden geçecek. Tüm olup bitenlerin sorumluluğunda ben var isem, iletişim koşullarının düzelmesi lazım. Kamu düzeni için beni sorumlu tutacaklarsa, PKK'yi suçlayacaklarsa, bunun giderilmesi için iletişim koşullarını bir an önce sağlamaları gerekiyor. Ben kamu düzeni için sorumluluk üstleniyorum. İletişim olmadan nasıl bunu sağlayabiliriz? Daha önce de susuz havuzda yüzmemi istiyorlar demiştim. Bunu Başbakana da söyleyin.

KGM: Bütün bunları konuşacağız. Fakat Kandil bu telsiz tiyatrosuna son vermelidir. Biz de çocuk değiliz. Telsizle bizim duyacağımız şekilde 'yapmayın' diyorlar. Ama alttan da haber gönderip Cizre'deki gençlere, çocuklara 'yapın' diye talimat veriyorlar. Herkesin bu konuda samimi olması gerekir.

A. Öcalan: İşte bunun için PKK ile iletişim kanalı önemli diyorum. Müzakerelere bu temelde dokuz kanal açılmak zorunda. Siz de, Kandil'de yoğunlaşamıyorsunuz, aynı durumdasınız. Ben yirmi bir sayfalık ilk mektubumda çoğu şeyi ifade etmiştim. Üç protokolden bahsettiğim mektuptur. Dokuz iletişim kanalından biri bile açılmadı. Biri açılsaydı her şey bitebilirdi.

KGM: Bu konuda siz de haksızlık yapıyorsunuz. Siz buradan örgütü yönetiyorsunuz. Buna müsaade ediyoruz. Heyetlerin geliş gidiş imkanlarını da sağlıyoruz. Bunlar hiç yokmuş gibi değerlendiriyorsunuz.

A. Öcalan: Ben neler olup bittiğini çok iyi görüyorum. Ben enayi değilim. Burada da Oslo'da Sabri ile Zübeyir'in yazdığı bir mektup vardı. O mektubu imzalayarak girdim bu işin içine. Bazen düşünüyorum. O dönem çok saf davranmışım. O dönem o kadar safım ki, benden mektubu alıp okuduğuma dair bir imza istediler. Ben de alıp imzaladım. 2008'in sonu ya da 2009'un başlangıcıydı. Kendimi öylece bu sürecin içine koydum. Ama arkadaşlarım beni yeterince anlamıyorlar. Çocukken benim tarzımla ilgili anam da bana kızıyor, hatta bazen beni dövüyordu. "Sen kendini bu kadar öne atınca yalnız kalır, zarar görürsün" diyordu. Şimdi düşününce anamın ta o dönemde ne kadar doğru düşündüğünü fark ediyorum.

KGM: Peki, hiç iyi şeyler olmadı mı? Var olan gelişmeleri de görmek lazım.

A. Öcalan: Evet, ama Cemaat'e kalsaydı PKK şimdi duman olacaktı. Baransu o dönem Taraf'ta yazmıştı. "Yirmi bir etkili PKK lider kadrosu imha edilirse mesele çözülür" demişti. İşte Sakine bunlardan biridir. Diğerlerini ise hala yapmaya çalışıyorlar. Etkili bir liste çıkarmışlardı, tıpkı 90'lı yıllardaki işadamları listesi gibi, Çiller'in listesi gibi. Geçmişte MİT'in de böyle planları vardı. Teoman Koman dönemini söyleyebiliriz. Sonra Emre beylerle bu değişti. Teoman Koman'ın maaşını CIA'den aldığını ve MİT'in onun denetiminde olduğunu sizler de biliyorsunuz.

KGM: MİT başındayken değil de Jandarma'nın başına geçince maaş işi olabilir.

A. Öcalan: Ama bu Emre Beylerden sonra değişti. Sizlerin, Hakan Beyin çabaları önemli. Ama Emre Bey çok daha atılgandı. Değerli çabaları oldu. Biz de bu çabaları önemsediğimiz için burada süreci yürütüyoruz. Davutoğlu bunları anlayamıyor. Romantiklik dediğim şey bu aslında.

KGM: Kamu düzeni devlet için son derece önemli. Aslında bu romantik değil realist bir yaklaşım. Bu konuda Kandil'in durumu daha tartışmalı. Kandil hem sizi üzmeyp hem de bildiğini yapmaya devam ediyor.

A. Öcalan: Beni derinlikli anlamalısınız. Ben Reşadiye'den, Ilgaz'dan sonra da PKK'yi eleştirdim. PKK benim açımdan taktik olarak da, stratejik olarak da istediğim noktada değil. Neler gitti diye sorarsanız, işte Sakine'leri o yüzden açtım. Sakine benim burada masaya oturduğumu duyunca ayağa fırlayıp olumlamış, çok güzel demiş ve destek vermiş bir arkadaştı. Onun için hedef seçildi. Sakine'lerin olayı öyle bir kırılma noktası ki, Türkiye'de 19 Mayıs kadar önemli. Abdulhamit'in tahttan indirilmesi kadar, İkinci Mahmut'un Yeniçeri Ocağını lağvetmesi kadar önemlidir. 27 Mayıs, 12 Mart darbeleri kadar da önemlidir. Bundan sonra 9 Ocak tarihi de bizim açımızdan önemli bir tarih olacaktır. Ben burada katliamın, darbenin siyasi içeriğini açıklıyorum. Hakan beyle elli toplantı yaptıysak hepsinde bir olay önümüze geldi. Çıplak aramalardan, tecavüzlerden, KCK operasyonlarından Roboski'ye kadar böyle değerlendirmek lazım.

Şimdi bu Sakine'lerin olayında ortada belgeler olmasına rağmen, ben benimle görüşme yapan heyetin bunu hayata geçirdiğine inanmı-

yorum. Benim analitik değerlendirmemin önemsenmesi gerekir. Ben neden inanmıyorum, beni sorgulayın. Velez ki Erdoğan'ın bu cina-yetten haberi, hatta onayı olsun. MİT onayından geçmiş de olabilir. Ama benim görüştüğüm yetkililerin imzaları ve onayı da olsa, bel-geleri de olsa, bu onların kararı değildir. Bu tarihi bir tespittir. Benim siyaset yapma tarzım böyledir. CİA ve Gladio üzerinden Washington merkezli bir komplodur. Benim tarih bilincim var, derin devlet ger-çeğini iyi biliyorum. Lobiler Anadolu'yu ele geçirme planı çerçeve-sinde 60 yıldır her şeyi yapıyorlar. Kendi Cumhurbaşkanını, Başbakanını bile götüren bir yapı var içeride. Mevcut darbe meka-nizması bugün de iş başındadır. Elli tane Hakan Fidan da olsa, Baş-bakan da olsa bunu önlemeye yeterli değil.

Bu darbeyi tek bir şey bozabilir, o da PKK'yi bu sürece alet ol-maktan çıkarmaktır. PKK'yi bu kamu düzeni konusunda geri tutaca-ğız. Eğer PKK'yi kullanmış olsalardı darbe sonuca ulaşırdı. 2013'te biz yeni bir Newroz Bildirisi yerine başka bir şey devreye koysaydık darbe gerçekleşecekti. O dönemin PKK elden gitmiş olsaydı sonuç daha ağır olabilirdi. Ilgaz'da Başbakanın konvoyuna saldırı yapmıştı. Öyle olduğu için de Erdoğan meydana çıkıp idamdan bahsetmeye başladı. Şu anda DHKP-C bu darbecilerin denetimine geçmiş. Be-ninle müzakere yürüten ekip kurumsal ve şahsi inisiyatif aldığı için hedeflendi. Hiçbir PKK'lide bu tahlil yoktur. Ama bende var. 7 Şubat neden oldu? Buna rağmen bu ekip masadan kalkmadı ve kaçmadılar. Ben bunları AKP'nin, Erdoğan'ın hatırı için değil, kendi siyaset teo-rime ters olduğu için yapıyorum. Ben darbe karşıyım.

Ama hala benim iletişim koşullarım bile doğru değerlendirilmiyor. Askerlerin benimle görüşme yaptıkları dönemde bile daha geniş avukat görüşlerine sahiptim. O dönem buraya genç subaylar geliyordu. Bir-çoğu donanımlıydı. Onları belli bir süre kullanıp göturdüler. Devam etseydi çözüm de olabilirdi. O dönemde bile onlar daha güçlü iletişim koşullarından bahsediyorlardı. Ben tabii şimdiki devlet heyetinin du-rumunu da önemli görüyorum. (Müsteşara dönerek) Kırk yıllık dene-yiminiz var. Devlet tecrübeniz var, bunlar önemlidir. Askerlerle aranızda çok farkınız var. Bakış açıları da belli yerlerde örtüşüyor.

(Sırrı'nın omuzuna dokunarak) İşte sana da edebiyat ve filmle il-gili söylediklerim böyle anlaşılmalı, sana bunun için dokunuyorum.

İşadamları konusunu yine bunun için söylüyorum. Fakat siz kafası kesilmiş tavuk gibi ortalıkta dolaşıyorsunuz. Otuz yıl önce yapılanları görmezsek bugün bir şey yapamayız. Onlar küresel çapta da hala büyük bir algı operasyonu yönetiyorlar. Senin bütün bunları bilerek sanatta yoğunlaşman lazım. Nasıl film yapman gerektiği için de sana bir yazı vereceğim. (Dosyasından çıkardığı Şirin Sever'e ait bir yazıyı Sırrı'ya verdi. "Kadın-erkek ilişkisinin nasıl olınası gerektiğine dair bu yazıdan faydalanabilirsin" dedi.)

KGM: Tüm bunları sizin daha önce de isabetli tespit ettiğinize bizler tanığız. Öngörülerinizin paralel yapı dışında Şengal, Irak orta hattı için söyledikleriniz konusunda da gerçekleştiğini gördük. Hatta o zaman sizin arkadaşlarınız gerekli tedbirleri alsaydı bugünkü durumlar olmayabilirdi. Ama şimdi Cizre'de de belli şeyler hayata geçirilmek isteniyor. Bu konuda da arkadaşlarınızın bu işin bilince olmadığı kanaatindeyiz.

S. S. Önder: Başkanım, bu Cizre meselesi Başbakanla yaptığınızı görüşmede de gündeme geldi. Başbakan Cizre'de KCK'nin çok büyük bir sorumluluğu olmadığını, asıl saldırıların Hüdapar ve diğer taraftan geldiğini bize ifade etti.

A. Öcalan: Cizre meselesine geleceğiz. Ben size işin daha büyük boyutlarını göstermek için tarihi ve günceli birlikte değerlendiriyorum. Küresel sistem, CIA, Gladio var. MİT'in müzakere kanadını havaya uçurmaya çalışıyorlar. Ben paralel devleti anlayın diye burada bir savaş yürüttüm. Roboski, 9 Ocak, on bin kişilik KCK tutuklamalarının bunların işi olduğunu söylüyorum. Ama bugün AKP de yutulmuştur. Şimdi kendini kurtarmaya çalışıyor. Onlara deyin ki, Apo çok uyanıktır, yeni kamu düzeninde size yardımcı olacak. Size inandığı için değil, siz hükümete gelmeden önce de onu yapıyordu. Bu süreçte PKK bir darbe mekanizması olarak çalıştırılmak istenmiş, ama Öcalan bu oyunu bozmuştur. Kamu düzeni eşittir devletin varlığı, onun bozucusu PKK. Başbakana deyin ki, iyi ki Öcalan yaşıyor desin. Öcalan PKK'yi yeni demokratik düzen adına yeniden düzenlemek istiyor. Bu olmazsa PKK yüz yıl boyunca bu devleti uğraştıracak. Bunu Efkân beye de söyleyin. Efkân Bey bunun farkındadır, çalışıyor da. Ona da söyleyin, PKK Türkiye'yi karıştıracak güce sahiptir. Kontrolüm dışına çıkarsa bitirirler.

Beni buraya alanlar PKK'yi ele geçirmek için de uğraştılar. Ne ölecek kadar aç bırakıyor ne de sağlıklı yaşayacak kadar destek veriyorlar. O dönem buraya gelen askerler de adam gibi savaşırsanız kazanırsınız diyorlardı. Bu adamlar senin savaş tarzını yürütemiyor diyorlardı.

KGM: Bütün bu anlattıklarınızdan dolayı biz üçüncü göze, başka bir ülkenin bu işin içerisine girmesine karşıyız. Diğer ülkeler inisiyatifi kendi ellerinde bulundurmak isterler.

A. Öcalan: Sorun değil.

KGM: Ama Cemil Bayık'ın açıklamasında Amerika'ya atıfla üçüncü devletin olabileceğine dair beyanatlar vardı.

A. Öcalan: Bunlara çok takılmayın. Önemli olan müzakere kararlılığının hayata geçmesidir. Davutoğlu'na anlatın. Hükümetle görüşün. Bir müzakere kararlılığı olmadan heyet olarak da buraya gelmeyin. Kandil'e bir mektup da yazabilirim ya da siz gidince bu söylediklerimi aktarabilirsiniz.

KGM: Mektup yazarsanız biz heyete ulaştırırız. Zaten o konularda hiçbir zaman sorun olmadı.

P. Buldan: Daha önce yazılan bazı mektuplar Kandil'e iletilmedi.

KGM: Zaten o mektubun gündemi artık ortadan kalktı. Gönderseydik belki de pek çok şey bozulacaktı.

A. Öcalan: Evet, zaten hem PKK'ye hem devlete çok sert yüklenmiştim. Müsteşar beyin "Gitseydi PKK ile aramız bozulurdu" endişesi doğrudur. Göndermemeniz de bir sorun yok.

A. Öcalan: Son otuz yıllık darbe pratikleri PKK'nin yürüttüğü savaş üzerinden kurgulanmak isteniyor. Cizre olayı da darbe mekanizmasının nasıl çalıştırılacağına örneğidir. Davutoğlu'nun da bunu anlama derinliği yok. Arkadaşların da onu anlayacakları yeteneği yok. O nedenle Öcalan'ın yeterli iletişim ile PKK üzerinde kontrol sağlamak istediğini Davutoğlu'na söyleyin. Eylemlerin büyük bölümü Öcalan çizgisine aykırıdır. Kobani'de de benim istediğim çizgi uygulanmamıştır. Arkadaşlar benden daha cesur, daha iyi niyetli ve daha fedakardır. Buna rağmen otuz yıldır Şam'ın Mezze muntakasında Merkez Komite toplantısında ilk derli toplu eleştirileri yapmıştım. Cemil Bayık onu iyi bilir. Otuz birinci yıldönümü eleştirilerimi tekrarlıyorum. Çizgiyi yönetecek yeterli zeka ve pratik kavrayış sorunu

var. DTK da, HDP de, DBP de hepsi aynı. Heyeti de eleştiriyorum. Kobani ve Şengal'de gerekli tedbirleri alamadılar. Avare-asi pratiği diyorum. Böyle olmazsa Cizre olur mu? Her an Diyarbakır'da da olabilir. Otuz kırk yerde aynı anda bu tarz olaylar olabilir.

(Heyete dönerek) Her an sizi de götürebilirler. Güvenlik probleminiz olabilir. Güvenliğinize dikkat edin. Zaten Sırrı'ya da tehditler olabildiğince artmış. Hepiniz dikkat edin. Ben gerillanın temelini atan adamım, silahını bulan adamım. Bir tabanca bulmak için bir yıl Esad zulmü altında yaşadım. O nedenle ağır eleştiriyorum. Silahları böyle kullanmak benim emeğime yapılmış ihanettir. Duran Kalkan bilir. İçimizde en çok çalışandır, çok değerlidir. Cemil kadar, Duran kadar çalışan yoktur. Ama beni anlama konusunda sıkıntıları var.

Duran'la ilgili bir anımı anlatayım. Suriye'ye yeni gittiğimiz dönemde Cemil Esad aranıyordu. Arapça konuşuyordu. Ben de bir şey anlamadım. Duran'a telefonu verip bir bak, ne diyor dedim. Duran da konuştuğundan sonra bana görüşmenin içeriğini aktardı. Öyle bir diktirilmiş ki, ben Abbas bir yıllık emeğimizi neredeyse bitirecektin dedim. Osman alçağı Duran ve Cuma için kontradır diyor. Alçak bilinçli söylüyor. Ama onların da yetersiz tarzları böyle devam ederse ağır sonuçlar doğurabilir. Dürüstlüklerinden şüphem yok, yetersizliklerini aşmaları lazım. Silahları kötü kullanmamaları, asi avare pratiğinden sıyrılmaları lazım.

Şimdi Karayılan'ı eleştireceğim. Çünkü şu anda bütün sorumluluk ondadır. Karayılan çok dürüst, fedakar, kahraman bir arkadaşır. Bir günde yedi yüz mayın çıkardı. O kadar cesur ama yaratıcı değil. (KGM'ye dönerek) Sizin milyon Dolar verdiğiniz İsrail firmaları bile bir günde sınırda on tane mayın çıkaramazlar.

Kobani ve bir başka yerde bazı arkadaşlarımızın intihar eylemi yaptıkları söyleniyor. Bunlar dehşet veriyor bana. İşte bunlar yanlış gerillacılığın sonucudur. Duran Kalkan buna kahramanlık diyor. Böyle kahramanlık olmaz. Bu bana dehşet veriyor.

KGM: Bu konu ile ilgili ciddi operasyonel süreçler oldu, olmaya devam edecek.

A. Öcalan: Hakkari'deki ekiplerin yarısından fazlası provokasyon ekibidir.

P. Buldan: Yüksekova'da askeri sevkiyatlar öğrencilerin okuldan

çıkış saatine denk getiriliyor. Ve gençlerle askerler arasında çatışma yaşanıyor. Sevkiyatların yapılış saati bilerek gençleri tahrik etmek için okuldan çıkış saatine denk getiriliyor.

KGM: Biz iki taraflı bakıyoruz. Bunları bizim de kabul etmemiz mümkün değil. İki tarafı da ele almak lazım.

A. Öcalan: Ben zaten bizim arkadaşları eleştiriyorum. Garzan'da on beş kadın arkadaşın olduğu yerde katliam oldu. Halbuki o arkadaşlar ikişer arkadaş şeklinde dağınık olarak savunma pozisyonunda tutulabilirdi. İntihar gerillacılığı dediğim şey budur. İşte bütün bunlar örgütsüzlükten kaynaklı. Ciddi bir inanma yok ortada. (Heyete dönerek) Sizin durumunuz da aynı Her yerde örgütlü olmanız gerekiyor. Örgütünüzü kurun. Urfa'dan Karadeniz'e kadar hala örgütlü gücünüz yok. Ondan sonra barajı geçer miyiz diye konuşuyorsunuz. Kandil de Şengal'de altı ay önceden tedbir alsaydı şimdi Irak kurtulmuştu. Bundan sonrası için de tehlike devam ediyor. IŞİD güç toplayabilir. Baas rejimi biraz toparlanırsa taş üstünde taş bırakmayabilir. Kürtleri, Türkmenleri Irak'ta da, Suriye'de de katletmek isteyebilirler. Yüz bin gerilla mobil olmalı. Bundan sonrası için devletin de Güney politikası değişmeli. Ben en başından beri ittifak önerdim. AKP tersini yaptı. Güney savaşı politikasını AKP'nin düzeltme durumu var mı?

KGM: Bu konuda heyet de söyleyebilir. Olumlu şeyler var.

İ. Baluken: Biz öyle düşünmüyoruz. Hükümetin bu konuda net bir politika değişikliği olduğu kanaatinde değiliz. Kobani'ye mazot, tüpgaz gibi en temel ihtiyaçların karşılanması sorununu bile defalarca konuşmamıza rağmen bir aydır çözemiyoruz.

KGM: Yine de aynı noktada olduğunu söylememek lazım. Son görüşmelerinizde de bu konularda epey mesafe alınmış olması lazım.

A. Öcalan: Kobani savaşında ısrar olursa bunun arkası darbedir. Kobani'de bir darbe mayalanıyor. Bu en son çünkü Paris olayı da müthiş bir darbe hazırlandığını gösteriyor. Erdoğan acımasızca götürülecek. Daha önce Mursi örneğini vermiştim, ama daha kötü bir son onun için hazırlanıyor. PKK'yi de kullanmak isteyecekler. PKK üzerinden darbe inşa edilmek isteniyor. Mevcut savaş tarzı da buna yol açıyor. İşte 6-7 Ekim'de ortaya çıktı. Ben mektup yazmasam darbe olacaktı. Hiçbiriniz bunun farkında değildiniz. Bırakın kırk kişiyi, sınırsız ölümler yaşanacaktı. Selahattin de bu işin bilincinde de-

ğildi. Dürüstlüğünden hiç şüphem yok, ama doğru algılayıp güçlü refleks gösterme konusunda yetersizlikler var. Onu da götüreceklerdi. Darbe çarkı daha amansızca yürütülüyor. Paris'teki suikast onunla ilişkili. Holland Esad konusunda Türkiye'yle ortak hareket etmiş. Bu eylem Holland'ı bu anlamda geri çekme, Türkiye'yi yalnızlaştırma operasyonudur. AKP'ye yönelik darbe mekaniğinin de işlediğinin göstergesidir. Adnan Menderes örneğini vermiştim daha önce. Darbe oluncaya kadar neler olup bittiğinin farkında değildi. Kendisine darbe hazırlandığı söylenince "Benim orduma nasıl böyle bir suçlama getirirsiniz?" demişti. Farkına vardığında çok geç olmuştu.

Siz bunu halka ve hükümete etkin anlatamıyorsunuz. Suriye'de IŞİD bitse bile ikinci bir IŞİD hazırlanıyor. Esad'dan da hamle beklemek lazım. Ben en başından beri Misak-ı Milli Komisyonunu bunun için önermiştim. Erdoğan'ın Arapçılık yaklaşımı çok tehlikelidir. Katar, Suudi Arabistan üzerinden Afrin ve Kobani'yi Araplara bağlamak, Cezire'yi Güney'e bağlamak istedi. Musul ve benzeri üzerine de çok tehlikeli hesaplar içerisine girdi. Şimdi ABD Esad'dan yanadır. Hollande Esad'a karşıdır. Bu Paris olayları ile Hollande'a gözdağı veriliyor. Esad ve ABD her an Kürtlere saldırabilirler. Türkiye'de de Hüdapar'ın ya da ikinci bir Selefi hareketin Türkiye'yi duman etmemesi bizim tek taraflı yaklaşımımız sayesinde.

KGM: Tüm bu değerlendirmelerinizde olumlu yapılmış olan hiçbir şeyden bahsetmiyorsunuz. Bir Öcalan imajı adeta yeniden oluştu. Daha önceki değerlendirmelerden çok farklı olarak burada yürütülen çalışmalarla bugün kamuoyu sizi çok daha farklı değerlendiriyor.

A. Öcalan: Biz burada her şeyi yaptık. Benim dediklerim çok net. Tek bir tane hasta tutuklu bile bırakmadınız. Bu konuda bile adım atmadınız. İsrail bile bir askerin bırakılmasında yüzlerce insanı serbest bıraktı.

P. Buldan: Hasta tutsaklar meselesini pazarlık meselesi haline getirdiniz. Yaptığımız her görüşmede yetkililere bu konuda bir adım atılması gerektiğini söyledik, fakat hala bir adım atılmış değil.

KGM: Ben burada son çıkarılan çerçeve yasayla birlikte müzakerenin görevlisiyim. Güvenlik güçlerinin hükümet üzerine baskısı var. Vatandaşların da baskısı var. Kamu düzeni Başbakan için olmazsa olmaz. Somut olarak Kandil'e bir mesajınız yok mu?

A. Öcalan: Kamu düzeni için atı arabanın arkasına değil önüne koymak lazım. Oysa siz arabayı atın önüne koymamızı istiyorsunuz. Vatandaşlardan baskı var diyorsunuz. Onların bir kısmı haindir.

S. S. Önder: Ben buna bir açıklık getireyim. Bir Nihat Özdemir meselesi var. Ben bunun kim olduğunu biliyorum. Efkan Ala'yla yaptığımız görüşmede de Nihat Özdemir konusu gündeme geldi. Başbakanla yaptığımız görüşmede de Nihat Özdemir konusu gündeme geldi. Hakan Beyle yaptığımız görüşmede de bu adam gündeme geldi. Aslında bu adam en kritik dönemlerde Yeşil'e milyonlarca Dolar para veren birisidir. Şimdi de çıkmış herkesi "benden para istiyorlar" üzerinden etkilemeye çalışıyor. "Vatandaş kamu düzeninden rahatsızdır" dedikleri pek çok kişinin konumu aynıdır.

A. Öcalan: Ben de o yüzden hain diyorum.

KGM: Somut Kandil'e mesajınız var mı? Bu toplantıdan çıktıktan sonra ben Başbakan bana sorduğunda somut olarak ne var diyebilirim. Şu ana kadar ben somut bir şey almadım. Somut bir şey anlayan varsa ifade etsin.

S. S. Önder: Benim anladığım en kısa sürede genişletilmiş müzakere tarihinin belirleneceği, heyetimizin tekrar buraya geleceği, derinlikli müzakere başlıklarının masaya yatırılacağıdır. Bugün daha çok bu formatla yaptığınız ilk toplantı yönetime dair şeyleri konuşmakla geçti. Somut bazı konularda o toplantıda ele alınır diye anladım.

A. Öcalan: Başbakana deyin ki, kamu düzeninin tamamen oturmasında tarihi rol oynayacağız. Fakat bu, bu toplantıda olmaz. Son toplantıda iyi bir çağrı yapacağız. Bunun için üst katın da fiziki koşullarının hazırlanması lazım. Demokratik devlet konusunda Öcalan rolünü oynamak istiyor dersiniz. Öyle bir proje ileteceğiz ki, PKK silahları bırakıyor, kamu düzeninin bir gücü haline geliyor.

KGM: Milisler, şehir içerisindeki eylemler, silahlandırmalar, bunlar süreç açısından oldukça zorlayıcıdır. Güvenlik güçleri üzerinde operasyon yapalım baskısı var. Bu talepler Başbakana ve güvenlik birimlerine de sıkça iletmeye başlandı. Bu konuda belli bir rahatlığın olması gerekir.

A. Öcalan: PKK'nin asayiş güçlerini, gerillasını tutmamın nedeni darbe pratiklerinin önüne geçmektir. Burada çok önemli bir takım

kararlar alacağız. Ancak bunun için iki haftaya kadar benim bir süreye ihtiyacım var. Zaman ve mekanizmayı doğru işletmemiz lazım. Sonuçta silahlı mücadelenin bırakılması gibi bir hedefe varacağız. Kandil'e iletin. Dağlardaki gücü orduyla karşılaşmayacak durumu getirsinler. Şehirdeki güçler ikide bir polisle çatışma durumuna girmesinler. Gerillayı mükemmel bir çizgiye getirsinler. Kaymakam, vali, mahkeme atama ve benzeri, bunların hepsi uydurma şeylerdir. Gerillayı avare-asi ve intihar gerillası olmaktan çıkaracaklar. Bir ay kadar sükunetle müzakereye olanak sağlamalıdır. Legal ya da illegal iki haftaya kadar göze batmayan bir durum olsun. (KGM'ye dönerek) Bu da karşılıklı olacak. Pervin'in dediği doğru. Asker sevkiyatları insanları tahrik etmek için yapılıyor.

KGM: Doğru. Pervin hanımın dediğini not aldık.

A. Öcalan: (KGM'ye dönerek) Efkan beye de söyleyin, bu gözaltı ve tutuklamalar kabul edilir değil.

A. Öcalan: (Heyete dönerek) Toplantımız artık bitmek üzere, size hızlı hızlı birkaç şeyi aktarayım. Leyla HDP'nin siyasetini benimsiyor ve iş yapmak istiyorsa partiye üye olsun. Bizimle çalışmak istiyorsa biz onunla çalışmak isteriz. Bu dediklerimizi yaparsa Ulusal Konferansta da etkin rol oynayabilir. Aysel için de, Kemal için de bu geçerlidir. Hepiniz için geçerlidir. (Hatip Beye) Hak-Par ve Hüdapar'la, Ticaret ve Sanayi Odası ile, sivil toplum örgütleriyle görüşün, ilişkide olun. Onlara "Öcalan, ister hükümetin yanında ister bizim yanımızda sürece katılabilirler diyor" deyin. Kendileri karar versin. Siyasi heyete de katılabilirler. Böylece sürecin dışındayız serzenişleri de bitmiş olur.

Hatip: Hüdapar bu konuda ne hükümetin yanında ne de bizim yanımızda yer almak istediğini, üçüncü bir güç olarak masada olmak istediğini ifade ediyor.

A. Öcalan: Bunlar çok tehlikelidir. Siz tehlikenin farkında değilsiniz. Önemli olan bunların sayıları değil, bağlantılarıdır. Birkaç kişi bile olsa, İran onların üzerinden büyük şeyler yaptı. İran daha önce Lübnan'da da birkaç kişi ile İran girdi, daha sonra dev bir Hizbullah örgütüne dönüştü.

(Sırrı'ya dönerek) Bu birleşik Haziran ve Türkiye sol çevresiyle senin ciddi görüşmeler yapmanı istiyorum. Bu konu son derece önemlidir. Onlara benim ricam ve isteğim olarak iletin. Nasuh

Mitap'ın anısına birlikte yaptığımız çalışmalara hürmetleri gereği onların da diyaloga açık olması lazım. Hangi partiden gireceği hiç önemli değildir. Gerekirse sizin çatınızda da girebiliriz deyin. Önemli olanı ruhu tekrar yakalayabilmektir. Benim özel selamlarımı iletin. Bu konuda sizden beklentim yüksektir.

P. Buldan: Başkanım, daha aktarmamız gereken birçok konu vardı. Fakat zaman kalmadı. Selahattin Beyin Remzi Kartal ve Zübeyir Aydar'la ilgili bir mesajı var. Arkadaşların seçim öncesi Türkiye'ye dönmesi sürece katkı sunabilir diyor. Ayrıca adaylıkları seçimde bize güç katar. Sizin bu konudaki düşüncelerinizi öğrenmek istiyor.

KGM: Bu konuda herhangi bir sıkıntı yok. Biz araştırdık. İstedikleri zaman gelebilirler.

A. Öcalan: Hayır, bir ay sabretsinler. Ben gerekli çağırımı gerektiği zaman yapacağım. Selamlarımı iletirsiniz.

P. Buldan: Bakırköy Cezaevinden Şükran Avşar ve birkaç kadın arkadaşla görüştüm, size selamları var.

A. Öcalan: Yılbaşı dolayısıyla bütün cezaevlerine selamlarımı iletin. Bayburt Cezaevinde Laleş Çeliker var. Bir de oradaki erkeklere özel selamımı iletin. Ayrıca PAJK'a bir mektup hazırlıyorum. Bunu da iletirsiniz.

P. Buldan: Tamam Başkanım, iletiriz. Yarın DÖKH'ün de konferansı vardı.

A. Öcalan: Zamanımız kalmadı. (İdris'e dönerek) Bingöl'e özel selamlarımı söylersiniz. Orada da paralel yapılar, kontra güçler devrededir. Oradaki provokasyon zemini açısından uyanık olmak lazım. Örgütlülük temelinde çalışmalar da yoğunlaşmak lazım.

9 Ocak 2015

Türkiye'yi yerel demokrasiye taşıyacağız

(Başkan görüşmede daha önce kendisine götürdüğümüz Bayburt Cezaevindeki kadın arkadaşların ördüğü yeleği giymişti.)

Heyet: Başkanım, getirdiğimiz yeleği giymişsiniz. Size çok yakışmış.

A. Öcalan: Evet, teşekkür ederim. Ben de çok beğendim. 17 arkadaşın büyük emek vererek kendi elleriyle ördüğü bir yelek. Hepsinin ellerinden öpüyorum, çünkü elleri ile örmüş ve emek vermişler. Hepsine özel selamlarımı iletiyorum.

KGM: Biz de sabahtan beri size çok yakıştığını söyledik. Galiba siz bize inanmadınız.

A. Öcalan: Hepiniz hoş geldiniz. H. arkadaş, sen sanki kilo vermişsin. Biraz zayıflamışsın gibi. (C... 'ye dönerek) Sizin durumunuz iyi, formunuzu koruyorsunuz. Bu arada siz de hoş geldiniz. Buraya gelmeniz için çok uğraştım. Çok çaba sarf ettim. Sizi buraya getirmek devleti değiştirmekten daha zor oldu. Ama sonunda geldiniz. D... de mektubunda yazmıştı. Hem sana hem de P... 'ye ilişkin görüşlerini daha sonra toplantıda aktaracağım. Değerlendirmelerimi yaparım.

Müsteşar: Yolculuğunuz nasıl geçti? Rahat gelebildiniz mi?

Heyet: En rahat yaptığımız yolculuklardan birisiydi.

S. S. Önder: Önceki yolculuklar çok kötüydü. Tanrı'ya sığındık. Hatta bazı arkadaşlar neredeyse hatim indireceklerdi.

A. Öcalan: (Gülerek) Bunun önlemini daha önceden alacaksınız. Her zaman tedbirli olacaksınız. İnanç olayı önemlidir. Müzakere sürecinde inanç alanıyla ilgili sorunları da ele alacağız. İşte Ürdünlü pilotu nasıl canlı canlı yaktıklarını görüyorsunuz. Bunu Ortadoğu'da

İslam adına hareket ettiğini söyleyenler yapıyor. Kobani'yle, Suriye ile ilgili uyarılarımın sebebi buydu. Bunlar pilotu katlettikleri gibi oradaki herkesi de bu şekilde katletmek istiyorlardı. O nedenle ben sürekli uyarıyordum, ama Hükümet ısrarla anlamadı. (Müsteşar'a dönerek) Hükümete bunu anlatmanız lazım. Bu konu ile ilgili herkesin sorumlu davranması gerekiyor. Şengal'de yaşananlar olası katliamın en hafifiydi. Önünü almazsak her tarafı bu şekilde katliamlarla talan edecekler.

Önemli bir toplantı yapacağız. İsterseniz siz başlayın.

KGM: Evet, bugün bu format tarihi bir aşamayı gösteriyor. Fiziki olarak da toplantıyı yapmış olduğumuz bu mekan bu aşamanın göstergesi. Önümüzdeki dönem bizim için çok önemli tabii. Türkiye bir seçim sürecine girmiş durumda. Ancak seçim sürecinden bağımsız olarak çözüm süreci çalışmalarını yürütmemiz lazım. Sizler de görüyorsunuzdur. Çözüm süreci karşıtları iş başındadır. Basından sürekli haberleri servis ediyorlar. Özellikle bölgede yaşanan bazı olumsuzlukları sürekli gündemleştiriyorlar. İnsanların öldürülmesi, yol kesilmesi, vergi alınması gibi haberler bu tarafta olumsuz bir algı yaratıyor. Ayrıca bölgede polis ve askerin hükümet üzerinde ciddi bir operasyon baskısı var. Bu olumsuzlukları düzeltmemiz lazım. Burada birbirimizden gizli saklımızın olmaması gerekir. Buradaki görüşmeler dürüstçe dışarı verilirse tablonun netleşeceği kanaatindeyim. Üç önemli husus var: Bir, çözüm sürecinin ruhuna aykırı olan gelişmeler. İki, güvenlik güçlerinin operasyonel süreçlerine hükümet direnç gösteriyor. Üç, önümüzdeki toplantı için buraya İzleme Heyeti de gelecek. Mahkum değişimi ve hasta tutsaklar konusundaki çalışma da son safhaya gelmiş durumda. Bu konuda bazı gelişmeler olacak. Bunlar olumlu gelişmeler. Ancak bu pratik baskı alanlarını, olumsuzlukları düzeltmemiz lazım. Çünkü operasyonlar yapılırsa çok can kaybı olabilir. O taraftan ya da bu taraftan olması önemli değil. Önemli olan birçok insanın tekrar yaşamını yitirmesi ihtimalidir.

A. Öcalan: Evet, bugünkü toplantının önemli olduğunu tekrar vurgulayalım. Dün yaptığımız toplantıda da kendi mücadele hayatının kısa bir kestini size vermiştim. Dünkü toplantıdan sonra ve bu toplantıdan önce kısa bir muhasebe yaptım. Bugünkü geldiğimiz noktayı 55 yıllık bir maratonun kısa bir soluk arası olarak değerlendiriyorum.

Benim için böyle gelişti. Bu masa maratonda bir moladır. Ben bu masanın kuruluşunda emeği geçenlere de teşekkür ediyorum. Sayın M. D. başta olmak üzere devlet heyetinin çabasını önemsiyorum. Çok ciddi devlet sorumluluğudur. Umarım siz de farkındasınız. Umarım siyasi iktidar da farkındadır.

Kaygılarım devam ediyor. Benim için yer ya da masanın biçimi değil masanın kurulması önemlidir. Dediğim gibi devlet heyetinin bu çabasını önemsiyorum, ama siyasi elitler ne kadar bunun farkında, bunu bilmiyorum. E. beyden bugüne kadar büyük bir çabamız vardı. Beş altı yıllık büyük bir maratondur. Bununla sonuçlandı. Sonuçlandı derken aslında bir başlangıç. Neyin başlangıcı? Türkiye devlet tarihinde Cumhuriyet tarihini kastetmiyorum. Bin yıllık serüvende bu masa çok özgün bir anlama sahiptir. Hükümet veya bizimkiler ne kadar farkındalık gösterir, bilemem. Ama benim kendi eylemlerim masanın devrilmemesi için oldu, bundan sonra da öyle olacak.

Bu bir ilke masasıdır. Devletin ve toplumun demokratik geleceği için tam bir ilke masasıdır. İlkenin özelliği, ilkeden taviz verilmez anlayışıdır. Bin yıllık tarihi dayanakları vardır. Biz kadim kültürü de dahil ederek vardığımız bir çözüm masasından bahsediyoruz. Şimdi önemli bir başlangıç yapıyoruz. Demokratik toplum taraftarları için de bu masa kıymetli olmalıdır. Ben bu kadim kültürü önemsiyorum. Ben hayatın çemberinden geçtiğim için biliyorum ve kendim de bir köy emekçisiyim. Böyle bir aileden geliyorum. İrgatlık da yaptım. Bu masanın tarladaki emekle de ilgisi var. Yani tüm sorunları bu masada ele alacağız. Arkadaşlarımızın da konumu aynı.

KGM: Bizim de konumumuz aynıdır. Burada aristokrat gelenekten gelen kimse yok. Hepimiz bu kültürden gelmiş insanlarız, iyi niyetliyiz. Samimi olarak yürütmek istiyoruz. İnandığımız için buradaki çalışmaları yürütüyoruz. Üstlerimize de öyle anlatıyoruz.

A. Öcalan: Hatırlarsanız sizinle ilk karşılaştığımda iki şeye vurgu yapmıştım. İsminizin M. olması önemli, Soyadınızın D. olması da o düzeyde önemlidir. Bu geldiğiniz kültürü göstermesi açısından benim için anlamlıdır. Demokratik devlet ve demokratik toplumu sıkça kullanıyorum. Müzakerenin bir niteliği devletin demokratikleştirilmesi, diğer niteliği toplumun demokratikleştirilmesidir. Burada olağanüstü bir çaba gösteriyorum. Ancak ne kadar çaba göstersem de çocuk ye-

rine konuyorum. Ben bunu önemsemem. Ama bu büyük hatalara götürebilir. Başından beri herkes isyancı olabilirdi, ama ben olamazdım. Toplumsal koşulların gereği olarak her şey üzerime yıkıldı. Daha önce de annemin bana söylediklerini size aktarmıştım. Ana aklını yıllar sonra bile önemseyebiliyorsun. Bana hep “Arkadaşların seni yalnızlaştırıyor” derdi. Benim gibi hassas bir çocuğun isyana meyletmesi mevcut düzenden kaynaklanıyordu. Ben köyden okula bir saat yaya gidiyor, bir saat tekrar geri geliyordum. Bir Türk okuluna gidiyordum ve bunu sorgulamaya başladım. Bir Türk okuluna gidiyordum ve ben bir Kürt’tüm. Kendi kendime “Sen Kürtsün, Türk okuluna gidiyorsun” diye sorguladım. Çelişkiler burada başladı. Sonra dine yoğunlaştım. Çocuklara namaz kıldırıyordum. Hatırlıyorum, okula gidip gelirken yolda imamlık yapıyordum, çocuklara namaz kıldırıyordum. Bu Türklük şeyini nasıl çözeriz diye hep düşündüm. Bu nedenle çözüm arayışım çok köklü ve eskidir.

Geçenlerde Avrupa’daki yeğenimden bir mektup aldım. Mektupta ninemden bahsediyor. Ninemin nasıl vali olmamın haberini beklediğini yazmış. Sonra benim bu düzenden koptuğumu öğrenince çok üzölmüş. Anam da bana “Hassa bezinden dört metrelik bir elbise al” derdi. Ben bütün bunları bir kenara koyarak bu yola çıktım. İsyan ettim. İlkokuldan üniversite son sınıfına kadar tüm hocaların en has öğrencisiydim. Yani hep özeldim. Benim bu konumundan isyan noktasına gelmemi anlamanız lazım.

Daha önce Kesire meselesini açmıştım. Derin devletin has adamının kızıyla evlenirken özellikle Dersimli arkadaşlar hep kuşku duymuştu. Ali Haydar daha iyi bilir. Ben onunla evlenirken de “Devletle aramızda bir köprü olabilir” diye düşündüm. (Kesire’yi kastederek) Biliyorsunuz, o da bize on yıl korkunç azap çekti. On yıl bana büyük bir ders verdi. Kesire’nin verdiği ders olmasaydı bugün bu masada oturan kadınlar olmazdı, kadın özgürlüğü olmazdı. Kadın özgürlüğünü böyle geliştirdik. Bizim arkadaşlar o dönem bu Ürdün pilotuna yapılan gibi öldürelim dediler. Ben engelledim. Yani tekrarlıyorum, çözüm arayışımın çok eski ve köklü olduğunu vurguluyorum.

Hasan Bindal örneğini vermişim. Çocukken Hasan ve Elif’le iki özel arkadaşlık ilişkim vardı. Benden beklenti, büyüyünce onlarla

çatışmam, onlardan intikam almam şeklindeydi. Bense o yaşımda bunu nasıl önleyebilirim diye düşünüyordum. Üç, beş, on yıl çalıştım ve o çelişkiyi kaldırdım. Devletle de bu kadar çalıştık, çelişkiyi kaldırmak istiyoruz. Selahattin Çelik vardı. Bizim genel komutanımızdı. Hüseyin Çelik'in amcasının oğluydu, akrabasıydı. Ajanlık yaptı. Onun için de arkadaşlar öldürelim dediler, fakat ben bırakmadım. Ortada elli bin bedel var. Müthiş acılar var. Hiçbiri sebepsiz ve boşuna değil.

Peki, acaba devlet içi çözüme ne zaman karar verdim? Burada Özal'ın büyük bir rolü var tabii. Devlet kapısını araladığında reddetmedim. Tabii o zaman dışarıdaydım. Reddedebilirdim de. Sonuç olarak ben karşı değilim. Mahir Kaynak'la da televizyon üzerinden diyalog kurdum. Birbirimizi bu kadar boğazlarken nasıl dost olabiliriz diye düşündüm. O dönem bana gönderilen bir haberde de "Alman-Fransız Savaşı yüz yıl sürdü. Japonya-Amerika Savaşında atom bombası kullanıldı" örneklerini verdiler. "Devlet dışı çözüm çabalarının kazananı olmaz" dediler. "Bu kadar büyük acılara rağmen onlar bir araya gelebiliyor, bizim çelişkimiz bu kadar derin değil" dediler. Ben buna anlam biçtim.

Burada attığımız her adımın karşısında mutlaka bir karşı darbe oluyor ve bugün bu toplantının da bir karşılığı olacak. Karşıt bir darbe hamlesi gelecek. Sakine'leri hatırlayın. Burada yaptığımız ilk toplantıdan sonra Paris'te karşılık verdiler. Her önemli görüşmeden sonra mutlaka karşı bir darbe gelişti. Roboski, Hakkari'de 13 köylünün katledilmesi, KCK operasyonları ve buna benzer yüzlercesi hep böyleydi. Bunu yapanlar şimdi teşhir oldu. Emin tecrübelerime dayanarak söylüyorum. Ben Sakine'lerin olayını ilk duyduğumda çok düşündüm. Ne yapmak gerekir diye yoğunlaştım. On beş gün burada görüşmedim. Sonra görüşmeye çıktım. Ben o dönem şöyle düşündüm: Velez ki bu cinayet H. F.'nin planıyla oluyor, Başbakanın onayıyla oluyor. Sonuçta bu ekip de en az benim kadar tehdit altında dedim. O nedenle sabır göster, çalış ve bunu ortaya çıkar diye düşündüm. Ve şimdi ortaya çıktı. Paralel yapı, Cemaat çıktı. MİT'ten bir ekip de bunun içinde olabilir.

Tedbir önemlidir. Görüyorsunuz, Cumhurbaşkanı günlük tedbir alıyor. Selahattin konuşmalarında iç güvenlik paketi için "Cumhur-

başkanı Sarayın güvenliğini alıyor” diyor. Doğru diyor, ben de eleştiriyorum.

(Kamu Güvenlik Müsteşarına dönerek) Bu güvenlikle ilgili bizim pozisyonumuzu aktarın. Biz sarayın fiziki güvenliğine bir katkı sunamayız tabii. Ancak intihar gerillası gibi şeyler bizden çıkmaz, bunu bilsinler. PKK içinden suikastçı, intihar eylemcisi çıkmaz, ben ölsem bile çıkmaz. Güvenliği düşünüyorsan bizim katkımız kalıcı kurtarmaya yönelik olabilir. Somut tehlikeyi kalıcı bertaraf edecek yöntem Türkiye’nin bu çatışmadan kurtulması, Ortadoğu’daki kaostan korunmasıdır. Kardeşlik, barış, demokrasi çerçevesinde çözümü geliştirmektir. Bu da hafife almaya gelmez. Bunu burada yapabiliriz. En sağlam şey demokratik toplumu geliştirmektir. Bu masa onun masasıdır. Sabaha kadar anlatsam bitmez. (Müsteşara dönerek) Sayın D... , burada en fazla görev size düşüyor. Bana bakıyorsunuz, ben ağır bir hükümlüyüm.

KGM: Önemli olan tünelin ucundaki ışığı görmektir. O ışığı görürsek hızla ilerleyebiliriz. Uygun görürseniz bir çay molası verelim. Arkadaşlar da sonrasında Kandil’e gidip geldiler, Kandil izlenimlerini aktarıyorlar.

A. Öcalan: Evet, uygundur, bir çay içelim.

(Müsteşar C... hanıma siz içmiyor musunuz diye sordu. C... “Ben almayacağım, çay ve kahveyle aram yok” dedi.)

A. Öcalan: Sigara kullanıyor musunuz?

C...: Evet Başkanım, kısmen kullanıyorum.

A. Öcalan: Sigara uyuşturucudan daha tehlikelidir. Ben PKK içerisinde de yasaklamıştım. PKK içinde içen var mı?

P Heyetten S... ve İ... beyler çok içiyorlar Başkanım.

A. Öcalan: Öyle mi? Başkanlık Konseyinden var mı içen? Cuma içiyor mu?

S...: Heval Cuma tam bir sigara karşıtıdır. Bulunduğu alanda da kimseye sigara içirtmiyor.

A. Öcalan: Cuma’nın bizdeki yeri Hz. İsa’nın havarilerinden Saint Petrus’tur. Çok fedakar ve ilkelidir, dogmatik yönü de vardır. Sabri de biraz öyledir. Onun bir arkadaşı var burada. C... burada beni çok uğraştırdı. İnanılmaz bir şekillenme oluyor cezaevinde. Kırmaya çalışıyorum, ama bir türlü kıramadım. İnanılmaz bir kemikleşme var.

İ. Baluken: Başkanım, Sabri arkadaş öyle değildir aslında. Esnek-tir ve değişime açıktır.

A. Öcalan: Ben Sabri'yi buradaki arkadaşı üzerinden çözümlü-yorum. C... ile cezaevleri yönetiminde bulunmuşlar. Bu katılık ce-zaevinden geliyor. Uzlaşmaya kapalı yönleri tehlikelidir. Ben daha önce de söylemiştim. Buradaki görüşmelere Sabri, Zübeyir, Karasu ve ekibi bcnî bulaştırdı. Oradaki görüşmelerde bu cezaevi tarzıyla yürütmeye çalışmışlar. C... 'nin bu tarzından Sabri'yi çözümlüyorum. Dışarıdayken de E... beyle ilişki kurar kurmaz üzerime atıldılar res-men. Altı yıldır onların olumsuzluklarını gidermeye çalışıyorum. Ben savcı, Müdür ve Adalet Bakanını suçlamıyorum. Bu ahbap çavuş iliş-kilerle olmaz. Şimdi bu hasta arkadaşlar meselesinde de durum budur. Gazetede okudum. P... arkadaş bu konu ile ilgili özeleştiri ver-diğini söylüyor. Ben de on kat daha duyarlıyım. Ancak devletin ya-saları, mevzuatı uygun olmadığı için olmuyor. Adalet Bakanı istese de olmuyor.

KGM: Bu konuda bütün çalışmalar bitmek üzeredir. Bu sorunu çözeceğiz. Bu çalışmalar gelecek olan İzleme Kurulu üyelerine de aktarılacak.

A. Öcalan: Bu konuda en çok şuna içerliyorum: Süreç başlayınca H. Bey rica etti. "Elinizde bulunan asker ve kamu görevlilerinin bı-rakılması olumlu bir katkı sağlar" dedi. Ben hiç sorgulamadan bunun doğru olduğunu söyledim ve çağrı yaptım. İsrail bir askeri için bin-lerce Filistinli tutsağı bıraktı. Bir onu düşünün, bir de dün yakılan Ürdünlü pilotu düşünün. H. Bey de iyi niyetliydi, ama hasta tutsaklar meselesini halledemedi.

KGM: Askerlerin, kamu görevlilerinin bırakılması bu sürece çok olumlu bir katkı yapmıştır. Bu konuda sizin ortaya koyduğunuz tutum son derece geliştirici olmuştur.

Heyet: Bu dürüstlük meselesine açıklık getirmek durumundayız. Bu kabul edilecek bir itham değil. Hasta tutsaklar meselesinde P. ha-nımla birlikte Başbakanla yaptığımız görüşmede siz de varsınız ve tanıksınız. Başbakan hasta tutsaklar konusunu kendisinin engelledi-ğini ve durdurduğunu söyledi.

6-7 Ekim olaylarını gerekçe göstererek durdurduğunu if'ade etti Başbakan. Ve Adalet Bakanına kamu güvenliği sağlanmadan bu ko-

nuda adım atılmayacağını söylediğini aktardı.

KGM: Alınganlığa gerek yok. Kendimi de dahil ederek söylemiştim.

A. Öcalan: Ne demiştin?

KGM: Biz üstlerimize dürüst aktarmak zorundayız dedim. Bazı şeyler buradan çıkış şekliyle buradan farklı oldu. Her şey paralel olmalı. Heyet bazen burada tartışılan çerçeveyi farklı verebiliyor.

Heyet: Bu konuda heyet tam bir pres altında. KCK açıklamalarını fazlaca iyimser, devlet de fazlaca karamsar değerlendiriyor.

KGM: Heyet üyeleri ile ilgili bir sıkıntımız yok. Ben genel bir görüşten bahsediyorum.

A. Öcalan: (KGM'ye dönerek) Bende kusur gördüyseniz söyleyebilirsiniz

KGM: Hayır. Ben genel ifade ettim.

A. Öcalan: Varsa söyleyebilirsiniz, tartışmanın gücü çözümün gücüdür.

Heyet: Bir gün heyet olarak sizlerle bunları detaylı bir şekilde ziyaret eder, görüşürüz. Hasta tutsaklar meselesi bürokratların işidir deyip atamayız.

KGM: Hasta tutsaklar ve İzleme Kurulu. Bu iki mesele de hal oldu. Tamamdır.

Heyet: En ufak daralmada hükümetin tavrı ricat etme, sorumluluk almama oluyor. Başbakan yaptığımız görüşmede "6-7 Ekim'den sonra durdurdum" dedi. Tek bir örnek vereyim. Abdülmecit Aslan arkadaşın durumu her şeyi açıklıyor. Kaç ay uğraştık, zor tahliye ettirdik. Bir gün sonra yaşamını yitirdi. Şahadetinden hemen önce Başkan'a iletilmek üzere bir not da kaleme almıştı. Çok duygusal bir not. Siyasi iradenin tasarrufu ile bu süreçlerin gelişmesini kabul edemeyiz.

A. Öcalan: Evet, doğrudur. Lütfü Taş'ın durumunu da örnek vermiştim. Barış yolu açılın diye benim çağrıyla geldi. Tutuklanıp cezaevinde adeta ölüme terk edildi. Bu konuları burada değil, hükümet ve devletle yaptığınız görüşmelerde onlara detaylı aktarın.

KGM: Hem İzleme Heyeti hem de hasta mahkumlar konusunda gelişmelerin olacağını tekrar ifade etmek istiyorum. Sizlerin önerileriniz de olabilir. Süreçle ilgili kamuoyu oluşturmak gerekecek. Si-

yasi mücadeleye çağrı yapılması konusunda sizden de beklentiler var.

A. Öcalan: Ona geleceğiz. Onunla ilgili iki şey söyleyeceğim. Zaten bu toplantının amacı da odur. Karar gerektiren kısmını İzleme Kurulunun olduğu toplantıda konuşuruz.

Biz buradaki meseleyi köklü ele alıyoruz. Daha önce yapılan görüşmelerle ilgili 17-18 maddelik bir teknik metin önüme getirmişlerdi. Sendika ya da derneklerin hükümetle görüşmesi gibi. O dönem E... Beye de söylemiştim. Biz böyle teknik yaklaşamayız. Meseleyi köklü ele almak zorundayız. Benim çalışma yöntemim budur. Ben Suriye muhaberatı ile görüşürken bana 'Bay İlke' diyorlardı. Emre beye de söyledim. Bunu kabul ediyorsanız görüşelim dedim. Burada ağır bir hükümlü olabilirim, ama düşünce ve çözüm ufku özgürdür dedim. E... bey de benim için "İyi bir görüşmeci oldunuz, görüşebiliriz" demişti. İlk görüşmelerde sizi izlemiştik. O zaman hazırlıklı değildiniz. Ben de ona hak vermiştim. Hayatımın en yorucu beş yılı geçti. Ama şimdi hayırlı bir noktaya getirdik. Tüm bunlara rağmen bu noktaya gelmek çok önemlidir. Elimde iki taslak var. Biri olumlu gelişmeler olması durumunda, diğer olumsuz gelişmeler olması durumunda dikkate alınacak hususları içeriyor.

KGM: Bugünkü toplantı tarihi bir toplantıdır. Bu olumlu havada olumsuzlukları konuşmamak daha doğru olmaz mı? Biz de sizdeki bu taslakları görmedik. İsterseniz birlikte bir görelim, ondan sonra paylaşın.

A. Öcalan: Önemli değil. Burada neler yapılacağına dair tespitlerim var. (Başkan elindeki taslağı S... 'ye uzattı.) Evet, bu masayı ben de önemişiyorum. Devlet masasıdır, görüşme masasıdır. Ciddiye almak zorundayız. Kandil'in savaş çizgisini eleştireceğim. Suriye'deki, Cizre'deki savaş çizgisi provokasyona açıktır. Kobani'de neler olduğunu gördünüz. Buradaki görüşmelerimiz olmasa IŞİD her tarafı cayır cayır yakacaktı. Şengal'le ilgili yedi yıldır uyarmama rağmen tedbir almadıkları için ne olduğunu gördünüz. Bu konuda Selahattin'i de eleştirmiştim. Êzidiler geldiğinde yoktu. Aslında katledilen, tecavüze uğrayan hepimizdik. Kıyameti koparması gerekiyordu. Benim size, Karayılan'a, Bayık'a saygım var, ama bu kurtarmıyor. Önderlik farklı bir şeydir.

(P.'ye dönerek) Ben daha önce size de söylemiştim. Bunu 24 saat

yapabilen varsa, benim yerime lider de olabilir. Tüm yetkilerimi vermeye hazırım. İşte siz yirmi yılınızı vermişsiniz. Büyük bir çaba sarf ediyorsunuz, fakat bu durumu kurtarmıyor. Bunları topluma anlatmanız lazım. (S...’ye dönerek) Size de aynı şeyi söyledim. Yine de size teşekkür ediyorum. Karayılan’a, Karasu’lara da minnettarım, ama yetmiyor. Liderlik başka bir şey. Hükümetin durumu da sizinkinden farklı değil. Mevcut pozisyonu ölüm döşeğinde bir hastayı da kurtarmaya yetmiyor. AKP’nin müzakere sürecine yaklaşımı olursa size verdiğim bu taslak geçerlidir. Bu da bugünkü toplantı için hazırladığım taslaktır.

Evet, şimdi aktarımlarınızı alayım.

Heyet: Başkanım, Kandil aktarımını yapayım. 22 Ocak tarihinde İ... Beyle birlikte Kandil’e gittik. Görüşmede Cemil Bayık, Duran Kalkan, Ali Haydar, Elif Pazarcık, Fatma Dersim, Delil Amed, Leyla Van ve Kobani’den Şahin Cilo arkadaşlar vardı.

A. Öcalan: Bu Leyla hangisiydi, kimdi?

Heyet: Vanlı bir arkadaş. KJK koordinasyonundan. Aynı zamanda Günay Aslan’ın kız kardeşi.

A. Öcalan: Ha, Günay’ın kız kardeşi mi? Tamam. Anlaşıldı. Şahin Kobani’den mi gelmişti?

Heyet: Evet Başkanım, Kobani’den gelmişti.

A. Öcalan: Tamam, devam edin, mümkün olduğunca özet aktarın, zamanımız fazla yok.

Heyet: Genel olarak arkadaşların müzakereye ilişkin ortak düşüncesi devletin ve hükümetin müzakereye ciddi yaklaşmadığı yönünde ve takvimlerin aşındırıldığını ifade ediyorlar. 15 Şubat tarihinin yaklaştığını söylüyorlar ve belli ki artık o takvim işlemeyecek diyorlar. Bu durum müzakere istemedikleri anlamına geliyor diyorlar. Oyalamaya çalışıyorlar. “Müzakere yapmayacaklar. Bizim kanaatimiz budur” diyorlar. Yine de biz o tarihlere kadar bekleyeceğiz. Önderliğin verdiği söze bağlı kalmak için bekleyeceğiz diyorlar. Önderliğimiz iki tarafın paralel adım atmasını söylemişti, eğer onlar uyarırsa biz de uyarız diyorlar. Normalleşmeyle ilgili duruma da hazır olduklarını ifade ediyorlar ve Önderliğimizin talimatlarına uyuyoruz diyorlar. Dikkat edilirse her adaya gidişte bir olay gerçekleşiyor değerlendirmesini yaptılar. AKP’nin sürekli sabote ve tahrik ettiğini

ifade ettiler. Yine hükümetin sürekli şikayet ettiği vali ve kaymakam atama meselesinin de yalan ve uydurma haberler olduğunu söylediler. Yine hükümetin Rojava ve Kobani politikalarında bir değişiklik olmadığını söylediler. IŞİD'in Türkiye'nin dayatmasıyla savaşı yürüttüğünü söylediler.

KDP ile ilgili şu anda bir gerginliğin olduğunu, Êzidilerin Şengal'de meclis oluşturmamasından rahatsızlık duyduklarını ve meclise çok tepki gösterdiklerini söylediler. KDP bu durumu Kürdistan'ın parçalanması olarak değerlendiriyormuş. Bu gerginliği çözmeye çalıştıklarını söylediler. Fakat KDP şu anda ilişkileri durdurmuş. YNK ile ilgili bir sıkıntının olmadığını, onların meclisi de olumlu karşıladığını söylediler.

A. Öcalan: Goran'la araları nasıl?

Heyet: Bize herhangi bir sıkıntı aktarılmadı. Biz oradayken Kobani henüz kurtarılmamıştı. Arkadaşlar orada bize en geç bir haftaya kadar kurtarılacağını söylemişti. Şu anda kurtarılmış durumda. Ayrıca KDP PKK'nin ulusal ve uluslararası zeminde gelişimini hazmedemiyor. Şahin arkadaş Rojava'ya ilişkin bir değerlendirme yaptı. Kısaca onu da aktarayım. Kobani ve Afrin ile ilgili Rojava'ya Türkiye'den bir heyetin görüşme yapmak için gittiğini söyledi. Süreçle ilgili görüşme yapmaya geldiklerini söylemişler.

A. Öcalan: Resmi bir görüşme mi olmuş?

Heyet: Evet, resmi bir görüşme.

A. Öcalan: Ne konuşmuşlar?

P. Buldan: Koridor açma başta olmak üzere Afrin'e kapı sözü de verdiklerini, fakat bunların hiçbirini yerine getirmediklerini, yapmadıklarını söyledi.

A. Öcalan: H... Bey ne diyor bu konuda, görüşmeyi teyit etti mi?

Heyet: Evet, teyit etti. Fakat biz H... Beye de verilen sözlerin yerine getirilmediğini söyledik. H... bey bunun bir sürecin başlangıcı olduğunu, bunun takibinin önemli sonuçlar doğurabileceğini ifade etti. Ayrıca Haseke'ye ilişkin verdiği bir bilgi var. Haseke'de Önderliğin uyardığı gibi rejim tarafından YPG'ye çok ciddi bir saldırı yapıldığını söyledi. "Fakat biz Önderliğin uyarıları doğrultusunda gerekli tedbirleri almıştık. O nedenle çok güçlü darbeledik. Bize ait yerleri almak istediler, fakat tersi oldu" dedi.

A. Öcalan: O saldırının arkasında İran var.

Heyet: Arkadaşlar da aynı şeyi söylediler. Haseke saldırısının arkasında İran'ın olduğunu, fakat şu anda bir ateşkesin sağlandığını ifade ettiler.

A. Öcalan: Haseke'nin ne kadarı bizimkilerin elinde?

Heyet: Büyük bir kısmı. Birkaç mahalle dışında tamamı arkadaşların kontrolünde.

Heyet: Kadın Hareketinden Leyla Van arkadaş KJK Koordinasyonu adına bir değerlendirme yaptı. Onu da kısaca aktarayım. Öncelikle size selam, sevgi ve saygılarını iletiyorlar. 2015'te temel çalışmamız sistem çalışmamızdır diyorlar. Üçüncü ulusal kadın konferansı çalışmalarını başlattıklarını, dünya kadın kurultayının temel çalışmaları içerisinde olduklarını, Kobani'nin bu çalışmaya zemin olduğunu ifade ettiler. 8 Mart hazırlıklarına başladıklarını, yine Önderliğin taslağını kadın hareketi olarak tartıştıklarını ve kadın özgürlük komisyonu hazırlıklarının da yapıldığını ifade ettiler. Ayrıca Önderliğin özgürlüğü için de çalışmalarımız var dediler.

A. Öcalan: Kadın arkadaşlara mesajlarımı birazdan ileteceğim. Evet, hızla başka aktarımınız varsa alayım.

Heyet: Salih Müslim'in de size selamları var. Bir telefon görüşmesi yaptık. Kobani'de artık yeni bir durum olduğunu ve sizin perspektifinize bir ihtiyaç olduğunu söyledi.

A. Öcalan: Kobani ve Suriye konusuna değineceğim. Devam edin.

Heyet: Avrupa'daki arkadaşların size selamı var. Zübeyir Aydar ve Remzi Kartal başta olmak üzere Avrupa'daki tüm arkadaşlar özel selamlarını iletiler. Elbistan Cezaevinden bir grup kadın arkadaş adına Selver Yıldırım arkadaş bir atkı ve bir kalemlik gönderdi. İdareye teslim ettik. Size verirler.

A. Öcalan: Teşekkür ederim. Siz de hepsine benden özel selam söyleyin.

Heyet: Ayrıca daha önceki görüşmede Müsteşar beyin de ifade ettiği kitap (Görüşme Notları) meselesini arkadaşlarla konuştuk. Arkadaşlar da kitapla ilgili dağıtımı durdurduklarını, beş bin kitabın basıldığını, fakat dağıtımı durdurduklarını söylediler. Bazı yerlerini çıkarabileceklerini belirttiler, fakat bu konuda sizin ne düşündüğünüzü öğrenmek istiyorlar.

A. Öcalan: İç eğitim amacıyla kullanabilirler. Müzakereyi sabote etmemesi gerekir. Ona dikkat etsinler. Süreci etkileyecek bölümlere gerek yok. İç eğitim de olabilir.

Heyet: Doktor Mahmud Osman'ın size selamı var. O da arkadaşlara AKP müzakereleri boşa çıkaracak diye bir uyarıda bulunmuş.

A. Öcalan: Kaygısını mı dile getirmiş?

Heyet: Evet Başkanım, öyle bir kaygısı var.

A. Öcalan: Başka aktarımınız var mı?

Heyet: Benim aktarımlarım bu kadar. Kandil dahil olmak üzere eksik bıraktığım yerleri İ... Bey aktaracak.

İ...: Başkanım, HPG'nin mesajını aktarmak istiyorum. Müzakere taslağı tüm birimlere gönderilmiş. Orada değerlendirilmiş. HPG güçleri belirttiğiniz hususlara azami özen gösteriyorlar. Kırsalda ordu ile temas olmaması için arkadaşlar hassas davranıyorlar. Arazinin derinliklerine çekilme durumu var. Şehirlerde silahlı birliklerin olmadığını belirtiyorlar. Katılımın çok fazla olduğunu ve yoğun bir eğitim programının devrede olduğunu söylüyorlar.

A. Öcalan: Irak'tan, İran'dan katılım var mı?

İ...: Arkadaşlar özellikle Güney'den çok yoğun katılım olduğunu söylüyorlar.

A. Öcalan: Güneyli gençler midir?

İ...: Evet. Her dört parçada da yoğun katılım var. Yine özellikle Êzidi gençleri ve kadınlarından yoğun bir katılım olduğunu belirtiyorlar.

A. Öcalan: Anlaşıyor.

İ...: Tüm güçlerin olası ihtimallere göre hazırlandığını, ona göre yoğunlaştıklarını belirtiyorlar.

A. Öcalan: Yani hem barışa hem de savaşa hazırlar mı?

İ...: Evet. Ayrıca Şengal'de YPG ve HPG Koordinasyonu ile bir koridor açıldı. Arkadaşlar KDP'yle ortaklaşarak o çalışmayı yürütmek istediler. Ancak KDP ortaklaşmayı esas almadı. Kendi planını uygulamak istedi. O nedenle arkadaşlar KDP'den önce bu koridoru açtılar. Orada Êzidi gençlerden oluşan YBŞ ve YPJ-Şengal yoğun bir örgütlenme çalışması yürütüyor. Êzidi halkının da bu çalışmalara muazzam bir ilgisi ve takdirleri var.

A. Öcalan: Evet, anlaşıldı.

İ...: Kandil'den döndükten birkaç gün sonra H. F. ile görüştük. Özetle aktarayım. Hasta tutsaklar, Kobani koridorunun açılması, Rojava politikasının değişmesi, seçim barajı başta olmak üzere demokratikleşme paketleri konusunda hükümetin adım atması gerektiğini ifade ettik. Bizim gözlemimiz kendi kişisel görüşlerini aktardı. Siyasi iradeyi bağlayacak farklı şeyler ifade etmedi.

A. Öcalan: Evet, anlaşılıyor.

İ...: Avukatlarınız tarafından yürütülen vakıf çalışmaları ile ilgili bilgilendirici bir mesaj getirdim.

A. Öcalan: Hangi vakıf bu?

İ...: Avukatlarla görüştüğünüz zaman önerdiğiniz bir çalışma. Amara'daki köylerde komün oluşturmaya amaçlayan, ortak bir üretim sürecini hedefleyen, yine size ait bir müze kurulması, misafirlerinizin karşılanması için misafirhane ve ilerde de üniversite çalışmasını amaçlıyor.

A. Öcalan: Evet, hatırladım. Yapılan çalışmanın detayları var mı o notta?

İ...: Evet.

A. Öcalan: Ben onu inceleyeceğim. Daha sonra önerilerde bulunurum.

İ...: Avukat arkadaşlar Nelson Mandela'nın avukatının bir not iletmesini söylediler. Uzun Yol kitabı onun hayatını ve mücadelesini anlatıyor. Kitabın basım aşamasına geldiğini ve sizden bir önsöz almak istediklerini iletmiş.

A. Öcalan: Evet, ona bir önsöz yazmak anlamlı olur. Ama ona biraz zaman ayırmam lazım. Çok mu acil istiyorlar?

İ...: Bildiğim kadarıyla o düzeyde acil değil. Önemli olan sizin önsöz yazmanız.

A. Öcalan: Evet, başka notunuz var mı?

İ...: Amedspor'un sizin için isminizi yazarak hazırladıkları bir formayı getirdik. Formayı size teslim edecekler. Size çok selamları vardı.

A. Öcalan: (Gülerek) Öyle mi? Çok iyi olmuş. Galatasaray maçını izledim. İlk defa bir Galatasaray taraftarı olarak rakip takımı destekledim. Güzel oynadılar. Onlara da benim selamlarımı ve başarı dileklerimi iletin.

İ... Kurumlarımızın Amedspor'a yeterli ilgiyi ve desteği göstermedikleri sitemleri vardı.

A. Öcalan: Spor meselesi çok önemlidir. Sadece futbol değil, yüzme, atletizm, voleybol, basketbol, tüm alanlarda gelişmenin olması lazım. Dönemin ruhuna denk spor meclisi çalışmaları olmalı.

Heyet: DTK bünyesinde spor meclisi var. Çalışmalarını yürütüyor.

A. Öcalan: Spor yaşamın önemli bir parçasıdır. Bu çalışmalar içerisinde kadın da olmalıdır. Burjuva kültürü sporu sanayiye dönüştürmüş. Amed için spor bütünlüklü ele alınmalıdır. Başka aktarımlarınız var mı? (C... hanıma dönerek) Sizin aktarımınız var mı?

C...: Öncelikle bütün Kadın Hareketi aktivist ve kadrolarının sizlere saygı ve sevgilerini iletiyorum. Size bağlılıklarını iletiyorlar. Kadın Hareketi olarak son gündemlerimiz DÖKH Konferansı ve Kadın Kongresi çalışmalarıydı. Kadın Konferansımızı gerçekleştirdik. 31 Ocak-1 Şubat'ta ise kadın kongremizi gerçekleştirdik.

A. Öcalan: İsim değişikliği yaptınız mı?

C...: Evet. KJA: Kongreya Jinên Azad.

A. Öcalan: Kongreya Jinên Azad mı?

C...: Evet.

A. Öcalan: Türkçesi nedir?

C...: Özgür Kadın Kongresi. Kısaltılmışı da ÖKK.

A. Öcalan: Resmi bir dernek statüsü gibi olmalı. Legalleşme önemli. ÖKK olsun, DTK olsun, legal olarak çalışmalı. Sanırım dernek statüsündedir. Bu konuda E... Beyin yürüttüğü sivil toplum yasası çalışmasıyla daha da rahatlama olacak. Ben daha önce size Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri örneklerini vermiştim. Öyle olmalı. Dernek bir ektir, yasal çalışma, kanun duygusu önemlidir. Öyle olmayınca polis de o yüzden hedefleştiriyor.

KGM: Belirttiğiniz husus önemli. Legalleşme olursa pek çok sorun ortadan kalkar.

A. Öcalan: ÖKK tüm kadın yapılarının bir toplamıdır. Üstte bir meclis, onun da bir yürütmesi var mı? Bütün altta bulunan tüm kadın örgütlerini kapsamalı. Hepsine özel selamlarımı, başarı dileklerimi iletirsiniz.

C...: Doğrudur Başkanım. Bir yüz bir kişilik daimi meclisimiz ve

yürütmemiz olacak. Bütün kadın yapıları ve alan çalışmaları bu meclis içerisinde, kongre içerisinde ycr alıyor.

A. Öcalan: Gençlik için de aynı şeyi öneriyorum. Özel selamlarımı iletin gençliğe. Şimdi bu YDG-H benzeri dağınık yapılanmalar var. Gerilla mı, savaş gençliği mi, barış gençliği mi, belli değil. Böyle olmaması gerekir. Kürdistan için Demokratik Gençlik Birliği ya da Demokratik Gençlik Federasyonu öneriyorum. Bütün çatı örgütler legalize edilmeli. Tüm Türkiye gençliğine ise Demokratik Gençlik Konfederasyonu öneriyorum. Benzer şekilde kadın için de aynı öneriyi yapabilirim. Tüm Türkiye çapında Demokratik Kadın Konfederasyonu dönemin ruhuna uygun olur. HDP'nin kadın çalışması özektir.

C...: Başkanım, kongre için hazırlanan amblem taslaklarını da getirdik. Görüş ve önerileriniz bizim için çok önemli. (Hazırlanan amblemler uzatıldı, Başkan aldı, tek tek baktı, inceledi. İçinden bir tanesini göstererek "Bu bize daha uygundur" dedi.)

KGM: Çok iyi hazırlanmış.

A. Öcalan: Evet, iyi çalışmışlar.

Heyet: Amblemleri tek tek imzalamanız çok anlamlı olur.

A. Öcalan: (Gülerek) Bayağı ustasın bu konularda.

KGM: Sanatçı ruhu tüm çalışmalara ayrı bir hava katmanın peşindedir.

C...: Esas gündemlerimizden birisi de kadın özgürlük komisyonu çalışması. Kadın özgürlük komisyonunun gündemleri sunmuş olduğunuz müzakere taslağının temel gündemlerine uygun şekilde geliştirilmeye çalışılıyor.

A. Öcalan: Tamam o zaman. Şimdi C... 'ye ilişkin bir değerlendirme yapayım. (Müsteşara dönerek) Daha önce de tüm arkadaşlara ilişkin tek tek değerlendirme yapmıştım. Şimdi C... arkadaşla ilişkin de bir değerlendirme yapayım. Otuz yıldır en önemli destekçilerim kadın arkadaşlardır. Benim kadınla diyalogum, sözleşmem önemlidir. Siz kadının toplumsal sözleşmesini geliştireceksiniz. Kadın cinayetlerinden tutalım da kadın sünneti, tecavüz ve benzeri hepsine karşı mücadele veren bir sözleşme olmalı. Derinlikli ele almalısınız. Bana yazılan mektupta benim sevgi noksanlığı vurguma içcrleyerek günebakan çiçeği örneği vermişler. Günebakan çiçeğinin sürekli yüzünün

güneşe dönük olmasını betimlemişler. Bizim yüzümüz de sana dönüktür mesajını vermişler. Ama bu bana göre çok anlamlı değil. Bitkinin güneşe dönmesi ayrıdır. Biz toplumuz, bizim durumumuz farklıdır. Toplumsal özelemler önemlidir. Nerelisiniz?

C...: Siirtliyim Başkanım.

A. Öcalan: Aslen nerelisiniz?

C...: Siirtliyim.

A. Öcalan: Kürt müsünüz?

C...: Evet, Kürt'üm.

A. Öcalan: Tahsil durumunuz nedir? Üniversite mi okudunuz?

C...: Hayır Başkanım, lise okudum.

A. Öcalan: Cezaevinde ne kadar kaldınız?

C...: On yıl kaldım Başkanım.

A. Öcalan: Aileniz?

C...: Ailem yetmişlerden beri İstanbul'da. Ben de İstanbul'da doğdum büyüdüm.

A. Öcalan: Neden göç etmişler?

C...: Ekonomik ve ailevi nedenlerle.

A. Öcalan: Bekar mısınız?

C...: Evet Başkanım.

A. Öcalan: (H., S. ve P.'ye dönerek) Sizin de benzer durumunuz var. Ben de bekarım. Kaç yaşıma geldim. Bekarlığı sosyolojik anlamda söylüyorum. Belki gülersiniz, ucube dersiniz, ben hala evliliğe hazır hale gelemedim. Tüm kadınların yaşadığı trajik şeyleri önlemek için bu yolu seçtim. Benim gibi biriyle nasıl sözleşeceksiniz, bunu belirlemeniz gerekir. Çok zor bir konudur. Mustafa Kemal örneği biraz benzerdir. Büyük aşkla Latife ile evlendi. Bir yıl dayanabildi. Yine köşkte Fikriye'nin ölümü Mustafa Kemal'i çok üzmüştü. Ben on yıl dayandım. Bu anlatılamaz ve anlaşılamaz bir durumdur. Tarihte hiçbir erkek kadın üzerinde benim kadar yoğunlaşmadı, ilgilenmedi ve bağ kurmadı. Yüzlercesi kendini yaktı ve buna rağmen bu sorun devam ediyor. Tüm yazarları inceledim. Simone De Beauvoir, Judith Buttler, bunlardan daha fazla yoğunlaştım. Ama hala kadın konusunda oldukça çekingenim. Bu tarihte yoğun derinleştim. En değme Hollywood artisti bile benimle yarışamaz. Kadınlar bana çok bağlılar. Dünyada bunun bir örneği daha yoktur. Buna rağmen so-

runlar hala var.

Bana göre her evlilik bir tecavüz ve intikamdır. Televizyonda Amed'de yaşanan bir mahkeme olayı vardı. Kadın ikinci çocuğuna hamile ve kız olduğu için adam kadını elektrikli işkence ile öldürmüş. Korkunç bir durumdur. Kadın örgütü derin bir sosyoloji, derin bir toplumsal örgütlülük ile bunları çözmelidir.

Kadının benden büyük güç aldığını biliyorum ve kendimi de sizin çözüm yoldaşınız olarak tanımlıyorum. Beş bin yıllık erkek egemen kültür tecavüzcü kültürdür. Ben bir platonik aşk unsuru olarak bile ilişkilenebiliriz. 9000 yıllık kadın çökünüştür. Diyarbakır Belediyesi önünde çökmüştür. Onu özgür kadın olarak ayağa kaldırmaya çalışıyoruz. Diyarbakır erkeği örneği vardır. Tam bir canavardır. Tüm müzakere çalışmamızın özü, çiçeği kadın çalışmasıdır. Kültürel, sosyolojik bir meseledir. Devletle de benim konuşmam demokratik toplum projesini demokratik devletle buluşturmak üzeredir. Günebakan çiçeği örneğini değerlendirmiştim. Bu beni tatmin etmiyor. Benimle nasıl bir ilişki isteniyor, o önemli. Yaşam tarzı toplumsal yaşam tarzına dönmeli. Bunu daha önce P... arkadaşta da söylemiştim. Aşiretçi feodal yapıyı yenmesini söylemiştim.

P...: Başkanım, koskoca aşireti karşıma almış durumdayım. Daha önce bütün özgürlüklerim kısıtlıydı, tek başıma sokağa çıkınama bile izin verilmezdi. Fakat ben bunların hepsini sizin sayenizde aştım.

A. Öcalan: Doğru değil mi? Bu iyi bir gelişmedir. Önemlidir. Hala yolun başlangıcındasın. Benim için nerede olduğun önemli. Kadın konusunda korkunç şeyler oluyor. Beşinci kuma olarak alınan kadınların durumu var. Altmış yaşında adam utanmadan beşinci kızı kuma alıyor. Çıldırıyorum. Ben sizin düşünmediğiniz kadar sizi seviyorum. Ama siz de cesur olun, gelişin, gelişmeye ihtiyacınız var. Akademik var. İyi çalışıyorlar, memnunum. Umutluyum. Ben SBF'de iken bir Amedli arkadaş vardı. Bir afete tutuldu. Sonra kanser oldu ve öldü. Böyle kadın tutkusu mu olur? Zordur, ama imkansız değildir.

P Kadınlarla ilgili gazeteye bir köşe yazısı yazdım. Onu okuyabildiniz mi Başkanım?

A. Öcalan: Henüz okuyamadım. Sırası gelince okuyacağım.

Heyet: Başkanım, Müslüm Yücel sizinle ilgili foto-biyografi ça-

lışması yapacak. İlkokul fotoğrafınızdan önce çekilmiş fotoğrafınız var mı?

A. Öcalan: Hayır, ondan önce fotoğrafım yok.

Heyet: İlk çektiğiniz fotoğraf nasıl bir makine ile çekildi?

A. Öcalan: Üç ayaklı büyükçe bir şeyin arkasına geçip çekiyorlardı.

Heyet: Anlaşıldı Başkanım.

A. Öcalan: (Devlet yetkilisine dönerek) Benim geçmişte yazdığım kompozisyonlar, yazılar elinizdeyse onları bana ulaştırmanızı isterim. Tapu Kadastro'da Faruk Çağlayan'a yazdığım bir yazı vardı. Benim için önemlidir. 31 Aralık 76 günkü toplantı tutanağı var mı sizde? Sabaha kadar ne konuştum, şu anda hangi aşamadayım, onu merak ediyorum. Onu getirmenizi sizden isteyeceğim. Yine ilk yürüyüşümüz, Ağrı, Antep ve benzeri yaptığımız toplantıya ait taslaklar varsa bana getirmenizi isterim.

(S.'ye dönerek) Adıyaman'da Hasan Yorulmaz'ın evine beni götüren çocuk gerçekten sen miydin?

S...: Bendiın Başkanım.

A. Öcalan: O zaman Apocu olabilirsin. Zaten sen de daha önce kendini Apocu ilan etmiştin. Dönerse sonuçları ağır olur. Ben söyledim, yarım Apocu olmaz.

Devlet Görevlisi: Barış Manço'nun bir programı vardı. Adam olacak çocuk diye. Sırrı beyin adam olacağı o günden belliymiş.

A. Öcalan: Hasan ne yapıyor şimdi?

S. S. Önder: Hasan da hasta.

A. Öcalan: Öyle mi? Adıyaman'da Emin Taştan vardı. En sevdiğim arkadaşımdı. Mahmut Ok da hastaymış. Ona da selam söyle.

S. S. Önder: Başkanım, ben kendimi bildim bileli bu PKK'li arkadaşların diyetini ödedim. En küçük bir eylemde onlar şehir dışına çıkarlardı, polis beni götürür saatlerce döverdi.

A. Öcalan: Tamam işte, o zaman Apocu olmuşsun.

KGM: H. Bey de Cizre'ye gitti. Orada güzel bir konuşma yaptı. Onun da aktarımını yaparsa iyi olur.

H...: Başkanım, biliyorsunuz, son görüşmeyi 9 Ocak günü yapmıştık. Oradaki siyasi analizlerinize dayanarak Cizre'deki YDGH birimleri ve diğer sivil toplum örgütleri ile bir toplantı yapmanın yararlı

olacağı konusunda hem buradaki arkadaşlar arasında hem de Şırnak milletvekillerimiz içinde bir görüş belirdi. Bunun üzerine Cizre'ye gittik. İlk toplantıyı sizin de daha önce illegal mi, silahlı birim mi, ne oldukları belirsiz olarak tanımladığınız YDGH birimlerinin yöneticileri ile bir evde yaptım. Baştan sona sizin siyasi analizlerinizi ve uyarılarınızı kendileri ile paylaştım. Can kulağı ile dinlediler. Hem selamlarını hem de bağlılıklarını ilettiler. Daha sonra hem halkla hem de sivil toplum örgütü yöneticileri ve Cizre'deki kanaat önderleri ile bir toplantı yapıp Cizre'deki durumu değerlendirdik. Mesajlarınız büyük bir coşku ile karşılandı. Ama daha biz Cizre'yi yeni terk etmiştik ki, bir polisin on iki yaşındaki bir çocuğu hedef seçerek öldürdüğü bilgisine ulaştık.

A. Öcalan: (Burada araya girerek) Tamam, ben durumu biliyorum. (Elindeki daha önce kendisine götürdüğümüz Tahşiyeciler diye bilinen Nurcu kesimin Fethullah Gülen hakkındaki yazılarını elinde sallayarak) Tamam, yeterli, bundan sonra ben devam edeyim. Sızanların yarısı da Cemaat ve polistir. Ana sorun nedir, anladım. Tutuklamalar ve benzeri, orada provokasyon var. Cizre analizini yapayım. (Elindeki belgeyi göstererek) Bu yazıyı okudum. Cizre'de Kobani olaylarının bir versiyonu uygulanmaya çalışıldı. Emniyet içinde uyuyan Cemaatçi hücreler var. E. A. yaptığı açıklamalarla reddetti. Ancak pratik beni doğruladı. Ben bir şeyler var dedim. Burada Hüdapar devreye girdi. Cizre ikinci Kobani oldu. Kobani'deki olay, tüm belirtildi.

29 Kasım'ı da hatırlayalım (Türkiye cephesinden Kobani'ye en yoğun saldırının geliştirildiği gün). MİT'in özel müdahalesi oldu. Zaten Kobani'yi de o kurtardı. Ben ilk defa burada söylüyorum. Kobani üzerinden darbe mekaniği devreye konulabilir dedim. Bu olaylar darbe mekaniğini hızlandıran olaylardı. Dikkat edilirse koalisyon güçleri en kritik noktada devreye girdi. Dünyada ender rastlanan bir operasyon gerçekleştirdi. Onlarca uçakla hava bombardımanı gerçekleştirdi. O koalisyonun sözde kurtarma operasyonu 29'unda gerçekleşen IŞİD saldırısını aynı güçlerin yaptığını araştırmalısınız.

6-7 Ekim, 29 Kasım, Bingöl, yargısız infazlar, Yüksekova, Diyarbakır'da assubayın vurulması aynı darbenin birer parçasıdır. Bizim üst akıl bulmamız lazım. Bu üst akıl kimdir? Ben değilim. HDP de

değil. Selahattin bey, hepsi gidiyordu. O mektup o akşam yazıldı ve provokasyon durduruldu. Ben olmasaydım 6-7 Ekim'le birlikte HDP kalmazdı. Arkasından bilmiyorum kaç gün sonra Bingöl olayı oldu. Asıl yapanlar hala açığa çıkmadı. Aynı şey Hakkari Yüksekova'da da oldu. Diyarbakır'da bir assubay ensesinden vuruldu. Bu pratiği-nizle darbe mekaniği yarım kaldı. Genelkurmay dün bizim paralelle ilgimiz yok diye açıklama yapmış. Bunu söylemeleri bile iyidir. Bizim buradaki toplantımızla aynı güne denk gelmesi önemlidir. (Elindeki belgeyi göstererek) Bu belgeyi kim verdi, kaynağı nedir?

Heyet: Tahşiyeciler bunu bize verdiler.

A. Öcalan: Fethullah Gülen'in içyüzünü açıklayan, sonra da operasyona uğrayan kesim değil mi?

Heyet: Evet Başkanım.

A. Öcalan: (Heyecanlanarak) İşte siz ve bu belgeler beni kanıtladınız. Çok değerli bir belgedir. (Belgeyi göstererek) O grupların hepsine sahip çıkın, özel ilişki kurun, ilgilenin. Bu Cemaat yapıları onları yutmasın. Selamlarımı iletin. Bu belgeler her şeyi açıklıyor. Ben daha önce de elli yıllık sızma diye tahmin etmişim. İşte bu tahminimin belgesidir. Bu belgeleri H. F.'nin önüne koyun. Burada da görülüyor ki, bu belge devletin ele geçirilmiş olduğunun belgesidir. 2000 öncesine kadar incelenmiş, ama 2000 sonrası da var. Burada bir devlet fethi var. Hoca Erzurum'da sinemada galeyana gelmiş ve orada gözaltına alınmış. Maraş'ta da buna benzer yine sinema etrafında bir provokasyon gerçekleştiriliyor ve Maraş Katliamı böyle gerçekleşiyor. Buna benzer yüzlercesi var.

Devlet Yetkilisi: Şu anda Korucuk Belediye Başkanı MHP'lidir.

A. Öcalan: Tamam işte, söylediğim doğrulanıyor. MİT'in yapacağı şey bu elli yıllık ilişkiyi çözmektir. Bu suçüstü yakalanmadır. 90'lı yılların ölüm biçimleri, Vedat Aydın'lar, Savaş Buldan'lar ve benzerlerinin ölüm biçimleri burada belgelidir. Bu katliamlardan bir Alevi'ye sorarsan Sünnileri suçlar. Burada suçlu Sünniler değil, açık bir provokasyon var. Provokasyonun arkasındaki gücü bulmak lazım. Roboski, Paris, 6-7 Ekim ve benzeri, bunların hepsi MİT'e yıkılmak isteniyor. Bunların hepsini Cemaat yapıyor. Paris'le ilgili dört MİT ajanının ismi verilmiş. H. F. ne kadar sorumludur, bunu tartıştırıyorlar. O grup MİT'e ait olsa bile H. F. ekibi onu yapmamıştır.

Devlet Yetkilisi: Bu senaryolara gelmemek lazım. Şefkat Tepe üzerinden çözümlemeyi de siz yapmıştınız. Cemaat'in MİT'e yıkına operasyonu yeni değildir. Her iki olayın da Paris'in ortasında olması tesadüf mü?

A. Öcalan: Evet, Şefkat Tepe olayı var. Bu olayın üzerine yoğunlaşma sonucu söylüyorum. MİT'e mal edildi. H.'yi ne kadar sorumlu tutabiliriz? Sorumluluk kaynağı uluslararası karanlık mihraklardır. Daha önce gazetede de yazmışlardı, yirmi bir lideri öldürürlerse sorunu çözeceklerini söylemişlerdi. Hrant Dink olayı yeniden ele alındı. Muhsin Yazıcıoğlu'nun götürülüş tarzı, Hrant Dink'in öldürülüş tarzı Cemaat'in tarzıdır. Muhsin Yazıcıoğlu'nun BBP'yi tetikçi hale getirmek için öldürdüler. O buna direniyordu.

Heyet: Başkanım, ben Muhsin Yazıcıoğlu ile tanışırdım. Helikopter kazasından bir ay önce bir televizyon kanalındaki canlı yayında kendisine şöyle bir soru yöneltildi. Muhabir "Hrant Dink olayı, ardından gelen Rahip Santoro ve Malatya Zirve Yayınevi olayları hep gelip sizin partinize dayanıyor. Sizin partide neler oluyor Başkan?" diye sordu. Yanıt olarak Muhsin Yazıcıoğlu şöyle dedi. "Biz de bu konu üzerinde çok araştırmalar yaptık. Bizim dışımızdaki bir gücün irademiz dışında tarlamızı sürdüğünü saptadık." Bu röportajdan tahminen bir ay kadar sonra helikopter kazasında ölmesi çok manidar.

A. Öcalan: Evet, tahmin ettiğim gibidir. Büyük Birlik Partisi Muhsin Yazıcıoğlu'ndan sonra altı maddelik program çıkardı. İki maddesi önemliydi. Apo için idam, bir de çocuk tecavüzçileri için idam yazmışlardı. Bunu bilinçli yapmışlardı. Ben Pozantı ve benzeri Cezaevlerindeki o tecavüzlerin de intikam hareketi olduğunu düşünüyorum. O tecavüz olaylarının tamamı birer intikam mesajıdır. Siz CIA'nın nasıl bir örgüt olduğunu biliyor musunuz? Ürdün'deki pilotun yakılması da, Zirve Yayınevi katliamı gibi katliamlar da mesajdır. Zirve katliamı Türkiye'yi alt üst etme operasyonudur.

Bizim kutsal barış öykümüz parçalanmak isteniyor. Cizre'de de yaptıkları oydu. Sekiz çocuk katledildi. Onu durdurmak da önemlidir. Şimdi sanırım biraz durdu. Cizre, Yüksekova, Silopi, İdil, Lice, Bingöl dahil, geleneksel Türkiye toplumuna altmış-yetmiş yıldır dayatılan darbe pratiğinin son halkası yapılmak isteniyor. Barış ve demokratik çözümün başarısızlığa uğratılması hedefleniyor. Tüm ka-

muoyunun barış ve demokratik çözüm sürecinin, müzakere sürecinin niteliğini çok tarihi ve kutsal bilerek sahip çıkması, bu provokasyonlar ve komplolara gelmemesi önemlidir. AKP de Hüdapar ve benzeri gibi ne idüğü belirsiz şeylerden uzak durmalı, Hüdapar eliyle halka saldırma anlayışından vazgeçmelidir. Demokratik gösteri hakkı olmakla birlikte kanunları zorlayan, asayişî zorlayan silahlı eylemler, hendek kazma ve benzeri şeyler yapılmamalıdır. H. Beyin konuşmasını ben de izledim. Bir yönünü eleştiriyorum. Dolu ve boş tarafı doğru anlamak, tarafları doğru tanımlamak önemlidir. İzleme Kurulu denetimi altında tahkim edilmiş bir ateşkes önemlidir. Ben dayatmıyorum. Kandil'le siz de tartışın. Bu sizi de kurtarıyor. Çünkü on-on iki yaşındaki çocuklar katlediliyor. Cizre'de uykudaki hücreler uyanmayı bekliyor. İzleme Kurulu takip edecek deyin.

KGM: Evet, bu gerekçelerle operasyon olabilir. Kandil'in de bir özeleştirisi yapılması lazım.

A. Öcalan: Evet, Kandil'le de tartışsınız.

İkinci önemli husus silahlı mücadelenin bırakılması meselesi. Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı silahlı mücadele temelinde yaptığımız çıkış, yani gerilla savaşı, bu müzakere sürecine girerken, tarafların gündeminde olan dokuz-on ana başlık temelinde demokratik çözüme giderken asgari müşterek ilkelerde silahlı mücadeleyi bırakma temelinde stratejik kararı vermek için PKK'yi bahar aylarında olağanüstü kongreyi toplamaya davet ediyorum. Bu bir niyet beyanıdır. Dokuz-on maddelik mutabakatta uzlaşırsak, silahlı mücadele yerine demokratik siyasetin geçmesi için beyan ediyorum. Bunu kendi aranızda da Kandil'de iyice tartışın. Beni doğru yansıtmanız önemlidir.

Hükümetle yaptığınız görüşmelerde ifade edin. Demokratik Anayasa ittifakına açığız. Demokratik anayasayı hangi parti istiyorsa bunu görüşebiliriz. CHP ile de olsa anayasa için ittifaka gideriz. 1923'ten 24 Anayasasına giderken Demokratik Anayasa imkanı vardı. Ama Meclis ikinci grubunun tasfiye edilmesi ile diktatörlük yolu açıldı. Mustafa Kemal'in kendisi Eylül İzmir zaferinden sonra "Ankara'ya gideceğim, çiftlikte yaşayacağım" diyor. Ancak etrafını kuşatıyorlar. Sonraki karanlık, anlatırım. AKP de hegemonik anayasaya gitmek istiyor. Güvenlik yasası dahil, bu anlayış en başta AKP'yi götürür. Bu yasa provokasyon üzerine yapılıyor. 6-7 Ekim'in kendisi

provokasyondur. Provokasyon üzerine yasa yapmak sorunu giderek büyütür. Çıksa da, çıkmasa da benim için kadüktür. Benim için önemli olan anayasadır.

(Heyete dönerek) Siz de sokağı demokratik temelde kullanın. Uyanık olun. AKP'yle mücadele etmeyin demiyorum. Biz AKP'yle savaşıyoruz, mücadele ediyoruz. Şu anda CHP, MHP hükümeti yok, bürokrat hükümeti de yok. Biz AKP hükümeti ile mücadele ediyoruz. Hükümet ayrı, devlet ayrıdır.

KGM: Ancak geline aşama hükümetle beraber geline aşamadır.

A. Öcalan: Benim gözümde buradaki heyet, devlet heyeti bir hakem heyettir. Bu aslında Marks'ın düşüncesidir. Büyük bir çatışma ya da çıkmazda devlet hakemlik rolünü üstlenebilir. Buradaki Şehmus bile bunu anlamadı. Marks Paris Komünü'nde bir müzakere fırsatı için çok istekliydi, olmadı. Olmadığı için çok ölümler oldu. Bu cümleyi Şehmus'a bulmak için üç yıl uğraştım. O cümleyi bulmasam beni Marks adına burjuva ajanı olarak ilan edecek. Türk Solunun durumu da aynıdır. Biz MİT'le oturmayız diyorlar.

Çatışmadan demokratik bir anayasa çıkaracağız. HDP'nin çıkışı demokratik sosyalizm adına bir çıkıştır. 1946'da Demokrat Parti'nin çıkışı gibidir. CHP bunu felç etti. (Heyete dönerek) Siz de başkanlık yerine demokratik toplumu ve demokratik devleti tartışın. Erdoğan'ı unutun, ona kutuplaşma fırsatı vermeyin. Seçim propagandanızı da bu esaslarda yapın. Seçim çizginiz de yükseliyor, değil mi? Bunlar önemli tespitler.

Heyet: Başkanım, Tarhan Erdeni ve Bekir Ağırır'la bir görüşme yaptım. Son yapılan anketlere göre HDP'nin oy oranının yüzde 10.5'i bulunduğunu söylüyorlar. Ayrıca daha önce HDP'ye asla oy vermem diyenlerin oranı yüzde seksenlerden yüzde yirmilere geriledi.

A. Öcalan: Avrupa'da yoğun bir örgütlenmeyle çalışın.

Heyet: Avrupa'daki arkadaşlar seçim çalışmalarını başlatmışlar. Komisyonlarını kurmuşlar.

A. Öcalan: Tamam. Ciddi bir hazırlık yapın. Teknik olarak bütün hazırlıklarınızın bitmesi gerekiyor. Şimdiden bu çalışmaları başlatın. 3 milyona yakın ırgat var. Bunların üyelikleri ve otobüs tutulup taşınmaları şimdiden gündeminizde olmalıdır.

Heyet: Geçen seçim P. Hanım Iğdır'daki seçmeni dışarıdan oto-

büslerle oy kullanmaya taşımıştı.

A. Öcalan: Her yerde aynı şeyi yapmak zorundasınız. Sadece İğdir değil, tüm Türkiye’de bunu yapmak zorundasınız. (P.’ye dönerek) Sen artık tecrübelisin bu konularda ve seni sorumlu tutuyorum. Bu seçimde başarmak zorundasınız. Başarmazsanız gözüme görünmeyin.

KGM: Barajı aşmak için ırgat taşımak değil, Türkiye partisi olmak daha önemlidir. Etnik milliyetçilikle barajın aşılamayacağı bilinmeli.

A. Öcalan: Dokuz-on maddelik ana tartışmamız yerel demokrasi temelinde demokratik bir statünün elde edilmesi üzerinedir. Tüm kimlikler ve varlıkların (cemaatler, tarikatlar, etnisiteler, sınıflar, inançlar, sivil toplum vb.) demokratik bir statü elde etmelerini hedefliyoruz. Demokratik statü, demokratik anayasa olarak ifade ediyorum. Demokratik özerklik demiyorum artık. Bazı hassasiyetleri dikkate alarak yerel demokrasi ifadesini kullanıyorum. Bu demokrasinin yerel boyutudur. Ulusal boyutunu da tartışırız. Biz Türkiye’yi yerel demokrasiye taşıyacağız. Aynı zamanda özgür yurttaşı yapacağız. Yurttaşlığı yeniden tanımlayacağız. Devlete kul değil, özgür olan yurttaşı tanımlayacağız. Vatandaşlık kavramı büyük bir karmaşa içindedir. Siz de çalışmalarınızı bu temelde yürütün.

(Elindeki beş-altı mektubu Pervin’e uzatarak) Cezaevlerinden gelen çok değerli mektupları sana veriyorum. Hepsine cevap yazma olanağım yok. Fakat çok kıymetli mektuplar, önemli değerlendirmeler ve yoğunlaşmalar var. Mektupların kimden geldiğine bakıp onlara özel selamlarımı gönderebilirsin. Bazı cezaevlerine de gidip ziyaret edebilirsiniz. Batıan cezaevinde Elif uludağ ve Azime onlar var. Yine Bakırköy’de Dilek, Diyarbakır’da Tuba var. Siirt Cezaevine de gidebilirsiniz. G... vardı. Demokratik Gençlik Konfederasyonu olabilir.

C...: Başkanım, G... cezaevinden çıktı. Durumu iyidir. Kadın akademisinde görevlendirildi.

A. Öcalan: Tamam, olabilir. Farklı görevlendirmeler de olabilir.

Heyet: Ortak açıklama olacak mı?

A. Öcalan: Tüm görüşmeleri yaptıktan sonra belirttiğim çerçevede olabilir.

KGM: H. bey ve Y. beyle görüşün. Biz de Y. beyle konuşacağız. Ortak açıklama olmasında fayda var.

A. Öcalan: (Ayağa kalkarken) Demokratik bir seçim için ittifakları önemseyin ve çalışmalarınızı yürütün. İrgatlar için özel kadro görevlendirin. Yine Suriye için de Demokratik Suriye Konfederasyonu olmalıdır. Burkan El Fırat içerisinde Türkmenler de katılmalıdır. Ortadoğu için Türkmenler, Araplar ve Çerkezleri birleştiren model demokratik konfederasyondur.

Heyet: Kürkçü heyete dahil olmak istiyor.

A. Öcalan: Bunu Y. beyle halledin. Olmalıdır.

4 Şubat 2015

Devlet heyetiyle demokratik müzakere taslağı

- 1-** Diyalogdan müzakere formatına geçiş. Tarihi anlam ve önemi. Kısaca ülke, bölge ve dünya durumu.
- 2-** Müzakerelere geçiş için tahkim edilmiş ateşkes ve demokratik siyaset stratejisine geçiş, deklarasyon, İzleme Kurulunun bundaki rolü.
- 3-** Müzakerelerde süreklilik ve anayasal hedef.
- 4-** Eğer çözüm yasası yetersiz kalıyorsa daha somut müzakere yasası ihtiyacının karşılanması gereği.
- 5-** Müzakerelerin İmralı esaslı geliştirilmesinin diğer alanlara taşınması.
- 6-** Müzakere sürecinin Suriye'deki gelişmeler üzerindeki etkisinin doğru değerlendirilmesi, ortak stratejiyle hareket edilmesi gereği.
- 7-** Müzakere sürecinin Irak ve Kürt Federe Devleti üzerindeki etkisi ve ortak stratejisi ihtiyacı.
- 8-** Müzakere heyetlerinin doğru zamanlamayla genişletilmesi hususunun göz ardı edilmemesi.
- 9-** Müzakere sürecinin İzleme Kurulu üzerinden toplumsal kesimlere doğru yansıtılması. Anayasal çözüme odaklanması. Olası saptırmalara karşı yetkin çaba içinde olması.
- 10-** Müzakere heyetlerinin uzman ihtiyacının karşılanması. Medyaya yansıtılmasının tek taraflı ve müştereken gerçekleştirilmesi sorunu.

4 Şubat 2015

AKP otoriterleşmek isterse kendini bitirir

(Önderlik ve devlet heyeti yemek salonunda ve ayakta heyetimizi karşıladılar. Heyetimiz Önderlikle merhabalaştı. Hatip arkadaşla merhabalaşırken)

A. Öcalan: (Müsteşar ve heyete bakarak) Hatip kilo vermiş, değil mi?

KGM: Doğru, sizin denetiminizle bayağı kilo verdi.

A. Öcalan: (Sırrı arkadaşla bakarak) Sırrı iyidir. (Heyete dönerek) Evet, geç geldiniz.

Heyet: Koster bozuldu Başkanım. Koster değiştirmek zorunda kaldık.

KGM: Siz gecikince bize yöneldi. Bizden kaynaklanan bir engelleme olduğunu düşündü.

A. Öcalan: Ben randevuları önemserim. Bir aksaklık mı oldu diye düşündük tabii. Alman disiplini var mesela. Önemlidir. Biz ciddi bir iş yapıyoruz. Yarın açıklama da yapacağız.

Bu giriş neden oldu, anlıyorsunuz değil mi? (Müsteşara dönerek ve hükümeti kastederek) Randevulara sadık olunması gerek. Elli beş yıllık maratondan bahsetmiştim. Bu elli beş yıllık maratondan sonra beni yeniden maratona kaldırmayın. Hükümete de söyleyin. Kandil için de söylüyorum. Sevgi, bağlılık, her şey ciddiyete bağlı. Yoksa bu sevgi ve bağlılığa inanmam. Ben ciddi bir adamım. (Heyete dönerek) Size de eleştirilerim var. Büyük bir emeğiniz var. Ama bu işin bir değeri ve ciddiyeti var. Burada çözüm masası var, görüşmeler var, biz ciddi işler yapıyoruz.

KGM: Doğru, büyük bir disiplin içinde yürütmemiz lazım. Ufak tefek aksamalar olur.

A. Öcalan: Bir de devlet diye bir olgu var. Ben devleti çözümledim.

KGM: Seçim atmosferinde bu açıklamanın sıkıntı oluşturacağını söyleyenlere Başbakanımız güzel bir cevap verdi. “Bu süreç seçimi gündeminden ayrı ele alınmalı ve yürütülmelidir” dedi.

A. Öcalan: Son yapılan açıklamalara bakıyorum, feci açıklamalar yapıyorlar.

KGM: Bildiğim kadarıyla güvenlik paketi ile ilgili bir uzlaşma girişimi oldu.

P. Buldan: Hayır, bu konuda istenen yaklaşım gelişmedi. M. bey bir girişimde bulundu. Ama istediğimiz düzeye gelmedi.

A. Öcalan: Sayın D., bize nasıl nazik bir üslupla aktarıyorsanız hükümete de aynı nezaketle bu durumu aktarmanız iyi olur. Bu sürecin gelişmesi için çabalıyoruz. Çözüm olmazsa binlerce insan ölecek. Ben bunu kavradım ve gereğini yapıyorum. Onlar da bunun önemini kavramışlar mıdır, bilmiyorum. Onlarla iyi tartışın.

KGM: Ben bunların dışında bir şey belirtmek istiyorum. Siz bütün olaylara gününbirlik politikalarla yaklaşmadınız, stratejik yaklaştınız. Tanıgım, daha önce tespit ettiğiniz her şey gerçekleşti.

A. Öcalan: Hakan beyde görülen ciddiyet yüksek. Siyasi arenaya da giriyor artık. Umarım bu yaklaşımını siyasete de taşıyabilir. Siyasete taşınması benim için önemlidir. Şimdi siyaset sanatı lüzumsuz işler haline getirilmiş. (S. arkadaşına bakarak) Sizi de eleştireyim, siyaset gibi çok ciddi bir iş ve sanat insanın gündemindeyken siz gitmek istiyorsunuz. Buna sadece sağlık söz konusu olduğunda değer veririm. Arkadaşlara bakıyorum. (Gülerek) Galiba bazıları çok koyun yiyor. Kilo da alıyorlar, sağlık önemlidir.

KGM: TV insanları daha kilolu gösteriyor. Gerçi S. daha iyi bilir bir sinemacı olarak.

Heyet: Video çekim formatı kareye yakındır. Plazma ekranlar dik-dörtgendir. Dolayısıyla yukardan ve aşağıdan görüntüye basar. Bu da insanları, nesneleri olduğundan geniş ve kısa gösterir.

KGM: S. bey sinemaya fena bağlanmış. Her fırsatta gitmek istiyor.

A. Öcalan: Çözüm sürecinin en büyük başarısı S...’yi kontrol altına almak olacak. Bir ben varım, bir de dört kurumun müsteşarı burada. (Gülerek) Bizi hafife alma.

S.S. Önder: Başkanım, sizin her sözünüz benim için talimattır.

A. Öcalan: O konuda çok yeteneklisin. Ben de korkunç yetenekliyim. Marks, Lenin vb devlet çözümlemeleri yaptılar. Hükümet halen bu devletin sırtına bir rodeo atına biner gibi biniyor. İşte Demirel bir gün gittiği yerde bir çocuk ile karşılaşır. Çocuk kendisine, nedir rodeo atı gibi böyle iniyorsunuz, kalkıyorsunuz diye sorar. Rodco atına binen böyle göklere uçuyor. Ben o çocuğun tarifine müthiş hayranlık duydum.

Bu rodeo atı örneği önemlidir. Üzerinden attığında felakete de götürebilir. Yalçın'a da söyleyin. Nevzat Bölügiray "Biz Siverek'in üzerinden giderken darbe yapmaya karar verdik" diyor. Darbe tarihi 1979. 12 Eylül darbesi de bizimle alakalı yapıldı. Bugün bizim çaresiz olduğumuz anlamına gelmiyor. Türkiye toplumu tekrar bu felaketleri yaşamasın diye on üç yıldır bir şeyler geliştirmeye çalışıyoruz. Biraz saygılı olsunlar. Hala idamımı tartışıyorlar. Ben Kandil'in savaş tarzını da benimsemiyorum. Zamanında iki yüz bin insanı da AKP'ye kattınız. İşaret geldi Karayılan'dan. Cizre ayakta. İşte H... Cizre'ye gitti, açıklama yaptı, çocuklar öldürülmeye çalışıldı. Hiçbirinin hesabını sormadık. Devlet zaten bunun hesabını sormaz. AKP Kobanê için silah götürdü. Kobanê'yi iki gün direnmeden alacaklardı. Öcalan'ı da, kendinizi de kandırıyorsunuz deyin. Otuz yıllık savaş benim irademle olmadı. İlk günden itibaren Özel Harp, Hogır, Şemdin vb çeteleri yönlendirdiler. Sonuç felaket oldu. Devlet de, biz de sonuna kadar suça bulaştık.

Ben özgürlük savaşçısıyım. Savaş bu biçimde olmaz. Ben yıllardır tedbir alın dedim. Orada bir koridor açın dedim. Yok, Barzani izin vermemiş! Sen Barzani'den izin alarak gerillacılık yapamazsın. Barzani'ye bakarsan bittin sen. Böyle bazı durumlar oldu. İşte anlatmıştım, Karayılan bir haber gönderdi. İki asker varmış. Bunların Orgeneral Güreş'in kahvesine zehir katma durumu var. Buraya bir binbaşı geldi ve bu örgütün yapmak istediği şey nedir diye sordu. Ben de bu bizim işimiz değil dedim. Karayılan bana haber gönderdi. Ben ne yapın ne de yapmayın derim, izleyin dedim. Karayılan sorumluluğu üzerime atıyor.

Bu vahim bir hata, üzerime yıkacaklar. Êzidiler, Aleviler, hepsi böyle üzerime yıkacak. AKP Hükümeti de üzerime yük bindiriyor.

(S. arkadaş Salih Müslim ile ilgili size yazılı olarak gönderdiği notu olduğu gibi aktardı. Başkan sadece şu soruyu sordu: Arabuluculuk mu teklif etmişler?)

S.S. Önder: Geliş sebebi doğrudan arabuluculuk teklifi değil. Bunu Kandil'deki arkadaşlardan da dinledik. Süleymanşah'la ilgili bir geliştire. Gelmişken bu tıkanıklığın aşılmasında rol alıp alamayacağını sormuşlar. Ben de buna bir tek sizin karar verebileceğinizi, dolayısıyla sizinle görüşmeyi talep etmesini önerdim.

A. Öcalan: Doğru yapmışsın. Zaten o da olacak. Benim önerimdi. Bu operasyonun gerekçesi nedir? IŞİD saldırısı mı? Tabii Esad muhaberatı da var. Tahmininiz nedir?

Heyet: Başkanım, IŞİD türbeyi Türkiye'yle anlaşarak komutanların karargahı gibi kullanıyordu. Bunun sebebi oranın rejim tarafından dokunulmaz oluşuydu. Bildiğimiz kadarıyla IŞİD karşıtı koalisyonla dahil oluyor hükümet. Amerikalılardan da izin almışlar. Bence IŞİD'le de zımni bir anlaşma yapmışlar. Tüm bu işleri yapabilmek için de PYD'den yardım istemişler. Genel hatlarıyla budur.

A. Öcalan: O önemli, bu devletin politika değişikliğini gösterir. Kim aktarmış? Koalisyonla girecekler yani. Yani zımni uzlaşma ortadan kalkacak.

(S. arkadaş burada bu anlaşmanın kalkacağına güvenmemek gerektiğini, Tayyip beyle yaptığı eski görüşmeye dayanarak ve Tayyip beyin "Her şeyi yapacağım ama Rojava benim kırmızı çizgidir" söylemini referans göstererek aktardı. Tayyip beyin tutumunda hiçbir değişiklik göstermediğini belirtti.)

A. Öcalan: Kırmızı çizgi tamamen şeyle ilgilidir. Açıklayacağım.

Heyet: Neden Rojava bu sürecin parçası oldu dediler.

A. Öcalan: Tarihin en tehlikeli anıdır. Yanlış anlamayın. Örnek verildi. Bu, Hitler'in ani bir kararla Sovyetler'e saldırma kararı almasına benziyor.

Heyet: İnönü Birinci Dünya Savaşı sırasında sahra yatağını alıp karargaha taşıyor. Hitler'in Türkiye'ye saldırma riski de var. Emirleri bir akşam uyandırıyor ve Hitler'in Rusya'ya yöneldiğini haber veriyor. Aslında Türkiye için tehdit ortadan kalkmış değil, ama "Artık evime gidip rahat uyuyabilirim" diyor.

A. Öcalan: İnönü zekidir. Bizden kaç yüz kişi gitti. D..., belki

anılarınızda yazarsınız bu felaketi, bu felaket bir an. Komplo ile ilişkili yönü var. Dua etsinler ki Kobanê direnişi bu hale getirdi. Böyle olmasaydı herkes pilot gibi cayır cayır yanacaktı. Ben daha önce de söyledim. Bu Türk işi bir öldürme değil. Kırmızıçizgi... İşte "Apo bebek katili, Ermeni'dir" vb. Bunlar UTAH ve lobilerin işidir.

KGM: (Heyete bakarak) Daha aktaracaklarınız var mı?
(Heyet devam etti.)

A. Öcalan: Türk sistematığında devlet kararını belirtiyorsunuz. Otuz yıllık savaş hesapları diyorum, bilmek zorundayım. Karayılan koridorun açılacağına inandığı an bitti dedim ve gülünç buldum. Aynı şeyi HDP'ye de söyledim. (KGM'ye dönerek) Sizin de öyle. Hakan Fidan yerine seçilen yeni müsteşar var. Bana geldiler o gün. 6-7 Ekim olaylarını durdurmak için mektup yazdım. Yalçın Akdoğan bu olayların gelişmesini benim açıklamalarımdayandırmak istedi. Bizimki bir emrivakiydi. Ama tereddüt etmedim ve yazdım. Bu olaylar bir tuzaktı.

KGM: Salih Müslim ile görüşüldü. İstedikleri önemli hususlar oldu. Cezire ile Afrin arasında bir koridor açılmasına katkıda bulunmamız ve kolaylaştırmamız istendi ve lojistik ihtiyaçların giderilmesine dair talepler görüşüldü. En önemlisi, irtibat noktası tesisi, yani temsilcilik. Kobanê ile Cezire arası koridor, Şenyurt-Dirbesiye kapısının açılması, STK'lara kolaylık göstermek, yüz jeneratör ve şartları değiştirecek geniş boyutlu ihtiyaçlar konuşuldu.

(Başkan'a dönerek) Suriye ile ilgili olayın bütününe bakın ister-seniz. Bu konu açıldığı için bitirelim ve diğer önemli gündemimize geçelim.

A. Öcalan: Ben ilk günden beri söyledim. Suriye meselesi AKP Hükümetinin kaderini belirleyecek. Üç şey var. Biri Suriye meselesi. Ben 20 yıl kaldım orada.

KGM: Biliyor musunuz, oradaki evlerde gördüm. Sizin resimleriniz hala duvarlarında asılıydı.

A. Öcalan: Yıl 1982. Ben sınırı geçtim. Tabii ismim Ali'ydi, Ali ismi ile geçtim. Ne Suriye ne de Filistin yönetimi biliyor, beni tanımıyorlardı. İki buçuk yıl kaldım, Ali ismiyle kaldım.

KGM: Primakov o zaman KGB sorumlusuydu.

A. Öcalan: Asıl silahsızlanma kararını Andropov verdi. Suriye'de

asıl bizimle görüşen RİFAT'tır. 82'de kardeşi Esad'ı devirmek istedi. O zaman Hafız hasta mıydı neydi, hastaneye yatırmışlardı. Tıpkı Erdoğan hastanedeyken Cemaat'ın 7 Şubat darbesiyle H. F.'yi alma girişimleri gibi. Rifat iktidarı ele alacak, ama Kürtler ne olacak? Rifat alalecele "Gidin Ali'yi bana getirin" demiş. Helikopterler falan... Kürtlere kimlik verilmemesine rağmen bana Suriye kimliği verdiler. O zamana kadar Filistinli lider Nâîf Havatme'nin bana verdiği kimliği kullanıyordum. Hafız geldi ve Rifat'ı alaşağı edip dürgüne gönderdi. O zamandan beridir de sürgünde. Darbeye karşı darbe oldu. Onun yerine gelen Cemil Esad benimle ilişki kurdu. Birlikte Lazkiye'ye gittik. Lazkiye'ye giderken yolda balık yiyelim dediler. Hiç aklımdan çıkmaz: Evlerine gittik, gece keçe üzerine oturduk. Onların giydiği elbiseler var. Cemil Suudi ailesinden bir eş almış. O zaman bir Kürtle bile ilişkimiz yoktu, ben giderek ilişki geliştirdim. Resim dediniz ya, sabaha kadar anlatsam bitmez. Bu da bir devlet ilişkisiydi.

Sınırı geçtiğim köyde yanımda Mehmet Sait vardı. Kaçakçı kur-yelere bizim oralarda Cani derler. 79 yılında sınırdan onların yardı-mıyla geçtim. Yemek yiyordum. Cani geldi, işi ayarlamış. Kalk dedi. Pilav yiyorduk. Haydi gidiyoruz dedi. Baktım askerler, şaşırdım. Ön-ceden askerlere para vermişler. Cani teli kaldırdı, geç dedi. Asker de gülerek "Çabuk hemşerim, çabuk geç" dedi. (Sırrı arkadaşına dönerek) Bu güzel anıların filmini iyi yaparsın. Mehmet Sait nasıl geçileceğini biliyor; böyle ayak parmaklarımızın üzerinde yürüyoruz. O ayağını kaldırıyor, ben de onun ayağının yerine basıyorum mayın tarlasında. Geçtikten sonra bir köyde yüksek bir betonun üzerine uzandım, dün-yalar benim oldu zannettim. Diğerlerini razı edemedim Suriye konu-sunda. Suriye'ye girişimi bir nimet olarak gördüm.

Evlilik, aşklar... İşte bir kadınla evlendiriyorlar, aile oluyorlardı ve liderleri bu yöntemle kontrol altında tutuyorlardı. Rahmi var işte. Taner Akçam Türkiyeli bir kadın buldu ve örgütü bitirdi. Nasuh sev-diğim bir adamdı. Taner'in yaptıklarına dayanamadı ve kanserden öldü. Onun adına bir şeyler yapılmalı. Bu ittifak o yüzden önemlidir.

KGM: Selahattin bey on maddeyi açıkladı zaten, doğru değildi.

A. Öcalan: Bunlar seçim hesapları. Zaten açıklama olacak yarın.

P. Buldan: Ama sizin köşe yazarlarınız da her şeyi yazdılar. Ab-dülkadir Selvi de yazdı.

A. Öcalan: Doğru, Abdülkadir Selvi de yazıyor her şeyi. Selahattin'in yaptığı da doğru. Zaten açıklayacağız on maddeyi.

KGM: Genel Başkanınızı savunma duygularınız depreşti. Bu maddeleri direkt okuması doğru değil.

A. Öcalan: İşin özü dizayn ekibidir.

KGM: Ben eleştirmek için söylemedim. Hepimiz bu kurala uymalıyız. Geç gelmenizin bile ihalesi sırtımıza kaldı. Kosterin bozulduğunu döylediniz de durum anlaşıldı.

A. Öcalan: Resmiyete dökülmesi önemlidir. Bütün köprülerin üzerine çizgi çekilmiş. Türk-Kürt ittifakı olmadan Şeddadiler var o zaman. 1071'deki Türk-Kürt İslam ittifakı o dönem gelişti ve bin yıldır da sürüyor. Tuğrul ile birlikte İslam aşkı adına fetihle ittifak kuruyorlar. Krallık tamamen Bizans'ın eline geçiyor. Bizans İmparatorluğu Hakkari'ye kadar saldırıyor. Birleşerek Ortadoğu'da devrimci hareket olarak karşı çıkıyorlar... Serhat'ı büyük bir zaferle kazanıyorlar. Otuz yıllık ittifak var. Yavuz var, Abdülhamit var. Hepsi ini inkar edeceksin. Mecliste neredeyse vekilleri yakacaksınız. Bu milliyetçiliğin kaynağı Washington'dur. Kaşifoğlu Türkeş'in yanına gitti. Hoca... Hikaye uzun. İşte Maraş katliamı oldu. Ardından da darbe geldi. İhsan Sabri Çağlayangil "CIA altımızı oydu, darbe yaptı" dedi. Kürtlerin korkunç öldürülme tarzı bu merkezin imalatıdır. Köylerin yakılması olayları var. İşte Vedat Aydın'lar, Behçet Cantürk, Savaş'ların korkunç öldürülmeleri var. İşte Kobanê. Koalisyon ne yaptı? İstenseydi ilk gün bitiyordu. O kapı kapatılsaydı biterdi. Biz burada konuşmuştuk, ben de güvendim. Bu bir uzlaşmaydı. Türk-Kürt kardeşliğinin sürmesiydi. Ne oldu? Koalisyon bombalandı ve Kürtler o tarihten sonra şunu hissettiler: Umutlarını yeniden Batıya bağladılar. Fransa, Almanya, Amerika kapıları sonuna kadar açtılar: Yürü ya kulum, tarih senindir! Ve bütün dünyanın kapıları bize açıldı. Elize Sarayına çağırdılar. Aynı oyun devam ediyor.

Bir yazı oluyayım. (Mücahit Bilici'nin makalesinden bölümler okudu) Öcalan Bookchin'e dayanacağına neden Saidi Nursi'ye dayanıyor diyor. Mücahit Bilici de benim başdanışmanlığıma soyunmuş. Bu, Kürtlerin teori hastalığı işte. Bu benimle ADYÖD'de çalışan biridir. Onun başkanlığını elinden aldım. Profesördür. Bunların hepsi, muhalifi de iktidarı da, hepsi kontrol altındadır. Siz de

bunları araştırın, Apo kışkırtıyor demeyin.

Suriye’de kaldığım ev istihbaratın eviydi. Cemil “O ev benim olacak” demiş. Ben de her gittiğimde o evde kalıyordum. Bir gün bir kadın evin bahçesinde ata binmiş, gülerek bir oraya bir buraya gidiyor. Apo, dikkat et dedim. Miraç Ural’ın çocuğu oldu. General olmuş. Bu ilişkileri anlatıyorum. Kadın yoluyla tuttular, general oldu, mareşal oldu. Taner’in derdinden Nasuh da kanser oldu, öldü. Tek devrimci kaldı mı o dönemden? Nasuh kahroldu. Miraç da öyle gitti. Suriye’ye nasıl girdiğimi anlattım. Bana da aynı yolları denediler. Ama ben kendimi korudum. Beni Kesire ile olan evliliğim kurtardı. Evliyim dedim, aile var dedim. O kadın ilişkilerine net sınır koydum. Onlar da öyle vazgeçtiler. Kesire de “Asıl devrimci benim demiş” Cemil’e. Benim için “O Sünni, ben Aleviyim” demiş. “Apo’yu ikinci plana atın” demiş. Cemil “Biz sana inanıyoruz, o kadına inanmıyoruz” dedi. Cemil’in böyle doğru yönleri vardı. O dönem Demirel beni Suriye’den istiyor. Hafız beni uzaklaştırmak isteyince Cemil tepki göstermiş. “Apo giderse kalpten ölürüm” demiş. O günden doğruyu görmüş. Ben çıktım, Suriye çöktü.

Türk sol geleneği acaip bir sorumsuzluk içindedir. Devlete karşı en büyük mücadeleyi ben geliştirdim. Devlet inkarcılığı da bir lobi yaklaşımıdır. Deniz’lerin idamı, Mahir’lerin öldürülüşü bende büyük etki yarattı. Beni mücadeleye iten de Mahir’lerin öldürülmesidir. Biz müzakerenin önemini biliyoruz. Newroz mesajında da bunu ilan ettik. O mesajdan sonra Cemaat darbe hamlelerini artırdı. H... ve Başbakanın tasfiyesini yapmak istediler. 7 Şubat darbe girişimini doğru okumak lazım.

KGM: KCK operasyonlarını da Cemaat yaptı.

A. Öcalan: Bunlar şimdi KCK’yi MİT kurdu diyorlar. C. Ö.’ye tüzüğü hazırlayan adam, E... beye de programı hazırlamış diyorlar. (Başkan burada bir kahkaha attı) Burada biz E... beylerle tartıştık. Onlara yeni bir örgüt gerekiyor dedim. PKK illegal kalıyor. Legal örgütü KCK olarak kuracaktım. Cemaat bunun kokusunu alır almaz yöneldi. MİT’i suçlamaları da buradan geliyor.

S. S. Önder: H... beye çok sitemleri vardı. GES’in alınmasıyla Cemaat rahatsız oluyor.

A. Öcalan: H... bey ketumdur, değerlidir.

KGM: H. bey darbe mekaniğinin önüne geçen biridir. Buradaki çalışmaların bu aşamaya gelmesinde de payı vardır.

A. Öcalan: Darbeyi buradan önledim. O dönem Taraf Gazetesinin yayınlarına, Kandil'in korkunç hazırlıklarına ve karakol baskınlarına bakarsanız, nasıl büyük bir tehlikenin atlatıldığını görürsünüz. Besê de 2013 yılını savaş yılı ilan etmiştik dedi. Karayılan'a 2013 yılı savaş çizgisi devam etmeli demişlerdi.

KGM: Aysel hanımlar da demokratik özerklik ilan etmişlerdi o zaman.

A. Öcalan: Aysel gili de Kandil yönlendiriyor. Kandil aslında savaşın nasıl organize edildiğini bilmiyor. Ben tüm bunları açığa çıkaralım diyorum. KCK tutuklamaları bunun için olmuştu. Paris'te Sakine'leri onun için katlettiler. Sadece Paris katliamını açığa çıkaralım yeter. Bu tarihi ittifakı canlandırıyoruz dedik. Suçumuz bu. Normalize etme, kardeşleştirmeyi esas alıyoruz. Bu niye MHP'yi kurdurtuyor, incelemek lazım.

KGM: Yüz yıldır Türk-Kürt ilişkileri üzerinden çatışma politikası uygulandı. Tehlike sadece Kürt milliyetçiliği değil, Türk milliyetçiliğidir aynı zamanda.

A. Öcalan: O yüzden ateşe su dökmek istiyorum. Ama farklı yorumlayanlar da var. Yalçın Küçük'ün son kitabını okudum. Siz de okuyun. Yalçın hastadır. Siz yine de ona selamlarımı söyleyin. Öcalan kitaplarından faydalaniyor deyin, ona moral olsun. Biz sanki cumhuriyete en büyük ihaneti yapıyormuşuz gibi değerlendiriyorlar. Cumhuriyete burada komplo kuruyorlar diyorlar.

KGM: Geçenlerde Meclis Komisyonuna gittik. Orada bize de "Sizi yargılayacağız" diyorlardı.

A. Öcalan: Bunları küçümsemek lazım. Hükümete de anlatın. Darbe tehlikesi büyüktür. Apo silahlı güçlerin darbe tehlikesine karşı güvencedir deyin. Darbe tehlikesi kalktığı anda silahlı güçler de devreden çıkacak deyin. Yalçın'a da, Davutoğlu'na da bunu anlatın. İran, Esad, IŞİD darbe tehlikesi olduğu müddetçe benden çok Türkiye'nin silahlı Kürtlere ihtiyacı var. Biz bu güçleri nerede konumlandıracağımıza karar vereceğiz. Suriye'de mi, Şengal'de mi, Kandil'de mi, yoksa Cudi-Gabar'da mı konumlandıracağız? Buna karar vereceğiz. Devlet de bunu anlasın. Bu gücü elli milyon Dolar verseniz oluşt-

ramazsınız. Benim için kaçacak diyorlar. Ben burada kalırım, Türkiye'den çıkmam, kovsalar da kalırım, onları çıkarırım.

KGM: Burası sizin toprağınız, ülkeniz, kimsenin haddi değil kovmak.

A. Öcalan: Bazı şeyleri aşmamız lazım. İşte burada benim için bin kişiyi tutuyorlar. Burada geçmişte de özel harp uzmanları vardı. E... bey en son gelmeden önce bir ekip geldi. Benim mektuplarım vardı. İple bağlamıştım. Böyle bir yüzüme bakıyorlar, bir zarflara bakıyorlardı. Sonra mektupların iplerini koparıp mektupları dağıttılar. Mektuplarımı darmadağın ettiler. Ben de onları öylece izledim. Bir tepki gösterdim. Tam giderken birisi dönüp bana "Unutma, yüz elli metre ötedeyiz" dedi. Hiç unutmam, şimdi bile burada olabilirler. Beni öldürebilirler ya da ben ölebilirim. Bunun korkunç sonuçları ortaya çıkar.

İkinci önemli olay Leyla'ya ait olduğu söylenen bir mektuptu. Silahların devrinin kapandığını söylüyordu. O dönem Leyla'ya çok öfkelenmiştim. Sonra geldiğinde ona sordum. Benim öyle bir mektuptan haberim yok dedi. Belli ki birileri yazmıştı. Üçüncü önemli bir olay vardı. Yine buradaki görevlilerden biri gelmişti. Özellikle iki eliyle kemerini tutarak bana mesaj vermek istiyordu. Kemerine baktım. Yahudi yıldızı, Davut yıldızı parlıyordu. O da dakikalarca öyle bekliyordu. Benim ısrarla mesajı almasını istemişti. Bana "Ben Mossad'ım, buradayım", bunu hissettirmek istemişti. Yani buraya Mossad bile girmiştir.

Devlet Yetkilisi: Hatta buraya İngiliz istihbaratı da gelmişti.

A. Öcalan: Evet. O Avrupa'dan gelen heyet içinde varlardı.

Devlet Yetkilisi: Gelen iki avukat İngiliz istihbaratı adına gelmişti.

A. Öcalan: Şimdi koalisyon uçaklarına gelelim. Türklerden rol çalma, Kürtlerin kurtarıcısı olma durumu var. Türkiye'nin yaptıklarına haklı olarak halk tepki gösterdi, HDP tepki gösterdi. Son aşamada koalisyon uçakları devreye girdi. Yani filmin kötü karakterini, Erol Taş karakterini Türk oynadı. İyi karakter ise bir kovboy oldu.

S.S. Önder: Bu konuyu bana sordular. Azrail'in can kurtardığı görülmemiştir dedim.

P. Buldan: Biji Obama sloganı böylesi bir rol üzerine kullanıldı.

A. Öcalan: Onu başardılar. Operasyon Suriye'nin kuzeyine ya-

pıldı. Son aşamada da uçaklar bombalama yaptı. Suriye meselesi hala Türkiye'nin başına bela olacak. Bu Aşme meselesine değineceğim. Bunlar dışarda olduğu gibi içerde de müthiş bir hazırlık yapıyorlar. Ergenekoncuların hepsi bırakıldı. Yeni Vatan Partisi'nde olanlara bakın. Beni yargılayanlar orada. Atilla ve benzerleri orada.

Darbe mekaniği devredir, görmeleri lazım. Darbeciler "Anticumhuriyetçiler cumhuriyeti toprağa gömüyorlar" diyorlar. Onlara göre toprağa gömen biz oluyoruz. Hükümete deyin sizi de götürecekler, sizi de yargırlarlar. (Sırrı'ya dönerek) Seni de pataklayacaklar. Bunlara karşı uyanık olmak lazım.

KGM: Kandil de bu işin farkında değil. Bizim buradaki çözümümüze üçüncü göz diyerek başkalarını bulaştırmaya çalışıyorlar.

A. Öcalan: Kandil'i de değerlendirdim zaten. Yeri gelmişken söyleyeyim: Sol sosyalizm kendini tekrar tanımlamak zorunda. İslam kültürünü içselleştirmek zorunda. Bu coğrafyada sol İslam kültürünü üçüne yedirmezse bir başarı elde edemez.

P. Buldan: Dün Erciş'te partili arkadaşlar bir basın toplantısı yapmak istemişler. E... aradı. "Büyük bir provakasyon devreye girecek, saldırı olacak, basın açıklamasını erteleyebilir misiniz" diye sordu.

KGM: Emniyet Genel Müdürü de aynı bilgiyi akşam bize verdi. Van Valisi ile de görüşmüşler.

P. Buldan: Van Valisi İl Başkanımızı çağırmış, bilgi vermiş. Ayrıca Erciş Kaymakamı da İlçe Başkanımıza aynı bilgilendirmeyi yapmış. Açıklamayı ertelemek zorunda kalmışlar.

A. Öcalan: Bu güçler iş başındadır. Bir Erciş değil kırk Erciş var işin içinde. E... 'ye de söyleyin, bu Güvenlik Yasası hiçbir şeyi çözmez. Güvenlik Yasası da dahil asayiş önlemleri bir işe yaramaz. Biz kamu düzenine inanıyoruz. Bunu tartışıyoruz burada. Bizim çalışmalarımız için "90 yıllık cumhuriyet devrimine karşı Apo, MİT karşıdevrim gerçekleştiriyor" diyorlar. Doğu Perinçek de öyle diyor. Savaş derinleşecek. "Apo AKP ile ittifak yapıyor" diyor. Bizi bir ihanet hareketi olarak değerlendiriyor. Ben AKP ile demokratik ittifakın sınırlarını çiziyorum. Demokratik vatan, demokratik ulus ve demokratik cumhuriyet için savaşıyorum. Karşı taraf bunu bir darbe olarak değerlendiriyor.

İlk kez Doğu'yu çözümleyeceğim. Babası Sadık Perinçek'ti. Tüm

veriler Doğu'nun dizayn edilmiş sahte bir Amerikancı olduğunu gösteriyor. Tıpkı Rahim, yani Taner Akçam gibi. İbrahim Kaypakkaya bunu biliyor. O dönem Doğu yakalanınca hemen teslim oluyor. 1971'de ajanlaşmıştır. Özel Harp Dairesine girdiği kesin. Daha öncesi de olabilir. Hatta babasında da olabilir. (Devlet Yetkilisine dönerek) Bunu araştırabilirsiniz. Aslında komuta da Doğu'da değildir. Doğu sadece önde görünüyor. Komuta İsmail Hakkı Pekin'dedir. Genelkurmay İstihbarat Daire Başkanıydı. AKP'ye söyleyin: Doğu ile ittifak yapıyorsanız kutlu olsun. İran ile ilişkisi önemlidir. İdamlarla İran IŞİD'den daha beter şeyler yapabileceğini de gösterdi. İran bunlarla ilişkiye girmişse bu İran'ı da götürür. İran'da da şu anda müthiş bir iktidar mücadelesi var. Ruhani, Ahmedinejat, diğer kanatlar iktidar müzadelesi yapıyorlar. Bu ittifak İran'ın yıkımını hazırlar.

Devlet Yetkilisi: Son dönemde İran Kandil'e de top atışı yapıyor. Buradaki gelişmelerden oldukça rahatsızlar.

A. Öcalan: Yanlış anlaşılmasın. Arkadaşlar benden daha fedakar ve benden daha fazla bana bağlıdırlar. Ama politik yönetmek başka bir şeydir. Arkadaşlar bunu anlamıyorlar. Oysa benim somut taslaklarım var. (Bu sırada elindeki taslak belgesini devlet yetkilisine vererek) Siz de okuyun, daha sonra arkadaşlara verirsiniz. Bunlar basit anlaşılır taslaklardır. Bizim güncelleştirdiğimiz Türk-Kürt ilişkilerinin normalizasyonudur. Bu ittifakın düşmanı çok olur. Yasal-anayasal çözümün eşiğindeyiz. Bunun için daha yeni sabotaj teknikleri, kurumları devreye girebilir. Yoğun bir toplantı, kararlaşma ve tartışmalar programı lazım. Silahlı güçler Türkiye için de altın değerinde bir potansiyel olarak görülmelidir. Kobanê direnişi halkın kaynağıdır. Mustafa Kemal bile o haliyle Afrin'de örgütlendi. Afrin'i almak istedi. Ama gücü yetmedi. Urfa'yı Fransızlara karşı Berazi aşireti korudu.

Karayılan da, ben de, Salih Müslim de aynı aşiretteniz. Meşhur bir aşirettir. Ben aşiretçilik yapmasını bilmem. Bundan pek memnun da değildim. Ama Urfa'nın kurtuluşu işgale giden 300 kişilik Fransız askerinin Suruç önlerinde pusuda öldürülmeleriyle oluyor. Antep'te de Karayılan vardır, meşhur. Onların direnişi önemlidir. Yani iyi kötü bir şeyler yaptık. Şimdi o tarihe dayanarak yeni bir ittifak yapmak istiyoruz. Ancak koalisyon elimizden alındı. Kürtler bir anda kıymete

bindi. Bu Elize Sarayında karşılaşmalar vb. bilinçlidir.

Heyet: Danimarka da PYD heyetini çağırmış.

A. Öcalan: Daha hepsi de çağıracak. Ben gitmelerinden rahatsız değilim. Asya Abdullah onları tanırım, bana bağlıdırlar. Ama bunları da bilmek lazım. Benim karşımda içerde de Doğu öncülüğünde bir cephe var. Her biri bir yerden yıpratmaya çalışıyorlar. Bookchin'den yararlanıyorum, onu bile sorguluyorlar. Marks'ı, Nursi'yi bıraktın diyorlar. Hepsinin merkezi aynı yerdir. Washington'dur. Ben buraya geldiğimden beri Türk düşmanlığım bitti. Korktuğum ya da burada olduğum için değil, sorguladığım için bu sonuca ulaştım. Teorim doğru, tüm liderlerden fazla çalışıyordum, ama başarı neden yeterli değil diye hep düşünürdüm. Bunu sorgulayınca sömürgeciliğin tarihini inceledim. Pek çok sonuca öyle ulaştım. Vadettin İnce, Muhsin ve benzerleri bizim teorimizi satmaya çalışıyorlar. Ben iğne ile kuyu kazar gibi teori ile uğraştım.

Heyet: Hepsi şimdi milletvekili olmak için kuyruğa girdiler.

A. Öcalan: Bizim teorilerimizle prim yapmaya çalışıyorlar. Ben 95'e kadar Stalinci bir felsefe, 95'ten itibaren kendi felsefemle yürüdüm. Teorimi geliştirdim. Şimdi buna saldırı var. Biz iki şey üzerinde anlaşacağız: Birincisi, özgür yurttaş temelinde olacak. Mustafa Kemal'in de yazdığı ilk kitaptır özgür yurttaş. Benim kitaplarımdan derlesinler. Özgür yurttaşlık nedir, toparlasınlar, broşür haline getirsinler. Ben de özgür yurttaşlık temelinde bu devlete üye olacağım. Bu devlete en büyük zararı ben verdim. Kanı, ölümleri saymasak bile 1,2 trilyon kayıp var. Bunun sebebi benim. Ama şimdi özgür yurttaş temelinde nasıl üye olacağız, Kandil nasıl üye olacak, onu tartışmamız lazım. Şimdi biz üye değiliz, yasadışıyız. Erdoğan da 'Yeni Türkiye' diyor. Yeni Türkiye'nin ikinci üyesi ben olacağım. İkincisi demokratik kimlik statüsüdür.

İnsan toplumsuz olmaz. insanlık başından beri topluluklar halindedir. Klanlarla başlayan yürüyüş ulusla devam ediyor. Yeryüzündeki tüm halkların bir ulus karakteri vardır. Göbeklitepe'deki kazılarda da ortaya çıkmıştı. Kürtler de en eski halklardandır, en eski kavimlerdendir. Biz bu halkı demokratik bir statüye kavuşturmak istiyoruz. Demokratik statü bir devlet değildir, bir kimlik statüsüdür. Erol Kartırcıoğlu partiye üyedir, yazılarını oluyorum. Kimliksiz siyaset yapılıyor diyor. Ben buna açıklık getireyim: Üniter devlete göre herkes

bireydir, bağımsızdır. Bir oy hakkı vardır. Ulus-devlet faşizmdir. Bunu Hitler tek tip ırk yaratmak için kullanmak istedi. Hitler, Mussolini insanları nasıl öldürdüyse ulus-devlet de onu yaptı. Türkiye’de de bu yönlü arayışlar oldu, ama gerçekliğe uymadı.

Farklılık olmadan yaşam olmaz. Evren her an farklılaşarak evren oldu. Türkiye’de de farklılıklar temelinde kimlikler vardır. Örneğin dini, etnik, inanç kimlikleri var. Tek bir insanı kimliksiz yapamazsın. Toplumda birçok kimlik var. Yan farklılıkları inkar etmek evrenin oluşumunu inkar etmek gibidir. MHP böyle yapıyor. Biz bu bahçede tek tip çiçek olsun istemiyoruz. Hatta tek tip olsa bile, örneğin lale tek tip lale yoktur. Lalenin tüm cinsleri olmalıdır. Teorimiz budur. Biz cumhuriyeti kimliğini herkesin seçeceği bir temelde ele almalıyız. Devlet üstte en gelişmiş üst akıl olarak bu kimlikleri içeride ve dışarda koruyacak. Benim çözümüm budur. AKP’ye anlatacaksınız.

Şimdi bu hazırlanan taslağı tartışmak istiyorum. Bunu heyet olarak siz nasıl değerlendirdiniz? Kandil nasıl değerlendirdi? Benden aldığınız alıntıyı okuyorum. Temel maddeler bunlar. İyi düzenlemişsiniz. Benim sözlerimle yazılmış. Asgari müşteregin yaslandığı ilkelere stratejik temelde karar vermek üzere yazılmış. Ben bu cümleye karşı değilim. On maddeye de karşı değilim. Bunu siz hazırladınız. Bana getirildi. Ben de okudum ve imzaladım. Sizin karşı çıktığınız yerler neresi, onu öğrenmek istiyorum.

S. S. Önder: Birincisi, metinde müzakereye geçiş aşaması yazıyordu. Onu metinden çıkarmışlar. Müzakereye henüz geçilmediği için biz de ona çok takılmadık. İkincisi, metinde ateşkes yazıyordu, onun yerine çatışmasızlık yazmışlar. Ona da çok takılmadık. Üçüncüsü, on temel başlıkla ilgili maddeleri öne ve çağrının üstüne yazmıştık, onlar bu maddeleri çağrının altına çekmişler. Böylece bu on başlığın yeterince görünür olmasını göğzelemler.

A. Öcalan: Bunlar çok önemli değil. On maddenin önde arkada olmasına da çok fazla takılmayın. Başka ne gibi çekinceleriniz vardı?

S. S. Önder: Niyet beyanı olarak sizin yazdığınız paragrafta “On maddede mutabakat sağlanırsa PKK yi kongreye davet edeceğim” diye yazdırmıştınız. Onlar ise bunu ‘davet ediyorum’ diye değiştirmişler.

KGM: Burada birbirimize karşı dürüst olmalıyız. Bir önceki gö-

rüşmede de aslında çağrı böyle yapılmıştı.

S. S Önder: Bu dürüstlük meselesini birkaç kezdir söylüyorsunuz. Uygun kaçmıyor. Burada birbirimizin dürüstlüğünü sorgulayacak konumda olmamamız lazım. Eğer dürüstlüğümüzden şüpheniz varsa bu heyette olamam.

İ. Baluken: Geçen görüşmede de Başkan'ın söylediklerini biz dikkatli bir şekilde not aldık. Siz metin değişikliğiyle Başkan'ın yapması gereken çağrıyı bize yaptırmak istediniz. Başkan'ın rolünü heyete vermek istediniz.

P. Buldan: Bu dürüstlük meselesiyle ilgili vurgularınızdan hepimiz rahatsızız. Biz işimizi en doğru şekilde yapmaya çalışıyoruz. Böyle bir suçlamayı kabul etmemiz mümkün değildir.

KGM: Beni yanlış anladınız. Ben hepimizi dahil ederek konuşuyorum.

S. S Önder: Bu dürüstlük olayını birkaçtır söylüyorsunuz. Eğer bir şey varsa burada açıklığa kavuşturalım. Başkan da yanlış anlayacak.

A. Öcalan: Buraya çok takılmanıza gerek yok, dövüşmeyin. Biz mevcut durumu netleştirmeye çalışalım.

S. S Önder: Ayrıca şöyle bir yontemsizlik var: Bizim hazırladığımız metin Başkan'a getirilmedi. Üzerinde uzlaşmadığımız metni Başkan'a getirdiniz.

A. Öcalan: Bu da önemli değil. Bu metinde karşı çıkılan hususları öğrenmek istiyorum. Heyetin kaygıları doğrudur. Bu duyarlılığınız için de size teşekkür ediyorum. Ancak ben her şeyi okuyarak imzaladım. Şimdi de okuyarak size görüşlerimi söylüyorum. 'Davet edeceğim' yerine 'davet ediyorum' demenizde hiçbir sakınca yoktur. Zaten bir iyi niyet beyanı olduğu da burada yazıyor. Asıl çağrıyı hükümetin tutumuna göre ben yapacağım. Bunun için Meclis bünyesinde bir komisyonun kurulması gerektiğini, İzleme Heyetinden insanların olması gerektiğini daha önce de ifade etmişim. Eğer bunlar yapılırsa Newroz Bildirisini aşacak olan bir çağrı yapacağım. Hükümet de bunu böyle değerlendirmelidir. Ortak açıklama olarak bu metni okumanızda hiçbir sakınca yoktur. Benim imzam sıradan bir imza değildir. Ben 55 yıllık ömrümü bu mücadeleye verdim. Benim imzamanın anlamı bilinmelidir. Bu imzanın 55 yıllık emek değeri var-

dır. Bana Kandil'in çekincelerini aktarın.

S. S. Önder: Elimize bugün ulaşan bir not var. Daha önce de iki kez heyetimiz Kandil'e gitti. Ayrıntılı toplantılar yaptı. Oradaki görüşler bu yazılı notta var. İsterseniz bunu size vereyim, aynı zamanda okuyayım.

(S... arkadaş iki sayfalık notu Başkan'a verdi.)

KGM: Bizim bu nottan haberimiz yok.

A. Öcalan: Önemli değil. Şimdi arkadaşlar okusunlar. Birlikte değerlendirelim.

(Sırrı heyetimize gönderilen notu okumaya başladı. Başkan büyük bir dikkatle okunan notu dinlerken iki sayfayı kendisi de okudu.)

KGM: Ne söylendiği biliniyor. Kandil bu işten rahatsızmış gibi duruyor.

A. Öcalan: Heyet benim demokratik çözüm ve müzakere taslağımdan güzel bir derleme yapmış. Burada bazı eksikler var. Çözüm ve müzakere taslağında dört başlıktan bahsetmiştim. Birincisi yöntemdi. İkincisi, Giriş. Üçüncüsü, Başlıklar, eşittir Ana İlkeler. Dördüncüsü, Pratikleşme idi. Benim eksik gördüğüm yan pratik yanlardır. Biz asgari şartla anlaştık. Geriye pratik eksik kalıyor.

S. S. Önder: Başkanım, bu dördüncü başlığın açıklanmasına siz şerh koymuştunuz. Çünkü diğer üç başlıkta adım atılırsa dördüncü başlık geçerli olacaktı. O nedenle biz de metni hazırlarken sizin bu hassasiyetinizi dikkate aldık.

A. Öcalan: Evet, bu dört başlık birbirine girmiş zincirin halkaları gibidir. Benim çağrım Meclis ve sivil toplumdaki karma bir komisyonun önünde olacak. PKK'yi olağanüstü bir kongreyi toplamaya davet edeceğim. Siz bu ortak açıklamayı yarın hükümet yetkilileriyle birlikte yaparsınız. Onların da üç kişi olması lazım. O konuda sanırım bir sorun yok.

KGM: İçişleri Bakanı ve Grup Başkanvekili de gelecek.

A. Öcalan: Grup Başkanvekili Mahir Ünal'ın gelmesi önemlidir. Çünkü yasalar Mecliste yapılacak. O da Meclisteki grubun başındadır. Böylece kamuoyuna karşı bu yasaların yapılacağını taahhüt etmiş olacak.

İ. Buluken: Başkanım, bir kaygımı paylaşmak istiyorum. Bu on madde tam bir demokrasi manifestosu ve bu konuda toplumda Tür-

kiye'ye demokrasi Kürt Hareketi sayesinde gelecek algısı giderek oturmaya başladı. Oysa şu anda Mecliste bütün toplumca otoriter olarak değerlendirilen bir güvenlik yasası görüşülüyor. Biz de Mecliste buna direniyoruz.

A. Öcalan: Evet, izledim. Saç saça, baş başa kavga ediyorsunuz. Kavga edebilirsiniz tabii. Ama uzlaşmaya da açık olun. Müsteşar bey de böyle bir arayışın olduğunu söyledi.

P. Buldan: Grup Başkanvekilleri bize önerilere açık olduklarını söylediler, ama çok samimi bir çaba olduğunu düşünmüyoruz.

İ. Baluken: Biz komisyona geri çekilerek istişare edilmesini önerdik. Onlar bu öneriye olumlu cevap vermediler.

A. Öcalan: Buralara takılmayın. Güvenlik yasası çıkarsa en çok onlara zarar verir. AKP otoriterleşmek isterse kendini bitirir. AKP hakiki olmazsa bu sefer gerilla hakiki savaşı başlatır. Anlaşma yok, çözüm yok, barış yok, faşizmi dayatırsa savaş başlar. Bunu onlara da söyleyin. Sizin bu açıklamayı yapmanız önemlidir. Yarın yapmalısınız. Yarın 28 Şubat, bir darbenin yıldönümüne denk geliyor. Bizim gibi darbe karşıtı olanlar için önemlidir. Müsteşar bey de açıklamaya katılabilir ya da katılmayabilir. Kendisi bilir. Çok emeği var. Katılması uygun olur, ama dayatmıyoruz. Katılırsa bir hakem gibi her iki heyete de iki metre mesafede durmalıdır. Bu daha uygun olur. Taraflar arasında bir hakem gibi görüntü olur. Ama dediğim gibi bu konuda bir dayatmamız yok. Altı yıllık korkunç bir çalışmanın getirdiği bir sonuçtan bahsediyorum.

S.S. Önder: Başkanım, sizin tespitleriniz bizim için önemlidir. Biz fazla seçenek yaratamamış olabiliriz. Ama bu sizin yeni bir hamleniz olarak değerlendirilecektir.

A. Öcalan: Kandil kırk yıldır beni bilir. Beni en iyi bilenlerden biri Abbas'tır. Tarihte Zorun Rolü kitabını Abbas düzenlemişti. Hala anlamadılar. Cizre olaylarına, 6-7 Ekim olaylarına müdahale etmeseydim tüm Cizre ve Diyarbakır'ı katledeceklerdi. Dağda gerilla hazırlıksız, Kobanê'de durum kötü, iki yüz bin Kobanêli kaçmış. Bu durumda ne yapabilirlerdi? Ya kaçacaklardı ya da intihar edeceklerdi. Ben bir mektup yazmıştım. O verilmeyen 25 sayfalık mektuptur. Mektubumun iki eleştiri noktası vardı. İlk başladığında bir köylü "Bize bunları anlatıyorsun, ama biz kütüğüz, anlamıyoruz" demişti.

Kandil'in durumu da aynıdır. Kuru bir kütükten farkı yok.

İkinci önemli eleştiri, ikide bir "Ey halkımız, kalk ve diren, kalk ve savaş" diye çağrı yapıyorlar. O zaman halk sizi dinleyip ayağa kalksaydı belki katliam olurdu. Cizre neredeyse gitmişti. Hatip arkadaş kendisi gidip gördü. Benim mesajımı götürmüştü. Ben onu bardağın dolu tarafını gösterdin, boş tarafını göstermedin diye eleştirmiştım. P... Erciş'ten bahsediyor. Ben Hasso Hüsso değilim derken bunları kastediyorum. Kandil, Cizre, Kobanê... Diyarbakır da katliama karşı hazırlıksızdı.

Silahlı mücadeleyi sonlandırmaya giderken yasal güvence araya-
cağım. Askerler bile güvence almadan bu adımı atma demişlerdi.

Şimdi bizim yaptığımız niyet beyanıdır. Newroz için daha geniş ve her tarafı gözetecek bir mesaj yazabiliriz. Kandil'e sormanıza gerek yok. HDP ve AKP Heyeti olarak açıklayabilirsiniz. Benim imzam var altında. Devlet de imzalayabilir ya da imzalamaz. Kendileri bilir. İmzası olursa daha ciddi olur. Bu birinci aşamadır, yani niyet aşamasıdır. İkinci aşama onama aşamasıdır. Parlamento ve İzleme Kurulu huzurunda uygun görülecek, Anayasa Mahkemesini de dahil edeceğiz. Devletin huzurunda, parlamento huzurunda yapacağız. Anayasa Mahkemesinden gelene de yaptığımız iş anayasaya uygun mudur diye soracağız. Anayasa mahkemesi Başkanlığına seçilen Zühtü bey de olumlu biridir.

Ulusal konferans için Leyla ile Sırrı gelecekler. Gecikmeden gelmeleri lazım.

KGM: Zamanımız da doldu. Çünkü belli bir saatten sonra helikopterin kalkma şansı yok.

S...: Bu işin en kesin çözümü 3-5 gün burada kalmaktır.

KGM: S... bey her durumu fırsata çevirme konusunda yeteneklidir.

A. Öcalan: O da olacak, oraya doğru gidiyor.

S.S. Önder: Bu Leyla ile geliş işini şimdi netleştirelim.

KGM: Meteoroloji hariç çarşamba gelirsiniz.

S.S. Önder: Biz çarşamba gelelim ki siz de cumartesi gelin.

A. Öcalan: (S... 'nin omuzuna vurarak) Ne gelmesi, siz de geleceksiniz, İzleme Kuruluna dair isim önerin.

KGM: Biz sayın vekillerle ortaklaşarak isimleri belirleyeceğiz.

(Başkan ayağa kalktı ve hepimiz ayağa kalktık.)

S.S. Önder: Bu gelinen durumu arkadaşlara iletip bir kez daha değerlendirmemiz daha doğru olmaz mı?

A. Öcalan: Bunu konuştuk, söyledim size. Yarının anlamı büyüktür. Ciddi sabotaj ve provokasyon tehditleri var. İran olur, İsrail olur, lobiler olur. Bu açıklamayı yarın yapacaksınız. Siz de kendinize dikkat edeceksiniz, hepiniz. Biçimlere takılmayın. Demokratik siyasetin önünü açıyoruz. Esas tarihi açıklamaları ben yapacağım.

C...: Başkanım, 8 Mart ile ilgili kadınlar sizden heyecanla mesaj bekliyorlar.

A. Öcalan: Öncelikle şunu belirteyim: Kadınların ilk defa bir müzakerede bulunmasını kutluyorum. Tarihsel değerdedir. Özgür yaşamı Kobanê şahsında yeni yaşama Arin Mirkan'ların direniş ruhuyla taşıyacağız. Siz bunu daha önce yaptığım değerlendirmelerle hazırlarsınız. Ben belgelerinizi inceledim. Kongre tarzı örgütlenmenizi de kutluyorum. Ama daha yapılacak çok şey var. Evlilikler, genelevler tarihini inceleyin. C... arkadaş, kusura bakma, sana ilişkin değerlendirmem olacaktı. İkinize de ayrı ayrı değerlendirme yapacaktım. (P.'ye dönerek) Sen bir roman yazabilirsin. Edebi yönün var. Senin için dört belirleme yaptım. Bunun üzerine yoğunlaşsın. Bir, keçika aşır; iki, buka satı; üç, pireka bêçare; dört, jina azad. Daha konuşacak çok şey var. Seçimler vardı, adaylar konusu vardı. Neyse, bir dahaki sefere konuşuruz. Bundan sonra İzleme Heyeti gelecek.

27 Şubat 2015

Politika yapmak büyük ustalık ister

A. Öcalan: Heyet gecikti. Bunun sebebi nedir?

S. S. Önder: İki kez koster deniz ortasında arıza verdi. O nedenle bir gecikme yaşandı.

A. Öcalan: Bu durum sık yaşanmaya başlandı. Buna karşı önlem almak gerekir. Heyet gerekirse helikopter ile gelebilir. Kaldı ki denizin ortasında her türlü sonuç ortaya çıkabilir. Hassas bir süreçten geçiyoruz. Her türlü ihtimali düşünmek zorundayız. Bu mesele hayatidir. Tehlike olursa tam bir sabotaj olur. İlave güvenlik de alınması lazım. (Yetkiliye dönerek) Kendi güvenliklerini kendileri alamazlar. Ben kesin biliyorum, bu süreç ilerlerse kesin bir darbe yeriz.

KGM: Bu konuyu biz de değerlendiriyoruz. Böyle sorunlarla olmaz tabii. Önerdiğiniz diğer yöntemler olabilir. Bunu değerlendireceğiz.

A. Öcalan: Hemen geçelim.

KGM: Çok dakiksiniz. Çok hızlısınız. Kronometreniz çalışmaya başladı, değil mi?

A. Öcalan: Bir köylü benim için babama “Bu nasıl bir çocuk, cıva gibidir” dedi. Ben hep öyleydim. Hem hareketli, hem hızlıydım, hem de disiplini hiçbir zaman elden bırakmadım.

KGM: Avrupa kültüründe başta çorba içilmez. Bu yoktur. Ama son yıllarda bu konuda yapılan bilimsel araştırmalar bunun ne kadar verimli olduğunu gösterdi. Bu bir Ortadoğu ve Anadolu kültürüdür. Batı da yeni yeni önemini fark etti.

A. Öcalan: Tabii Avrupa vahşiydi, çok ilkel. Anadolu ve Ortadoğu kültürünün önemini hep vurguluyorum. Şimdi de Avrupa yaşam tarzına birçok açıdan karşıyım. Yaptıkları tam bir siyasi he-

gemonya ve kültürel emperyalizmdir. Buna karşı bu toprakların kültürüne sahip çıkmalıyız. Beslenme alışkanlıkları bile sağlıksızdır. Bu obezite tarzı şeyler onlarda daha çok görülür.

S. S. Önder: Mehmet Akif üç şeyi bulana Allah rahmet etsin diyor. Yemekten önce çorba, mezarlığı selvi ağacı dikmek ve uyuyan altına yumuşak bir şey sermek. Bu üçü birbirine çok yakışıyor.

A. Öcalan: Evet üçü de önemlidir. Bu toprakların kültüründen bahsediyor. Kemal Tahir de bu konuda önemli şeyleri tespit etmişti. Değişik bir solcuydu. Sol sağdır, sağ soldur diyordu. İyi tespit etmiş ama bunu sonuca götüremiyor. Ömrünün sonuna kadar hazin bir çöküş ve yalnızlığı yaşıyor.

S. S. Önder: Onun beş cilt halinde hazırlanmış edebiyat ve sanat notları kitapları var. Onu sizin için ben sahaflardan arayıp bulayım. Kitap yazmak için derlememiş, sadece notlarını bir araya getirmiş, ama çok kıymetli eserlerdir.

A. Öcalan: Evet, iyi olur, önemlidir. Bu topraklarda gerçek bir sosyalist olacaksın, İslam tarihindeki öze bağlanman lazım. Yoksa solculuk olmaz. Bunu yanlış anlamayın. Ben İslam ideolojisi ile sosyalist ideolojiyi eklektik hale getirelim demiyorum. Ontolojik varlık var. Bu meseleyi ben ontolojik olarak ele alıyorum. Sosyalizmi de orada arayacaksın. Sosyal kurumlar, ekonomik kurumlar, sınıflar ve benzeri, hepsini bu temelde ele almak lazım. Sosyalizmi oradan anlayacaksın. Alper onlar bilmiyorlar. Bilmedikleri için de ittifaka gelmediler. Onlarla ilgili çözümlemeler yapacağım. Bu durumu Türkiye solunda bir tek Hikmet Kıvılcımlı tespit etti. Ama tespit etti, tezlerini geliştiren olmadı. Biliyorsunuz yirmi yıl da cezaevinde kalmıştı.

KGM: Evet, Türkiye solu bir türlü bu değindiğiniz gerçeği anlamıyor.

A. Öcalan: İran mollaları solculara karşı mutlak zaferi niye kazandılar, biliyor musunuz? İran bize de ideolojik hanle yapmak istedi. İşte görüyorsunuz, Diyarbakır'da yapılan sahte ve uyduruk bir kongre var. Kararlarına falan bakıyorsunuz, sahte işte. Bunlar Demokratik İslam Kongresine de katılmadılar. Daha önce de söylemiştim, bunlar hep İran sızmasıdır. İran'ın Diyarbakır üzerine güçlü bir sızması var.

KGM: Heyetin her buraya gelişinde İran hamle yapıyor. En son bu idamları devreye koydu.

Hatip: Başkanım, zaten bugünlerde de İran Büyükelçiliğinin Si-

yasi Müsteşarı aracılığıyla bizden yoğun bir görüşme talepleri oldu. Biz de idamların gerçekleştiği bu ortamlarda kendileri ile görüşmeyeceğimizi belirttik.

A. Öcalan: Ben görüşmeyin demiyorum, görüşebilirsiniz. İran'ın idamları "Gelin bizimle görüşün" idamlarıdır. Sizden bu idamları durdurmak için aslında yalvarma bekliyor. AKP'ye de mesaj veriyor. O gençleri rehin tutmadır. Türkiye'ye de "Gelin Kürtleri işte böyle öldürelim" diyor. Kürtler için böyle yapabilirim mesajıdır. Esad da onların etkisi altında saldırıyor.

KGM: Geçenlerde Ahmedinecad Türkiye'ye gelmişti. Etrafında bir sürü kalabalık toplanmış. İyi derecede Türkçe biliyor. Ama başkanlığı döneminde tek kelime Türkçe konuşmamıştı. Yani İran Türkiye ile yakından ilgileniyor.

A. Öcalan: Evet, izledim. Ahmedinecad aslında azılı bir Türk düşmanıdır. Özel görevlidir. Aşırı Pers milliyetçisidir. İran korkunç kirli oynuyor. İsrail'den farkı yoktur. Hedefleri Anadolu'dur.

KGM: Ahmedinecad'ın gövde gösterisi tesadüf değildir.

A. Öcalan: Doğu Perinçek'in televizyonları da epey güzelleme yaptılar. Boşa yapmıyorlar. Ben Türkiye'nin güvenlik politikalarını da eleştiriyorum. Hiçbir şeyin farkında değiller. Lübnan'a iki kişi olarak geldiklerini hatırlıyoursun. Lübnan Hizbullah'ı o zaman kuruldu. Şimdi iki kişi geldikleri Lübnan'ı aldılar. Yemen'i aldılar. Tikrit de hemen hemen gitti. Şimdi sırada Erbil var. Erbil de gitti gidecek.

KGM: Ama İran'ın en iyi adamları da Kandil'dedir.

S. S. Önder: Kuru iftiradır.

A. Öcalan: İran'la ilgili Kandil'i de hep uyarıyorum. O dönem benimle her görüştüklerinde de benim bir gözüm arkadaydı. Hasan Sabah var, biliyorsunuz. Yöntemleri oldukça gelişkindir. Burada her an beni de götürebilirler.

Devlet Yetkilisi: Şimdi de bölgede Kasım Süleymani dolaşıyor. Neler planladığını iyi görmek lazım.

S. S. Önder: Kasım Süleymani'nin devreleri biraz karışmış. Kayışı kopmuş boş dönen motor gibidir. Eski savaşta kaybettiği arkadaşlarının mezarına gidip siz gittiniz ben burada kaldım diye ağlıyormuş.

A. Öcalan: Nereden biliyorsun bunları?

S. S. Önder: Her yerde yazıyor Başkanım.

A. Öcalan: Çok fanatikler.

KGM: İran yönetiminde Kudüs gücü etkilidir. Dini liderliğe bağlı olduğu için etkilidirler.

A. Öcalan: (Hatip'e dönerek) Siz de çok safça yaklaşıyorsunuz. Bunlar başta sizi olmak üzere hepinizi öldürebilirler. Bir Kürt'ü öldürmek onlar için önemlidir. İran deyip geçmeyelim. Bunun tarihi kökenleri var. Persler ilk zaferini Kürtlere karşı kazanmış. Med Kralı Kiros var. Ben de oradan çok ders aldım. Kiros da 'kuro' anlamındadır. Kürtçe oğul anlamına geliyor. Bunlar Med saraylarında büyütülmüş Harpagos'la o Kiros ittifak yapıyor. Herodot bu olayı şöyle yazmış: "Ey alçak, beni devirdin. Hiç olmazsa yerime bir Kürt getirebilirdin. Neden bir kuro getirdin?" İki bin beş yüz yıldır bu durum devam ediyor. Kimse bilmiyor, ben tespit ettim. Halen asıp kesiyor, öldürüyor. AKP buraya her geldiğinde iki üç Kürt'ün kafasını kesiyor. Tıpkı Dehhak gibi. Bu tam anlamıyla bize bir tehdittir, akıl alacak şey değil. Bunları ileride de konuşuruz.

(Heyete dönerek) Sizleri de eleştireceğim. Dün Pervin arkadaşın açıklaması vardı. Yalçın 'külliye yalan' dedi. Ben daha önce de söylemiştim. Sen siyaseti düz yapıyorsun. Yalçın ise doğru olanı yapıyor. Siyasette biçim önemlidir. Öz olarak senin dediğin, ama biçim olarak Yalçın'ın yaptığı doğrudur. Sen külliye yalan söylemedin, o da külliye doğru söylemedi. Biçim özden daha önemlidir. Umarım birbirinizden özür dilersiniz. Bu sorunu aşmak için Sırrı'yı başsözcü yapalım. Daha iyi olur mu diye bakacağız.

KGM: Bu tartışmada kötü niyet yok. Ama bu çözüm öneriniz daha toparlayıcı olabilir.

A. Öcalan: Bu işler çok hassastır. Biçimle ilgili sorunları çözmemiz gerekir. Ben buna çok dikkat ederim. Heyete de elli kez söyledim. İşte Sırrı da Apocuyum diyor. Apocuyum demek büyük ciddiyet ister. Ameller niyete göre olmalıdır.

S. S. Önder: Başkanım, elli yaşından sonra Apocu olmak da kolay değil.

A. Öcalan: Bunu sen söyledin, sen bana dayattın. Apocuysan ben ciddiyet isterim. En azından üç ay ciddi Apoculuk istiyorum. Müzakere sürecinde tam bir Apocu olacaksın. Bizim yaptığımız iş ciddidir. Müzakere ciddi bir iştir.

S. S. Önder: Üç ay değil, bir ömür boyu Apocu olacağım.

A. Öcalan: Zaten pazara kadar değil mezara kadar demiştim. Yeteneklisin, ama sorunun benimle fazla pratik yapmamış olmandır. Türkiye’de siyaseti de fahişeleştiren, baştan çıkaran bir sistem var. Buna dikkat etmen lazım.

Devlet Yetkilisi: Bu tarz konularda basın kendi istediğini almak için özel bir çaba içerisinde. Bir cümle bulunca cımbızlayıp kullanıyor. O nedenle dikkatli olmak lazım. Geçenlerde Abdullah Gül için de böyle bir tuzak soru hazırlamışlardı. (“Hükümete karşı intifadayı ne zaman başlatıyorsunuz?” sorusunu ima etti.) O da çok ustaca bir yanıt vererek “Bravo, çok güzel bir soru sordunuz, sizi tebrik ederim” dedi ve soruyu çok ustaca yanıtlamış oldu.

A. Öcalan: (Gülerek) Beni canevimden vuran soruyu sordun diyor.

S. S. Önder: Biz Meclise ilk geldiğimizde, ben olmaz olsun böyle devlet diye bir konuşma yapmıştım. Devlet Bahçeli de “Bu Mecliste olmaz olsun böyle devlet diyen hainler maaş alıyor” diye demeç vermişti. Gazeteciler grup toplantısında bana “Devlet bey böyle söylüyor sizin için” diye sordular. Ben de ben devleti kastetmişim, Devlet beyi değil diye cevap vermişim.

A. Öcalan: MHP’nin devletçiliğini çözümlüyoruz. Yüzüncü Türklük maskesi geçirilmiştir. Maraş, Sivas, Tokat ve benzeri olaylarda müthiş bir intikamcı yaklaşım var. Hatip Beyin bana verdiği o belgedeki makale de beni doğruluyor (Geçen görüşmelerde Hatip Beyin Tahşiyecilerden alıp ilettiği makale). Benim üzerimde oynamalarına hayret ediyorum. Beni fanatik bir Türk düşmanı yapmak istiyorlar. Bahçeli’nin nasıl bir Kürt düşmanlığı varsa, beni de onun karşısına bir Türk düşmanı olarak götürmek istiyorlar. Hakan beyin bu duruma düşürülmesi de onların işidir. Oktay Vural’ın dünkü açıklamalarını izlediniz mi? Oktay Vural’ı araştırın, altından ne çıkacağını görürsünüz.

S. S. Önder: Bir yeğeni de kadın arkadaş, gerilladadır.

A. Öcalan: Olabilir. Önemli değil. Biz Oktay Vural’ın zihniyetinden bahsediyoruz. Abdülhamit’in düşürülüşünü devam ettirmek istiyorlar. Siz bunun ne kadar farkındasınız, şüpheliyim. Kandil ne kadar farkında, şüpheliyim. Meclisteki kavgalarınıza bakıyorum, hayret ediyorum. Diyarbakır’daki kavgada da, Kandil’in kavgasında da aynı. Kavgaya yapmaya bir şey demiyorum. Ama dost kim düşman kim,

bilmek lazım. Taktik, strateji ve benzeri olması lazım. Sizde de, Kandil'de de taktik yok, strateji yok, örgüt yok.

S. S. Önder: Cumhurbaşkanı ile Davutoğlu arasındaki çelişki iyice gün yüzüne çıktı. Geçenlerde Akif Beki'nin bir yazısı vardı. Bilmiyorum, okuyabildiniz mi? Davutoğlu hakkında müthiş küçümseyici ifadelerle karşıt bir yazı yazmış.

A. Öcalan: Bu çatlak benim de yorumumdur. Hakan beye de bunu ben aktardım. Sırrı bana birkaç bilgi vermişti. Ona dayanarak Hakan beye de söyledim. Hakan bey ile Davutoğlu ittifakına karşı hamleler var. O işaretler ortaya çıkıyor diye mi düşünüyorsunuz? Hakan bey ile ilgili üç sır var. Ben ilk günden ona söylemiştim. Hegemonik ilişki yerine demokratik ilişki gereklidir. Muhammed beyle de bu konuyu tartıştık. Şimdi bu demokratik ilişkiye en çok kendisinin ihtiyacı var. Halk kimde ise o getirir, güç ondadır. Karşı gücün de Hasso Hüso olmadığı düşünmeleri lazım.

KGM: Birinci gündem olarak buradaki mahkumların durumunu konuşalım. Mahkumlar değişti.

A. Öcalan: Geldiler mi, bir yerde mi bekletiliyorlar?

KGM: Buradakileri dün akşam gönderdik. Diğerlerinin yazıları çıktı, bir iki güne burada olacaklar.

P. Buldan: Zaten gelecek arkadaşların ailelerine haber verilmiş. Bulundukları cezaevlerinden arkadaşların aileleri tek tek aranmış. Çıkışlarının yapıldığı, adaya gönderilmek üzere yola çıktıkları söylenmiş.

A. Öcalan: Buraya gelecek olan kimlerdir, bana hatırlatın.

P. Buldan: Dün son bir kez daha arkadaşlardan teyidini alarak Muhammed beye isimleri bildirdik. Bir, Mehmet Sait Yıldırım; iki, Ömer Hayri Konar; üç, Çetin Arkaş; dört, Nasrullah Kuran; beş, Veysi Aktaş.

A. Öcalan: Değiştirebilir miyiz bunlardan? Buraya bir kadın yazabiliriz. Bana mektup yazan kadın arkadaşlar var. Hatta şöyle yapalım. Erkek arkadaşlar dışında üç dört kadın arkadaş ismi veririz. Onlar da gelirler. Bu erkek arkadaşlardan ilk dördü olabilir.

Hamili bana yazıyor. Hamili'nin Kandil'e yönelik ciddi eleştirileri var. Bu yönlü Hamili gelirse Kandil'in tarzını da açığa çıkarabilirim. Eğer Hamili'nin gelmemesi bu eleştirilerden dolayıysa arkadaşlar beni aydınlatabilirler. Hamili geri çekilme sürecinde Kurtalan ova-

sında Celal sahtekarından bahsediyor. Bu sahtekar Kurtalan ovası üzcrinden arkadaşları geri çekiyor. Bundan kaynaklı yüzlerce arkadaş şehit düştü diyor. Böyle sorunlar var. Buna benzer birkaç sorun daha vardı. Bu eleştiri anlaşılır bir eleştiridir. Hamili'nin burada bana sorun çıkaracağını sanmıyorum. Ben Hamili'nin de, diğerlerinin de söylediği tam doğrudur demiyorum. Öğrenmeye çalışıyorum.

Ceylan: Çok nitelikli arkadaşlar var. Buradaki durumdan emin olmadığımız için bir netleşme durumu yaşanmadı.

P. Buldan: Başkanım, daha önce bu konuyu yetkililerle görüşm-iştük. Belirlenen birkaç isim vardı. Fakat teknik olarak kadınların burada kalamayacağına dair bilgi verildiği için biz de o tartışmayı bitirdik.

A. Öcalan: Kimdi o isimler, bana bir kez daha hatırlatın.

P. Buldan: Şadiye Manap.

A. Öcalan: Şadiye şimdi kalsın. Başka kimler vardı?

P. Buldan: Zeynep Taşgir, Dilek Öz, Nesrin Akgül.

A. Öcalan: Evet, bunlar uygundur. Bunlara ek olarak Nilüfer Şahin olabilir. Sincan Cezaevindedir. Türk Solundandır. Bu uygun olabilir. Birikimli biridir.

Ceylan: Başkanım, isterseniz önerdiğiniz isimlerle beraber kimlerin olabileceğine dair hızla bir tartışma yürütelim, sonuçlarını size getirelim.

A. Öcalan: Tartışmanıza gerek yok. Daha önce zaten önerilmiş-lerse bir sorun yok. Bu Nilüfer Şahin de sanırım ESP kökenlidir, MLKP olabilir. Hamili için de tartışsınız; olabilir de, olmayabilir de. Psikolojik olarak da ona bir şeyler verebilirim diye düşünmüştüm. Bu isimlerin içerisinde sorun yaratacak olan var mıdır?

P. Buldan: Zeynep'le ilgili arkadaşların çekinceleri vardı. İzin ver-rerseniz kadın arkadaşlarla bir kez daha tartışalım. Çünkü herkes bu-raya gelmek ister. Tartışma yürüttükten sonra size iletelim.

A. Öcalan: Tamam, uygundur. Dilek'i tanıyorsunuz zaten. Nes-rin'i de gidip gördünüz. Akşanki grup buradan çok fena gitti. Gid-işleri hazin oldu. Cezaevi idaresi onlara daha önce söylemediği ve ani haber verdiği için sloganlarla burayı inlettiler. (Gülerek) İdareyle kavga ettiler. Bayram kıyameti kopardı. Bunu bir komplo olarak de-ğerlendirmişler. Görseniz, acayip sloganlar atıyorlardı.

Gelecek arkadaşlarla ilgili tartışmayı bitirelim. Siz de çalışın. Kadın arkadaşlarla ilgili nihai şeyi geldiğinizde söyleriz. Erkek arkadaşlar da hemen gelebilirler.

KGM: Kısa süre içerisinde İzleme Komitesi işini bitirmemiz lazım. Bir iki isimde heyetle farklı düşünüyoruz. Onları da sizle paylaşalım. Heyetle belirlenen isimler şunlardır:

1- Deniz Ülke Arıboğan, 2- Avni Özgürel, 3- Kadir İnanır, 4- Ahmet Taşgetiren, 5- Hilal Kaplan, bu isimle ilgili heyetin çekinceleri var. Tartışalım isterseniz. 6- Öztürk Türkdoğan, 7- Şahismail Bedirhanoglu. Bununla ilgili de heyetin çekinceleri var.

A. Öcalan: Burada Diyarbakır'da sivil toplumu sanayi ticaret ve benzeri çevrelerini temsil edecek, toplumca kanaat önderi olarak kabul edilen birine ihtiyacı var. Bunu amaçlıyoruz. Heyetimizin referansı önemlidir.

P. Buldan: Hilal Kaplan da bize neredeyse küfür ve hakaret derecesine ulaşan yazıları yazdı, söylemlerde bulundu. Çok taraflı duruyor. Biz de böyle birinin tarafsız bir heyette görev alabileceğini düşünmüyoruz. Onun yerine Nihal Bengisu Karaca'da ortaklaştık.

A. Öcalan: Bu Bedirhanoglu'nu Hatip beye de soralım o bilir. Ailenin durumu nedir?

Hatip: Bunlar Piranlıdır. O bildiğimiz Botan'daki Bedirhanlarla bir ilgisi yoktur.

A. Öcalan: Başka bir şey söylemene gerek yok. Nihal Bengisu Karaca'yı çok gözüm tutmuyor. Kişiliğini tam bilmiyorum. İdeolojik oynaklığından emin olamıyorum.

S. S. Önder: Eski Cemaatçidir.

S. S. Önder: Yeni Şafak'ta yazan Fatma Barbarosoğlu olabilir mi?

Ceylan: Fatma Bostan Ünsal olabilir.

A. Öcalan: Nihal'in tehlikesi şu: Çok oynayabilir, sadık olmaya bilir. Buradaki heyet müşahit grubu olacak. Hatta isim konusunda tereddütümüz vardı, müşahit grubu da olabilir.

KGM: Gözlemci heyet de diyebiliriz. Bunlara da bir sözcü önerceğiz. Tek kişi grup adına açıklamaları yapar. Kaygıları bu şekilde giderebiliriz.

A. Öcalan: Buraya gelecek olanlarla konuşmalısınız. Buranın özüne sadık kalacaklar. Kendi yaklaşımlarını bir kenara bırakmaları lazım.

P. Buldan: Sibel Eraslan olabilir mi?

KGM: Yedeğe yazayım. Nihal Bengisu Karaca, Sibel Eraslan olarak yazıyorum. Bizim de tekrar konuşmamız lazım.

A. Öcalan: Nihal Bengisu Karaca olsa bile o muhtevasını dayatmaması lazım. Ona söyleyin, gazetedeği gibi yaparsa ya ben çıkarım ya da onu kovarım. Eski Cemaat artığıdır.

KGM: Ali Bayramoğlu, Beril Dedeoğlu isimleri de var yedekte.

A. Öcalan: Nazan Üstündağ olmalı. İşin uzmanıdır. Dünya deneyimleri ile ilgili de yazıları var. Olması lazım. Bir tek Akiller Heyetinden olacak diye bir şart olmaması lazım. Sizin de açıklamanız doğru olmamış.

P. Buldan: Daha önce de konuştuğumuz isimler vardı. Fakat Müsteşarla yaptığımız görüşmede hepsi Akillerden oluşacak dediği için farklı isim önermedik. Fakat siz de dışarıdan isim olabilir demiştiniz.

KGM: Oraya takılırsak işin içinden çıkamayız. Bence bunlarla bir başlayalım, sonrasında değişim olabilir.

A. Öcalan: Nazan konusunda uzmandır, gelsin. Uzmanlığından yararlanacağım isimler var. Celalettin'in durumu değişti. Ona bir şey demiyorum.

KGM: Celalettin Can, Mithat Sancar olamaz. Milletvekili adayları olmuşlar.

A. Öcalan: Celalettin Can dışında Alevilerden bir başka isim var mı?

S. S. Önder: Arif Sağ'a teklif edilebilir.

A. Öcalan: Değerlendirme, kavrama kapasitesi ne olur? Buradaki çalışmaya dayanabilir mi?

S. S. Önder: Aşırı kilosu var. Sağlık sorunu ile ilgili emin değilim. İsterseniz bu konuda biz bir çalışma yapıp dönelim.

Ceylan: İbrahim Sinemillioğlu olabilir mi?

S. S. Önder: O da adaydır.

S. S. Önder: Ali Kenanoğlu olabilir mi?

İ. Baluken: Bildiğim kadarıyla o da adaydır.

Ceylan: Çalışma yapıp getirmemiz daha uygun olur.

A. Öcalan: Burada yapacağımız çalışmaları anlayacak, doğru anlatacak temsiliyetlere ihtiyacımız var. Burada vardığımız sonuçlara Aleviler açısından müşahitlik yapacak biri olsun. Daha sonra iletirsiniz. Zaten gelecek hafta Çarşamba ya da Perşembe buraya geleceksiniz.

P. Buldan: İzleme Heyeti ile mi geleceğiz?

KGM: Heyetle değil seçim ve Newroz için geleceksiniz. Newroz'dan sonra bu grup gelecek.

A. Öcalan: Bu heyet için bizden mi, AKP'den mi diye bir şey yok. Oraya takılmayın, bunlar hakem olacak. Şahit, müşahit olacak. Burada konuştuğumuz isimler bu sürecin tüm momentlerini anlayabilirler, bunun için yeterli zekaları ve iradeleri var. Hatta eksikliklerimizi kapatacak, yol gösterecek isimler de var.

KGM: Önümüzdeki toplantıya gelecek grup bu sekiz kişi olacak.

A. Öcalan: Yedekler ne olacak?

KGM: Onlar şimdi değil.

A. Öcalan: Tekrar söylüyorum, Nazan'la sekiz kişi gelsin. Üç dört tane laik olsun. Celalettin olsaydı sorun yoktu, ama şimdi laik kesimin temsiliyeti azdır. Laik camiasından gelecek olan eleştirilerin önünü kesecek birkaç isim olsun.

KGM: Kendisi aday adayı oldu. Nazan'ın da ismini ben yazıyorum. İlgililerle konuşacağım.

Ceylan: Nazan'ın gelmesi şu açıdan da önemlidir. Kendisi Barış İçin Kadın Girişiminin de bir üyesidir. Barış için kadın girişiminin dört beş senedir barış ve müzakere süreçleri ile ilgili çok ciddi çalışmalar yürüttü. Onların da temsiliyetinin olması kadınlar açısından önemlidir.

A. Öcalan: Evet, ben de onun için önemsiyorum. İmralı'da kurulan masa fazlaca erotik bir masadır. Hiçbir kadın sesi yok diye eleştiri alıyoruz. Kadınların katılması yapılan bu eleştirileri de yerinde görüp doğruyu anlatmak açısından iyi olur.

KGM: Newroz Bildirisine geldik.

A. Öcalan: Barzani ve Talabani'ye yazdığım mektuplar Newroz mesajının özüdür. Zenginleştirmek için analizler yapacağım, not alın. Biz AKP'nin aklına uysak, AKP'yi de yerle bir eden gelişmeler olur. Cemaat'i burada konuştuğumuzda, darbe için Cemaat'in gün saydığı koşullarda ben bu darbe girişimini ciddi buluyorum demiştim. Paralel yapı ve benzeri hiç ortada yokken ben burada bahsetmiştim. Erdoğan'ın Cemaatle can ciğer sarması olduğu günlerdi. Paris'in henüz olmadığı, Baransu ve Emre Uslu'ların akıl hocalığı yaptığı günlerdi. O dönemler AKP müttefikine toz kondurmuyordu. Öyle olduğu için ben de sıkışıyordum. Çünkü bunlar sadece emniyet içinde değil, ordunun

da yüzde onunu ele geçirmişler. Bu bilgileri Sabri Uzun ve Dursun Çiçek de doğruluyor. Sabri Uzun “Ben en çok ordu içindeki güçten çekiniyorum” diyor. “Ordu içindeki güç hiç teşhir olmadı, çok korkuyorum” diyor. Benim tahminim de ordu içindeki gücün kendini orada saklı tuttuğudur. Bu güçler devrededir. Harıl harıl bu gücü kullanacaklar. Burayı hükümetle yaptığınız görüşmelerde de yansıttın. AKP de on yıl bunlarla ittifak yaptı. KCK tutuklamaları ve benzeri şeyler yaptılar.

Yalçın’la, Hakan beyle konuşun. AKP’nin bunlarla sağladığı ittifak belki elli kez provokasyon yaptı. Hakan bey bilir. En son örneği 6-7 Ekim olaylarında oldu. Bizim sempatizanlarımızdan 6-7 Ekim olaylarında ve Cizre’deki çocukları dahil edersek elliye aşkın katletme var. HDP ve DTK de bu katliamların hesabını sormadı. Hükümet ve devlet de bu konuda tek bir dava açmadı. Onlar bir tek Yasin Börü için otuz beş kişiye ağır müebbet istiyorlar. Yasin Börü’nün korkunç propagandasını yaptılar. Ama bizimkilerle ilgili ortada hiçbir şey yok.

Ben şimdi bunu buradan cezaevinden söylüyorum. Siz de AKP’yi hizaya getirecek siyaseti yapamıyorsunuz. AKP’ye sormuyorsunuz. Soruşturma açtırmıyorsunuz. En son Emre Beyin çağrısıyla Barış Grubunu çağırıştım. Lütfü Taş bu çağrıyla geldi. İçeride can verdi. Hasta arkadaşların durumu ortada. Bunu da engelleyen Cemaat’tir. AKP’ye bu ne perhiz bu ne lahana turşusu diyorum. Siz de ciddi olacaksınız. Bu kadar olay oldu, hesap soracaksınız. Bu Yasin Börü olayı da Cemaatin yaptığı bir olaydır. Heyet öyleymiş, böyleymiş, peşinden konuşmayın. Bu işlerle uğraşın. Burada Cemaat oyunu nettir. Ben muhataplık durumunu düşünerek elimizdeki esir olanların bırakılması için talimat vermiştim. Ben bu ilişkilerde ahlaki yaklaşıyorum. Ama onlar hasta arkadaşları bile hala bırakmadılar. Yaptığım bir şey karşısında herhangi bir şey istemem.

KGM: Bilgilendirmek için bir şey söyleyeyim.

A. Öcalan: Önemli değil, bırakın bitireyim.

KGM: Adalet Bakanına mevzuatın aşılması için talimat verildi. Şimdiye kadar PKK’dan 17 kişinin bırakıldığını söylediler.

A. Öcalan: Ben PKK’li demiyorum. Hasta olanların durumu insani bir sorundur. Beğenmediğiniz Sezer bile Cumhurbaşkanlığı döneminde 60 kişi bıraktı. Abdullah Gül bıraktı. Ama bu dönemde hiç yok. Bu bana karşı bir intikam hareketidir. Ben enayi değilim. Çocuk

da değilim. Bunu Yalçın Akdoğan'a da anlatın. Kandil'e de aktarın. Benim siyasi ahlakım, ciddiyetim buradaki çalışmayı gerektiriyor. Hakan beyin de ciddiyetine inanıyorum. Ama sırf bu tavır yüzünden Kandil'e "Elinizden ne geliyorsa yapmazsınız alçaksınız" diyeceğini. AKP de, Kandil de bana şantaj yapıyor. Kandil'in politika tarzı şantajdır. Karayılan, Cemil Bayık dürüstler, fedakarlar; ama şantaj politikasından kurtulamıyorlar.

Selahattin için de, HDP için de geçerlidir bu. Selahattin de, hepiniz de çok dürüstsünüz, ama böyle olmaz. Sadece dürüstlikle politika yürütülemez. Çünkü Apo çizgi adamıdır. Bunu da en iyi Cemaat biliyor. Cemaat şimdi şunu yaymaya çalışıyor: "Abdullah Gül niye siyaset yapsın? Öcalan AKP üzerinde Abdullah Gül'den daha etkilidir" propagandası yapıyorlar. Cemaat Abdullah Gül üzerinden yükleniyor. Ben Hakan beye o zaman da söylemiştim. Ki o zaman Cemaat vardı. Hegemon tarzı bırakalım, demokratik tarzı esas alalım demiştim. Kendisi buraya gelmiş olsaydı ona tekrar hatırlatacaktım. Geçmiş olsun diyecektim. Gelmesi de iyi olurdu. Hakan beyi bu duruma düşüren AKP içinde de çok kişi var. Siz de politikayı bilmiyorsunuz. Dürüstlük tamam, ama yetmiyor. Komplo darbe geleneğini kırmak gerekiyor. Oktay Vural ne diyor? Hakan Fidan için "Kendi başına geleni bilmeyen ülke için gelecek olanı nasıl bilsin" diyor. Doğru söylüyor. Hakan beyin durumu şu anda böyle tartışılıyor. Pervin son derece dürüst, hatta benden bin kat daha dürüsttür, ama ağzından çıkan bir kelimeyi aleyhine kullanıyorlar.

Bunlar hiçbir şeyi boşuna yapmıyorlar. Özgecan olayı da, Adıyamanlı üniversiteli gencin katledilmesi de bilinçli şeylerdir. O Adıyamanlı genç aynı evde kaldığı Ülkücüler tarafından öldürülüyor. Elleri kesiyorlar. Mesaj veriyorlar. İntikamcı bir yaklaşımdır.

S. S. Önder: Bu konuyu ben takip ediyorum. Bakanla görüşüyorum.

A. Öcalan: Bunu çok önemsemiyorum. Bakanların ne dediğini de ciddiye almıyorum. Ben başka bir şey söylemeye çalışıyorum. Sen de doğru bakamıyorsun. Bir tweet atmışsın.

S. S. Önder: Ben tweet atmadım.

A. Öcalan: O konuyla ilgili bana gösterdiler.

İ. Baluken: O tweet sahte bir hesaptan açılmıştı. Sırrı beyin adına açılan sahte bir hesaptır.

A. Öcalan: Oldu o zaman.

Hatip: Başkanını, öldürülen gencin adı Fırat'tı. Tekirdağ'daki de Ramazan Fırat. Fırat'a karşı Fırat gibi bir intikamcılık görülüyor. Planlı bir harekete benziyor.

A. Öcalan: Evet, doğru, ilginçtir. Özgecan meselesi de aynıdır. Bu olay da karanlıktır. Aniden gündeme getirildi. Benim idamımı için geçmişte üç kurum toplanıyor, tartışıyorlar. MİT ulusal güvenlik için karşı çıkıyor. "İdam edersek ortaya çıkacak durumla baş edemeyiz" diyor. Cemaat idamı savunuyor. İdamcı lobinin içinde de Cemaat var. Sakine ve Muhsin Yazıcıoğlu olayları da hala karanlıktır. Şimdi de Büyük Birlik Partisi idam üzerinden bu durumu tekrar gündemleştirmeye çalışıyor. BBP "Tecavüzcüler ve teröristler için idamı getirelim" diyor. Beni kadın ve çocuk tecavüzcülerle yan yana getirmek istiyor. MHP ve BBP bağlamında bir idam ısrarı var. Benson Özgecan tecavüzünün politik tecavüz olduğuna inanıyorum. Ramazan Fırat'ın öldürülmesi de öyle. Çok tesadüf değil. AKP'nin birkaç bakanı da bu idam tartışmalarına girdi. Darbe yürüyor, AKP bile bunu görmüyordu. Ancak bu mekanik MİT'i aşamadı. İmralı'da kızılca kıyamet kopartmamın sebebi bu darbeye yapıya karşı duruşumuzdur. Benim buraya getirilmemde kıyametin kopmaması benim sağduyumla ilgilidir. Beni son on altı yılda tahrik etmeleri sınırsızdır. Yalçın'la da görüşün. Ben kuzu değilim, korkak değilim. Ama bu idam tartışmaları bilinçlidir. Bir darbe gelirse Tayyip Beyi de götürecektir.

KGM: Biz bütün bunları anlatıyoruz. Buradayapılan tartışmaları diğer yerlere de taşıyoruz.

A. Öcalan: Ama ortada sonuç yok.

KGM: Ağır bir tanım. Aslında sonuç var.

A. Öcalan: Veya verim az diyelim.

KGM: Cevabınız tam bir politika ustalığı.

S. S. Önder: Erdoğan olaya var oluş-yok oluş gözüyle bakıyor. Hakan Fidan ise işin felsefi boyutuyla ilgileniyor.

A. Öcalan: Ben on iki yıldır burada takdir ettim. Çok büyük bir savaş yürüttüm. Siz bunu AKP'ye, Tayyip'e aktaramadınız, anlata-madınız. Selahattin ve HDP Cemaat'e alet olamaz. Sübjektif bir ajan ya da Fethullah Gülen'in adamı değiliz, biz Cemaate alet olamayız. Michael Rubin aynı ekiptendir. İsrail Yahudileridir. "Apo'yu idam

edelim. Türklere öldürtelim de savaş olsun” diyorlar. Bu olursa yüzbinler kendini ateşe atar.

KGM: Destici’yi konuşturan da Cemaat’tir.

A. Öcalan: Kürtlerde benim ağırlığım fazladır. Benimle ilgili bir durum gelişirse yüz binler kendini ateşe atar. Bunu biliyorlar, o nedenle bu alana yükleniyorlar.

S. S. Önder: Destici benim için de böyle devam ederse ortada ne Başkan kalır, ne Sırrı kalır, ne Süreyya, ne de Önder kalır diyor.

A. Öcalan: Evet, bunlar da benim söylediğimi doğruluyor. İdam lobisi Washington kaynaklıdır. Şimdi IŞİD adına idamları yapan John’dur. Ama yaptıran Türk’tür diyorlar. Oyun büyüktür. Can alıcı yerden nasıl vurduğumuzu anlatacağım. Emre beyle ilk görüştüğümüzde Mitanni-Hitit ittifakı, Kadeş Barışı örneğini vermiştim. Bu ittifak Suriye’de demiştim. Hititler Anadolu’da, Mitanniler Mezopotamya’ydı, o ittifakla kazanıldı. Hakan beyle ilk görüşmemde de Alpaslan örneğini vermiştim. Malazgirt Savaşı nasıl kazanıldı, onu sordum. Şimdi dönüp baktığımda gelişmelerin beni doğruladığını görüyorum. Kendimi övmem ama hepsi doğru çıktı. Newroz Bildirisinde de bahsettim. Bunları sizin doğru ifade etmeniz önemlidir.

(Sırrı ’ya dönerek) Basın sözcüsü olarak özü kavrayıp kamuoyuna en iyi kelimelerle söyleme görevi sendedir. Sizler sözcülüğümü yapacaksınız. Duyarlı olacaksınız. Ağzınızdan çıkan sözler altın değerinde olmalıdır. Yalçın beyle ve basınla ilişkilerde çok ciddi olacaksınız. Siz beni temsil ediyorsunuz. Basın sözcülüğünün özelliği en iyi kelimeleri seçmektir. Ama özünü tespit etmek ise benim işimdir. Şimdi bazıları “HDP barajın üstüne çıkar” diyor. AKP altında diyor. Bana göre parlamentoya bu grup girmeli, devlet de bu konuda yardımcı olmalı. Yani yardımcı derken yanlış anlamayın, önünü kesmemeli. Güvenlik, adil seçim koşullarını sağlamalı. Sandık başındaki hilelere izin vermemeli. Bu anlamda söylüyorum. Ben yaşadığım sürece ortamı Cemaat’e, İran’a ve benzeri yapılara bırakmam.

2013 bildirisinden yararlanabilirsiniz. Karşımızda bir iç komplocular var. Bir iki paragraf geliştirebilirsiniz. İkincisi Türk ulusu, Türk toplumu ve Türkiye devleti ile şimdilik tahkim edilmiş bir çatışmasızlık süreci (Zorluk getirmemek için bu kavramı kabul ediyorum), karşılıklı şiddetin, çatışmanın, ekonomik, siyasal ve kültürel yolla ayrılıkçılık

döneminin bittiğini düşünüyoruz. Özü şu: Kim ki bu çatışma ve ayrılıkçılıktan yanaysa ona karşıyız. Tüm Kürtler eskiden imparatorluk bünyesinde nasıl temel bir faktör idiyse, şimdi de modern toplum içerisinde revizyon, restorasyon ve yeniden inşa temelinde, ekonomik, sosyal, kültürel ve güvenlik temelinde stratejik bir bütünleşmeyi hızla hayata geçirmeyi hedefliyoruz. Sadece çatışma unsurlarını ortadan kaldırmakla kalmayacağız, bu ilişkiyi tekrar düzelterek bütünleşmeyi sağlayacağız. Yani çatışmasızlığı getirdik, tahkim ediyoruz. Şimdi hedef revizyon, restorasyon ve yeniden inşa ile bir bütünleşmeyi hedefliyoruz.

Gerekirse benim adıma basın toplantısı yapın dedim. Siz yapmadınız. Benim adıma kullanılacak her kelime altın değerindedir. Benim adıma yaptığınızda basın da büyük ilgi gösterir. Hedef Türk-Kürt ilişkilerinde tüm demokratik kimliklerin (sınıflar, inançlar, kültürler) TC bağlamında ekonomik, sosyal ve siyasal temelde bütünleşmesidir. Barış, demokrasi ve kardeşlik temelinde bütünleşmedir.

KGM: Açıklama bence Dolmabahçe ruhunu da yansıtmalı.

A. Öcalan: Ben bunu daha da pratikleştirmek istiyorum. Meclis Komisyonu ve İzleme Heyeti kurulursa çatışmasızlıktan barış, demokrasi ve kardeşlik temelinde PKK'nin dönüşümüne hazırım. İsterlerse beni dinleyebilirler. Onların huzurunda bunları deklare de edebilirim. Tarihi uzlaşmaya da hazırım. Ben Türk devletine karşı değilim, güvenliğine karşı çıkmıyorum. Son iki yüzyıldaki bu kavga büyük bir oyundur. Abdülmecit'in, Mustafa Kemal'in üstüne gelenler İngiliz'di. Şeyh Sait'in de, Bedirhan beyin de üzerine nasıl gittiklerini iyi biliyorum. O zaman bir Süryani devleti kurdurtmak istiyorlardı. Bunun için de İngilizler Osmanlıları Bedirhanların üzerine sürdüler.

S. S. Önder: Bu Newroz Bildirgesinde farkı nasıl koyalım? Kapsam olarak yeni bir şey denmesi için 2013 ruhunu geçmesi lazım.

A. Öcalan: Barış, demokrasi, kardeşlik temelinde güçlerimizi bütünleşmeye, entegrasyona davet ediyorum. Buna ancak komplocular, ajanlar, darbeciler karşı çıkar. Kobani halkının zaferini de bu üç kategori kapsamında selamlıyorum. Kobani bu bütünlük içerisinde bir kardeşlik unsuru olarak rol oynayacaktır. Burada Aşme olayına da değineyim. Süleyman Şah'ta IŞİD, yani John'un elemanları askeri kesmeye hazırlanıyorlardı. IŞİD tarihi yeri tehdit etti mi, etti. Nereye geldi? Bunlar en sonunda YPG ile gizli ittifak yapmak zorunda kal-

dılar. Süleyman Şah türbesi oradan alınıp Aşme'ye taşındı. Süleyman Şah mezarında artık rahat uyuyacak. Süleyman Şah canlandı.

P. Buldan: Mürşitpınar Kapısı şu anda kapalı. Eşme'de PYD bayrakları olduğu için kapıyı kapatmışlar. Bayrağın indirilmesini istiyorlar.

Devlet Yetkilisi: Bir istihbarat var, eylem tehdidi var, o yüzden.

KGM: Kobani ile hiçbir ilgisi yok. Sadece orası değil, şu anda bütün kapılar kapalı. Ama en azından Kobani'yle alakası olmadığını söyleyebilirim. Rejimin Türkiye'de büyük eylemler yapacağı istihbaratı için kapatıldı.

A. Öcalan: Mesajı Kandil'le de tartışın. Kobani ile ilgili söylediklerime Şengal'i, Maxmur'u, Kerkük'ü de dahil edebilirsiniz. Esad'ın toparlanma hareketi devrededir. Yeni bir IŞİD çıkar. Mutlaka rejim içerisinden çıkar. IŞİD'den daha azgın olur. Ben Reyhanlı patlaması olduğunda da bu tipik bir muhaberat işidir demiştim.

Devlet Yetkilisi: Söyledikleriniz doğrulandı. Reyhanlı patlaması Suriye muhaberatinin işidir. Siz ilk günden söylemişsiniz.

A. Öcalan: Aşme ruhunu biz de geliştireceğiz, siz de geliştirin. Kapıların açılmasından ziyade tedbirler alınacak. Tek taraflı olmaz. Kardeşlik karşılıklı olacak. Kardeşlik istiyoruz, laf kardeşliği değil. Doğu Perinçek ve İsmail Hakkı Pekin ne yaptı, gördünüz. Suriye'de Esad'la görüştüler. Suriye de "Türkiye Aşme'yi işgal etti" dedi. YPG'yi de işbirliği yapmakla suçladı. Bunlara kayıtsız kalamayız. İran, Arap, Baas geliyor. Bu gelişme Türkiye'yi de götürür. Tasfiyeyi dayatırlar. Rojava tasfiye olursa Toroslar da, Çukurova da tasfiye olur. Ben Suriye'de iken bana Arap milliyetçiliğini anlatmışlardı. Onlar Kilikya diyordu.

Türkmeneli, OSÖ ile ilişkiyi geliştirsinler. Zaten ÖSO ile Burkan El Fırat gücünü oluşturmuşlar. Burkan El Fırat biraz dar kalıyor. Ben yeni cephenin ismini koydum. Suriye Demokratik Federasyonu koyuyorum. Dikkat ederseniz içinde devlet de geçmiyor. Yani federal Kürdistan devleti gibi bir şey değil bu. Esad'ı durduracak olan Suriye Demokratik Federasyonudur. Kandil'e söyleyin. Doğru Perinçek rejime "Irak-Şii-Türkiye federasyonu önemlidir. Mustafa Kemal döneminde bu denendi" demiş. Doğru söylüyor. Atatürk 1920 yılında da önermişti. Irak, Suriye ve Türkiye ile bir federasyon kurulmalı. Bunun alternatifi Ortadoğu Demokratik Konfederasyonu olmalıdır.

Bunu Kandil'e de söyleyin. IŞİD'e karşı sloganımız Demokratik Ortadoğu Konfederasyonudur. Kandil'le tartışın ön taslakları, merkezleri de oluşabilir. Siyasi isimler altında birlik oluştursunlar. İran gizli federasyonuna karşı, IŞİD de bir federasyon devletidir, bunlara karşı bizim ortak devletimiz konfederasyondur. Bütün siyasi bilincime dayanarak söylüyorum ki, buradaki birlik ve kardeşlik, Ortadoğu'daki birlik ve kardeşliktir. Yoksa Esad, Arap şovenizmi, İran şovenizmi, Irak'taki korkunç mezhep ayrılıkları ortalığı talan edecek. Bizim yaptığımız Türk-Kürt ittifakı temelinde büyüyen demokratik Ortadoğu Konfederasyonudur. Alevi ve diğer kimlikleri ekleyin.

Yaptığımız şey ucu açık kimliklerin demokratik uzlaşması, yani birbirine dönüşmesidir. Böylece onlar da "Bunların ittifakı beni bitiriyor" demesinler. Alper'in (Taş) göcündüğü iki kırmızıçizgi var. Türk-Kürt ittifakı ile yeni hegemonya kurmaya çalışıyorlar diyor. Canlanan, revize edilen, yeniden inşa edilen şey bizim tanımladığımızdır. Ermenilere de, Süryanilere de böyle gideceksiniz.

Şimdi Ceylan arkadaş için değerlendirme yapmak istiyorum. Sen bizim toplantıları gördün. Bu isabetli oldu. Fakat ben sizin siyasi derinlik ve kapasitenizi bilmiyorum. ancak Sırnı Süreyya'ya yaptığım eleştiri 'kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla'dır.

S. S. Önder: Başkanım, bana vuruyorsunuz, onlar da dahil mi?

A. Öcalan: Dahildir tabii. Sana vururken onlara vuruyorum. Hatta Kandil'e de vuruyorum, AKP'ye de vuruyorum. İnsan karakterini iyi çözümlüyorum. Siz KJA'dan geliyorsunuz. Onları temsilen geliyorsunuz. Bu önemlidir, bundan sonra da burada devam edebilirsiniz. Tıpkı Hatip gibi. Hatip de DTK'den geliyor. DTK'nın temsiliyetidir. KJA dernek oldu mu?

Ceylan: Başkanım, bu konuda hukukçular bir çalışma yürütüyorlar.

A. Öcalan: Dernekleşme önemlidir. Özgür Kadınlar Kongresi Derneği olabilir. (Elindeki belgeyi göstererek bir cümle okudu) Burada da yazıyor. Kadın ve gençlik legalize olmalıdır diyor.

Ceylan: Arkadaşlar araştırdılar. Mevcut Dernekler Yasasının yetmediğini belirtiyorlar. Ayrıca bir grup hukukçu arkadaş buna dair bir çalışma yürütüyorlar. Sonuçlarını size bir rapor halinde sunacağız.

A. Öcalan: Gerek yok bana getirmenize, hızla dernekleşin. Yürütme kaç kişiden oluşuyor?

Ceylan: 45.

A. Öcalan: Çok fazlaymış. Pervin'e söyleyeyim. İlk gün geldiğinde söylemiştim. Annelik edebiyatını kabul etmem. Özgür kadın çizgisini esas alıyorsan devam et demiştim. Sen de kabul ediyorum dedin. Müthiş bir öyküsü var. 16 yaşında mı evlendin?

P. Buldan: Yok, on sekiz Başkanım.

A. Öcalan: On sekiz yaşında gelin olmuş. Aşiret kızı. Aşiret meselesini de anlattım. Sati kültürü Mitanni geleneğidir. O gelenek aşiretlerde kalmış. Sonra vurulma, öldürme orada görülüyor. Sonra Savaş arkadaşımız korkunç bir şekilde şehit ediliyor. Ondan etkileniyor. Geçen görüşmede bu durumla ilgili belirlemelerde bulunnuştum. Pireka Bê-çare demiştim. Yani biçare kadın. Sen buraya ilk geldiğinde Pireka Bê-çare'ydin. Şu anda Jine Azad'sın. Bana göre azminle, iradenle özgürlük peşindesin. Ben de özgür kadın kimliğini önemsiyorum.

P. Buldan: Tam da bu aşamadayım Başkanım.

A. Öcalan: Güzel. Hak da ediyorsun. Buna da saygı duyuyorum. Hegel'i okumanı önermiştim. Hegel'in felsefesi köle-egemen ilişkisine benim felsefem köle kadın-egemen erkek ilişkisine dayanıyor. Hitabet, kavrama, bunlar mükemmel. Ama tüm bunlar Yalçın karşısında 'külli-yen' oldu. Yalçın'ın söylediklerini hak etmiyorsun. Politika büyük bir ustalık istiyor. Her kelimeyi kullanırken kamuoyunu, diğer partileri, hepsini göz önünde bulundurmanız lazım. Ceylan için buraya gelirken önem verdiğim şey, ismi de enteresan. İsminiz takma değil, değil mi?

Ceylan: Esas ismim, Bağrıyanık soyismimdir.

A. Öcalan: İlginçtir. Erkekler vahşi bir ormanı temsil ediyor. Ceylan ürkekliği temsil ediyor. Buradaki duruma uygundur. İlk geldiğinde karakterini dışarıya vurdu. Pervin de ilk geldiğinde devlet yetkililerine bakarak 'devletin bana yaptığı gibi' demişti. Ceylan arkadaş da benzer şekilde ilk geldiğinde devlet yetkililerinin elini sıkmadı. Ben hemen çözdüm. Kadının bu süreçte olmaması büyük bir yetersizlikti, şimdi burada olmaları önemlidir.

A. Öcalan: Sizin Pervin gibi karasevda, aile, aşk benzeri şeyleriniz oldu mu?

Ceylan: Hayır Başkanım. Aile ve benzeri ilişkiler gelişmedi. Hayatım boyunca kadın özgürlük mücadelesi ve sizin felsefeniz doğrultusunda yaşamayı esas aldım.

A. Öcalan: Bırak beni, ben tehlikeli biriyim. Kaç yaşındasın?

Ceylan: Otuz yedi yaşındayım Başkanım.

A. Öcalan: Müthiş bir şeydir. Otuz yedi yaşında bir kadın kendine ev aramıyor. Çoluk çocuk aramıyor. Fedakarlık yapıyor. Bizden on kat daha üstünsün. Bunu takdir ediyorum.

Devlet Yetkilisi: Hiç de otuz yedi yaşında görünmüyor, daha genç görünüyor.

Ceylan: Özgürlük mücadelesi fiziki olarak genç tutuyor. Ama burada önemli olan felsefi olarak kavramak. Felsefi olarak kavrayamazsak bu aşamaya gelmemiz de mümkün olmazdı.

A. Öcalan: Ben böyle bakan insanlara saygı duyarım. Hatta Tayyip beyin kızı var, Sümeyye. O da kendi açısından bakıyor. Babasına çok bağlı. Ona da saygı duyuyorum.

A. Öcalan: Evet, şimdi kısaca aktarımlarınız varsa alayım.

İ. Baluken: Kandil'e dün Ceylan arkadaşla birlikte gittik. Besê, Fuat, Sozdar, Sabri, Elif, Esmâ Semsur arkadaşlar vardı. Cemil Bayık da toplantının son bölümüne geldi.

A. Öcalan: Cemil neredeymiş?

İ. Baluken: Güney'den gelen bazı heyetler vardı. Bizim de gidişimiz acil olduğu için o heyetlerle görüşmesi gerekiyordu. O nedenle toplantının son kısmına geldi.

A. Öcalan: Güney'deki heyetlerle neyi konuşmuşlar?

İ. Baluken: KDP'nin Maxmur, Kerkük ve Celawla'da gerilla varlığına dair yürüttüğü kirli bir kampanya olmuş. El altından arkadaşlara işgalci güç tanımlamasını yaymaya çalışıyorlar. Buna tepki olarak KCK gerekirse güçlerimizi çekeriz şeklinde bir açıklama yapmıştı. Bu açıklama Güney halkında büyük bir karşılık buldu. Güney halkının düşüncelerini harekete aktarmak üzere bu heyetler gelmişler.

A. Öcalan: Kandil neden böyle bir açıklama yapıyor? Senin ne hakkın var Celawla'dan çekilmeye? Sen otuz yıldır bir sempatizan geliştiremedin. Kandil hala neden anlamıyor, neden KDP'nin şantajına geliyor? KDP dayatıyor, Kandil 'geri çekiliyorum' diyor. KDP'ye gebe kalmak budur. Şengal'den, Kerkük'ten neden geri çekiliyor? KDP istemese de, halk istemese de kalacak. Şengal'de bir gerilla grubu olsaydı o kadar insan katledilmezdi. Orada halk diye bir şey kalmaz; PKK gerillası olmazsa, bizim itibarımız olmazsa halk peri-

şan olur. Siyaset bu kadar ucuz bir şey mi?

İ. Baluken: Başkanım, geri çekilme durumu yok. Yapılan açıklamada geri çekileceğiz denmişti. Geri çekilmeyi tartışabiliriz denmişti. Arkadaşlar bir siyasi tavır olarak KDP'nin bu durumunu teşhir etmeye yönelik böyle bir açıklama yaptılar. Zaten Güney halkında da KDP'ye bir tepki gelişti. Dün itibariyle de KCK yeni bir açıklama yaptı. Gerillanın geri çekilmeyeceğini, halkın güvenliğinin csas olduğunu, bu anlamda da kendi rolüne uygun pozisyonunu sürdüreceğini ifade etti.

Hatip: Başkanım, zaten YNK, Goran Hareketi ve Kerkük Valisi ile bu konuda açıklama yaparak gerillanın çekilmemesi gerektiğini belirttiler. Bir anlamda KDP bu işte yalnız kaldı.

A. Öcalan: Bunlar orada Türkmen, Êzidi bırakmazlar. Bunlar saçma tartışmalar. Kobani'yi biz dayattık. Orada tek bir komutan yoktu. Orada gençler en son şehit düşerken "Biji Serok Apo" diyor. O gençlerin hepsini IŞİD'e attılar. Eğitimleri yoktu. Onların hepsi eşsiz kahramanlardır. İki yüz bin Kobaneli hani bilinçliydi? Hem Türkiye'yi düşman ilan edeceksin, hem de iki yüz bin insanı buraya salacaksın! Gerilla ekmek ve su gibi gereklidir. Sen eğitemiyorsun, komuta edemiyorsun. Apo'ya bağlılık böyle midir? Benim gücüme dayanarak yapıyorsunuz. Kandil bana bağlıysa, İran dahil durdurmalıdır. KDP Şengal'i bıraktı, Musul'u bırakıp kaçtı. Ben mi sizi kurtaracağım? Savunmacı anlayıştır bu. Apo'ya bağlılık böyle mi olur? Suriye'yi onların elinden aldım. Tek bir silahım, adamım, hiçbir şeyim yoktu. O zaman bir aile bana peşmerge elbisesi getirdi ve giydirdi. Barzani bu ailenin hepsini katletti.

Biz ardına kadar olanakları açtık. Barzani de kongreye gelecek demişim. Ulusal Kongre çalışmaları hızlanmalı. Bu gerçekleşirse Ortadoğu güçlerini kuzuya çevirir. Barzani Leyla ve Nilüfer ile birlikte kongre hazırlıkları yapılacak. Akıllı olun, aksi takdirde silineceksiniz deyin. Onlara gecikmeyin diyeceksiniz.

A. Öcalan: (Sırrı'ya) Söyledim, benim adıma sözcü sensin. İşte Pervin, Ceylan, diğerleri de dahil, senin sözünden çıkmayacak. Bu konuyu uygun bir dille Leyla'ya da iletin. Bu ustalığı gösterin.

Evet, diğer aktarımlarınızı alayım.

İ. Baluken: Dolmabahçe'deki ortak açıklama ile ilgili metin tüm birimlerde yoğun bir şekilde tartışılmış. Bütün toplantılarda Önderliğin

belirttiği bu çerçevenin esas olduğu ve bunun gereklerini yerine getirme konusunda bütün birimlerin hazır olduğu belirtildi. Metinde de net olarak ifade edildiği gibi Hareket on maddede, müzakerelerde bir an önce ilerleme sağlanması gerektiğini söylüyor, ilkesel düzeyde mutabakatlar ortaya çıkmasını önemsiyor. AKP'nin gündemi sadece silahlar üzerine kilitlenmesini eleştiriyor. Arkadaşlar yapılan bütün toplantılarda Önderliğin değerlendirmelerinin örgütün değerlendirmeleri ile aynı olduğunu belirtiyorlar. Bir Hakikat Komisyonunun kurulmasının önemli olduğunu, bu konuda Meclisin bir an önce adım atması gerektiğini ifade ediyorlar. Bundan sonra hem Hareketin hem legal siyasetin on başlık etrafında yoğun bir mücadele içerisinde olacağını belirtiyorlar. Çünkü on başlık bir demokratik program ihtiva ediyor. Tüm Türkiye'nin demokratikleşmesini esas alıyor.

A. Öcalan: (KGM'ye dönerek) Bu konuda ben de ifade etmiştim. Meclisteki komisyon bir an önce kurulursa, İzleme Heyeti buraya gelirse yol alabiliriz. Bunları zaten tartışıyoruz. Başka aktarımlar var mı?

İ. Baluken: Rojava konusunda bilgilendirme yaptılar. Amerika ve İngiltere başta olmak üzere Batılı güçlerin Rojava üzerinde ciddi planlarının olduğunu ifade ettiler.

A. Öcalan: Nasıl planlar?

İ. Baluken: ABD ve İngiltere Rojava'ya siyasi müdahale etme, KDP'yi güçlendirme ve Güney'in parçası haline getirmeyi amaçlıyor. Oslo görüşmesini yapan ekip de bu işin içindedir.

A. Öcalan: Aslında o İsrail'dir, hızla girmek istiyor. Burayı KDP'nin etkisi altında devletleştirmek istiyorlar. Güvenlik çok ciddi tehlike altındadır.

KGM: Bu sürece dahil olmak istediler. Biz kabul etmedik. Amerika Kandil'e gitti. Bu görüşmeden sonra Kandil de bir açıklama yaptı. Üçüncü göz olsun dedi.

A. Öcalan: Kandil de, PYD de KDP'nin kontrolüne girmeyecek. Barzani'nin kontrolüne girmiş güçler tehlikelidir. Bu çizgiye karşı büyük savaşımım var. Demokrasi ilaçtır, kardeşlik ilaçtır.

KGM: Sizin yaptığınız reel politik bir değerlendirmedir.

A. Öcalan: İran'a dayalı Şia hegemonyası ile Şialara dayalı sol anlayıştır.

KGM: Onlar da (Amerika) kurtarıyor havasına girdiler.

A. Öcalan: 1924'ü inceledim. Dün iki cümleye baktım. Mustafa Kemal, "Çanakkale Savaşında yaşanan şahadetlerden aldığım cesaretle savaştım" diyor. Bin yıllık ruhu var.

KGM: En büyük şans, her iki tarafın da yerel dinamiklerden güç almasıdır.

A. Öcalan: Cemaat uluslararası güçlerin birleşkesidir. Neden siyasette gelişmiyorsunuz? AKP'den farkımız var. Onlar orta sınıf, biz ise ezileniz. Biz şu anda üç güce karşı savaşıyoruz. Rojava ile ilgili neyi amaçlıyorlarmış?

İ. Baluken: Üçüncü bir güç olarak KDP ve KCK'yi sözde bir araya getirecekler. Demokratik özerkliği vekanton sözleşmelerini ortadan kaldıracaklar. Güney'deki gibi federal bir yapıyı öngörüyorlar. YPG'nin yapısını tartışıyorlar. ENKS'yi nasıl askeri güce dahil edebiliriz diye dayatıyorlar. ENKS ve KDP bu planın bir parçasıdır. ENKS birkaç gün önce yapılan Rojava'daki seçimlere katılmadı. Askerlik Kanununu tanımadığını söyledi. Bütün bunlar ciddi bir planlamanın devrede olduğunu gösteriyor. Bu konuda PYD'ye "PKK'yle aranızda mesafe koyun" şeklinde dayatmaları var. Görüşmelerde sık sık PKK ve Önderlikle olan ilişkiden rahatsızlık belirtiliyor.

A. Öcalan: Bu temelde nasıl görüşürler? Hiç görüşmemeleri lazım. Onlara "Öcalan anasını bile dinlemez" deyin. Kandil'i mi dinleyeceğim? Kandil'e yazdığım iki sayfalık mektubumda tavrımı koydum. Sizin dünyanız ayrı, benim dünyam ayrı dedim.

Şimdi sizden hesap sormuyorum. Biraz daha üzerine gitsem intihar ederler. Gençleri sürüyorlar, ondan sonra da zafer diyorlar. O gençlerin yüzlerine bakıyorum. Büyük değerlerdirler. Komuta olsaydı, ilkel milliyetçiliği ve IŞİD'i çözselerdi bunlar olmazdı. Karşısında savaştığımız devlettir, ama müzakere de ediyoruz. Buradaki ciddiyet ve diyalogu görüyorsunuz. Biz burada devletin yemeğini yiyoruz, ama aynı zamanda onlarla savaşıyoruz. Bu müzakereler sürecinde sol da yükselecek. Tarihi bir blok olacaksınız. Buna saygılı olun. Ben bütün bunların eza ve cezasını burada çekiyorum. Benim emeklerime ihanet ediliyor.

İ. Baluken: Bu planlarla eşzamanlı olarak Serekani'de 180 kilometrelik bir hatta büyük bir IŞİD saldırısı başlamış. Tanklar, toplar, füzeler kullanılıyor. Til Temir'e saldırı var. IŞİD önce otuz Süryani köyünü işgal etmiş. 300'e yakın kişiyi kaçırmış. YPG ve Süryani

gücü bu saldırıları püskürtmüşler. Şu anda savaş öncesi pozisyona geri gelinmiş. Koalisyon güçleri hiç müdahale etmiyorlar. Yani kendine muhtaç hale getirip kurtarıcı pozisyonuna girmek istiyorlar. Önderliğin belirttiği gibi “yürü ya Kürt’üm” demek için bunu yapıyorlar. Aynı zamanda bu saldırılarla bu bölgede sorun yaratıp Kobani gibi buraya peşmerge aktarılmasını amaçlıyorlar.

A. Öcalan: İşte Türkiye için Erol Taş rolü demiştin. Ne oldu Serkekiye’de de Kobani’deki gibi sonuna kadar bekleyecekler? Bu savaş tarzı bu kadar genci feda ederek değil, iyi bir komuta tarzı ve yıldırım hareketi ile geliştirilir. Müzakere süreçlerinde Kobani önemlidir. Siz de üzerinde durun. Ben hakiki barış ve demokratik yaklaşım içerisindeyim. Bakın, Koalisyon Kobani’de başaramadıklarını Serkekiye’de yapacak. Ta Kandil’e kadar gerilla yaygınlaştırılmalıdır. Gerillayla birliğe doğru gidiyoruz. Türkmen, Kakai ve benzeri, bunlar birlik olsunlar. KDP’ye de çağrı yapıyoruz işte. Türkiye de artık bu işin içinde. Bu yapılanlar aynı zamanda Türkiye’ye de yapılıyor. Biz bu yaklaşımımızla Türkiye’yi de kurtaracağız.

İ. Baluken: Til Temir bölgesinde ve Abdülaziz dağında arkadaşlar ciddi hamle hazırlığı içerisinde. Zaten buralar alınırsa Hasekê açısından da IŞİD tehdidi açısından büyük bir rahatlama sağlanacak.

A. Öcalan: Onların federal dediği şey yerine demokratik federasyon desinler. Asıl rahatlama ondan sonra olur.

İ. Baluken: Til Hemis ve Til Barak bölgesinde arkadaşların hamlesi büyük bir başarı elde etti. O alanın tamamı özgürleştirildi. Kobani’de doğuda Til Ebyad’a kadar, Batıda Fırat’a kadar ilerlendi. Güneyin büyük çoğunluğu alındı. Sadece birkaç köy kaldı.

A. Öcalan: İki hidrojen ve bir oksijen atomu birleşince su eder. İçersin. H₂O₂ bileşimi olunca içemezsin. Ağır su olur. İşte siyaset böyledir. H₂O’yu bulduğunda suyu bulursun içersin. Siyaset yapmasını öğrenin. Size düşman olun demiyorum. Eskiden bir söz vardı: Ayakkabılarımızın tozlarıdır bunlar. Vicdansız aşağılıklar. Halkını satıyorlar. Bizim Osman-Botan alçakları var. Bunların karşısında böyle eğiliyorlar. Şerefsizler! Sait Elçi, Sait Kırmızıtoprak vardı. Öldürdüler. Ben olmasam sizi de sağ bırakmazlar. Beni de, sizi de satılar. Halkını satıyor bunlar. Bir ihanet örneği olarak Cemilê Çeto örneği var. Cemilê Çeto ihanet eder. Mustafa Kemal’in yanına gider.

Mustafa Kemal kendi halkına ihanet ettiği için onu kovar, görüşmez. Bir deyim vardır, hala söylenir: 'Cemilê Çeto, ji kerê keto' denir. Ceylan da bilir. Bu söz sizin oralarındır. Devlet kurulursa Kürtler adına Türkiye devletinden daha ezici bir devlet olur. Cumhuriyetçi aday ne dedi? Zorla Kürdistan'ı kurduracağız. Bu anlamda tehlike büyüktür. Sayın Yetkili, gülüyorsunuz, ama yanlış anlamayın.

Devlet Yetkilisi: Kesinlikle ben sizi tanıyorum, yanlış anlamıyorum. Amerika Kürdistan'ı sayarken İran'ı dahil etmiyor. Bu da ilginç bir bilgidir.

A. Öcalan: Barzani bu plana gelmek zorunda. İşte Hewler'de hava üssü de kuruyorlar. Diğer aktarımları alayım.

İ. Baluken: Kandil'deki arkadaşlar Erdoğan'ın açıklamalarına büyük tepki duyuyorlar. Bu aşamada bile hala terör örgütü, terörist nitelemesi yapıyor. Bu korkunç tahrik edici bir üslup gerillada ve Kandil'de büyük bir tepki topluyor.

A. Öcalan: Zaten AKP'ye yönelik eleştirilerimi yaptım. Bu durum için de geçerlidir.

İ. Baluken: Üçüncü çizgi, demokratik konfederalizm çizgisi halklar nezdinde etkinliğini artırdıkça, yok etme arayışları dışında, sistem içinde eritme ve tasfiye etme arayışları yoğunlaşıyor. ABD, Avrupa ve Arap ülkelerinin bu arayışları arkadaşlar tarafından biliniyor. Bu konuda arkadaşlar devrede olan tüm planları yakından takip ediyorlar.

P. Buldan: Bu arada Zübeyir arkadaş bilgi vermemi istediği için belirtiyim. Bugün Oslo'da bir program var. Deneyim Paylaşımı adı altında üç günlük bir program hazırlanmış. Zübeyir Aydar, Remzi Kartal ve heyetimiz o programa davet edilmişti. Fakat bugün biz buraya geldiğimiz için o programa gidemedik. Başka arkadaşları gönderdik.

A. Öcalan: Oslo'dakiler burada ne var ne yok, onu öğrenmek istiyorlar. Bu programın amacı bu olabilir. Gidebilirdiniz. Reddedicilik de doğru değil. Bizi hegemonya altında tutmak istiyorlar. Gidebilirsiniz derken oyun üstüne oyunla cevap vermek gerekir. Bunu kastediyorum. Boş bırakmak, retçilik daha tehlikeli sonuçlar doğurabilir.

P. Buldan: Buraya geldiğimiz için gidemedik Başkanım.

A. Öcalan: Tamam, başka aktarımlarınız varsa alayım.

Ceylan: Başkanım, toplantıya kadın arkadaşlar da katılmışlardı. Selam sevgi ve bağlılıklarını da iletiler. Ayrıca Sozdar Avesta arka-

daş da katılmıştı. Şengal'den geleli üç gün olmuştu. Şengal'de hem genel meclis çalışmaları hem de kadın çalışmalarının etkisinin oldukça büyük olduğunu belirtti. Êzidi halkının mesajını ilettili. Sizlere olan minnettarlıklarını iletmemizi söyledi.

A. Öcalan: Sozdar Avesta Şengal'de merkezini geliştirsin. Êzidi halkı değerlidir. Meclislerini kutluyorum. Öz savunmalarını kendileri yapacaklar. Öyle pemergenin insafına bırakamayız. Sozdar benim yardımcım gibi oraya gitsin. Kendi güvenliğine dikkat etsin. Şengal'deki meclise benim adıma bir bildiri sunun.

Ceylan: Başkanım, bu görüşme ile ilgili kısaca bunları belirtebilirim. Bir önceki Kandil ziyaretimizde kadın arkadaşlarla geniş bir toplantı ve tartışmamız oldu. Bütün alan sorumlularının katıldığı bir toplantıydı. Bu konuyla ilgili bilgilendirineyi Pervin arkadaş yapacak.

P. Buldan: Başkanım, Ceylan arkadaşla birlikte katıldığımız toplantıya çok geniş bir katılım oldu. Diğer parçalardan da, Rojhilat'tan, Rojava'dan ve Güney'den, ayrıca askeri kanattan, ekonomi, kültür ve tüm alanlardan kadın arkadaşlar gelmişti.

A. Öcalan: Toplam kaç kadındı?

P. Buldan: 22.

A. Öcalan: Kimlerdi?

P. Buldan: Hacer,

A. Öcalan: Hacer dönmüş mü? Nasıl, dinç mi? Rojava'da kalmış mı?

P. Buldan: Yaklaşık bir yıl kalmış

A. Öcalan: Kürtçesi, Türkçesi var mı?

P. Buldan: Türkçesi de, Kürtçesi de çok iyi değil, ama Arapçası daha iyi.

A. Öcalan: Rojava'yı derinliğine yaşamış. Katkı sunmuş. (KGM'ye dönerek) Türkçeye de hakim. Suriye Kürtlerini tutmada etkilidir. Xaxo da öyle. Özel selamlarımı söyleyin. Süremiz az, hızla toparlayın.

P. Buldan: Rojhilat'tan Evindar Ararat arkadaş toplantıdaydı. İran'da kadın üzerinde yoğun bir baskı olduğunu, siyasi ve kendi özgün örgütlenmesi önünde büyük engel olduğunu ve onların da çalışmalarının engellendiğini aktardı. Şengal ve Kobanê süreçlerinde iyi eylemlerin yapıldığını, barış annelerinin ciddi katkı sunduğunu, gerilla saflarına katılım hususunda da ciddi isteğin olduğunu aktardı ve size

bağlılığın esas olduğunu söyledi. Ayrıca İran'ın idam politikaları ve ajanlaştırma gibi politikalarının ciddi engel teşkil ettiğini söyledi. Sizin zaman zaman Rojhilat'a ilişkin özel bir vurgu ve özellikle barış annelerine mesaj ve selamlarınızın olumlu etki yaratacağını söyledi.

A. Öcalan: Tamam, bir dahaki görüşmede diğer aktarınlarınızı alırım. Çünkü zamanımız kalmadı.

P. Buldan: Başkanım, zaman dolduğu için bir dahaki gelişimizde tüm kadın arkadaşların aktarımlarını, özet haline getirip yazılı halde sunacağız.

A. Öcalan: Tamam, benim için de uygundur.

A. Öcalan: RJAK için de adıma bir mektup yazın.

Ceylan: Başkanım, 8 Mart ile ilgili derlememi istediğiniz mesaj bütün 8 Mart mitinglerinde okundu. Bir nüshasını da getirdim. (Başkan'a iletili) Gençlik konferansı vardı.

A. Öcalan: 13'ünde miydi?

Ceylan: Başkanım, dün başladı. Yine sizin adınıza bir mesaj hazırladık. Onun da nüshasını getirdik (Mesaj iletili).

A. Öcalan: Tamam, o zaman şunu belirteyim: Demokratik Ortadoğu Demokratik Gençlik Konfederasyonu'nu öneriyorum.

Ceylan: Başkanım, mesajın içeriğini daha önce savunmalarınız ve görüşme notlarınızda değindiğiniz gençlik ve konfederasyon değerlendirmelerinizden derledik.

P. Buldan: 28 Mart'ta Avrupa'da da bir gençlik kongresi var. Mesaj istiyorlar.

A. Öcalan: O çerçeve iyidir. Aynı çerçevede onlara da yazarsınız.

P. Buldan: Başkanım, YPJ'nin size bir başak ve şal hediyesi var.

A. Öcalan: (Pervin'in verdiği şal ve başağı aldı baktı) Hepsine özel selamlarımı iletiyorum.

İ. Baluken: Êzidi ve Süryani halkının size gönderdiği iki mektup var.

A. Öcalan: Ben bunları okuyacağım.

P. Buldan: Gülçiçek Güntekin'in üç kitabı var, idareye bıraktım. Ayrıca 3-4-5 Nisan'da Hamburg Üniversitesinde üç günlük yeni paradigma üzerine bir konferans var. İkincisi yapılıyor. Sizden mesaj bekliyorlar. Programın taslağını size veriyorum.

A. Öcalan: (Taslağı aldı) Tamam, inceleyeceğim, mesaj yazarız.

P. Buldan: Almanya'nın en büyük muhafazakar gazetelerinden biri tanınmış kişilere yazı yazdırıyor. Obama da yazıyor. Avrupa'daki arkadaşlar sizin de oraya bir yazı yazmanızı istiyorlar.

A. Öcalan: Tamam, oraya da yazarız.

A. Öcalan: Zamanımız bitti. Yalçın'la, Muhammed ile görüşürsünüz Newroz metnini hazırlarsınız. Çarşamba günü sizi bekliyorum. Seçim ve Newroz bildirgesi ile ilgili konuşacağız.

P. Buldan: Seçimle ilgili size başvuran adaylar ve mevcut durumu özetleyen bir klasör getirdik. Bir dahaki gelişimde mevcut durumu size özetleyeceğiz. Başkanım, ayrıca Midyat Metropolit Samuel Aktaş size bir mesaj göndermiş. Hızla okuyorum. "Sayın Öcalan'ın özgürlüğü için hep dua ediyorum. Dua ediyorum ki bir gün burada el sıkışacağımıza inanıyorum. O bu toprakları felsefesi ile aydınlatan, etrafına ışık saçan bir mum gibi kendisi yanarken etrafını aydınlatıyor. Sadece Kürt halkının değil, tüm halkların özgürlüğü için mücadele sözü veren bir liderdir" demiş. Yine aynı metropolit Öcalan'a özgürlük platformuna da bir mesaj yazmış. Onu size veriyorum.

A. Öcalan: (Metni aldı, dosyasının içerisine koydu) Benden de kendisine özel selamlarımı iletin.

Ceylan: Başkanım, bu da kadın komisyonumuzun hazırladığı kadın aday adaylarına ve komisyonun görüşüne dair dosyanızdır.

A. Öcalan: (En üst sayfadaki isimlere göz attı) Feleknaş'a ne yaptınız?

Ceylan: Başkanım, Êzidiler kendi içerilerinden bir erkek aday seçerek netleştirdiler.

Devlet Yetkilisi: İçinizde aday olmayan var mı?

Hatip: Sadece ben varım.

A. Öcalan: Neden öyle oldu?

Hatip: Başkanım size 4 Şubat'taki görüşmede söylemiştim. Haberiniz vardı ashnda. Bu iki görev zaten yeterince zamanımı alıyor. Ve onurlu görevler. Üçüncü bir görev ağır gelebilir diye düşündüm. Zaten sağlığım da biraz buna müsait değil.

A. Öcalan: Ama diğer görevlerin için yardımcı olabilirdi bu statü.

Hatip: Başkanım, siz çok istiyorsanız olurum.

A. Öcalan: Hayır, siz karar vereceksiniz. Çok zorlamayalım. (Devlet yetkilisine dönerek) Hatip uzun yıllar cezaevinde kaldı. Bunun

için çok zorlamayalım. Rahatsızlığı da varmış.

KGM: Avrupa'dan gelecekler ne oldu? Onlar aday olacaklar mı?

P. Buldan: Onların böyle bir talebi yok. Fakat daha önceki görüşmelerde konuşulmuştu. Başkan da "Ben onları çağıracağım" demişti. Şimdi arkadaşlar Başkan'ın mesajını bekliyorlar.

A. Öcalan: Tabii bu müzakere başladığı zaman onların da burada olmasında fayda olabilir. Fakat bir sıkıntı olmaması lazım geldikleri zaman. Siz de uygun görüyorsanız Remzi ve Zübeyir bana göre uygundur.

Heyet: (Uygun olduğunu ima etti.)

KGM: Bizden yana sıkıntı yok.

A. Öcalan: Bir kez daha kontrol edilsin, daha sonra çağıracağım. (Ayağa kalkıldı. Tokalaşma esnasında Başkan Hatip Beye "Kaç yaşındasın" diye sordu. Hatip Bey "60 yaşındayım" dedi. Başkan bir kez daha elini sıkarak "Sağlığına ve güvenliğine dikkat et" dedi. İdris ve Sırrı ile tokalaştı. İdris Beye dönerek "Bingöl'e selamlarını iletin. Tüm çalışmalarınızda başarılar diliyorum" dedi. Ceylan Hanımla tokalaşırken uzun bir süre elini tuttu ve salladı. Bu arada Ceylan Hanım, "Başkanım, 8 Mart etkinliklerimiz yaygın bir şekilde geliştirildi" dedi. Başkan "Evet, ben takip ettim, güzel geçmiş" dedi. Pervin'e dönerek "Siz de katılmıştınız, izledim" dedi. Pervin "Evet Başkanım, ben de katıldım. Katıldığım yerlerde oldukça iyi geçti" dedi.)

Ceylan: Başkanım, Kandil'de de YJA STAR güçlerinin gerçekleştirdiği Sozdar Avesta ve Delal Amed'in katıldığı görkemli ve heybetli bir 8 Mart kutlama töreni yapılmıştı. Tüm dünyanın dikkatini çeken bir törendi.

A. Öcalan: Onlara çok çok selam söyleyin. Onlarla kıvanç duyduğumu özellikle iletin. (Ceylan'a dönerek) İyi buluyorum seni. Aynı zamanda genç kalmışsın. Ama ben senden on kat daha genç hissediyorum, benim ruhum genç.

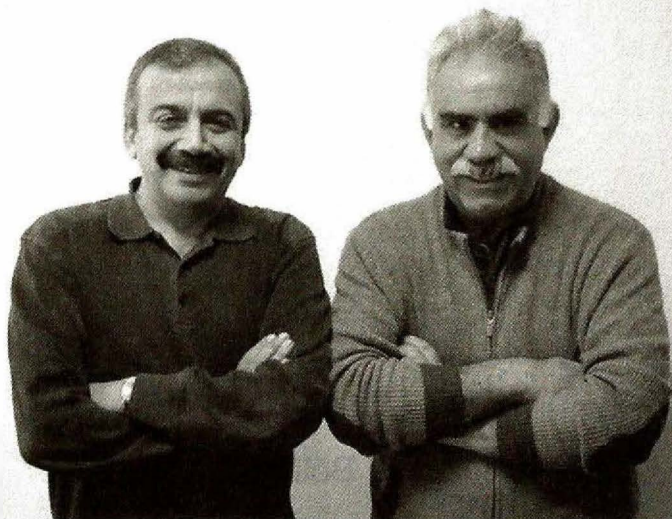
(Pervin tokalaştı. "Başkanım, kendinize çok iyi bakın" dedi. Başkan "Ben kendime çok iyi bakıyorum. Siz de kendinize çok iyi bakın" dedi. Herkese selamlarını ilettiler.)

14 Mart 2015

İmzalı Notları

İkinci Bölüm

MESAJLAR

Mazlumların özgürlük Newrozu kutlu olsun

Selam olsun bu uyanış, canlanış ve direniş günü olan Newroz'u en geniş katılım ve ittifakla kutlayan Ortadoğu ve Orta Asya halklarına!

Selam olsun yeni bir dönemin miladı ve gün ışığı olan Newroz'u büyük bir coşkuyla ve demokratik bir hoşgörüyle kutlayan kardeş halklara!

Selam olsun demokratik hakları, özgürlük ve eşitliği rehber edinen bu büyük yolun yolcularına!

Zagros ve Toros dağ eteklerinde, Fırat ve Dicle nehir vadilerinde, kutsal Mezopotamya ve Anadolu topraklarında tarım, köy ve şehir uygarlıklarına ANA'lık eden halkların en eskilerinden olan Kürtler, sizlere selam olsun!

Binlerce yıllık bu büyük medeniyeti farklı ırklarla, dinlerle, mezheplerle kardeşçe ve dostça birlikte yaşayan, birlikte inşa eden Kürtler için Dicle ve Fırat Sakarya'nın ve Meriç'in kardeşidir; Ağrı ve Cudi dağı Kaçkar ve Erciyes'in dostudur; halay ve delilo horon ve zeybeğin hısmıdır.

Bu büyük medeniyet, bu kardeş topluluklar siyasi baskılarla, harici müdahalelerle, grupsal çıkarlarla birbirlerine düşürülmeye çalışılmış; hakkı, hukuku, eşitliği, özgürlüğü esas almayan düzenler inşa edilmeye çalışılmıştır.

Son iki yüz yıllık fetih savaşları, Batılı emperyalist müdahaleler, baskıcı ve inkarcı anlayışlar, Arabi, Türki, Farisi ve Kurdi toplulukları

ulus-devletçiklere, sanal sınırlara, suni problemlere gark etmeye çalışmıştır.

Sömürü rejimleri, baskıcı ve inkarcı anlayışlar artık miadını doldurmuştur. Ortadoğu ve Orta Asya halkları artık uyanıyor. Kendine ve aslına dönüyor. Birbirlerine karşı kışkırtıcı kör ve köreltici savaşlara ve çatışmalara dur diyor.

Yüreği Newroz ateşi ile tutuşan, meydanları hıncahınç dolduran yüz binler, milyonlar artık barış diyor, kardeşlik diyor, çözüm istiyor.

İçinden doğduğum çaresizliğe, bilgisizliğe, köleliğe karşı bireysel isyanımla başlayan bu mücadele her türlü dayatmaya karşı bir bilinci, bir anlayışı, bir ruhu oluşturmayı amaçlıyordu.

Bugün görüyorum ki, bu haykırış bir noktaya ulaşmıştır.

Bizim kavgamız hiçbir ırka, dine, mezhebe veya gruba karşı olmamıştır; bizim kavgamız ezilmişliğe, bilgisizliğe, haksızlığa, geri bırakılmışlığı, her türlü baskı ve ezilmeye karşı olmuştur. Bugün artık yeni bir Türkiye'ye, yeni bir Ortadoğu'ya, yeni bir geleceğe uyanıyoruz.

Çağrımı bağrına basan gençler, mesajımı yüreğine katan yüce kadınlar, söylemlerimi başı gözü ile kabul eden dostlar, sesime kulak kesilen insanlar!

Bugün yeni bir dönem başlıyor.

Silahlı direniş sürecinden demokratik siyaset sürecine kapı açılıyor; siyasi, sosyal ve ekonomik yanı ağır basan bir süreç başlıyor; demokratik hakları, özgürlükleri ve eşitliği esas alan bir anlayış geliyor.

Biz onlarca yılımızı bu halk için feda ettik. Büyük bedeller ödedik. Bu fedakarlıkların, mücadelelerin hiçbiri boşa gitmedi. Kürtler özbenliğini, aslını ve kimliğini yeniden kazandı.

Artık "Silahlar sussun, fikirler ve siyasetler konuşsun!" noktasına geldik. Yok sayan, inkar eden, ezen, dışlayan modernist paradigma yerle bir oldu. Türk'üne, Kürt'üne, Laz'ına, Çerkez'ine bakmadan, akan kan insandan, bu coğrafyanın bağrından akıyor.

Ben bugün çağrıma kulak veren milyonların şahitliğinde diyorum ki, artık yeni bir dönem başlıyor, silah değil siyaset öne çıkıyor. Artık silahlı unsurlarımızın sınır ötesine çekilmesi gibi önemli bir aşamaya gelinmiştir.

Yüreğini bana açan, bu davaya inanan herkesin sürecin hassasiyetlerini sonuna kadar gözüteceğine inanıyorum.

Bu bir son değil, yeni bir başlangıçtır. Bu mücadeleyi bırakma değil, daha farklı bir mücadeleyi başlatmaktır.

Etnik ve tek uluslu coğrafyalar oluşturmak, bizim aslınızı ve özünüzü inkar eden modernitenin hedeflediği insanlık dışı bir imalatır.

Kürdistan ve Anadolu tarihine yaraşır şekilde tüm halkların ve kültürlerin eşit, özgür ve demokratik ülkesinin oluşması için herkese büyük sorumluluk düşüyor. Bu Newroz münasebetiyle en az Kürtler kadar Türkmenleri, Ermenileri, Asurları, Arapları ve diğer halk topluluklarını da yakılan ateşten kaynaklı özgürlük ve eşitlik ışıklarını kendi öz eşitlik ve özgürlük ışıkları olarak görmeye ve yaşamaya çağırıyorum!

Saygıdeğer Türkiye halkı!

Bugün kadim Anadolu'yu Türkiye olarak yaşayan Türk halkı bilmeli ki, Kürtlerle bin yıla yakın İslam bayrağı altındaki ortak yaşamları kardeşlik ve dayanışma hukukuna dayanmaktadır. Bu hukukta fetih, inkar, ret, zorla asimilasyon ve imha yoktur.

Kapitalist moderniteye dayalı son yüz yılın baskı, imha ve asimilasyon politikaları halkı bağlamayan, ama ondan da kurtulamayan dar bir seçkinli iktidar elitinin tüm tarihi ve kardeşlik hukukunu inkar eden çabalarını ifade etmektedir. Günümüzde artık tarihe ve kardeşlik hukukuna ters düştüğü iyice açığa çıkan bu zulüm cenderesinden ortaklaşa çıkış yapmak için, Ortadoğu'nun temel iki stratejik gücü olarak hepinizi kendi öz kültür ve uygarlıklarınıza uygun şekilde demokratik modernitenizi inşa etmeye çağırıyorum.

Zaman ihtilafın, çatışmanın, birbirini horlamanın değil, ittifakın, birlikteliğin, kucaklaşma ve helalleşmenin zamanıdır.

Çanakale'de omuz omuza şehit düşen Türkler ve Kürtler Kurtuluş Savaşını birlikte yapmışlar, 1920 TBMM'yi birlikte açmışlardır. Ortak geçmişimizin önümüze koyduğu gerçek, ortak geleceğimizi de birlikte kurmamız gerektiğidir. TBMM'nin kuruluşundaki ruh bugün de yeni dönemi aydınlatmaktadır.

Tüm ezilen halkları, sınıf ve kültür temsilcilerini, en eski sömürge ve ezilen sınıf olan kadınları, ezilen mezhepleri, tarikatları ve diğer kültürel varlık sahiplerini, işçi sınıfının temsilcilerini ve sistemden

dışlanan herkesi çıkışın yeni seçeneği olan demokratik modernite sisteminde yer tutmaya, zihniyet ve formunu kazanmaya çağırıyorum.

Ortadoğu ve Orta Asya kendi öz tarihine uygun bir çağdaş modernite ve demokratik düzen aramaktadır. Herkesin özgürce ve kardeşçe bir arada yaşayacağı yeni bir model arayışı ekmek ve su kadar nesnel bir ihtiyaç haline gelmiştir. Yine Anadolu ve Mezopotamya coğrafyasının, ondaki kültür ve zamanın bu modele öncülük etmesi, onu inşa etmesi kaçınılmazdır.

Tıpkı yakın tarihte Misak-ı Milli çerçevesinde Türklerin ve Kürtlerin öncülüğünde gerçekleşen Milli Kurtuluş Savaşının daha güncel, karmaşık ve derinleşmiş bir türevini güncel olarak yaşıyoruz.

Son doksan yılın tüm hataları, eksiklikleri ve yanlışlıklarına rağmen, mağdur edilmiş, büyük felaketlere uğramış hakları, sınıfları ve kültürleri de bir kez daha yanımıza alarak model inşa etmeye çalışıyoruz. Tüm bu kesimleri eşitlikçi, özgür ve demokratik ifade tarzını, örgütlenmesini gerçekleştirmeye çağırıyorum.

Misak-ı Milli'ye aykırı olarak parçalanmış ve bugün Suriye ve Irak Arap Cumhuriyeti'nde ağır sorunlar ve çatışmalar içinde yaşamaya mahkum edilen Kürtleri, Türkmenleri, Asurileri ve Arapları birleşik bir 'Milli Dayanışma ve Barış Konferansı' temelinde kendi gerçeklerini tartışmaya, bilinçlenmeye ve kararlaşılmaya çağırıyorum.

Bizi bölmek ve çatıştırmak isteyenlere karşı bütünleşeceğiz. Ayırıştırmak isteyenlere karşı birleşeceğiz.

Zamanın ruhunu okuyamayanlar, tarihin çöp sepetine giderler. Suyun akışına direnenler uçuruma sürüklenirler.

Bölge halkları yeni şafakların doğuşuna şahitlik etmektedir. Savaşlardan, çatışmalardan, bölünmelerden yorgun düşen Ortadoğu halkları artık kökleri üzerinden yeniden doğmak, omuz omuza ayağa kalkmak istiyor. Bu Newroz hepimize yeni bir müjdedir. Hazreti Musa, Hazreti İsa ve Hazreti Muhammed'in mesajlarındaki hakikatler bugün yeni müjdelerle hayata geçiyor, insanoğlu kaybettiıklarını geri kazanmaya çalışıyor.

Batı'nın çağdaş uygarlık değerlerini toptan inkar etmiyoruz. Ondaaki aydınlanmacı, eşit, özgür ve demokratik değerleri alıyor, kendi varlık değerlerimiz ve evrensel yaşam formlarımızla sentezleyerek yaşamlaştırıyoruz.

Yeni mücadelenin zemini fikir, zikir, ideoloji ve demokratik siyasettir, büyük bir demokratik hamle başlatmaktır.

Selam olsun bu sürece güç verenlere, demokratik-barış çözümünü destekleyenlere!

Selam olsun halkların kardeşliği, eşitliği ve demokratik özgürlüğü için sorumluluk üstlenenlere!

Yaşasın Newroz!

Yaşasın Halkların Kardeşliği!

İmralı Cezaevi

21 Mart 2013

Abdullah Öcalan

Kürdistan Demokratik İslam Kongresi'ne

Mümin kardeşlerim!

İslam ana merkezlerinde büyük bir savrulmayı, ihanet ve isyanı yaşarken, eksik ve yanlış anlamaya yol açabileceğinin bilincinde olarak, yine de daha büyük yanlışları önlemek ve özdekteki doğrulara yol açmak açısından 'Kürdistan' ve 'demokratik' kavramlarını kullanmaktan çekinmedim.

Özellikle İslam'ın iki büyük merkezi olarak kendini günümüze de dayatan iktidarcı Arabi-Selefi akımlarla İrani-Şia akımların devletçilik bağlamında yol açtığı büyük tahribatlara karşı mekan, halk ve demokrasi merkezli kavramlarla mücadele bayrağını açmayı aynı dinin (İslam'ın) özündeki doğruya sadakatle bağlı olmanın gereği saymaktayım. Bu iki iktidarcı-devletçi merkeze karşı demokratik ve mekan merkezli karşı çıkışların en büyük toplumcu ahlaki ve politik ifadesi olarak İslami yanıt aramayı, bulmayı ve iradeleştirmeyi Kongrenizin en temel görevi saymakta ve selamlamaktayım.

Her iki ana merkezci, iktidarcı ve devletçi akım kapitalist-emperyalist yükseliş bağlamında gelişmiş olup, dönemin egemen saltanat bloğu olan Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünde kullanılmıştır. Özellikle yeni dünya hegemonu olarak yükselen İngiliz İmparatorluğu tarafından halen sıkı sıkıya kullanılmaktadır.

Her iki merkez de milliyetçilik mikrobunu İslam'ın özüne karşı sonuna kadar kullanmış, kendi ulus-devletlerinin doğuşunda kapita-

list emperyalizmin ana zor kavram ve uygulaması olan ulus-devletçi sistemi en zorba tarzda kendi halklarına zalimce dayatmakta asla tereddüt etmemiştir. Halbuki İslami ümmet anlayışı öz itibariyle ulus-devletçilikle asla bağdaşmaz.

Zaten İngiliz İmparatorluğu İslam ümmetini parçalamak için ulus-devletçiliği, onun başat ideolojisi olan milliyetçiliği çok bilinçli olarak İslam ümmetinin bağrına, beynine ve rahmine yerleştirmiştir. Son iki yüzyıllık tarih İslam'ın mekanlarında ve halklarında bir nevi bu zihin ve rahim tecavüzünü yaşamakla geçmiştir.

Mümin kardeşlerim!

İslam gerçekten din adına söylenebilecek en son evrenselliği temsil etmektedir. Hem dini hem felsefi, dolayısıyla bilimsel bir evrenseldir. Ama çok önemli bulduğum bu aynı felsefenin, dinin, yani İslam'ın bir de 'tekil' kavramı itibariyle ifade ettikleri ve yaşamsallaştırdıkları gerçekliği vardır. Evrensel yön kendini "Allah'ın Birliği" olarak çok güçlü ifade eder ve muazzam bir külliyata kavuştururken, bunun üzerinde inşa edildiği 'tekiler' üzerinde aynı önemle durulmamış, çok sayıda eksik, yanlış ve çatışmacı yorum ve uygulamalara tabi kılınmış, olurlarına bırakılmıştır. Temel görevlerimizin başında mekana ve zamana bağlı olmayan Allah'ın Nasları kadar oluşturulan onca tekil nasları da aynı sorumluluk ve yetkinlikle ele almalı ve haklarını bahşetmeliyiz. Bilimsel ifadeyle söylersem, genel ilkelerin somut uygulanışını adil ve özgürce başarmalıyız. Daha somut olarak genelde tüm canlılara, özelde insana özgü topluluklara İslam evrenselliğinin özünde yatan adil ve özgürce yaklaşımları uygulamalıyız. Kul hakkı yememek ve karıncayı ezmemekle dile getirilen gerçeklik budur.

Ama iki zalim merkezden kaynaklanan 'Hizbullah' ve 'El Kaide' zındıkları esasında kapitalist piçleştirme'nin İslam ümmetinin başına bela ettiği güncel faşizmi temsil etmekte, idam sehpaları ve kelle koparmalarıyla korkunç faşizmi başta Kürdistan halkı olmak üzere İslam olan ve olmayan tüm halklara, insanlara karşı uygulamaktadır. Laik-milliyetçi faşizm dünün ve halen acımasızca uygulanan devletçi faşizmi iken, sözde daha güncel ve radikal İslam'ın faşizmi de adı geçen bu akım ve partilerle olmaktadır.

Değerli mümin kardeşler!

Kürdistan'daki Özgürlük Hareketi hem bu laik-milliyetçi hem de radikal dinci geçinen iki ana merkezli sapkınlığa asla düşmeyecek ve fırsat tanımayacaktır. İnaniyorum ki temsil ettiğimiz Özgürlük Hareketi her türlü milliyetçi, dinci, cinsiyetçi ve bilimci geçinen kapitalist ve ataerkil iktidarcı anlayış ve uygulamalara karşı radikal demokrasinin ve özgür mekanın kendisi olacaktır. Çağdaş İslami ümmetin 'millet birliğini' anlamlı buluyorum. Ama bu asla 'tek devlet, tek millet, tek bayrak' zırvalamaları anlamına gelmemektedir. Tersine ilgili ayetteki "Birbirinizi tanıyasınız diye sizi farklı kavimler halinde yarattık" hükmü gereği ÇOĞULCU, DEMOKRATİK, EŞİT ve ÖZGÜR bir İslami Milletler Birliğini (Birliğinde olan diğer kavimleri) ifade etmektedir. Kongrenizin hem İslam'ın evrenselliği hem de tekilliği bağlamında çoğulculuğun ifadesi olan her mezhebi tekiller sorununa doğru yaklaşımlar ve uygulama esaslarını geliştireceğine dair inancımı belirtmek isterim.

Hareketimizi Batının ideolojik hegemonyasının bir sonucu olan dini-laik ikilemine boğmamak esastır. İslam'ın kendisini dini-laik bağlamına sıkıştırmak da bence yanlıştır, İslam'daki yaşam bütünlüğünü bozmaktır. Ayrıca sanki modaymışçasına İslami kriterleri kılık kıyafetler üzerinden tanımlamak dar pozitivist yaklaşımlardan öte bir anlam ifade etmez. Eğer illa genel bir güncel İslami tanımlamada bulunma gereği varsa, bunu 'kültürel İslam' olarak belirlemek herkesi içermesi nedeniyle kanımca doğruya daha yakındır. Kültürel İslam ile kastedilen, hem gerçekleşmiş hem de anlamını sürdüren İslam toplumdur. Unutmamalıyız ki İslam doğduğunda şekli şartlar, ibadet biçimleri söz konusu değildi. İlk söz 'oku' idi, yani anlamla ilgiliydi. Esas olan da budur. Bu husus rahatlıkla günümüz için de geçerlidir diyebilirim. Günümüz için İslam'ın anlamı, dolayısıyla tanımı, tarihi-toplumsal (kültürel) bir gerçeklik olan İslam toplumlarında adil, özgür ve demokratik kriterleri geçerli kılmak ve bunun için cihad-ı ekber ve cihad-ı suğra'yı işletmek, yani sürekli özeleştirisel ve eleştirel yaşamaktır. Diğer bir deyişle nefisle mücadele (iç mücadele) dıştan gelen şer güçlerine (dış güçlere) karşı daimi kılımdır.

Saygıdeğer mümin kardeşlerim!

Kongrenizin genel hatlarıyla ifade etmeye çalıştığım anlamı kadar sürekliliği ve bundan sonraki kurumlaşması daha da önemli bir görev olarak önünüzde durmaktadır. İslamı diyarların genelinde olduğu gibi Kürdistan'da da sürekli ve yeni bir İslami kurumlaşmaya şiddetle ihtiyaç vardır. Küresel kapitalizmin türevleri olmaktan öteye gidemeyen sulta kökenli Şii, Selefi ve İhvanî kökenli cemaatleri aşmak yeni kurumlaşma için gereklidir. Çare elbette resmi Diyanet İslam'ı değildir. Resmi Diyanet İslam'ı 'iğdiş edilmiş İslam' olup gayriresmi (Aslında hepsi dolaylı resmi iktidarcı İslam'dır) İslam'dan daha anlamsız, zıttına hizmet eden bir İslam karikatürüdür. Faşizmden liberalizme kadar geniş hizmet sahaları vardır. Bu anlamda karşı-İslam rolünü oynar. Gerek resmi İslam'ın gerekse 'gayri siyasi' Cemaat İslam'ının Türkiye'de denenen son pratikleri toplumu kapitalizmin en talancı, en çevre düşmanı, en iktidarcı örneğiyle karşı karşıya bırakmıştır. Adil, özgür ve demokratik İslam kendini bu gerçeğin alternatifi olarak anlamlandırmak ve sürekli bir kurumlaşmaya tabi kılmak durumundadır. Yeni kurumlaşmanın adını, örgütlenme esaslarını ve amel biçimlerini derin bir vukuf ve iradeyle oluşturacağınıza dair inancımı belirtmek isterim.

Son olarak, bazıları Hareketimizi, ateist, komünist, materyalist gibi Batılı kavramlarla tanımlamak istemektedirler. Bunlara 'kavram kölesi' demek daha uygun düşer. Yalnız şu kadarını söylemeliyim ki, eğer İslami toplum doğası bir gerçekse, İslam'ın dindarı ve ateisti olmaz. Bunlar kavramsallaştırmalardır.

En zor koşullarda tüm küresel kapitalist zorbaların kuşatması altında en gelişmiş savaş teknikleriyle saldırı altında bulunan, her şeyi sömürülen bir halkın, Kürt halkının sahte İslam'ın zulüm ve sömürüsüne maruz kalmış bir toplumun savaşçılara ancak Hz. Ali timsalinde kahramanlık yakıştırılabilir, eş kılınabilir. İslam'ın (mazlumlar tarihinin) en adil, özgür ve demokratik geleneğini temsil ettiğimize dair en ufak bir şüphem yoktur. Bu gerçekliği dünyanın diğer tüm mazlum halklarıyla güncel olarak paylaşan öncülüğe layık olmak kadar, günün ve geleceğin gerekli kıldığı yeniliğe ilişkin olarak da en idealli hareket olduğumuza dair de kuşum bulunmamaktadır.

Çağdaş bir Hüseyini, çağdaş bir Selahaddini Hareketin sentezi

Abdullah Öcalan

olmak en önemli mutluluk, dolayısıyla iman kaynağımdır. Hepinizi paylaşmaya, iradeleşmeye, eyleme çağırıyorum. Toplumsal esinin adil, özgür adı olan Allah'ın birliğine davetle birlikte güvende olmanızı diliyor ve selamlıyorum.

24 Nisan 2014

İmralı F Tipi Cezaevi / Gemlik-Bursa

Abdullah Öcalan

BDP Kongresi'ne

Değerli yoldaşlar!

Yaşadığımız koşullar gereği yenilenmeye şiddetle ihtiyaç duyulmaktadır. Yirmi yılı aşan partileşme geleneğiniz, demokratikleşemeyen Türkiye gerçeği nedeniyle ağır antidemokratik saldırılar altında varlığını bugünlere kadar taşırmayı başarsa da, maalesef hak ettiği kazanımlara bir türlü ulaşamamıştır. Burada iyi niyet ve çaba yetersizliğinden değil, demokratik bir parti ve hareket olmanın özgünlüklerinden bahsediyorum.

Kendim yirmi yılı aşkın süredir hareketinize gereken katkımı hep ifa etmeye çalıştım. Vardığım sonuç hep köklü reformlara ihtiyaç olduğuydu. Bugün de aynı kanıdayım. İki yönden reforma şiddetle ihtiyaç vardır:

1- Esas olarak temsil etmeye ve iradesi olmaya çalıştığımız Kürt toplumu, halkı ve ulusu için Türkiye koşullarında, onun devletsel, hukuki, siyasal, sosyal ve ekonomik gerçekliğinde en doğru mekansal konumlanma ve iradeleşmenin partisel ifadesi Bölgesel Demokrasi Partisi veya Demokratik Bölgeler Partisi biçiminde olabilir. Yani özde ve biçimde genelde Türkiye demokrasisine, özelde Kürt sorununun demokratik çözümüne bu adlardan biri altında daha somut ve gerçekçi olarak hizmet edilebilir. Dikkat edilirse sadece ad değişikliği önermiyorum. Çok anlamlı ve hem genele hem de özele hizmet edebilecek çok anlamlı bir çıkış hamlesinin formülünü sunuyorum.

2- İkinci önemli reform önerim, BDP'nin kendini yenilerken, Türkiye'nin geneline hizmet etmek durumunda olan HDP içinde resmen olmasa da 'de facto' olarak motor bir güç biçiminde yer almasıdır.

Bu yer alış mekanik değildir, diyalektik işleyiş ve resmi toplum gereğidir. Türkiye altmış yılı aşkın süredir gladionun ayrıştırma ve çatıştırma pratiğine kurban edilmektedir. Bu oyun günümüze doğru en çok da Kürtler üzerinde tezgahlanmaktadır. HDP'ye yönelik saldırıların altında da bu gerçeklik yatmaktadır. Bu oyunu ancak hem bölgesel (yerel) demokrasiye ilkesel yer vermekle hem de ulusal düzeyde ikisini resmi bir çatıda (sadece çatıda değil, demokratik ulus toplumunda) bütünleştirmekle bozabiliriz. Yani Türkiye gerçeğinde yerel ve ulusal demokrasi aynı oranda örülmeden kapitalizmin, günümüzde de neoliberalizmin gladio kapanından sağlıklı bir çıkış gerçekleştirilemez.

Bu iki ana husustaki reformla bağlantılı olarak yeni partileşmenin en bariz niteliği ve toplumun en çok ihtiyaç duyduğu husus, ideolojik-örgütsel kadro eğitimidir. Geçen yirmi yıl maalesef ideolojiden ve örgütsellikten yoksun en donanımsız kadrolarla, daha doğrusu kadrodan yoksun olarak yürütülmeye çalışılmıştır. Güncel politikanın ürettiği, ihtiyaç duyduğu kadroları yetiştirmeden başarılı bir pratik sergilenemez.

Yeni parti esas olarak bir kadro yetiştirme okulu olacaktır. Bu partinin en ağır basan yönü siyasi-akademik yönüdür; toplumun her alandaki ihtiyaçları için kadro oluşturmaya ve örgütlemesidir. Bu işin amatörlerle yürümediği yeterince açığa çıkmıştır. Yeni parti yönetimi kolektif iradesi olmaya çalıştığı toplumun her alandaki (Müzakereler için sekiz alan önermiştim) ihtiyaçları için yeterli kadro eğitmeden, yeterli ve yedekli örgütlemeyi yapmadan, bunu tüm bölgelere yaymadan başarılı olamaz.

3- Bu temelde diğer bir husus da bu partinin resmi demokratik politikayı ulusal partiye ve belediyelere bırakırken, yönetimlerinin HDP ve belediyelerin resmi meclislerinde yer almamasıdır. Kısacası BDP güncel pratik politikanın icrasını HDP ve belediye organlarına bırakırken, kendisini daha orta ve uzun vadeli kalıcı kadrolaşmaya ve tüm toplumsal çeperlerde örgütlemeye hasretmelidir. Bu ayrımın daha başarılı sonuç vereceği kanısındayım. Bu durum iki platform arasında geçişkenlik olmayacak anlamına gelmez. Tersine daha yerinde ve zamanında başarılı geçişkenlikler için fırsat sağlar.

4- Diğer bir husus, demokratik ulus modeline uygun bir altyapı

ihtiyacının bizi bu tür bir reforma zorlamasıdır. Türkiye'de çok güçlü olan karşılıklı inkarcı kutuplaşmayı doğuran şoven milliyetçilikleri aşırarak demokratik ulus modeline en uygun biçimde bölgesel demokrasiyle varılabilir. Ayrılıkçılığa savrulmaya sözde en katı ulus-devletçiler yol açmaktadır. Bizler hem ideolojik hem de pratik olarak milliyetçiliğin bu oyununa gelemeyiz.

Sonuç olarak BDP'nin gerçekleştireceği bu yönlü reform güncel politik tıkanma ve kilitlenmeyi açacak en uygun taktik adım olarak değerlendirilmelidir. İlerde gerektiğinde yeni taktik adımlar atılabilir ve stratejiler geliştirilebilir. Örneğin seçimlerde iki gruba yetecek kadar milletvekili seçilirse, her iki partinin de grupsal temsili uygun bir taktik olabilir.

Değerli yoldaşlar!

Son savunmalarımda, özellikle Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü adlı savunmamda bahsettiğim bu pratik hususlar için yeterli teorik ve pratik-politik tespitler fazlasıyla vardır. Bu tespitleri su gibi özümsemeden, bunlara ihtiyaç duymadan demokratik çözüme katkıda bulunma çabalarınızın yeterli olmayacağını bilerek yeni dönemin parti görevlerine yoğunlaşmalı ve bunun gerekli kıldığı arzuyu, azmi ve iradcyi kendinizde mutlaka gerçekleştirmelisiniz. Tarzını ve temposunu tutturacak çabayı sergilemelisiniz. Tarih hayati sorunların başka türlü çözülemeyeceğinin sayısız örnekleriyle doludur.

Başarı dileklerimle selamlarım.

İmralı Cezaevi
Abdullah Öcalan

HDK-HDP Kongresi'ne

Değerli yoldaşlar!

1970'lerin çıkışına dayalı olarak ortaya çıkan Hareketimizi hiçbir dönemde Türkiye devrimci demokratik ve sosyalist hareketinden ayrı düşünmedik. Kendimizi hep bu çıkışın ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirdik. Her zaman bütünsel olmaya ve bu temelde hareket etmeye özen gösterdik. Çağrı yaptık, adım attık. Bilinen ve az bilinen nedenlerle birbirimizden ayrı düştük. Faşizm Türkiye'nin batısında alacakaranlığını egemen kılarken, Doğusunda ölüm sessizliğine yol açmasına asla mahal bırakmadık. Bu coğrafyanın emekçilerini ve temel kültürel değerlerini stratejik önemde birinci sıradaki dostlar ve yoldaşlar olarak değerlendirdik. Bu temelde bölgesel bir dayanışmayı kendimiz için stratejik perspektif edindik. Böylece gerçekçi bir enternasyonalizme zemin olduk, buna yol açtık, yürüdük. Şimdi koşarcasına birincil stratejik dostlarla yeniden buluşmaya, kararlaştırmaya ve birlikte hareket etmeye çalışıyoruz.

Bu temelde yakın dönemde tüm gücümüzle HDK ve HDP'nin oluşumuna katkı sunmaya çalıştık. Hegemonik sistemin tüm karşı çabalarına rağmen asla geri adım atmadık. Hep 'ülke, millet ve devlet'bütünlüğünden bahseden hegemonik oligarşik güçler, ardına kadar ayrılıkçılığı ve bölücülüğü dayatmakla maskelerini düşürmek durumunda kaldılar. Çok karşı çıktıkları Kürtçülüğün arkasındaki temel güç oldular. Hatta Kürt ulus-devletçiliğinin mimarisinde rol oynadılar. Bunlar her gün bu oyunlarına yeni halkalar ekleyerek gerçek bölücüler olduklarını kanıtlamaya devam ediyorlar.

Bizler, Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin tüm bileşenleri ise var-

gücümüzle, halklarımızın birlik çabalarıyla her iki tarafta yaşanan bu yönlü tüm ayrılıkçı dayatmalara yanıt veriyoruz.

Değerli yoldaşlar!

İşte bu yakın dönem çabalarımıza tüm halkların hak talepleri ve özgürlükleri için, sivil toplumun demokratik birliği için yeni ve sonuç alıcı taktik bir hamle ile zirvesel bir katkı daha sunuyoruz. BDP'ye dayatılan 'dar, bölgeci, milliyetçi' suçlamasını boşa çıkarmak ve en önemlisi devrimci-demokratik sosyalist güçlerin pratik-politik-birleşik partisi olan HDP'yi TBMM'de grup kurma imkanına kavuşturduk. Unutmamak gerekir ki, bu 1965'teki TİP hamlesinden sonraki en büyük politik çıkış olacak, işçi ve emekçi hareketinin gelişimine katkı sunacaktır.

Türkiye ve Kürdistan'ın birleşik emek ve halk hareketleri için yeniden yapılanmanın temel karar mekanizması olarak düşünülen HDK'nin bu meyanda olağanüstü kongresine de ihtiyaç olduğu kanısındayım ve önermek durumundayım.

Türkiye'de artık tutacak dikişi kalmayan, başından beri kurumsal faşizmle malul ulus-devlet alışırlırken, her türlü tekçi anlayışa karşı alternatif model olarak demokratik ulus, demokratik cumhuriyet ve ortak vatan paradigmasını sahiplenmek ve yeniden yapılanmaya bu espriyle gitmek HDK'yi daha da işlevsel ve tarihi kılacaktır. Pratik bir öneri olarak HDK için 100 kişilik bir Demokratik Ulus Meclisi (DUM) ile 400 veya 500 kişilik bir Bölgeler Meclisi'nin (BM) teşkili yeni yapılanmanın temeli olarak sunulabilir.

Süreç içinde politik tıkanmayı aştıracak bir öneridir bu. Demokratik Ulus Meclisi, demokratik ulusun bütünlüğünün bir nevi karar oluşturucu gücü olarak, 100 kişilik bir senato rolünü oynayacaktır. Diğer organ ise bir nevi bölgelerin alt organı veya seçilmiş demokratik meclisi olacaktır.

Değerli yoldaşlar!

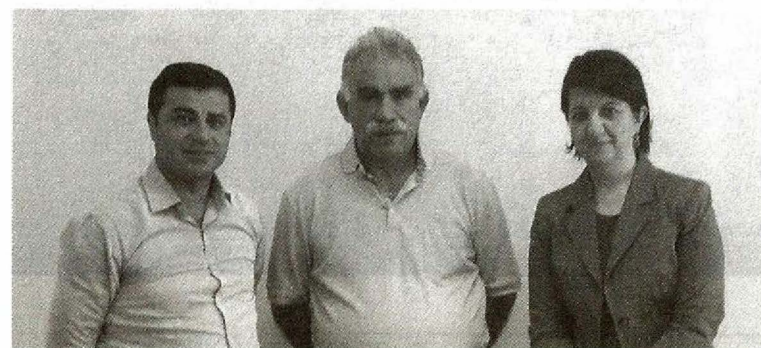
Taslak halinde önermeye çalıştığım HDK ve HDP'nin bu yeniden yapılanma modeli tüm grup, hareket ve partilerin ideolojik ve örgütsel yapısını olumsuz etkilemediği gibi, kendilerini daha güçlü ifade etmelerine ve örgütlenmelerine de hizmet edecektir. Bir yandan devrimci demokratik ve sosyalist hareketin üst düzeyde azami birlik ve

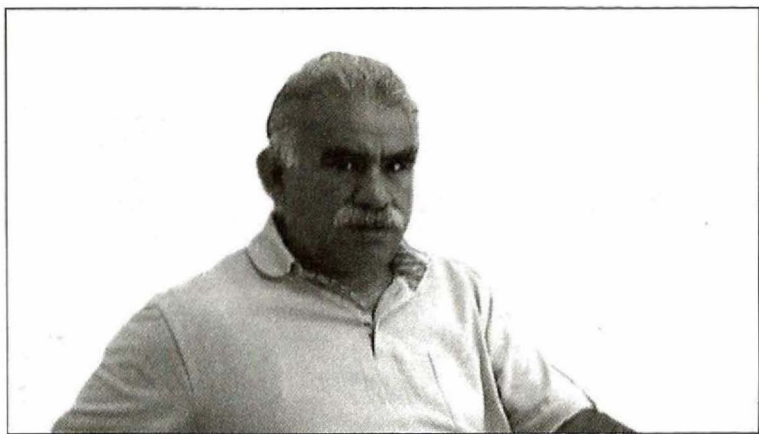
bütünlüğüne yol açarken, diğer yandan her grup, hareket ve partiyi kendini netleştirmeye ve sağlam bir bileşen olmaya taşıyacaktır.

BDP'ye önerdiğim model de bu biçimdedir. TBMM içinde ve dışında ortak pratik politikayı resmi olarak üstlenen HDP bununla muazzam bir sinerjiye yol açacaktır. Statüko karşıtı demokratik sosyalist güçlerin 1960'lardan, hatta 1920'lerden beri hep komplo ve imhalarla engellenen birliği ve bütünlüğü bu temelde başarı imkanını daha da çoğaltacaktır. En önemlisi de bu yönlü gelişmeyi tarihi 'demokratik diyalog ve müzakere süreci'nin ayrılmaz bir parçası olarak gerçekleştirmek durumundayız. Bu gelişme tarihte bir ilktir. Önemle ele alınmalı ve gereği yapılmalıdır. Eğer Türkiye'de sosyalizme de açık bir demokrasiye gideceksek bu, demokratik müzakere süreciyle yakından bağlantılı olacaktır.

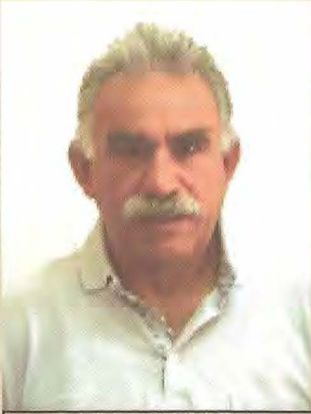
Aceleyle sunmaya çalıştığım bu düşünce ve önerilerimi şüphesiz daha derin teorik ve pratik tartışma ve önerilerle zenginleştireceğinize ve dolayısıyla başaracağınıza dair inanç ve umudumu belirtir, hepinizi saygıyla selamlarım.

25 Nisan 2014
Abdullah Öcalan

Zamanın ruhunu okuyamayanlar, tarihin çöp sepetine giderler. Suyun Zakişına dizenenler uçuruma süzüklenirler. Bölge halkları yeni şafakların doğuşuna şahlilik etmektedir. Savaşlardan, çatışmalardan, bölünmelerden yorgun düşen Ortadoğu halkları artık kökleri üzerinden yeniden doğmak, omuz omuza ayağa kalkmak istiyor. Bu Newroz hepimize yeni bir müjdedir. Hazreti Musa, Hazreti İsa ve Hazreti Muhammed'in mesajlarındaki hakikatler bugün yeni müjdelilerle hayata geçiyor, insanoğlu kaybettiklerini geri kazanmaya çalışıyor. Batı'nın çağdaş uygarlık değerlerini toptan inkar etmiyoruz. Onda ki aydınlanmacı, eşit, özgür ve demokratik değerleri alıyor, kendi varlık değerlerimiz ve evrensel yaşam formlarımızla sentezleyerek yaşamlılaştırıyoruz. Yeni mücadelelerin zemini şikiz, zikiz, ideoloji ve demokratik siyasettiz, büyük bir demokratik hamle başlatmaktır. Selam olsun bu sürece güç verenlere, demokratik-barış çözümünü destekleyenlere! Selam olsun halkların kardeşliği, eşitliği ve demokratik özgürlüğü için sorumluluk üstlenenlere!

Abdullah Öcalan